

VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJOS

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS

(AIŠKINAMASIS RAŠTAS)

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Pramonės pr. 11a, LT–1 51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 49 02 22, 49 02 11
Faks. (8-37) 490233
El. paštas sek@mp.is.lt

KAUNAS, 2015

LR APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

Patvirtinta: Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2016 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-254

VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJA

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS

Instituto direktorius …….....
Alfredas Galaunė

Projekto vadovas.....
Vidmantas Dičkalnis

2014–2015 m. miškotvarka

Recenzentas – **Dalius Vitunskas**, Miškotvarkos ir medienotyros institutas,
ASU Miškų ir ekologijos fakultetas

VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJOS
VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SANTRAUKA

Vidinės miškotvarkos projektas yra miškų ūkio veiklos planas, rengiamas visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti. Jis turi užtikrinti nepertraukiamą miško išteklių ir miško žemės daugiatikslį naudojimą, patenkinant socialines, ekonomines, ekologines, kultūrines dabartinės ir ateinančių kartų reikmes.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Šilutės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems valstybinės reikšmės miškams, panaudojant 2014 metų valstybinės miškų sklypinės inventorizacijos duomenis. Valstybinė miško išteklių (sklypinė) inventorizacija, kurios tikslas – įvertinti miško valdos išteklius pagal kiekybinius ir kokybinius rodiklius, atlikta valstybės lėšomis visų nuosavybės formų miškuose, vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“.

Vidinės miškotvarkos projekto turinį valstybinei valdai sudaro: aiškinamasis raštas, taksoraštis (visų inventorizuotų miško sklypų aprašymai), suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys, miško ūkinių priemonių projektavimo žiniaraščiai ir kartografinė medžiaga – miškų žemėlapiai (M 1: 10 000), medynų ir kiti tematiniai planai (M 1: 20 000), apžvalginiai žemėlapiai (M 1: 50 000). Taksoraščiai ir kartografinė medžiaga paruošta visų nuosavybės formų miškams, kuriuose atlikta valstybinė miškų inventorizacija. Visa parengta miškotvarkos medžiaga perduota užsakovui – VĮ Šilutės miškų urėdijai.

Pagal šį projektą bus tvarkomi, naudojami, atkuriami ir saugomi VĮ Šilutės miškų urėdijos miškai ateinantį dešimtmetį. VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas galioja dešimt metų nuo jo patvirtinimo Aplinkos ministerijoje datos.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos užsakymu, VĮ Šilutės miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje inventorizuota 55378 ha visų nuosavybės ir valdymo formų miškų, iš jų 34746 ha (62,8 %) patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų. Valstybinės reikšmės miškų plotai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr.1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“.

Inventorizacijos metu nustatytos sklypų ribos, nustatytu tikslumu aprašyti (inventorizuoti) visi taksaciniai sklypai pagal augavietes, funkcinę paskirtį, medynų rodiklius ir duomenų bazių reikalavimus.

Parengti duomenys apie VĮ Šilutės miškų urėdijos (valdos) miško išteklius, jų našumą bei produktyvumą, funkcinę, erdvinę, amžiaus ir rūšinę struktūrą, miško įrenginius ir techninį aprūpinimą, saugomas teritorijas, Raudonosios knygos objektų (lizdaviečių, gyvūnų, augalų) radavietes, kertines miško buveines, gamtos ir kultūros vertybes, rekreacinius objektus bei įrenginius, vykdytas ūkines priemones.

Miškų urėdijos teritorijos miškai suskirstyti į vienuolika girininkijų (Pėžaičių, Kintų Švėkšnos, Stemplių, Norkaičių, Šiaudėnų, Šilutės, Vainuto, Pagėgių, Rambyno, Žemaitkiemio). Vidutinis girininkijos plotas – 5034 ha, valstybinės reikšmės miškų – 3161 ha. Vidutinis kvartalo plotas – 36,8 ha, valstybinės reikšmės miškų – 34,1 ha, taksacinio sklypo – 1,5 ha. VĮ Šilutės miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškai (miško žemė) yra išsidėstę Šilutės (74,7 %), Klaipėdos (12,0 %) rajonų ir Pagėgių (13,3 %) savivaldybių teritorijose. VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijos miškingumas – 24,9 %.

Bendras konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinių saugomų teritorijų miškų plotas (miško žemė), įvertinant teritorijų persidengimą, miškų urėdijoje – 21210 ha, o kartu su miškais, kuriuose apribotas ūkinis režimas – 28310 ha. Valstybinės reikšmės miškuose minėtos saugomos teritorijos užima 17749 ha, arba sudaro 56 % miško žemės ploto.

VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje išskirti 2 valstybiniai parkai (Nemuno deltos ir Rambyno regioniniai), Vainuto miškų biosferos poligonas ir 19 valstybinių draustinių ar jų dalių (Kintų, Norkaičių ir Šiaudėnų botaniniai, Meškinės pedologinis, Senosios Rusnės ornitologinis, Svencelės pievų botaninis-zoologinis, Jūros, Minijos ir Veiviržo ichtiologiniai, Pleinės ir Svencelės

telmologiniai, Joniškio miško ąžuolo, Kadagynės miško ąžuolo, Mikytų miško beržo, Parubežės miško pušies ir Šilgalių miško pušies genetiniai, Graumenos hidrografinis, Stemplių ir Veiviržo kraštovaizdžio). Taip pat Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos: 7-ios paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir 12 buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST). Bendras PAST miškų teritorijų plotas VĮ Šilutės miškų urėdijoje siekia 16532 ha, iš jų 14237 ha – valstybinės reikšmės miškuose (12738 ha – miško žemė). Bendras BAST miškų plotas – 12252 ha, iš jų 10496 ha – valstybinės reikšmės miškuose (7950 ha – miško žemė).

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose suskaičiuojami 27 valstybės saugomi objektai, įrašyti į Kultūros vertybių registrą. Be paminėtų saugomų teritorijų, svarbią reikšmę turi sklypai su Raudonosios knygos augalų rūšių radavietėmis (108 skl.), paukščių perimvietėmis (4 skl.), lizdavietėmis (70 vnt.), lizdaviečių apsaugos zonomis, kertinėmis miško buveinėmis (73 skl. – 185,2 ha), potencialiomis kertinėmis miško buveinėmis (32 skl. – 91,6 ha), ekologiniu požiūriu vertingais miško sklypais (3549 ha), miško sklypai su pavieniais senmedžiais (291 skl.), miško sklypai, saugomi pagal FSC (Forest Stewardship Council) reikalavimus (1934 ha).

VĮ Šilutės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 23 vnt. (84,3 ha) miško sėklininkystės objektų, įrašytų į Lietuvos miško sėklinės bazės sąvadą.

VĮ Šilutės miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų rodikliai

Miškai miškų grupėms ir pogrupiams priskirti vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo reikalavimais, Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašu ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 ,,Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“.

VĮ Šilutės miškų urėdijos miškai į miškų grupes ir pogrupius suskirstyti vadovaujantis Klaipėdos, Šilutės rajonų ir Pagėgių savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašais ir schemomis, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 ,,Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“.

Rezervatiniai (I gr.) miškai (miško žemė) – miškai paliekami natūraliai augti sudaro 1,7 % (545 ha). Ekosistemų apsaugos (IIA gr.) miškai, kuriuose ūkininkavimo tikslas – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus sudaro 18,6 % (5882 ha), rekreaciniai (IIB gr.) miškai, kuriuose ūkininkavimo tikslas – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką – 2,3 % (739 ha) miško žemės ploto. Apsauginiai (III gr.) miškai, kuriuose formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas, užima 15,6 % (4943 ha), ūkiniai (IVA gr.) – normalaus kirtimo amžiaus miškai, kuriuose, laikantis aplinkosaugos reikalavimų formuojami produktyvūs medynai, nepertraukiamai tiekiantys medieną – 61,8 % (19559 ha) miško žemės. Kiekvienos miškų grupės miškams nustatytas ne tik ūkininkavimo tikslas, bet ir ūkinis režimas. Pagal funkcinę miško paskirtį miškai priskirti atitinkamiems pogrupiams.

Bendras žemės plotas suskirstytas žemės naudmenomis vadovaujantis Žemės įstatymu, o miško žemė suskirstyta į naudmenas pagal Miškų įstatymą. Miško žemė užima 31668 ha (91,1 %). Medynai (29092 ha) dengia 91,9 % miško žemės. Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai bei vykmečio želdiniai sudaro 43,6 % medynų ploto. Neapaugusi mišku miško žemė užima 1207 ha (3,8 % miško žemės ploto), iš jos kirtavietės – 652 ha (2,1 %).

Ne miško žemė užima 3098 ha (8,9 %) plotą, iš jos pelkės – 2595 ha (7,5 %), vandenys – 378 ha (1,1 %.), keliai ir užstatyta žemė, kita žemė (trasos, nenaudojama, pažeista) – 125 ha (0,3 %).

Didesniojoje miškų dalyje – 19089 ha (65,6 %) plote – vyrauja spygliuočių medynai, iš jų 34,2 % sudaro pušynai, 31,4 % – eglynai. Minkštųjų lapuočių medynai užima 9224 ha, arba sudaro 31,7 %, iš jų 16,8 % – beržynai, 12,2 % – juodalksnynai, 1,2 % – baltalksnynai, 1,0 % – drebulynai. Kietųjų lapuočių medynai užima 779 ha (2,7 %), iš jų ąžuolynai – 2,5 %.

Bendras medynų tūris – 6971,2 tūkst. m^3 medienos. Vidutinis (visų) medynų tūris 1 ha – 240 m^3, brandžių – 340 m^3, einamasis prieaugis – 7,33 m^3/ha per metus. Vidutinis medynų skalsumas – 0,74, bonitetas – 1,4, amžius – 55 metai.

III ir IV miškų grupių medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai – 37,7 %, pusamžiai – 30,9 %, bręstantys – 9,6 % ir brandūs – 21,8 %.

VĮ Šilutės miškų urėdijos miškuose vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo (L hidrotopas – 39,2 %) ir normalaus drėgnumo (N hidrotopas – 30,0%), derlingos (c trofotopas – 51,9 %) ir nederlingos (b trofotopas – 26,8 %) – svarbiausios eglynų ir pušynų augavietės. Miškuose dažniausiai aptinkami mėlyninis-kiškiakopūstinis (mox – 28 %), kiškiakopūstinis (ox – 16 %) ir brukninis-mėlyninis (vm – 14 %) miško tipai.

Pagal dirvožemio granuliometrinę sudėtį miškuose dominuoja lengvi mineraliniai dirvožemiai, sudarantys per 44 % ploto. Dvinariai (lengvi ant sunkių) mineraliniai dirvožemiai urėdijos miškuose sudaro apie 25 %, organiniai – 22 % ploto.

Miško ūkinės veiklos 2005–2014 metais analizė

Miško ūkinė veikla (miškininkavimas) apima miško apsaugos, naudojimo, atkūrimo, ugdymo, melioracijos, medžioklėtvarkos ir kitus darbus. Projekte pateikti ir įvertinti medynų rodiklių kiekybiniai (ploto, bendro stiebų ir brandžių medynų tūrio, prieaugio ir kt.) ir kokybiniai (rūšinės sudėties, medynų sveikatingumo, stabilumo ir kt.) pokyčiai dėl projektuotų ir valdytojo iniciatyva įvykdytų miško ūkinių priemonių bei ekonominiai veiklos rezultatai.

Pagal 2004 m. miškotvarkos projektą (valstybinės reikšmės miškams) buvo numatyta kasmet iškirsti po 106,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Nustatytais pagrindiniais kirtimais paruošta mediena turėjo sudaryti apie 72 %, ugdomaisiais – 13 %, sanitariniais – per 14 %, specialiaisiais – apie 1 %. Pagrindiniais kirtimais paruošta spygliuočių mediena turėjo sudaryti daugiau kaip 66 %, minkštųjų lapuočių – per 34 %, iš jos drebulių ir baltalksnių – daugiau kaip 4 %. Neplynaisiais (atvejiniais, atrankiniais) pagrindiniais kirtimais projektuota iškirsti per 13 % viso pagrindiniais kirtimais iškertamo medienos kiekio ir apie 26 % pagrindiniais kirtimais kertamų medynų ploto. Pagrindiniais kirtimais iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti po 2,7 m^3, o visų rūšių kirtimais – po 3,8 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti apie 71 % einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos).

Per projekto galiojimo laikotarpį (2005–2014 m.) pagrindinių miško kirtimų metinė biržė pagal medienos tūrį iškirsta 80 %, ugdomųjų – 70 %, sanitarinių – daugiau kaip 123 %, specialiųjų – 35 % projektuotos. Bendra kirtimų apimtis pagal iškirstą likvidinę medieną įvykdyta apie 84 % projektuotos. Pagrindiniais kirtimais iš vieno hektaro medynų iškirsta 2,1 m^3, o visų rūšių kirtimais – 3,1 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais iškirsta 65 % einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos). Atskiriems vykmečio metams miško naudojimo apimtis buvo peržiūrima ir tvirtinama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais. Patvirtinta vidutinė metinė apimtis vidutiniškai apie 16 % mažesnė nei projektuota. Patvirtintos naudojimo apimties buvo laikomasi.

Neplynuosius pagrindinius (atvejinius, atrankinius) kirtimus VĮ miškų urėdija įvykdė. Pagal kertamų medynų plotą šie kirtimai sudarė apie 27 %, o iškirstą medieną – apie 13 %. Didėja ir šių kirtimų efektyvumas. Po atvejinių kirtimų paskutiniųjų atvejų apie 97 % ploto susiformavo nauji savaiminės kilmės medynai, vadinasi – kirtimų tikslas pasiektas.

Miškotvarkos numatyta bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal šiais kirtimais aprėpiamą plotą įvykdyta per 92 % (jaunuolynų ugdymo, tuomet šviesinimų ir valymų – apie 104 %, retinimo – apie 95 %, einamųjų – per 90 %). Miško ugdomieji kirtimai atliekami laiku ir kokybiškai. Miškotvarkos lauko darbų metu įvertinta 3399 ha (per penkerius paskutiniuosius metus) ugdytų medynų ugdymo kokybė (patenkinamai, nepatenkinamai). Patenkinamai įvertinta per 98 % ugdyto medynų ploto. Nepatenkinamai atlikti ugdomieji kirtimai tesudaro apie 2 %. 2014 m. inventorizuotas mažas (per 4 %) nedelsiant ugdytinų medynų plotas. Tai iš dalies rodo, kad ugdomieji kirtimai yra atliekami laiku ir yra tinkamo intensyvumo. Po laiku ir kokybiškai atliktų jaunuolynų ugdymo

kirtimų (per 52 %, retinimo – daugiau kaip 46 % ploto) tikslinės medžių rūšys, įeinančios į medynų rūšinę sudėtį, sudaro 60 proc. (6 koeficientus) ir daugiau, t. y. pagerėjo medynų rūšinė sudėtis.

Želdinant atkurta per 62 % (projektuota – per 78 %) biržių, miškas savaime atsikūrė daugiau kaip 11 proc. buvusių kirtaviečių. Miško želdinimu atkurtuose plotuose vyrauja želdintos medžių rūšys, sudarančios daugiau kaip 99 % ploto. Iš 274 ha mišku savaime atsikūrusių kirtaviečių, apie 93 % ploto atžėlė minkštaisiais lapuočiais, daugiausia (apie 87 %) juodalksnynais ir beržynais, ir tik apie 6 % – drebulynais ir baltalksnynais. Žėlimą šiomis rūšimis lėmė augavietės (derlingumas, užmirkimas ir pelkėtumas).

Miškotvarkos metu inventorizuota 1248 ha paskutiniojo vykmečio želdinių. Pagal želdinių būklę (kokybę) geri želdiniai sudaro – 80,8 proc., patenkinami – 18,9 %, blogi – 0,3 %. Mišrūs spygliuočių-lapuočių ar lapuočių-spygliuočių želdiniai sudaro apie 41 %.

Svarbesni miškininkavimo rezultatai, miško rodiklių pokyčiai ir išvados:

- dėl bendrosios miškų ūkio politikos ir konkrečios VĮ Šilutės miškų urėdijos veiklos, per vykmetį reikšmingai – 480 ha – 1,5 % – padidėjo miško žemės plotas (medynų – 114 ha – 0,4 %), atitinkamai sumažėjo nenaudojamų žemės ūkio naudmenų, kitų ne miško žemės plotų;
- VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijos miškingumas padidėjo nuo 24,6 % (2004 m.) iki 24,9 % (2014 m.);
- stabili VĮ Šilutės miškų urėdijos medynų rūšinė sudėtis su pastebima spygliuočių ploto dalies didėjimo tendencija. Dėl naujų miškų įveisimo, lapuočių kirtaviečių atkūrimo eglėmis ir ąžuolais, ugdomųjų kirtimų įtakos, per 4 % padidėjo VĮ miškų urėdijos eglynų ir apie 14 % ąžuolynų, vienų vertingiausių medynų, plotai. Tačiau dėl tebesitęsiančios uosių džiūties, miškų urėdijos miškuose teliko tik apie 10 % buvusių uosynų;
- artima optimaliai III-IV miškų grupių medynų amžiaus klasių struktūra. Apie 5 % padidėjo jaunuolynų plotas ir per 1 % – brandžių medynų plotai, daugiau kaip 3 % sumažėjo buvęs didokas pusamžių medynų plotas;
- vidutinis medynų amžius, labiausiai priklausantis nuo pagrindinių kirtimų intensyvumo ir miškų įveisimo apimties, VĮ miškų urėdijos miškuose išliko stabilus;
- didėja medynų našumas. Dėl didelio medienos prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų ir objektyvesnės apskaitos, 1 ha nustatytas 30 m^3 didesnis vidutinis stiebų medienos su žieve tūris. Brandžių medynų tūrio didėjimo tempas buvo dar spartesnis. Brandžių medynų tūris 1 ha – vienas svarbesnių miškininkavimo kokybės rodiklių – 2014 m. nustatytas 35 m^3 didesnis nei 2004 m. (padidėjo nuo 305 m^3/ha iki 340 m^3/ha). Bendras medynų tūris per vykmetį padidėjo 951,3 tūkst. m^3. Tai rodo, kad dabartinė medynų formavimo sistema užtikrina pakankamą medynų tvarumą ir tūrio prieaugio kaupimą brandai;
- kasmet VĮ miškų urėdijos miškų hektare priauga 7,33 m^3 stiebų (su žieve) medienos. Didžiausių medžių stiebų tūrio prieaugiu urėdijos miškuose pasižymi eglynai ir drebulynai (po 8,7 m^3/ha) bei beržynai (7,3 m^3/ha);
- pagerėjus želdinimo ir želdinių priežiūros darbų kokybei, žymiai pagerėjo vykmečio želdinių būklė: geri želdiniai sudaro apie 81 %, patenkinami – apie 19 %, blogi – nesudaro nei 1 % (2004 m. geri želdiniai sudarė per 29 %, patenkinami – daugiau kaip 65 %, blogi ir žuvę – apie 6 %);
- III-IV grupių miškuose yra susikaupęs 497 ha (2,2 %) perbrendusių medynų plotas, daugiausia beržynų (34 %), juodalksnynų (21 %) ir drebulynų (17 %), kurių tolimesnis laikymas dėl medienos kokybės blogėjimo, medynų tvarumo mažėjimo ir medienos tūrio prieaugio nuostolio yra netikslingas;
- gera miškų sanitarinė būklė, vykdytos sanitarinės apsaugos priemonės vertinamos teigiamai. II-IV grupių miškuose inventorizuoti sausuoliai ir virtėliai sudaro 0,3 % viso žalių medžių tūrio, arba 0,8 m^3 medynų hektarui;
- toliau plėtojama miško sėklinė bazė. Per praėjusį dešimtmetį įveistos R kategorijos (kokybės reikalavimus atitinkančios) paprastosios eglės ir juodalksnio sėklinės plantacijos bei juodalksnio ir įvairių tuopų bandomieji želdiniai;

- VĮ Šilutės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose miškuose vystoma rekreacinė infrastruktūra – įrengta viena stovyklavietė, 10 poilsiaviečių, 11 atokvėpio vietų, 3 pažintiniai takai ir kiti objektai. VĮ miškų urėdija aktyviai dalyvauja aplinkosaugos renginiuose, organizuoja miškasodžio talkas, globoja jaunuosius miško bičiulius;

- VĮ Šilutės miškų urėdijos miškai sertifikuoti 2003 m., resertifikuoti 2008 ir 2013 m. Gautas FSC sertifikatas garantuoja, kad VĮ miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose miškininkaujama prisilaikant nacionalinių teisės aktų ir tarptautinių reikalavimų, išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, suderinus ekonomines, ekologines ir socialines miško funkcijas.

Didelis briedžių ir elnių tankumas praėjusio amžiaus VII-IX dešimtmečiais padarė didelę žalą pušų jaunuolynams, eglynams. Tai rodo mažas III-V amžiaus klasių pušynų plotas, sumažėjęs eglynų stabilumas, sumažėjusios neplynųjų kirtimų vykdymo galimybės (dėl pažeisto II eglių ardo). Esama briedžių ir tauriųjų elnių gausa sąlyginiais elniais (pagal preliminarų žvėrių skaičių) 3,1 karto viršija apskaičiuotą teritorijos talpą.

Miško ūkinių priemonių projektas ateinančiam dešimtmečiui

Ūkinių priemonių projektavimas vykdytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymu, Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, Miško kirtimų taisyklėmis, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis ir kitais teisės aktais.

Projektavimo tikslas yra parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi garantuoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu yra optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus ir erdvinės struktūros palaikymas, visų miško funkcijų užtikrinimas bei tvaraus ir subalansuoto miško ūkio garantavimas. Ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota griežtai laikantis visų šią veiklą reglamentuojančių dokumentų, nedarant neigiamos įtakos saugomiems kompleksams.

Visų rūšių miško kirtimais kasmet projektuojama iškirsti vidutiniškai po 111,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti apie 77 %, ugdomaisiais – per 16 %, sanitariniais – 7 % likvidinės medienos. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuojama iškirsti 4,88 m^3 stiebų (3,84 m^3 likvidinės) medienos. Stiebų su žieve medienos tūrio prieaugio naudojimas sudarys apie 67 %. Kasmet miško kirtimais bus apimama 3,6 % viso medynų ploto.

Vykmečiui projektuojama metinė kirtimų apimtis

Kirtimų rūšis	Metinė apimtis							
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinės medienos proc. nuo bendro tūrio	iškertama likvidinė mediena iš 1 ha, m^3	iškertama likvidinė mediena, tūkst. m^3, pagal miškų grupes		
		stiebų	likvi-dinis			II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	299	102,4	85,4	83	286	0,3	13,3	71,8
Ugdomieji kirtimai, iš viso	743	28,9	18,0	62	24	2,5	3,1	12,4
- jaunuolynų ugdymas	330	7,2	0,8	11	2	0,1	0,1	0,6
- retinimai	201	8,1	5,8	72	29	0,7	1,0	4,1
- einamieji kirtimai	212	13,6	11,4	84	54	1,7	2,0	7,7
Sanitariniai kirtimai	x	9,8	7,8	80	x	0,8	1,1	5,9
Specialieji kirtimai	x	0,8	0,5	63	x	0,1	0,1	0,3
Iš viso	**1042**	**141,9**	**111,7**	**79**	**x**	**3,7**	**17,6**	**90,4**

Energetinėms reikmėms kasmet gali būti panaudota apie 32,4 tūkst. m^3 medienos su žieve, iš jos per 31 %, – iškirstos miško ugdomaisiais ir apie 69 % – pagrindiniais kirtimais. Pagrindinę energetinės medienos biomasę sudarytų šakos (per 45 %) ir malkos (apie 24 %).

Projektuojama metinė miško želdinimo apimtis pirmajam penkmečiui sudarys 297,6 ha (67,3 %), žėlimo – 121,6 ha (27,5 %), mišraus atkūrimo – 23,2 ha (5,2 %). Antrajam vykmečio penkmečiui miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes 2021–2025 metams. Mišrūs spygliuočių-lapuočių ir atvirkščiai lapuočių-spygliuočių želdiniai sudarys apie 34 %, iš jų ąžuolų-eglių – apie 5 %.

Miško naudojimo rodikliai pagal miškų grupes

R o d i k l i a i	Bendri	Miškų grupė		
		II	III	IV
1. Iškertama mediena iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m^3:				
- stiebų su žieve	4,88	0,85	5,05	6,35
- likvidinė	3,84	0,60	4,02	5,01
iš jos pagrindiniais kirtimais (stiebų su žieve mediena)	3,52	0,07	3,68	4,76
2. Tarpinio naudojimo proc. nuo iškertamos stiebų su žieve medienos	32,9	92,3	27,3	25,0
iš jo ugdomaisiais kirtimais	20,4	69,2	20,5	18,1
3. Einamojo prieaugio naudojimas	66,6	13,0	66,5	83,1
4. Miško naudojimo proc. nuo bendro medynų tūrio	2,0	0,3	2,1	2,7

Miškai pagal gamtinį degumą suskirstyti į 3 degumo klases: 1 (didelio) – 40 %, 2 (vidutinio) – 31 %, 3 (mažo) – 29 %. VĮ Šilutės miškų urėdijos tiesiogiai valdomi miškai pasižymi dideliu gamtiniu degumu, vidutinė degumo klasė – 1,9. Priešgaisrinių priemonių planas parengtas visiems VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje esantiems miškams.

Visa VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorija suskirstyta į medžioklės plotų vienetus. Medžioklės plotuose, vadovaujantis normatyvais, nustatyta leistina žvėrių gausa, suprojektuotos biotechninės priemonės. VĮ miškų urėdijos miškuose rekomenduojama laikyti 109 briedžius, 84 tauriuosius elnius, 1980 stirnų ir 621 šerną.

Parengtame VĮ Šilutės miškų urėdijos gamtosaugos priemonių plane yra apibūdintas ekologinis kraštovaizdžio potencialas, aprašytos saugomos teritorijos ir objektai, miškų urėdijos įsipareigojimu saugomi bei naujai inventorizuoti ekologiniu požiūriu vertingi miško plotai, pateiktos suprojektuotos gamtosaugos ūkinės priemonės miškuose, parodytos Gamtotvarkos planuose numatytos projektuojamos tvarkymo priemonės. Miškų urėdijai parengtas VĮ Šilutės miškų urėdijos gamtosauginių priemonių žemėlapis M 1: 50 000, girininkijoms – gamtosauginių priemonių planai M 1: 20 000.

VĮ Šilutės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo projekte pateikta bendra teritorijos apžvalga (rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas, svarbiausios lankytinos vietovės, teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika, kultūros ir gamtos vertybių apžvalga), esamo rekreacinio potencialo analizė ir projektuojama rekreacijos teritorinė sistema (projektuojami objektai, kraštovaizdžio tvarkymo darbai, rekreacinės infrastruktūros aptarnavimas, kapitalinis remontas ir atnaujinimas). Parengta VĮ Šilutės miškų urėdijos rekreacinio planavimo schema M 1: 50 000.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės turėtų užtikrinti tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtos ir kultūros vertybių bei biologinės įvairovės išsaugojimą ir ekonominę naudą.

Vidmantas Dičkalnis, VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto vadovas

TURINYS

Psl.

ĮVADAS 15
PAGRINDINIAI MIŠKO ŪKIO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI 17
I. ANALITINĖ DALIS 19
1.1. Projektinė situacijos analizė..... 19
1.1.1. Miškų urėdijos istorija 19
1.1.2. Miškų urėdijos miškų tvarkymas 21
1.1.3. Ekonominių ir socialinių poreikių prognozė 24

1.2. Miškų urėdijos veiklos teritorijos charakteristika 26
1.2.1. Fizinė-geografinė charakteristika 26
1.2.2. Miškų urėdijos ekonominė ir socialinė aplinka..... 31
1.2.3. Miškų urėdijos veiklos teritorijos keliai ir geležinkeliai 33
1.2.4. Miškų urėdijos veiklos teritorijos administracinis ir kadastrinis suskirstymas..... 35
1.2.5. Miškų urėdijos veiklos teritorijos miškų pasiskirstymas pagal administracinius vienetus, funkcinę paskirtį ir nuosavybės formas 36
1.2.6. Saugomos teritorijos. Gamtosaugos ir kultūros paveldo teritorijų ypatybės..... 38
1.2.6.1. Saugomos teritorijos ir gamtosaugos teritorijų ypatybės..... 38
1.2.6.2. Kultūros paveldo teritorijų ypatybės..... 41

1.3. Miškų urėdijos teritorijos charakteristika 41
1.3.1. Miškų urėdijos struktūriniai padaliniai 41
1.3.2. Miškų urėdijos teritorija pagal augavietes ir žemės naudmenas 42
1.3.3. Miškų urėdijos miško žemė pagal funkcinę paskirtį 47
1.3.4. Miškų urėdijos medynų dendrometrinė charakteristika 51
1.3.5. Miškų urėdijos medynų kokybinė būklė 64
1.3.6. Miškų urėdijos teritorijos specifinė charakteristika 67
1.3.6.1. Saugomų teritorijų miškų charakteristika 67
1.3.6.2. Poilsiniai (rekreaciniai) ištekliai 69
1.3.6.3. Medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika 71

1.4. Miškotvarkos projekto įvykdymo analizė 74
1.4.1. Ūkinės veiklos analizės tikslas ir uždaviniai 74
1.4.2. Vykdytos ūkinės priemonės ir jų rezultatai 74
1.4.2.1. Medienos ruoša 74
1.4.2.2. Medynų ugdymas ir priežiūra 80
1.4.2.3. Miško želdinimas 81
1.4.2.4. Miško sėklininkystė 88
1.4.2.5. Miško priešgaisrinė apsauga 90
1.4.2.6. Miško sanitarinė apsauga 93
1.4.2.7. Miško apsauga nuo teisės pažaidų 95
1.4.2.8. Miško sausinimas 97
1.4.2.9. Miško kelių tiesimas, taisymas ir priežiūra 98
1.4.2.10. Žvėrių poveikis miškui 99
1.4.2.11. Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė..... 102
1.4.3. Ekonominiai miško ūkinės veiklos rezultatai..... 119
1.4.4. Miškotvarkos projekto vykdymo vertinimas 121

II. PROJEKTINĖ DALIS 125
2.1. Projektavimo pagrindas ir užduotis..... 125
2.2. Miškų urėdijos miškų suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį 126
2.3. Medienos ruoša 127
2.3.1. Pagrindiniai (galutiniai) miško kirtimai 127
2.3.1.1. Brandžių medynų kirtimas 127
2.3.2. Medynų ugdymo (retinimo) kirtimai 136
2.3.3. Medynų sanitariniai kirtimai..... 138

2.3.4. Specialieji miško kirtimai 139
2.3.5. Medienos ruošos norma 140
2.3.6. Energetinės medienos su žieve ištekliai..... 140
2.4. Jaunuolynų ugdymas 144
2.5. Miško atkūrimas ir įveisimas..... 145
2.5.1. Ūkinės priemonės ąžuolynų atkūrimui..... 154
2.6. Miško sėklinė bazė..... 155
2.7. Miško priešgaisrinė apsauga 156
2.8. Miško sanitarinė apsauga 158
2.9. Miško sausinimas 159
2.10. Miško kelių tiesimas, priežiūra ir taisymas 160
2.11. Mažieji naudingųjų iškasenų karjerai, jų priežiūra, eksploatavimas ir rekultivavimas..... 161
2.12. Kitos ūkinės priemonės 161
2.13. Medžioklėtvarkos sprendiniai 162
2.14. Biologinės įvairovės apsauga 165
2.15. Socialinės miško funkcijos stiprinimas 167
2.16. Nemedieninis miško naudojimas..... 170
2.17. Projektavimo ypatumai saugomose teritorijose..... 171
2.18. Gamtotvarkos planuose numatytų ūkinių priemonių projektavimas..... 172
2.19. Priemonių, kurių įgyvendinimui numatyta teikti paraiškas Europos Sąjungos paramai gauti, projektavimas..... 172
2.20. FSC miškų tvarkymo sertifikavimo reikalavimų įgyvendinimas miško ūkinėje veikloje..... 175

III. BAIGIAMOJI DALIS 176
3.1. Projektinių sprendinių vertinimas 176
3.1.1. Ekonominis vertinimas (planuojamos ūkinės veiklos metinės pajamos ir išlaidos)..... 176
3.1.2. Ekologinis vertinimas 180
3.1.3. Socialinis vertinimas 183
3.2. Miškotvarkos projekto priežiūra ir tikslinimas..... 183
3.2.1. Miškotvarkos projekto priežiūra..... 183
3.2.2. Miškotvarkos projekto tikslinimas..... 184
Literatūros sąrašas ir šaltiniai..... 185

LENTELĖS TEKSTE
I. ANALITINĖ DALIS

1.1. Miškų urėdijos ir girininkijų vadovaujančiųjų darbuotojų bei miškotvarkininkų, vykdžiusių darbus, sąrašas 20
1.2. Miškotvarkos parengta taksacinė, kartografinė ir projektinė medžiaga 23
1.3. Medienos ruoša per paskutiniuosius 3 metus urėdijos valstybinės reikšmės miškuose… 33
1.4. Kelių charakteristika 34
1.5. Miškų plotas pagal valdytojų ir naudotojų grupes..... 36
1.6. Miško žemės plotas pagal naudotojų grupes ir savivaldybes..... 37
1.7. Miško žemės plotas pagal naudotojus ir girininkijas 38
1.8. Girininkijų apibūdinimas 41
1.9. Miškų augaviečių charakteristika 43
1.10. Medynų plotas pagal miškų augavietes..... 44
1.11. Vidutinis brandžių medynų aukštis pagal augavietes..... 45
1.12. Vidutinis brandžių medynų tūris pagal augavietes..... 45
1.13. Miškų plotas pagal žemės naudmenas ir miškų grupes 47
1.14. Miško žemės pasiskirstymas miškų grupėmis ir pogrupiais pagal girininkijas..... 50
1.15. Medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis ir miškų grupes 51
1.16. Medynų ploto pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis pagal girininkijas..... 52
1.17. II, III ir IV miškų grupių medynų plotas pagal brandumo grupes..... 56

1.18. Bendras medienos tūris ir fitomasė 59
1.19. Medynų plotas pagal bonitetų ir skalsumo grupes 60
1.20. 0,2-0,4 skalsumo medynų ploto pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis..... 62
1.21. 0,2-0,4 skalsumo medynų ploto pasiskirstymas pagal miškų grupes ir girininkijas..... 62
1.22. Medynų vidutiniai rodikliai 63
1.23. Miškų būklė 65
1.24. Konservacinės apsaugos prioriteto saugomų teritorijų miškų charakteristika..... 68
1.25. Kompleksinių saugomų teritorijų miškų charakteristika..... 69
1.26. Rekreacinių miškų charakteristika 70
1.27. Medžioklės plotai pagal medynų mišrumą 72
1.28. Kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika 73
1.29. Miškotvarkos projektuota ir realiai įvykdyta metinė pagrindinių ūkinių priemonių apimtis 75
1.30. Miško kirtimų apimtis 2005–2014 metais..... 76
1.31. Neplynieji pagrindiniai miško kirtimai, atlikti per paskutinįjį vykmetį..... 77
1.32. Plynos dešimtmečio kirtavietės pagal kirtimų ir medžių rūšis..... 78
1.33. Ugdomųjų kirtimų, atliktų per paskutiniuosius 5 metus, vertinimas 80
1.34. Miško atkūrimas ir įveisimas 2005–2014 metais pagal miškų urėdijos ataskaitas..... 81
1.35. Paskutiniojo vykmečio miško želdinių charakteristika 82
1.36. Vykmečio (2005–2014 m.) želdiniai pagal vyraujančias želdintas medžių rūšis ir augavietes..... 84
1.37. Miško atkūrimas per vykmetį plynai iškirstose biržėse 87
1.38. Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo miškai..... 90
1.39. Miško gaisrai urėdijos teritorijoje per paskutiniuosius 5 metus 91
1.40. Miškų sanitarinė būklė ir atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės 94
1.41. Neteisėti miško kirtimai ir pagamintos medienos grobimas per paskutiniuosius 3 metus..... 96
1.42. Griovių charakteristika 97
1.43. Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas urėdijos miškuose, nukandžiojant ūglius... 99
1.43a. Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas valstybinės reikšmės miškuose, nukandžiojant ūglius..... 99
1.44. Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas urėdijos miškuose, nulaupant žievę..... 100
1.44a. Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas valstybinės reikšmės miškuose, nulaupant žievę..... 100
1.45. Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas girininkijų valstybinės reikšmės miškuose, nukandžiojant ūglius..... 101
1.46. Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas girininkijų valstybinės reikšmės miškuose, nulaupant žievę 101
1.47. Bebrų padaryta žala..... 102
1.48. Žemės naudmenų ploto ir medynų vidutinių rodiklių kitimas..... 103
1.49. Projektuotas bendras metinis naudojimas valstybiniuose miškuose 109
1.50. Ugdomųjų kirtimų apimties kitimas valstybiniuose miškuose..... 110
1.51. Žemės naudmenų plotų ir miško rodiklių kitimas..... 112
1.52. III ir IV miškų grupių I-IV amžiaus klasių medynų ploto kaita pagal vyraujančias medžių rūšis..... 114
1.53. I amžiaus klasės jaunuolynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis..... 115
1.54. Brandžių ir perbrendusių medynų ploto kitimas..... 116
1.55. Bendrasis metinis medžių stiebų tūrio prieaugis ir jo naudojimo balansas..... 119
1.56. Ekonominių veiklos rezultatų rodikliai..... 120

II. PROJEKTINĖ DALIS

2.1. III-IV miškų grupių kirstinų (eksploatacinio fondo) medynų charakteristika..... 127
2.2. Pagrindinių miško kirtimų metinė apimtis..... 129
2.3. Apskaičiuota metinė pagrindinių miško kirtimų apimtis pagal girininkijas 131
2.4. Suprojektuotų pagrindinių miško kirtimų biržės palyginimas su apskaičiuota metine kirtimų apimtimi 132

2.5. Ugdomųjų kirtimų rodikliai..... 136
2.6. Metinė ugdomųjų miško kirtimų apimtis 137
2.7. Metinė ugdomųjų miško kirtimų apimtis pagal miškų grupes 138
2.8. Vykmečiui projektuojama metinė kirtimų apimtis 140
2.9. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai..... 141
2.10. Miško naudojimo rodikliai 142
2.11. Metinė miško kirtimų apimtis pagal girininkijas 143
2.12. Jaunuolynų ugdymo kirtimų rodikliai 144
2.12a. Metinė jaunuolynų ugdymo apimtis 144
2.13. Miško žėlimo ir želdinimo fondas 145
2.14. Miško atkūrimo ir įveisimo būdai 146
2.15. Miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis 152
2.16. Miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis pagal girininkijas 153
2.17. Projektuojama želdinių ir žėlinių priežiūros darbų apimtis 154
2.18. Ūkinių priemonių sistema ąžuolynų atkūrimui 154
2.19. Sodmenų poreikis 156
2.20. Miškų degumo klasės 157
2.21. Nenusausintas hidromelioracinis miškų fondas 159
2.22. Projektuojami griovių rekonstrukcijos darbai pagal girininkijas..... 160
2.23. Miško kelių tiesimas ir rekonstrukcija..... 160
2.24. Naudingųjų iškasenų mažųjų karjerų sąrašas..... 161
2.25. Leistinas briedžių, stirnų ir šernų skaičius urėdijos miškuose..... 162
2.26. Minimalus kasmetinių papildomų pašarų kiekis esant leistinam žvėrių tankiui 164
2.27. Rekomenduojami biotechniniai įrenginiai ir pašariniai laukeliai 165
2.28. Grybų ištekliai urėdijos miškuose..... 170
2.29. Miško trakas..... 171
2.30. Projektuojama metinė miško ūkinių priemonių apimtis saugomų teritorijų miškuose 172

III. BAIGIAMOJI DALIS

3.1. Projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių tūrio struktūra pagal medžių rūšis..... 176
3.2. Projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių sortimentinė struktūra bei sortimentų vertė..... 177
3.3. Vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos kiekis pagal medžių rūšis..... 178
3.4. Vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos pasiskirstymas pagal medžių rūšis ir padaringumą..... 178
3.5. Planuojamos metinės kirstinos medienos piniginis įvertinimas nenukirsto miško kainomis..... 178
3.6. Planuojamos metinės pajamos ir išlaidos 2016–2020 metais..... 179

PRIEDAI

1. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas (ir administracinius vienetus)..... 187
2. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas (ir girininkijas)..... 188
3. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas (ir kadastro vietoves)..... 190
4. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas (ir miškų grupes bei pogrupius)..... 195
5. Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas (ir funkcines zones)..... 199
6. Plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas 206
7. Medynų plotai pagal augavietes 209
8. Medynų pasiskirstymas pagal miško tipų serijas 211
9. Miškų grupės ir pogrupiai 213
10. Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis 214
11. Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis 224
12. Medynų tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis 228
13. Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais..... 230
14. Medynų plotų pasiskirstymas bonitetais 233
15. Medynų vidutiniai rodikliai 235
16. Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases 237

17 Medynų pasiskirstymas pagal kilmę ir mišrumą 256
18. Saugomos teritorijos 258
19. Rekreacinių miško savybių įvertinimas 268
20. Žėlimo įvertinimas plynai iškirstose biržėse 269
21. Miško žėlimas ne miško žemėje..... 270
22. Kirtaviečių plotas pagal metus, atkūrimo būdus ir girininkijas..... 271
23. Selekcinės sėklininkystės objektų charakteristika 272
24. Vyraujančių medžių rūšių ploto kaita 277
25. Medynų ploto kaita pagal amžiaus klases 278
26. Pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimo žiniaraštis 280
27. Suprojektuota pagrindinių kirtimų apimtis pagal metus (III ir IV miškų grupės) 284
28. Suprojektuota pagrindinių kirtimų apimtis pagal metus (II miškų grupė) 286
29. Plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika 287
30. Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (II miškų grupė) 288
31. Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (III ir IV miškų grupės) 289
32. Suprojektuoti ugdomieji kirtimai 291
33. Sanitarinių miško kirtimų apimties apskaičiavimas 292
34. Specialiųjų miško kirtimų apimtis vykmečiui..... 293
35. Projektuojama želdinių ir žėlinių priežiūros darbų apimtis pagal girininkijas ir vyraujančias medžių rūšis 294

PROCEDŪRŲ DOKUMENTAI

1. Pasitarimo, sklypinės miškų inventorizacijos ypatumams aptarti, protokolas..... 295
2. VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartis..... 296
3. Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdžio protokolas Nr. 36..... 304
4. Miško išteklių rodiklių ir apskaičiuotos miško naudojimo apimties VĮ Šilutės miškų urėdijoje recenzija..... 307
5. Pagrindinių miško kirtimų (2016–2020 m.) projekto svarstymo protokolas..... 309
6. Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdžio protokolas Nr. 37..... 311
7. Informacinis pranešimas apie rengiamą vidinės miškotvarkos projektą..... 312
8. Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdžio protokolas..... 313
9. Vidinės miškotvarkos projekto viešo svarstymo protokolas Nr. 38..... 316
10. VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto viešo svarstymo dalyvių sąrašas 318
11. VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto aiškinamojo rašto recenzija..... 320
12. Dėl miškotvarkos projektų derinimo (KPD prie KM Tauragės skyriaus išvada)..... 324
13. Dėl išvados (Pagramančio regioninio parko direkcijos išvada)..... 325
14. Dėl išvados (Rambyno regioninio parko direkcijos išvada)..... 326
15. Dėl VĮ Tauragės, Jurbarko, Šilutės ir Raseinių miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektų derinimo..... 327
16. Dėl išvados (Pajūrio regioninio parko direkcijos išvada)..... 328
17. Dėl išvados (KPD prie KM Klaipėdos skyriaus išvada)..... 329
18. Dėl VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto..... 331
19. Dėl išvados (VĮ Valstyb. miškotvarkos instituto raštas KPD prie KM Klaipėdos skyriui).. 332
20. Dėl VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto (VĮ Valstyb. miškotvarkos instituto raštas Nemuno deltos RP direkcijai)..... 333
21. Dėl vidinės miškotvarkos projektų derinimo..... 334
22. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektų tvirtinimo..... 335

MIŠKŲ ŽEMĖLAPIAI

1. Valstybinės reikšmės miškų plotų žemėlapiai (M 1: 245 000) 36/37
2. VĮ Šilutės miškų urėdijos administracinio suskirstymo žemėlapis (M 1: 245 000). 42/43
3. Miškų grupių žemėlapis (M 1: 245 000) 50/51
4. Vyraujančių medžių rūšių žemėlapis (M 1: 245 000) 52/53

PAVEIKSLAI

1. Lietuvos fizinės geografijos žemėlapis (fragmentas)…….. 26
2. Miškų urėdijos teritorijos ir šalies miškingumas.....…… 29
3. Miškininkystės plėtros zonos ir pozoniai.....…… 30
4 Šilutės rajono savivaldybės teritorijos suskirstymas seniūnijomis.....……. 35
5. Pagėgių savivaldybės teritorijos suskirstymas seniūnijomis……... 35
6. Miško žemės plotas pagal nuosavybę.....…….. 37
7. Miško augaviečių ploto pasiskirstymas.....…….. 44
8. Miško žemės pasiskirstymas miškų grupėmis.....…… 50
9. Medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis.....……. 52
10. Medynų plotas pagal amžiaus klases 54
11. Medynų plotas ir tūris pagal vyraujančias medžių rūšis..... 57
12. Medynų tūris pagal vyraujančias ir į sudėtį įeinančias medžių rūšis……..... 57
13. Medžių rūšių medienos tūrio dalis nuo medynų tūrio pagal vyraujančias rūšis……... 58
14. Brandžių medynų tūris pagal vyraujančias medžių rūšis……. 55
15. Medynų plotas pagal bonitetų ir skalsumų grupes ……... 61
16. 0,2-0,4 skalsumo medynų ploto pasiskirstymas brandumo grupėmis.....…….. 62
17. Pažeistų medynų plotas pagal pažeidimo priežastis.....…….. 66
18. Medžioklės plotai pagal medynų mišrumą…… 72
19. Įvykdytų miško kirtimų struktūra.....…….. 76
20. Miškotvarkos projektuota ir realiai įvykdyta ugdomųjų kirtimų apimtis……. 79
21, 22. Vykmečio miško želdinių charakteristika …….. 83
23. Miško želdinių plotas girininkijose pagal kokybę……..… 84
24. Vykmečio želdiniai pagal želdintas medžių rūšis……. 85
25. Iškirsti, atkurti želdinant ir atkurti žėlimu medynai pagal buvusių medynų vyraujančią medžių rūšį…… 86
26. Iškirstų ir atkurtų medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis…….. 86
27. Miško atkūrimas plynai iškirstose biržėse.....……..... 87
28. Miško gaisrų skaičius ir gaisrų apimtas plotas 2005–2014 m. ...…….. 92
29. Neteisėti miško kirtimai urėdijos miškuose 2005–2014 m. .....……. 95
30. Medynų vidutinio amžiaus kitimas.....…….. 105
31. Medynų ploto kitimas pagal amžiaus klases ……... 105
32. Medynų amžiaus struktūros kitimas pagal brandumo grupes 1972–2014 m. .....……... 107
33. Bendro vidutinio tūrio 1 ha kitimas.....……... 107
34. Brandžių medynų vidutinio tūrio 1 ha kitimas.....……... 108
35.III-IV miškų grupių brandžių medynų ploto ir vidutinio tūrio 1 ha kitimas…….. 108
36. Medynų vidutinio skalsumo kitimas 1967–2013 m. ...……. 104
37. Projektuotų ir įvykdytų retinimo ir einamųjų kirtimų metinė apimtis 1972–2014 m. …..... 109
38. Medynų ploto kitimas 2005–2014 metais..... 113
39. I amžiaus klasės jaunuolynų (III-IV miškų grupių) ploto dalies kitimas.....…… 115
40. Medienos tūrio kitimas pagal vyraujančias medžių rūšis.....…….. 116
41. Medynų I ardo vidutinio skalsumo kitimas priklausomai nuo medynų amžiaus…….. 117
42. III-IV gr. medynų stiebų su žieve tūrio prieaugio priklausomumas nuo medynų amžiaus.. 117
43. III-IV miškų grupių I ardo medynų tūrio ir tūrio prieaugio priklausomybė nuo medynų amžiaus…….. 118
44. Pagrindinių miško kirtimų biržės…….. 130
45. Plynaisiais pagrindiniais kirtimais kertamų III-IV miškų grupių medynų likvidinės medienos tūris 1ha……..… 133
46, 47. Pagrindiniai miško kirtimai .....……... 135
48. Miško kirtimų struktūra …… 140
49. Želdinamos medžių rūšys…….……. 150
50. Miško atkūrimo ir įveisimo būdai ……... 150
51. Esama ir leistina elninių žvėrių gausa sąlyginiais elniais……. 163
52. Urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas medienos kainos pokyčiui.....……. 179
53. Urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas darbo užmokesčio pokyčiui.....…….. 180

ĮVADAS

Miškotvarkos projektas – tai dokumentas, pagal kurį organizuojama miškų ūkio veikla ir atliekami visi miškų atkūrimo, naudojimo ir miško žemių tvarkymo darbai. Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, ir skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti[1].

Miškotvarkos projektai rengiami pagal aplinkos ministro patvirtintas Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisykles (Žin., 2006, Nr. 95-3741; 2010, Nr. 81-4249; TAR, 2015-10-13, Nr. 15116) ir jose nustatytus kriterijus. Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja visų nuosavybės formų miškų vidinės miškotvarkos projektų rengimą, derinimą, tvirtinimą, registravimą, keitimą ir pripažinimą netekusias galios[2].

Projektų rengimas finansuojamas valstybės, miškų valdytojų, savininkų ar kitomis lėšomis.

Projektų sprendiniai apima miško ūkinės veiklos bei miško išteklių rodiklių analizę ir ūkinių priemonių projektavimą miško ištekliams naudoti, atkurti, gerinti. Projektų sprendiniai turi neprieštarauti įstatymais ar LR Vyriausybės nutarimais nustatytiems specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimams.

Projektas turi užtikrinti nepertraukiamą daugiatikslį miško išteklių ir miško žemių naudojimą, patenkinant socialines, ekonomines, ekologines dabartinės bei ateinančių kartų reikmes. Projektas skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai miškų valdoje nustatyti, atsižvelgiant į bendruosius regiono miškų tvarkymo schemos reikalavimus, užtikrinant tvarų ir suderintą su visuomenės ir savininkų reikmėmis bei miškų politikos reikalavimais valdos išteklių naudojimą.

Projektas parengtas VĮ Šilutės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems valstybiniams miškams, vadovaujantis 2014 m. rugsėjo 11 d. VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartimi Nr. S-25 su VĮ Šilutės miškų urėdija.

Rengiant projektą, vadovautasi Miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161; 2011, Nr. 163-7744). Saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), Medžioklės įstatymu (Žin., 2002, Nr. 65-2634; 2013, Nr. 67-3335), Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis (Žin., 2006, Nr. 95-3741; TAR, Nr. 2014-13946; TAR, 2015-10-13, Nr.15116), Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2011, Nr. 45-2142; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 204-04-02, Nr. 2014-04021), Aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais normatyvais ir kitais galiojančiais teisės aktais.

Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektą sudaro taksacinė, kartografinė ir projektinė medžiaga. Vidinės miškotvarkos aiškinamasis raštas susideda iš santraukos, turinio, įvado, analitinės, projektinės, baigiamosios dalių ir priedų. Projekto aiškinamajame rašte detalizuoti miško ūkio tikslai ir uždaviniai, miško ūkio plėtros aspektai – socialinių ir ekonominių sąlygų klausimai – saugomos teritorijos, miškų urėdijos valdomų miškų charakteristika ir įvertinimas (analitinė dalis), ankstesniojo miškotvarkos projekto (2004) įgyvendinimo rezultatų analizė ir įvertinimas (analitinė dalis). Ūkinės veiklos analizei panaudota 2004 ir ankstesniųjų metų miškotvarkos projektų medžiaga.

Projektinėje dalyje pateikiami projektavimo tikslai ir uždaviniai, miškų tvarkymo priemonių sistemos sprendiniai – miško kirtimų ir atkūrimo normos, miško sėklinės bazės plėtra, priešgaisrinė ir sanitarinė apsauga, medžioklėtvarkos sprendiniai, nemedieninių miško produktų naudojimo galimybės, biologinės įvairovės išsaugojimo bei gausinimo priemonės, rekreacinės ir socialinės miško funkcijos stiprinimas. Baigiamojoje dalyje pateiktas projektinių sprendinių įvertinimas ekologiniu, ekonominiu-socialiniu požiūriu, projektinių sprendinių tikslinimo, taip pat keitimo ir priežiūros sąlygos. Dauguma analitinės ir projektinės dalies lentelių charakterizuoja valstybinės reikšmės miškus ir kitus urėdijos valdomus plotus, atskirais atvejais apibūdinami ir visų nuosavybės formų miškai. Baigiamosios dalies lentelės apibūdina vien valstybinės reikšmės miškus.

Prieduose pateikta: duomenų bazės lentelės su detalesne informacija, charakterizuojančios inventorizuotus miško išteklius ir projektinius sprendinius; miškotvarkos projekto sprendinių

[1] Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, 14 straipsnis.
[2] Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklės, 1 punktas.

svarstymo, derinimo dokumentacija; įvairi papildoma informacija.

Patikimą miškų charakteristikos informaciją gali suteikti tik jų inventorizacija, kurios tikslas yra įvertinti miško valdos išteklius taksacinio sklypo lygyje pagal kiekybinius ir kokybinius rodiklius. Vidinės miškotvarkos projektas parengtas panaudojant 2014 m. valstybinės miškų (sklypinės) inventorizacijos duomenis. Parengti duomenys turi tenkinti miškų kadastro duomenų atnaujinimo, efektyvumo įvertinimo ūkinių priemonių sklype, jų projektavimo, miško naudojimo dydžio pagal plotą ir tūrį nustatymo, miško naudojimo racionalumo kontrolės poreikius.

Miškų inventorizacija atlikta remiantis Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2014 m. balandžio 29 d. Sklypinės miškų inventorizacijos lauko ir kameralinių darbų VĮ Šilutės miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje paslaugų atlikimo sutartimi Nr. 12. Miškų inventorizavimas sklypiniu metodu atliktas valstybės lėšomis visų nuosavybės formų miškuose, naudojant aerofotografavimo medžiagą, vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2011, Nr. 45-2142; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 2014-04-02, Nr. 2014-04021), Miškotvarkos lauko darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriaus.

Bendras inventorizuotas miškų plotas – 55378 ha. Miškų inventorizaciją atliko VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto III miškotvarkos skyriaus taksatoriai (1.1 lentelė).

2014 metų miškotvarka vykdyta laikantis tų pačių principų kaip ir 2004 m., t.y. buvo siekiama sklypų ribų stabilumo ir taksacinių rodiklių perimamumo, tačiau iš esmės peržiūrėtas miškų suskirstymas nuosavybės formomis, miškų priskyrimas grupėms ir pogrupiams, saugomų teritorijų plotų išskyrimas.

Miškų inventorizacijos metu visi VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijos miškai pagal miško valdytojus ir naudotojus suskirstyti į:

- valstybinės reikšmės miškus, patikėjimo teise valdomus miškų urėdijos;
- kitus miškų urėdijos valdomus plotus;
- privačius miškus ir skirtus nuosavybės teisių atkūrimui;
- kitų naudotojų ir valdytojų miškus.

Atlikus miško išteklių rodiklių analizę, jos rezultatai ir apskaičiuota miško naudojimo apimtis svarstyta Miškotvarkos mokslinėje-techninėje taryboje (protokolas knygos gale).

Pagal šį, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtintą, vidinės miškotvarkos projektą (nuo jo patvirtinimo datos) bus tvarkomi, naudojami, atkuriami ir saugomi VĮ Šilutės miškų urėdijos miškai ateinantį dešimtmetį.

Projektą rengė VĮ Valstybino miškotvarkos instituto (VMI) specialistai, Aleksandro Stulginskio universiteto (ASU) Miškotvarkos ir medienotyros instituto darbuotojai:

- pagrindinių kirtimų projektą parengė VMI Projektavimo skyriaus (vedėjas – V. Beržanskis) inž. M. Kurantavičius;

- analitinės dalies 1.3.6.3 ir 1.4.2.10 poskyrius bei projektinės dalies 2.12 poskyrį parengė V. Beržanskis;

- analitinės dalies 1.4.3 ir baigiamosios dalies 3.1.1 poskyrius parengė ASU Miškotvarkos ir medienotyros instituto lektorius G. Činga;

- Gamtosaugos priemonių planą parengė VMI Kraštotvarkos skyriaus (vedėja – V. Naureckaitė) vyresn. specialistas J. Lučka;

- Rekreacinio sutvarkymo projektą parengė VMI Kraštotvarkos skyriaus vyresn. specialistas J. Lučka;

- planinę-kartografinę medžiagą parengė VMI GIS ir kartografijos skyrius (vedėjas – R. Puslys);

Nuotraukos – J. Lučkos ir L. Skirbutienės.

PAGRINDINIAI MIŠKO ŪKIO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Miškas yra vienas pagrindinių Lietuvos gamtos turtų, tarnaujantis valstybės ir piliečių gerovei, saugantis kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę. Jo reikšmė nuolat didėja. Nepriklausomai nuo miškų nuosavybės formos, miškas pirmiausia yra nacionalinis turtas, kuris turi būti išsaugotas ateities kartoms ir tenkinti ekologines, ekonomines bei socialines visuomenės reikmes.

Miškų ūkio plėtros strateginis tikslas – didinti miškų ūkio teikiamą įvairiapusę naudą visuomenei atsižvelgiant į ilgą miško auginimo trukmę ir nuosavybės formų skirtumus bei sąveiką, taip pat užtikrinant darnaus miško ūkio principų įgyvendinimą visuose šalies miškuose[3].

Remiantis Lietuvos Respublikos Miškų įstatymu, Nacionaline miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programa, regiono vystymo perspektyvinėmis kryptimis, išdėstytomis Šilutės rajono ir Pagėgių savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose, Generalinės miškų urėdijos prioritetais, miškų urėdijai yra nustatomi tokie svarbiausi ūkio tikslai ir uždaviniai:

1) išsaugoti ir gausinti miškus ir jų išteklius, vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais:
    - didinti teritorijos, kartu ir šalies miškingumą, įveisti miškus nenaudojamose ir žemės ūkiui netinkamose žemėse;
    - plėtoti miškų atkūrimą genetiniu-ekologiniu pagrindu selekciškai vertinga ir kokybiška miško dauginamąja medžiaga; optimizuoti miško dauginamosios medžiagos auginimą, siekiant ilgalaikėje perspektyvoje aprūpinti rinką kokybiškais miško sodmenimis *(spygliuočių medžių rūšių miško dauginamosios medžiagos dalis, išauginama iš miško sėklinėse plantacijose surinktų sėklų – ne mažiau 70 proc., minkštųjų lapuočių – ne mažiau 30 proc.);*
    - didinti ąžuolynų plotus;
    - užtikrinti tinkamą miškų apsaugą nuo ligų, kenkėjų ir gaisrų išplitimo – tobulinti miško sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos sistemas;
2) užtikrinti racionalų, tolygų, nepertraukiamą miško išteklių naudojimą ir didinti medynų produktyvumą:
    - suderinti miško ugdomųjų, sanitarinių ir pagrindinių kirtimų apimtį *(mažiausia miško ugdomųjų kirtimų dalis nuo bendro iškertamos medienos kiekio – 16 proc.(2020 m.))*;
    - mažinti miško auginimo sąnaudas;
    - išlaikyti ir padidinti medynų produktyvumą, pagrindiniais kirtimais gaunamos medienos kokybę;
    - racionaliai naudoti miško išteklius, mažinant plynųjų miško kirtimų apimtis, formuojant ir veisiant ekologiškai stabilius medynus;
    - diferencijuotai naudoti miško išteklius pagal miškų grupes ir pogrupius, orientuojantis į ūkiškai vertingų medynų formavimą III bei IVA grupių miškuose ir teikiant pirmenybę gamtos vertybių išsaugojimui II grupės miškuose;
    - ūkinę veiklą miškuose vykdyti remiantis miškotvarkos projektais ir miškininkystės mokslo reikalavimais;
    - taikyti miško selekcijos priemones miško ugdymo, miškų infrastruktūros gerinimui ir kitų ūkinių priemonių plėtrai, atsižvelgiant į tvaraus ir subalansuoto miško ūkio reikalavimus;
    - padidinti smulkios nelikvidinės medienos ir miško kirtimo atliekų panaudojimo biokurui apimtį;
    - pagerinti miškų ir jų produkcijos apsaugą nuo grobstymų bei vagysčių;
3) didinti miškų ūkio ekonominį efektyvumą ir konkurencingumą:

[3] Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa, 1 psl.

- skatinti investicijas į miškus ir miškų ūkį;
- didinti ūkinės veiklos miškuose efektyvumą – užtikrinti naudojamo ilgalaikio turto pelningumą;
- tobulinti kompleksinę miškų ūkio veiklą valstybiniuose miškuose, apimančią miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, racionalų miško išteklių naudojimą;
- naudoti ekonomiškai efektyvesnę miško techniką ir technologijas, taikant mažiau sąnaudų reikalaujančias ir ekologiškai priimtinas miškininkavimo sistemas (pvz. savaiminį miškų žėlimą ir kt.);
- stambinti ir modernizuoti miško daigynus/medelynus, siekiant užtikrinti miško sodmenų kokybę, sumažinti jų išauginimo savikainą, taip pat efektyviau panaudoti modernią techniką bei pažangias miško sodmenų auginimo technologijas;
- padidinti smulkios žaliavinės medienos ir kirtimo atliekų biokurui surinkimą;

4) išsaugoti ir didinti miško ekosistemų tvarumą, atsižvelgiant į jų ekologinį ir socialinį vaidmenį, klimato kaitos įtaką:
   - didinti miško ekosistemų ekologinį ir kraštovaizdžio stabilumą *(mažiausia pagrind. neplynųjų kirtimų dalis pagal aprėptą plotą – 35 proc. (2020 m.))*;
   - vykdyti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastrukūros objektų įrengimą ir tvarkymą miškuose;
   - saugoti kultūros paveldo objektus ir jų paminklinę aplinką.
5) informuoti visuomenę apie urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą:
   - sistemingai pateikti informaciją apie urėdijos valstybinių miškų būklę ir urėdiją oficialiuose periodiniuose leidiniuose ir kitose žiniasklaidos priemonėse;
6) įgyvendinti Šilutės rajono savivaldybės 2015–2024 m. strateginiame plėtros plane numatytus miškų ūkio teritorijų vystymo turizmo plėtrai sprendinius.

Atsižvelgiant į miškų priskyrimą miškų grupėms, nustatyti šie ūkininkavimo tikslai:

I grupės (rezervatiniams) miškams – sudaryti sąlygas miškams natūraliai augti, naudoti juos moksliniams tyrimams ir mokymui;

IIA grupės (ekosistemų apsaugos) miškams – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus;

IIB grupės (rekreaciniams) miškams – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką;

III grupės (apsauginiams) miškams – formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas;

IVA grupės (normalaus kirtimo amžiaus ūkiniams) miškams – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

I. ANALITINĖ DALIS
1.1. PROJEKTINĖ SITUACIJOS ANALIZĖ
1.1.1. MIŠKŲ URĖDIJOS ISTORIJA

Šilutės miškų urėdija įsteigta 1945 m. balandžio mėnesį, tačiau netrukus buvo reorganizuota ir pavadinta Šilutės miškų ūkiu. Po trejų metų šis miškų ūkis buvo panaikintas, o miškų valdymas perduotas naujai įsteigtam Klaipėdos miškų ūkiui. 1950 metais Klaipėdos miškų ūkis pertvarkytas į Šilutės ir Kretingos miškų ūkius. Ši data ir laikoma galutine dabartinės miškų urėdijos įkūrimo data [29]. Miškų urėdijos istorija plačiai ir gana išsamiai aprašyta 2004 metais išleistame leidinyje – Šilutės miškų urėdija“ (teksto autor. – G. Rečiūnas), epizodiškai – 1990 m. ir ankstesniuose miškotvarkos projektuose, todėl plačiau čia nebus aprašoma. Paminimi tik svarbesni pokyčiai, kurie įvyko per paskutinįjį tarpmiškotvarkinį laikotarpį.

Tobulinant darbo organizavimą ir optimizuojant girininkijų plotus, Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos Generalinio miškų urėdo 2014 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. 1B-317 likviduota Žemaičių Naumiesčio girininkija, priskiriant jos 1410 ha valstybinės reikšmės miškų, Vainuto girininkijai, 1361 ha – Šiaudėnų girininkijai.

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, Tauragės–Pagėgių skyriaus sprendimais 2010, 2013 ir 2014 metais 449,6 ha laisvos valstybinio fondo žemės perduota VĮ Šilutės miškų urėdijai miškui įveisti.

2014 m. sklypinės miškų inventorizacijos duomenimis, miškų urėdijos veiklos teritorijoje esančių miškų plotas – 55378 ha (1.5 ir 1.6 lentelės), suskirstytas į 11 girininkijų: Pėžaičių, Kintų, Švėkšnos, Stemplių, Norkaičių, Šiaudėnų, Šilutės, Vainuto, Pagėgių, Rambyno, Žemaitkiemio (1.7 lentelė). Bendras vidutinis girininkijos miškų plotas – 5034 ha (šalyje – 5,2 tūkst. ha), valstybinės reikšmės miškų – 3161 ha (šalyje – 3,0 tūkst ha). Atskirų girininkijų miškų plotas nevienodas. Didžiausios pagal valstybinės reikšmės miškų plotą yra Kintų (4460 ha), Šilutės (4436 ha) ir Žemaitkiemio (4402 ha) girininkijos, mažiausios – Pėžaičių (1762 ha) ir Rambyno (2358 ha) girininkijos. Visi miškų urėdijos teritorijos miškai suskirstyti į 1503 kvartalus (valstybinės reikšmės miškai – į 1020), vidutinis kvartalo plotas – 36,8 ha (valstybinės reikšmės miškų – 34,1 ha). Miškotvarkos lauko darbų metu inventorizuota 40096 sklypų (valstybinės reikšmės miškuose – 22860). Vidutinis valstybinės reikšmės miškų taksacinio sklypo plotas – 1,5 ha.

Nekilnojamojo turto registro 2014-07-01 duomenimis, miškų urėdijos veiklos teritorijoje yra apie 14250 ha privačių miškų, padalintų į 3911 miško valdų. Dėl didelio savininkų skaičiaus (3911), vidutinis miško valdos plotas, kaip ir visoje šalyje (3,1 ha), yra mažas – 3,4 ha.

VĮ Šilutės miškų urėdijos administracinis pastatas Nemuno g. 15, Šilutė
(nuotr. J. Lučkos)

1.1 lentelė. **Miškų urėdijos ir girininkijų vadovaujančiųjų darbuotojų bei miškotvarkininkų, vykdžiusių darbus, sąrašas**

Eil. Nr.	Girininkija	Dabartinio girininko vardas, pavardė; nuo kurių metų dirba	Ankstesni girininkai, nuo kada iki kada dirbo	Miškų inventorizacijos darbus vykdę miškotvarkos darbuotojai
1	Pėžaičių	Gintaras Kuskys Nuo 2002-04-04		Domas Armonas, Nerijus Lukminas, Vaidas Bendinskas
2	Kintų	Romualdas Barkauskas nuo 1987-10-12		Gintas Bozys, Edmundas Paliukas
3	Švėkšnos	Algirdas Tamašauskas nuo 1986-08-25		Antanas Urbonas, Arvydas Radzevičius, Domas Armonas, Giedrė Dominaitė, Nerijus Lukminas, Regina Bertašienė, Vaidas Bendinskas, Vaidas Labinas
4	Stemplių	Arūnas Juozas Ūselis nuo 2005-04-05	Vilius Rudis 1990-07-02–2005-04-04	Antanas Urbonas, Arvydas Radzevičius, Domas Armonas, Edmundas Paliukas, Vaidas Bendinskas, Vaidas Labinas
5	Norkaičių	Virginijus Jančiauskas nuo 1994-02-02		Tomas Mikalkevičius
6	Šiaudėnų	Tomas Lukošius nuo 2011-02-02	Petras Kasnauskas 1987-09-01–2011-02-01	Domas Armonas, Gintas Bozys, Edmundas Paliukas, Nerijus Lukminas, Sergejus Ivanovas, Vaidas Bendinskas
7	Šilutės	Edvardas Dvilys nuo 1973-06-01		Gintas Bozys, Edmundas Paliukas, Mindaugas Lukenskas, Romanas Papievis, Tomas Lietuvnikas
8	Vainuto	Pranas Valutis nuo 1995-09-01		Gintas Bozys, Remigijus Vaišnora, Tomas Mikalkevičius, Vaidas Bendinskas
9	Pagėgių	Romualdas Ubartas nuo 2005-01-17 iki 2010-02-18 ir nuo 2011-12-01		Domas Armonas, Kazys Mačiulis, Nerijus Lukminas
10	Rambyno	Ričardas Mažutis nuo 1996-11-04		Kazys Mačiulis
11	Žemaitkiemio	Vaclovas Šiaudvytis nuo 1991-06-01		Antanas Urbonas, Arvydas Radzevičius, Tomas Lietuvnikas, Vaidas Labinas

Miškų urėdas – Stepas Bairašauskas (1992-11-03–2013-12-31);
– Vaidas Bendaravičius (nuo 2014-03-18)

Vyriausiasis miškininkas – Viktoras Aužbikavičius (nuo 1987-08-31)

Projekto vadovas – Vidmantas Dičkalnis

1.1.2. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKŲ TVARKYMAS

Itin spalvinga ir permaininga Pamario miškų tvarkymo istorija. Turimais duomenimis, urėdijos miškai pirmą kartą tvarkyti 1801 m. Vėliau miškai tvarkyti 1818, 1846, 1881, 1903, 1912, 1929–1933 metais [17, 28]. Po II pasaulinio karo, pirmieji miškotvarkos darbai atlikti 1948 metais. 1952 m. atliktas miškotvarkos medžiagos patikslinimas [28]. Nuo 1960 metų urėdijos teritorijos miškai pradėti tvarkyti sistemingai. Vėliau urėdijos miškai inventorizuoti 1972, 1981, 1990 ir 2004 metais [34]. Paminėtų miškotvarkų miškų inventorizacijos ypatumai aprašyti tais metais parengtuose miškotvarkos projektuose, o abibendrinti – 2004 metų vidinės miškotvarkos projekte.

2014 m. sklypinė miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V (2014 m. kovo 26 d. redakcija, Nr. 78-14-V), Miškotvarkos lauko darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta 2014 m. gegužės 2 d. VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriaus, 2014 m. balandžio 29 d., Sklypinės miškų inventorizacijos lauko ir kameralinių darbų VĮ Šilutės miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje paslaugų alikimo sutartimi Nr. 12 su Valstybine miškų tarnyba, technine paslaugų atlikimo užduotimi (1-3 priedai) bei kitais normatyviniais dokumentais. Planinei-kartografinei medžiagai ir vidinės miškotvarkos projekto aiškinamajam raštui parengti, 2014 m. Rugsėjo 11 d. sudaryta VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartis Nr. S-25 su VĮ Šilutės miškų urėdija. Tai penktoji miškotvarka, vykdyta remiantis augaviečių (dirvožemio tipologinių grupių) pagrindu.

2014 m. miškotvarka iš esmės peržiūrėjo šiuos klausimus:

- miškų suskirstymą pagal nuosavybės ir valdymo formas;
- miškų priskyrimą grupėms ir pogrupiams;
- saugomų teritorijų plotų išskyrimą, patikslinimą.

Sklypinė miškų inventorizacija atlikta naudojant vizualinį su matavimo elementais metodą (Miškotvarkos vykdymo instrukcijos, toliau – Instrukcijos, 24.2 priedas). Vizualinis medynų inventorizacijos su matavimo elementais metodas pagrįstas visuotine sklypo apžiūra, sklypo ribų patikslinimu vietoje, įvairių medynų rodiklių aprašymu bei jų įvertinimu remiantis instrumentiniais matavimais. Taksatoriaus pasirinktose tipingose sklypo aprašymo vietose, kurių skaičius nustatytas pagal 1 lentelę (Instrukcijos 24.1 priedas), atlikti medžių matavimai. Kiekvienoje pasirinktoje tipingoje vietoje kiekvienam medyno ardui išmatuoti 3 vyraujančios medžių rūšies vidutinio skersmens medžiai ir po 1 kiekvienos sudaromosios medžių rūšies skersmenį (pagal Instrukcijos 10 priedo reikalavimus). Iš kiekvieno medyno ardo trijų vyraujančios medžių rūšies medžių, kuriems buvo išmatuotas skersmuo, parinktas vidutinis pagal aukštį medis ir išmatuotas jo stiebo ilgis (pagal Instrukcijos 10 priedo reikalavimus), nustatytas amžius (pagal Instrukcijos 9 priedo reikalavimus). Jeigu miško sklypo aprašymas atliktas tik vienoje tipingoje medyno aprašymo vietoje, tuo atveju, parinkti 2 vidutiniai pagal aukštį medžiai ir išmatuotas jų stiebų ilgis, taip pat nustatytas amžius. Kitų sudaromųjų medžių rūšių aukščiai ir amžiai nustatyti palyginamuoju būdu – palyginant juos su vyraujančios medžių rūšies išmatuotų medžių matmenimis. Medžių matavimo informacija užfiksuota nustatytos formos kortelėje (Instrukcijos 24A priedas).

Taikant aprašytą inventorizacijos metodą, laikytasi medynų rodiklių nustatymo tikslumo reikalavimų (Instrukcijos 2 priedas).

Miškų inventorizacijos metu nustatytos taksacinių sklypų ribos, nustatytu tikslumu pagal nuosavybės formas (valstybiniuose miškuose – ir pagal naudotojus bei valdytojus), augavietes, funkcinę paskirtį, medynų rodiklius; atsižvelgiant į Miškų valstybės kadastro integruotos informacinės sistemos (MKIIS) reikalavimus, aprašyti (įtaksuoti) visi sklypai.

Miškai pagal naudotojų grupes suskirstyti taip:

- miškų urėdijų, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai (jų ribos ir plotas patvirtinti LRV nutarimu), kurių privatizavimas pagal galiojančius aktus nenumatytas;
- privatūs ir valstybiniai miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui;
- savivaldybių naudojami valstybinės reikšmės miškai;
- KAM ir VRM valdomi valstybinės reikšmės miškai;

- kitų juridinių asmenų naudojami valstybinės reikšmės miškai;
- Susisiekimo ministerijos naudojami valstybinės reikšmės miškai;
- iš kitų naudotojų valstybinės reikšmės miškų siūlomi išbraukti plotai;
- iš urėdijų valdomų valstybinės reikšmės miškų siūlomi išbraukti plotai;
- kiti miškų urėdijų, nacionalinių parkų ir valstybinių rezervatų valdomi plotai;
- kiti savivaldybių valdomi plotai;
- kiti KAM ir VRM valdomi plotai;
- kiti Susisiekimo ministerijos naudojami plotai;
- miškų urėdijų valdomiems valstybinės reikšmės miškams siūlomi priskirti plotai.

Sklypinė miškų inventorizacija vykdyta taksaciniais sklypais. Privačiuose ir valstybiniuose miškuose, skirtuose nuosavybės teisių atkūrimui, savivaldybių, KAM ir VRM valdomuose bei kitų naudotojų valstybinės reikšmės miškuose ir tuose miškuose, kurie siūlomi priskirti valstybinės reikšmės miškams, inventorizuota tik miško žemė.

Privačiuose, nuosavybės teisių atkūrimui skirtuose ir kituose miškuose atlikta vizualinė taksacija. Miško ūkinės priemonės projektuotos pagal miškininkystės reikalavimus, naudojant atitinkamus normatyvus, algoritmus.

Aprašant išskirto taksacinio sklypo rodiklius, išlaikant perimamumą, padaryti šie pakeitimai:
- minimalus I ardo medyno, paliekamo paskutiniam atvejinių pagrindinių miško kirtimų atvejui, skalsumas – 0,2;
- minimalus II ardo skalsumas – 0,1.

Miškų, žemės ūkio, konservacinės pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties arba laisva valstybinė ne miško žemė, kai viename hektare yra ≥ 2000 vnt. ir ≥ 1 m vidutinio aukščio spygliuočių ar kietųjų lapuočių arba ≥ 4000 vnt. ir ≥ 2 m vidutinio aukščio minkštųjų lapuočių rūšių savaime želiančių medžių, kurių vidutinis amžius mažesnis kaip 20 metų, aprašyta kaip žemė, apauganti mišku.

Medžių savaiminukais apaugusi miškų ūkio, žemės ūkio, konservacinės pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties arba laisva valstybinė ne miško žemė inventorizuota mišku, jei vidutinis medžių amžius pasiekęs ar viršijęs 20 metų ir šis žemės plotas atitinka Miškų įstatyme apibrėžtą miško sąvoką.

Visi želdiniai, įveisti miškų ūkio, žemės ūkio, konservacinės pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties arba laisvoje valstybinėje ne miško žemėje inventorizuoti mišku.

Miško žemės sklypai, kai miško žemės plotų transformacija į ne miško žemės plotus įvyko dėl galimai neteisėtos ar nežinomo teisėtumo žmogaus veiklos, taip pat dėl nežinomos priežasties, inventorizuoti miško žeme, verčiama į ne miško žemę.

Miškų grupė sklypui įrašyta vadovaujantis aktualiu Vyriausybės nutarimu dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Tuo atveju, kai sklypui nustatytas miškų pogrupis neatitinka Vyriausybės patvirtintų normatyvų, įrašytas ir siūlomas miškų pogrupis pagal normatyvus.

Įvykdytos ūkinės priemonės vietovėje vertintos ir analizuotos tik valstybinės reikšmės miškuose; želdinių būklė įvertinta visuose miškuose.

Parengti duomenys apie urėdijos miško išteklius, jų našumą bei produktyvumą, funkcinę, erdvinę, amžiaus ir rūšinę struktūras, miško įrenginius, Lietuvos raudonosios knygos objektų radavietes, Europos ekologinio tinklo ,,Natura 2000“ buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas, esančias miško žemėje, kertines miško buveines, paskutiniajame vykmetyje įvykdytas ūkines priemones.

Visi miškotvarkos darbų etapai atlikti panaudojant geografinių informacinių sistemų (GIS) technologijas. Miškotvarkos darbų kartografinį pagrindą sudaro Lietuvos Respublikos georeferencinis pagrindas GDB10LT. Pastarasis yra sudaromas ir atnaujinamas Lietuvos skaitmeninio ortofotografinio žemėlapio (M 1: 10 000) ORT10LT pagrindu ir apima visą Lietuvos teritoriją. 2013 metais specialiai miškų inventorizacijai atliktas aerofotografavimas, naudojant atitinkamos spektrinės gamos fotojuostą.

Sklypų ribų (kvartalų vidaus situacijos) projektas parengtas panaudojant GIS technologijas prieš pradedant vykdyti lauko darbus. Tai atlikta vykdant monodešifravimą kompiuterio ekrane. Tuo

atveju, kai miškų valstybės kadastre įregistruoto taksacinio sklypo riba neatitiko dešifruotos ribos iki 10 m atstumu, palikta miškų valstybės kadastro riba.

Visa ūkinės veiklos normatyvinė bazė, sudaryta remiantis augaviečių pagrindu, yra realus veiksnys maksimaliai išnaudojant potencinį dirvožemio derlingumą.

Vardinis miškų urėdijos ir girininkijų vadovaujančiųjų darbuotojų bei miškotvarkos specialistų sąrašas pateiktas 1.1 lentelėje. Pagaminta kartografinė, taksacinė ir projektinė medžiagos miškotvarkos objektui parodytos 1.2 lentelėje

Žemiau patalpintos lentelės 1-6 punktuose išvardyta kartografinė medžiaga apima visų nuosavybės formų miškus.

Visos projektuojamos ūkinės priemonės pažymėtos planšetų albumuose. Taksoraščių komplektuose girininkijomis pateikti visų nuosavybės formų miškų sklypų aprašymai. Miškų urėdijai ir kiekvienai girininkijai paruošiami valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektai (aiškinamieji raštai).

1.2 lentelė. **Miškotvarkos parengta taksacinė, kartografinė ir projektinė medžiaga**

Eil. Nr.	Medžiagos pavadinimas	Egz. sk.,vnt.)	Skirta					
			Girininkijai	Miškų urėdijai	Aplinkos ministerijai	Generalinei miškų urėdijai	Valstyb. aplinkos apsaugos inspekcijai	Valstybinei miškų tarnybai
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Kartografinė medžiaga:								
1	Baziniai miškų žemėlapiai girininkijomis (M 1: 10 000)	1	1					
2	Medynų planai (vyrauj. medžių rūšimis ir brandumo grupėmis (laminuoti, sulankstomi, M 1: 20 000)) girininkijomis	6	1	1	1	1	1	1
3	Miškų kvartalų žemėlapiai girininkijomis M 1: 10 000 (komplektas):							
	- dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones valstybinės reikšmės miškams (A4 formato, spec. popieriaus albumas);	4	1	1			1	1
	- dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones visai veiklos teritorijai (A3 formato albumas);	1	1					
	- dažyti vyraujančiomis medžių rūšimis ir brandumo grupėmis valstyb. reikšmės miškams (A4 formato, spec. popieriaus albumas);	1		1				
	- dažyti vyraujančiomis medžių rūšimis ir brandumo grupėmis visai veiklos teritorijai (A3 formato albumas)							
4	Miškų administracinio suskirstymo žemėlapis M 1: 50 000 (lamin.)	1		1				
5	Miškų administracinio suskirstymo žemėlapis M 1: 50 000 (sulankstomas, paklijuotas ant drobės)	1		1				
6	Miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapiai:							
	- planas urėdijai M 1: 50 000, paklijuotas ant drobės, sulankstomas	2		2				
	- schema urėdijai M 1: 30 000, rulone, laminuota	2		2				
7	Miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų žemėlapis M 1: 50 000, rulone, laminuotas su kadastriniais numeriais	1		1				
8	Miškų grupių ir pogrupių žemėlapiai:							
	- miškų urėdijos schema M 1: 50 000, rulone, laminuota	1		1				
	- girininkijų teritorijų planai M 1: 25 000, rulone, laminuoti	1	1					
9	Gamtosaugos projektas : - schema urėdijai M 1: 50 000	1		1				
	- gamtosauginiai planai girininkijomis M 1: 20 000	1		1				
10	Rekreacinio sutvarkymo projektas - Rekreacinio planavimo schema	1		1				
	urėdijai, M 1: 50 000							

1.2 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2. Taksacinė ir projektinė medžiaga:								
1	Taksoraštis girininkijomis visai veiklos teritorijai (komplektas):	2	1	1				
2	Miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto aiškinamasis raštas, plotų apskaitos žiniaraščiai, suvestinių miško išteklių inventorizacijos duomenų lentelės (komplektas)	4		1	1	1		1
3	Girininkijos vidinės miškotvarkos projekto aiškinamasis raštas, ūkinių priemonių projektavimo žiniaraščiai (komplektas)	2	1	1				
4	Gamtosaugos priemonių planas (aiškinamasis raštas)	1		1				
5	Gamtosaugos priemonių planas girininkijomis (aiškinamasis raštas)	1	1					
6	Valstybinės reikšmės miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projektas (aiškinamasis raštas)	1		1				
7	Privačių ir valstybinių miškų, skirtų nuosavybės teisių atkūrimui, inventorizacijos suvestiniai duomenys. Kitų naudotojų miškų inventorizacijos suvestiniai duomenys	4			1	1	1	1
3. Duomenų bazės:								
1	Visų nuosavybės formų miškų miško sklypų duomenų posistemės skaitmeniniai kartografiniai ir atributiniai duomenys	1					1	

Pastaba: *Pagal poreikius urėdija papildomai gali užsisakyti įvairios paskirties miškotvarkos medžiagos.*

1.1.3. EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ POREIKIŲ PROGNOZĖ

Miškų reikšmė, kaip teigiama Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programoje, nuolat didėja dėl jų teikiamos įvairiapusės naudos visuomenei, šalies ūkiui ir žmogui. Miškas padeda užtikrinti kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę, išsaugoti biologinę įvairovę. Miško teikiama mediena ir kiti miško produktai tenkina ekologines ir socialines visuomenės reikmes.

Pagrindinė produkcija – mediena – yra šalies medžio apdirbimo pramonės žaliava. Medienos pramonė įneša nemažą indėlį į bendrąjį vidaus produktą, sukurdama naujų darbo vietų bei prisidėdama prie šalies makroekonomikos stiprinimo. Ekonominės veiklos struktūroje labai reikšmingas yra medienos perdirbimas. Tai vienas iš populiariausių žemės ūkiui alternatyvių verslų kaimo vietovėse. Privačių medienos perdirbimo įmonių pagrindinė veikla yra medienos pusfabrikačių paruošimas eksportui, medinės taros, stalių gaminių ir įvairių statybinių ruošinių gamyba. Pagrindiniai medienos pirkėjai aprašyti 1.2.2 poskyryje.

Miško kirtimo apimtis 2012–2014 metais kasmet urėdijoje sudarė vidutiniškai po 96,9 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Vietiniai vartotojai nuperka visą parduodamą apvaliąją medieną. Didžiausią paklausą rinkoje turi ąžuolo ir beržo rąstai, uosio malkos.

Medienos pramonė praėjusį dešimtmetį buvo viena iš dinamiškiausiai besivystančių ekonomikos veiklų. Remiantis DnB NORD banko Lietuvos ekonomikos perspektyvos apžvalgomis, 2000-2010 m. laikotarpiu šalies ūkyje sukuriama pridėtinė vertė padidėjo 1,5 karto, apdirbamoji gamyba išaugo 1,8 karto, o medienos pramonė – kone 3 kartus. Sektorius sparčiai plėtojosi ir 2011–2012 metais. Produkcijos apimtis 2011 metais padidėjo daugiau nei penktadaliu. Medienos ir jos dirbinių (išskyrus baldus) gamyba išaugo dešimtadaliu, popieriaus gamyba – 12 proc., o baldų – net 34 proc. [11].

2009 m. pastebimai nukritusios medienos ir jos gaminių kainos 2011 m. augo antrus metus iš eilės. Nors baldų kainos pakilo nedaug, mediena ir kiti medienos dirbiniai bei popierius 2011 m. brango 6-7 proc. Dėl augusių kainų, pardavimai 2011 m. kilo sparčiau nei gamybos apimtys ir padidėjo net 25 proc. [11].

2011 m. medienos, medienos gaminių ir baldų gamybos įmonės galėjo džiaugtis neblogais finansiniais rodikliais. Bendrovių ūkinės veiklos pelnas padidėjo 3 proc., o pelnas prieš mokesčius – 5 proc. Nors gamybos apimtys ir pardavimų pajamos medienos sektoriuje augo įspūdingu tempu, įmonių skaičius 2011 m. padidėjo neženkliai (asociacijos Lietuvos mediena duomenimis, jis netgi

sumažėjo). Ekspertų teigimu, šalyje vis dar gausu mažų, nepakankamai moderniai įrengtų ir mažo rentabilumo medienos perdirbimo įmonių. Tą patvirtina Vakarų Europos ir Skandinavijos šalių patirtis – pjautinės medienos, faneros ir plokščių gamyba yra rentabili tik didesnėse mechanizuotos produkcijos įmonėse.

AB DnB banko analitikų prognoze, medienos pramonės gamintojų perspektyvos yra geros: krizės metu buvo išsaugotos eksporto rinkos, kuriose pastaraisiais metais buvo pasiektas įspūdingas pardavimų augimas. Šios šakos eksporto portfelis yra gana gerai diversifikuotas, tad pardavimų svečiose šalyse kilimo galima tikėtis ir šiemet. Sparčiai augant šalies ūkiui ir mažėjant nedarbui, toliau augs ir pardavimai šalies viduje. Pozityviai nuteikė ir 2012–2014 metų rezultatai.

Viena pagrindinių grėsmių medienos pramonei yra žaliavos stygius. Kadangi Lietuvos medienos pramonė didžiąja dalimi priklausoma nuo vietinių išteklių, todėl didelę reikšmę turi medienos pasiūla iš vietinių miškų. Pastaraisiais metais žaliavinės medienos eksporto augimo tempai gerokai lenkė baldų ir popieriaus eksporto augimo tempus. 2011–2013 metais daugiau nei ketvirtadalis šalyje nukirstos medienos buvo eksportuota, daugiausia į Azijos valstybes, ypač Kiniją. Kinijos rinka Lietuvos miško savininkams ir naudotojams yra patraukli pirmiausia dėl siūlomų kainų. Iš viso 2013 m. užsienyje parduota medienos už 387 mln. Lt. Intensyvus medienos žaliavų eksportas reiškia, kad mažėja Lietuvos medienos perdirbėjų konkurencingumas, prarandamas plėtros potencialas ir naujos darbo vietos.

Įmonių kredito rizikos specialistai ir statistikai atkreipė dėmesį, kad 2013 metais medienos pramonė buvo tarp nedaugelio šakų, kurių pelno marža mažėjo, o smulkių ir vidutinių bankrotų padaugėjo. UAB ,,Creditreform Lietuva“, analizuojančios Lietuvos įmonių kreditingumą, analitikai pažymėjo, kad bėdos užklupo tik įmones, teikiančias produktus statybai ir baldų pramonei, o baldžiai po trumpesnio smuktelėjimo atsitiesia. Ganėtinai gerus rezultatus rodo popieriaus pramonė, pirmiausia – AB ,,Grigiškės“ [9].

Nuo 2014 m. Lietuvos ekonomikos išorės aplinka yra gerokai pablogėjusi. Neatslūgstant Rusijos ir Ukrainos konfliktui, vis prasčiau vertinamos Rusijos ir su ja glaudžiais ekonominiais ryšiais susijusių valstybių ūkio raidos perspektyvos. 2014 metų rugpjūčio mėnesį įvestas apribojimas taikomas maždaug penktadaliui Lietuvos eksporto (įskaitant ir reeksportuojamas prekes), iškeliaujančio į Rusiją. Esant įtemptai geopolitinei aplinkai, lūkesčiai gali dar labiau pablogėti, o tai neigiamai veiktų ūkio plėtrą: skatintų namų ūkius apriboti išlaidas ir daugiau taupyti, o įmones – atidėti investavimą ir naujų darbuotojų samdą.

2015 m. sausio–birželio mėn. Lietuvos užsienio prekyba mediena, popieriumi ir jų gaminiais bei baldais apyvarta sudarė 1 801vmln. EUR. Lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, ji išaugo 2 proc. Eksportuojamos produkcijos vertė buvo du kartus didesnė nei importuojamos. Teigiamas prekybos saldo siekė 705 mln. EUR.

Medienos, popieriaus ir jų gaminių bei baldų eksportas išaugo 3 proc., iki 1 253 mln. EUR. Kadangi bendras eksportas mažėjo, medienos ir medienos gaminių dalis eksporte per metus padidėjo nuo 10,6 proc. iki 11,4 proc. [34].

Koncernui SBA priklausantis AB ,,Šilutės baldai“ 2015 m. planuoja apie 12 proc. augimą. Apie 90 proc. visos gaminamos produkcijos gaminama pagal Švedijos koncerno IKEA užsakymus ir iškeliauja į šio tinklo parduotuves 20-yje pasaulio šalių. Įmonės pardavimų pajamos 2013 m. ir 2014 m. buvo stabilios ir siekė apie 31 mln. Eur. SAB baldų grupė, be Šilutės gamyklos, jungia dar 6 baldų fabrikus Lietuvoje, Rusijoje ir Baltarusijoje. Grupės pardavimai 2014 m. siekė 225,9 mln. Eur ir buvo 13,2 proc. didesnė nei 2013 m. [20].

Ateinančiam vykmečiui projektuojama metinė kirtimų apimtis – 111,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Vykdant miškų ūkio plėtrą tikslinga išsaugoti ir plėtoti miškų ekonomines, ekologines ir socialines funkcijas kaimo vietovėse, pagerinti miško valdų infrastruktūrą, didinti miškų produktyvumą, gerinti aplinkos kokybę, didinti kaimo žmonių alternatyvios veiklos galimybes.

Pastaruoju metu vis labiau suvokiama daugiafunkcinė miškų reikšmė. Miškai turtina gamtinį kraštovaizdį, yra daugelio rūšių gyvūnų ir augalų buveinės. Jie taip pat tarnauja žmonių poilsiui ir rekreacijai, kuria sveikesnę aplinką. Miškų ekosistemos sugeria atmosferos anglies dvideginį ir sukaupia anglį biomasėje, kartu mažindamos šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį atmosferoje. Miškų ekosistemose sukaupta biomasė vis plačiau naudojama kaip atsinaujinančios energijos

gavybos šaltinis, kadangi, lyginant su tradiciniais energijos šaltiniais ir net kai kuriomis kitomis atsinaujinančiomis energijos rūšimis, turi daug privalumų. Biomasei pagaminti reikia mažiau sąnaudų, ji mažiau priklausoma nuo trumpalaikių oro permainų, regionuose skatina ekonominių struktūrų vystymąsi ir yra alternatyvus pajamų šaltinis ūkininkams.

LR Vyriausybės iškelti ambicingi tikslai šilumos gamybai naudoti vietinį biokurą. Be to, plėtoti ir elektros gamybą biokurą vartojančiose kogeneracinėse elektrinėse. Planuojama, kad 2020–2025 m. net 75 proc. šilumos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje bus gaminama iš vietinių išteklių. Atsižvelgiant į visas aplinkybes, prognozuojama, kad vietinio kuro poreikis 2020–2025 metais sieks apie 1,5 mln. tonų naftos ekvivalento. Vertinant biokuro pasiūlą poreikiams patenkinti, buvo įvertinta, kad visų pirma bus naudojamas tas biokuras, kuris ateityje bus pigiausias, o jo pritrūkus – naudojami vis brangesni biokuro ištekliai.

Miškai labai svarbūs ir kaimo bendruomenėms, kadangi prisideda prie kaimo vystymosi, daugybei miško savininkų būdami pajamų šaltiniu.

Prognozuojama, kad, iš dalies dėl demografinių tendencijų, Europoje miškų sektorius susidurs su sunkumais ieškant tinkamos kvalifikacijos darbuotojų. Nors ši problema pastaruoju metu dar nėra aktuali Lietuvai, vis tebesitęsiantis į užsienį dirbti išvykstančiųjų srautas gali turėti įtakos ir mūsų šalies miškų sektoriui.

1.2. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.2.1. FIZINĖ GEOGRAFINĖ CHARAKTERISTIKA

Fizinis geografinis rajonavimas, dirvožemiai. Lietuva yra vakariniame didžiulės Rytų Europos lygumos pakraštyje, Nemuno vidurupio ir žemumos baseine. Šalies teritorija priklauso senovinio Skandinavijos kontinentinio apledėjimo akumuliacinei sričiai ir yra prie paskutiniojo (Valdajaus) apledėjimo ribos, kur pastebimi didžiausi geomorfologiniai kontrastai, nulėmę ir dabartinių gamtinių landšaftų įvairovę.

Šalies reljefui būdinga meridianinės arba submeridianinės krypties žemumų ir aukštumų kaita. Pajūrio žemumą (jūros neapsemtą Baltijos dūburio dalį) rytuose pakeičia Žemaičių aukštuma, pamažu nusileidžianti į Lietuvos Vidurio žemumą [1]. Nemuno ir Neries santakoje būdama apie 80 m absoliutinio aukščio, ji žemėja tiek šiaurės kryptimi (Rygos įlankos link), tiek ir į vakarus (Kuršių marių kryptimi). Šiaurėje ją pertveria Linkuvos, vakaruose – Vilkyškių moreniniai kalvagūbriai (1pav.).

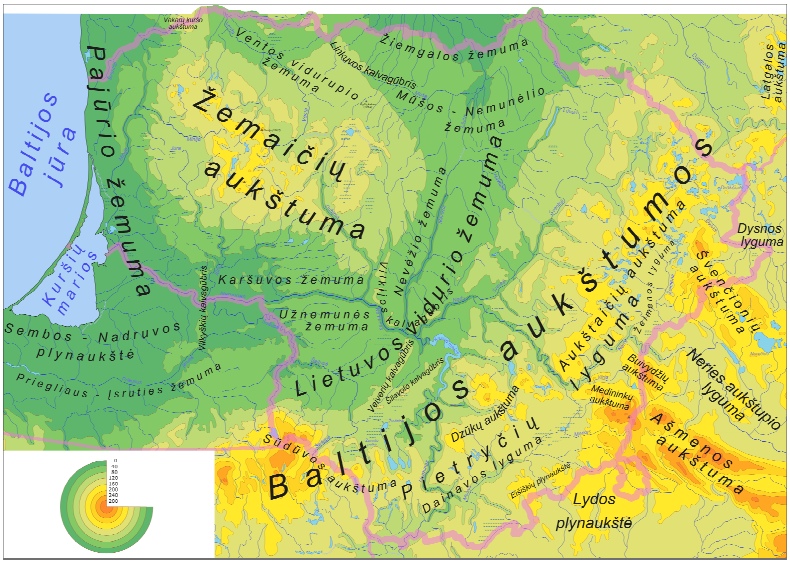

1 pav. Lietuvos fizinės geografijos žemėlapis (fragm.)
Šaltinis: Internetinė enciklopedija „Vikipedija“

Pagal fizinį geografinį rajonavimą (Basalykas, 1965), kaip aprašyta 2004 m. miškotvarkos projekte, miškų urėdijos teritorija priskiriama Nemuno deltos, Vakarų Žemaičių lygumos, Vakarų Žemaičių plynaukštės ir Nemuno žemupio lygumos rajonams [35].

Fizinis geografinis rajonavimas plačiai aprašytas 2004 m. ir ankstesniuose projektuose, todėl čia plačiau neaprašomas.

Šilutės rajone vyrauja velėniniai jauriniai, velėniniai jauriniai glėjiški ir kiti su ryškiais užmirkimo požymiais priesmėlių (37 proc.), lengvo ir vidutinio priemolio (33 prcoc.), smėlio ir žvyro (30 proc.) dirvožemiai.

Klimatas. Pasaulio klimato klasifikacijoje didžiosios Lietuvos dalies klimatas apibūdinamas kaip vidutiniškai šaltas, su snieginga žiema. Kritulių iškrenta visais metų laikais, gausiau – šiltuoju laikotarpiu.

Šalies klimatą lemia tiek zoniniai (globalūs), tiek ir azoniniai (vietinės geografinės sąlygos) veiksniai. Lietuvos klimatas yra pereinamojo pobūdžio tarp vidutinių platumų jūrinio ir žemyninio. Lietuvos teritorijoje, nors tai pajūrio kraštas, klimatas nėra tipiškai jūrinis. Tolstant nuo jūros į rytus, klimatas darosi vis labiau žemyninis: didėja metinė ir paros amplitudė. Žiemos darosi šaltesnės, ilgiau išsilaiko sniego danga, oras sausėja.

Pastaraisiais dešimtmečiais pastebimas klimato šiltėjimas, metų laikų kontrastingumo mažėjimas, vegetacijos periodo ilgėjimas, dienų su sniego danga mažėjimas, sniego dangos nepastovumas.

Vidutinis metinis kritulių kiekis priešvėjiniuose Žemaičių aukštumos šlaituose siekia 800–850 mm, likusioje miškų urėdijos teritorijos dalyje – 750–800 mm. Vidutinis metinis kritulių kiekis 1991–2010 m., lyginant su 1961–1990 m., Vakarų ir Vidurio Lietuvoje (tarp Šilutės ir Kėdainių) sumažėjo 10–42 mm, o likusioje Lietuvos dalyje – padidėjo. Nustatyta, jog šiltojo sezono kritulių kiekis mažėja, o šaltojo – visoje Lietuvoje, išskyrus Žemaičių aukštumą, didėja. Didžiausi kritulių kiekio pokyčiai šaltuoju sezonu nustatyti Žemaičių aukštumoje ir Vidurio Lietuvoje (atitinkamai – 10 ir +9) [4].

Vidutinis metų vėjo greitis (10 m aukštyje) Lietuvoje didžiausias pajūryje (4,5–5,5 m/s), mažėja einant į rytus (2,7–3 m/s). Šaltuoju metų laiku dėl aktyvios ciklonės veiklos vėjo greičiai 1–2 m/s didesni negu vasarą. Stipriausi vėjai pučia lapkritį-sausį (pajūryje 5–6 m/s, kitur 3–5 m/s). Vėjas, gūsiuose sustiprėjęs iki 15 m/s, tampa pavojingu meteorologiniu reiškiniu. Analizuojant maksimalius vėjų greičius per 1971–2006 m. reikšmingų ilgalaikių jų kaitos tendencijų nenustatyta, tačiau yra pagrindo manyti, jog šylant klimatui stichinio (28–32 m/s) ir uraganinio (33 m/s ir daugiau) stiprumo vėjų dažnumas gali ir toliau didėti.

Urėdijos teritorijos klimatas aprašytas 2004 m. vidinės miškotvarkos projekte.

Vidaus vandenys. Paviršinių vandenų struktūrą formuoja upės, ežerai ir tvenkiniai. Miškų urėdijos teritorijos upės priklauso Nemuno ir jo dešiniųjų intakų: Minijos, Šyšos, Veižo, Leitės, Gėgės baseinams. Pagal Lietuvos Respublikos hidrologinį rajonavimą, didžioji miškų urėdijos teritorijos dalis priskiriama Baltijos pajūrio ir Žemaičių aukštumos sritims, mažoji – Vidurio Lietuvos hidrologinės srities Šešupės hidrologiniam rajonui. Baltijos pajūrio srities upes maitina kritulių vanduo. Didelis kritulių kiekis ir, priešingai, mažas suminis garavimas (~ 500 mm per metus) Žemaitijos aukštumos srityje lemia didžiausią Lietuvos teritorijoje absoliutų vandeningumą, t y. iš 1 ha nuteka iki 4 400 m^3 vandens.

Nemuno baseine aprašomoje teritorijoje reikia išskirti ilgesnes kaip 50 km ilgio Miniją, Jūrą, Tenenį, Veiviržą ir Šyšą, pagal kurias, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 balandžio 21 d. nutarimu Nr. 855 Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1171 „Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ pakeitimo, išskirtos 200 m pločio apsaugos zonos. Palei Nemuną, minėtu nutarimu išskirta 500 m pločio apsaugos zona.

Upės pavadinimas	*Įtekėjimo kryptis ir vyresnioji upė*	*Upės ilgis, km*	*Apsaugos zonos Plotis, m*	*Girininkija*
Nemunas	Kuršių marios	937,4 (475,0)	500	Kintų, Šilutės, Žemaitkiemio, Pagėgių, Rambyno
Minija	d. Nemunas	201,8	200	Kintų, Norkaičių
Jūra	d. Nemunas	171,8	200	Rambyno
Tenenys	k. Minija	71,9	200	Šiaudėnų, Šilutės, Norkaičių, Kintų
Veiviržas	k. Minija	67,9	200	Švėkšnos, Norkaičių
Šyša	d. Nemunas	56,9	200	Šilutės, Žemaitkiemio

Pastaba: skliausteliuose – ilgis Lietuvoje

VĮ miškų urėdijos teritorija pravingiuoja dar 8 upės, ilgesnės kaip 25 km, pagal kurias anksčiau (2004 m.) buvo išskirtos vandens apsaugos zonos – tai Ašva (48,4 km), Šustis (39,9 km), Šalpė (38,0 km), Ežeruona (36,8 km), Vilka (36,0 km), Veižas (28,3 km), Leitė (26,2 km) ir Graumena (25,2 km). Visos aukščiau paminėtos upės Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1268 yra priskirtos valstybinės reikšmės vidaus vandens telkiniams. Be jų, miškų urėdijos teritorijoje suskaičiuojama dar 18 upelių, ilgesnių nei 10 km (Gėgė – 24,9 km, Aisė – 24,7 km, Karaliaus Vilhelmo kanalas – 24,2 km, Kamana – 21,4 km, Šlūžmė – 18,9 km, Judrė – 18,5 km, Žvelesys – 17,9 km, Balčia – 17,0 km, Stigrė – 16,0 km, Upita – 15,8 km, Vilka – 14,1 km, Lumpė – 14,1 km, Atmata (Nemunas), Švėkšnalė – 12,7 km, Šiūšis – 12,6 km, Bikava – 10,8 km, Nibrinė ir Sartė – po 10,1 km). Jie yra nedideli, nevandeningi, jų vagos dažniausiai yra ištiesintos.

Vakarinę urėdijos teritorijos dalį skalauja Kuršių marios – didžiausias vidaus vandens telkinys šalyje – gėlo vandens lagūna, atskirta nuo atviros jūros smėlingosios Kuršių nerijos. Pati Šilutės miškų urėdijos teritorija yra mažai ežeringa, joje, kaip parašyta 2004 m. miškotvarkos projekte, tyvuliuoja per 90 mažų ežerų ir ežerėlių. Nemuno deltos dešiniajame pakraštyje, netoli Kuršių marių, tyvuliuoja didžiausias aptariamoje teritorijoje limaninės kilmės, užankantis, 787,8 ha ploto Krokų Lankos ežeras. Šio ežero vandens lygis yra nedaug aukštesnis už Kuršių marių lygį.

Nemuno deltos ir Nemuno užliejamų pievų ežerai – upinės kilmės (senvaginiai), pasagos pavidalo. Pavasarį, patvinus Nemunui šie ežerai susilieja su upe ir nustoja savarankiškai egzistavę.

Didžiausi miškų urėdijos teritorijos ežerai:

- Krokų Lanka (787,8 ha), apsaugos zonos plotis – 500 m;
- Sennemunė (48,3 ha);
- Merguva (44,8 ha);
- Senoji Rusnė (40,0 ha)

Prie vandeningesnių teritorijos upių yra įrengti 5 dirbtiniai vandens telkiniai (be žuvininkystės), kurių plotas didesnis kaip 10 ha, didžiausi jų:

- Ramučių (up. Tenenys) – 51,2 ha, vandens apsaugos zonos plotis – 200 m;
- Žemaičių Naumiesčio (up. Šustis) – 29,9 ha;

Bendras valstybinės reikšmės vidaus vandens telkiniams priskirtų tvenkinių plotas – 96,4 ha.

Teritorija, miškų išsidėstymas, miškingumas, jo kitimas ir miškininkystės plėtra. VĮ Šilutės miškų urėdijos veiklos teritorija yra vakarinėje Lietuvos dalyje, prie Kuršių marių. Didžioji teritorijos dalis yra Klaipėdos apskrities pietinėje dalyje, gerokai mažesnė – pietvakarinėje Tauragės apskrities dalyje. Šiaurinėje ir šiaurrytinėje dalyse miškų urėdija ribojasi su Kretingos ir Rietavo, rytinėje – su Tauragės ir Jurbarko miškų urėdijomis, pietinėje dalyje miškų urėdijos riba vingiuoja Nemunu ir turi sieną su Kaliningrado sritimi (Rusijos Federacija), o vakarinę jos dalį skalauja Kuršių marios. Bendras miškų urėdijos teritorijos plotas – 205,81 tūkst. ha. Nuo 2004 m. miškotvarkos, miškų urėdijos teritorijos plotas nesikeitė. Didžiausias teritorijos ilgis iš šiaurės į pietus siekia 56 km, didžiausias plotis vakarų–rytų kryptimi – apie 51 km.

Miškai urėdijos teritorijoje išsidėstę nevienodai. Gerokai miškingesnė yra šiaurinė teritorijos dalis, apimanti Aisėnų, Ganyklos, Piliakalnio, Stonaičių, Šiuraičių, Begėdžių, Bilviečio, Kelvėtų, Žąsyčių, Joniškio, Parubežio, Norkaičių, Aukštosios ir kt. miškų masyvus. Mažiau miškinga pietinė teritorijos dalis, kur tarp žemės ūkio naudmenų plotų išsibarstę Žalgirių, Kūlynų, Beržtų, Leitgirių, Kavolių, Stumbragirių, Pavilkių, Pagėgių, Bitėnų, Šereitlaukio ir kt. miškai.

2014 m. miškotvarkos duomenimis, urėdijos teritorijos miškingumas sudaro 25,0 proc. (šalies – 33,3 proc.). Per paskutinįjį dešimtmetį urėdijos teritorijos miškingumas padidėjo 0,4 proc. 2004 m. miškotvarkos duomenimis, jis sudarė 24,6 proc., 1990 m. – 21,5 proc., 1981 m. – 20,9 proc., 1972 m. – 19,4 proc., 1961 – 15,9 proc. (2 pav.). Miškingumo padidėjimui per paskutiniuosius dešimt metų įtakos turėjo žemės, skirtos miškui įveisti, apželdinimas ir pelkių bei nenaudojamų žemės ūkiui žemių apaugimas mišku.

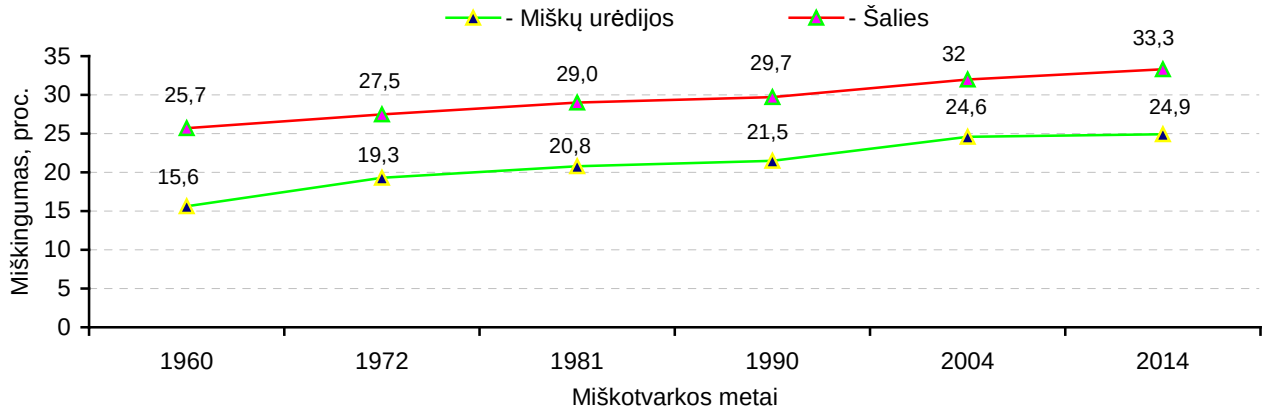

2 pav. Miškų urėdijos teritorijos ir šalies miškingumas, proc.

VĮ Šilutės miškų urėdijos girininkijų teritorijų plotas ir miškingumas:

- Pėžaičių – 5,75 tūkst. ha – 58,8 proc.;
- Kintų – 18,48 tūkst. ha – 15,4 proc.;
- Švėkšnos – 16,46 tūkst. ha – 40,0 proc.;
- Stemplių – 6,01 tūkst. ha – 70,5 proc.;
- Norkaičių – 12,76 tūkst. ha – 30,7 proc.;
- Šiaudėnų – 11,54 tūkst. – 41,9 proc.;
- Šilutės – 31,28 tūkst. ha – 21,3 proc.;
- Vainuto – 27,94 tūkst. ha – 24,3 proc.;
- Pagėgių – 30,04 tūkst. ha – 12,7 proc.;
- Rambyno – 16,60 tūkst. ha – 17,7 proc;
- Žemaitkiemio – 28,93 tūkst. ha – 18,4 proc.

Dėl skirtingo didžiųjų miškų masyvų išsidėstymo teritorijoje, miškingiausios miškų urėdijoje yra Stemplių (per 70 proc.), Pėžaičių (apie 59 proc.) ir Šiaudėnų (42 proc.) girininkijos.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, patvirtintame LR Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154, miškininkystės plėtrą numatyta teritoriškai diferencijuoti atsižvelgiant į: a) gamtinį žemių ir miškų našumą, b) esamą miškingumą ir jo potencialą, c) vyraujančius medynus, formuojančius vietinių medžių paplitimą, d) miškų apsauginę svarbą. Pagal tai, ir papildomai įvertinus perspektyvinio miškų naudojimo intensyvumą ir teritorijos miškingumą, miškų urėdijos veiklos teritorija patenka į Vakarų Žemaitijos mišrių miškų zonos Vakarų Žemaitijos vidutinio našumo mišrių miškų pozonį (3 pav.). Šis pozonis išsiskiria vidutinio našumo miško augavietėmis. Medynų našumas yra šiek tiek mažesnis už šalies vidurkį. Didesnis kritulių kiekis, ypatingas temperatūros režimas, dažni ir stipresni vakarų vėjai, tipingi dirvožemiai (mažai karbonatingi, išplauti moreniniai priemoliai) yra pagrindinės sąlygos šios zonos miškų formavimuisi.

Vakarų Žemaitijos pozoniuose tikslinga orientuotis į intensyvesnį rekreacinį miško naudojimą ir apsaugines miškų funkcijas. Rezervatų ir specialieji miškai čia sudaro 15 proc. (urėdijos teritor. – 21 proc.), apsauginiai – 13 proc. (17 proc.), ūkiniai – 72 proc. (62 proc.) viso miškų ploto.

Valstybinės reikšmės miškuose, kurie čia sudaro 51 proc. (urėdijos – apie 63 proc.) ploto, gali būti pasiektas vienas didžiausių miško naudojimo likvidinės medienos intensyvumas (5,40 m^3/ha) per metus [19].

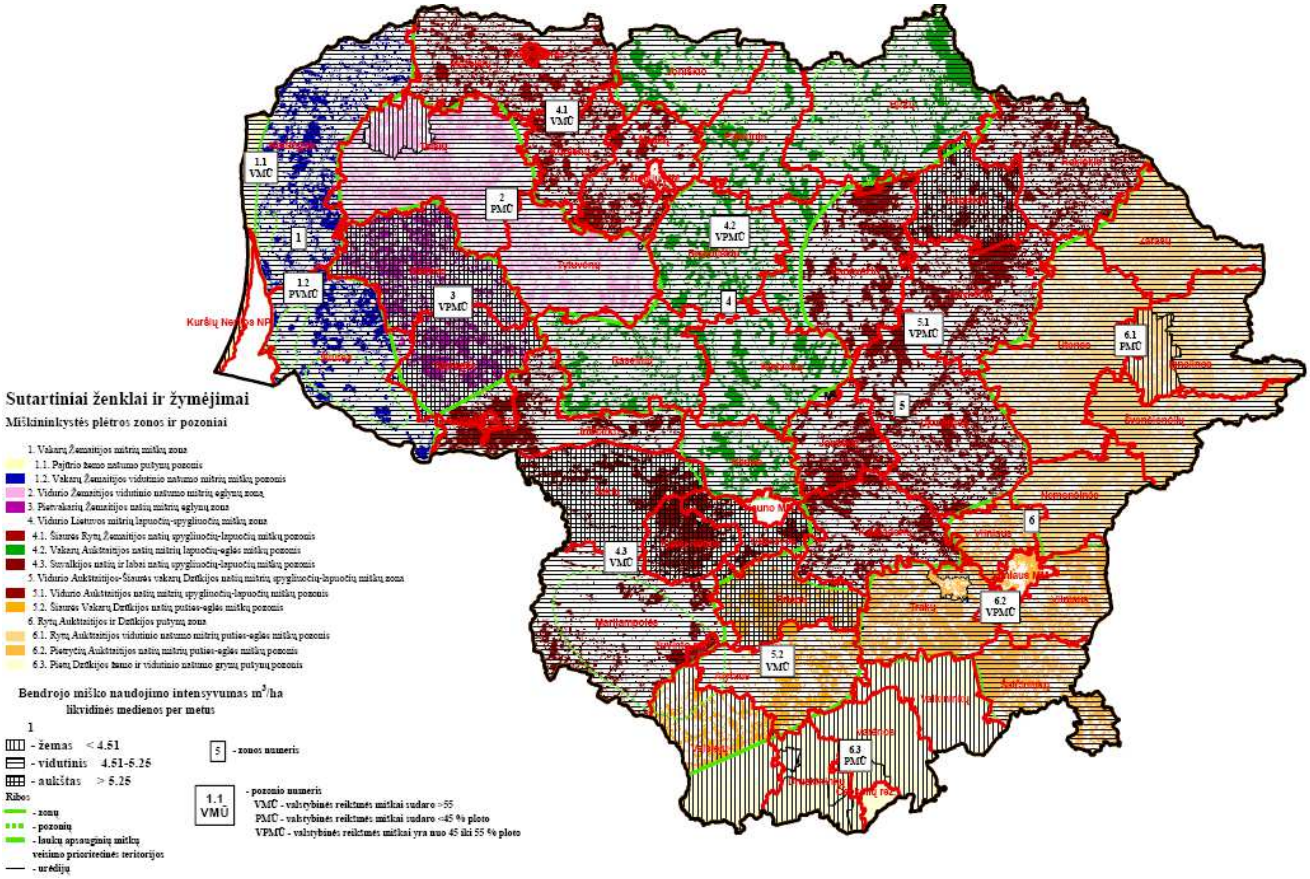

3 pav. Miškininkystės plėtros zonos ir pozoniai
Šaltinis: UAB „Urbanistika“

Pozoniui yra gana aktualus miškų rekreacinio naudojimo plėtimo, ekologinio stabilumo, laukų apsauginio ir kraštovaizdžio gerinimo uždavinys.

Nors Lietuvos miškingumas siekia 33,3 procento šalies teritorijos ir yra kiek didesnis nei Europos vidurkis, tačiau, atsižvelgiant į gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio reikmes, šalies miškingumas, kaip nurodo Nacionalinė miškų ūkio plėtros 2012–2020 metų programa, turėtų būti ne mažesnis kaip 35 proc. Todėl išlieka poreikis ir toliau plėsti miškų plotus.

Teritorijos raidos kryptyse numatyta, kad tikslinga visos zonos miškingumą padidinti ne mažiau kaip 6 proc. Ypač reikėtų plėsti miškų plotus šiaurinėje ir pietinėje pozonio dalyse [19].

2014 metų miškotvarkos duomenimis, Šilutės rajono savivaldybės miškingumas yra 22,5 proc. Kaip teigiama Šilutės rajono savivaldybės teritorijos plane, Šilutės savivaldybės miškingumą reikėtų padidinti bent 10–15 proc. Didinant bendrą Šilutės rajono savivaldybės miškingumo rodiklį, numatoma nederlingas žemes apželdinti mišku. Savivaldybės teritorijų apželdinimas mišku turi būti vykdomas pagal VĮ Valstybinio žemėtvarkos instituto parengtą Šilutės rajono savivaldybės miškų išdėstymo žemėtvarkos schemą, atitinkamai ją pakoregavus pagal siūlomus Bendrojo plano spendinius. Pagal minėtą schemą miškų plotas padidėtų 22,34 tūkst. ha (13,2 proc.). Bendras savivaldybės teritorijos miškingumas siektų 35,5 proc.

2005–2014 m. VĮ Šilutės miškų urėdijai perduota daugiau kaip 138 ha žemių, skirtų miškui įveisti.

1.2.2. MIŠKŲ URĖDIJOS EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ APLINKA

Šilutės rajono savivaldybė, kurios teritorijoje išsidėstę apie 75 proc. Šilutės miškų urėdijos miškų, yra vakarinėje Lietuvos dalyje, prie Kuršių marių, Klaipėdos apskrityje. Didesnė rajono savivaldybės teritorijos dalis yra Pajūrio žemumos, mažesnė – Nemuno deltos rajonuose. Savivaldybės teritorijos plotas – 1706 km^2. Administracinis centras – Šilutė, nutolusi nuo šalies sostinės per 312 km, Klaipėdos – 56 km. Rajono savivaldybėje, be 1 miesto, yra 7 miesteliai (Gardamas, Katyčiai, Kintai, Rusnė, Švėkšna, Vainutas, Žemaičių Naumiestis) ir 288 kaimai. Smulkios gyvenamosios vietovės iki 50 gyventojų sudaro apie 65 proc. ir iš esmės atitinka smulkaus žemės ūkio, kaimo turizmo bei individualizuotų, specializuotų pramogų ir poilsio organizavimo, smulkios prekybos, paslaugų interesus. Kita vertus, didelis mažų gyvenviečių tinklo tankis yra pagrindinė santykinai silpno kultūros, pramogų, parkų, globos ir kitų socialinės infrastruktūros įstaigų prieinamumo priežastis. Socialinę atskirtį skatina rajono centro patrauklumas, kaimo vietovių ekonominės bazės monotoniškumas ir užimtumo pasirinkimo alternatyvų stoka.

Teritoriniu administraciniu požiūriu, rajono savivaldybė suskirstyta į 11 seniūnijų (4 pav.): Gardamo, Juknaičių, Katyčių, Kintų, Rusnės, Saugų, Šilutės, Švėkšnos, Usėnų, Vainuto ir Žemaičių Naumiesčio. Seniūnijų aptarnaujamos gyvenamosios vietovės suskirstytos į seniūnaitijas.

Statistikos departamento prie Lietuvos Vyriausybės (toliau Statistikos departamento) duomenimis, Šilutės rajono savivaldybėje 2015 m. pradžioje gyveno 41814 gyventojų. Daugiau kaip 60 proc. gyventojų gyvena kaimo vietovėse (šalyje vidutiniškai – per 33 proc.) ir apie 40 proc. – mieste. Gyventojų tankumas savivaldybėje – 25,9 gyv./km^2, tuo tarpu Lietuvoje – 46,1 gyv./km^2. Dėl didelio neigiamo natūralaus prieaugio ir neigiamo migracijos saldo Šilutės rajono gyventojų skaičius mažėja jau 30 metų.

Oficialiosios statistikos portalo duomenimis, Šilutės rajono savivaldybėje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis 2014 m. sudarė 13 proc. Nedarbo lygis 2014 m. Klaipėdos apskrityje siekė 7,7 proc. ir buvo mažiausias tarp apskričių. Bedarbių skaičius nuo 2010 m. tendencingai mažėja. Tačiau, palyginti maža darbo vietų diversifikacija mažina savivaldybės veiklos ir ūkio gyvybingumą, negarantuoja tolygaus vystymo ir nesumažina bedarbystės rizikos konkurencinėje šalies ir tarptautinėje erdvėje. Be to, maža tikimybė, kad Šilutės rajono savivaldybė šioje srityje gali būti nepriklausoma nuo šalies ir Klaipėdos regione vykstančių socialinių ekonominių procesų. Remiantis gyventojų užimtumo statistinio tyrimo vertinimais, savivaldybėje 2012 m. dirbo 21,5 tūkst. gyventojų.

Rajone eksploatuojamos durpės (Aukštumala), smėlis (Žiogaičiai, Juknaičiai), žvyras (Degučiai, Juškaičiai, Gaideliai) ir nafta (Pociai, Vilkyškiai, Sakučiai, Diegliai) [32].

Rajono savivaldybėje plėtojama žvejyba ir žuvininkystė, medžio apdirbimo, baldų ir maisto pramonė. Šilutės rajonas yra specifinis turizmo regionas, o pagridiniai regiono turistai – žvejai, vandens turizmo ir pramogų mėgėjai, gamtos mylėtojai.

Vertinant rajono savivaldybėje veikiančių įmonių struktūra pagal dydį, galima teigti, kad jis atitinka šalies tendencijas. Savivaldybėje dominuoja mažos (turinčios iki 4 darbuotojų) įmonės, sudarančios pusę visų įmonių skaičiaus. Įmonės, turinčios iki 10 darbuotojų sudaro apie 28 proc., o įmonės, turinčios daugiau nei 100 darbuotojų – tik per 2 proc.

Tiesioginės užsienio investicijos (Lt/gyv.) mažos. 2010 metų duomenimis, Šilutės rajono savivaldybė gavo per 38,6 mln. Lt tiesioginių užsienio investicijų, 2011 metais – daugiau kaip 42,2 mln. Lt, 2012 metais – 57,9 mln. Lt. Palyginus 2011 m. ir 2012 m. duomenis, investicijos padidėjo 37 proc. Vienam gyventojui 2011 m. vidutiniškai teko 959 Lt tiesioginių užsienmio investicijų, o 2012 m. – 1340 Lt [31]. Materialinių investicijų augimo tempai daug spartesni, negu vidutiniškai šalyje ir apskrityje, tačiau investicijų lygis sudaro tik 42 proc. šalies vidurkio.

VĮ Registrų centro duomenimis, 2015 metų pradžioje žemės ūkio naudmenos Šilutės rajono savivaldybėje sudarė 49,1 proc. ploto, iš jo ariamos – 43,6 proc., miško žemė – 22,9 proc., vandenys (žemė, užimta vandens telkinių) – 20,4 proc., užstatytos teritorijos – 2,7 proc., keliai – 1,3 proc., kita žemė – 3,6 proc. teritorijos ploto. Žemės ūkio paskirties žemės mažėjimas siejamas su miško įveisimu arba apleistų žemės ūkio naudmenų ir kitų naudmenų savaiminio apaugimo mišku. Kitos paskirties žemės plotų didėjimas siejamas su miestų ir perspektyvių vietinės reikšmės centrų plėtra,

ūkinės-komercinės, rekreacinės, paslaugų veiklos plėtra, vietinės reikšmės kelių tinklo sutvarkymu, išjungiant juos iš žemės ūkio ar miškų ūkio paskirties žemės.

Šilutės rajono savivaldybėje vyrauja velėniniai jauriniai, velėniniai jauriniai glėjiški ir kiti su ryškiais užmirkimo požymiais dirvožemiai. Priesmėlių dirvožemiai sudaro 37 proc., lengvi ir vidutinio priemolio – per 33 proc., smėlių ir žvyro – apie 30 proc. Rajono žemės nėra derlingos, žemės ūkio naudmenų našumas įvertintas 40,2 balo. Beveik visos žemės yra nusausintos uždaru drenažu ir yra tinkamos visų rūšių augalų auginimui, išskyrus cukrinius runkelius. Bulvių auginimui tinkamiausios yra eroduotos rajono žemės. Šilutės rajono savivaldybės vakarinė teritorijos dalis nėra palanki intensyvaus žemės ūkio plėtrai. Žemės ūkio gamybos sąlygos dėl klimato, dažnų stichinių nelaimių yra specifinės. Intensyviam ūkininkavimui tinkamiausios pietryčių teritorijos, apimančios Gardamo, Žemaičių Naumiesčio, Juknaičių ir Katyčių seniūnijas. Derlingose žemėse rekomenduojamas rugių, miežių, daržovių auginimas. Taip pat čia yra tinkamos sąlygos plėtoti galvijininkystę, kiaulininkystę [32].

Šilutės rajono savivaldybėje vyrauja smulkūs žemės ūkiai (iki 20 ha), jie sudaro iki 88 proc. visų ūkių, kuriuose vystomas mišrus daugiašakis ūkis: auginami galvijai ir kiaulės, vystoma netradicinė žemdirbystė (sodininkystė, daržininkystė, gėlininkystė, vaistažolių, braškių, serbentų, grybų ir kt. augalų auginimas). Dabartiniai vidutiniai (21-80 ha) ir stambūs (didesni kaip 80 ha) ūkiai specializuojasi augalininkystės arba gyvulininkystės kryptimis. Ypač didelę perspektyvą turi Šilutės rajono Nemuno užliejamų pievų zonoje mėsinių galvijų veislių auginimas.

Šilutės rajono savivaldybės socialinė–ekonominė ir aplinkos būklė yra nevienalytė ir prieštaringa. Savivaldybės privalumai šalies ir Klaipėdos apskrities mastu yra:
- palankios sąlygos žemės ūkio gamybai, produktyvi gyvulininkystė;
- geriau nei vidutiniškai išvystyta užimtumo sfera, mažesnė bedarbių dalis tarp darbingo amžiaus gyventojų;

Šilutės rajono savivaldybės didžiausias atsilikimas ir problemos šalies kontekste:
- silpniau išvystyta turizmo sfera (silpni informaciniai šaltiniai);
- labai mažos užsienio investicijos;
- silpnai išvystyta paslaugų sfera, netolygi socialinės infrastruktūros sklaida;

Pagėgių savivaldybė, kurios teritorijoje yra daugiau kaip 13 proc. Šilutės miškų urėdijos miškų, įsteigta 2000 metais, priklauso Tauragės apskričiai. Savivaldybė išsidėsčiusi istorinėse Skalvių genties šiaurinėse žemėse, vakarinėje šalies teritorijos dalyje. Savivaldybės centras – Pagėgių miestas. Iki 2000-ųjų Pagėgių savivaldybės teritorija priklausė Šilutės rajono savivaldybei. Savivaldybės teritorijos plotas – 53,7 tūkst. ha [25]. Savivaldybei, be Pagėgių miesto, priskiriamas Vilkyškių mietelis, 98 kaimai ir 1 viensėdis. Pagėgių savivaldybėje, mažiausioje Taurgės apskrityje, 2014 metų pradžioje gyveno per 8,31 tūkst gyventojų. Pagėgių savivaldybė – žemės ūkio kraštas, todėl apie 78 proc. gyventojų gyvena kaime. Gyventojų tankumas – 20 žm./km^2, kuris yra daugiau kaip 2 kartus mažesnis už šalies vidurkį.

Pagėgių savivaldybės teritorija suskirstyta į šešias savivaldybes (Lumpėnų, Natkiškių, Pagėgių, Stoniškių, Vilkyškių – 5 pav.).

Pagėgių savivaldybė turi tiesioginį susisiekimą su šalies pajūrio regionu. Krašto automobilių kelias Klaipėda-Jurbarkas-Kaunas turi tam tikrą įtaką urbanistinio karkaso formavimuisi šioje teritorijoje. Pagėgių savivaldybės geografinė padėtis nėra palanki susisiekimui su kitais Lietuvos regionais ir sostine. Arealas, į kurio įtakos zoną patenka Pagėgių savivaldybė, nėra šalies teritorijos aktyvios veiklos zonoje – pagrindinė urbanizacijos ašis, jungianti didžiausius metropolinius centrus, praeina tolokai į šiaurę nuo savivaldybės teritorijos. Svarbiausios yra integracijos ašys, jungiančios urbanistinius centrus Klaipėda–Šilutė–Pagėgiai, panemunės kelias Pagėgiai–Jurbarkas–Kaunas bei tarptautinis Nemuno vandens kelias, einantis palei pietinę savivaldybės sieną. Šis tarptautinis vandens kelias E-41 Klaipėda–Kaunas, įtrauktas į Europos svarbiausių vidaus vandens kelių tinklą.

Žemės ūkio naudmenos Pagėgių savivaldybėje, 2014 metų duomenimis, sudaro 71,3 proc. viso savivaldybės žemės fondo, iš jo ariamos – per 62 proc. Grūdinių augalų pasėliai užima per 43 proc. visų pasėlių. Miškingumas nedidelis, miško žemė užima 17,4 proc., vandenys – 3,9 proc., užstatyta žemė – 2,4 proc., keliai – 0,5 proc. ir kitos žemės – 3,4 proc. Dirvožemiai daugiausiai – smėlingi rudžemiai. Savivaldybės teritorija yra žemo derlingumo regionas, priskiriamas prie mažiau palankių

ūkininkavimo vietovių. Pagal žemės ūkio naudmenų plotą, Pagėgių savivaldybėje dominuoja nedideli 3-10 ha ūkiai, sudarantys daugiau kaip 49 proc. ūkių, per 26 proc. ūkių – ūkiai iki 3 ha žemės ūkio naudmenų [25]. Tokie ūkiai yra nepelningi ir neturi didelių perspektyvų išsivystyti į prekinius. Derlingesniuose aliuviniuose dirvožemiuose, potvynių teritorijose, tikslinga plėsti pievas bei ganyklas ir tai sudarytų sąlygas vystyti gyvulininkystę.

Svarbiausi ūkinės infrastruktūros objektai savivaldybėje yra įmonės, gaminančios ir teikiančios pieno produktus (UAB ,,Vilkyškių pieninė“), mėsos produktus (UAB ,,Klaipėdos mėsinė“) ir atvirųjų muitinės sandėlių veiklą vystanti UAB ,,Valranda“. Savivaldybėje taip pat sėkmingai veikia: UAB ,,Veižas“ (elektros instaliacijos montavimo darbai, prekyba elektros prekėmis), UAB ,,Riklaiva“ (didmeninė, mažmeninė prekyba maisto produktais), UAB ,,Meliovesta“ (melioracinė hidrotechninė statyba), UAB ,,Senasis Rambynas“ (turizmo paslaugos) ir kitos. Tačiau pramonės regioninis išsidėstymas Lietuvoje nėra palankus subalansuotai vietinės pramonės plėtrai bei efektyviam ir rentabiliam vietos resursų naudojimui. Naujos įmonės kuriamos aplink sostinę bei stambiausius šalies miestus, tuo tarpu periferinės kaimo vietovės, kuriose dominuoja žemės ūkis ar viena pramonės šaka, vystosi žymiai lėčiau.

Vertinant Pagėgių savivaldybės įmonių struktūrą pagal dydį, galima teigti, kad jis atitinka bendrą šalies tendenciją. 2014 metų pradžioje mažos ir vidutinės bendrovės sudarė 98 proc. visų Pagėgių savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų. Statistikos departamento duomenimis, daugiausiai veikiančių ūkio subjektų buvo švietimo, sveikatos priežiūros, komunalinio ir socialinio aptarnavimo sferose, didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje.

Vienam Šilutės rajono savivaldybės gyventojui tenka po 0,92 ha miško ir 167 m^3 medienos, Pagėgių savivaldybės – po 1,12 ha ir 253 m^3 medienos (šalyje, atitinkamai: 0,68 ha, 157 m^3) [18].

Miškų urėdijos teritorijoje veikia medienos perdirbimo įmonė – UAB ,,Augera“.

Per paskutiniuosius 3 metus urėdijos valstybinės reikšmės miškuose visų rūšių kirtimais kasmet paruošta vidutiniškai po 96,9 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Miškų urėdija kasmet per paskutiniuosius 3 metus pardavė vidutiniškai 9,3 tūkst. m^3 medienos nenukirstu mišku, iš jos 1,2 tūkst. m^3 (apie 13 proc.) padarinės (1.3 lentelė). Visa padarinė mediena sudaro 78 proc. viso paruošto medienos kiekio.

1.3 lentelė. **Medienos ruoša per paskutiniuosius 3 metus urėdijos valstybinės reikšmės miškuose**

Medienos ruošėjai	Paruošta medienos, tūkst. m^3					
	metai			vidutiniškai per metus		
	2012	2013	2014	iš viso	padarinės	malkinės
Miškų urėdija	84,2	82,1	96,4	87,6	74,6	13,0
Kiti miško ruošėjai (nenukirstu mišku)	9,9	9,4	8,7	9,3	1,2	8,1
Iš viso:	**94,1**	**91,5**	**105,1**	**96,9**	**75,8**	**21,2**

Mediena miškų urėdijoje sortimentuojama į pjautiniuosius rąstus (apie 55 proc.), popiermedžius (per 17 proc.), plokščių medieną (14 proc.) ir malkinę medieną (apie 14 proc.).

Pagrindiniai apvaliosios medienos pirkėjai: UAB ,,Šilalės mediena“ (per 12 proc. visų gautų pajamų), UAB ,,Litforita“ (apie 12 proc.), UAB ,,Klaipėdos mediena“ ir UAB ,,Babruna“ (po 5 proc.), UAB ,,Sakuona“(apie 4 proc.).

1.2.3. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS KELIAI IR GELEŽINKELIAI

Pagal LR Kelių įstatymą, automobiliniai keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą, socialinę ir ekonominę jų reikšmę, skirstomi į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius. Valstybinės reikšmės keliai, kuriais vyksta intensyvus tarptautinis, tranzitinis ir vietinis transporto priemonių eismas, skirstomi į: magistralinius, krašto ir rajoninius. Vietinės reikšmės keliai naudojami vietiniam susisiekimui ir yra skirstomi į: viešuosius ir vidaus kelius, prie pastarųjų priskiriami ir urėdijos keliai. Pagal Kelių įstatymą (6 straipsnio 4 dalį) vietinės reikšmės kelių sąrašus tvirtina savivaldybių tarybos.

VĮ ,,Klaipėdos regiono keliai“ duomenimis, bendras krašto ir rajoninių kelių ilgis Šilutės rajono savivaldybėje siekia apie 554 km, iš jų krašto – apie 128 km. Pagrindine transporto

dominante savivaldybėje yra krašto kelias Kaunas-Jurbarkas-Šilutė-Klaipėda (141) ir magistralinio geležinkelio linija, jungianti Šilutės rajono savivaldybės centrą su apskrities centru – Klaipėda, tarptautiniu IXB transporto koridoriumi (automagistrtale A1) ir su tarptautiniu transporto koridoriumi Via Hanseatica (magistralinis kelias A12).

Tarptautinė IA geležinkelio linija Pagėgiai-Radviliškis (Pagėgių sav.) kartu su, jau minėta, Via Hanseatica sudaro integruotą transporto koridorių, einantį per Tauragės miestą. Bendras magistralinių, krašto ir rajoninių kelių ilgis Pagėgių savivaldybėje siekia 266 km, iš jų magistralinių – per 15 km, krašto – per 33 km. Vietinės reikšmės automobilių keliai sudaro 476 km, iš jų su danga – apie 91 proc.

Bendras miško kelių ilgis miškų urėdijoje siekia apie 1090 km (1.4 lentelė). 100-ui ha miško tenka 2,02 km miško kelių, valstybinės reikšmės miškuose – 2,39 km.

1.4 lentelė. **Kelių charakteristika**

Kelių kategorijos	Ilgis, km	Plotas, ha	Ilgis 100 ha miško, km
1	2		5
Pėžaičių girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	96,2	38,6	2,83
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	64,8	26,2	3,80
Kiti keliai	65,4	101,4	1,93
Iš viso:	**161,6**		**4,76**
Kintų girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	45,7	26,0	1,03
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	45,1	25,7	1,03
Kiti keliai	316,8	386,4	7,17
Iš viso:	**362,5**		**8,20**
Švėkšnos girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	101,2	51,9	1,53
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	66,8	39,6	2,69
Kiti keliai	252,1	362,1	3,82
Iš viso:	**353,3**		**5,35**
Stemplių girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	41,6	30,7	0,99
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	29,0	25,6	1,05
Kiti keliai	60,3	96,4	1,43
Iš viso:	**101,9**		**2,42**
Norkaičių girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	139,6	55,2	3,56
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	111,2	44,9	4,47
Kiti keliai	214,7	266,7	5,48
Iš viso:	**354,3**		**9,04**
Šiaudėnų girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	60,1	27,7	1,24
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	50,5	24,9	1,74
Kiti keliai	181,3	244,5	3,77
Iš viso:	**241,4**		**5,01**
Šilutės girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	214,7	90,6	2,90
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	126,3	57,8	2,92
Kiti keliai	612,1	923,8	8,26
Iš viso:	**826,8**		**11,16**
Vainuto girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	58,9	24,0	0,86
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	34,7	15,4	1,01
Kiti keliai	469,7	573,2	6,90
Iš viso:	**528,6**		**7,76**
Pagėgių girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	118,6	49,9	3,10
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	102,4	44,4	3,70
Kiti keliai	556,7	621,2	14,55
Iš viso:	**675,3**		**17,65**

1.4 lentelės tęsinys

1	2		5
Rambyno girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	112,4	52,9	3,81
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	102,3	49,1	4,49
Kiti keliai	304,4	345,4	10,33
Iš viso:	**416,8**		**14,14**
Žemaitkiemio girininkija			
Miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	100,6	39,1	1,83
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	75,7	30,6	1,76
Kiti keliai	489,2	635,0	8,91
Iš viso:	**589,8**		**10,74**
Iš viso miškų urėdijoje:	**4612,3**	**5042,7**	**8,57**
- miško keliai visoje miškų urėdijos teritorijoje (miško žemėje)	1089,6	486,6	2,02
iš jų: - urėdijos valdomi ir prižiūrimi miško keliai (miško žemėje)	808,8	384,2	2,39
- kiti keliai	3522,7	4556,1	6,55

Miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose valstybiniuose miškuose (miško žemėje) yra apie 809 km miškų urėdijos valdomų ir prižiūrimų miško kelių. Dar per 27 km urėdijos valdomų ir prižiūrimų kelių yra ne miško žemėje. Tankiausias miško kelių tinklas yra Rambyno (100-ui ha miško – 4,49 km) ir Norkaičių (100-ui ha miško – 4,47 km) girininkijose.

1.2.4. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS ADMINISTRACINIS IR KADASTRINIS SUSKIRSTYMAS

Didžioji dalis (74,8 proc.) miškų urėdijos veiklos teritorijos miškų yra išsidėstę Šilutės rajono savivaldybės, daug mažesnės dalys – Pagėgių (12,7 proc.) savivaldybės, Klaipėdos rajono savivaldybės (12,5 proc.) teritorijose.

Šilutės rajono savivaldybėje urėdijos miškai išsidėstę vienuolikos seniūnijų teritorijose: Kintų, saugų, Švėkšnos, Gardamo, Rusnės, Šilutės, Žemaičių Naumiesčio, Vainuto, Usėnų, Katyčių (4 pav.). Pagėgių savivaldybėje urėdijos miškų yra: Natkiškių, Stoniškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių (5 pav.), Klaipėdos rajono savivaldybėje – Priekulės, Agluonėnų ir Veiviržėnų seniūnijų teritorijose.

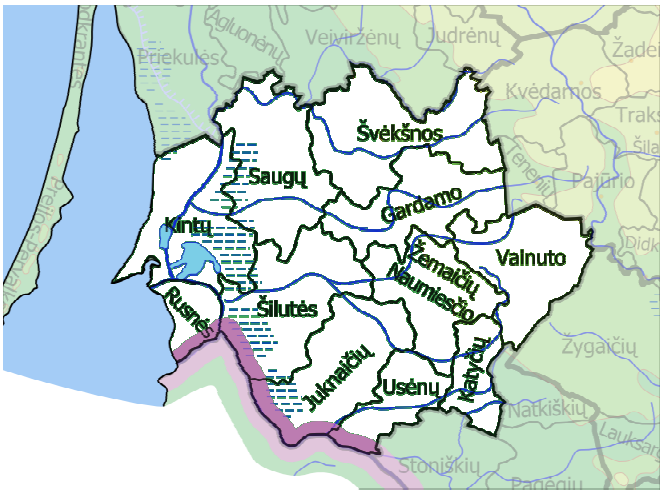

4 pav. Šilutės rajono savivaldybės teritorijos suskirstymas į seniūnijas

5 pav. Pagėgių savivaldybės teritorijos suskirstymas į seniūnijas

Šaltinis: Internetinė enciklopedija „Vikipedija“

Žemėvaldoms ir žemės (miško) sklypams identifikuoti atliktas kadastrinis rajonavimas, suskirstant savivaldybių teritorijas į kadastro vietoves, o šias – į kadastro blokus.

Kaip jau rašyta 2004 metų vidinės miškotvarkos projekte, Šilutės rajono savivaldybės teritorija suskirstyta į 23 kadastro vietoves (Bikavėnų, Bliūdsukių, Degučių, Grygališkės, Inkaklių, Jonaičių, Juknaičių, Katyčių, Kintų, Kivylių, Pagrynių, Pašyšių, Ramučių, Rusnės mst., Saugų, Šilutės mst., Šylių, Švėkšnos, Traksėdžių, Usėnų, Vainuto, Vilkyčių, Žemaičių Naumiesčio mst.), padalintų į 222 kadastro blokus. Pagėgių savivaldybės teritorija suskirstyta į vienuolika (Benininkų, Kentrių, Lumpėnų, Natkiškių, Pagėgių mst., Panemunės mst., Piktupėnų, Stoniškių, Šilgalių, Vilkyškių) kadastro vietoves ir 71 kadastro bloką. Klaipėdos rajono savivaldybėje miškų urėdijos teritorijos miškai išsidėstę Agluonėnų, Daukšaičių, Drevernos, Girininkų, Judrėnų, Skomantų, Šalpėnų, Veiviržėnų ir Venckų kadastro vietovių 27-iuose jų blokuose.

2004 metų miškotvarkos metu girininkijų ribos maksimaliai derintos su kadastro vietovių ar bent kadastro blokų ribomis, kvartalinės – su kadastro blokų ribomis.

2014 m miškotvarkos metu likvidavus Žemaičių Naumiesčio girininkiją, dalis buvusių jos miškų perduoti Vainuto girininkijai, o buvę jos 1-58 kv. pernumeruoti į 101-158. Miškotvarkos metu pertvarkant girininkijų ribas, buvę Stemplių girininkijos miškų 19-21, 30-32, 38, 39, 42, 73-78 kvartalai atitinkamai pernumeruoti į 119-121, 130-132, 138, 139 142, 173-178 ir priskirti Švėkšnos girininkijai. Buvę Šiaudėnų girininkijos miškų 16-18 kvartalai pernumeruoti į 122-124, priskiriant miškus Stemplių girininkijai. Planuojant likviduoti Pėžaičių girininkiją, buvę jos 29-99 kv. pernumeruoti atitinkamai į 229-299.

1.2.5. MIŠKŲ URĖDIJOS VEIKLOS TERITORIJOS MIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ADMINISTRACINIUS VIENETUS, FUNKCINĘ PASKIRTĮ IR NUOSAVYBĖS FORMAS

Tebevykstant nusavybės teisių atkūrimo procesui, ir toliau keičiasi šalies miškų nuosavybės struktūra – nuosekliai daugėja privačių miškų, kartu mažėja valstybinių miškų, skirtų nuosavybės teisių atkūrimui. Nuo 2014 m. lapkričio 1 d. už valstybės išperkamą žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įstatymu numatyta atlyginti lygiaverčiu miško plotu, todėl ir toliau keisis miškų nuosavybės struktūra. Miškų ploto pasiskirstymas pagal valdytojų ir naudotojų grupes bei nuosavybę pateiktas žemiau patalpintoje lentelėje.

1.5 lentelė. **Miškų plotas pagal valdytojų ir naudotojų grupes**

Naudotojų grupė	Bendras miškų plotas	
	ha	proc.
Miškų urėdijų, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai	34746	62,8
Privatūs ir valstybiniai miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui	20315	36,7
Savivaldybių naudojami valstybinės reikšmės miškai	62	0,1
Susisiekimo ministerijos naudojami valstybinės reikšmės miškai	54	0,1
Iš urėdijų valdomų valstybinės reikšmės miškų siūlomi išbraukti plotai	5	0,0
Kiti miškų urėdijų, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų valdomi plotai	19	0,0
Kiti savivaldybių valdomi plotai	62	0,1
Kiti KAM ir VRM valdomi plotai	10	0,0
Kiti Susisiekimo ministerijos naudojami plotai	4	0,0
Urėdijų valdomiems valstybinės reikšmės miškams siūlomi priskirti plotai	101	0,2
Iš viso:	**55378**	**100,0**

Iš 1.5 lentelės duomenų matyti, kad valstybinės reikšmės miškai sudaro didžiąją dalį (62,8 proc.) visų urėdijos teritorijoje esančių miškų ploto (šalyje – 49,6 proc.) [18]. Didesnė valstybinės reikšmės miškų dalis 2015-01-01 buvo tik devyniose šalies urėdijose.

Privatūs ir valstybiniai miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui, urėdijos veiklos teritorijoje sudaro 36,7 proc. Be jų, miškų urėdijos teritorijoje yra ir kitų (savivaldybių, Susisiekimo ministerijos, KAM ir VRM ir kt.) miškų (1.5 lentelė), kurių plotas nėra didelis (0,5 proc.).

VĮ Šilutės miškų urėdijos veiklos teritorijoje yra 14250 ha (27,7 proc.) privačių miškų (6 pav.). Rezervuoti nuosavybės teisių atkūrimui miškai sudaro 11,8 proc.

Valstybinės reikšmės miškų plotas buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr.1154 (LR Vyriausybės 2011 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 496 redakcija), (Žin., 1997, Nr. 97-2451; 2006, Nr. 100-9881; 2008, Nr. 2-57; 2011, Nr. 54-2556).

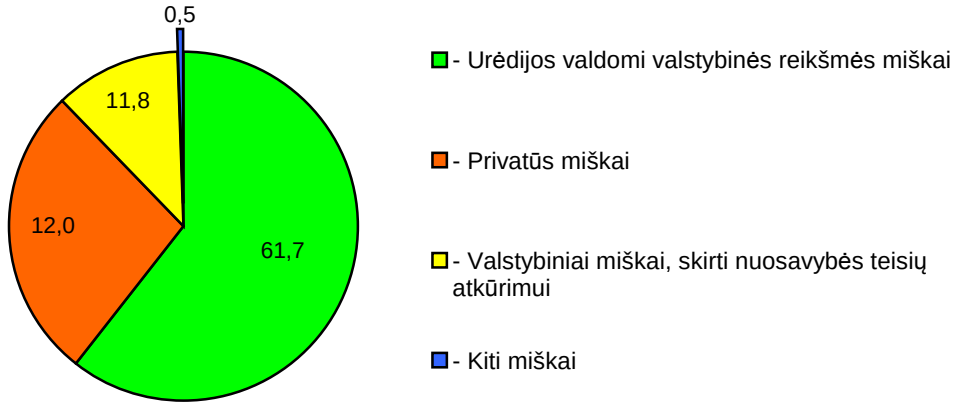

6 pav. Miško žemės plotas pagal nuosavybę

1.6 lentelė. **Miško žemės plotas pagal naudotojų grupes ir savivaldybes**

Nuosavybės forma	Savivaldybė (plotas, ha)			
	Šilutės rajono	Pagėgių	Klaipėdos rajono	Iš viso
Miškų urėdijų, valstyb. parkų ir valstyb. rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai	23861	5186	2621	31668
Privatūs ir valstybiniai miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui	14299	1556	3556	19411
Savivaldybių naudojami valstybinės reikšmės miškai	60			60
Susisiekimo ministerijos naudojami valstybinės reikšmės miškai	53	1		54
Iš urėdijų valdomų valstybinės reikšmės miškų siūlomi išbraukti plotai	4		1	5
Kiti savivaldybių valdomi plotai		60		60
Kiti KAM ir VRM valdomi plotai		9		9
Kiti Susisiekimo ministerijos naudojami plotai	1	3		4
Urėdijų valdomiems valstybinės reikšmės miškams siūlomi priskirti plotai	95		4	99
Iš viso:	**38373**	**6815**	**6182**	**51370**
Proc.	***74,7***	***13,3***	***12,0***	***100,0***
Teritorijos miškingumas (proc.)				24,9

Didžioji dalis miško žemės (74,7 proc.) urėdijos veiklos teritorijoje priklauso Šilutės rajono savivaldybei (1.6 lentelė), mažesnės dalys – Pagėgių (13,3 proc.) ir Klaipėdos rajono (12,0 proc.) savivaldybėms.

Pagal Nekilnojamojo turto registro 2014-07-01 duomenis urėdijos veiklos teritorijoje, kaip jau rašyta, yra apie 14250 ha privačių miškų, padalintų į 3911 miško valdas. Dėl didelio savininkų skaičiaus (3911), vidutinis miško valdos plotas yra mažas – 3,6 ha (šalyje – 3,1 ha). Vyrauja mažos (nuo 1,001 iki 3,000 ha) – 35 proc. ir labai mažos (iki 1,0 ha) – apie 31 proc. miško valdos.

VĮ Šilutės miškų urėdijos girininkijos tiek pagal bendrą plotą, tiek pagal valstybinės reikšmės miškų plotą yra nevienodos (1.7 lentelė). Girininkijų plotai varijuoja nuo 2943 ha (Rambyno) iki 6779 ha (Vainuto).

Didžiausios pagal bendrą miško žemės plotą yra minėtoji Vainuto (6,8 tūkst. ha), Šilutės (apie 6,7 tūkst. ha) ir Švėkšnos (6,6 tūkst. ha) girininkijos, mažiausios – Rambyno ir Kintų (po 2,9 tūkst. ha) girininkijos.

1. 7 lentelė. **Miško žemės plotas pagal naudotojus ir girininkijas, ha**

Eil. Nr.	Girininkija	Miškų urėdijų, valstybinių parkų ir valstyb. rezervatų valdomi miškai	Privatūs ir valstybiniai miškai, skirti nuosavybės teisių atkūrimui	Savivaldybių naudojami valstybinės reikšmės miškai	Susisiekimo ministerijos naudojami valstybinės reikšmės miškai	Iš urėdijų valdomų valstybinės reikš-mės miškų siūlomi išbraukti plotai	Kiti savivaldybių valdomi plotai	Kiti KAM ir VRM valdomi plotai	Kiti Susisiekimo ministerijos valdomi plotai	Urėdijų valdomiems valstyb. reikš-mės miškams siūlomi priskirti plotai	**Iš viso**
1	Pėžaičių	1722	1660								**3382**
2	Kintų	2808	40							5	**2853**
3	Švėkšnos	2510	4080			2					**6592**
4	Stemplių	2803	1437								**4240**
5	Norkaičių	2521	1383		18						**3922**
6	Šiaudėnų	2943	1895							4	**4842**
7	Šilutės	3627	2879	60	8	3				90	**6667**
8	Vainuto	3485	3294								**6779**
9	Pagėgių	2775	974		1		60	1	4		**3815**
10	Rambyno	2319	616					8			**2943**
11	Žemaitkiemio	4155	1153		27						**5335**
Iš viso:		**31668**	**19411**	**60**	**54**	**5**	**60**	**9**	**4**	**99**	**51370**
Proc.		***61,7***	***37,8***	***0,1***	***0,1***		***0,1***			***0,2***	***100,0***

Valstybinės reikšmės miškų (miško žemė) daugiausia yra Žemaitkiemio (apie 4,2 tūkst. ha) ir Šilutės (per 3,6 tūkst. ha) girininkijose, mažiausia – (per 1,7 tūkst. ha) ir jau minėtoje Rambyno (per 2,3 tūkst. ha) girininkijose.

Privačių ir valstybinių miškų, skirtų nuosavybės teisių atkūrimui, didžiausia dalis yra Švėkšnos (apie 62 proc.) ir Pėžaičių (per 58 proc.) girininkijose.

1.2.6. SAUGOMOS TERITORIJOS.

1.2.6.1. SAUGOMOS TERITORIJOS IR GAMTOSAUGOS TERITORIJŲ YPATYBĖS

Pagal Saugomų teritorijų įstatymą (1993, 2001), saugomos teritorijos – tai sausumos ir (ar) vandens plotai nustatytomis aiškiomis ribomis, turintys pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę ir kuriems nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas.

Saugomos teritorijos steigiamos siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus bei objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, genetinį fondą, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, subalansuotą gamtos išteklių naudojimą ir atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes)[4] bei tradicinį gyvensenos būdą, etnokultūros papročius.

Europos Sąjungos svarbos ,,Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklas mūsų šalyje kuriamas nacionalinės saugomų teritorijų sistemos pagrindu, t. y. naujos steigiamos teritorijos maksimaliai integruojamos į nacionalinę saugomų teritorijų sistemą. Taigi, šalyje turime ne pavienes saugomas teritorijas, o moksliškai pagrįstą saugomų teritorijų sistemą. Kuriant šią sistemą, Lietuva pasirinko integruotą kelią, kuriuo kryptingai einama jau daugiau nei penkis dešimtmečius.

Saugomų teritorijų sistema sukurta ne tik teritoriškai, bet ir teisiškai, instituciškai. Vertybių išsaugojimas neįmanomas be teisinių pagrindų sukūrimo. Veiklą saugomose teritorijose tiesiogiai

[4] Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, II skirsnio 3 straipsnis.

reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902) ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652, saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų individualūs ir (ar) tipiniai reglamentai. Atskiras veiklos sritis saugomose teritorijose reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. 5-75; 2005, Nr. 47-1558), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., Nr. 1994; Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161), Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617; 2013, Nr. 76-3824), Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105) ir kiti įstatymai bei šių įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai.

Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą pagrindinė institucija, koordinuojanti ir organizuojanti veiklą saugomose teritorijose, teikianti metodinę pagalbą visoms saugomose teritorijose veikiančioms institucijoms, yra Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Saugomos teritorijos Lietuvoje užima 15,6 proc. viso šalies ploto. Šalies saugomų teritorijų sistemai urėdijos veiklos teritorijoje priklauso konservacinės apsaugos prioriteto (draustiniai – 19), kompleksinės (Nemuno deltos ir Rambyno regioniniai parkai bei Vainuto miškų biosferos poligonas), atkuriamosios apsaugos prioriteto (genetiniai medynai – 3) ir ekologinės apsaugos saugomos teritorijos bei ,,Natura 2000“ tinklo teritorijos (PAST – 7, BAST – 12).

VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje įsteigti ir LR Vyriausybės nutarimais, patvirtinti šie valstybiniai draustiniai:

- Pleinės telmologinis;
- Svencelės telmologinis;
- Jūros ichtiologinis (dalis);
- Minijos ichtiologinis (dalis);
- Veiviržo ichtiologinis (dalis);
- Kintų botaninis;
- Norkaičių botaninis;
- Šiaudėnų botaninis;
- Meškinės pedologinis;
- Senosios Rusnės ornitologinis;
- Svencelės pievų botaninis-zoologinis;
- Stemplių kraštovaizdžio;
- Veiviržo kraštovaizdžio;
- Graumenos hidrografinis

Be jų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1246 ,,Dėl valstybinių genetinių draustinių įsteigimo ir jų ribų planų patvirtinimo“, patvirtinti valstybiniai genetiniai draustiniai:

- Joniškio miško ąžuolo, plotas – 2,2 ha;
- Kadagynės miško ąžuolo, plotas – 3,8 ha;
- Mikytų miško beržo, plotas – 1,2 ha;
- Parubežės miško pušies, plotas – 3,7 ha;
- Šilgalių miško pušies, plotas – 6,4 ha

Pagal saugomų gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų (vertybių) pobūdį, urėdijos veiklos teritorijoje išskirti draustiniai, išskyrus Stemplių ir Veiviržo kraštovaizdžio draustinius (kompleksiniai), yra gamtiniai. Pagal steigimo ir veiklos organizavimo ypatumus – valstybiniai draustiniai.

Dideli saugomų teritorijų tinklo pokyčiai vyksta dėl Lietuvos įsipareigojimo Europos Sąjungai (ES). 2004–2005 m. saugomų teritorijų sistema papildyta ES svarbos ,,Natura 2000“ teritorijomis, steigiamomis įgyvendinant ES Paukščių ir Buveinių direktyvų reikalavimus. Siekiant įgyvendinti ES

direktyvų dėl laukinių paukščių apsaugos (79/409/EEC) – ir dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (92/436/EEC) – reikalavimus šalyje plėtojamas ,,Natura 2000“ teritorijų tinklas. Šios teritorijos yra integruojamos į dabartinę nacionalinę saugomų teritorijų sistemą. VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje yra išskirtos šios paukščių (PAST) ir buveinių (BAST) apsaugai svarbios teritorijos apsaugai svarbios teritorijos:

PAST – Minijos upės slėnis, Nemuno delta, Sausgalvių pievos, Senrusnės ir Sennemunės ežerai, Svencelės pievos, Šešuvies ir Jūrės upės slėniai, Vainuto miškai. Bendras PAST miško žemės plotas urėdijos valstybinės reikšmės miškuose – 12738 ha.

BAST – Jūros upė žemiau Tauragės, Kintų pievos ir miškai, Nemuno delta, Nemuno upė Rambyno RP, Minijos upė, Pleinės pelkė, Ragainės vingis, Svencelės pelkė, Šereitlaukio miškas, Veiviržo ir Šalpės upės, Veiviržo upės slėnis, Žaliosios miškas. Bendras BAST miško žemės plotas urėdijos valstybinės reikšmės miškuose – 7950 ha.

Valstybės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2014 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. V-83 (2014 m. spalio 23 d. įsakymo Nr. V-224 redakcija) aukščiau paminėtos nacionalinės saugomos teritorijos ir ,,Natūra 2000“ tinklo teritorijos, neturinčios direkcijų, priskirtos:

- Nemuno deltos regioninio parko direkcijai: Graumenos valstybinis hidrografinis draustinis, Kintų ir Norkaičių valstybiniai botaniniai draustiniai, Minijos valstybinis ichtiologinis draustinis (dalis, esanti parko ribose), Veiviržo valstybinis ichtiologinis draustinis, Veiviržo valstybinis kraštovaizdžio draustinis, PAST (Nemuno delta, Sausgalvių pievos), BAST ((Kintų pievos ir miškai, Minijos upė (dalis, esanti parko ribose), Nemuno delta, Veiviržo upės slėnis, Veiviržo ir Šalpės upės));
- Pagramančio regioninio parko direkcijai: Šiaudėnų valstybinis botaninis draustinis, Vainuto miškų biosferos poligonas, įskaitant valstybinius Stemplių kraštovaizdžio ir Meškinės pedologinį draustinius, PAST (Vainuto miškai), BAST (Žaliosios miškas);
- Pajūrio regioninio parko direkcijai: Minijos valstybinis ichtiologinis draustinis (dalis, esanti aukščiau Nemuno deltos RP ribos), PAST ((Minijos upės slėnis (dalis, esanti aukščiau Nemuno deltos RP ribos)), BAST ((Minijos upė (dalis, esanti aukščiau Nemuno deltos RP ribos));
- Rambyno regioninio parko direkcijai: Jūros valstybinis ichtiologinis draustinis, Pleinės valstybinis telmologinis draustinis, Senosios Rusnės valstybinis ornitologinis draustinis, PAST (Senrusnės ir Sennemunės ežerai, Šešuvies ir Jūros upių slėniai), BAST (Jūrės upė žemiau Tauragės, Nemuno upė, Pleinės pelkė, Ragainės vingis, Šereitlaukio miškas).
- Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijai: Svencelės pievų valstybinis botaninis-zoologinis draustinis, Svencelės telmologinis draustinis, PAST (Svencelės pievos), BAST (Svencelės pelkės).

Bendras konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinių saugomų teritorijų miškų plotas (miško žemė), įvertinant teritorijų persidengimą, urėdijoje – 21210 ha, o kartu su miškais, kuriuose apribotas ūkinis režimas – 28310 ha. Valstybinės reikšmės miškuose konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinių saugomų teritorijų miško žemės plotas, įvertinu šių teritorijų persidengimą, užima 17749 ha, arba sudaro 56 proc.

Be paminėtų saugomų teritorijų, svarbią reikšmę turi sklypai su Raudonosios knygos augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšių radvietėmis (108 skl.), paukščių perimvietėmis (4 skl.), lizdavietėmis (70 vnt.), kitų gyvūnų radvietėmis (32 skl.), lizdaviečių apsaugos zonomis, kertinėmis miško buveinėmis (73 skl. – 185,2 ha), potenciaIiomis kertinėmis miško buveinėmis (32 skl. – 91,6 ha), ekologiškai vertingais miško sklypais (3549 ha), miško sklypai su pavieniais senmedžiais (291 skl.), miško sklypai, saugomi pagal FSC reikalavimus (1934 ha).

VĮ Šilutės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 27 valstybės saugomi objektai, įrašyti į Kultūros vertybių registrą. Detaliai apie valstybinės reikšmės miškuose esančias saugomas teritorijas, suprojektuotas gamtosaugos ir specialiąsias, miško biologinę įvairovę praturtinančias priemones, kurios padės išsaugoti ir praturtinti biologinę įvairovę, yra išdėstyta Gamtosauginių priemonių plane, kuris yra sudėtinė VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto dalis (atskira knyga, atsakingas vykdytojas – J. Lučka).

1.2.6.2. KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ YPATYBĖS

Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, parengtais vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Apsaugos specialieji planai rengiami skelbiamų saugomais kultūros paveldo objektų ir steigiamų saugomomis vietovių teritorijų, apsaugos zonų riboms nustatyti ar pakeisti. Kultūros paveldo vertybių tvarkyba ir naudojimas vykdomi pagal specialiuosius teritorijų planavimo dokumentus, strateginius planus, tikslines programas ir tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kol objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamųjų kultūros paveldo apsaugos įstatymo (2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452) reikalavimai: kultūros paveldo objektų aplinkoje, kurių teritorija ir apsaugos zona nenustatytos, apriboti ar uždrausti darbus galima iki 250 metru atstumu nuo objekto. Visų archeologijos paveldo objektų tvarkybai yra nustatyta pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis. Kultūros paveldo objektams, esantiems regioninių parkų teritorijose, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato patvirtinti šių parkų apsaugos reglamentai, parkų ribų bei jų zonų ribų ir tvarkymo specialieji planai. Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Atliekant miškų ūkio bei rekreacinės infrastruktūros planavimo bei projektavimo darbus kultūros paveldo objektų teritorijose, būtina juos derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinio padalinio specialistais. VĮ Šilutės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 27 valstybės saugomi kultūros paveldo objektai, įrašyti į Kultūros vertybių registrą ir 2 valstybės saugomi gamtos paveldo objektai (Rekreacinio sutvarkymo projektas).

1.3. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJOS CHARAKTERISTIKA

1.3.1. MIŠKŲ URĖDIJOS STRUKTŪRINIAI PADALINIAI

VĮ Šilutės miškų urėdijos struktūra susideda iš miškų urėdijos administracijos ir miškų urėdijos struktūrinių padalinių: 11 girininkijų, medelyno, Medienos ruošos, prekybos ir techninio padalinio. Miškų urėdijos girininkijų apibūdinimas pateiktas 1.8 lentelėje.

1.8 lentelė. **Girininkijų apibūdinimas**

Eil. Nr.	Girininkija	Plotas, ha			Kvartalai		Taksaciniai sklypai	
		bendras	miško žemės	medynų	skaičius, vnt.	vidutinis plotas, ha	skaičius, vnt.	vidutinis plotas, ha
1	Pėžaičių	1762	1722	1624	72	24,5	1257	1,4
2	Kintų	4460	2808	2530	69	64,6	1809	2,5
3	Švėkšnos	2551	2510	2368	97	26,3	1827	1,4
4	Stemplių	2849	2802	2652	82	34,7	2009	1,4
5	Norkaičių	2563	2521	2297	104	24,6	1580	1,6
6	Šiaudėnų	2993	2944	2797	74	40,4	2194	1,4
7	Šilutės	4436	3627	3255	105	42,2	2204	2,0
8	Vainuto	3538	3485	3300	102	34,7	2889	1,2
9	Pagėgių	2854	2775	2501	109	26,2	2239	1,3
10	Rambyno	2358	2319	1985	89	26,5	1883	1,3
11	Žemaitkiemio	4402	4155	3783	113	38,9	2962	1,5
Iš viso:		**34766**	**31668**	**29092**	**1016**	**34,2**	**22853**	**1,5**

Šioje ir dalyje kitų, žemiau pateiktų, lentelių duomenys charakterizuoja tiesiogiai urėdijos valdomus valstybinės reikšmės miškus ir kitus miškų urėdijos valdomus plotus (ne miško žemė: keliai, girininkijų sodybos ir kt.).

Miško žemė sudaro 91,1 proc. bendro miškų ploto. Medynai dengia 91,9 proc. viso miško žemės ploto.

Vidutinis girininkijos (miško žemė) plotas – apie 2,9 tūkst. ha (šalyje – 3,0 tūkst. ha). Pagal miško žemės plotą, didžiausios urėdijoje yra Žemaitkiemio (apie 4,2 tūkst. ha) ir Šilutės (per 3,6 tūkst. ha) girininkijos, mažiausios – Pėžaičių (daugiau kaip 1,7 tūkst. ha) ir Rambyno (per 2,3 tūkst. ha) girininkijos.

Vidutinis kvartalo plotas – 34,2 ha, taksacinio sklypo – 1,5 ha. Dėl saugomų teritorijų, ,,Natura 2000“ teritorijų tinklo, miškų su apribotu režimu ploto, jų priskyrimo skirtingiems miškų pogrupiams, vidutinis taksacinis sklypas dar labiau susmulkėjo (2004 m. – 1,9 ha). Didžiausias vidutinis taksacinio sklypo plotas, dėl vyraujančių pelkinių augaviečių, yra Kintų girininkijoje (2,5 ha), mažiausias – Vainuto (1,2 ha) girininkijoje.

1.3.2. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJA PAGAL AUGAVIETES IR ŽEMĖS NAUDMENAS

Miškų augavietės. Nuo 1966 metų Lietuvos miškai tvarkomi pagal M. Vaičio ir B. Labanausko (1965 m.) paruoštą dirvožeminių-tipologinių (augaviečių) grupių klasifikaciją ir drėgnumą, uolienų litologiją bei stratigrafiją. Įgyvendintas privalomas (detalus arba supaprastintas) dirvožemių kartografavimas ir tyrimas, zonduojant kiekvieno sklypo dirvožemį iki 2 m gylio augavietei ir miško tipui nustatyti. Šiuo metodu 1966–1977 m. sutvarkyti visi Lietuvos miškai. Supaprastinti miško dirvožemių tyrimai pagal M. Vaičio metodiką anksčiau įvykdyti visuose šalies miškuose ir pakartoti vykdant planinę miškotvarką. Dėl lėšų trūkumo šie miško ūkiui reikalingi darbai pastaruoju metu nevykdomi.

Augavietės tipas miško žemės naudmenų sklypuose yra perrašytas iš ankstesnės miškotvarkos metu atlikto miško dirvožemių ir augaviečių kartografavimo duomenų. Miškų inventorizacijos metu jis vietomis patikslintas vizualiniu būdu, atsižvelgiant į sklypo augaliją ir reljefą.

Nustatant augavietę, atsižvelgta į vietovės reljefą, dirvožemį ir augaliją. Reljefą sklype charakterizuoja indeksai: Š – šlaitas, U – išreikštas mikroreljefas ir pan.

Papildomai augavietė charakterizuojama aprašant miško tipą (pagal biogeocenotinę miško tipų klasifikaciją). Miško tipas nustatomas pagal augaviečių tipų ir miško tipų atitikmenų normatyvą (Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 6 priedas).

Taksoraštyje augavietė charakterizuota trim simboliais: dirvožemio drėgnumo, derlingumo laipsniu bei dirvožemio granuliometrinės sudėties charakteristika. Apibendrinta miško žemės augaviečių charakteristika pateikta žemiau patalpintoje 1.9 lentelėje.

Medynų plotų pasiskirstymas pagal augavietes ir medynų pasiskirstymas pagal miško tipų serijas pateiktas 6 ir 7 lentelėse, prieduose.

Dirvožemio ir reljefo ypatumai sudaro sąlygas augaviečių ir medynų išsidėstymui. Miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose valstybinės reikšmės miškuose vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo (L hidrotopas – per 39 proc.) ir normalaus drėgnumo (N hidrotopas – 30 proc.), derlingos (c trofotopas – apie 55 proc.) – svarbiausios eglynų augavietės.

Miškų urėdijos miškuose dažniausiai aptinkamos laikinai perteklingo drėgnumo derlingos (Lc) augavietės – apie 26 proc., kuriose auga apie 60 proc. miškų urėdijos eglynų, rečiau – normalaus drėgnumo derlingos (Nc) – apie 15 proc. ar nederlingos (Nb) – 14 proc. Daug rečiau aptinkamos laikinai perteklingo drėgnumo nederlingos (Lb) – per 7 proc., labai derlingos (Ld) – daugiau kaip 6 proc., kaip ir Lc augavietės, pasižyminčios didžiausia dirvožemių įvairove, ar pelkinės nenusausintos, labai nederlingos (Pa) – 5 proc. miškų augavietės (7 pav.).

1.9 lentelė. **Miškų augaviečių charakteristika**
(skaitiklyje – plotas, ha; vardiklyje – proc. nuo viso augaviečių ploto)

Dirvožemio drėgnumo indeksas	Dirvožemio derlingumo indeksas					Iš viso
	a (labai nederlingi)	b (nederlingi)	c (derlingi)	d (labai derlingi)	f (ypač derlingi)	
II miškų grupė						
Š (šlaitų)		30 *0,3*	70 *0,8*	39 *0,4*		139 *1,5*
N (normalaus drėgnumo)	31 *0,3*	1065 *11,3*	1323 *14,2*	42 *0,4*		2461 *26,2*
L (laikinai perteklingo drėgnumo)		327 *3,5*	744 *8,0*	198 *2,1*	5	1274 *13,6*
U (nuolat užmirkę)		19 *0,2*	214 *2,3*	293 *3,1*		526 5,6
P^n (pelkiniai durpiniai, nusausinti)	90 *1,0*	379 *4,0*	564 *6,0*	150 *1,6*		1183 *12,6*
P (pelkiniai durpiniai, nenusausinti)	1647 *17,5*	712 *7,6*	1132 *12,0*	322 *3,4*		3813 *40,5*
Iš viso:	**1768** ***18,8***	**2532** ***26,9***	**4047** ***43,3***	**1044** ***11,0***	**5**	**9396** ***100,0***
III+IV miškų grupės						
Š (šlaitų)		1	26 *0,1*			27 *0,1*
N (normalaus drėgnumo)	52 *0,2*	3608 *15,0*	3539 *14,7*	358 *1,5*	1	7558 *31,4*
L (laikinai perteklingo drėgnumo)		2091 *8,7*	7777 *32,4*	1942 *8,1*	28 *0,1*	11838 *49,3*
U (nuolat užmirkę)		228 *0,9*	862 *3,6*	1180 *5,0*	3	2273 *9,5*
P^n (pelkiniai durpiniai, nusausinti)		350 *1,5*	774 *3,2*	517 *2,1*		1641 *6,8*
P (pelkiniai durpiniai, nenusausinti)	36 *0,1*	140 *0,6*	377 *1,6*	153 *0,6*		706 *2,9*
Iš viso:	**88** ***0,3***	**6418** ***26,7***	**13355** ***55,6***	**4150** ***17,3***	**32** ***0,1***	**24043** ***100,0***
Visi miškai						
Š (šlaitų)		30 *0,1*	96 *0,3*	40 *0,1*		166 *0,5*
N (normalaus drėgnumo)	84 *0,3*	4673 *14,0*	4862 *14,5*	399 *1,2*	1	10019 *30,0*
L (laikinai perteklingo drėgnumo)		2419 *7,2*	8522 *25,5*	2140 *6,4*	32 *0,1*	13113 *39,2*
U (nuolat užmirkę)		247 *0,7*	1076 *3,2*	1472 *4,5*	4	2799 *8,4*
P^n (pelkiniai durpiniai, nusausinti)	90 *0,3*	729 *2,2*	1337 *3,9*	667 *2,0*		2823 8,4
P (pelkiniai durpiniai, nenusausinti)	1682 *5,0*	852 *2,6*	1509 *4,5*	476 *1,4*		4519 13,5
Iš viso:	**1856** **5,6**	**8950** **26,8**	**17402** **51,9**	**5194** **15,6**	**37** **0,1**	**33439** **100,0**

Paaiškinimas: augavietė nustatoma miško žemei (išskyrus technologinės paskirties žemę), taip pat krūmynams, pelkėms ir pažeistai žemei.

Šalies valstybinės reikšmės miškuose dažniausiai aptinkamos N (40,6 proc.) ir L (38,4 proc.) hidrotopų bei c (36,4 proc.) ir b (30,7 proc.) trofotopų augavietės, vadinasi, urėdijos miškai yra kiek šlapesni, tačiau derlingesnių augaviečių.

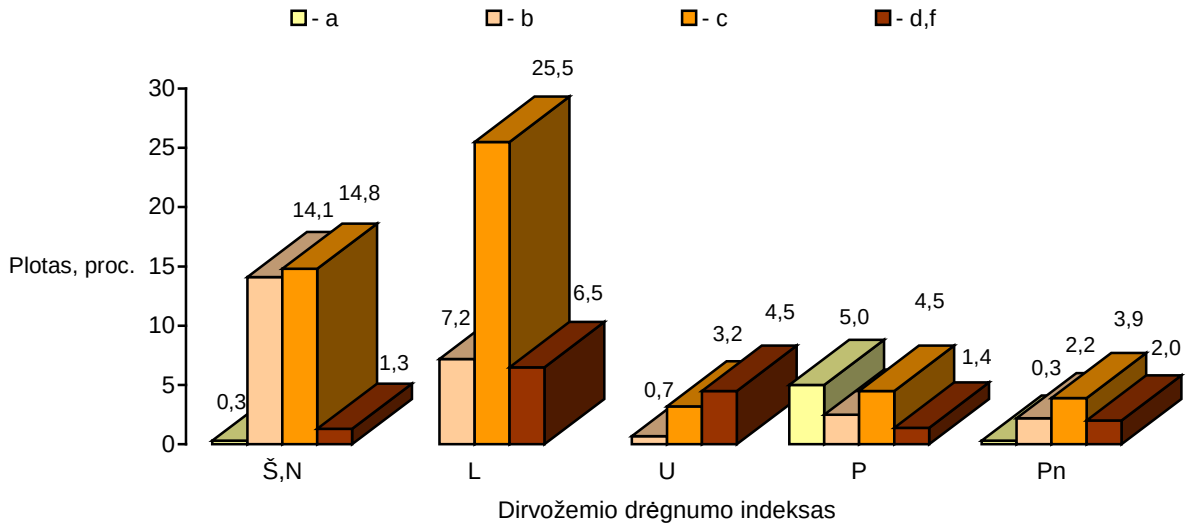

7 pav. Miško augaviečių ploto pasiskirstymas, proc.

Tipiškiausiose pušynų augavietėse (Šb, Nb) auga 43 proc. miškų urėdijos pušynų. Nc augavietėse auga per 48 proc. urėdijos ąžuolynų ir apie 23 proc. – pušynų. Beržynai daugiausiai išplitę Lc (daugiau kaip 30 proc.) ir Pcn, Pdn (apie 18 proc.) augavietėse. Urėdijos drebulynai paplitę Lc (per 47 proc.) ir Ld (apie 29 proc.) augavietėse, juodalksnynai – tipiškiausiose savo Ud (34 proc), Pc, Pd (19 proc.) ir Pcn, Pdn (apie 18 proc.) augavietėse. (1.10 lentelė ir 7 lentelė prieduose).

Pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (Žin., 2008, Nr. 45-1702, 2011, Nr. 1-38) netiksliniai medynai III-IV grupių miškuose užima 232 ha (III miškų gr. – daugiau kaip 28 ha, IV – apie 204 ha) plotą, tai tesudaro 1 proc, šių grupių medynų ploto. Daugiausia netikslinių pagal vyraujančias medžių rūšis yra eglynų (apie 90 ha), augančių Pb, Pbn, beržynų (70 ha), augančių Nb (išskyrus III gr.) ir drebulynų (apie 55 ha), augančių Nc, Nd, Lb, Uc, Ud, Pcn ir Pd naugavietėse.

1.10 lentelė. **Medynų plotas pagal miškų augavietes**

Augavietė	Plotas, ha	Vyraujanti medžių rūšis (plotas, proc.)								
		P	E	Ą	B	J	D	Bt	Kt.	Iš viso
Na	83	0,3								0,3
Šb, Nb	4562	14,7	0,5		0,5					15,7
Šc, Nc	4577	7,7	4,6	1,2	1,9		0,1		0,1	15,7
Šd, Nd, Nf	416		0,6	0,3	0,3				0,2	1,4
Lb	2355	5,2	2,1		0,8					8,1
Lc	8024	2,1	18,7	0,3	5,1	0,6	0,5	0,2	0,1	27,6
Ld, Lf	2090		3,2	0,6	1,2	1,3	0,3	0,5	0,1	7,2
Ub	240	0,5	0,1		0,2					0,8
Uc	945	0,1	0,4		0,8	1,8		0,1	0,1	3,2
Ud, Uf	1379		0,1		0,3	4,1		0,2		4,7
Pa, Pb	761	2,0			0,6					2,6
Pan, Pbn	783	1,4	0,3		1,0					2,7
Pc, Pd	1077	0,1	0,1		1,1	2,3			0,1	3,7
Pcn, Pdn	1800	0,1	0,7		3,0	2,1	0,1	0,2		6,2
Iš viso:	**29092**	**34,2**	**31,4**	**2,4**	**16,8**	**12,2**	**1,0**	**1,2**	**0,8**	**100,0**

Potencialus augaviečių našumas paprastai išreiškiamas augavietėje augančių medynų vidutinio aukščio ar vidutinio skersmens reikšme brandos amžiuje (1.11 lentelė). Didžiausiu augaviečių našumu pasižymi pušynų (vid. 28–31 m) ir ąžuolynų (vid. 28–29 m) augavietės, mažiausiu našumu – juodalksnynų (vid. 23–25 m). Beržynai didžiausią vidutinį aukštį (31 m) pasiekia augdami Ld, Lf augavietėse.

1.11 lentelė. **Vidutinis brandžių medynų aukštis pagal augavietes**
(III-IV miškų grupės)

Augavietė	Vidutinis aukštis pagal vyraujančias medžių rūšis, m						
	P	E	Ą	B	J	D	Bt
Na	23,3						
Šb, Nb	28,1	24,9		24,9			
Šc, Nc	30,5	27,8	28,7	27,7		27,7	
Šd, Nd, Nf		27,8	28,3	28,5		29,1	
Lb	28,6	26,3		26,0			
Lc	29,7	27,4	27,5	27,5	25,3	29,2	17,1
Ld, Lf		27,0	29,0	30,9	25,6	28,3	17,9
Ub	24,8						
Uc		25,3		24,3	24,4		
Ud, Uf				25,0	25,4		17,8
Pa, Pb	19,2						
Pan, Pbn	27,7	21,8					
Pc, Pd				22,0	24,5		
Pcn, Pdn	26,5	23,0		24,6	22,8	22,3	16,1
Vid. aukštis, m	**28,7**	**27,0**	**28,4**	**26,9**	**24,7**	**28,3**	**17,2**

Vidutinis brandžių medynų tūris pagal augavietes parodytas žemiau patalpintoje lentelėje. Miškų urėdijos pušynų, vyraujančių miškuose medynų, didžiausias brandžių medynų vidutinis tūris viename hektare nustatytas Lc, Nc ir Lb augavietėse, atitinkamai: 418 m^3, 414 m^3 ir 405 m^3. Didžiausias brandžių eglynų tūris nustatytas Nc (398 m^3/ha) ir Lb (394 m^3/ha) augavietėse. Brandūs urėdijos beržynai didžiausią savo vidutinį tūrį viename ha pasiekia augdami Šd, Nd (332 m^3) ir Ld, Lf (370 m^3) augavietėse, juodalksnynai – Ud, Uf (370 m^3) augavietėse.

1.12 lentelė. **Vidutinis brandžių medynų tūris pagal augavietes**
(III-IV miškų grupės)

Augavietė	Stiebų su žieve medienos tūris pagal vyraujančias medžių rūšis, m^3/ha						
	P	E	Ą	B	J	D	Bt
Na	277						
Šb, Nb	337	343		263			
Šc, Nc	414	398	327	295		332	
Šd, Nd		350	322	332		359	
Lb	405	394		281			
Lc	418	377	255	317	327	360	
Ld, Lf		317	247	326	331	382	196
Ub	262						
Uc		337		252	328		148
Ud, Uf			237	237	370		177
Pa, Pb	180			159			
Pan, Pbn	371	297		252			
Pc, Pd				182	304		
Pcn, Pdn	295	320		227	275	206	176
Vid. tūris, m^3/ha	**373**	**368**	**287**	**296**	**331**	**353**	**183**

Pagal miško dirvožemių granuliometrinę sudėtį, reikšmingą dirvodaros procesams, dirvožemio hidroterminiam režimui, maisto medžiagų akomuliacijai, augalijai, miško želdinimui ir jo eksploatacijai, vyrauja lengvi (smėlis, žvyras) mineraliniai dirvožemiai, sudarantys 78 proc. Dvinariai mineraliniai dirvožemiai urėdijos miškuose sudaro apie 25 proc., organiniai – 22 proc.

Miško dirvožemių granuliometrinė sudėtis (plotas, proc.):

Mineraliniai **- 78,0 proc.**

iš jų:

- lengvi (smėlis, žvyras) - 44,3 proc.;
- dvinariai (lengvi ant sunkių – podirvis slūgso 0,5 m ir giliau) - 24,8 proc.;
- sunkūs (priemolis, molis) - 8,9 proc.

Organiniai **- 22,0 proc.**

Pušynai labiausiai išplitę lengvos mechaninės sudėties dirvožemiuose – 85 proc. (6 lentelė prieduose), eglynai – dvinariuose (per 44 proc.) ir lengvuose apie 32 proc. Ąžuolynai paplitę sunkiuose (49 proc.), kiek rečiau dvinariuose (per 38 proc.) dirvožemiuose. Drebulynai (per 54 proc.) ir juodalksnynai (41 proc.) dažniausiai paplitę taip pat dvinariuose, rečiau sunkiuose (26 proc.) – drebulyai ar organiniuose (34 proc. – beržynai) dirvožemiuose. Apie 37 proc. miškų urėdijos juodalksnynų ir apie 34 beržynų paplitę organiniuose dirvožemiuose.

1990 m. miškotvarkos duomenimis, urėdijos miškuose vyrauja velėniniai jauriniai glėjiški (per 30 proc.), kiek retesni velėniniai jauriniai, silpnai nujaurėję (20 proc.) dirvožemiai, kuriuose dažnai aptinkami priemolio tarpsluoksniai ar jauriniai, silpnai nujaurėję (19 proc.). Rečiau aptinkami jauriniai glėjiški (8 proc.), p elkiniai žemutinio tipo durpiniai gilūs ar puveniniai durpiški jauriniai glėjiniai dirvožemiai – 2–4 proc.) [30].

Miško tipai – seniausiai šalyje nustatomas miško tipologinis vienetas. Urėdijos miškuose dažniausiai aptinkami mėlyninis–kiškiakopūstinis (mox – apie 28 proc.), kiškiakopūstinis (ox – apie 16 proc.), brukninis–mėlyninis (vm – 14 proc.) miško tipas, rečiau – mėlyninis (m – 8 proc.), vingiorykštinis (fil – apie 5 proc.) ar garšvinis (aeg – 4 proc.) miško tipai (detaliau 8 lentelėje prieduose).

Žemės naudmenos. Bendras žemės plotas suskirstytas naudmenomis prisilaikant Žemės įstatymo reikalavimų, o miško žemė suskirstyta į naudmenas pagal Miškų įstatymą (Žin, 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 108-3902).

Miško žemė sudaro 91,1 proc., o apaugusi mišku žemė (medynai) – 83,7 proc. bendro urėdijos miškų ploto (šalyje, atitinkamai: 95,8 ir 89,9 proc.). 2004 m. miškotvarkos duomenimis, miško žemė sudarė 91,2 proc. bendro miškų ploto.

Medynai dengia 91,9 proc. miško žemės (vidutiniškai šalyje – 93,5 proc.). Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai bei vykmečio miško želdiniai urėdijos miškuose sudaro 43,6 proc. (vidut. šalyje – 32,8 proc.) viso medynų ploto. Ketvirtos grupės miškuose tokių medynų yra didesnė pusė – per 52 proc.

Neapaugusi mišku miško žemė užima 1207 ha, arba 3,5 proc. (kiek vidutin. ir šalies valstyb. reikšmės miškuose), iš jos kirtavietės – 1,9 proc. (vid. šalyje – 2,4 proc.), miško aikštės – 1,0 proc. (0,6 proc.), žemė, skirta miškui įveisti – 0,3 proc. (0,4 proc.).

Ne miško žemei tenka 8,9 proc. (3097 ha) bendro miškų urėdijos tiesiogiai valdomų miškų ploto. Didžiąją ne miško žemės dalį užima pelkės (7,5 proc.) ir vandenys (1,1 proc.).

Detalesnis žemės pasiskirstymas pagal naudmenų grupes ir administracinius vienetus, girininkijas, miškų grupes ir kadastro vietoves parodytas 1-6 lentelėse, patalpintose prieduose.

1.13 lentelė. **Miškų plotas pagal žemės naudmenas ir miškų grupes**

Žemės naudmenų grupė	Miškų grupė (plotas, ha)				Iš viso	
	I	II	III	IV	ha	proc.
Miško žemė						
Apaugusi mišku žemė (medynai), iš viso	530	6146	4353	18063	29092	83,7
iš jos – miško želdinių žemė (kult. k. medynai)		1547	1698	9432	12677	43,6*
Neapaugusi mišku žemė, iš viso	5	167	315	720	1207	3,5
iš jos: - miško kirtavietės		2	89	561	652	1,9
- žuvę medynai	4	66	17	15	101	0,3
- miško aikštės	1	87	155	96	339	1,0
- žemė, skirta miškui įveisti		12	54	46	112	0,3
- miško žemė, verčiama ne miško žeme			1		1	
- kita žemė (mažieji miško karjerai ir kt.)				2	2	
Miško dauginamosios medžiagos išauginimo žemė (miško daigynai, medelynai ir kt.)		13	9	21	43	0,1
Technologinės paskirties miško žemė	2	153	147	508	810	2,3
Kitos paskirties žemė (miško sandėliai, pašarinės miško aikštelės, laukymės, poilsiavietės ir kt.)	8	142	119	247	516	1,5
Iš viso miško žemės	**545**	**6621**	**4943**	**19559**	**31668**	**91,1**
Ne miško žemė						
Vandenys	4	71	60	243	378	1,1
Pelkės	390	2000	101	104	2595	7,5
Keliai		2	2	11	15	
Užstatyta žemė		1		4	5	
Kita (trasos, nenaudojama, pažeista žemė)		12	25	68	105	0,3
Iš viso ne miško žemės	**394**	**2086**	**188**	**430**	**3098**	**8,9**
Bendras miškų plotas	**939**	**8707**	**5131**	**19989**	**34766**	**100,0**
Iš jo – nusausintas plotas						

** -miško želdinių žemės plotas, nuo bendro medynų ploto*

1.3.3. MIŠKŲ URĖDIJOS MIŠKO ŽEMĖ PAGAL FUNKCINĘ PASKIRTĮ

1994-11-12 Seimui priėmus Miškų įstatymą (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161), įsigaliojo Lietuvos miškų skirstymas į keturias grupes (rezervatinius, specialios paskirties, apsauginius, ūkinius) ir 18 pogrupių. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, visi šalies miškai, nepriklausomai nuo nuosavybės formos, turi būti priskirti miškų grupėms. Miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašai, kurių neatskiriamoji dalis yra miškų priskyrimo miškų schemos, rengiami Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų pagrindu pagal patvirtintų specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų – miškų tvarkymo schemų – sprendinius dėl miškų priskyrimo miškų grupėms. Sprendiniai dėl miškų priskyrimo miškų grupėms rengiami vadovaujantis Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvais[5].

Miškai į grupes ir pogrupius suskirstyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr.1171 ,,Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ (LR Vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 855 redakcija) patvirtintais normatyvais (Žin., 2001, Nr. 84-2931; 2008, Nr. 68-2588; 2010, Nr. 77-3949). Vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos išskirtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 ,,Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 redakcija), (Žin., 2001, Nr. 95-3372; 2007, Nr. 23-892; 2008, Nr. 68-2588).

[5] Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašas, 4 punktas.

Pagal dominuojančias funkcijas miškų grupės skirstomos į pogrupius. Miškų pogrupiu suprantama miško teritorijos dalis, naudojama vienam svarbiausiam tikslui (rezervatiniam, apsauginiam, rekreaciniam, mokslo ir mokymo, paminklosaugos, gamybos ir kt.). Miško masyvas, jo dalis, kvartalas ar sklypas tuo pačiu metu atliekantis kelias funkcijas (pvz. – vandens apsaugos ir rekreacines), priskiriamas tik vienam (pagal svarbiausią funkciją) pogrupiui.

Mažiausias miško pogrupiui priskiriamas plotas yra taksacinis sklypas. Atskiros sklypo dalys su skirtingu ūkiniu režimu į pogrupius neskirstomos. Visas sklypas priskiriamas tam pogrupiui, kuris užima didesnę sklypo dalį. Kai sklypo dalių ūkinis režimas labai skiriasi, formuojami keli atskiri sklypai pagal miško funkciją.

Gamtos ir kultūros paveldo objektai, įskaitant šių objektų teritoriją ir apsaugos zoną, priskiriami pogrupiui, kai šie objektai užima ne mažiau kaip pusę taksacinio sklypo. Kai minėti objektai užima nedidelį plotą ir neišskiriami atskiru sklypu, jie pažymimi tik planinėje medžiagoje sutartiniais ženklais ir aprašomi taksoraštyje, nurodant apsaugos zonos plotį.

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai suskirstyti į šiuos pogrupius:

Rezervatiniai miškai – miškai, esantys valstybinių rezervatų, valstybinių parkų rezervatų, biosferos monitoringo teritorijų rezervatų, rezervatinių apyrubių teritorijose[6].

Draustinių miškai – miškai, esantys telmologiniuose, pedologiniuose, botaniniuose, zoologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, miško genetiniuose, taip pat kraštovaizdžio ir kitų draustinių dalyse, kuriose saugomos biologinės vertybės (II miškų grupės režimas), geologiniuose, geomorfologiniuose, hidrografiniuose ir kultūriniuose draustiniuose (III miškų grupės režimas). Valstybinių draustinių sąrašai bei jų ribos, patvirtintos LR Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr.1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9).

Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių ir gamtos išteklių sklypų miškai – miškai, esantys saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose, saugomų buveinių teritorijose ir saugomuose gamtos išteklių sklypuose[7].

Baltijos jūros ir Kuršių marių pakakrančių miškai – miškai, esantys 1 kilometro nuotoliu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrantės. Maži (iki 10 hektarų) miškai, esantys 1 km ribinės linijos, priskiriami šiam pogrupiui. Didesni kaip 10 hektarų miškai, esantys ant ribinės linijos, skirstomi į dalis sklypų ribomis[8].

Miško parkai – intensyviai rekreacijai naudojami ne mažesnio kaip 3 ha ploto miškai su atitinkama rekreacine įranga ir infrastruktūra, jeigu juose yra masinių renginių vieta arba stovyklavietė, arba ne mažiau kaip trys iš išvardintų rekreacinės infrastruktūros objektų: poilsiavietės, paplūdimiai, sporto, žaidimų, apžvalgos, automobilių stovėjimo aikštelės, pėsčiųjų, dviračių, slidinėjimo, jodinėjimo takai (trasos) su atitinkama rekreacine įranga (informaciniais stendais, pavėsinėmis, apžvalgos bokšteliais, sanitariniais mazgais, suolais, laužavietėmis, žaidimų ir sporto įranga, dekoratyviniais meniniais akcentais ir panašiai); teritorijų planavimo dokumentuose pažymėtos vandens turizmo trasos; ne mažesnio kaip 3 ha ploto valstybinių parkų miškai, kuriuose yra įrengtas pažintinis takas; ne mažesnio kaip 3 ha ploto rekreaciniai miškai (išskyrus miestų ir kurortų miškus) prie viešąsias paslaugas teikiančių rekreacinių objektų, priskiriami teritorijų planavimo proceso metu atsižvelgiant į esamą rekreacinę įrangą, infrastruktūrą ir lankytojų srautų intensyvumą[9].

Miestų miškai – miestų teritorijose esantys miškai, išskyrus miestų teritorijose esančius draustinius, miško parkus ir priešerozinius miškus[10].

Rekreaciniai miško sklypai – rekreaciniam naudojimui suformuoti iki 50 ha ploto miško sklypai su rekreacine įranga (poilsiavietėmis, lauko baldais, maudyklėmis, pavėsinėmis, dekoratyviniais akcentais ir panašiai)[11].

Priešeroziniai miškai – miškai, esantys erozijai palankiose vietovėse, tai – daubų ir skardžių šlaitai, statūs ($\geq 15^0$) upių slėnių, ežerų ir kitų vandens telkinių šlaitai (raguvos, nuošliaužų vietos, lengvai pustomi, atviri ar rekultivuojami smėlynai, karstinio regiono intensyvaus karsto zonų IV grupės žemės.

[6-11] Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvai: 1, 3,4, 6, 8, 9 punktai.

Valstybinių parkų apsauginių zonų miškai – miškai, esantys valstybinių parkų viduje nustatytose zonose[12].

Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai – miškai, esantys iki 100 metrų nuotoliu nuo magistralinių ir krašto kelių miško sklypai, kuriuose yra: a) ąžuolynų, klevynų, liepynų ar maumedynų, augančių visose augavietėse; b) pušynų, augančių sausose ir drėgnose (Š, N, L) augavietėse ir turinčių estetinę vertę; c) medynų, esančių 50 metrų nuotoliu nuo poilsio ar automobilių stovėjimo aikštelių. Priskyrimas atliekamas sklypų ribomis[13].

Laukų apsauginiai miškai – miškai, atliekantys laukų apsaugines funkcijas. Jiems priskiriami visi pavieniai (iki 1 ha ploto), tarp žemės ūkio naudmenų įsiterpę miškai; pavieniai 1,1-5,0 ha ploto miškai, nuo artimiausio didesnio kaip 5 ha miško nutolę toliau kaip 400 metrų; grupės mažų (iki 5 ha) miškų, kurių bendras plotas neviršija 10 ha, o tarpusavio atstumas – ne mažesnis kaip 100 metrų[14].

Miško sėkliniai medynai – sėkliniai medynai, priskirti selekcinės sėklininkystės objektų miškams ir skirti vertingų medynų genofondo išsaugojimui, miško selekcijos plėtrai[15].

Vandens telkinių apsaugos zonų miškai – miškai, esantys paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų teritorijose prie ilgesnių kaip 50 km upių ir ant tokių upių įrengtų tvenkinių bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 50 ha[16]. Vandens telkinių apsaugos zonoms pagal Aplinkos ministerijos nustatytus reikalavimus priskiriama[17]:

- miškai prie Nemuno, Neries bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 200 ha išskiriamos 500 m pločio apsaugos zonos;
- miškai prie ilgesnių kaip 50 km upių, išskyrus Nemuną ir Nerį, ir ant tokių upių įrengtų tvenkinių bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas 50-200 ha.
- miškai prie trumpesnių kaip 50 km upių, ežerų ir tvenkinių, kurių plotas mažesnis kaip 50 ha; miestų ir miestelių teritorijose prie visų vandens telkinių nustatomos vandens telkinių apsaugos juostos.

Ūkiniai miškai – tai visi kiti likusieji miškai, nepriskirti I-III miškų grupėms. Jų funkcinė paskirtis – nepertraukiamai tiekti šalies ūkiui ir gyventojams medieną, laikantis aplinkosaugos reikalavimų ir nenualinant miškų, valyti orą, palaikyti gruntinio vandens lygį ir užtikrinti biologinę įvairovę[18].

Apsaugos zonos išskiriamos ištisais miško kvartalais ar jų dalimis, kurios atribotos keliais, proskynomis ar kitomis aiškiomis ribomis. Zonų ribas derinant prie kvartalinių ar kitų aiškių linijų, apsaugos zonos plotis atskirose atkarpose gali būti didinamas arba mažinamas iki 25 proc.

Reikia pažymėti, kad 1995 m. pradėtas Lietuvos miškų skirstymas į keturias grupes leidžia tinkamai sureguliuoti ūkinį režimą, atsižvelgiant į gamtosaugos reikalavimus racionaliai vykdyti teritorinio planavimo darbus, siekti ekonominių, ekologinių ir socialinių miško funkcijų subalansavimo.

VĮ Šilutės miškų urėdijos miškai į miškų grupes ir pogrupius suskirstyti vadovaujantis Klaipėdos, Šilutės rajonų ir Pagėgių savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašais ir schemomis, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. 1273 redakcija „Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms pakeitimo“ (Žin. 2007-12-08, Nr. 129-5244).

Miško žemės pasiskirstymas miškų grupėmis ir girininkijomis parodytas 1.11 lentelėje ir 8 pav. I grupės (rezervatiniai) miškai (miško žemė), miškai paliekami natūraliai augti sudaro 1,7 proc., II grupės (specialios paskirties) miškai, kuriuose ūkininkavimo tikslas – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas (IIA), formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką (IIB), sudaro 20,9 proc. (šalies valstyb. reikšmės miškai – 15,3 proc.) viso miško žemės ploto, iš jų ekosistemos apsaugos miškai – 18,6 proc. (šalies valstyb. reikšmės miškai – 10,5 proc.), rekreaciniai – 2,3 proc. (4,8 proc.). III grupės (apsauginiai) miškai, kuriuose turi būti formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas,

[12-16,18] Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvai: 11, 14-18 punktai.

[17] Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas, 9.1-11 punktai.

užima 15,6 proc. (šalies valstyb. reikšmės miškai – 11,0 proc.), IV grupės (ūkiniai), kuriuose formuojami produktyvūs medynai, galintys nepertraukiamai tiekti medieną – 61,8 proc. (71,3 proc.). Dėl didelio saugomų teritorijų ploto, miškų urėdijos miškuose ūkinių miškų dalis yra gerokai mažesnė, o specialiosios paskirties ir apsauginių miškų dalys yra didesnės nei vidutiniškai šalyje.

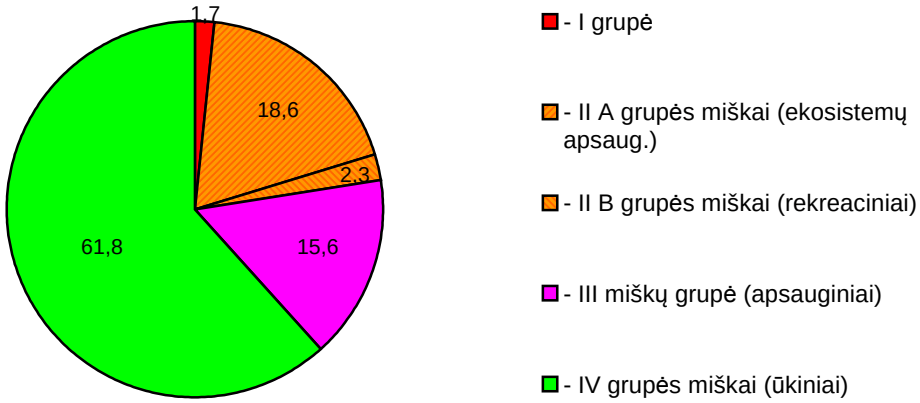

8 pav. Miško žemės pasiskirstymas miškų grupėmis, proc.

Atskirose miškų urėdijos girininkijose miškų pasiskirstymas miškų grupėmis, priklausomai nuo saugomų teritorijų ploto, jų funkcinės paskirties, yra labai nevienodas (1.14 lentelė).

1.14 lentelė. **Miško žemės pasiskirstymas miškų grupėmis ir pogrupiais pagal girininkijas**

Miškų grupės ir pogrupiai	Pėžaičių	Kintų	Švėkšnos	Stemplių	Norkaičių	Šiaudėnų	Šilutės	Vainuto	Pagėgių	Rambyno	Žemaitkiemio	**Iš viso**	
												ha	**proc.**
I grupės miškai (rezervatin.)							**289**				**256**	**545**	**1,7**
II grupės miškai (specialios paskirties miškai), iš viso	**230**	**1626**	**701**	**231**	**512**		**606**	**95**	**47**	**877**	**1696**	**6621**	**20,9**
A. Ekosistemų apsauginiai miškai	***230***	***1626***	***701***	***231***	***512***		***453***	***95***	***11***	***790***	***1233***	***5882***	***18,6***
Saugomų gamtinio krašto-vaizdžio objektų, buveinių ir gamtos išteklių skl. miškai		46					68			2		**116**	**0,4**
Draustinių (ar jų dalių) miškai	230	1394	693	230	512		385	95	10	779	1233	**5561**	**17,5**
Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrančių miškai		186										**186**	**0,6**
Priešeroziniai miškai			8	1					1	9		**19**	**0,1**
B. Rekreaciniai miškai							***153***		***36***	***87***	***463***	***739***	***2,3***
Miško parkai							83		36	76	34	**229**	**0,7**
Rekreaciniai miško sklypai							58			11	429	**498**	**1,6**
Miestų miškai							12					**12**	**0,0**
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso	**6**	**153**	**168**	**241**	**87**	**239**	**733**	**389**	**415**	**1131**	**1381**	**4943**	**15,6**
Laukų apsauginiai miškai		3										**3**	**0,0**
Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai			3		6		12		49		3	**73**	**0,2**
Draustinių (ar jų dalių) miškai			2	28			106			1055	55	**1246**	**3,9**
Valstybinių parkų apsauginių apsauginiai miškai		150					440			76	1090	**1756**	**5,6**
Vandens telkinių apsaugi-nių zonų miškai	6		152	213	81	239	175	389	365		227	**1847**	**5,8**
Miško sėkliniai medynai			11						1		6	**18**	**0,1**
IV grupės (ūkiniai) miškai	**1486**	**1029**	**1641**	**2330**	**1922**	**2705**	**1999**	**3001**	**2313**	**311**	**822**	**19559**	**61,8**
Iš viso	**1722**	**2808**	**2510**	**2802**	**2521**	**2944**	**3627**	**3485**	**2775**	**2319**	**4155**	**31668**	**100,0**

Rezervatinių (I grupės) miškų yra tik Šilutės ir Žemaitkiemio girininkijose. Didžiausia specialiosios paskirties (II grupės) miškų miškų dalis yra Kintų (apie 58 proc.) ir jau minėtoje Žemaitkiemio (apie 41 proc.) girininkijose (draustiniai su II gr. ūkiniu režimu). Didžiausia apsauginių (III gr.) miškų dalis yra Rambyno (apie 49 proc.) ir Žemaitkiemio (per 33 proc.) girininkijose, kuriose yra daug III miškų grupės regioninio parko draustinių. Ūkinių (IV gr.) miškų dalis didžiausia yra Šiaudėnų (apie 92 proc.), Vainuto ir Pėžaičių (po 86 proc.) girininkijose. Detalesni duomenys apie miškų pasiskirstymą miškų grupėmis ir pogrupiais pateikti 4 ir 9 lentelėse, prieduose.

Pasikeitus miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvui, 2014 metų miškotvarkos metu vandens telkinių apsaugos zonos nebeišskirtos palei Ašvą, Šūstį, Šalpę, Ežeruoną, Vilką, Gėgę, Graumeną ir Leitę, o palei Miniją, Jūrą, Tenenį, Veiviržą ir Šyšą, kurios yra ilgesnės kaip 50 km, išskirtos 2,5 karto (200 m) siauresnės vandens telkinių apsaugos zonos.

Miškų inventorizacijos metu nustačius, kad priskirta miškų grupė ir pogrupis neatitinka LR Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ (LR Vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 855 redakcija) patvirtintų normatyvų (Žin., 2001, Nr. 84-2931; 2008, Nr. 68-2588; 2010, Nr. 77-3949) ir vandens telkinių apsaugos zonoms ir pakrančių apsaugos juostoms išskirti nustatytų parametrų (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 redakcija) (Žin., 2001, Nr. 95-3372; 2007, Nr. 23-892; 2008, Nr. 68-2588)), įrašyta siūloma miškų grupė ir pogrupis, atitinkantis galiojančius normatyvus. Visi miškų grupių ir pogrupių pakeitimai pateikti projektuojamų miškų grupių ir pogrupių schemoje. Nė vienas miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvas nebuvo taip kaitaliojamas kaip vandens telkinių apsaugos zonų išskyrimo, tai įnešė painiavos ir vidinės miškotvarkos projektuose.

1.3.4. MIŠKŲ URĖDIJOS MEDYNŲ DENDROMETRINĖ CHARAKTERISTIKA

Spygliuočių medynai urėdijos miškuose auga 19,1 tūkst. ha plote (1.15 lentelė). Jie sudaro didesniąją miškų dalį (65,6 proc.). Minkštųjų lapuočių medynai paplitę 9,2 tūkst. ha (31,7 proc.) plote, kietieji lapuočiai sudaro 2,7 proc. medynų ploto.

1.15 lentelė. **Medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis ir miškų grupes**

Medynai	Miškų grupė (plotas, ha)				Iš viso	
	I	II	III	IV	ha	proc.
Spygliuočiai, iš viso	**149**	**3306**	**2356**	**13278**	**19089**	**65,6**
pušynai	149	2632	1277	5883	9941	34,2
eglynai		674	1079	7395	9148	31,4
Kietieji lapuočiai, iš viso		**262**	**168**	**349**	**779**	**2,7**
ąžuolynai		231	157	329	717	2,5
Klevynai, skroblynai ir kt.		31	11	20	62	0,2
Minkštieji lapuočiai, iš viso	**381**	**2578**	**1829**	**4436**	**9224**	**31,7**
beržynai	54	1578	897	2364	4893	16,8
juodalksnynai	193	796	762	1786	3537	12,2
drebulynai		37	44	200	281	1,0
baltalksnynai	81	96	101	68	346	1,2
liepynai		39	11	14	64	0,2
gluosnynai ir kt. minkšt. lap.	53	32	14	4	103	0,3
Visi medynai	**530**	**6146**	**4353**	**18063**	**29092**	**100,0**
Proc.	***1,8***	***21,1***	***15***	***62,1***	***100,0***	

Didžiausią plotą urėdijos miškuose užima pušynai (34,2 proc.). Eglynai paplitę 31,4 proc. ploto. Rečiau aptinkami beržynai (16,8 proc.), juodalksnynai (12,8 proc.), rečiausiai – ąžuolynai

(2,5 proc.), baltalksnynai (1,2 proc.), drebulynai (1 proc.), gluosnynai, liepynai ir kiti medynai (0,5 proc.). Apie 70 proc. visų miškų urėdijos spygliuočių medynų, per 48 proc. – minkštųjų lapuočių ir apie 45 proc. – kietųjų lapuočių medynų auga IV miškų grupės miškuose. I miškų grupėje minkštieji lapuočiai užima apie 72 proc. medynų ploto, o IV miškų grupėje daugiausia spygliuočių medynų, kur jie sudaro apie 74 proc. viso medynų ploto.

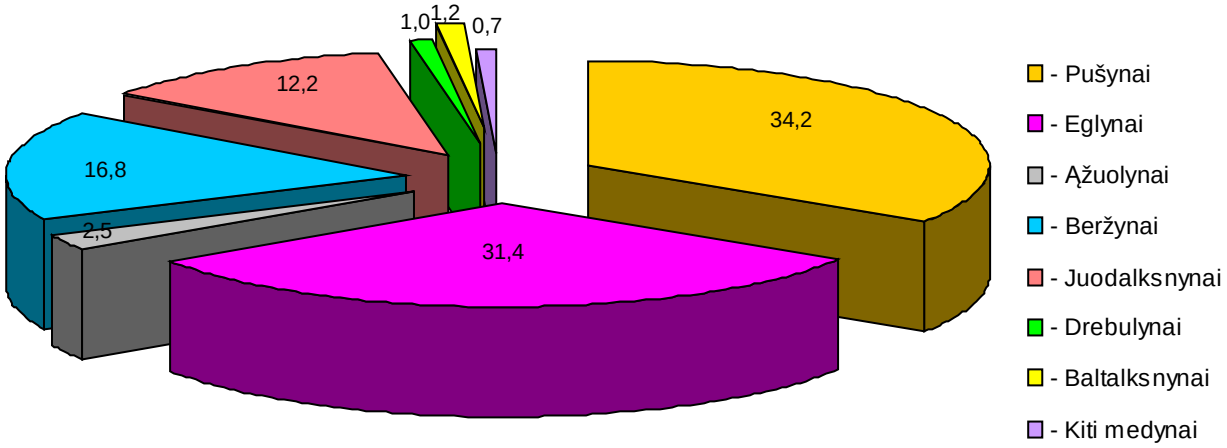

9 pav. Medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis, proc.

Medynų ploto pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis pagal girininkijas parodytas žemiau patalpintoje lentelėje.

1.16 lentelė. **Medynų ploto pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis pagal girininkijas**

Eil. Nr.	Girininkija	Vyraujanti medžių rūšis (ha/*proc.*)								Iš viso (ha/proc.)
		P	E	Ą	B	J	D	Bt	Kitos rūšys	
1	Pėžaičių	1104 *68*	312 *19*	21 *1*	143 *9*	36 *2*	5 *1*	2	1	1624 *100*
2	Kintų	685 *27*	379 *15*	6	813 *32*	605 *24*	9	14 *1*	19 *1*	2530 *100*
3	Švėkšnos	1303 *55*	605 *26*	113 *5*	259 *11*	48 *2*	14 *1*	12	14	2368
4	Stemplių	117 *4*	1660 *63*	22 *1*	371 *14*	410 *15*	51 *2*	10	11 *1*	2652 *100*
5	Norkaičių	1548 *67*	380 *17*	95 *4*	217 *9*	44 *2*	2	2	9 *1*	2297 *100*
6	Šiaudėnų	369 *13*	1728 *62*	11	238 *9*	423 *15*	21 *1*	5	2	2797 *100*
7	Šilutės	1578 *48*	380 *12*	27 *1*	582 *18*	449 *14*	14 *1*	143 *4*	82 *2*	3255 *100*
8	Vainuto	18	2103 *64*	25 *1*	515 *16*	488 *15*	106 *3*	33 *1*	12	3300 *100*
9	Pagėgių	1108 *44*	641 *25*	126 5	368 15	193 *8*	17 *1*	31 *1*	17 *1*	2501 *100*
10	Rambyno	950 48	364 18	166 8	282 14	152 8	11 1	14 1	46 2	1985 *100*
11	Žemaitkiemio	1161 31	596 16	105 3	1105 29	689 18	31 1	80 2	16	3783 100
Iš viso		**9941** ***34***	**9148** ***31***	**717** ***3***	**4893** ***17***	**3537** ***12***	**281** ***1***	**346** ***1***	**229** ***1***	**29092** ***100***

Didžiausia spygliuočių, vienų vertingiausių medynų, dalis yra Stemplių (87 proc.), Norkaičių (84 proc.), Švėkšnos (81 proc.) ir Šiaudėnų (75 proc.) girininkijose. Priklausomai nuo augaviečių sąlygų ir kitų veiksnių, didžiausia pušynų dalis yra Pėžaičių (68 proc.), Norkaičių (67 proc.) ir Švėkšnos (55 proc.) girininkijose, eglynų – Vainuto (64 proc.), Stemplių (63 proc.) ir Šiaudėnų (62 proc.) girininkijose.

Minkštųjų lapuočių daugiausiai yra šlapesnėse Kintų (58 proc.) ir Žemaitkiemio (50 proc.) girininkijose. Beržynų dalis didžiausia yra, jau minėtose, Kintų (32 proc.) ir Žemaitkiemio (29 proc.), juodalksnynų – Kintų (24 proc.), ąžuolynų – Rambyno (8 proc.) ir Pagėgių (5 proc.), drebulynų – Vainuto (3 proc.) girininkijų miškuose.

Miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose miškuose yra likę 86 ha nusakintų pušynų (II grupės miškuose – 47 ha, III grupės – 7 ha ir IV grupės – 32 ha). Brandūs nusakinti pušynai sudaro pusę visų nusakintų (43 ha) medynų ploto. Nusakintų pušynų yra Kintų (per 29 ha), Pagėgių (apie 28 ha), Švėkšnos (daugiau kaip 20 ha) ir Norkaičių (9 ha) girininkijose.

2014 metais urėdijos miškuose inventorizuota apie 33,8 tūkst. m^3 pavienių medžių (pušų – 9,7 tūkst. m^3, juodalksnių – 7,9 tūkst. m^3, ąžuolų – 6,3 tūkst. m^3, beržų – 4,0 tūkst. m^3, eglių – 3,4 tūkst., kitų medžių rūšių – 2,5 tūkst. m^3), iš jų per 37 proc. (12,6 tūkst. m^3) inventorizuota neapaugusiuose ir ne miško plotuose. Pavienių medžių sąvoka išlikusi tik Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijoje, kituose dokumentuose tai – biologinei įvairovei svarbūs, rinktiniai, priedangos medžiai.

Pavieniai medžiai plyno kirtimo biržėse yra viena iš pastaruoju metu masiškai diegiamų gamtosauginių priemonių kertant mišką pagrindiniais kirtimais.

Kaip rašyta 2004 m. vidinės miškotvarkos projekte, Lietuvos pietinė dalis yra laikoma paprastojo buko, mėgstančio derlingus priemolio dirvožemius, šiaurinės arealo ribos pakraščių. Nors pačių buko medynų (vyraujanti rūšis medyne) yra tik 1,5 ha, bet medynų su bukais 2014 m. inventorizuota 8,9 ha, bukai medynų II arde sudaro 29,6 ha (visi Norkaičių girininkijoje). Pavieniai bukai aptinkami, jau minėtoje, Norkaičių ir Pagėgių girininkijose.

Daugiau kaip 34 proc. medynų žemės miškų urėdijoje dengia pušynai
(nuotr. J. Lučkos)

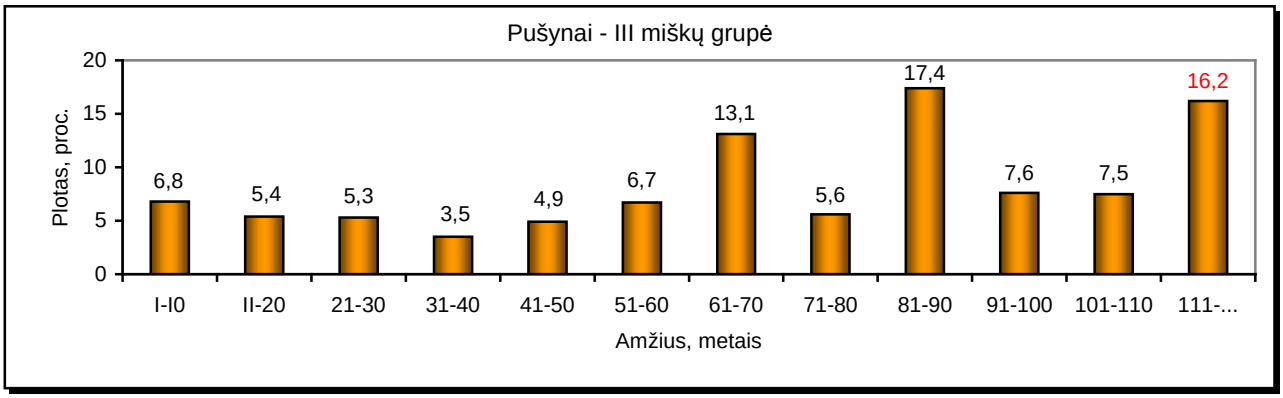

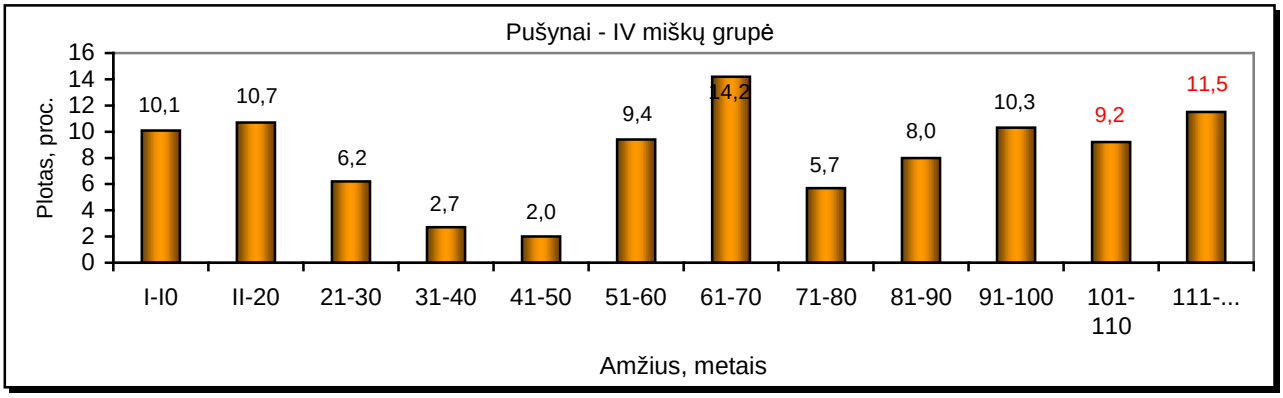

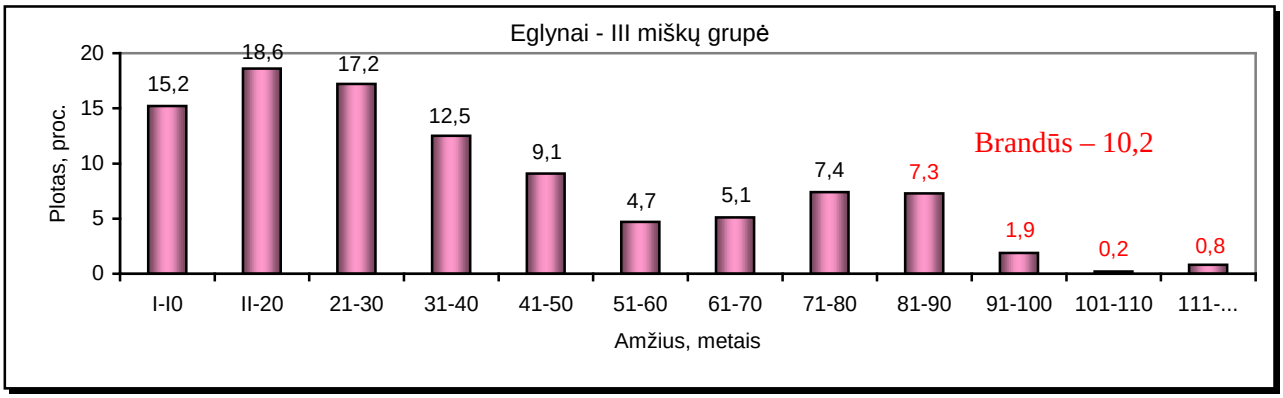

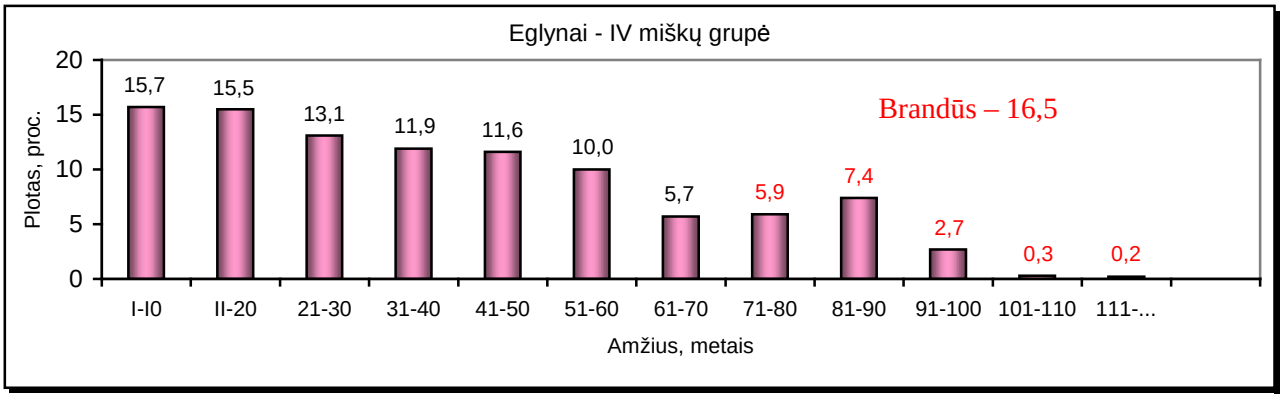

10 pav. Medynų plotas pagal amžiaus klases, proc.

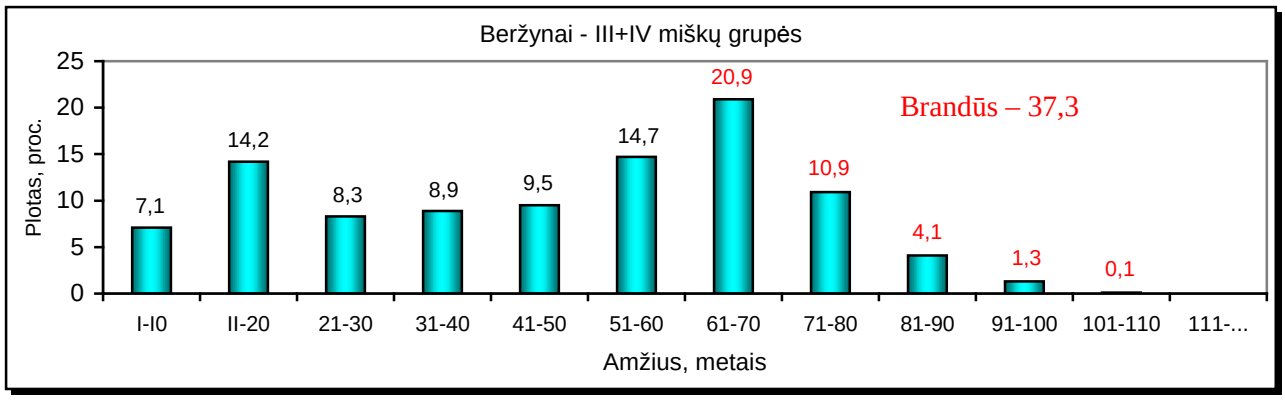

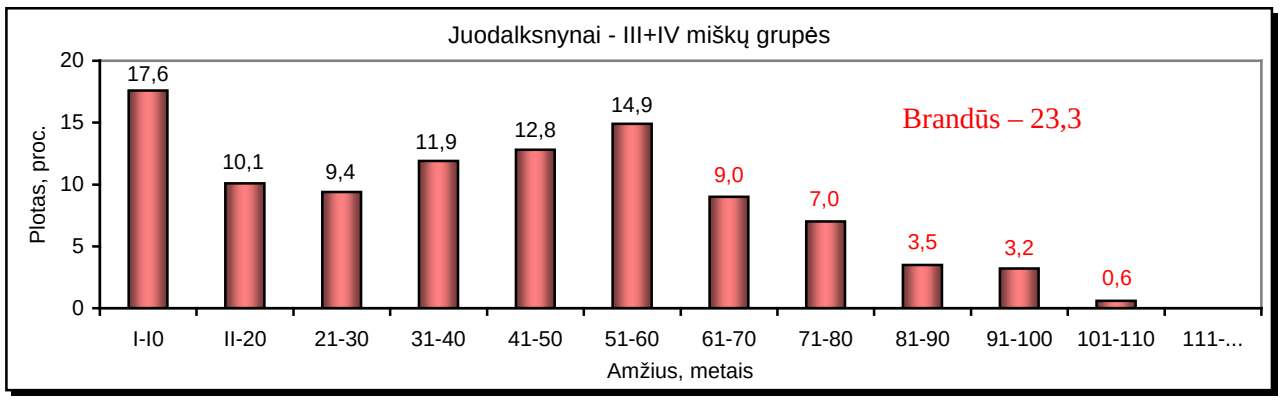

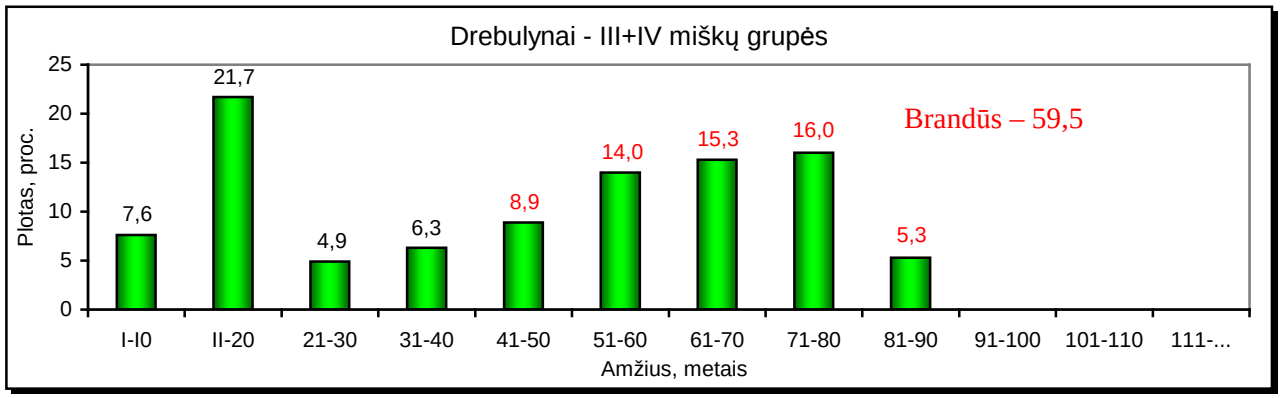

Medynų amžiaus struktūrą geriausiai nusako medynų plotų pasiskirstymas amžiaus klasėmis, kurios yra poūkio informacinis pagrindas. Greta medynų pasiskirstymo amžiaus klasėmis dar egzistuoja medynų skirstymas į brandumo grupes – medynų amžiaus intervalus, sudarytus iš nustatyto gretimų amžiaus klasių skaičiaus ir turinčius savo pavadinimą. Suskirstymas medynų brandumo grupėmis palengvina poūkio amžiaus struktūros apžvalgą, miško išteklių rodiklių analizę, plynų kirtimų normos apskaičiavimą ir kontrolę. Tikslinė amžiaus struktūra yra nustatoma plynų kirtimų ūkio formos miškuose, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais kirtimo amžiais. Medynų pagrindinių kirtimų amžiai atitinka brandžių medynų grupės amžiaus intervalo pradžią.

Medynai į brandumo grupes suskirstyti pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos, patvirtintos Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 11-10-V (Žin. 2010, Nr. 45-2182; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 2014-04-02, Nr. 2014-04021), reikalavimus. Medynų brandumo grupės II, III ir IV miškų grupių poūkiuose (1.17 lentelė) sudarytos sujungiant gretimų amžiaus klasių plotus. Medynų brandumo grupės I miškų grupės poūkiuose gali būti sąlyginai sudarytos pagal II miškų grupės normatyvus.

III grupės miškuose vyrauja pusamžiai medynai, sudarantys daugiau kaip 38 proc. viso ploto, jaunuolynai sudaro apie 30 proc., brandūs medynai – 21 proc., bręstantys – apie 11 proc. Daugiau kaip 55 proc. visų III miškų grupės baltalksnynų, apie 54 proc. drebulynų ir per 33 proc. beržynų yra brandūs medynai, tačiau brandžių ąžuolynų tėra tik daugiau kaip 7 proc., eglynų – per 10 proc.

IV grupės miškuose vyrauja jaunuolynai (apie 40 proc.), pusamžiai medynai sudaro per 29 proc., brandūs medynai – 22 proc. ir bręstantys medynai – daugiau kaip 9 proc. Šioje miškų grupėje apie 61 proc. drebulynų yra brandūs. Brandūs beržynai sudaro apie 39 proc., baltalksnynai – per 37 proc., juodalksnynai – 23 proc. Didžiausia dalis jaunuolynų, kaip ir III grupės miškuose, yra eglynuose, kur jie sudaro per 56 proc. Juodalksnių jaunuolynai sudaro apie 31 proc., pušų jaunuolynai – apie 30 proc., drebulių – apie 29 proc.

1.17 lentelė. **II, III ir IV miškų grupių medynų plotas pagal brandumo grupes**

Medynai	Brandumo grupės (plotas, proc.)				Bendras plotas, proc.
	jaunuolynai	pusamžiai	bręstantys	brandūs	
II miškų grupė					
Pušynai	15,3	82,9	0,6	1,2	100,0
Eglynai	49,9	47,0	1,6	1,5	100,0
Ąžuolynai	6,0	94,0			100,0
Beržynai	6,5	86,7	6,0	0,8	100,0
Juodalksnynai	5,1	87,7	3,1	4,1	100,0
Drebulynai	9,1	52,2	25,8	12,9	100,0
Baltalksnynai	5,9	55,9	32,4	5,8	100,0
Kiti medynai	3,3	44,5	15,7	36,5	100,0
Iš viso	**14,7**	**79,8**	**3,3**	**2,2**	**100,0**
III miškų grupė					
Pušynai	21,0	55,3	7,5	16,2	100,0
Eglynai	6,4	18,9	7,4	10,3	100,0
Ąžuolynai	7,2	81,3	4,1	7,4	100,0
Beržynai	17,1	32,6	17,0	33,3	100,0
Juodalksnynai	20,6	41,2	14,1	24,1	100,0
Drebulynai	32,3	1,8	12,4	53,5	100,0
Baltalksnynai	11,5	13,4	19,8	55,3	100,0
Kiti medynai	7,1	36,5	7,0	49,4	100,0
Iš viso	**29,9**	**38,4**	**10,8**	**20,9**	**100,0**
IV miškų grupė					
Pušynai	29,7	39,4	10,3	20,6	100,0
Eglynai	56,2	21,6	5,7	16,5	100,0
Ąžuolynai	25,0	53,2	7,5	14,3	100,0
Beržynai	22,9	24,4	13,9	38,8	100,0
Juodalksnynai	30,7	31,0	15,3	23,0	100,0
Drebulynai	28,7	5,6	5,0	60,7	100,0
Baltalksnynai	1,9	26,0	34,9	37,2	100,0
Kiti medynai	7,3	38,0	26,5	28,2	100,0
Iš viso	**39,5**	**25,1**	**9,4**	**22,0**	**100,0**
III+IV miškų grupės					
Pušynai	28,1	42,2	9,8	19,9	100,0
Eglynai	57,2	21,2	5,9	15,7	100,0
Ąžuolynai	19,3	62,3	6,4	12,0	100,0
Beržynai	21,4	26,6	14,7	37,3	100,0
Juodalksnynai	27,7	34,0	14,9	23,4	100,0
Drebulynai	29,4	4,9	6,3	59,4	100,0
Baltalksnynai	7,6	18,5	25,9	48,0	100,0
Kiti medynai	7,2	37,4	17,1	38,3	100,0
Iš viso	**37,7**	**30,9**	**9,6**	**21,8**	**100,0**

Urėdijos III-IV grupių miškuose yra apie 253 ha gamtinę brandą pasiekusių medynų, daugiausia juodalksnynų (99 ha – per 39 proc.) ir drebulynų (90 ha – apie 36 proc.), kurių tolimesnis laikymas ne tik netikslingas, bet ir nuostolingas.

Remiantis 1.17 lentelės duomenimis, miškų urėdijos III ir IV grupių miškuose dėl neintensyvių pagrindinių kirtimų yra per daug brandžių baltalksnynų, beržynų ir ypač – drebulynų.

Medynų plotai ir tūriai pagal brandumo grupes pateikti 10 lentelėje (prieduose), o medynų tūriai pagal vyraujančias ir į sudėtį įeinančias medžių rūšis – 11 lentelėje, prieduose bei parodyti 9-11 pav.

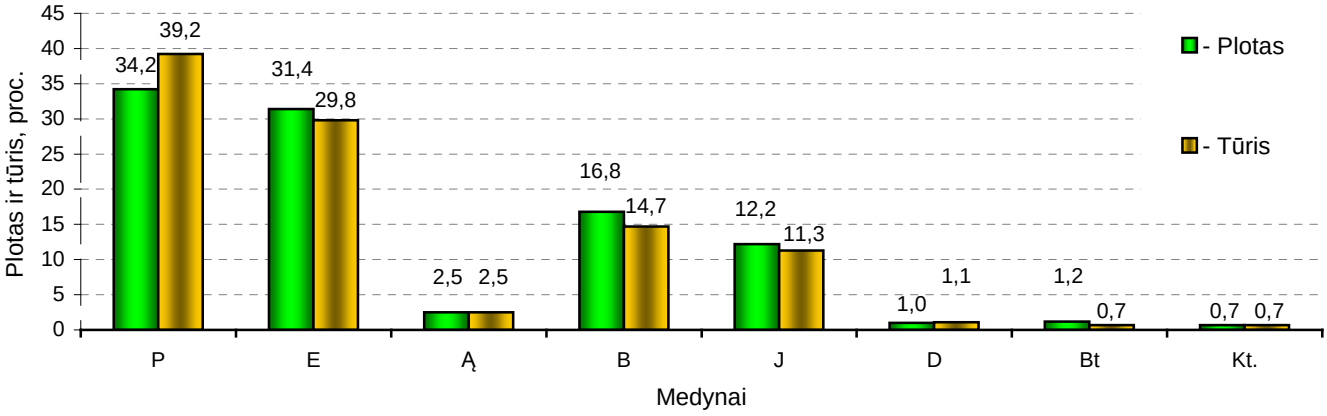

11 pav. Medynų plotas ir tūris pagal vyraujančias medžių rūšis (proc.)

Pušynų medienos tūrio dalis dėl nedidelės jaunuolynų ploto dalies, rūšies savybių, skirtingai nei kituose medynuose, yra gerokai didesnė už ploto dalį (11 pav.).

Medienos tūris pagal vyraujančias ir į medyno rūšinę sudėtį įeinančias medžių rūšis parodytas 12, 13 paveiksluose bei 11 lentelėje prieduose.

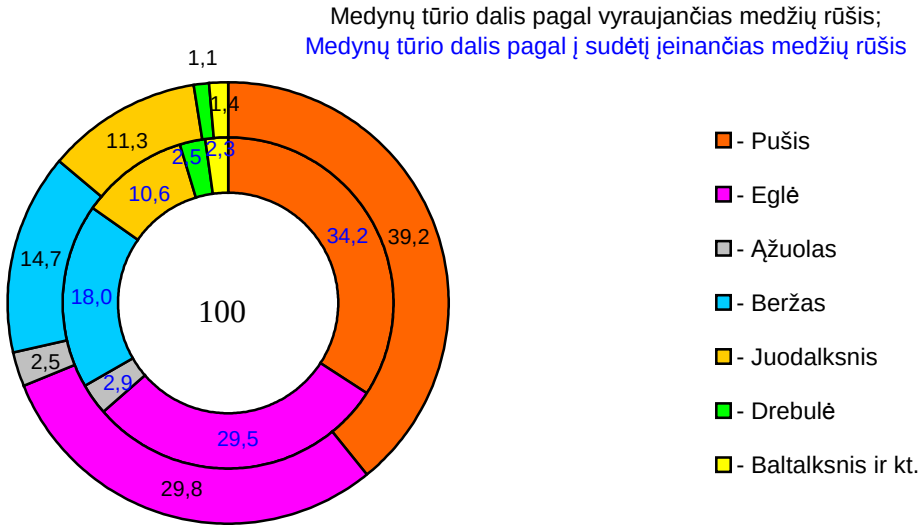

12 pav. Medynų tūrio dalis pagal vyraujančias ir į sudėtį įeinančias medžių rūšis, proc.

Medienos tūrio skirtumas pagal vyraujančias bei į medyno rūšinę sudėtį įeinančias (sudedamąsias dalis) medžių rūšis mažiausias yra eglynuose (-1 proc.), juodalksnynuose (-6proc.) ir pušynuose (-13 proc.). Daug didesnis šis skirtumas yra beržynuose (123 proc.), baltalksnynuose (139 proc.) ir itin – drebulynuose (222 proc.). Kitaip tariant, eglių, juodalksnių ir pušų priemaiša kitų vyraujančių medžių rūšių medynuose yra nedidelė ir neatsveria kitų rūšių priemaišos tuose medynuose, kuriuose vyrauja eglynai, juodalksnynai ir pušynai.

Kitaip yra beržynuose, baltalksnynuose ir ypač – drebulynuose. Į rūšinę sudėtį įeinančių drebulių tūris kitų vyraujančių medžių rūšių medynuose yra 122 proc., baltalksnių – 39 proc., beržų – 23 proc. didesnis už šių rūšių medynų tūrį pagal vyraujančias rūšis. Kitaip tariant, drebulės, baltalksniai, beržai ir ąžuolai dažniau aptinkami pušynuose ir juodalksnynuose nei atvirkščiai – pušys ir juodalksniai: drebulynuose, baltalksnynuose ar beržynuose. Gausesnė klevų, liepų, uosių, , bukų, skroblų ir ypač ąžuolų priemaiša kitų rūšių medynuose (jiems tinkamose augavietėse) rodo teisingą medynų ugdymo politiką ir praktiką.

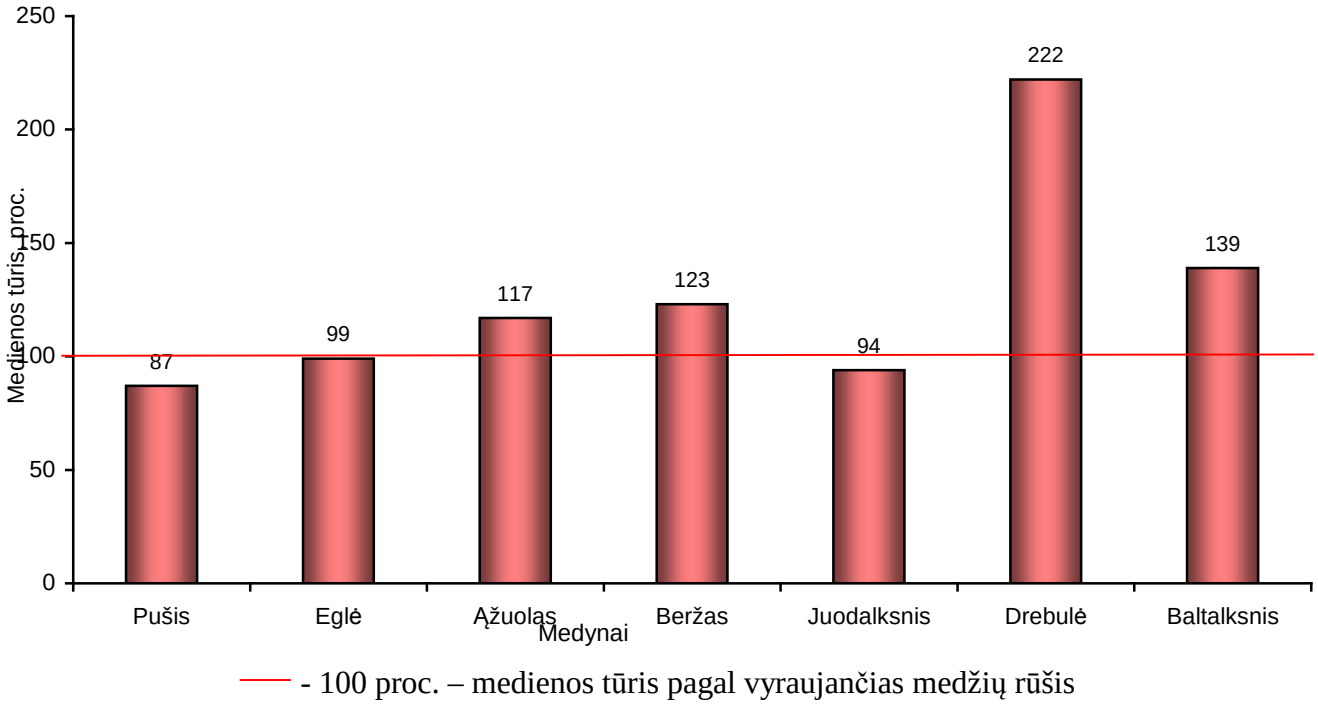

13 pav. Medžių rūšių medienos tūrio dalis nuo medynų tūrio pagal vyraujančias rūšis, proc.

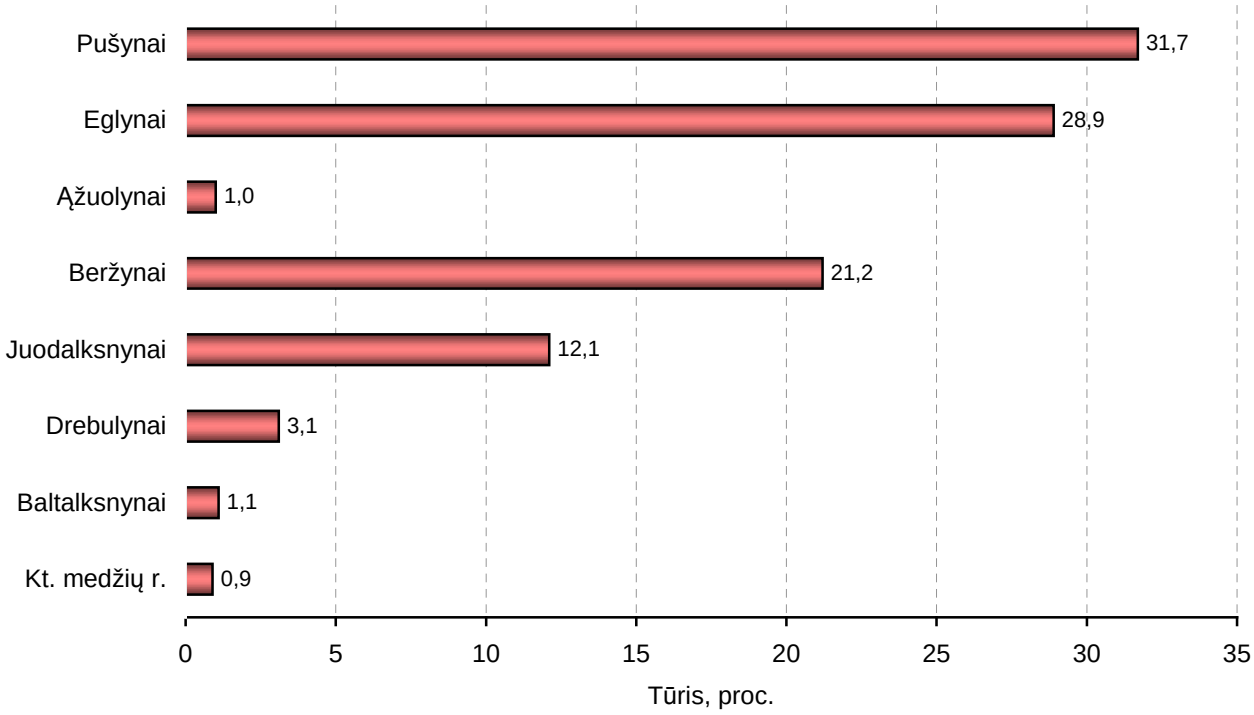

14 pav. Brandžių medynų tūris pagal vyraujančias medžių rūšis, proc.

Šilutės miškų urėdijos medynuose vyraujanti medžių rūšis daugelyje atvejų yra išskiriama pakankamai aiškiai. Gryniausi urėdijos miškuose yra pušynai, kuriuose vyraujančios rūšies medienos tūris sudaro per 82 proc. Mišresni yra miškų urėdijos juodalksnynai, eglynai, baltalksnynai ir beržynai, kuriuose vyraujančios rūšies medienos tūris sudaro atitinkamai: 75, 74, 67 ir 66 proc. Mišriausi urėdijos miškuose yra drebulynai (vyrauj. rūšies tūris sudaro apie 51 proc.) ir ąžuolynai (per 58 proc.), 11 lentelė prieduose.

Miškų urėdijos pušynuose dažniausiai aptinkama eglių (10 proc. pagal tūrį), beržų (6 proc.), rečiau – ąžuolų (1 proc.). Urėdijos eglynuose, be beržų, sudarančių 13 proc. bendro medienos tūrio, randama pušų (per 4 proc.), juodalksnių ir drebulių (po 3 proc.). Beržynuose daugiausiai aptinkama eglių (16 proc.), juodalksnių (6 proc.), drebulių (5 proc.), mažiau – pušų (3 proc.) ar ąžuolų (2 proc.). Urėdijos juodalksnynuose, be beržų (12 proc.), aptinkama eglių (7 proc.), baltalksnių (3 proc.) ir drebulių (2 proc.). Mišriausiuose urėdijos medynuose – ąžuolynuose dažniausiai aptinkama eglių (daugiau kaip 14 proc.), beržų (per 11 proc.), pušų (6 proc.), rečiau – drebulių (apie 3 proc.) ir juodalksnių (2 proc.), drebulynuose – eglių (19 proc.), beržų (18 proc.), juodalksnių (6 proc.).

Taigi, miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai pasižymi didele medžių rūšine įvairove ir mišrumu. Mišrieji medynai (kuriuose I ardo vyraujančios rūšies tūris sudaro 75 proc. ir mažiau medyno tūrio) sudaro daugiau kaip 69 proc., grynieji – apie 31 proc., iš jų įvairiaamžiai – per 5 proc. ploto. Pagal mišrumo pobūdį, medynai, į kurių rūšinę sudėtį įeina 3 ir daugiau medžių rūšių, sudaro apie 23 proc. Dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai (labiausiai atinkantys biologinės įvairovės modelį) užima per 33 proc. ploto arba 48 proc. visų mišrių medynų ploto (16 lentelė prieduose).

Miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose miškuose, be pagrindinių medžių rūšių aptinkama: pocūgių, raudonųjų ąžuolų, bukų, klevų, guobų, liepų ir kitų rūšių medžių.

Savaime atžėlusių medynų dalis urėdijos miškuose yra didžiausia – apie 52 proc., dirbtinai atkurti ir įveisti medynai (kultūr. k.) sudaro per 31 proc., mišrios kilmės – daugiau kaip 17 proc. Dirbtinai atkurti ir įveisti (kultūr. k.) medynai IV grupės miškuose sudaro daugiau kaip 52 proc., III – 39 proc., II – per 25 proc.

Pagal medynų kilmę, dėl didelio eglių veisimo ir atkūrimo masto, apie 69 proc. šios medžių rūšies medynų yra dirbtinai įveisti ir atkurti medynai. Dirbtinai įveisti ir atkurti pušynai sudaro apie 55 proc., ąžuolynai – 32 proc., juodalksnynai – apie 17 proc., beržynai – 2 proc. Dirbtinai įveistų buko medynų, klevynų, liepynų plotas absoliutiniais dydžiais nėra didelis.

Bendras antžeminės dalies medienos tūris sudaro per 7,0 mln. m^3 (1.18 lentelė). Daugiau kaip 76 proc. antžeminės dalies medienos tūrio sukaupta III ir IV grupių miškuose.

1.18 lentelė. **Bendras medienos tūris ir fitomasė**

R o d i k l i a i	Medienos (stiebų su žieve) tūris, tūkst. m^3			Medienos fitomasė, tūkst. t		
	I-II gr.	III-IV gr.	Iš viso	I-II gr.	III-IV gr	Iš viso
Antžeminė medžių dalis: - medynų tūris	1649,6	5321,6	6971,2	911,0	2801,2	3712,2
- pavienių medžių tūris	8,6	24,9	33,5	4,8	14,6	19,4
Bendras žalių medžių tūris ir fitomasė	***1658,2***	***5346,5***	***7004,7***	***915,8***	***2815,8***	***3731,6***
Žuvę medžiai (sausuoliai ir virtėliai)	7,9	15,5	23,4	4,3	8,6	12,9
Bendras antžeminės medžių dalies tūris ir fitomasė	**1666,1**	**5362,0**	**7028,1**	**920,1**	**2824,4**	**3744,5**
Kita medienos fitomasė (kelmai ir šaknys)	*249,9*	*804,3*	*1054,2*	*138,0*	*423,9*	*561,9*

Miško augimo sąlygoms ir našumui apibūdinti medynai įvertinami bonitetu. Vidutinis miškų urėdijos medynų bonitetas – 1,4 (13 lentelė prieduose). Miškuose vyrauja našūs (1A ir 1 boniteto), geriausiai augantys medynai, sudarantys 57 proc. viso medynų ploto (1.19 lentelė).

Vidutinio našumo (2 ir 3 boniteto) medynai sudaro 40 proc. Žemo našumo (4, 5, 5A ir 5B boniteto) medynų nedaug – per 3 proc. (1.19 lentelė ir 12 pav.). Našiausi urėdijos miškuose yra drebulynai (1A,2 boniteto), beržynai (1A,8) ir juodalksnynai (1A,9). Kiek mažiau našūs, nevertinant

mažą plotą užimančių medynų, yra urėdijos ąžuolynai (1,3 boniteto) ir eglynai (1,5 boniteto). Žemiausio boniteto, nevertinant mažą plotą užimančių medynų, yra urėdijos pušynai.

Pagal miškų grupes, našiausi yra II miškų grupių medynai (vid. bonitetas 1A,8), augantys derlingesnėse ir sausesnėse augavietėse.

1.19 lentelė. **Medynų plotas pagal bonitetų ir skalsumo grupes**

Medynai	Bonitetų grupės, proc.					Skalsumų grupės, proc.			
	1A, 1	2	3	4, 5, 5A	5B	0,2-0,4	0,5	0,6-0,7	0,8 ir >
I miškų grupė									
Pušynai		8,9	8,0	58,5	12,4	41,1	6,6	36,4	15,9
Beržynai	100,0							72,7	27,3
Juodalksnynai	23,3	44,9	31,8			8,9	36,4	54,7	
Baltalksnynai	12,0	82,7	5,3			5,4	21,9	72,7	
Gluosnynai	2,3	83,9	13,8			9,8	11,0	79,2	
Visi medynai	**20,7**	**39,9**	**16,0**	**19,9**	**3,5**	**16,6**	**19,5**	**56,6**	**7,3**
II miškų grupė									
Pušynai	46,1	25,4	10,9	13,8	3,8	2,7	4,0	50,5	42,8
Eglynai	45,6	43,4	10,2	0,8		0,8	4,6	33,5	61,1
Ąžuolynai	47,8	52,2				3,9	7,9	65,0	23,2
Beržynai	64,4	22,1	6,5	7,0		4,8	4,0	55,7	3,5
Juodalksnynai	70,7	20,2	8,8	0,3		2,9	10,2	35,0	51,9
Drebulynai	92,7	7,3				14,5	18,3	36,0	31,2
Baltalksnynai	55,9	30,1	14,0			3,1	17,1	48,6	31,2
Visi medynai	**55,0**	**26,7**	**8,6**	**8,1**	**1,6**	**3,7**	**5,4**	**48,0**	**42,9**
III miškų grupė									
Pušynai	75,7	18,9	4,7	0,7		2,1	2,4	42,3	53,2
Eglynai	52,2	36,4	11,0	0,4		1,8	2,5	34,9	60,8
Ąžuolynai	75,3	24,7				8,0	14,3	57,7	20,0
Beržynai	90,2	8,3	1,3	0,2		3,7	4,8	51,0	40,5
Juodalksnynai	77,3	18,3	4,2	0,2		6,2	6,6	47,7	39,5
Drebulynai	94,4	5,6					6,8	58,9	34,3
Baltalksnynai	49,7	49,9	0,4			6,2	8,5	38,5	46,8
Visi medynai	**72,7**	**21,8**	**5,2**	**0,3**		**3,5**	**4,4**	**43,8**	**48,3**
IV miškų grupė									
Pušynai	49,7	39,0	8,9	2,4		2,8	2,4	41,5	53,3
Eglynai	40,7	46,4	11,9	1,0		1,7	2,5	32,3	63,5
Ąžuolynai	58,3	39,1	2,6			9,6	7,9	57,9	24,6
Beržynai	86,1	10,7	2,3	0,9		3,0	6,5	47,6	42,9
Juodalksnynai	86,2	11,3	2,4	0,1		3,3	5,3	36,5	54,9
Drebulynai	98,7	1,3				2,7	10,9	56,4	30,0
Baltalksnynai	71,9	27,5	0,6			3,4	6,3	34,0	56,3
Visi medynai	**55,2**	**35,2**	**8,4**	**1,2**		**2,6**	**3,5**	**38,5**	**55,4**
I-IV miškų grupės									
Pušynai	51,3	32,4	8,8	6,3	1,2	3,3	2,9	43,9	49,9
Eglynai	42,4	45,0	11,7	0,9		1,7	2,6	32,7	63,0
Ąžuolynai	58,7	40,1	1,2			7,4	9,3	60,1	23,2
Beržynai	80,0	13,8	3,4	2,8		3,7	5,3	51,1	39,9
Juodalksnynai	77,3	16,7	5,4	0,6		4,1	8,4	39,6	47,9
Drebulynai	97,3	2,7				3,8	11,2	54,1	30,8
Baltalksnynai	46,9	47,7	5,4			4,6	13,6	48,4	33,4
Visi medynai	**57,0**	**31,5**	**8,1**	**3,0**	**0,4**	**3,2**	**4,3**	**41,6**	**50,9**

Skalsumas, labiausiai priklausantis nuo medynų savalaikio ugdymo, jo pradžios, parodo medynuose sukaupto tūrio santykį su maksimaliu, toje augavietėje augančių medynų tūriu. Vidutinis

miškų urėdijos medynų skalsumas – 0,74. Miškuose vyrauja didelio (0,8 ir didesnio) skalsumo medynai, sudarantys 51 proc. viso medynų ploto. Vidutinio (0,6-0,7) skalsumo medynai sudaro apie 42 proc., reti (0,2-0,5) – daugiau kaip 7 proc., iš jų kritinio (0,2-0,4) skalsumo – per 3 proc. (1.19 lentelė ir 15 pav.). Didžiausio skalsumo yra urėdijos eglynai (vid. skalsumas – 0,78) ir pušynai (0,74), dominuojantys urėdijos miškuose medynai. Kiek retesni miškų urėdijos juodalksnynai (0,73) ir beržynai (0,71). Rečiausi, nevertinat mažą plotą užimančių uosynų, klevynų ir kitų medynų, urėdijos miškuose yra drebulynai (0,69), baltalksnynai (0,68) ir ąžuolynai (0,67), kurių skalsumą lėmė ugdomieji ir neplynieji pagrindiniai kirtimai. Medynų ploto pasiskirstymas skalsumais pateiktas 12 lentelėje, prieduose.

Miškų urėdijos eglynų, ąžuolynų, beržynų, juodalksnynų skalsumas, jiems senstant (pradedant VI amžiaus klase) palaipsniui mažėja (kirtimai ir natūralus retinimasis), pušynų skalsumas laipsniškai mažėti pradeda nuo IX amžiaus klasės (15 lentelė prieduose). Drebulynų ir baltalksnynų, vienų mišriausių medynų urėdijoje, dėl ugdomųjų, vėliau ir pagrindinių atvejinių kirtimų, pradeda mažėti jau nuo I-II amžiaus klasių.

Dėl abiotinių veiksnių, vabzdžių, ligų sukėlėjų poveikio ir atvejinių kirtimų, urėdijos miškuose yra 930 ha (3,2 proc.) 0,2-0,4 ha skalsumo medynų. 0,2-0,4 skalsumo miškų urėdijos pušynai sudaro apie 35 proc., beržynai – per 19 proc., eglynai ir juodalksnynai – po 16 proc., ąžuolynai – apie 6 proc. ir likę medynai – per 8 proc. viso minėto skalsumo medynų ploto. 0,2-0,4 skalsumo medynai ąžuolynuose, dėl ugdomųjų, atvejinių, atrankinių ir sanitarinių kirtimų, sudaro per 7 proc., baltalksnynuose – apie 5 proc., – drebulynuose apie 4 proc., poūkio ploto (1.20 lentelė). Daugiau kaip 24 proc. (228 ha) visų 0,2-0,4 skalsumo medynų yra su žemutiniais ardais (polajiniais želdiniais, II ardu).

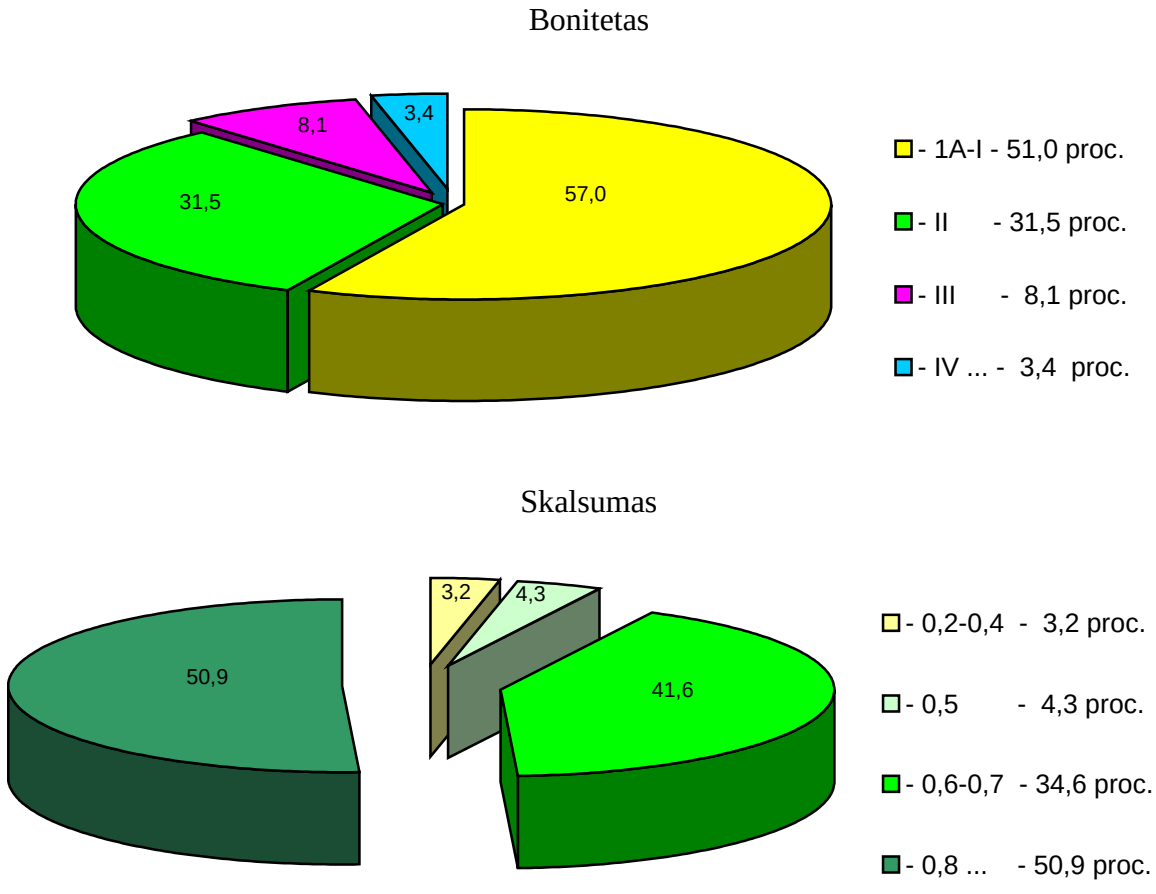

15 pav. Medynų plotas pagal bonitetų ir skalsumų grupes, proc.

Didžioji dalis (iš 929 ha) kritinio (0,2-0,4) skalsumo medynų – per 66 proc. auga III-IV grupių miškuose (1.21 lentelė). Tarp miškų urėdijos girininkijų, daugiausia 0,2-0,4 skalsumo medynų yra

Žemaitkiemio (apie 25 proc. viso šio skalsumo medynų ploto, arba per 6 proc. girininkijos medynų ploto) ir Šilutės (per 17 proc., arba apie 5 proc. medynų ploto) girininkijose.

1.20 lentelė. **0,2-0,4 skalsumo medynų ploto pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis**

Plotas	Medynai B								**Iš viso**
	P	E	Ą	B	J	D	Bt	Kt.	
0,2-0,4 skalsumo medynų, ha	322	153	53	179	147	11	16	48	**929**
Procentais	*34,8*	*16,4*	*5,6*	*19,3*	*15,8*	*1,2*	*1,7*	*5,2*	***100,0***
0,2-0,4 sk. medynų plotas nuo rūšies ploto, proc.	3,3	1,7	7,4	3,7	4,1	3,8	4,6	20,3	**3,2**

Brandūs 0,2-0,4 skalsumo medynai sudaro per 42 proc., pusamžiai – apie 28 proc., jaunuolynai – daugiau kaip 23 proc., pribręstantys – per 8 proc., (16 pav.).

Pagal retų medynų atsiradimo priežastį, didžioji dalis (57 proc.) 0,2-0,4 skalsumo medynų – medynai po atvejinių, atrankinių ir kitų kirtimų, kita dalis (10 proc.) – nepakankamai atžėlę medynai po plynųjų kirtimų ir 3 proc. – abiotinių ir biotinių veiksnių pažeisti medynai. Daugiau kaip 33 proc. 0,2-0,4 skalsumo medynų aptinkama laikinai perteklingo drėkinimo (L hidrotopas), apie 27 proc. – normalaus drėkinimo (N hidrotopas) augavietėse, likusi dalis (40 proc.) – pelkinėse ir užmirkusiose augavietėse.

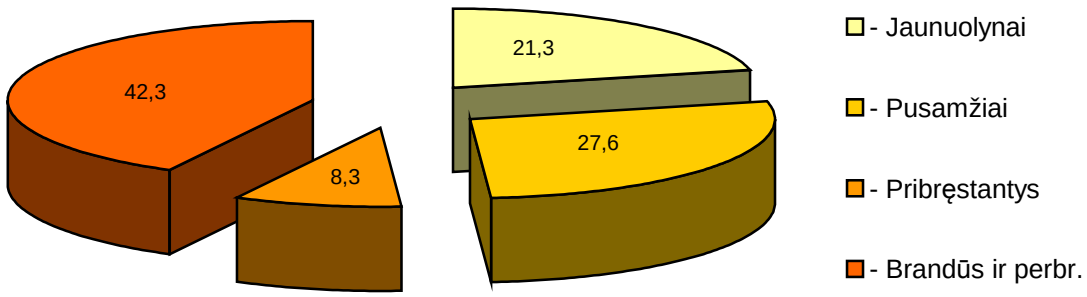

16 pav. 0,2-0,4 skalsumo medynų ploto pasiskirstymas brandumo grupėmis, proc.

1.21 lentelė. **0,2-0,4 skalsumo medynų ploto (ha) pasiskirstymas pagal miškų grupes ir girininkijas**

Eil. Nr.	Girininkija	Miškų grupė, ha				**Iš viso**		Proc. nuo viso medynų ploto
		I	II	III	IV	**ha**	**proc.**	
1	Pėžaičių				20	**20**	**2,2**	1,2
2	Kintų		34	10	47	**91**	**9,8**	3,6
3	Švėkšnos		12	4	80	**96**	**10,3**	4,1
4	Stemplių		4	15	64	**83**	**9,0**	3,1
5	Norkaičių		11		52	**63**	**6,8**	2,7
6	Šiaudėnų			5	53	**58**	**6,2**	2,1
7	Šilutės	27	56	41	37	**161**	**17,3**	4,9
8	Vainuto		7	6	45	**58**	**6,2**	1,8
9	Pagėgių		4	3	30	**37**	**4,0**	1,5
10	Rambyno		11	19	2	**32**	**3,4**	1,6
11	Žemaitkiemio	61	87	48	34	**230**	**24,8**	6,1
Iš viso		**88**	**226**	**151**	**464**	**929**	**100,0**	**3,2**
Proc.		**9,5**	**24,3**	**16,3**	**49,9**	**100,0**		

Brandūs 0,2-0,4 skalsumo medynai (III-IV miškų grupėse), kirsti atvejiniais kirtimais, bus iškirsti paskutiniu atvejinių pagrindinių kirtimų atveju, I amžiaus klasių jaunuolynuose suprojektuotos medynų gerinimo (sutankinimo) priemonės (17 ha, arba apie 9 proc.

0,2-0,4 skalsumo jaunuolynų ploto), likusieji – medynai su perspektyviu, tolygiai išsidėsčiusiu reikiamu tikslinių medžių rūšių pomiškio kiekiu, pakankamu medynui atkurti, polajiniais želdiniais ar antru ardu, laikomi perspektyviais ir paliekami sutankėti, medynai be perspektyvių žemutinių ardų projektuojami iškirsti dėl būklės.

1.22 lentelė. **Medynų vidutiniai rodikliai**

M e d y n a i	Plotas, ha	Amžius, m.	Bonitetas	Skalsumas	Tūris, m^3/ha		Einamasis prieaugis, m^3/ha
					visų medynų	brandžių medynų	
Pušynai	9941	72	1,7	0,74	275	373	6,32
Eglynai	9151	41	1,6	0,78	227	369	8,70
Ąžuolynai	717	89	1,3	0,67	248	287	5,56
Beržynai	4896	52	1A,8	0,71	210	296	7,14
Juodalksnynai	3537	46	1A,9	0,73	223	332	7,31
Drebulynai	284	49	1A,2	0,69	274	358	8,77
Baltalksnynai	346	35	1,5	0,68	150	177	6,82
Kiti medynai	229	65	1,3	0,61	234	271	4,85
Visi medynai	**29092**	**55**	**1,4**	**0,74**	**240**	**340**	**7,33**
Šalies*	**993670**	**57**	**1,6**	**0,73**	**228**	**312**	**6,88**

* - *Šaltinis – Valstybinė miškų tarnyba (valstyb. reikšmės miškai, valdomi miškų urėdijų, nacionalinio parkų ir valstybinių rezervatų, 2015-01-01 duomenys).*

Vidutinis miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų medynų amžius siekia 55 metus. Seniausi urėdijos miškuose yra ąžuolynai (vid. amž. – 89 m.) ir pušynai (vid. amž. – 72 m.), vyraujantys urėdijos miškuose medynai. Minkštųjų lapuočių poūkyje, nevertinant mažą plotą užimančių liepynų ir gluosnynų, seniausi yra beržynai (vid. amž. – 52 m.) ir drebulynai (49 m.).

Ekologine ir miškų biologinės įvairovės palaikymo prasme, labai svarbus ne tik vidutinis amžius, bet, visų pirma, senų medynų kiekis miškuose. Urėdijos miškuose yra daugiau kaip 17 proc. brandžių medynų, iš jų pasiekusių gamtinę brandą – 1,4 proc (417 ha). II grupės miškuose gamtinę brandą pasiekę medynai užima 134 ha (2,2 proc. grupės ploto), III – 116 ha (2,7 proc.), IV – per 136 ha (0,8 proc.).

Vidutinis visų miškų urėdijos medynų tūris viename ha siekia 240 m^3, brandžių – 340 m^3 (šalyje, atitinkamai: 228 m^3 ir 312 m^3). Didžiausias medienos tūris 1 ha nevertinant mažą plotą užimančių liepynų ir kitų medynų, nustatytas vyraujančiuose miškuose medynuose – pušynuose (275 m^3), dėl santykinai didelio jaunuolynų ploto daug mažesnis jis – eglynuose (227 m^3). Mažiausias vidutinis tūris viename ha dėl rūšies biologinių savybių, nevertinant mažą plotą užimančių gluosnynų ir kitų medynų, yra urėdijos baltalksnynuose (150 m^3). Didelis pušynų ir drebulynų produktyvumas paaiškinamas santykinai mažu šios medžių rūšies jaunuolynų kiekiu.

Didžiausias brandžių medynų tūris viename hektare, nevertinant nedidelį plotą užimančių liepynų, nustatytas pušynų (373 m^3), eglynų (369 m^3) ir drebulynų (358 m^3), kiek mažesnis – juodalksnynų (332 m^3). Mažiausias yra brandžių baltalksnynų vidutinis tūris (177 m^3/ha).

Metinis medienos prieaugis, priklausantis nuo daugelio faktorių, ypač medynų rūšinės sudėties, amžiaus, skalsumo, boniteto, urėdijos miškuose yra 7,33 m^3/ha. Didžiausias jis yra drebulynų (8,77 m^3/ha) ir eglynų (8,70 m^3/ha), kiek mažesnis – juodalksnynų (7,31 m^3/ha) ir beržynų (7,14 m^3/ha). Nedidelį urėdijos pušynų (6,32 m^3/ha) tūrio einamąjį prieaugį lemia nedidelis jų bonitetas (per 12 proc. urėdijos pušynų auga labai nederlingose ir nederlingose pelkinėse ar užmirkusiose augavietėse) ir medynų amžius. Šiuo atveju, eglynų tūrio prieaugio dydžiui reikšmingiausias faktorius yra jų amžius – apie pusę visų eglynų yra arti to amžiaus, kada pasiekiamas tūrio prieaugio maksimumas.

Iš vidutinių miškų urėdijos medynų rodiklių, parodytų 1.22 lentelėje, matyti, kad miškų urėdijos miškai yra našesni, jaunesni, kiek didesnio skalsumo, produktyvesni už šalies urėdijų valdomų valstybinės reikšmės miškų vidutinius. Medynų vidutiniai dendrometriniai rodikliai pagal

miškų grupes, medynų plotai, tūriai ir dendrometriniai rodikliai pagal amžiaus klases, pateikti 15 ir 16 lentelėse, patalpintose prieduose.

Seniausi miškų urėdijos miškai yra Rambyno (vid. amž. – 70 m., daugiau senesnių pušynų, ąžuolynų) ir Norkaičių (vid. amž. – 66 m.), jauniausi – Vainuto (vid. amž. – 40 m.) girininkijoje, kurioje yra gausiau eglių jaunuolynų. Našiausi urėdijoje – Rambyno (vid. bon. – 1A,7) ir Vainuto (1,0) girininkijų miškai, nedaug atsilieka ir Stemplių (1,4), kuriuose dominuoja derlingesnės augavietės, žemiausio našumo (vid. bon. – 1,8) yra Kintų ir Šilutės girininkijų miškai, kuriose daugiau nederlingų pelkinių augaviečių.

Didžiausio skalsumo yra Stemplių, Vainuto ir Pagėgių (vid. sk. – 0,76) girininkijų miškai, kuriuose yra daugiau tankesnių grynų eglynų – vyraujančių girininkijose, išskyrus Pagėgių girininkiją, medynų. Rečiausi – Šilutės girininkijos miškai (vid. sk. – 0,69), kuriuose daugiau mišresnių miškų (ugdomieji, pagrindiniai neplynieji kirtimai).

Didžiausias medynų (tiek visų/tiek brandžių) tūris 1 hektare nustatytas Rambyno (306/368 m^3), Švėkšnos (271/336 m^3) ir Pėžaičių (261/393 m^3) girininkijose, kuriose daugiau senesnių, našių, produktyvių spygliuočių medynų. Mažiausias medynų tūris – Šilutės girininkijoje (206/261 m^3), kurioje daugiau mažesnio skalsumo, žemesnio boniteto medynų, daugiau minkštųjų lapuočių medynų.

1.3.5. MIŠKŲ URĖDIJOS MEDYNŲ KOKYBINĖ BŪKLĖ

Medynų sanitarinė būklė miškų inventorizacijos metu įvertinta kiekviename sklype nustatant:

- vėjavartų, vėjalaužų, džiūstančių medžių, sausuolių, virtėlių kiekį, patvenktą plotą;
- žvėrių pažeidimus, išskiriant pažeidimų pobūdį bei šviežius – praeitos žiemos pažeidimus, jaunuolynų, medžių liemenų ir pirminių kenkėjų, ligų bei dėl kitų priežasčių pažeistų medžių procentą (pagal medžių rūšis ir pažeidimo intensyvumą).

Veikiant įvairiems ekologiniams veiksniams (abiotiniams, biotiniams, antropogeniniams) medžiai silpsta ar yra sunaikinami. 2014 m. miškų inventorizacijos duomenimis, dėl ligų sukėlėjų, žvėrių, vabzdžių, abiotinių ir kitų veiksnių žuvo ir pažeista 3,1 proc. miškų urėdijos medynų. Didžioji dalis visų pažeidimų tenka gyvūnų padarytai žalai (apie 56 proc. visų pažeidimų). Elninių šeimos žvėrių padarytai žalai (ūglių nukandimas, žievės nulaupymas, pomiškio pažeidimas) tenka apie 53 proc. (426 ha) visų pažeidimų. Elniniai žvėrys (išskyrus stirnas) labiausiai žalojo miškus skabydami medelių ūglius, laupydami medžių žievę, žalodami pomiškį, trukdydami miškams atželti ir sudarydami sąlygas grybinėms ligoms plisti.

Žievės nulaupymas nustatytas 316 ha medynų plote, iš jo – 295 ha urėdijos valstybiniuose miškuose. Tai sudaro apie 66 proc. visos gyvūnų padarytos žalos valstybinės reikšmės miškuose. Daugiausia nulaupyta eglių (per 95 proc. pažeisto ploto), mažiau – drebulių (3 proc.) žievė. Apie 98 proc. pažeisto miškų ploto nustatytas stiprus pažeidimas. Reikia pažymėti, kad dauguma pažeidimų yra seni, t. y. medynams pakenkta gerokai anksčiau. 2014 metų tokie pažeidimai urėdijos valstybiniuose miškuose užfiksuoti 0,4 ha miško plote. Medynų su nulaupyta žieve aptinkama visų miškų urėdijos girininkijų miškuose, bet daugiausiai Kintų (34 proc. pažeidimų) ir Šiaudėnų (daugiau kaip 24 proc.) girininkijose, mažiausiai – Pagėgių (apie 1 proc.) girininkijoje.

Nuskabydami medelių ūglius valstybinės reikšmės miškuose elniniai žvėrys pažeidė 129 ha medynų (per 16 proc. visos gyvūnų padarytos žalos) jaunuolynų ir pomiškio, iš jų: daugiau kaip 82 proc. pušynų, per 15 proc. eglynų, apie 2 proc. ąžuolynų ir 1 proc. kitų medynų (1.43a ir 1.45 lentelės). Didesnėje pažeisto ploto dalyje (56 proc.) nustatytas stiprus pažeidimų intensyvumas, t. y. minėtų pušų medeliams viršūniniai ūgliai nuskabyti ne mažiau kaip 2 kartus, ąžuolams ir eglėms – 3 ir daugiau kartų. Vidutiniškai pažeista apie 38 proc. ploto. Paskutiniųjų (2014) metų pažeidimai (medeliai su apkandžiotais ūgliais) užfiksuoti tik 0,4 ha plote. Daugiausiai medelių su nukandžiotais ūgliais ir pažeistu pomiškiu užfiksuota Kintų (apie 23 proc.) ir Šilutės (apie 21 proc.), girininkijose.

1.23 lentelė. **Miškų būklė**

Rodikliai	Miškų grupė				Iš viso
	I	II	III	IV	
Kirtaviečių plotas, ha		2	89	552	643
proc. nuo visų medynų ploto		0,0	2,0	3,1	2,2
Medynai pagal vyraujančią tikslinę medžių rūšį neatitinkantys augavietės (plotas, proc.)			0,7	1,1	0,8
Medynai, augantys užmirkusiose ir pelkinėse nenusausintose augavietėse, proc.	79,2	23,2	13,2	11,0	15,1
Gamtinę brandą pasiekę medynai (plotas, ha)	31*	134	116	136	417
proc. nuo viso medynų ploto	5,8	2,2	2,7	0,8	1,4
Sausuolių ir virtėlių tūris, tūkst. m^3	0,9	7,0	2,6	12,9	23,4
proc. nuo viso medynų tūrio	1,2	0,4	0,2	0,3	0,3
Žuvę medynai (plotas, ha)	4	66	16	15	101
Pažeisti medynai (plotas, ha)	1	153	103	553	810
Žuvusių ir pažeistų medynų plotas, proc.	0,9	2,5	2,4	3,1	3,1
Pažeistų medynų plotas pagal pažeidimo priežastis, ha/*proc.:*					
- gaisras		34/*22*		6/*1*	40/*5*
- vėjavarta		4/*2*	9/9	20/*4*	33/*4*
- dirvos užmirkimas		11/*7*	2/*2*	32/*6*	45/*6*
- sausra			2/*2*	2/*0*	4/*1*
- stelbimas žoline augmenija			1/*0*	4/*1*	5/*1*
- stelbimas lapuočiais		4/*2*		6/*1*	10/*1*
- žvėrių nulaupyti kamienai		26/*18*	21/*21*	248/*45*	295/*36*
- liemenų kenkėjai		1/*1*		7/*1*	8/*1*
- šaknų ligos		65/*43*	44/*43*	103/*19*	212/*26*
- ūglių nukandimai		6/*4*	16/*15*	107/*19*	129/*16*
- bebrų patvenkti medynai		1/*1*	8/*8*	15/*3*	24/*3*
- pakenktas pomiškis		1/*1*			1/*0*
- kiti pažeidimai	1/*100*			3/*0*	4/*0*
Pažeidimų intensyvumas (plotas, ha/*proc*.):					
- silpnas		1/*1*		11/*2*	12/*1*
- vidutinis		11/*6*	8/*8*	54/*10*	73/*9*
- stiprus arba medžiai žuvę	1/*100*	141/*93*	95/*92*	488/*88*	725/*90*

* - sąlyginis plotas, nustatytas pagal II miškų grupės normatyvus.

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose bebrai patvenkė 24 ha medynų, tai sudaro apie 3 proc. viso pažeistų medynų ploto.

Dėl šakninės pinties *(Heterobasidion annosum (Fr.) Bref.),* sukeliančios margąjį spygliuočių šaknų puvinį ir tebesitęsiančios fakultatyvinio grybelio kelmučio *(Armillaria mellea Quell)* daromos žalos nukentėjo 212 ha urėdijos valstybinės reikšmės miškų medynų. Tai sudaro per 26 proc. viso pažeistų medynų ploto (1.20 lentelė, 17 pav.).

Abiotiniams veiksniams tenka per 10 proc., vabzdžiams kenkėjams – apie 2 proc. pažeisto ploto. Apie 7 proc. visų pažeidimų tenka netinkamam miškininkavimui (medelių stelbimas sumedėjusia, žoline augalija, mechaniniai pažeidimai). Vėjavartos ir gaisrai pažeidė apie 73 ha urėdijos valstybinės reikšmės miškų.

Ne visuomet šiuos paminėtus pažeidimus galima griežtai atskirti ir priskirti tam tikrai priežasčių grupei, nes dažnai, kaip kompleksinė priežastis, veikia daugelis abiejų grupių faktorių.

Pagal medynų pažeidimų intensyvumą, stipriai pažeista apie 90 proc., vidutiniškai – per 9 proc. ir silpnai – daugiau kaip 1 proc. viso pažeistų valstybinės reikšmės medynų ploto.

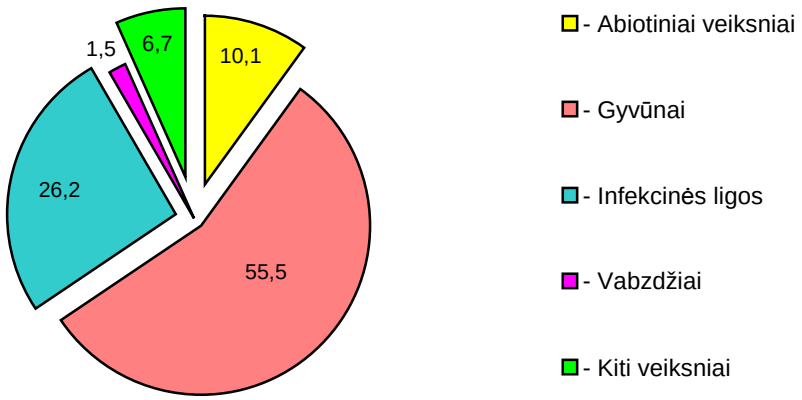

17 pav. Pažeistų medynų plotas pagal pažeidimo priežastis, proc.

Valstybinės reikšmės II-IV grupių miškuose gamtinę brandą pasiekę yra 1,4 proc. (386 ha) urėdijos medynų, iš jų: 34 proc. – juodalksnynų, apie 25 proc. – drebulynų, daugiau kaip 15 proc. – beržynų, per 10 proc. – pušynų ir apie 16 proc. – kitų medynų.

Inventorizacijos metu urėdijos valstybinės reikšmės miškuose (II-IV miškų gr.) rasta 22,5 tūkst. m^3 sausuolių ir virtėlių, iš jų – apie 6,0 tūkst. m^3 – pušynuose, 6,3 tūkst. m^3 – eglynuose, 4,1 tūkst. m^3 – beržynuose, 3,0 tūkst. m^3 – juodalksnynuose, 2,0 tūkst. m^3 – ąžuolynuose ir apie 1,1 tūkst. m^3 – kituose medynuose.

Miškų urėdijos miškuose yra likę neiškirstų per 86 ha nusakintų pušynų.

Kaip jau rašyta 2004 m. Vidinės miškotvarkos projekte, Lietuvos miškų būklė pagal Europos miškų monitoringo programą vertinama jau nuo 1987 metų. Vienas iš pagrindinių miškų būklės vertinimo rodiklių yra lajų defoliacija. Defoliacijos intensyvumas yra pagrindinis medžių būklės rodiklis. Lajų defoliacija – medžio lapų ar spyglių netekimas, lyginant su turinčiais visą lapiją medžiais. Defoliacijos priežastys – ne tik cheminė aplinkos tarša, bet ir netiesioginis kitų veiksnių – biotinių (ypač grybų, ligų, vabzdžių) ir abiotinių – sukeltų pažeidimų rezultatas. Vidutinė miškų defoliacija parodo miškų sveikatingumą, medienos išteklių atsinaujinimo galimybes.

Lietuvos miškų instituto vykdomo miškų monitoringo duomenimis, vidutinė medžių lajų defoliacija šalies miškuose per paskutinįjį dešimtmetį svyruoja tarp 20,3-22,6 proc., t. y. kinta nedaug. Po 1996 metų miškų būklė ėmė gerėti (stipriai ir vidutiniškai pažeistų medžių dalis sumažėjo daugiau nei sveikų medžių). Tai lėmė eglynų būklės atsistatymas po žievėgraužio tipografo invazijos, palankios oro sąlygos, taip pat nemažą įtaką turėjo ir atmosferos taršos sumažėjimas dėl viso regiono ekonominio nuosmukio, be to, dėl industrinėse Vakarų Europos šalyse sumažintų SO_2 emisijų, kurių apkrova, veikianti Lietuvos miškų ekosistemas per tolimąsias oro masių pernašas, taip pat sumažėjo.

Vidutinės defoliacijos pasiskirstymą atskirais metais šalies miškų masyvuose lemia daugelis veiksnių – meteorologinės sąlygos, oro tarša, miško kenkėjų bei ligų invazijos, stichiniai veiksniai, regiono miškų rūšinė sudėtis, medynų amžius ir kitos priežastys. 2013 m. vidutinė visų medžių rūšių lajų defoliacija siekė 21,6 proc. (2012 m. – 22,6 proc.) Bendras visų medžių rūšių sąlygiškai sveikų (defoliacija iki 10 proc.) medžių skaičius išaugo 2,2 proc. ir siekė 18,5 proc. (2012 m. – 16,3 proc.). Žuvusiųjų (defoliacija 100 proc.) medžių dalis išliko nepakitusi – 0,7 proc. [18].

Lapuočių vidutinė defoliacija buvo mažesnė nei spygliuočių, atitinkamai 20,4 proc. ir 22,4 proc. Lapuočių, sąlygiškai sveikų medžių skaičius siekė 25,5 proc., o pažeistų – 14,7 proc., spygliuočių – atitinkamai 13,9 proc. ir 23,1 proc. Kaip ir prieš metus didžiausia defoliacija pasižymėjo uosiai – 32,4 proc. (2012 m. – 39,0 proc.) [18]. Apibendrinant galima pasakyti, kad Lietuvos miškų būklė vertinama kaip sąlygiškai stabili ir Europoje užima tarpinę vietą tarp Vidurio ir Rytų Europos valstybių [13].

1.3.6. MIŠKŲ URĖDIJOS TERITORIJOS SPECIFINĖ CHARAKTERISTIKA
1.3.6.1. SAUGOMŲ TERITORIJŲ MIŠKŲ CHARAKTERISTIKA

Miškų urėdijos teritorijoje esančios saugomos teritorijos aprašytos 1.2.5 poskyryje. Bendras konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinių saugomų teritorijų miško žemės plotas (1.24, 1.25 lentelės), įvertinus teritorijų persidengimą, urėdijoje užima 21210 ha, arba kitaip – 41,3 proc. urėdijos veiklos teritorijos miško žemės ploto. Apie 93 proc. (19616 ha) šių teritorijų miško žemės yra apaugusi miškais (medynai).

Konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinės saugomos teritorijos Šilutės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose, įvertinus jų persidengimą, užima 17749 ha miško žemės plotą, tai sudaro 56 proc. miško žemės.

Saugomų teritorijų miškai (miško žemė, kurioje numatyti pakankamai griežti apribojimai ūkinei veiklai) su II grupės ūkinių režimu sudaro apie 35 proc., III grupės – per 23 proc., IV grupės – daugiau kaip 41 proc. I grupės miškai (rezervatiniai), paliekami natūraliai augti užima apie 3 proc. saugomų teritorijų ploto.

Minėtų saugomų teritorijų miškuose vyrauja savaiminės kilmės medynai (daugiau kaip 66 proc.). Vien savaiminės kilmės medynų yra Jūros ir Minijos valstybiniuose ichtiologiniuose bei Mikytų miško beržo, Parubežio ir Šilgailių miško pušų valstybiniuose genetiniuose draustiniuose. Tiesa, visi šie minėti draustiniai nėra dideli. Saugomų teritorijų miškuose vyrauja pusamžiai medynai, sudarydami daugiau kaip 48 proc. ploto. Jaunuolynai sudaro per 28 proc., pribręstantys medynai – per 8 proc., brandūs – 15 proc. medynų ploto. Gamtinę brandą pasiekę 430 ha (per 2 proc.) medynų, daugiausiai jų inventorizuota Nemuno deltos regioniniame parke (159 ha). Miškuose vyrauja spygliuočių medynai, išplitę apie 54 proc. ploto, iš jų – daugiausiai eglynai (per 33 proc.). Tarp minkštųjų lapuočių paplitę beržynai (21 proc.) ir juodalksnynai (16 proc.).

Neapaugusi mišku miško žemė saugomose teritorijose užima 823 ha (apie 4 proc. miško žemės ploto), iš jos aikštės – 284 ha (1,3 proc.). Ne miško žemė šiose teritorijose užima 2929 ha (arba per 12 proc. bendro ploto), iš jos pelkės – 2483 ha (per 10 proc.). Daugiausiai pelkių yra Nemuno deltos regioniniame parke, kur jos sudaro daugiau kaip 20 proc. ploto.

Nemuno deltos regioniniame parke
(nuotr. iš internetinės enciklopedijos „Vikipedija“)

1.24 lentelė**. Konservacinės apsaugos prioriteto saugomų teritorijų miškų charakteristika**

Rodikliai	Valstybiniai draustiniai																	Iš jo pagal:				
	botaniniai			genetiniai					ichtiologiniai			telmologi-niai		kraštovaiz-džio		Graumenos hidrografinis	Meškinės pedologinis	Iš viso	miškų grupes			miškų nuosavybę	
	Kintų	Norkaičių	Šiaudėnų	Kadagynės miško ąžuolo	Mikytų miško beržo	Joniškio miško ąžuolo	Parubežio miško pušies	Šilgailių miško pušies	Jūros	Minijos	Veiviržo	Pleinės	Svencelės	Stemplių	Veivirržo				II	III	IV*	valstybinės reikšmės	privatūs ir kt.
Bendras miškų plotas, ha	448	518	250	4	1	3	4	6	18	8	421	271	1200	327	1331	175	95	**5080**	4665	210	205	3997	1083
Miško žemės plotas, ha	309	512	245	4	1	3	4	6	18	8	384	230	368	317	1306	166	94	**3975**	3571	202	202	2953	1022
Medynų plotas, ha	288	466	239	4	1	2	4	6	18	8	377	210	348	305	1234	162	93	**3765**	3372	196	197	2785	980
iš jo – kultūrinės kilmės	60	325	93	4		2					19	13	26	72	410	21	13	**1058**	938	41	79	932	6
Neapaugusi miško miško Žemė, iš viso, ha		3	2								3	18	8		18	3		**55**	50	3	2	36	19
iš jos – kirtavietės												2						**2**	2			2	
– miško aikštės	3		2								2	9	3		16	2		**37**	33	2	2	22	15
Kita miško žemė, ha	21	43	4			1					4	2	12	12	54	1	1	**155**	149	3	3	132	23
iš jos – laukymės	10	14	1								2		3	5	18			**53**	52	1		42	11
Medynai, ha:																							
- pušynai	116	344					4	6	1	1	32	49	155	17	762	6	1	**1494**	1472	14	8	1280	214
- eglynai	32	53	142								27	4	6	217	116	60	57	**714**	513	90	111	592	122
- ąžuolynai	2	18	2	4		2					109				159	34		**330**	306	21	3	105	225
- beržynai	70	28	26		1					1	38	156	183	40	92	33	12	**681**	621	39	21	560	121
- juodalksnynai	67	16	68								7		2	15	17	1	22	**215**	145	19	51	193	22
- liepynai		1									28				10	15		**54**	51	3		6	48
- baltalksnynai		2							8	3	111		1	5	61	5		**196**	191	3	2	15	181
- kiti medynai	1	4	1						9	3	25	1	1	11	17	7	1	**81**	73	7	1	34	47
Ne miško žemė, ha	139	6	5								37	41	832	10	25	9	1	**1105**	1094	8	3	1044	61
iš jos - pelkių plotas, ha	135	2										38	826		6			**1007**	1007			1007	
Medynai, pasiekę gamtinę brandą, ha	41	2	2						1		4			8	7	3	17	**85**	79	3	3	75	10
Brandžių medynų tūris, tūkst. m^3	15,1	0,6	20,1		0,4				0,2		2,0			3,5	2,2	7,4	5,6	**57,1**	27,9	12,2	17,0	48,0	9,1
Vidutinis medynų amžius, m.	90	80	46	115	70	123	110	95	52	41	65	43	63	65	75	62	70	**70**	72	55	49	72	64
Vidutinis medynų skalsumas	0,77	0,68	0,74	0,30	,80	0,69	0,80	,70	,55	,54	0,66	0,67	0,71	0,76	0,73	0,70	0,72	**0,71**	0,71	0,71	0,74	0,72	0,69
Vidutinis medynų bonitetas	1,4	1,3	1,3	1A,0	1A,0	1,0	1A,0	1,0	1,2	2,3	1,2	2,8	3,1	1,4	1,3	1,3	1,3	**1,5**	1,6	1,4	1,2	1,7	1,3

** - Miškų grupė ir pogrupis nustatyti vadovaujantis aktualiu LR Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ (LR Vyriausybės 2007 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. 1273 redakcija).*

1.25 lentelė. **Kompleksinių saugomų teritorijų miškų charakteristika**

Rodikliai	Regioniniai parkai		Vainuto miškų biosferos poligonas	**Iš viso**	Iš jo pagal:					
	Nemuno deltos	Rambyno			miškų grupes				miškų naudotojus	
					I	II	III	IV	valstyb. reikšmės	privatūs ir kt.
Bendras miškų plotas, ha	7270	2511	9950	**19731**	959	4838	5023	8911	17114	2617
Miško žemės plotas, ha	5662	2456	9774	**17892**	565	3790	4781	8756	15393	2499
Medynų plotas, ha	5131	2147	9210	**16488**	550	3497	4240	8201	14161	2327
iš jo – kultūrinės kilmės, ha	614	917	4075	**5606**		577	1188	3826	5164	442
Neapaugusi miško miško žemė, ha	296	168	308	**772**	5	131	318	318	653	119
iš jos: – kirtavietės	31	35	252	**318**		1	72	245	257	61
– aikštės	187	57	39	**284**	1	6	163	54	240	44
Kita miško žemė, ha	235	141	256	**632**	10	162	224	236	579	53
iš jos – laukymės	100	50	14	**164**	8	77	75	4	152	12
Medynai pagal vyraujančias medžių rūšis, ha:										
- pušynai	1011	1006	500	**2517**	149	939	872	557	2263	254
- eglynai	292	374	5577	**6243**		479	889	4875	5671	572
- ąžuolynai	20	174	72	**266**		109	99	58	232	34
- beržynai	1957	309	1289	**3555**	54	1080	1292	1129	2700	855
- juodalksnynai	1392	172	1421	**2985**	213	686	796	1290	2640	345
- liepynai	3	33	6	**42**		28	9	5	37	5
- drebulynai	50	18	250	**318**		35	71	212	218	100
- baltalksnynai	309	24	66	**399**	81	97	168	53	272	127
- kiti medynai	97	37	29	**163**	53	44	44	22	128	35
Ne miško žemės plotas, ha	1608	55	176	**1829**	394	1048	240	157	1721	108
iš jos – pelkės	1470	6		**1476**	390	987	98	1	1476	
Medynai, pasiekę gamtinę brandą, ha	159	24	164	**347**	31	75	113	128	321	26
Brandžių medynų tūris, tūkst. m^3	108,2	106,3	727,0	**941,5**	4,1	18,5	247,7	671,2	814,7	126,8
Vidut. medynų amžius, m	52	68	46	**51**	51	63	52	45	51	49
Vidut. medynų skalsumas	0,70	0,74	0,76	**0,74**	0,57	0,72	0,73	0,76	0,74	0,73
Vidut. medynų bonitetas	1,7	1A,7	1,2	**1,3**	2,6	1,6	1,1	1,1	1,3	1,2
Funkcinio prioriteto zonos (miško ž.):										
- konservacinio	3156	2002	657	**5815**	560	3362	1691	202	5361	454
- rekreacinio	194	65		**259**		257	2		220	39
- ekologinės apsaugos	2275	112		**2387**	5	171	2211		1762	625
- vandens	1		869*	**870**			870		698	172
- gyvenamojo	1			**1**			1			1
- ūkinio	35	277	8248*	**8560**			6	8554	7352	1208

** - nustatyta pagal miškų grupes ir pogrupius*

1.3.6.2. POILSINIAI (REKREACINIAI) IŠTEKLIAI

Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161) ir LR Vyriausybės nutarimą „Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 84-2931; 2008, Nr. 68-2588; 2010, Nr. 77-3949), rekreaciniams miškams priskiriami miško parkai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, kurortų ir miestų miškai, rekreaciniai miško sklypai. Miškų urėdijos rekreacinius išteklius valstybinės reikšmės miškuose sudaro miško parkai, rekreaciniai miško sklypai ir miestų miškai.

1.26 lentelė. **Rekreacinių miškų charakteristika**

R o d i k l i a i	Miško parkai	Rekrea-ciniai miško sklypai	Miestų miškai	**Iš viso**
Bendras miškų plotas, ha	234	502	13	749
Miško žemės plotas, ha	229	498	12	739
iš jo – neapaugusi mišku žemė, ha / proc.	1	15		16
Medynų plotas, ha / proc.	204/*87*	464/*92*	12/*92*	680/*91*
iš jo: - spygliuočiai	135/*58*	335/*67*	4/*31*	474/*63*
iš jų: - pušynai	105/*45*	311/*62*	4/*31*	420/*56*
- kietieji lapuočiai	8/*3*	5/*1*	7/*54*	20/*3*
iš jų: - klevynai	1/*0*		7/*54*	8/*1*
- minkštieji lapuočiai	61/*26*	124/*24*	1/*7*	186/*25*
iš jų - beržynai, liepynai	30/*13*	113/*23*	1/*7*	144/*19*
Medynai, pasiekę gamtinę brandą (plotas, ha/proc.)	7/*3*	1/*0*		8/*1*
Užmirkusių (U) ir pelkinių (P) augaviečių plotas (ha/proc.)	13/*6*	5/*1*		18/*3*

Visuose rekreaciniuose miškuose inventorizacija vykdyta tais pačiais principais kaip ir visuose kituose miškuose. Inventorizuoti visi miško žemėje esantys, valstybės saugomi gamtos (2), kultūros paveldo (27) objektai, kiti pažintiniu požiūriu vertingi objektai (26 vnt.), rekreacinės teritorijos ir rekreaciniai objektai (1 stovyklavietė, 10 poilsiaviečių, 11 atokvėpio vietų, 3 pažintiniai takai ir kt.).

Visi aukščiau įvertinti objektai sutartiniais ženklais pažymėti kartografinėje medžiagoje ir aprašyti taksoraščiuose.

Rekreaciniai miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai išsidėstę Šilutės (145 ha), Pagėgių (32 ha), Rambyno (66 ha), ir Žemaitkiemio (437 ha) girininkijų teritorijose. Bendras rekreacinių miškų plotas sudaro per 749 ha, arba 2,6 proc. viso miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų (šalyje – 4,8 proc.). Bendras rekreacinės paskirties miškų plotas be technologinės paskirties objektų – 726 ha.

Medynais apaugę apie 92 proc. miško žemės ploto. Savaiminės kilmės medynai sudaro didžiąją dalį (63 proc.) medynų ploto. Miškuose dominuoja pusamžiai medynai, sudarantys apie 86 proc. visų medynų ploto. Spygliuočių medynai sudaro apie 69 proc. visų rekreacinių miškų ploto, iš jų pušynai, vieni tinkamiausių poilsiavimui medynų – apie 62 proc. Lapuočių medynų mažiau, jie sudaro 28 proc., iš jų beržynų – apie 20 proc., juodalksnynų, mažiausiai tinkamų poilsiavimui – apie 5 proc. Daugiau kaip 1 proc. medynų yra pasiekę gamtinę brandą.

Rekreaciniuose miškuose sausos (N hidrotopas), tinkamiausios rekreacijai augavietės užima apie 82 proc., užmirkusios ir pelkinės nenusausintos, mažiausiai tinkamos rekreacijai – tik apie 3 proc. ploto. Prof. E. Riepšo duomenimis, 1 ha sausų miškų, nutolusių iki 0,5 km nuo vandens telkinių, reikia vertinti vidutiniškai 75, drėgnų – 25 žmogaus apsilankymo dienoms per metus.

Rekreacinių naudmenų vertė – lankomumas priklauso nuo trijų skirtingų veiksnių: lankytojų skaičiaus ir poilsiavimo trukmės; naudmenų tinkamumo vystyti kuo įvairesnę rekreacinę veiklą; atstumo nuo gyvenamosios vietos iki rekreacinių vietovių.

Rekreaciniuose miškuose (naudojantis miškų inventorizacijos duomenimis) įvertintos rekreacinės miško savybės (19 lentelė prieduose). Vyrauja uždaro tipo (0,7 ir didesnio skalsumo) landšaftas (daugiau kaip 85 proc.), mažiau mėgiamas poilsiautojų. Pusiau atviro landšafto tipo (labiausiai tinkamo poilsiavimui) miškai (0,3-0,6 sk.) sudaro apie 11 proc., atviro – apie 4 proc. Landšafto tipas, apibūdinantis erdvinę medynų struktūrą, yra 1,1 vid. klasės.

Rekreaciniu požiūriu, be jau paminėtos erdvinės landšafto struktūros, rekreaciniai miškai vertinti pagal ekosistemų natūralumą, estetiškumą, sanitarinę-higieninę vertę ir reljefą (patogumą poilsiui). Iš estetinių-emocinių veiksnių didžiausias dėmesys skiriamas kraštovaizdžio natūralumui, įvairumui, jo komponentams ir elementams. Ekosistemos natūralumo požiūriu, miškų urėdijos

rekreaciniai miškai yra 2,2 (vidutinės) klasės – miškuose vyrauja savaiminiai su želdintomis rūšimis medynai. Medynų estetiškumas (tinkamumas poilsiui) įvertintas 2,3 klase. Estetiškiausi rekreaciniuose urėdijos miškuose yra klevynai, ąžuolynai ir pušynai. Estetiškumą miškų urėdijos rekreaciniuose miškuose menkina užmirkusių ir pelkinių augaviečių juodalksnynai ir beržynai, baltalksnynai bei tankūs spygliuočių jaunuolynai.

Miškų sanitarinė-higieninė vertė (miškų sveikatingumas) įvertinta vidutine (2) klase, reljefas ir poilsinė digresija (miško nuskurdinimas dėl poilsiautojų) yra 1,0 klasės (nenuskurdintas arba pažeistas labai silpnai).

Pastaraisiais metais ypač daug dėmesio skiriama pritaikyti valstybinės reikšmės miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje. Kuriant rekreacinę infrastruktūrą miškuose, orientuojamasi į labiausiai pamėgtus ir lankomus miško sklypus, siekiama sureguliuoti miško lankytojų srautus, nukreipiant poilsiautojus į priešgaisriniu požiūriu saugius miško sklypus. Pažintinių ir mokomųjų objektų kūrimas leidžia visuomenei pažinti gamtos turtus, kultūros paveldo vertybes. Toliau plėtojamas miškų pritaikymas visuomenės rekreaciniams, pažintiniams poreikiams ir tam miškų urėdija negaili nei lėšų, nei laiko. Atnaujinama jau apnykusi, įrengiama nauja, originali rekreacinė įranga. Ypač aktuali jos priežiūra. 2009, sunkmečio metais, privalomiesiems miško tvarkymo darbams – rekreacinių objektų įrengimui ir tvarkymui – skirta net 50,4 tūkst. Lt (1,5 Lt valstybinės reikšmės miškų hektarui), atnaujinant 8 rekreacinius objektus. 2010 metais šiems darbams skirta 18,1 tūkst. Lt (0,5 Lt/ha), atnaujinant 3 rekreacinius objektus. Per paskutiniuosius 3 metus minėtiems darbams skirta vidutiniškai po 81,5 tūkst. Lt kasmet.

Veiklą rekreacinėse teritorijose, jų rekreacinių išteklių naudojimą0 ir apsaugą, šių teritorijų planavimą reglamentuoja Saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), Žemės (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2002, Nr. 102-4551), Miškų (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2003, Nr. 123-5593), Turizmo (Žin., 1998, Nr. 32-852; 2003, Nr. 114-5119), Teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2003, Nr. 42-1916) įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (Žin., 1992, Nr. 22-652; 2003, Nr. 105-4709) ir kiti teisės aktai[19] Juridiniai bei fiziniai asmenys, planuojantys bei vykdantys veiklą rekreacinėse teritorijose, taip pat naudojantys jose rekreacinius išteklius, taip pat turi vadovautis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-35 patvirtintais Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais (Žin., 2004, 18-554).

Dėl didelės poskyrio apimties, atskira knyga yra parengtas VĮ Šilutės miškų urėdijos miškų rekreacinio sutvarkymo projektas, kaip sudėtinė VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto dalis (atsakingas vykdytojas – J. Lučka) ir VĮ Šilutės miškų urėdijos miškų rekreacinio planavimo schema M 1: 50 000. Projekte pateikta: bendra teritorijos apžvalga (rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas, svarbiausios lankytinos vietovės, teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika, kultūros ir gamtos vertybių apžvalga), esamo rekreacinio potencialo analizė ir projektuojama rekreacijos teritorinė sistema.

Vidinės miškotvarkos projekte numatytos rekreacinių miškų apsaugos ir naudojimo priemonės, taip pat medynų pertvarkymo priemonės rekreacijos reikmėms, numatytos rekreacinės infrastruktūros objektų ir įrenginių vietos, kai tokia veikla neprieštarauja saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

1.3.6.3. MEDŽIOKLĖS PLOTŲ IR MEDŽIOJAMOSIOS FAUNOS CHARAKTERISTIKA

VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje medžioja medžiotojų būreliai ir klubai. Visa teritorija suskirstyta į medžioklės plotų vienetus, kurių ribas patvirtino Medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti sudaryta komisija. Mokesčių už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimo dydis priklauso nuo medžioklės plotų vienete potencialiai galimų išgauti medžiojamųjų gyvūnų

[19] Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatai, 2 punktas.

išteklių kiekio ir yra apskaičiuojamas pagal medžioklės plotų dydį ir šių plotų tinkamumą medžiojamiesiems gyvūnams gyventi ir veistis. Miško medžioklės plotų tinkamumą apsprendžia medynų pasiskirstymas pagal mišrumo grupes. Elniniams žvėrims tinkamiausi yra lapuočių ir mišrių lapuočių su spygliuočiais miškai. Blogiausios pašarinės ir apsauginės sąlygos yra grynuose pušynuose su nedidele lapuočių priemaiša. Atsižvelgiant į medynų mišrumą, pagal atskirų kategorijų medynų užimamą plotą nustatomas leistinas elninių žvėrių skaičius.

Miško medžioklės plotų pasiskirstymas girininkijose pagal medynų mišrumo kategorijas pateiktas 1.27 lentelėje ir 18 pav. Iš minėtos lentelės duomenų matyti, kad urėdijos miškuose vyrauja lapuočių ir mišrių lapuočių su spygliuočiais medynai. Jie užima 20,9 tūkst. ha plotą, arba sudaro per 44 proc. viso medynų ploto. Daug mažesnį plotą užima mišrių spygliuočių su nedidele lapuočių priemaiša medynai (apie 24 proc.).

1.27 lentelė. **Medžioklės plotai pagal medynų mišrumą**

Eil. Nr.	Girininkija	Medynai (plotas, ha)				
		lapuočiai ir mišrūs lapuočiai su spygliuočiais (1)	mišrūs spygliuočiai su lapuočiais (2)	mišrūs spygliuočiai su nedidele lapuočių priemaiša (3)	gryni pušynai ir pušynai su nedidele lapuočių priemaiša (4)	iš viso
1	Pėžaičių	827	383	1116	841	3167
2	Kintų	1494	191	473	415	2573
3	Švėkšnos	2759	924	1285	1271	6239
4	Stemplių	1722	1021	1214	17	3974
5	Norkaičių	904	580	779	1337	3600
6	Šiaudėnų	1882	946	1715	86	4629
7	Šilutės	2386	373	1118	1969	5846
8	Vainuto	3525	1725	1176	24	6450
9	Pagėgių	1498	404	958	626	3486
10	Rambyno	1087	332	559	610	2588
11	Žemaitkiemio	2771	430	738	682	4621
Iš viso		**20855**	**7309**	**11131**	**7878**	**47173**

Likusiame plote auga mišrių spygliuočių su lapuočiais medynai (apie 17 proc.) ir grynų pušynų su nedidele lapuočių medynai (daugiau kaip 15 proc.). Urėdijos miškuose sąlygos elniniams žvėrims gyventi ir veistis yra palankios.

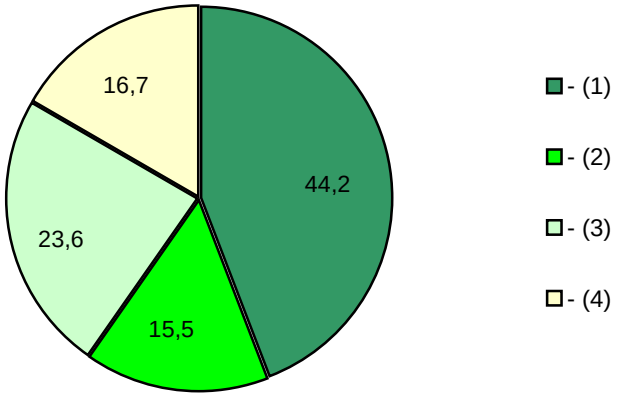

18 pav. Medžioklės plotai pagal medynų mišrumą, proc.

1.28 lentelėje pateikta kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika. VĮ Šilutės miškų urėdijos miškuose, per šerius paskutiniuosius metus elninių žvėrių populiacija nuolat didėjo.

Elninių žvėrių populiacija 2015 metų apskaitos duomenimis, 3 kartus viršija leistiną šių žvėrių gausą. Šernų populiacija 2010–2013 metais santykinai nesikeitė, o nuo 2014 metų pastebimas žymus sumažėjimas (nuo 1547 iki 473 vnt.). Siekiant sustabdyti afrikinio kiaulių maro plitimą, pradėtas šernų populiacijos dydžio reguliavimas – viena iš efektyviausių priemonių. 2015 metų preliminarios apskaitos duomenimis, šernų populiacija nežymiai viršija leistiną gausą.

Bendra elninių žvėrių gausa skaičiuojama sąlyginiais elniais pagal santykį:

1 taurusis elnias = 4 stirnos;
1 taurusis elnias = 2 danieliai;
1 briedis = 3 taurieji elniai.

Nuo 2010 metų elninių žvėrių gausa, išreikšta sąlyginiais elniais, padidėjo nuo 1666 iki 2827 vnt. (2015 metais).

1.28 lentelė. **Kanopinių žvėrių gausos kitimo ir sumedžiojimo dinamika**
(G – gausa, T – tankis (1000 ha miško), S – sumedžiojimas, vnt.)

Kanopiniai žvėrys		Metų sezonas						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	**Vid.**
Sąlyginiai elniai		1666	1812	2074	2289	2441	2827	**2185**
Briedis	G	145	167	201	220	248	332	**219**
	T	3,1	3,5	4,3	4,7	5,3	7,0	**4,7**
	S	1	2	1	9	21	33	**11**
Elnias	G	321	412	513	578	611	658	**516**
	T	6,8	8,7	10,9	12,3	13,0	13,9	**10,9**
	S	5	7	10	19	28	54	**21**
Stirna	G	3359	3321	3544	3917	3938	4405	**3747**
	T	71,2	70,4	75,1	83,0	83,5	93,4	**79,4**
	S	541	477	426	531	581	643	**533**
Danielius	G	140	138	144	143	142	145	**142**
	T	3,0	2,9	3,1	3,0	3,0	3,1	**3,0**
	S	12	8	6	3	9	12	**8**
Šernas	G	1209	1152	1228	1547	473	678	**1048**
	T	25,6	24,4	26,0	32,8	10,0	14,4	**22,2**
	S	664	476	516	585	907	871	**670**

VĮ Šilutės miškų urėdija turi du profesionalios medžioklės plotus Kintų ir Švėkšnos girininkijose, kurie užima per 14,9 tūkst. ha, iš jų per 2,7 tūkst. ha – miškai. Medžioklėse dalyvauja Lietuvos ir užsienio medžiotojai [36].

1.4. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VYKDYMO ANALIZĖ

1.4.1. ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Miško ūkinė veikla apima miško apsaugos, naudojimo, atkūrimo, ugdymo, melioracijos ir kitus darbus. Jie grindžiami biologijos ir technikos mokslų pasiekimais, kuriuos taikant galima garantuoti miškų tvarkymo kokybę ir produktyvumą.

Miško išteklių ir praeito vykmečio darbų rezultatų analizės tikslas – įvertinti ūkinės veiklos (miškininkavimo) efektyvumą valdoje. Analizės rezultatai naudojami valdos ūkio tikslams koreguoti bei naujojo vykmečio projektiniams sprendiniams pagerinti.

Analizės uždaviniai:

- nustatyti atliktų ūkinių priemonių atitikimą projektinėms bei nuokrypių priežastims išaiškinti pagal priemonių rūšį, apimtį ir kokybę;
- nustatyti miško išteklių pokyčius, jų priežastis bei atitikimą tvaraus miškų ūkio kriterijams bei rodikliams;
- nustatyti ekonominius veiklos rezultatus;
- nustatyti ir įvardinti įvykius bei procesus, turėjusius esminės įtakos ūkininkavimui.

Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizėje pateikti ir įvertinti medynų rodiklių kiekybiniai (bendro stiebų ir brandžių medynų tūrio, prieaugio ir kt.) ir kokybiniai (rūšinės sudėties, medynų stabilumo ir kt.) pokyčiai dėl projektuotų ar valdytojo iniciatyva įvykdytų miško ūkinių priemonių. Sudarytas medžių stiebų prieaugio ir jo naudojimo balansas. Apskaičiuotas miško kirtimais iškirstas (sunaudotas), sunykęs ir nepanaudotas (likę sausuoliai) medienos tūris.

Analizei naudoti urėdijos miško ūkinės veiklos metinių ataskaitų, ūkinių priemonių posistemės, Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado, Aplinkos ministerijos leidinių bei taksacinių sklypų aprašymo duomenys, ankstesnių miškotvarkų medžiaga.

Praeito vykmečio miškotvarkos projektas buvo parengtas 2005–2014 metams. Projektuota ir realiai vykdyta ūkinė veikla vertinta:

- 2014 m. miškų inventorizacijos metu (penkerių paskutiniųjų metų) ugdymo darbų kokybė bei vykmečio želdinių būklė ir kokybė;
- analizuojant kirtimų efektyvumą pagal miško rodiklių pokyčius;
- Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento (RAAD) Miškų kontrolės skyriaus specialistų (2008 ir 2010 m.);
- Klaipėdos RAAD, Šilutės rajo agentūros specialistų (2013 ir 2015 m.);
- Valstybinė miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus specialistų (2014 ir 2015 m);
- Valstybinė miškų tarnybos Miško sėklų ir sodmenų kokybės skyriaus specialistų (2015 m.);
- Valstybinė miškų tarnybos Miško genetinių išteklių skyriaus specialistų (2015 m.).

1.4.2. VYKDYTOS ŪKINĖS PRIEMONĖS IR JŲ REZULTATAI

1.4.2.1. MEDIENOS RUOŠA

Analizuojant ir vertinant praeito vykmečio ūkinę veiklą, panaudoti tik šiuo metu tiesiogiai valdomų (miško žemė – 31668 ha) miškų ūkinės veiklos rodikliai.

1.29 lentelėje miškotvarkos projektuotų darbų apimtis pateikta pagal 2005–2014 metų miškų urėdijai parengtą VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą. Suvestinių miško taksacinių rodiklių analizė urėdijoje, ypač jų pokyčių palyginimas tarp dviejų inventorizacijų, geriausiai atspindi miškų būklės kaitos tendencijas ir leidžia vertinti viso ūkininkavimo rezultatyvumą. Miško žemės, medynų ploto bei jų rodiklių kaita, o kartu miško naudojimas bei įmonės efektyvumas, priklauso nuo miško kirtimo ir atkūrimo būdų, metodų, technologijų, kokybiško jų vykdymo. Todėl toliau kiek išsamiau bus aptarti pagrindiniai, ugdymo bei sanitariniai kirtimai, miško atkūrimas ir įveisimas.

1.29 lentelė. **Miškotvarkos projektuota ir realiai įvykdyta metinė pagrindinių ūkinių priemonių apimtis**

Ūkinė priemonė	2004 m. miškotvarka				Realiai atlikta 2012–2014 m.	
	projektuota		įvykdyta (2005–2014 m.)			
	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m^3	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m^3	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m^3
Miško kirtimai						
Pagrindiniai kirtimai, iš viso	**294**	**76,1**	**272**	**60,9**	**284**	**69,7**
iš jų – atvejiniai, atrankiniai	76	10,2	73	7,6	74	9,0
proc.	*25,5*	*13,4*	*26,8*	*12,5*	*26,1*	*12,9*
Iš 1 ha visų medynų kirsta, m^3		2,7		2,1		2,4
Papildomi pagrindiniai kirtimai	**x**	**0,5**				
Ugdomieji kirtimai, iš viso	**643**	**13,5**	**625**	**9,3**	**744**	**14,2**
iš jų:						
- jaunuolynų ugdymo	327	0,4	339	0,3	350	0,2
- retinimai	204*	6,1*	185	4,4	174	4,1
- einamieji	112	7,0	101	4,6	220	9,9
Sanitariniai kirtimai	**x**	**15,0**	**x**	**18,5**	**x**	**12,5**
Specialieji (kiti) kirtimai	**x**	**1,0**	**x**	**0,3**	**x**	**0,5**
Iš viso	**937**	**106,1**	**897**	**89,0**	**1028**	**96,9**
Iš 1 ha visų medynų kirsta, m^3		3,8		3,1		3,4
Miško atkūrimas ir įveisimas						
Miško želdinimas	292		125		120	
Mišrus atkūrimas (želd. ir žėlimas)			123		122	
Miško žėlimas (netaikant ir taikant žėlimą skatinančias priemones)	100		16		21	
Iš viso	**392**		**264**		**263**	
iš jo – želdinant, proc.	*74,5*		*47,3*		*45,6*	

** - po 2012 m. atlikto Vidinės miškotvarkos projekto patikslinimo, metinė retinimo kirtimų apimtis 2012–2014 metams – 174 ha, iškertant 5,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos*

Pagal 2005–2014 metų miškotvarkos projektą (valstybinės reikšmės miškų medynų plotas – 28707 ha), kasmet buvo numatyta iškirsti po 106,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Nustatyti pagrindiniai kirtimai, kartu su papildomais, turėjo sudaryti apie 72 proc., ugdomieji – apie 13 proc., sanitariniai – per 14 proc. ir specialieji (kiti) kirtimai – apie 1 proc. viso iškertamos medienos kiekio (1.29 ir 1.30 lentelės).

Pagrindiniais kirtimais paruošta spygliuočių mediena turėjo sudaryti daugiau kaip 66 proc., minkštųjų lapuočių – per 34 proc. Pagrindiniais kirtimais iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti po 2,7 m^3, o visų rūšių kirtimais – po 3,8 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti apie 71 proc. einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos).

Atvejiniais, atrankiniais (pagrindiniais neplynaisiais) kirtimais projektuota iškirsti daugiau kaip 13 proc. viso pagrindiniais kirtimais iškertamo likvidinės medienos kiekio arba apie 26 proc. viso pagrindiniais kirtimais apimto ploto.

Per projekto galiojimo (2005–2014 m.) laikotarpį pagrindinių miško kirtimų metinė biržė pagal medienos tūrį iškirsta 80 proc., per metus vidutiniškai iškertant po 60,9 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal iškertamą medieną įvykdyta apie 70 proc. (retinimų – 76 proc., einamųjų – 66 proc.), sanitarinių – daugiau kaip 123 proc., specialiųjų – 35 proc. projektuotos. Bendra kirtimų apimtis pagal iškirstą likvidinę medieną įvykdyta apie 84 proc. projektuotos. Pagrindiniais kirtimais iš vieno hektaro medynų iškirsta 2,1 m^3 (projektuota – 2,7 m^3) o visų rūšių kirtimais – 3,1 m^3 (projektuota – 3,8 m^3) likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais iškirsta 65 proc. einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos).

Atskiriems vykmečio metams miško naudojimo apimtis buvo peržiūrima ir tvirtinama Aplinkos ministro įsakymais. Patvirtinta vidutinė metinė pagrindinių kirtimų apimtis buvo vidutiškai apie 16 proc. mažesnė nei projektuota. Bendros patvirtintos naudojimo apimties buvo laikomasi.

Pagal miškų urėdijos duomenis (1.30 lentelė), per vykmetį pagrindiniais kirtimais paruoštos likvidinės medienos tūris sudaro apie 69 proc. (projektuota 72 proc.), ugdomaisiais – daugiau kaip 10 proc. (projektuota 13 proc.), sanitariniais – apie 21 proc. (projektuota 14 proc.), 19 pav.

1.30 lentelė. **Miško kirtimų apimtis 2005–2014 metais**
(likvidinė mediena, tūkst. m^3)

Metai	Pagrindiniai kirtimai	Iš jų – pagal poūkius			Tarpiniai kirtimai	Iš jų:			Iš viso
		spygliuočiai	kietieji lapuočiai	minkštieji lapuočiai		ugdomieji	sanitariniai	specialieji (TN)	
2005	45,7	27,1	0,2	18,4	26,3	5,3	20,9	0,1	72,0
2006	55,3	33,3	0,2	21,8	23,0	9,3	13,4	0,3	78,3
2007	48,4	31,0	1,2	16,2	40,0	5,0	35,0		88,4
2008	50,4	31,3	0,2	18,9	26,8	5,7	20,6	0,5	77,2
2009	65,2	43,5	0,3	21,4	29,7	4,5	25,0	0,2	94,9
2010	65,9	44,5	0,4	21,0	24,9	6,6	17,5	0,8	90,8
2011	69,4	46,3	0,4	22,7	28,5	13,3	15,1	0,1	97,9
2012	66,0	46,6		19,4	28,1	15,0	12,9	0,2	94,1
2013	65,8	46,6	0,3	18,9	125,7	12,1	12,9	0,7	91,5
2014	77,3	53,0	0,4	23,9	27,9	15,5	11,8	0,6	105,2
Iš viso:	**609,4**	**403,2**	**3,6**	**202,6**	**280,9**	**92,3**	**185,1**	**3,5**	**890,3**
Vidutin. per metus	**60,9**	**40,3**	**0,4**	**20,2**	**28,1**	**9,2**	**18,5**	**0,4**	**89,0**

Dėl medynų būklės išaugusių sanitarinių kirtimų, miško ugdomiesiems kirtimams tenka tik apie 33 proc. viso tarpinio naudojimo. Pagrindiniais miško kirtimais paruošta spygliuočių mediena sudaro per 66 proc. (kiek ir projektuota), minkštųjų lapuočių – per 33 proc. (projektuota 34 proc.), kietųjų lapuočių – apie 1 proc.

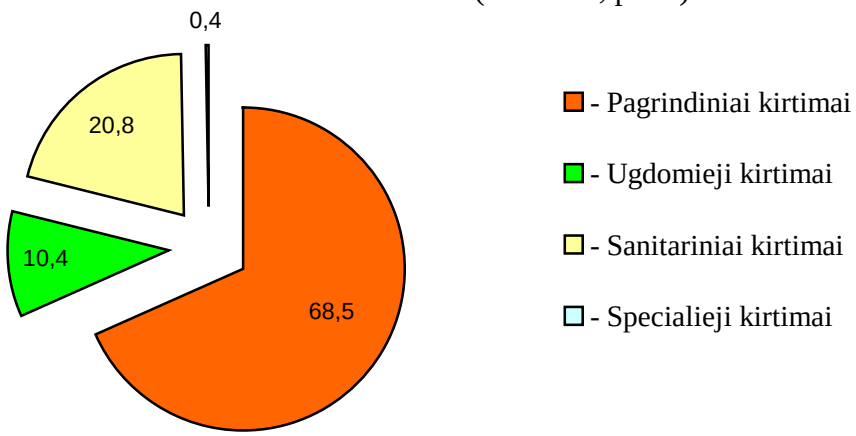

19 pav. Įvykdytų miško kirtimų struktūra

2004 metais miškotvarkos suprojektuoti neplynieji pagrindiniai miško kirtimai, atsižvelgiant į miškų grupę ir pogrupį, augavietės sąlygas, esamo ir būsimo (tikslinio) medyno sudėtį, struktūrą, selekcinę vertę, esamą pomiškį bei atkūrimo būdą, taip pat technines ir ekonomines sąlygas pagal kertamą plotą, kaip jau rašyta, turėjo sudaryti apie 26 proc., o pagal iškertamą medieną – daugiau kaip 13 proc. visų pagrindinių kirtimų. Per vykmetį urėdija šiuos kirtimus įvykdė. Atvejiniai ir atrankiniai kirtimai pagal kertamą plotą sudarė apie 27 proc., o pagal iškirstą medieną – apie

13 proc. Per praėjusį vykmetį neplynaisiais pagrindiniais miško kirtimais (miškotvarkos duomenimis) kirsta 524 ha medynų. Didžiąją šių kirtimų dalį (apie 90 proc.) sudarė atvejiniai kirtimai, mažesniąją (per 10 proc.) – atrankiniai miško kirtimai.

Atvejiniai kirtimai pušynuose sudaro per 46, beržynuose – 25 proc., eglynuose – daugiau kaip 21 proc., drebulynuose – apie 4 proc., baltalksnynuose ir kituose medynuose apie 4 proc. viso šiais kirtimais kirsto ploto. Dažnai buvo taikomi supaprastinti dviejų atvejų atvejiniai pagrindiniai kirtimai, kuriais atkuriami pušynai (apie 38 proc. visų atvejinių kirtimų). Ilgalaikiais atvejiniais kirtimais kirsta tik apie 3 proc. proc. atvejiniais kirtimais apimto ploto. Pirmasis atvejinių kirtimų atvejis (vadinamieji nebaigti atvejiniai kirtimai) atliktas per 51 proc. atvejinių kirtimų ploto. Pirmuoju atvejinių kirtimų atveju kirstuose medynuose apie 14 proc. ploto užima medynai su perspektyviu tikslinių medžių rūšių pomiškiu ir perspektyviu II medynų ardu. Medynuose, kuriuose nėra pakankamai pomiškio, siekiama savaiminio medynų atžėlimo, o medynuose su drebulėmis – ir sumažinti pastarųjų atauginę galią. Medynuose, kuriuose atliktas paskutinysis atvejinių kirtimų atvejis (apie 49 proc. viso atvejinių kirtimų ploto), apie 97 proc. ploto vyrauja susiformavę, daugiausia savaiminės kilmės (89 proc.) nauji medynai, todėl kirtimų tikslas yra pasiektas.

Atrankiniai atvejiniai kirtimai daugiausiai taikyti eglynuose (per 41 proc.). Beržynuose šie kirtimai sudaro apie 21 proc., baltalksnynuose – 17 proc., pušynuose – daugiau kaip 9 proc., ąžuolynuose – apie 4 proc.

Iš vieno hektaro medynų, atvejiniais ir atrankiniais kirtimais iškirsta vidutiniškai po 104 m^3 likvidinės medienos.

1.31 lentelė. **Neplynieji pagrindiniai miško kirtimai, atlikti per paskutinįjį vykmetį**

Kirtimo būdai	Buvę medynai	Plotas, ha	Medynai, kuriuose įvykdytas paskutinis atvejis (plotas, ha)					Nebaigti neplynieji kirtimai (plotas, ha)		
			iš viso	susiformavęs medynas		nesusiformavęs medynas		iš viso	iš jų:	
				savaiminės kilmės	kultūrinės kilmės	paliekamas želti	atkurtinas želdinant		su perspektyviu pomiškiu	su perspektyviu II ardu
Tipiški, supaprastinti ir grupiniai atvejiniai	Pušynai	215	84	84				131	10	
	Eglynai	97	48	38	7		3	49	15	2
	Ąžuolynai	4	1	1				3		
	Beržynai	112	61	50	7		4	51		5
	Juodalksnynai	5	3	3				2		
	Drebulynai	17	12	11	1			5		1
	Baltalksnynai	9	9	6	3					
iš jų - supapr. 2 atvejų atv. kirtimai, kuriais atkuriami pušynai	*Pušynai*	*178*	*66*	*66*				*112*	*10*	
Iš viso:		459	218	193	18		7	241	25	8
Ilgalaikiai atvejiniai	Pušynai	2	2	2						
	Eglynai	4						4		
	Beržynai	6	5	5				1		
Iš viso:		12	7	7				5		
Atrankiniai atvejiniai	Pušynai	5	5		5					
	Eglynai	26	7	7				19	5	
	Ąžuolynai	2	2	1	1					
	Beržynai	11	5	4	1			6		
	Baltalksnynai	9	7	7				2		
Iš viso:		53	26	19	7			27	5	
Iš viso:		**524**	**251**	**219**	**25**		**7**	**273**	**30**	**8**
Proc.		**100,0**	**47,9**	**41,8**	**4,8**		**1,3**	**52,1**	**5,7**	**1,5**

Apie pusę visų miškų urėdijos pagrindinių atvejinių ir atrankinių (neplynųjų pagrindinių) kirtimų buvo atliekama Norkaičių (per 17 proc.), Šiaudėnų ir Vainuto (po 12 proc.) girininkijų miškuose. Mažiausiai šių kirtimų atlikta Rambyno (3 proc.), Pagėgių (daugiau kaip 4 proc.) ir Žemaitkiemio (apie 5 proc.) girininkijų miškuose.

Miškotvarkos duomenimis, per 2005–2014 metus plynaisiais pagrindiniais kirtimais iškirsta 2441 ha medynų (1.32 lentelė). Plynieji pagrindiniai kirtimai sudaro apie 95 proc., plynieji sanitariniai (pagrindiniai) – apie 4 proc., plynieji sanitariniai (tarpiniai) – daugiau kaip 1 proc. Plynaisiais kirtimais daugiausiai iškirsta eglynų (per 34 proc. plynųjų kirtimų ploto), kiek mažiau pušynų (daugiau kaip 26 proc.) ir beržynų (per 22 proc.).

1.32 lentelė. **Plynosios dešimtmečio kirtavietės pagal kirtimų ir medžių rūšis**

Buvę medynai (pagal vyraujančią medžių rūšį)	Iškirstas plotas pagal kirtimų rūšį, ha				Leista iškirsti pagal kirtimų leidimus, (plotas, ha)
	plynieji pagrindiniai	plynieji sanitariniai	plynieji sanitariniai, nepriskirti pagrindiniams	Iš viso	
P	613	13	5	631	
E	784	33	22	839	
Ą	7	9	2	18	
U		4	2	6	
B	512	20	2	534	
J	278	9	1	288	
D	80	1		81	
Bt	42	2		44	
Iš viso	**2316**	**91**	**34**	**2441**	**2494**
Proc.	***92,9***	***3,6***	***1,4***	***97,9***	***100,0***

Pagrindiniais ir plynaisiais sanitariniais, nepriskirtiems pagrindiniams kirtimams, buvo iškirsta 2,1 proc. medynų mažiau nei leista iškirsti pagal kirtimų leidimus.

Ugdomaisiais miško kirtimais, kaip viena svarbiausių miško ūkinių priemonių formuojant medynų rūšių sudėtį, reguliuojant jų struktūrą ir tankį, produktyviems ir atspariems vėjavartoms, vėjalaužoms ir kitiems nepalankiems aplinkos veiksniams medynams išauginti, stiprinant miškų estetines, rekreacines ir kitas funkcijas, sudarant sąlygas saugomoms ekosistemoms išlikti, kasmet projektuota išugdyti vidutiniškai po 643 ha medynų, vidutiniškai iškertant po 13,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Miškotvarkos numatyta bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal plotą įvykdyta per 92 proc. (jaunuolynų ugdymo (tuomet šviesinimų ir valymų) – apie 104 proc., retinimo – apie 95 proc., einamųjų – per 90 proc. (20 pav.)). Miško ugdomųjų kirtimų apimtis pagal iškertamą medieną aprašyta po 1.29 lentele.

Miško želdiniai ir žėliniai iki susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdomieji kirtimai, vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais (Žin., 2008, Nr. 45-1702; 2013, Nr. 135-6894; TAR, Nr. 2015-14257), buvo prižiūrimi ir saugomi. Per paskutiniuosius penkerius metus vien stelbiančių medelių ir krūmų pašalinimas buvo atliekamas vidutiniškai po 426 ha kasmet.

Dėl ekonominio šalies ūkio nuosmukio 2009 metais, buvo gerokai sumažėjusi ne tik jaunuolynų ugdymo, bet ir retinimo (net ir 2010 m.), kirtimų apimtis (20 pav.). Dėl pokyčių medienos rinkoje ir finansinių išteklių naudojimo ekonominės recesijos, Generalinės miškų urėdijos buvo numatytos priemonės ekonominėms sąlygoms miškų urėdijose stabilizuoti. 2009 metais miškų urėdijoms buvo leista sumažinti II eilės valymo kirtimų apimtį, manant, kad šių darbų atidėjimas vieneriems metams jaunuolynų būklei neigiamos įtakos neturės.

Pažymėtina, kad 2005–2014 metais vienam hektarui plynaisiais pagrindiniais kirtimais iškertamam medynų plotui teko per 1,2 ha (projektuota 1,1 ha) jaunuolynų ugdymo kirtimų ploto. Šalia jaunuolynų ugdymo, kaip jau rašyta, kasmet 426 ha plote buvo atliekami želdinių ir žėlinių priežiūros darbai, pašalinant stelbiančius krūmus ir medelius bei žolinę augaliją.

Dėl vykmečio pradžioje praūžusių uraganų ,,Ervino“ (2005 m.) ir ypač ,,Kirilo“ (2007 m.), kai urėdijos miškuose buvo pažeista apie 4,4 tūkst. ha medynų, išversta ir išlaužta 21,7 tūkst. m^3 medienos, buvo gerokai sumažėjusi einamųjų kirtimų ir gerokai padidėjusi sanitarinių kirtimų apimtis. Nors einamųjų ir sanitarinių kirtimų tikslai yra skirtingi ir negalima šių kirtimų kompensuoti ar pakeisti vienų kitais, tačiau pablogėjus miškų sanitarinei būklei, ypač 2005, 2007–2009 metais, sanitariniais kirtimais buvo kertama gana daug, mažiau dėmesio skiriant ugdomiesiems kirtimams (1.30 lentelė).

Antroje vykmečio pusėje, pagerėjus medynų sanitarinei būklei ir padidėjus einamųjų kirtimų amžiaus medynų plotui, didesnis dėmesys urėdijoje buvo skiriamas einamiesiems kirtimams.

Pradėjus gerėti ekonominėms sąlygoms, atsigaunant medienos rinkai ir gerėjant miškų urėdijos finansinei būklei, ugdomiesiems kirtimams vėl skiriamas reikiamas dėmesys. Gerokai padidintos jaunuolynų ugdymo, retinimų ir einamųjų kirtimų apimtys.

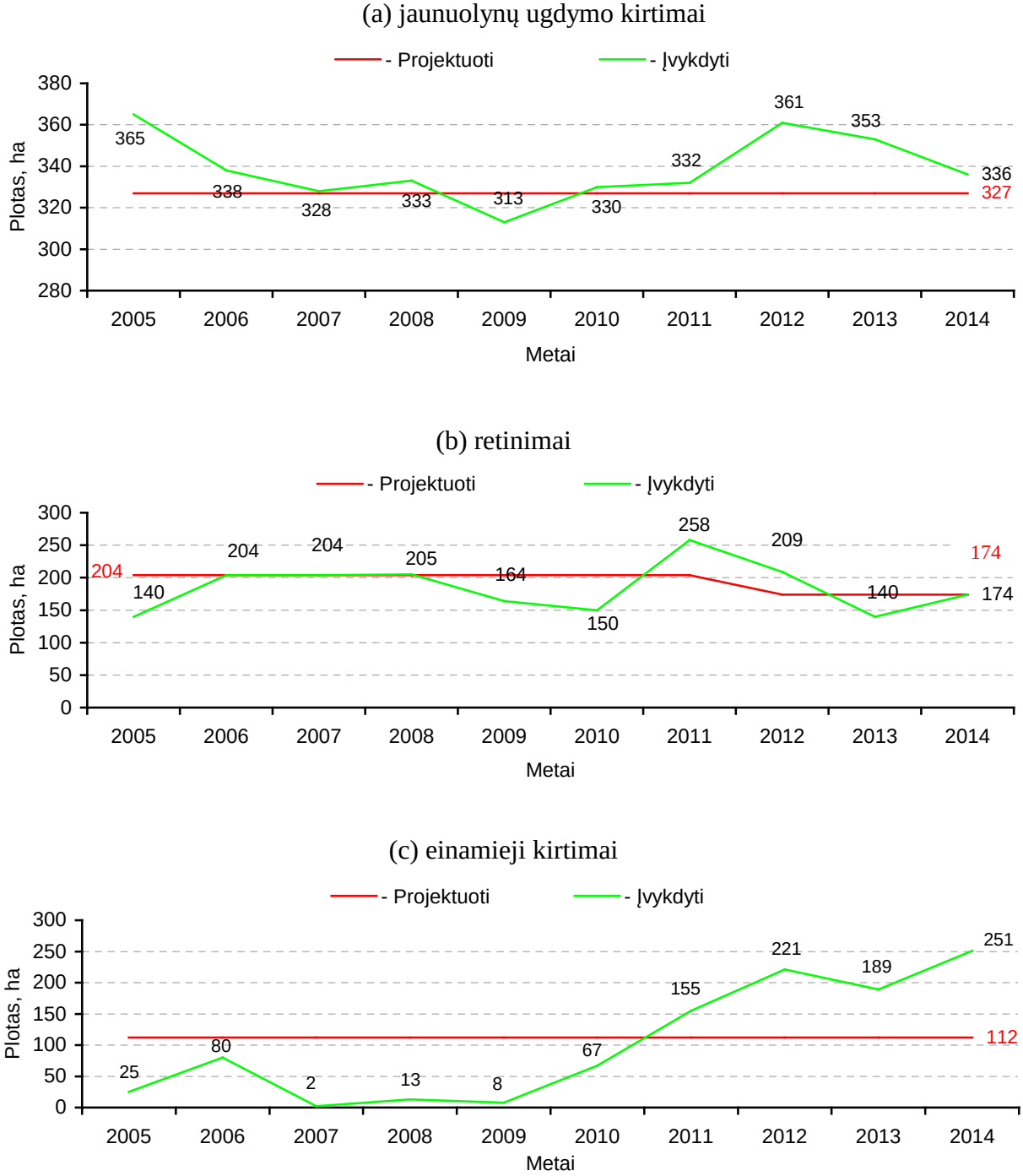

20 pav. Miškotvarkos projektuota ir realiai įvykdyta ugdomųjų kirtimų apimtis (a – jaunuolynų ugdymo, b – retinimų, c – einamųjų kirtimų)

Ugdomieji kirtimai, ypač jaunuolynų ugdymas, buvo suprojektuoti vykdyti gana intensyviai, vidutiniškai retinimais iškertant – 30 proc., einamaisiais – 63 proc. likvidinės medienos kiekio. Jaunuolynų ugdymo kirtimais 2005–2014 metais iš vieno hektaro vidutiniškai iškirsta apie 15 m^3 (projektuota – apie 12 m^3/ha) stiebų medienos. Atliktų retinimų intensyvumas (24 m^3/ha likvidinės medienos) yra 20 proc. mažesnis už projektuotą (30 m^3/ha). Einamaisiais kirtimais buvo kertama

apie 29 proc. (45 m^3/ha likvidinės medienos) mažesniu intensyvumu nei projektuota (63 m^3/ha). Dėl per mažo ugdymo intensyvumo nepatenkinamai įvertinta tik per 2 proc. per 5 paskutiniuosius metus atliktų retinimo ir einamųjų kirtimų (1.33 lentelė). Taigi, reikia pripažinti, kad ugdomieji kirtimai, ypač einamieji kirtimai, buvo suprojektuoti 15-20 proc. vykdyti per intensyviai.

Specialiaisiais (anksčiau – kitais) kirtimais, kurių kategorijai priskirti rekonstrukciniai, kraštovaizdžio formavimo bei biotechniniai kirtimai, planuota kasmet vidutiniškai iškirsti po 1,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Specialiųjų kirtimų metinė kirtimų apimtis per analizuojamą laikotarpį, dėl įvairių priežasčių (daugiausia, apskaitos), yra apie 70 proc. mažesnė už projektuotą.

Bendra metinė kirtimų apimtis, dėl jau aptartų priežasčių, yra 16 proc. mažesnė už projektuotą, todėl galima teigti, kad urėdija prisilaikė projektuotų apimčių.

2004 metų miškotvarka buvo numačiusi dirbtinai apželdinti daugiau kaip 74 proc. esamų plynumų ir būsimų vykmečio plyno kirtimo biržių, atkuriant ir įveisiant vidutiniškai po 292 ha miško želdinių kasmet. Metinė miško žėlimo apimtis turėjo sudaryti apie 100 ha. Projekto galiojimo laikotarpiu miškas atkurtas ir įveistas želdinant daugiau kaip 47 proc. (43 proc. mažiau nei projektuota) viso atkuriamo ir įveisiamo ploto.

1.4.2.2. MEDYNŲ UGDYMAS IR PRIEŽIŪRA

Miškotvarkos lauko darbų metu įvertinta 3399 ha paskutiniųjų penkerių metų ugdomųjų kirtimų kokybė bei pagrįstumas (1.33 lentelė). Jaunuolynų ugdymo kirtimais buvo apimta apie 49 proc., retinimo – apie 27 proc., einamaisiais – daugiau kaip 24 proc. viso ugdyto ploto. Vertinta vizualiai, dviejų balų sistema (patenkinamai, nepatenkinamai).

Pagrindiniai ugdymo kokybės kriterijai grynuose medynuose (ugdomųjų kirtimų normatyvas) yra po ugdomųjų miško kirtimų paliekamas medžių skaičius, atsižvelgiant į vyraujančią medžių rūšį, vidutinį gerai išsivysčiusių medžių aukštį bei miško tipą (spygliuočių medynams) ir medyno skalsumas po ugdomųjų miško kirtimų (į pastarąjį orientuojasi miškotvarka), atsižvelgiant į medžių rūšį, augavietės sąlygas, vidutinį medyno aukštį ir vidutinį medžių stiebų skersmenį. Pagrindiniai ugdymo kriterijai mišriuose medynuose yra medyno rūšinė sudėtis ir skalsumas, iki kurio medyną leidžiama išretinti, jaunuolynuose – tikslinių rūšių medžių stelbimas.

1.33 lentelė. **Ugdomųjų kirtimų, atliktų per paskutiniuosius 5 metus, vertinimas**
(valstybinės reikšmės miškai)

Rodikliai	Mato vnt.	Jaunuolynų ugdymas	Retinimai	Einamieji	**Iš viso**
Plotas, kuriame ugdomųjų kirtimų kokybė įvertinta natūroje	ha	1661	903	835	**3399**
iš jo – ugdymas kartotas	ha	78	10	7	**95**
Ugdomųjų kirtimų įvertinimas:					
- patenkinamai	ha	1643	879	815	**3337**
	proc.	*98,9*	*97,3*	*97,6*	***98,2***
- nepatenkinamai	ha	18	24	20	**62**
	proc.	*1,1*	*2,7*	*2,4*	***1,8***
Nepatenkinamai atlikti kirtimai pagal priežastis:					
- per didelis intensyvumas	*proc.*			*13*	***4***
- per mažas intensyvumas	*proc.*	*90*	*81*	*87*	***85***
- blogai parinkti kirtimui medžiai	*proc.*		*12*		***5***
- išugdyta dalis sklypo	*proc.*	*10*			***3***
- iškirstos tik valksmos	*proc.*		*5*		***2***
- kirtimai nevykdyti	*proc.*		*2*		***1***

Visuose vertintuose sklypuose ugdymas buvo reikalingas. Jaunuolynų ugdymas kartotas per 3 proc., retinimo kirtimai – per 1 proc., einamaisiais – apie 1 proc. viso šiais kirtimais ugdyto ploto. Retinimo ir einamieji kirtimai paprastai vykmetyje nekartojami ir, vargu, ar pagrįsti, tačiau dėl

nedidelio ugdymo intensyvumo žalos medynams nepadaryta. Per paskutiniuosius penkerius metus kasmet ugdomaisiais kirtimais iš vieno hektaro medynų buvo iškertama (stiebų tūris) vidutiniškai: jaunuolynų ugdymais – apie 15 m^3, retinimais – apie 29 m^3, einamaisiais – per 46 m^3 medienos. Likvidinės medienos procentas retinimo kirtimuose sudaro – apie 83 proc., einamuosiuose – daugiau kaip 97 proc.

Pagal ugdymo kokybę, patenkinamai įvertinta per 98 proc. ugdytų medynų ploto. Nepatenkinamai atlikti ugdomieji kirtimai sudaro tik apie 2 proc. (kaip ir 2004 m.). Pagrindinė priežastis, nulėmusi neigiamą ugdomųjų kirtimų įvertinimą – netinkamas ugdomųjų kirtimų intensyvumas: per mažas – 85 proc., per didelis – 4 proc. (panašiai kaip ir 2004 m.). Po atliktų jaunuolynų ugdymo kirtimų per 52 proc., retinimo – daugiau kaip 46 proc. ploto, tikslinės medžių rūšys, įeinančios į medynų rūšinę sudėtį, sudaro 6 koeficientus ir daugiau, t. y. pagerėjo medynų rūšinė sudėtis. Medynų rūšinė sudėtis, po atliktų jaunuolynų ugdymo kirtimų nepasikeitė per 2 proc. ugdyto ploto, tačiau ir čia pagrindinės medžių rūšys apsaugotos nuo stelbimo.

Per paskutiniuosius penkerius metus želdinių ir žėlinių priežiūros darbai, apimantys stelbiančių medelių, krūmų ir žolinės augalijos pašalinimą, kaip jau rašyta, kasmet atlikti vidutiniškai 426 ha plote.

Apibendrinant atliktus ugdomuosius kirtimus, reikia pažymėti, kad šie kirtimai apskritai atliekami patenkinamai. Tai patvirtina ir 2014 metais miškotvarkos inventorizuotas mažas (per 4 proc.) nedelsiant ugdytinų medynų plotas, ugdytų medynų rūšinė sudėtis ir vykmečio želdinių būklė bei kokybė. Tačiau šiems kirtimams būtina skirti dar didesnį dėmesį, nes dėl netinkamai atliktų želdinių ir žėlinių priežiūros darbų, šalinant stelbiančius medelius ir krūmus, pavėluoto jaunuolynų ugdymo, nepakankamo intensyvumo ar kartojimo dažnumo 152 ha II amžiaus klasės eglių želdinių ir žėlinių, įveistų ar atkurtų plynumose, 2014 metais inventorizuota mišriais minkštųjų lapuočių su eglėmis medynais ar po minkštųjų lapuočių laja likusiais eglių želdiniais.

1.4.2.3. MIŠKO ŽELDINIMAS

2005–2014 metų laikotarpiu, pagal miškų urėdijos ataskaitas, želdinant atkurta ir įveista 1248 ha (per 47 proc.) miško želdinių, kasmet vidutiniškai po 125 ha. Užtikrinant želdinių prigijimą ir sudarant palankesnes augimo sąlygas, miškas želdomas į paruoštą dirvą. Sodmenys miškų atkūrimui ir įveisimui išauginami miškų urėdijos medelyne.

1.34 lentelė. **Miško atkūrimas ir įveisimas 2005–2014 metais pagal miškų urėdijos ataskaitas**

Metai	Miško atkūrimas, ha						Miško veisimas, ha					Iš viso	Miško želdinių ir žėlinių priežiūra
	iš viso	Želdinimas (miško želdiniais)	mišrus		miško žėlimas		iš viso	želdinimas		mišrus (želdiniais ir žėliniais)	miško žėlimas		
			želdiniaiais	žėliniais	iš viso	iš jo – miško žėlimo skatin.		iš viso	iš jo – LRV nutarimais per-duotoje žemėje				
2005	232	163	58	4	7	7	14	14				246	504
2006	280	97	165	18			40	40				320	428
2007	227	35	161	31			51	37			14	278	378
2008	202	42	115	40	5	5	41	37			4	243	395
2009	213	120	39	30	24	24	33	32			1	246	399
2010	189	116	37	35	1	1	31	29			2	220	384
2011	244	120	44	44	36	23	9	7			2	253	400
2012	230	130	66	10	24	24	34	34	34			264	434
2013	237	59	139	7	32	27	36	30	36	6		273	428
2014	249	62	178	1	8	8	47	44	47	3		296	510
Iš viso	**2303**	**944**	**1002**	**220**	**137**	**119**	**336**	**304**	**117**	**9**	**23**	**2639**	**4260**
Proc.	***87,3***	***35,8***	***38,0***	***8,3***	***5,2***	***4,5***	***12,7***	***11,5***	***4,4***	***0,3***	***0,9***	***100,0***	

Per analizuojamą laikotarpį miško žėlimu atkurta 160 ha (per 6 proc.) miško žėlinių, iš jų 119 ha (daugiau kaip 74 proc.) – taikant žėlimą skatinančias priemones (dirvos mineralizavimas, pomiškio išsaugojimas ir kt.). Taikant mišrų atkūrimo ar įveisimo būdą įveista ir atkurta 1231 ha (apie 47 proc.) medynų miško žemėje.

Želdinių kategorijų apibūdinimas (1.35 lentelė):

- miško želdiniai – žmogaus pasodinti arba sėjant sėklas įveisti miško medžiai;
- miško žėliniai* – miško žėliniams priskirti ir neapaugusiame mišku plote įveisti ar atkurti želdiniai, tačiau dėl atsiradusių lapuočių želdintos medžių rūšys nėra vyraujančios;
- polajiniai želdiniai – įveisti po medyno ardų danga (rekonstrukciniai, antram ardui sudaryti, prieškirtiminiai), taip pat želdiniai, įveisti neapaugusioje miško žemėje, bet laiku neišugdžius, atsidūrę po juos praaugusių savaiminių minkštųjų lapuočių medžių lajomis ir nesudarantys II ardo.

1.35 lentelė. **Paskutiniojo vykmečio miško želdinių charakteristika**
(2005–2014 m.)

R o d i k l i a i	Plotas, ha
Įveista ir atkurta, želdinant želdinių pagal miškų urėdijos ataskaitas, iš viso:	**2259**
iš jų: - nurašyta želdinių	
- išliko želdinių	2346
Inventorizuota želdinių (pagal miškotvarkos duomenis), iš viso	**2346**
iš jų: - žuvo želdinių	
- išliko želdinių	2346
Skirtumas (±):	
- tarp įveistų ir inventorizuotų	87
- tarp išlikusių	87
Išlikę želdiniai pagal kategorijas:	
- miško želdiniai	2329
- miško žėliniai*	9
- polajiniai želdiniai	8
Želdiniai pagal būklę:	
- geri	80,8
- patenkinami	18,9
- blogi	0,3
- žuvę	

Miškų inventorizacijos metu urėdijos valdomuose valstybiniuose miškuose inventorizuota 2346 ha paskutiniojo vykmečio miško želdinių. Ploto skirtumas (87 ha) tarp įveistų ir inventorizuotų želdinių paaiškinamas taip:

- miško žėliniuose, kuriuose taikytas mišrus miško atkūrimo būdas (žėlimas ir želdinimas), želdintos sklypų dalys, atitinkančios taksacinių sklypų išskyrimo normatyvą, inventorizuotos želdiniais;
- nedidelio ploto (0,1-0,2 ha) savaiminės kilmės medynai, įsiterpę į miško želdinius kaip intarpai, įskaičiuoti į miško želdinių plotą;
- plotų matavimo ir skaičiavimo priežastimis.

Visi želdinant atkurti ir įveisti vykmečio miško želdiniai yra išlikę. Miško želdiniai sudaro 99,3 proc., tapę miško žėliniais (vyrauja atžėlusios rūšys) – 0,4 proc., polajiniai – 0,3 proc. viso želdinto ploto (21 pav.).

Pagal želdinių būklę (1.35 lentelė ir 22 pav.), geri želdiniai sudaro 80,8 proc. (1896 ha), patenkinami – 18,9 proc. (442 ha), blogi – 0,3 proc. (8 ha). 2004 metų miškotvarkos duomenimis, urėdijos paskutiniojo vykmečio želdinių būklė buvo blogesnė: geri želdiniai sudarė per 29 proc.,

patenkinami – daugiau kaip 65 proc., blogi ir žuvę – per 5 proc. viso vykmečio želdinių ploto. Dviejose miškų urėdijos girininkijose (Norkaičių ir Stemplių) gerų želdinių dalis sudaro 88 proc. ir daugiau (23 pav.). Dėl pavasarinių potvynių prasčiausi vykmečio želdiniai inventorizuoti Kintų girininkijoje, kur gerų želdinių dalis sudaro tik per 37 proc., o patenkinamų – net 54 proc.viso įvertintų želdinių ploto.

Vykmečio želdinių dalis tarp miškų urėdijos girininkijų didžiausia yra Vainuto (per 17 proc. viso urėdijos želdinių ploto), Pagėgių (apie 17 proc.) ir Šiaudėnų (apie 14 proc.) girininkijose. Mažiausiai urėdijos mastu želdinta Kintų (2 proc.) ir Pėžaičių (apie 6 proc.) girininkijose (23 pav.).

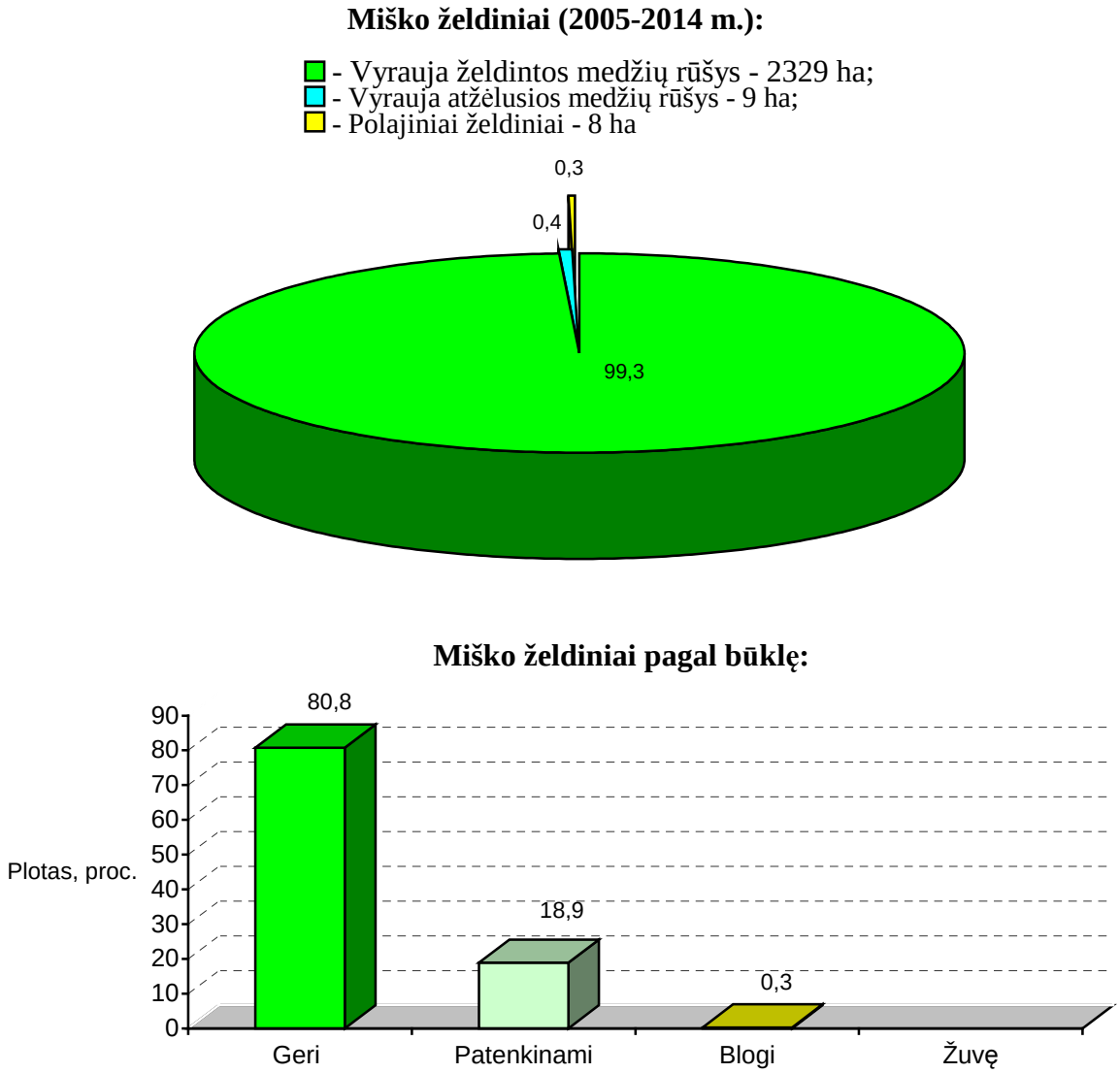

21 ir 22 pav. Vykmečio miško želdinių charakteristika

Parinktos želdinti tikslinės rūšys, išskyrus 4 ha mišrių beržų želdinių, atkurtų Nb augavietėje ir 5 ha eglynų, atkurtų Pbn augavietėje, visiškai atitinka augaviečių sąlygas. Gryni ir mišrūs pušų želdiniai užima per 98 proc. Nb augavietės ploto (1.36 lentelė). Lb augavietėje pušų želdiniai užima apie 79 proc., eglių – 20 proc. ploto. Eglių želdiniai dominuoja Lc augavietėje (daugiau kaip 90 proc. ploto), Ld augavietėje – 61 proc. ploto. Juodalksnių želdiniai Ud augavietėje užima apie 96 proc., Uc – per 71 proc., Pcn, Pgn – apie 65 proc. šių augaviečių ploto. Daugiau kaip 80 proc. ąžuolų želdinių želdinta Ld augavietėje.

1.36 lentelė. **Vykmečio (2005–2014 m.) želdiniai pagal vyraujančias želdintas medžių rūšis ir augavietes**

Vyraujanti medžių rūšis	Miško augavietė, ha													**Iš viso**	***Proc.***
	Na	Šb, Nb	Nc	Nd	Lb	Lc	Ld, Lf	Ub	Uc	Ud	Pbn	Pc, Pd	Pcn, Pdn		
Pušis	2	254	140		157	31		5	1		11		3	**604**	***25,9***
Eglė		1	212	38	40	831	183		15	3	5		5	**1333**	***57,2***
Ąžuolas			2	8		4	57							**71**	***3,0***
Beržas		4	10		3	18	6		8	1			3	**53**	***2,3***
Juodalksnis						35	54		62	90		6	20	**267**	***11,5***
Kitos									1					**1**	***0,1***
Iš viso	**2**	**259**	**364**	**46**	**200**	**919**	**300**	**5**	**87**	**94**	**16**	**6**	**31**	**2329**	***100,0***
Proc.	***0,1***	***11,1***	***15,6***	***2,0***	***8,6***	***39,5***	***12,9***	***0,2***	***3,7***	***4,0***	***0,7***	***0,3***	***1,3***	***100,0***	

Pastaba: 1.36 lentelėje vykmečio želdinių plotas parodytas be želdinto ploto, kuriame vyrauja atžėlusios medžių rūšys ir želdinių, likusių po lapuočių laja.

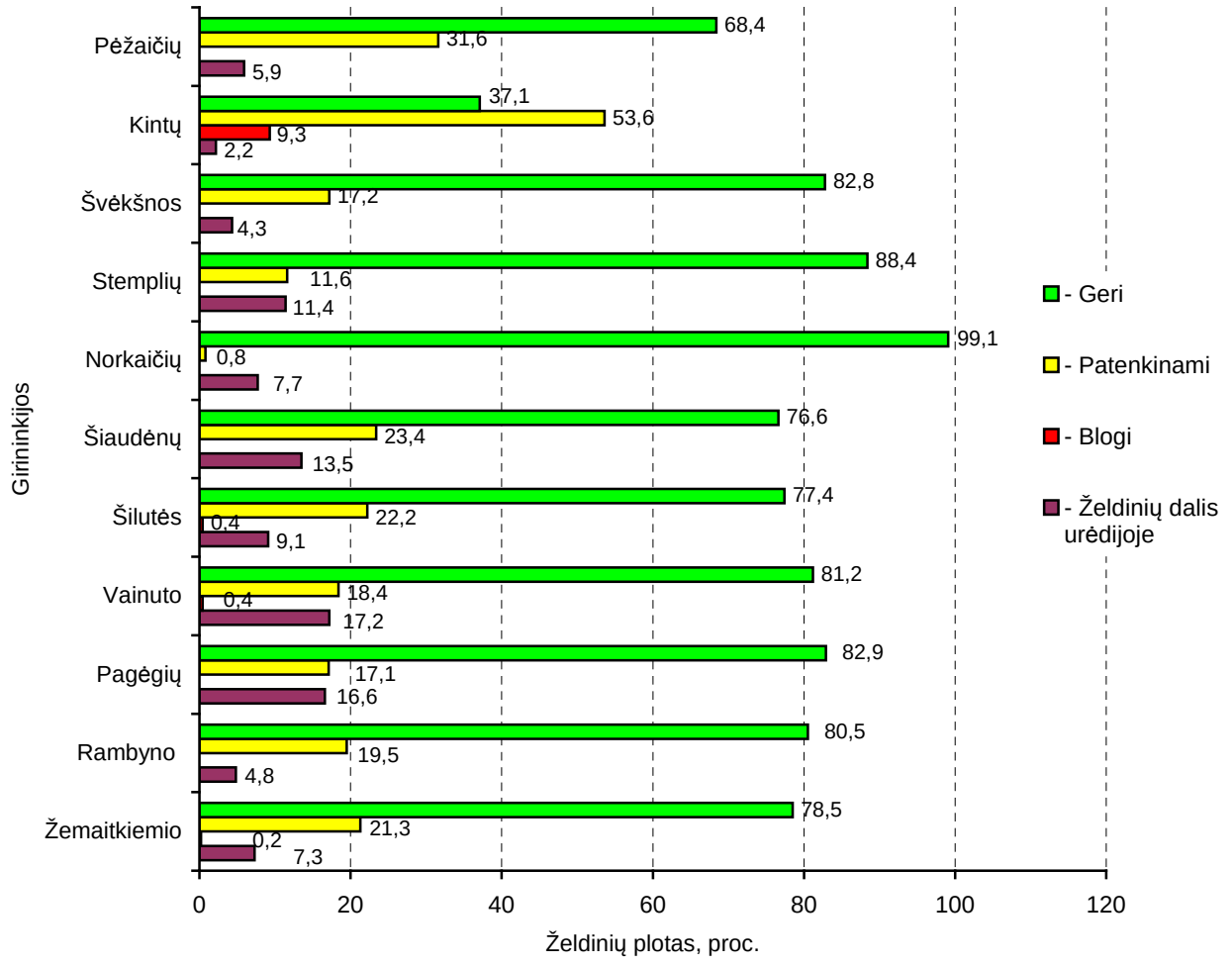

23 pav. Miško želdinių plotas girininkijose pagal kokybę

Per praėjusį vykmetį, atsižvelgiant į Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatuose (Žin., 2008, Nr. 45-1702; 2013, Nr. 135-6894; TAR, Nr. 2015-14257), numatytus aplinkos veiksnius, želdinta per 40 proc. buvusių plynumų (projektuota – per 70 proc.) ir per 62 proc. vykmečio biržių (projektuota – daugiau kaip 78 proc.).

Mišrūs vykmečio želdiniai urėdijos miškuose sudaro apie 76 proc. (projektuota – per 70 proc.), iš jų – mišrūs spygliuočių-lapuočių ar lapuočių-spygliuočių želdiniai – apie 41 proc.

(eglių-juodalksnių – 24 proc., juodalksnių-eglių – per 5 proc., eglių-beržų – daugiau kaip 4 proc., eglių-ąžuolų – apie 4 proc., pušų-beržų – apie 2 proc., ąžuolų-eglių ir beržų-pušų – po 1 proc. (24 pav.)). Mišrūs spygliuočių (pušų-eglių ar atvirkščiai – eglių-pušų – želdiniai užima 31 proc. (pušų-eglių – apie 16 proc., eglių-pušų – per 15 proc.), mišrūs lapuočių – apie 4 proc. (daugiausiai – ąžuolų-liepų – apie 2 proc.) viso želdinto ploto.

Gryni vykmečio želdiniai sudaro daugiau kaip 24 proc. Gryni pušų želdiniai užima 198 ha ir sudaro per 8 proc. (projektuota apie 6 proc.), eglių – 243 ha, arba daugiau kaip 10 proc. (projektuota per 23 proc.), juodalksnių – per 4 proc. (projektuota apie 1 proc.).

Nors grynų pušų želdinių želdinta 2.5 proc. daugiau nei projektuota, tačiau gerokai mažiau želdinta pušų-eglių ar pušų-kitų medžių rūšių želdinių, todėl pušų, kaip vyraujančios rūšies želdiniuose, įveista ir atkurta per 6 proc. mažiau nei projektuota. Daugiau galėjo būti įveista ir ąžuolų želdinių.

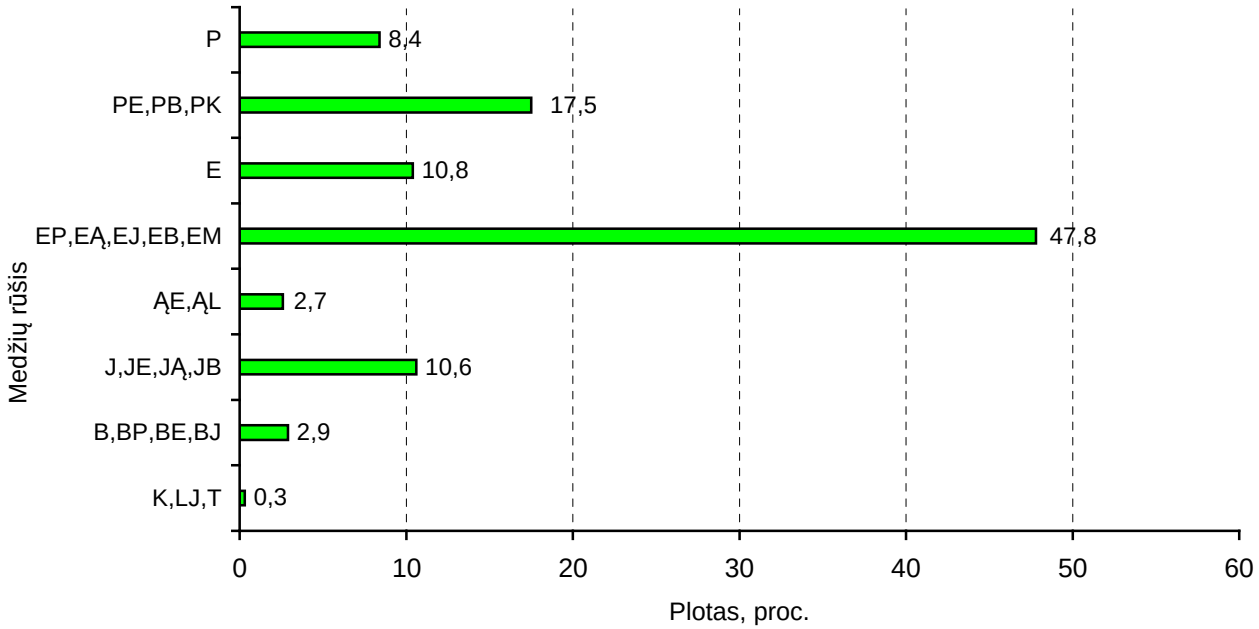

24 pav. Vykmečio želdiniai pagal želdintas medžių rūšis

Apibendrinant miško želdinimo darbus, verta pažymėti, kad šiems darbams miškų urėdijoje skiriamas labai didelis dėmesys. Tai patvirtina didelė gerų želdinių dalis (apie 81 proc.), želdinių rūšinė sudėtis ir skalsumas, plėtojama sėklinė-selekcinė bazė, naudojami stambūs, kokybiški sodmenys miškams veisti ir atkurti. Želdiniai veisiami tik į paruoštą dirvą ir laikantis techninių reikalavimų yra tinkamai prižiūrimi. Savaime miškui želti paliekamuose plotuose dažniausiai naudojamos žėlimą skatinančios priemonės (dirvos mineralizavimas, pomiškio išsaugojimas, sėklų sėjimas ir kt.).

Miško atkūrimą per vykmetį plynai iškirstose biržėse charakterizuoja 1.37 lentelės duomenys ir 24 pav. Per praėjusį vykmetį plynai iškirsta 2441 ha medynų, daugiausia – eglynų (daugiau kaip 34 proc.) ir pušynų (26 proc.), kiek mažiau – beržynų (apie 22 proc.) ir juodalksnynų (apie 12 proc.), dar mažiau – drebulynų (apie 4 proc.), baltalksnynų – apie 2 proc. ir ąžuolynų – pie 1 proc.

Atkurta daugiau kaip 73 proc. (1789 ha) iškirstų biržių (želdinant – per 62 proc., žėlimu – daugiau kaip 11 proc). Miškas dar neatkurtas 652 ha kirtaviečių, tai sudaro apie 27 proc. plynaisiais kirtimais iškirsto vykmečio biržių ploto (1.37 lentelė, 25 pav.). Apie 38 proc. visų želdinimu atkurtų kirtaviečių sudaro buvusios eglynų kirtavietės, atkurtos pušynų kirtavietės sudaro apie 29 proc., beržynų – 22 proc., juodalksnynų – apie 7 proc., drebulynų – apie 4 proc.

a) iškirsti; b) atkurti želdinant (62 proc.); c) atkurti žėlimu (11 proc.)

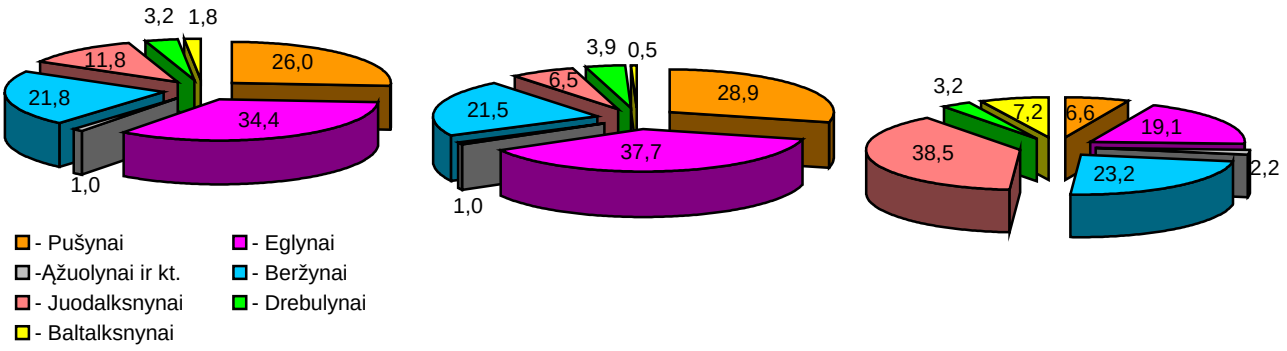

25 pav. Iškirsti (a), atkurti želdinant (b) ir atkurti žėlimu (c) medynai pagal buvusių medynų vyraujančią medžių rūšį, proc.

Miško želdinimu atkurta daugiau kaip 73 proc. plynai iškirstų drebulynų, 70 proc. – pušynų, per 68 proc. – eglynų, apie 65 proc. – ąžuolynų, apie 61 proc. – beržynų ir dėl specifinių (pelkinių, užmirkusių) augaviečių – tik per 34 proc. – juodalksnynų ir dėl biologinių rūšies savybių – per 17 proc. baltalksnynų.

Palyginus plynai iškirstų medynų rūšinę sudėtį su jaunuolynų, besiformuojančių po šių kirtimų, rūšine sudėtimi, matyti, kad pušis vyraujančia rūšimi išlieka apie 73 proc. plynai iškirsto pušynų ploto. Dalis pušynų, augusių derlingose Nc, Lc augavietėse (daugiau kaip 11 proc. iškirsto ir atkurto ploto), atkurti eglėmis su pušų priemaiša. Per 1 proc. iškirstų Pb, Pbn ir Pcn augaviečių pušynų atsikūrė beržynais ir juodalksniais. Pušynai atkuriami apie 5 proc. mažesniame plote nei jų buvo iškirsta (26 pav.). Atkuriama eglė vyraujančia rūšimi išlieka apie 82 proc. iškirsto ploto, o atkurti eglynai užima 1,5 karto didesnį plotą nei jų buvo iškirsta. Apie 39 proc. eglynų atkuriama buvusių beržynų, daugiau kaip 11 proc. – kaip jau rašyta, buvusių pušynų ir apie 5 proc. – buvusių drebulynų kirtavietėse. Panašiai yra ir juodalksnynuose. Dėl jų specifinių augaviečių, juodalksnis vyraujančia rūšimi išlieka 77 proc. iškirsto ploto. Juodalksnynai atkuriami ir atsikuria 28 proc. didesniame plote nei buvo iškirsta. Jie daugiausiai atsikuria šlapesnėse eglynų (apie 14 proc.), beržynų (apie 11 proc.) ir drebulynų (apie 4 proc.) kirtavietėse. Ąžuolynai akuriami 1,6 karto didesniame plote nei jų buvo iškirsta, dažniausiai derlingose beržynų ir drebulynų kirtavietėse.

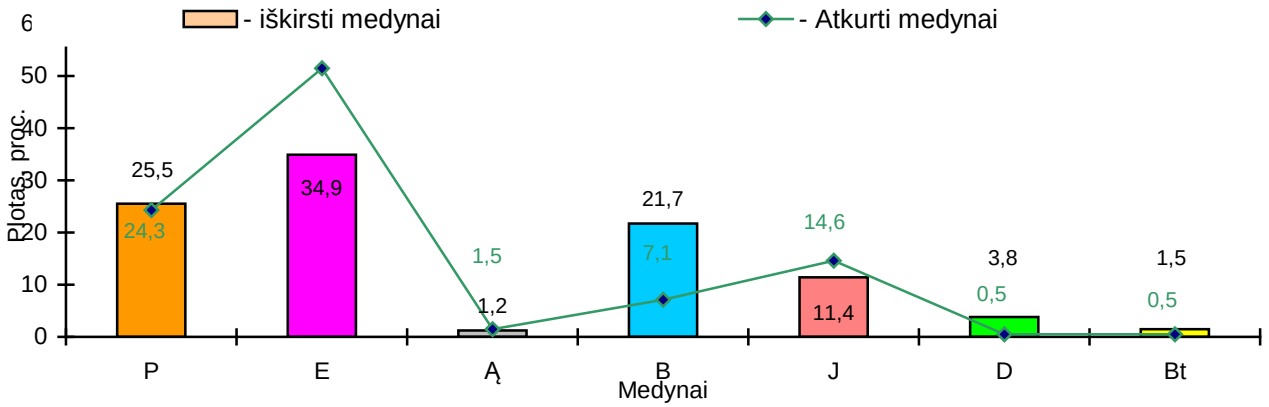

26 pav. Iškirstų ir atkurtų medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis, proc.

Kitaip yra beržynų, baltalksnynų ir ypač drebulynų poūkiuose. Beržynai vyraujančia rūšimi atkuriami trečdalyje buvusio ploto, o didžiojoje jo dalyje, kaip jau rašyta, atkuriami eglynai, šlapesnėse augavietėse – atsikuria juodalksnynai. Tinkamai miškininkaujant, buvę drebulynai atsikuria tik per 3 proc. iškirsto ploto. Iškirsti drebulynai dažniausiai atkuriami eglynais (apie 68 proc. iškirsto ploto) ir juodalksnynais (per 14 proc. ploto). Panaši rūšinė kaita vyksta ir

baltalksnynuose. Visa tai turės ilgalaikį poveikį eglynų, juodalksnynų ir ąžuolynų ploto didėjimui, o drebulynų, baltalksnynų ir beržynų atvirkščiai – mažėjimui.

1.37 lentelė. **Miško atkūrimas per vykmetį plynai iškirstose biržėse**

R o d i k l i a i	Plotas	
	ha	proc.
Plynai iškirstų medynų plotas (pagal miškotvarkos duomenis)	**2441**	**100,0**
Želdintas plotas, iš viso	**1515**	**62,1**
Tikslinių medžių rūšių kiekis, proc.:		
- >50	1508	62,9
- 50-25	5	0,2
- <25	2	0,1
Mišku atžėlęs plotas, iš viso	**274**	**11,2**
Tikslinių medžių rūšių kiekis, proc.:		
- >50	258	10,8
- 50-25	9	0,4
- <25	7	0,3
Neatkurtos mišku kirtavietės, iš viso	**652**	**26,7**
iš jų: - iki 3 metų	627	25,7
iš jų: - želdintinos	472	19,3
- paliekamos žėlimui	101	4,2
- mišriai atkuriamos	54	2,2
- 3 ir daugiau metų	25	1,0
- želdintinos	5	0,2
- paliekamos žėlimui	1	
- mišriai atkuriamos (žėl.)	19	0,8

Miško želdinimu atkurtuose plotuose (tikslinių medžių rūšių kiekis didesnis kaip 50 proc.) želdintos vien tikslinės medžių rūšys. Želdiniai menkiau pavyko tik 7 ha plote – vyrauja žėliniai (želdintos tikslinės medžių rūšys sudaro 25-50 proc.). Tokių minkštųjų lapuočių jaunuolynų su želdintomis medžių rūšimis dalyje po intensyvių ugdomųjų kirtimų susiformuos tikslinės sudėties medynai.

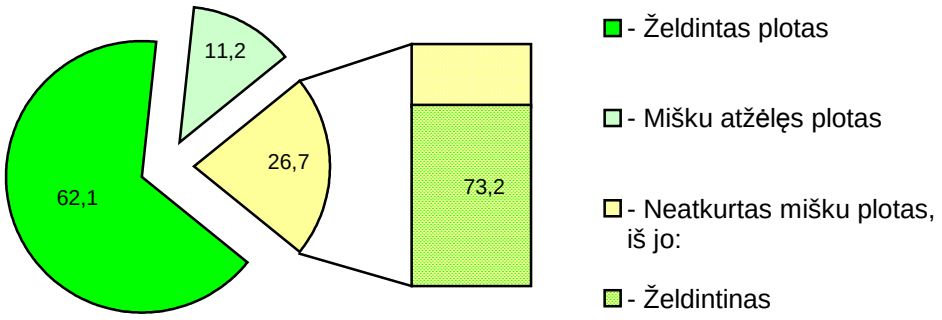

27 pav. Miško atkūrimas plynai iškirstose biržėse, proc.

Analizuojant miško atkūrimo būdus ir technologijas, taikomas miškų urėdijoje, verta pažymėti, kad šalia dirbtinio miško želdinimo kasmet vis plačiau taikomas ir miško žėlimas. Žėlimas ypač sėkmingai vyko iškirstuose juodalksnynuose (per 65 proc. buvusių medynų), kai papurenama dirva, medynas kertamas žiemą, paliekami sėkliniai medžiai. Žėlimą skatinančios priemonės ypač pasiteisina, jeigu jos vykdomos prieš sėklinius metus.

Iš 274 ha mišku atžėlusių kirtaviečių, apie 93 proc. ploto atžėlė minkštaisiais lapuočiais, iš jų apie 87 proc. – juodalksnynais ir beržynais, ir tik apie 6 proc. – drebulynais ir baltalksnynais. Daugiau kaip 7 proc. kirtaviečių ploto atžėlė eglėmis ir pušimis. Žėlimą minkštaisiais lapuočiais lėmė augavietės sąlygos (užmirkę ir pelkėti plotai bei derlingumas). Atžėlusių juodalksnynų ir beržynų plotas, kai tikslinių medžių rūšių kiekis žėliniuose didesnis nei 50 proc., užima apie 98 proc. viso tikslinėmis medžių rūšimis atžėlusio ploto (21 lentelė prieduose).

Urėdijos miškuose inventorizuota 652 ha kirtaviečių, iš jų per 20 proc. senesnių kaip 2 metai ir apie 4 proc. – senesnių kaip 3 metai (25 ha). Beveik visos senesnės kaip 3 metai kirtavietės yra pavasarinių potvinių užliejamuose Kintų girininkijos miškuose ir praktiškai neatkuriamos. Pagal Miškų įstatymą (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161) želdintose kirtavietėse ir degavietėse dirbtiniu būdu miškas atkuriamas ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo. Neatkurtų kirtaviečių plotas yra lygus 2,3 metų plynojo kirtimo plotui, t. y. didokas.

Daugiau kaip 73 proc. visų kirtaviečių yra numatomos želdinti (27 pav.), apie 16 proc. – paliekamos želti, likusios – bus atkuriamos mišriu atkūrimo būdu (22 lentelė prieduose).

Miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose miškuose pirmą kartą medynais, daugiausiai pušynais (apie 54 proc.), juodalksnynais (per 23 proc.) ir beržynais (apie 20 proc.) inventorizuota per 84 ha ne miško žemės (nenaudojamų žemės ūkio naudmenų, pelkių, karjerų), iš jos jaunuolynais iki 10 metų – apie 43 ha (21 lentelė prieduose).

Apibendrinant galima teigti, kad iškirstų medynų atkūrimas miškų urėdijoje vyksta tinkama linkme: visos urėdijos kirtavietės (nevertinant neatkuriamų) yra laiku atkuriamos, iškirsti pušynai, eglynai, beržynai ir drebulynai atkuriami daugiausia pušimis ir eglėmis. Pagal želdinių būklę, geri želdiniai sudaro apie 81 proc., žuvusių želdinių nėra. Želdiniuose vien tikslinės medžių rūšys. Mišrūs vykmečio spygliuočių-lapuočių ar atvirkščiai – lapuočių-spygliuočių – želdiniai sudaro apie 41 proc. želdinto ploto.

1.4.2.4. MIŠKO SĖKLININKYSTĖ

Miškas turi būti atkurtas ir įveistas miško sodmenimis, kurių kilmė ir kokybė atitinka Aplinkos ministerijos tvirtinamų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimus[20]. Miško dauginamosios medžiagos nuostatai (Žin., 2003, Nr. 108-4841; 2012, Nr. 137-7023) reglamentuoja miško sėklinės bazės naudojimą, miško dauginamosios medžiagos auginimą, prekybą, naudojimą miškams atkurti ir įveisti šalyje.

Miškų genetiniai ištekliai yra šalies nacionalinis turtas, garantuojantis biologinių ekosistemų tvarumą, įvairių gyvybės formų visavertę būtį ir tęstinumą. Genetinių išteklių naudojimas miško medžių selekcijai ir sėklininkystė lemia aplinkos ekologinį stabilumą, vertingos medienos, energetinių išteklių ir kitos miško produkcijos didėjimą. Lietuvoje miško selekcija ir sėklininkystė vystoma genetiniu-ekologiniu pagrindu, atrenkant, išbandant, saugant ir naudojant vertingus šalies miškų genetinius išteklius geriausių provenencijų ir genotipų pavidalu, dėl vidurūšinės ir tarprūšinės hibridizacijos gaunant vertingus hibridus bei introdukuojant perspektyvias rūšis ir provenencijas iš kitų šalių. Didelis dėmesys skiriamas selekcionuojamos medžiagos adaptacinėms galimybėms, specifinėms kiekvieno miško gamtinio regiono ekologinėms sąlygoms bei skirtingoms augavietėms.

Sėklinės miško bazės objektai yra sėkliniai ir I selekcinės grupės medynai, miško sėklinės plantacijos, klonų rinkiniai, bandomieji želdiniai, miško genetiniai draustiniai, rinktiniai, elitiniai medžiai ir kiti vertingi medynai, medžių grupės ar pavieniai medžiai, registruoti Lietuvos miško sėklinės bazės objektų sąvade[21]. Sėklinė miško bazė kuriama ir plėtojama populiacinės ir individualiosios selekcijos pagrindu.

Vertingų genetinių išteklių atrinkimą, apsaugą ir naudojimą, palikuonių išbandymą, sėklų ruošą ir laikymą, sėklų kokybės kontrolę, sėklų bei sodmenų rajonavimą, perkėlimą, eksportą ir

[20] Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, 15 straipsnio 3 punktas.
[21] Miško dauginamosios medžiagos nuostatai, 6 punktas.

importą reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai: Miškų (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161), Saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), Laukinės augalijos (Žin., 1999, Nr. 60-1944; 2003, Nr. 61-2769; 2004, Nr. 32-1012), Saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų (Žin., 1997, Nr. 108-2727; 2001, Nr. 110-3987; 2009, Nr. 159-7200) ir Augalų nacionalinių genetinių išteklių (Žin., 2001, Nr. 90-3144), taip pat Miško genetinių draustinių (Žin., 2006, Nr. 91-3584), Lietuvos miško sėklinės bazės sąvado ir jo tvarkymo nuostatų (Žin., 2002, Nr. 89-3813; 2010, Nr. 18-835), Miško atkūrimo ir įveisimo (Žin., 2008, 45-1702; 2010, Nr. 124-6336), jau minėti Miško dauginamosios medžiagos (Žin., 2003, Nr. 108-4841; 2012, Nr. 137-7023) ir Miško sėklinių medynų (Žin., 2003, Nr. 99-4475) nuostatai.

Miško genetiniams ištekliams formuoti VĮ Šilutės miškų urėdijoje, Norkaičių, Pagėgių ir Švėkšnos girininkijose atrinkti 2 paprastojo ąžuolo, karpotojo beržo ir 2 paprastosios pušies (nuo 2014 m. – valstybiniai) genetiniai draustiniai – apibrėžtos teritorijos, skirtos ilgą laiką saugoti genetiškai vertingas miško medžių populiacijas ar jų dalis. Bendras draustinių medynų plotas pagal patvirtintus jų ribų planus – 17,3 ha. Miško genetiniai draustiniai tvarkomi, naudojami ir atkuriami, vadovaujantis Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-374 (Žin., 2004, Nr. 116-4345) nustatyta tvarka. Valstybinių genetinių ir kitų, žemiau paminėtų, sėklinės bazės objektų taksacinė charakteristika pateikta 23 lentelėje, prieduose.

Norkaičių ir Švėkšnos girininkijose yra atrinkti 3 genetiniai medynai. Bendras jų medynų plotas (pagal Lietuvos miško sėklinės bazės sąvadą, toliau – MSB sąvadą) – 19,5 ha.

Miškų urėdijos Pagėgių, Stemplių ir Žemaitkiemio girininkijose įveisti miško medžių palikuonių (atitinkantys kokybės reikalavimus) bandomieji želdiniai – tos pačios rūšies sėklinės ar vegetatyvinės kilmės želdiniai, kurių įveisimo tikslas – nustatyti kintamų selekcinių požymių paveldimas savybes.

Pagėgių (2014 m.) ir Žemaitkiemio (1994 m.) girininkijose įveistos I kategorijos (išbandytos) paprastosios eglės ir paprastosios pušies sėklinės plantacijos – atrinktų klonų arba šeimų plantacijos, atskirtos arba tvarkomos taip, kad nebūtų apdulkinamos iš kitų šaltinių, ir galinčios dažnai duoti gausų bei lengvai surenkamą sėklų derlių. Be jų, Pagėgių ir Šiaudėnų girininkijose įveistos 3 atitinkančios kokybės reikalavimus (R kategorija) sėklinės miško medžių plantacijos. Bendras plantacijų plotas (pagal MSB sąvadą) – 22,9 ha).

Norkaičių, Rambyno, Švėkšnos ir Žemaitkiemio girininkijose atrinkti buko *(Fagus sylvatica L.),* paprastosios eglės *(Picea abies (L.) H. Karst.),* juodalksnio *(Alnus glutinosa (L.) Gaerth.)* ir paprastosios pušies *(Pinus sylvestris L.)* miško sėkliniai medynai – produktyvūs ir geros kokybės medynai, skirti sėkloms ruošti. Bendras šių medynų plotas (pagal MSB sąvadą) – 21 ha. Miško sėkliniai medynai tvarkomi, naudojami ir atkuriami vadovaujantis Miško sėklinių medynų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 496 (Žin., 2003, Nr. 99-4475) nustatyta tvarka.

Urėdijos miškuose atrinkti 102 (56 papr. ąžuolai, 15 karpot. beržų, 2 papr. eglės, 17 papr. pušų, 6 juodalksniai, 6 papr. uosiai) rinktiniai medžiai – selekciniu požiūriu vertingi, produktyvumu ir kokybe žymiai geresni nei augantys tomis pat augavietės sąlygomis, to paties amžiaus, I selekcinės grupės medyno vidutiniai medžiai, naudojami miško selekcijai ir miško dauginamajai medžiagai gauti. Visų aukščiau paminėtų objektų charakteristika pateikta 23 lentelėje, prieduose.

Miško medžių genetiniai ištekliai miškų urėdijoje apima 0,3 proc. medynų ploto.

Miškai su tyrimo bareliais – miškų mokslinio tyrimo ir mokymo miškai inventorizuoti 15 ha plote.

1.38 lentelė. **Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo miškai**

Girininkija	Kv. (skl.)	Plotas, ha
Stemplių	16(2-6)	7,1
Vainuto	156(8)	0,7
Žemaitkiemio	71(39, 50, 51, 56, 60, 61)	7,5
Iš viso:		**15,3**

Projektuojant miško žėlimą bei selekcinių darbų tikslų įgyvendinimą, būtinas selekcinis medynų įvertinimas, nes genetinių išteklių išlaikymui ir selekcijai pirmiausia naudojami geriausi medynai. Šiuo metu medynų selekcinę grupę natūroje nustato tik Valstybinės miškų tarnybos Miško genetinių išteklių skyriaus specialistai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2014-11-20 raštu ,,Dėl medynų selekcinių grupių“, vidinės miškotvarkos projekte nurodyta pateikti Valstybinės miškų tarnybos Miško genetinių išteklių skyriaus specialistų atrinktų pirmos selekcinės grupės medynų sąrašus, kuriais būtų galima vadovautis planuojant miško dauginamosios medžiagos ruošą. Valstybinės miškų tarnybos Miško genetinių išteklių skyriui nesudarius tokių sąrašų, jie nepateikti ir vidinės miškotvarkos projekte.

Vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-970 Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 ,,Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo ir papildymo 12 punktu, jei medyno selekcinė grupė nenustatyta, projektuojant miško atkūrimo būdą, vadovautasi nukirsto medyno ir šalia esančių medynų bonitetais.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 (2007 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. D1-651 redakcija (Žin., 2007, Nr. 128-5240; 2010, Nr. 9-470)) patvirtinti Miško dauginamosios medžiagos nuostatai, kurie reglamentuoja miško dauginamosios medžiagos auginimą, prekybą bei miško sėklinės bazės naudojimą šalyje. Nuostatai privalomi fiziniams ir juridiniams asmenims, įveisiantiems ir atkuriantiems mišką, ruošiantiems, sandėliuojantiems, auginantiems, dauginantiems miško dauginamąją medžiagą ir/ar ja prekiaujantiems.

Fiziniai ir juridiniai asmenys, atkuriantys ir įveisiantys mišką aukščiau paminėtų nuostatų 1 priede nurodytų medžių rūšių miško dauginamąja medžiaga, turi vadovautis 22 priede nurodytais medžių rūšių kilmės rajonais ir laikytis 25.1 – 25.4 punktų reikalavimų.

Šilutės miškų urėdijos miškai patenka į: Pajūrio žemumos (LT/P4 – paprastosios pušies, LT/E4 – paprastosios eglės, LT/Ąp3 – paprastojo ąžuolo, LT/L1 – mažalapė liepa), Pajūrio žemumos-Žemaičių aukštumos (LT/U1 – paprastojo uosio, LT/Bk1 – karpotojo beržo, LT/K1 – paprastojo klevo), Pajūrio ir Mūšos-Nemunėlio žemumų–Žemaičių aukštumos (LT/J1 – juodalksnio, LT/D1 – drebulės). Paprastojo buko, europinio maumedžio ir raudonojo ąžuolo kilmės rajonas – Lietuvos Respublikos teritorija.

Per 2012-2014 metus miškų urėdija kasmet paruošė vidutiniškai po 336 kg sėklų. Didžiąją dalį to kiekio sudaro ąžuolų (per 88 proc.) sėklos (gilės). Surinktos spygliuočių sėklos sudaro 2 proc., visos jos surinktos iš sėklinių plantacijų.

1.4.2.5. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Viena didžiausių katastrofų, kuri pažeidžia miško ekosistemas bei ištisas buveines, yra nekontroliuojami miško gaisrai. Pagal kilmę jie gali būti priskiriami ir prie biotinių veiksnių.

Klasterinės analizės metodu, pagal nustatytus svarbiausius gaisrus charakterizuojančius ir jiems įtakos turinčius faktorius bei rodiklius (gaisrų skaičių ploto vienete, išdegusį plotą ir nuostolius ploto vienete), kuriuos lemia vidutinė degumo klasė, kelių ilgis ploto vienete, miškingumo procentas, uogienojų plotas ir gyventojų tankis, šalies miškai suskirstyti į tris gaisrų

rizikos laipsnius. Šilutės miškų urėdijos teritorijos miškai priskirti II (mažesniam), (vidutinė degumo klasė – 2,1) rizikos laipsniui.

Miškų urėdijoje funkcionuojanti bendra valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrinės saugos priemones, veikė patikimai ir užtikrino savalaikį gaisrų pastebėjimą bei operatyvų jų gesinimą. Miškų priešgaisrinė priežiūra – pagrindinė prevencinio darbo, siekiant išvengti gaisrų, dalis.

Per paskutiniuosius 5-erius metus urėdijos teritorijos miškuose kilo 9 miško gaisrai, o bendras ugnies apimtas plotas sudarė 268,6 ha miško (1.39 lentelė). Dar didesnių nuostolių pavyko išvengti dėl operatyvaus visų miškų tarnybų darbo. Kilę miško gaisrai buvo greitai pastebėti tačiau sunkiai lokalizuoti, todėl vidutinis vienos miško gaisravietės plotas gana didelis – 29,84 ha – gerokai skiriasi nuo vidutinio šalyje – 0,70 ha [18].

1.39 lentelė. **Miško gaisrai urėdijos teritorijoje per paskutiniuosius 5 metus**

Metai	Gaisrų skaičius, vnt.		Gaisrų apimtas bendras plotas, ha		Vidutinis vienos gaisravietės plotas, ha		Padaryta nuostolių, tūkst. Lt.
	iš viso	iš jų – valstyb. r. miškuose	iš viso	iš jo – valstyb. r. miškuose	iš viso	iš jo – valstyb. r. miškuose	
2010	3	1	0,53	0,30	0,18	0,30	0,0
2011	3	3	267,9	267,9	89,3	89,3	45430,0
2012	1	1	0,02	0,02	0,02	0,02	0,0
2013	2	2	0,17	0,17	0,09	0,09	0,0
2014	0		0		0		0
Iš viso	**9**	**7**	**268,6**	**268,4**	**29,84**	**38,34**	45430,0
Vid.	**1,8**	**1,4**	**53,72**	**53,68**	**5,97**	**7,67**	**9086**

n. d. – *nėra duomenų*

Per 2005-2014 metų laikotarpį urėdijos administruojamoje teritorijoje kilo 49 miško gaisrai, kurių metu ugnis buvo apėmusi 282,9 ha bendrą plotą (26 pav.). Šio laikotarpio vienos gaisravietės vidutinis plotas – 5,77 ha, t. y. didelis.

Gaisrų skaičiaus dinamika beveik tiesiogiai priklauso nuo sezono meteorologinių sąlygų. Sausringomis 2006 m. (22 gaisrai) ir 2009 m. (9 gaisrai) vasaromis, gaisrų skaičius urėdijos veiklos teritorijoje buvo didžiausias per vykmetį (26 pav.). Sausas 2006 metų pavasaris ir 2-3 savaites vasarą trukusi stichinė sausra, sąlygojusi didelį miškų gaisringumą, padidino paskutinio dešimtmečio gaisrų rekordą – per metus kilo net 22 miško gaisrai, o gaisrų apimtas plotas siekė 10,2 ha. Miško gaisrai, kurių metu išdegė didžiausias miško plotas, kilo 2011 m. Šilutės girininkijoje išdegė 163,7 ha, Kintų – 99,7 ha miško plotas.

Daugiausia miško gaisrų (16 vnt.) kilo gausiau lankomos, priemiestinės Šilutės girininkijos miškuose.

Gaisrai miškų urėdijos miškuose, kaip ir šalyje, kyla nuo vienokios ar kitokios žmogaus veiklos. Visi Šilutės miškų urėdijos miškuose kilę gaisrai – neatsargus žmogaus elgesys su ugnimi.

Kaip jau rašyta, didelę įtaką gaisrų kilimui turi meteorologinės sąlygos, o jas apibūdina miškų gaisringumo klasė. Šį kompleksinį rodiklį kiekvieną dieną, Generalinės miškų urėdijos užsakymu, skaičiuoja Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba.

Urėdijos miškuose kasmet vidutiniškai atnaujinama (mineralizuojama) po 250 km priešgaisrinių mineralizuotų juostų.

Per 2012-2014 metus miško priešgaisrinei apsaugai miškų urėdija kasmet išleido vidutiniškai po 146,4 tūkst. Lt, arba po 2,87 Lt vienam valstybinės reikšmės miško žemės hektarui. Šios lėšos skiriamos profilaktinėms-prevencinėms priemonėms (naujų bei esamų priešgaisrinių juostų mineralizavimui, pakelių valymui, bet kokios degios antžeminės medžiagos pašalinimui, ypač sudžiūvusios žolės, sausuolių, sausų šakų, gyventojų informavimo apie miškų degumą), priešgaisrinio inventoriaus atnaujinimui ir kt.

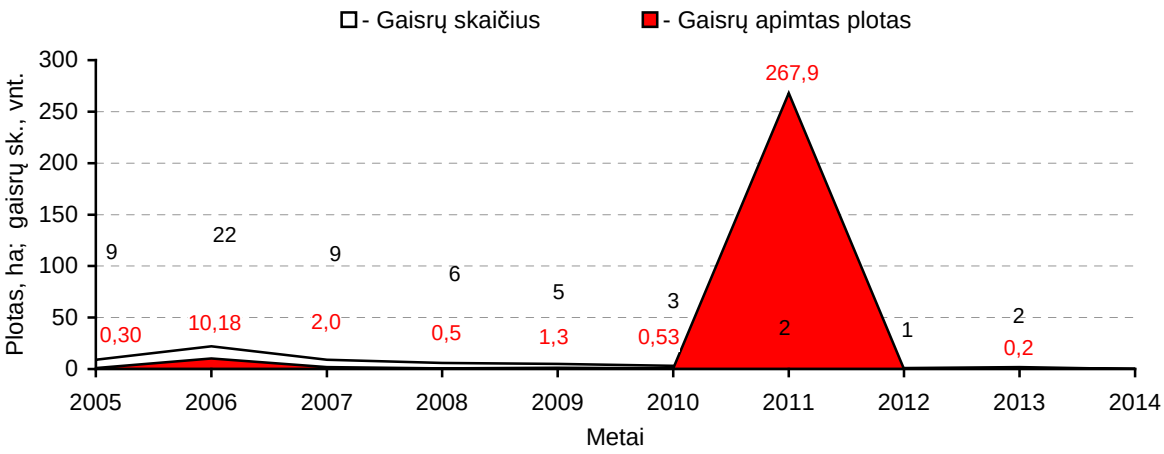

28 pav. Miško gaisrų skaičius ir gaisrų apimtas plotas 2005-2014 m.

Miškų urėdijos, kaip ir visos šalies teritorijos, miškuose nepriklausomai nuo jų nuosavybės formų, taikoma bendra valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines, priešgaisrinės saugos priemones ir operatyvų gaisrų gesinimą. Vadovaujamasi Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161), Civilinės saugos įstatymu (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207), Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis (Žin., 1995, Nr. 32-751; 2001, Nr. 56-1996; 2004, Nr. 130-4671; 2005, Nr. 150-5480), Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatais (Žin., 1997, Nr. 71-1808; 2000, Nr. 32-902; 2001, Nr. 63-2287; 2004, Nr. 86-3117; 2007, Nr. 33-1191; 2009, Nr. 41-1574; 2010, Nr. 42-2028, Nr. 105-5432), kitais teisės aktais, susijusiais su priešgaisrine miškų apsauga, siekiant gerinti priešgaisrinę visų nuosavybės formų miškų apsaugą bei tobulinti esamą priešgaisrinių priemonių sistemą.

Kiekvienais metais, prieš gaisrams kilti palankų laikotarpį miškų urėdija parengia (arba patikslina) operatyvinį priešgaisrinių priemonių ir miško gaisrų gesinimo planą, kuris yra derinamas su Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos (APGV) Šilutės priešgaisrine gelbėjimo tarnyba, Šilutės rajono savivaldybės civilinės ir priešgaisrinės saugos tarnyba. Ekstremalių situacijų valdymo centru, Tauragės APGV Pagėgių priešgaisrine gelbėjimo tarnyba, Pagėgių savivaldybės civilinės ir priešgaisrinės saugos tarnyba. Operatyviniame gaisrų gesinimo plane nurodomi už miško gaisrų gesinimo organizavimą atsakingi asmenys, jų telefono numeriai, turimas inventorius, vandens paėmimo telkiniai. Sudaromi budėjimo grafikai, pildomas gaisrų registravimo žurnalas.

Vienas svarbiausių uždavinių priešgaisrinėje miško apsaugoje – kuo ankstyvesnis kilusio gaisro fiksavimas. Miško gaisrams kilti palankiu laikotarpiu (kovo–spalio mėn.) miškus stebi automatinė antžeminė miško gaisrų stebėjimo sistema (AAMGSS), kurios trys stebėjimo kameros (detektoriai) įrengtos Miškų urėdijos priešgairiniame bokšte, Omnitel telekomunikacijos bokšte ir ant UAB „Šilutės girnos“ elevatoriaus stogo. Gauti signalai apie kilusius miško gaisrus iš stebėjimo kamerų perduodami į centrinį valdymo pultą, kuriame kompiuterio monitoriaus ekrane gaisrus fiksuoja budintis operatorius. Nustačius kilusį miško gaisrą, kviečiamos miškų urėdijos komandos ir priešgaisrinių tarnybų pajėgos.

Gaisrams kilti palankiu laikotarpiu miškų urėdijoje nuolat budi dvi ugniagesių komandos priešgaisrinėje stotyje. Taip pat yra sudarytos keturios rezervinės komandos, sudarytos iš Saugų medienos ruošos, prekybos ir techninio padalinio (dvi) ir urėdijos administracijos (taip pat dvi) darbuotojų. Komandos aprūpintos gaisrų gesinimo automobiliais bei gaisrų gesinimo ir mobiliojo ryšio priemonėmis.

Didelis dėmesys miškų urėdijoje skiriamas gaisrų prevenciniam darbui. Miškai suskirstyti kvartalinėmis linijomis, įrengiamos naujos ir atnaujinamos mineralizuotos juostos, kuriamos lapuočių medžių rūšių juostos, tvarkomos laužavietės, atnaujinama gaisrų gesinimo įranga, statomi priešgaisriniai stendai. Ypač vertingas darbas atliekamas mokyklose organizuojant įvairius

renginius, kurių metu ugdomas tinkamas jaunimo požiūris į mišką, jo apsaugą. Vietinėje spaudoje rašomi straipsniai apie miško gaisrus, kuriuose pateikiama informacija apie juos ir jų daromą žalą bei atsakomybę už pažeidimus miškų priešgaisrinės apsaugos srityje. Miškų urėdijos darbuotojai, rangovai, jaunieji miško bičiuliai mokomi, kaip reikia elgtis miške, nenorint sukelti gaisro. Miškų urėdijos valstybiniai miškų pareigūnai atnaujina žinias „Miško gaisrų gesinimo vadovų“ kursuose.

Miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje kilusius didesnius miško gaisrus padėtų gesinti Šilutės priegaisrinė gelbėjimo tarnyba, Šilutės rajono ir Pagėgių savivaldybių civilinės ir priešgaisrinės saugos tarnybos ir jų ugniagesių komandos. Esant ekstremaliai situacijai, gali būti pasitelktos papildomos pajėgos.

Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 18 straipsnį, urėdija vykdo miškų apsaugą nuo gaisrų valstybinės reikšmės, privačiuose ir kitų naudotojų miškuose. Miškų urėdija savo lėšomis gaisrus gesina ir privačiuose miškuose, nors vadovaujantis patvirtintais Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatais, miško savininkai privalo atlikti reikiamus priešgaisrinės apsaugos darbus, pranešti apie gaisrus ir juos gesinti savo jėgomis.

1.4.2.6. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Sanitarinė miško apsauga yra neatskiriama miškininkystės dalis. Miško sanitarinę apsaugą reglamentuoja Miško sanitarinės apsaugos taisyklės (Žin., 2007, Nr. 42-1596; 2010, Nr. 89-4724).

Esamą sanitarinę miško būklę iš dalies parodo miškotvarkos inventorizuotas sausuolių ir virtėlių tūris. Miškų inventorizacijos metu urėdijos II-IV miškų grupių valstybinės reikšmės miškuose rastas 22,5 tūkst. m^3 (0,3 proc. viso žalių medžių tūrio, arba 0,8 m^3 medynų hektarui) sausuolių ir virtėlių kiekis. Apskaičiuotas natūralus metinis medžių retinimasis sudaro apie 7,6 tūkst. m^3 stiebų medienos.

Pagrindinė medynų būklės gerinimo priemonė – sanitariniai kirtimai. Miškotvarkos numatyta sanitarinių kirtimų apimtis koreguojama priklausomai nuo medynų būklės pokyčių. Miškotvarkos inventorizuoti sausuoliai ir virtėliai iškertami nedelsiant. Duomenys apie sausuolius ir virtėlius užfiksuoti duomenų bazėje, tačiau taksoraštyje nespausdinami, nesudaromas ir sanitarinių kirtimų žinialapis, nes duomenys sparčiai kinta.

Medynų sanitarinė būklė gerinama ir ugdymo kirtimais: pirmiausia iškertami medžiai, privalomi iškirsti sanitariniais kirtimais, o po to iškertami ugdymo tikslais numatyti iškirsti medžiai.

2005-2014 metų laikotarpiu atrankiniais sanitariniais kirtimais kasmet buvo apimama vidutiniškai po 3727 ha medynų, iš vieno hektaro vidutiniškai iškertant po 5 m^3 likvidinės medienos. Iš vieno ha mišku apaugusio ploto vidutiniškai iškirsta po 0,6 m^3 likvidinės medienos.

Urėdijos miškus, kaip ir visus šalyje, kasmet pažeidžia ligų sukėlėjai, gyvūnai, vabzdžiai ir abiotiniai veiksniai. Miško kenkėjų, ligų bei kitų veiksnių pažeisti medynai kasmet registruojami nuo 1968 metų, kai buvo įsteigta Miško apsaugos stotis (nuo 2003 metų – Miško sanitarinės apsaugos tarnyba, o nuo 2010 metų – Valstybinė miškų tarnyba). Visų šių veiksnių ir organizmų daroma žala yra nevienoda. Pakenktų medynų plotai surašomi statistinėje formoje (MŪ-10), o komentarai pateikiami miškų sanitarinės būklės apžvalgoje, kurią parengia Miško sanitarinės apsaugos tarnyba (nuo 2010 m. – Valstybinė miškų tarnyba). Duomenys apie urėdijos miškų sanitarinę būklę, atliktas apsaugos priemones per paskutiniuosius trejus metus, pateikti žemiau patalpintoje lentelėje.

Kasmet miškų urėdijos rengiamame miškų sanitarinės būklės pagerinimo priemonių plane pagrindinis dėmesys skiriamas biologinėms (kenkėjų, ligų sukėlėjų skaičiaus reguliavimo priemonės, pagrįstos antagonistiniais santykiais tarp gyvų organizmų grupių ar rūšių, be to, biologiniams metodams priklauso naudingų organizmų, natūralių kenkėjų priešų, apsauga ir gausinimas bei sąlygų jiems sudarymas ir gerinimas), cheminėms (cheminės veikliosios medžiagos ir preparatai, skirti miškų apsaugai nuo ligų ir kenkėjų) bei kitoms (sanitariniai kirtimai, išdėstomi vabzdžiagaudžiai medžiai ir kt.) sanitarinėms apsaugos priemonėms. Cheminės miškų apsaugos priemonės taikomos tik išskirtiniais atvejais.

2012 metais miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose pažeisti medynai buvo užregistruoti bendrame 1665 ha plote (1.40 lentelė), iš kurio – 1650 ha (per 99 proc.) yra naujai atsiradę židiniai, o 15 ha (apie 1 proc.) – likę iš praėjusių metų.

Kiekvienų metų pradžioje sudaromas sanitarinių priemonių planas, suderinamas su Valstybine miškų tarnyba. 2012 m. sanitarinės apsaugos priemonės atliktos 5000 ha plote. Atliktos biologinės apsaugos priemonės sudaro daugiau kaip 23 proc. Cheminės priemonės taikytos 126 ha plote ir sudaro tik apie 3 proc., vėjavartų ir vėjalaužų likvidavimas – apie 9 proc., kitos priemonės – per 65 proc. viso sanitarinėmis apsaugos priemonėmis apimto ploto. Atliktomis sanitarinėmis apsaugos priemonėmis sunaikinti ligų ir kenkėjų židiniai 1348 ha (81 proc.) plote, dėl gamtinių veiksnių savaime sunyko 27 ha (apie 1 proc.) plote, todėl metų pabaigoje liko 290 ha (apie 6 proc.) pažeistų medynų plotas.

2013 metais kenkėjai, ligos ir abiotiniai veiksniai naujai pažeidė 1885 ha (apie 87 proc.) medynų ir su 290 ha (per 13 proc.), likusiais iš praeitų metų, sudarė 2175 ha pažeistų medynų plotą. Medžių ligos pakenkė 55 ha, miško kenkėjai pažeidė 1241 ha, žvėrys – 301 ha, abiotiniai veiksniai – 288 ha medynų.

1.40 lentelė. **Miškų sanitarinė būklė ir atliktos miško sanitarinės apsaugos priemonės** (pagal MŪ-10 formą)

Priemonės pavadinimas	Atliktos miško sanitarinės priemonės pagal metus (plotas, ha)		
	2012	2013	2014
Atlikta sanitarinių apsaugos priemonių, iš viso	5000	4065	3273
iš jų: - biologinių	1165	1146	1101
- cheminių	126	103	109
- vėjavartų, vėjalaužų, snieglaužų likvidavimas	438	518	150
- kitų	3271	2298	1913
Nudžiuvo daigynų, želdinių, medynų, iš viso	3	1	4
iš jų: - dėl nepalankių gamtinių sąlygų	3	1	4
1. Miško kenkėjų pažeisti medynai, iš viso	740	1241	744
iš jų: - liemenų kenkėjų	600	1241	702
- pušų straubliukų	21		12
- eglinis pjūklelis			30
- kiti jaunuolynų kenkėjai	119		
2. Medžių ligos, iš viso	46	55	10
iš jų: - šakninė pintainė	7		
- drebulinė pintis		55	10
- kitos	39		
3. Žvėrių pažeidimai, iš viso	196	301	196
iš jų: - bebrų	49	30	24
- nulaupyta žievė	40	33	49
- nukandžioti ūgliai	107	234	123
- pažeistas pomiškis		4	
4. Abiotinių veiksnių pažeisti medynai, iš viso	668	288	150
iš jų: - vėjavartos, vėjalaužos	668	288	150
Pažeisti medynai, iš viso	1565	2175	1352
iš jų – naujai atsiradę židiniai	1550	1984	1100
Sunaikinta sanitarinėmis kovos priemonėmis	1348	1901	1054
Sunyko dėl gamtinių veiksnių	27	22	108
Liko metų pabaigoje	290	252	190

2013 m. sanitarinių apsaugos priemonių atlikta 4065 ha plote. Atliktos biologinės sanitarinės apsaugos priemonės sudarė per 28 proc., vėjalaužų, vėjavartų likvidavimas – apie 13 proc., kitos – apie 57 proc., cheminės – 3 proc. viso sanitarinėmis apsaugos priemonėmis apimto ploto. Likvidavus vėjavartas, atlikus kitas sanitarinės apsaugos priemones, židiniai sunaikinti

1901 ha (daugiau kaip 87 proc.) plote, dėl gamtinių veiksnių židiniai sunyko 22 ha (apie 1 proc.) plote, todėl 2014 metų pradžiai liko 252 ha (per 6 proc.) pažeistų medynų.

2014 m. miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose vabzdžių, medžių ligų ir abiotinių veiksnių naujai atsiradę pažeidimai užregistruoti 1100 ha plote. Miško kenkėjų ir žvėrių pažeisti medynai užima 940 ha (apie 70 proc.) Abiotiniams veiksniams, vien vėjavartoms ir vėjalaužoms, tenka per per 11 proc. visų pažeistų medynų ploto. Medžių ligų pažeisti medynai, skirtingai nei ankstesniais metais, užima nedidelius plotus (10 ha) – apie 1 proc.

2014 m. sanitarinių apsaugos priemonių atlikta 3273 ha plote, iš jų biologinių – 1101 ha (apie 34 proc.), kitų – 1916 ha (apie 59 proc.), cheminių – 109 ha (per 3 proc.) plote. Vėjavartų ir vėjalaužų likvidavimas atliktas 150 ha (apie 5 proc.) plote. Likvidavus vėjavartas ir atlikus kitas sanitarinės kovos priemones židiniai sunaikinti 1054 ha (78 proc.) plote. Dėl gamtinių veiksnių židiniai savaime sunyko 108 ha (8 proc.) plote, todėl 2015 metų pradžiai liko nedidelis – 190 ha pažeistų medynų plotas.

Mažinant ligų bei kenkėjų plitimą privačių miškų valdose – miško savininkai nemokamai konsultuojami miškų urėdijoje ir girininkijose.

1.4.2.7. MIŠKO APSAUGA NUO TEISĖS PAŽAIDŲ

Vienas svarbiausių miško apsaugos uždavinių – saugoti miškus ir jų išteklius nuo neteisėtų veikų: neteisėto miško kirtimo, miško naudojimo tvarkos pažeidumų, miško išteklių grobstymo, miško padegimo ir kt.

Šiuo metu Valstybinėje miškų tarnyboje veikia 8 Miškų kontrolės skyriaus teritoriniai poskyriai. Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybės teritorijose esančių visų nuosavybės formų miškų būklės, naudojimo ir apsaugos kontrolę nuo 2012 metų vykdo Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus Klaipėdos teritorinis poskyris, Pagėgių savivaldybėje – Miškų kontrolės skyriaus Marijampolės teritorinis poskyris.

Neteisėti miško kirtimai, net jei jie ir yra mažesnio ploto nei legalūs, pagal miškotvarkos projektus vykdomi kirtimai, daro žymiai didesnį neigiamą poveikį miškui išteklių tvarumo bei biologinės įvairovės požiūriu. Jų metu dažniausiai kertama plynai, neatsižvelgiama į medyno amžių, struktūrą, augimo galimybes, sunaikinamos saugotinos buveinės, retųjų paukščių lizdai, nesutvarkomos kirtavietės, kyla medžių ligų paplitimo ar gaisrų pavojus.

Per vykmetį miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose buvo nustatyta 80 neteisėtų miško kirtimų atvejų, kurių metu iškirsta 271 m^3 medienos (29 pav.).

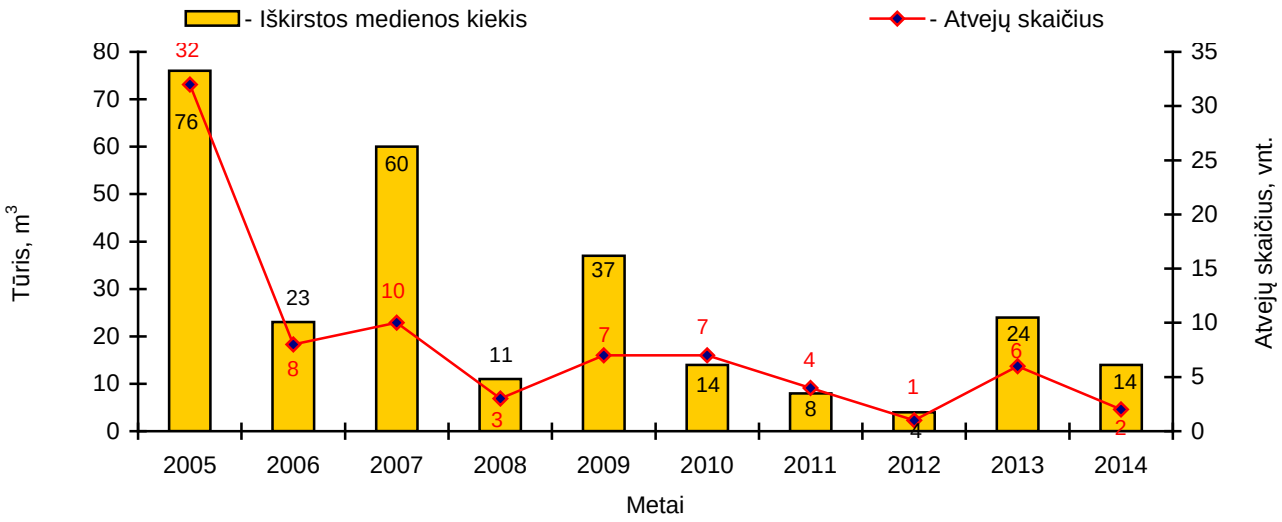

29 pav. Neteisėti miško kirtimai urėdijos miškuose 2005-2014 m.

Nuo 2005 metų neteisėtų kirtimų apimtis miškuose sumažėjo ir praktiškai nebekinta (1-10 atv.). Tam įtakos turėjo ir efektyvios miškų urėdijose sudarytos mobilios miško apsaugos grupės, periodiškai organizuojančios reidus, ir 2002 m. įsteigtų Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos teritorinių miškų kontrolės padalinių veikla.

Siekiant sustabdyti teisės pažeidimus, susijusius su neteisėtais kirtimais, medienos gabenimu, jos apdirbimu bei brakonieriavimu, generalinis miškų urėdas, kartu su Lietuvos policijos generaliniu komisaru, 2003 m. birželio 17 d. pasirašė įsakymą Nr. V-345/1B-114 ir įpareigojo teritorinių policijos įstaigų vadovus bei valstybės įmonių miškų urėdijų urėdus parengti bendrus priemonių planus neteisėto miško kirtimo, gabenimo ir apdirbimo bei brakonieriavimo faktams nustatyti, keistis informacija apie asmenis, kurie skelbiasi spaudoje dėl miško, medienos bei žvėrienos supirkimo ir pardavimo, periodiškai organizuoti patikrinimus medienos apdirbimu užsiimančiose įmonėse.

Vykdant minėtą įsakymą, generalinė miškų urėdija parengė atmintinę policijos pareigūnams apie miško kirtimo, medienos gabenimo bei medžioklės tvarką. Vykdant 2003 metų gruodžio 29 d. generalinio miškų urėdo įsakymą Nr. 1B-250 „Dėl miško pažaidų prevencijos“, miškų urėdijose buvo sudarytos mobilios miško apsaugos grupės, kurios pagal patvirtintus grafikus pradėjo vykdyti reidus pribręstančiuose ir brandžiuose medynuose. Vykdant Aplinkos ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymą Nr. D1-291 „Dėl VĮ miškų urėdijų valstybinių miškų pareigūnų specialiųjų transporto priemonių skiriamųjų ženklų, jų aprašymo ir ženklinimo pavyzdžių patvirtinimo“ įsigytos VĮ miškų urėdijų valstybinių miškų pareigūnų specialios transporto priemonės, kuriomis aprūpintos mobilios miško apsaugos grupės.

1.41 lentelė. **Neteisėti miško kirtimai ir pagamintos medienos grobimas per paskutiniuosius 3 metus**

Rodikliai	Miško pažaidos pagal metus		
	2012	2013	2014
1. Neteisėti miško kirtimai, atvejų skaičius, vnt.	2	6	2
iš jų – valstybinės reikšmės miškuose, atv. sk. (vnt.)	1	6	2
2. Iškirsta medienos, iš viso, m^3	8,80	23,8	14,2
iš jos – valstybinės reikšmės miškuose, m^3	4,14	23,8	14,2
3. Pagamintos medienos grobimas, atvejų skaičius, vnt.	0	2	2
4. Pagrobta medienos, m^3	0	5,20	5,60
5. Padaryta nuostolių miškui ir žalos aplinkai, tūkst. Lt	0,684	1,04	0,43
iš jos – valstybinės reikšmės miškuose, tūkst. Lt	0,497	1,04	0,43
6. Išieškota nuostolių miškui ir žalos aplinkai, tūkst. Lt	0,684	1,04	-
iš jos – valstybinės reikšmės miškuose, tūkst. Lt	0,497	1,04	-
7. Administracinėmis baudomis nubausta asmenų	4	6	9
8. Skirta administracinių baudų, tūkst. Lt	0,563	0,975	0,630

Sustiprinus valstybinę miškų kontrolę, dėl priimtų ir įgyvendintų prevencinių priemonių bei bendromis visų tarnybų pastangomis, paskutiniaisiais metais mažėja neteisėtų miško kirtimų atvejų skaičius ir iškirstos medienos grobimo kiekis. Per paskutiniuosius trejus metus urėdijos valstybinės reikšmės miškuose (1.41 lentelė) neteisėtais miško kirtimais (10 atv.) iškirsta apie 47 m^3 medienos. Per minėtą laikotarpį administracinėmis baudomis nubausta 19 asmenų (vid. po 6 kasmet), kuriems skirta 2,168 tūkst. Lt (vid. kasmet po 0,723 tūkst. Lt) administracinių baudų.

Siekiant išaiškinti teisės pažeidimus, susijusius su neteisėtu miško kirtimu, medienos grobstymu, neteisėtu gyvūnijos išteklių naudojimu ir kita neteisėta veika, miškų urėdija glaudžiai bendradarbiauja su Šilutės rajono ir Pgėgių savivaldybių policijos, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento ir Miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus Klaipėdos ir Marijampolės teritorinių poskyrių pareigūnais. 2014 m. atlikti 96 reidai. Miškų urėdijos pareigūnai administracinėmis baudomis nubaudė 9 pažeidėjus, iš jų 1 – neteisėtus miško kirtimus, 1 – už pagamintos medienos grobimą

Kasmet vykdoma akcija „Miškas“, kurios pagrindinis tikslas užkardyti teisės pažeidimus, susijusius su neteisėtais miško kirtimu, neteisėtai iškirstos medienos gabenimu ir pagerinti prevencinį darbą bei miško savininkų konsultavimą miško naudojimo, atkūrimo ir apsaugos klaisimais.

Kaip jau rašyta, VĮ Šilutės miškų urėdija suskirstyta į 11 girininkijų. Girininkijų pareigūnai vykdo tiesioginę jiems priskirtų miškų apsaugą nuo pažaidų, aktyviai dalyvauja jų tyrimuose, vykdo prevencinį darbą.

1.4.2.8. MIŠKO SAUSINIMAS

Miškų sausinimo darbų mastas urėdijoje atskirais periodais aprašytas 2004 metų vidinės miškotvarkos projekte.

Nuo 2005 metų, nesant didelio poreikio ir dėl lėšų stokos, melioracijos darbai pagal techninius projektus nebevykdomi. Paskutiniame XX a. dešimtmetyje pasigesta griovių natūralizacijos, gerokai sugriežtėjo gamtosauginiai-ekologiniai miškų nusausinimo reikalavimai.

Sausinimo darbai pagal techninius sausinimo projektus miškotvarkos parengtame projekte 2005-2014 metams nebuvo numatyti. Rekomenduota miškus sausinti taikant vietinę melioraciją (gilų vagojimą, seklių griovelių tinklo tankinimą ir kt.).

Nustatant miškų urėdijoms privalomąsias miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų normas, didelis dėmesys skiriamas miško sausinamojo tinklo remontui ir priežiūrai. Per praėjusį dešimtmetį urėdija kasmet taisė ir prižiūrėjo vidutiniškai po 167 km griovių, skirdama tam vidutiniškai po 97,8 tūkst. Lt.

Sausinimo tinklas ir nusausintas žemės plotas inventorizuotas natūroje. Sklypo sausinimo įrenginiai yra pažymėti kartografinėje medžiagoje.

Sausintai žemei priskirti pelkinių (P), užmirkusių (U) ir laikinai perteklingo drėkinimo (L) augaviečių sklypai, kurie visi arba ne mažiau kaip 75 proc. savo ploto yra griovių arba drenažo veikimo zonoje (Pa augavietėje – 25-40 m atstumu nuo griovio, Pb, Pc – 70-70, Lc, Ld – 100, Pc, Pd, Ud – 100-130 m). Sausinti sklypai, kuriuose buvo nustatyti teigiami medynų rodiklių poslinkiai, priskirti pakankamai nusausintiems plotams, kurie 2014 metų miškotvarkos duomenimis, urėdijos II-IV miškų grupės valstybinės reikšmės miškuose sudaro 10926 ha (1.42 lentelė), o visuose urėdijos veiklos teritorijos miškuose – 17,8 tūkst. ha. Valstybinės reikšmės miškuose tai sudaro apie 33 proc. ploto. Nepakankamai nusausintas plotas valstybinės reikšmės miškuose užima 814 ha, tai sudaro daugiau kaip 7 proc. viso nusausinto ploto.

1.42 lentelė. **Griovių charakteristika (II-IV miškų gr.)**

Girininkija	Nusausintas plotas, ha		Griovių ilgis, km	Pasiskirstymas pagal griovių plotį, km		100 ha nusausinto ploto tenka griovių, km
	iš viso	nepakankamai		iki 5 m	iki 10 m	
Pėžaičių	345		31,8	18,2	13,6	9,2
Kintų	1696	198	142,2	87,8	54,4	8,4
Švėkšnos	435	4	33,3	20,3	13,0	7,6
Stemplių	1518		101,2	72,3	28,9	6,7
Norkaičių	529		41,0	30,1	10,9	7,7
Šiaudėnų	1647	228	85,9	39,8	46,1	5,2
Šilutės	1128	1	95,4	63,9	31,5	8,5
Vainuto	1900	1	92,4	46,7	45,7	4,9
Pagėgių	548		50,4	38,9	11,5	9,2
Rambyno	23	4	21,4	19,4	2,0	92,1
Žemaitkiemio	1157	378	97,1	78,1	19,0	8,4
Iš viso:	**10926**	**814**	**792,1**	**515,5**	**276,6**	**7,3**

Iš bendro 792 km griovių ilgio, sausinamieji grioviai (dažniausiai iki 5 m pločio) urėdijos miškuose sudaro per 65 proc. visų griovių ilgio, likusieji (apie 35 proc.) – magistraliniai

(nuleidžiamieji, subbaseinai ir rinktuvai). Urėdijos miškuose didesnioji dalis griovių iškasta prieš 50-60 ir daugiau metų. Dalies jų veikimas yra pablogėjęs. Pagrindiniai faktoriai, sukeliantys griovių veikimo pablogėjimą, miškininkystės tikslais nusausintuose plotuose, kaip jau rašyta 2004 m., yra: netolygus durpės sluoksnio suslūgimas, griovių šlaitų suirimas, vagų užnešimas erozijos ir nuosėdų padariniais, vagų dugno apaugimas vešlia augalija (tarp jų ir sumedėjusia), įvairių slenksčių (ir bebrų užtvankų) atsiradimas grioviuose, paviršinio vandens nuleidimo latakų ir kitų hidrotechninių įrenginių susidėvėjimas. Grioviai geriausiai atlieka funkcinę paskirtį ir juos nesunku mechanizuotai valyti, kai jų bermos apaugusios aukštais krūmais arba tik viena jų pusė apaugusi medžiais.

Daugiausia nusausintų miškų yra šlapesnių augaviečių Vainuto ir Kintų girininkijose. Miškų urėdijoje 100 ha nusausinto ploto tenka vidutiniškai 7,3 km griovių.

1.4.2.9. MIŠKO KELIŲ TIESIMAS, TAISYMAS IR PRIEŽIŪRA

Vienas iš reikšmingiausių miškų ūkio infrastruktūros elementų yra keliai. Valstybinės reikšmės miškuose urėdija valdo ir prižiūri per 779 km vietinės reikšmės miško kelių dirbtine danga, kurie naudojami ne tik miškų ūkio gamybinei veiklai bei sanitarinei ir priešgaisrinei miško apsaugai, bet ir dalies kaimo gyventojų susisiekimui, o taip pat ir rekreacijos tikslais. Urėdijos kelių charakteristika pateikta 1.2.3 skyriuje ir 1.4 lentelėje.

Didžiausius kelių tiesimo ir rekonstrukcijos darbus urėdija vykdė 8-ame ir 9-ame XX a. dešimtmetyje, tuomet ir buvo sukurtas pakankamas kelių tinklas, pritaikytas sunkiajai technikai [16]. Šie darbai tebetęsiami.

Per 2005-2014 m. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis urėdijos miškuose buvo nutiesta 10,0 km naujų ir rekonstruotų kelių, tam panaudota 1570 tūkst. Lt. Vienam kelių kilometrui nutiesti ir rekonstruoti vidutiniškai išleista po 157,0 tūkst. Lt. Dėl ekonominio šalies nuosmukio 2009–2010 metais kelių tiesimas ir rekonstrukcija nebuvo vykdoma.

Miškų urėdija savo lėšomis kasmet vykdo miško kelių taisymo, priežiūros bei kitus darbus 520-530 km atstumu ir šiems darbams išleidžia po 234 tūkst. Lt (1 km – 0,5 tūkst. Lt).

Miško kelių tinklą būtina nuolat prižiūrėti ir gerinti. Keliai taisomi ir prižiūrimi miškų urėdijos jėgomis – Medienos ruošos, prekybos ir techninio padalinio. Kelių taisymui naudojamas žvyras ir smėlis, vežami iš urėdijos mažųjų karjerų.

Keliai – miškų arterijos
(nuotr. L. Skirbutienės)

1.4.2.10. ŽVĖRIŲ POVEIKIS MIŠKUI

Vienas iš svarbiausių leistino elninių žvėrių tankio nustatymo kriterijų yra miškų ūkiui padaryta žala. Jos ūkinis bei ekonominis įvertinimas padeda objektyviai spręsti apie šių žvėrių elementarių populiacijų tankio reguliavimo lygį ir medynų apsaugos priemonių taikymo tikslingumą. Skiriami du pagrindiniai medynų pažeidimo tipai:

1) jaunuolynai, pažeisti skabant ūglius ir laužant kamienus;
2) medynai, pažeisti laupant medžių kamienų žievę.

Kasmet pavasarį miškų urėdijoje vertinamas elninių žvėrių poveikis miškui. Atsitiktinės atrankos metodu atrinkti elninių žvėrių potencialiai pažeidžiami miško sklypai ir juose įvertinamas šių žvėrių daromas neigiamas poveikis medynams, miško želdiniams ir žėliniams. Neigiamas poveikis vertinamas tik teritorijose, kuriose medžioklė nėra uždrausta. Miškotvarkos metu elninių žvėrių pažeidimai buvo inventorizuojami visuose miško sklypuose, atskirai išskiriant paskutiniųjų metų pažeidimus.

Iš visų laukinių žvėrių didžiausią poveikį miškui daro elniniai žvėrys ir bebrai. Elniniai žvėrys pažeidžia medžius nukandžiodami ūglius ir nulaupydami žievę. Dėl nuolatinio ūglių nukandžiojimo kai kurios medžių rūšys žūna, želdiniuose ir žėliniuose įvyksta nepageidaujama medžių rūšių kaita, atsiranda metinio medienos prieaugio nuostoliai. Žievės nulaupymo vietose mediena užkrečiama ligomis, atsiranda centrinis medienos puvinys, prastėja medienos kokybė, sumažėja medžių atsparumas vėjams. 1.43 ir 1.43a lentelėse pateiktas urėdijos miško plotas, kuriame elniniai žvėrys pažeidė įvairių rūšių medžius nukandžiodami ūglius, 1.44 ir 1.44a lentelėse – nulaupydami žievę.

1.43 lentelė. **Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas urėdijos miškuose, nukandžiojant ūglius** (visi miškai)

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš jo – pagal pažeidimo intensyvumą			Iš jo - paskutiniųjų metų pažeidimai, ha	Pažeistas pomiškis, ha	Iš jo – stipriai, ha
	I-II amžiaus klasių medynų	pažeistas							
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus			
Pušis	2030	108	5,3	9	39	60	4	2	2
Eglė	3144	23	0,7		12	11			
Ąžuolas	126	4	3,2		2	2			
Klevas	1	1	100,0			1			
Iš viso	**5301**	**136**	**2,6**	**9**	**53**	**74**	**4**	**2**	**2**
Proc.	***100,0***	***100,0***	***x***	***6,6***	***39,0***	***54,4***	***2,9***	***100,0***	***100,0***

Iš 1.43 lentelės duomenų matyti, kad urėdijos miškuose elniniai žvėrys labiausiai nukandžioja pušų ir eglių ūglius. Pagal pažeidimo intensyvumą vyrauja stiprus ir vidutinis pažeidimas.

1.43a lentelė. **Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas valstybinės reikšmės miškuose, nukandžiojant ūglius**

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš jo – pagal pažeidimo intensyvumą			Iš jo - paskutiniųjų metų pažeidimai, ha	Pažeistas pomiškis, ha	Iš jo – stipriai, ha
	I-II amžiaus klasių medynų	pažeistas							
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus			
Pušis	1590	105	6,6	8	38	59	4	2	2
Eglė	2807	20	0,7		11	9			
Ąžuolas	93	3	3,2		1	2			
Klevas	1	1	100,0			1			
Iš viso	**4491**	**129**	**2,9**	**8**	**50**	**71**	**4**	**2**	**2**
Proc.	***100,0***	***100,0***	***x***	***6,2***	***38,8***	***55,0***	***3,1***	***100,0***	***100,0***

Aukščiau patalpintose lentelėse parodytas I ir II amžiaus klasių medynų plotas, kuriame šie pažeidimai galimi. Nukandžiojant ūglius pažeista 136 ha medynų – 2,6 proc. (valstyb. reikšmės miškuose – 129 ha (2,9 proc.)) viso pažeidžiamų medynų ploto.

Paskutiniųjų metų pažeidimai valstybinės reikšmės miškuose užfiksuoti 4 ha plote, pomiškis pažeistas 2 ha plote.

1.44 lentelė. **Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas urėdijos miškuose, nulaupant žievę**
(visi miškai)

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš jo – pagal pažeidimo intensyvumą			Iš jo – paskutiniųjų metų pažeidimai, ha
	III-V amžiaus klasių medynai	pažeistas					
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus	
Pušis	1910	4	0,2		1	3	0,2
Eglė	4819	300	6,2	1	7	292	0,3
Ąžuolas	68	2	2,9			2	
Klevas	24	1	4,2			1	
Drebulė	445	8	1,8		1	7	
Iš viso	**7266**	**315**	**4,3**	**1**	**9**	**305**	**0,5**
Proc.	***100,0***	***100***	***x***	***0,3***	***2,9***	***96,8***	***x***

Elniniai žvėrys žievę laupo daugiausia nuo III-V amžiaus klasių medžių. Urėdijos teritorijos miškuose daugiausia pažeista yra eglynų (300 ha), tai sudaro per 6 proc. viso šių amžiaus klasių medynų ploto. Stiprūs pažeidimai pagal pažeidimų intensyvumą sudaro apie 97 proc. pažeisto ploto.

1.44a. lentelė. **Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas valstybinės reikšmės miškuose, nulaupant žievę**

Pažeista medžių rūšis	Plotas, ha			Iš jo – pagal pažeidimo intensyvumą			Paskutiniųjų metų pažeidimai, ha
	III-V amžiaus klasių medynai	pažeistas					
		ha	proc.	silpnas	vidutinis	stiprus	
Pušis	1174	4	0,3		1	3	0,1
Eglė	3392	282	8,3	1	5	276	0,3
Ąžuolas	30	2	6,7			2	
Klevas	3	1	33,3			1	
Drebulė	60	6	10,0			6	
Iš viso	**4659**	**295**	**6,3**	**1**	**6**	**288**	**0,4**
Proc.	***100,0***	***100,0***	***x***	***0,4***	***2,0***	***97,6***	***x***

Valstybinės reikšmės miškuose nulaupant žievę pažeista 295 ha medynų, tai sudaro daugiau kaip 6 proc. viso pažeidžiamų medynų ploto. Pažeistų eglynų, nevertinant iki 1 ha pažeistų klevynų, daugiausia – 8,3 proc. pažeidžiamo šios medžių rūšies ploto. Paskutiniaisiais metais šios rūšies pažeidimų užfiksuota tik 0,3 ha plote. Pagal pažeidimų intensyvumą, stipriai pažeisti medynai sudaro apie 98 proc.

1.45 ir 1.46 lentelėse pateikti elninių žvėrių pažeidimai pagal girininkijas. Didžiausias žvėrių pažeistas jaunuolynų plotas, nukandžiojant ūglius, nustatytas Kintų ir Šilutės (po 27 ha) bei Pėžaičių (24 ha) girininkijose, kur didesnis ir žvėrių tankumas. Nukandžiotų ūglių nenustatyta Norkaičių ir praktiškai – Pagėgių (0,2 ha) girininkijose.

1.45 lentelė. **Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas girininkijų valstybinės reikšmės miškuose, nukandžiojant ūglius**

Girininkija	Pažeistas miškų plotas, ha		Pažeistos medžių rūšys, ha					Iš jų – paskutiniųjų metų pažeidimai, ha
	bendras	iš jo – valstybinės reikšmės	P	E	Ą	K	D	
Pėžaičių	26	24	22	2				
Kintų	27	27	21	6				
Švėkšnos	7	6	5	1				
Stemplių	11	9	1	6	2			
Norkaičių								
Šiaudėnų	5	5	5					0,4
Šilutės	27	27	27					
Vainuto	5	5	3	2				
Pagėgių								
Rambyno	16	15	12	3				
Žemaitkiemio	12	11	9		1	1		
Iš viso:	**136**	**129**	**105**	**20**	**3**	**1**		

Paskutiniųjų metų pažeidimai užfiksuoti tik Šiaudėnų (0,4 ha) girininkijos miškuose.

1.46 lentelė. **Elninių žvėrių pažeistų medžių rūšių plotas girininkijų valstybinės reikšmės miškuose, nulaupant žievę**

Girininkija	Pažeistas miškų plotas, ha		Pažeistos medžių rūšys, ha					Iš jų – paskutiniųjų metų pažeidimai
	bendras	iš jo – valstybinės reikšmės	P	E	Ą	K	D	
Pėžaičių	-	-						
Kintų	107	106		106				0,3
Švėkšnos	35	31	1	30				
Stemplių	49	45		42	2		1	
Norkaičių	6	5	1	4				
Šiaudėnų	71	67	1	66				0,1
Šilutės	6	3		3				
Vainuto	11	11		7			4	
Pagėgių	2	1		1				
Rambyno	22	20	1	18			1	
Žemaitkiemio	6	6		5		1		
Iš viso:	**315**	**295**	**4**	**282**	**2**	**1**	**6**	**0,4**

Daugiausia medžių su nulaupyta žieve yra nustatyta Kintų (107 ha) ir Šiaudėnų (71 ha) girininkijų miškuose, mažiausiai – Pagėgių (2 ha), Norkaičių, Šilutės, Žemaitkiemio (po 6 ha). Pėžaičių girininkijos miškuose medžių su nulaupyta žieve nustyta tik 0,3 ha.

Paskutiniųjų metų pažeidimai užfiksuoti 0,4 ha plote.

Didelę žalą miškams daro bebrai, statydami užtvankas ir patvenkdami medynus, rausdami urvus melioracijos griovių pylimuose, kelių sankasose. Mažesnę žalą aplinkai daro bebrai, įsikūrę ežeruose, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus, žalos išvengti neįmanoma. Bebrų daroma žala aplinkai, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti elninių žvėrių daromą žalą miškui. Pralaidos bebrų užtvankose, urvų ar trobelių ardymas problemos neišsprendžia, nes bebrai pasitraukia į gretimus plotus ir tęsia įprastą veiklą.

Būtinas nuolatinis bebrų veiklos stebėjimas bebravietėse ir bebrų gausos reguliavimas. Duomenys apie bebrų daromą žalą urėdijos miškuose parodyti 1.47 lentelėje.

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose bebrai patvenkė 76 ha medynų, dėl bebrų veiklos žuvo per 17 ha medynų.

1.47 lentelė. **Bebrų padaryta žala**

Girininkija	Valstybinės reikšmės miškai			Užtvenkta melioracijos griovių, km
	Patvenkta medynų, ha	Žuvę medynai, ha	Medienos nuostoliai dėl užvankų (tūris, m^3)	
Pėžaičių	1		n. d.	n. d.
Kintų			n. d.	n. d.
Švėkšnos	21	1	n. d.	n. d.
Stemplių	21		n. d.	n. d.
Norkaičių	1		n. d.	n. d.
Šiaudėnų	2		n. d.	n. d.
Šilutės	3	1	n. d.	n. d.
Vainuto	1		n. d.	n. d.
Pagėgių	12	1	n. d.	n. d.
Rambyno	3	9	n. d.	n. d.
Žemaitkiemio	11	5	n. d.	n. d.
Iš viso:	**76**	**17**	**n. d.**	**n. d.**

1.4.2.11. MIŠKO AUGINIMO IR NAUDOJIMO PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMO ANALIZĖ

Apžvelgiant miškų urėdijos valstybinių miškų ploto kitimą per beveik pusės amžiaus laikotarpį (1.48 lentelė), pažymėtina, kad jis, pradėjus žemės restitucijos procesą (1991 m.), yra gana ženklus. Bendras buvusių valstybinių miškų plotas per minėtą laikotarpį nuo daugiau kaip 39,7 tūkst. ha (1981 m. miškotvarkos) sumažėjo iki 34,1 tūkst. ha (per 14 proc.) valstybinės reikšmės miškų (2004 m.) ploto. Mažiau keitėsi miško žemės ir medynų plotai. Miško žemės plotas nuo 1981 metų miškotvarkos iki 2004 metų sumažėjo tik per 6 proc., medynų nuo 1990 metų iki 2004 metų miškotvarkos – apie 12 proc. Žemės naudmenų ploto, medynų rūšinės sudėties struktūros ir medynų taksacinių rodiklių kitimo analizė visoje urėdijos teritorijoje, keičiantis jos riboms ir plotui, nėra objektyvus dalykas. Suprantama, tiksliausi rezultatai gaunami nagrinėjant pokyčius griežtai tame pačiame plote, tačiau šiuo atveju, tokią analizę atlikti bent iš dalies galima tik minėtą laikotarpį padalinus į dvi dalis: laikotarpį iki 2004 m. miškų inventorizacijos ir laikotarpį po jos. Be to, analizuojant stengtasi plačiau naudoti santykinius dydžius.

VĮ Šilutės miškų urėdijos miškai pasižymi dideliu medynų mišrumu ir tradiciniais palyginimo metodais analizuojant miškus yra sunku objektyviai įvertinti medynų rūšinės sudėties kitimo kokybę. Čia daug geriau tiktų naudoti Medynų našumo dinamikos vertinimo metodus ir normatyvus (A. Tebėra, G. Kozlovas, K. Butkienė, 2005), kur medynų našumo vertinimui naudojami du integraliniai rodikliai: medyno tūrio ir vertės lygiai. Tai užpildytų duomenų trūkumo spragą miškotvarkos projekte apie vykstančius miškų našumo pokyčius, tačiau šiuo metu nėra galimybės atlikti reikalingų skaičiavimų.

Palyginimo metodais analizuoti pagrindiniai rodikliai: žemės naudmenų ploto, medynų rūšinės kaitos, medynų amžiaus, skalsumo ir tūrio kitimas. Žemės naudmenų ploto, medynų ploto pagal vyraujančias medžių rūšis ir pagrindinių vidutinių medynų rodiklių kitimas parodytas 1.48 lentelėje.

Ypač reikšmingas yra miško žemių kitimas, nes jis siejasi su bendra miškų ūkio politika ir konkrečia miškų urėdijos veikla. Pradedant 1972 m. miškotvarka, kas vykmetį, iki prasidedant nuosavybės teisių į žemę (ir mišką) atkūrimo procesui, nuolat didėjo miško žemės dalis nuo bendro miškų ploto. 1981 m. miško žemė sudarė 83,4 proc., 1990 m. – 84,0 proc., 2004 m. – 91,2 proc.).

Tam įtakos turėjo dalies žemės ūkio naudmenų pervedimas į miško žemių kategoriją (pašariniai laukeliai žvėrims, miško aikštės, laukymės ir kt.).

1.48 lentelė. **Žemės naudmenų ploto ir medynų vidutinių rodiklių kitimas**

Rodikliai	Miškų inventorizacijos metai				
	1972*	1981*	1990*	2004	2014
Bendras miškų plotas, ha	37462	39706	39438	34056	34766
Miško žemės plotas, ha	31849	33105	33109	31070	31668
Miško žemės plotas proc. nuo bendro miškų ploto	97,0	97,6	98,0	92,4	91,1
Medynų plotas, ha	30886	32322	32435	28707	29092
Medynų plotas proc. nuo miško žemės ploto, proc.	97,0	97,6	98,0	92,4	91,9
Kultūrinės kilmės medynų plotas, proc.	8845/28,6	10194/31,5	12398/38,2	11364/39,6	12677/43,6
Neapaugusios mišku miško žemės plotas, ha/proc.	963/2,6	783/2,0	627/1,6	1020/3,0	1207/3,5
Iš jo: - kirtavietės, žuvę medynai	542/1,5	435/1,1	410/1,0	578/1,7	753/2,2
- miško aikštės	421/1,1	348/0,9	217/0,6	419/1,2	339/1,0
- žemė, skirta miškui įveisti	-	-	-	23/0,1	112/0,3
Ne miško žemės plotas, ha/proc.	5613/15,0	6601/16,6	6329/16,8	2986/8,8	3097/8,9
Iš jo: - žemės ūkio naudmenos	2116/5,6	2010/5,1	1972/5,0	1/0	0/0
- pelkės	2016/5,4	2773/7,0	2606/6,6	2573/7,6	2595/7,5
- trasos, platesnės nei 10 m	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	94/0,3
Medynų plotas pagal vyrauj. medžių rūšis, proc.:					
- Pušynai	42,9	39,1	37,4	34,9	34,2
- Eglynai	21,2	27,4	33,4	31,9	31,5
- Ąžuolynai	2,6	2,8	3,1	2,3	2,4
- Uosynai	0,4	0,5	0,6	0,3	-
- Beržynai	23,5	20,8	16,7	17,3	16,8
- Juodalksnynai	5,5	6,0	6,3	10,6	12,2
- Drebulynai	1,4	1,1	0,6	0,9	1,0
- Baltalksnynai	2,3	2,1	1,6	1,3	1,2
- Kiti medynai	0,2	0,2	0,3	0,5	0,7
Amžius, m.	45	53	57	55	55
Bonitetas	2,0	2,0	2,1	1,9	1,4
Skalsumas	0,72	0,70	0,71	0,72	0,74
I gr. (miško žemė)			-	1,7	1,7
II gr. (buv. I, ypatingos paskirties), proc.	1,0	1,3	1,5	20,9	20,9
III gr. (buv.I), proc.	37,2	16,9	19,5	15,2	15,6
IV gr. (buv. II), proc.	61,8	81,8	79,0	62,2	61,8
Medynų tūris 1 ha (visų/brandžių), m^3	167/244	182/267	201/285	210/305	240/340
Einamasis prieaugis, m^3/ha	7,00	6,80	6,20	6,39	7,33
Prieaugio naudojimo proc. (projektuoj.)	36		59	71	
Girininkijų skaičius, vnt.	14	13	13	12	11
Eiguvų skaičius, vnt.	53	44	37	38	20
Vidutinis sklypo plotas, ha	1,9	2,0	1,9	1,9	1,5

* - *siekiant suvienodinti žemės naudmenų traktavimą, buvęs nesusivėrusių miško želdinių plotas įtrauktas į medynų plotą;*

n. d. – nėra duomenų.

Pastebimai didėja VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijos miškingumas (2 pav.) – nuo 19,3 proc. (1972 m.) iki 24,9 proc. (2014 m.).

Aktyviai ir intensyviai įveisiant naujus želdinius ir želdinimu atkuriant miškus, kas vykmetį sparčiai didėja dirbtinai atkurtų ir įveistų (kultūr. kilmės) medynų plotas nuo 28,6 proc. (1972 m.) iki 43,6 (2014 m.). Didelė dirbtinai atkurtų ir įveistų medynų dalis yra būdinga Pietryčių Lietuvai ir vakariniam šalies pakraščiui. Tai nulėmė daug faktorių; svarbiausias – atsakingas ir kūrybingas požiūris į miškų atkūrimo procesą.

Neprodukuojatis miško žemės plotas – neapaugusi mišku miško žemė (kirtavietės, žuvę medynai, aikštės ir kt.) nuo 1972 metų miškotvarkos iki 2004 metų nuolat mažėjo. Šios kategorijos žemės 1972 m. miškotvarkos duomenimis sudarė 2,6 proc. bendro miškų ploto, iš jų miško aikštės –

1,1 proc. Intensyviai įveisiant miško želdinius, miško aikščių plotas nuolat mažėjo. 1990 m. miškotvarkos duomenimis, jos tesudarė 0,6 proc. bendro miškų ploto. Prasidėjus žemės reformai, LR Vyriausybės nutarimais miškų urėdijai perėmus žemę, skirtą miškui įveisti, didėjant pagrindinių kirtimų apimčiai (didėjant brandžių medynų plotui) bei nenaudojamų žemės ūkiui naudmenų dalį inventorizavus aikštėmis, neapaugusios mišku miško žemės plotai padidėjo iki 2,2 proc. (2014 m.), iš jų aikščių – 1,0 proc.

Nors netolygiai ir ne kas vykmetį, mažėja ne miško žemės plotas, daugiausia – nenaudojamų žemės ūkio naudmenų sąskaita. 1972 metų miškotvarkos duomenimis, tuometis Šilutės miško pramonės ūkis valdė didelius – 2116 ha – žemės ūkio naudmenų plotus. Ilgainiui dalis nenaudojamų šių žemių buvo apsodinta, dalis, vykdant žemės reformą, grąžinta savininkams. 2004 metų miškotvarka inventorizavo tik 1 ha žemės ūkio naudmenų plotą. 2014 metų miškotvarka tokių žemių neužfiksavo.

1.48 lentelės duomenys rodo miškų urėdijos medynų rūšinės sudėties kitimą per beveik pusės amžiaus (42 m.) laikotarpį, kur pastebimos spygliuočių dalies, išskyrus 2004 ir 2014 metų miškotvarkas (žemės nuosavybės restitucija – dalis pušynų ir eglynų buvo įveista buvusiose privačiose žemėse ir grąžinta savininkams), didėjimo tendencijos. Iki 1990 metų miškotvarkos nuosekliai didėjo ąžuolynų ir uosynų plotas. Tai nulėmė tiek miškininkavimo, tiek ir gamtinės aplinkos poveikis, nes uosynų gausėjimas buvo pastebėtas ir ten, kur ugdomieji kirtimai nebuvo vykdyti. Dėl grybinių ligų daugiau kaip du dešimtmečius tebesitęsiantis uosių džiuvimas sunaikino pastaruosius. 1990 metų miškotvarkos duomenimis, uosynų ploto dalis sudarė 0,6 proc. 2014 metų miškotvarkos duomenimis, uosynai nebesudaro nei vienos dešimtosios procento ploto dalies. Dėl miškų grąžinimo savininkams ir 2004–2005 metais intensyviai plitusio ąžuolų džiuvimo, ąžuolynų ploto dalis dviejų paskutiniųjų miškotvarkų duomenimis, sumažėjo iki 2,3-2,4 proc. Beržynų plotas, plečiantis spygliuočiams ir juodalksnynams, taip pat turi ryškią mažėjimo tendenciją. Jų ploto dalis sumažėjo nuo 23,5 proc. (1972 m.) iki 16,8 proc. (2014 m.). Juodalksnynų plotas dėl augavietės savitumų nuolat plečiasi. Juodalksnynų ploto dalis per aptariamąjį laikotarpį padidėjo 6,7 proc., nuo 5,5 proc. (1972 m.) iki 12,2 proc. (2014 m.).

Labai pozityvūs miškų rūšinės struktūros pokyčiai, kryptingai ir tinkamai miškininkaujant, įvyko drebulynuose ir ypač baltalksnynuose. Baltalksnynų ploto dalis nuo 1972 metų miškotvarkos nuosekliai mažėja. Drebulynų ploto dalis mažėja ne taip sparčiai kaip norėtusi, tačiau šiuo atveju, tendencija yra svarbesnė už faktą.

Bendros medynų rūšinės sudėties struktūros kitimo tendencijos yra teigiamos. Pagausėjo ir retesnių vertingų medžių rūšių: ąžuolų, guobų, klevų, liepų. Visa tai rodo, kad medynų rūšinė struktūra dėl miškininkavimo pagerėjo ne tik ekonominiu, bet ir biologinės įvairovės požiūriais.

Vidutinis visų medynų amžius yra labiausiai apibendrinantis, kartu ir daug ką pasakantis apie miškininkavimo lygį bei miškų produktyvumo galimybes rodiklis. Medynų amžius labiausiai priklauso nuo pagrindinių miško kirtimų, miškų atkūrimo bei įveisimo naujuose plotuose apimties. Esant balansui tarp iškertamų brandžių medynų ir atkuriamų plotų, jis išlieka stabilus (dvi paskutiniosios miškotvarkos). Medynų vidutinis amžius urėdijos valstybiniuose miškuose didėjęs nuo 45 (1972 m.) iki 57 metų (1990 m.), suintensyvėjus kirtimams, sumažėjo iki 55 metų ir dvi paskutiniąsias miškotvarkas išlieka stabilus (1.48 lentelė). Vertinant atskirų medžių rūšių medynų amžiaus kitimą, matyti, kad nuo analizuojamo laikotarpio pradžios, visų medžių rūšių vidutinis amžius iki tam tikro laikotarpio didėjo (30 pav.). Per daugiau kaip keturis dešimtmečius nuolat ir nuosekliai didėjo tik beržynų vidutinis amžius. Per analizuojamąjį laikotarpį vidutinis pušynų amžius, iki paskutiniosios miškotvarkos, taip pat laiptiškai didėjo, o esant balansui tarp iškertamų brandžių medynų ir atkuriamų plotų, dvi paskutiniąsias miškotvarkas išliko stabilus. Kiek kitaip keitėsi eglynų vidutinis amžiaus. Staigaus eglynų vidutinio amžiaus sumažėjimo XX ir XXI amžių sandūroje priežastis yra masinis vyresniojo amžiaus medynų sunykimas dėl vėjavartų ir kinivarpų *(Ips tipografus)* invazijos, o vėliau – ir dėl didelės šios rūšies želdinų įveisimo bei atkūrimo kitų medynų kirtavietėse, apimties. Iki 2004 metų miškotvarkos nuolat didėjęs vidutinis ąžuolynų amžius, suintensyvėjus pagrindiniams kirtimas ir naujų miškų įveisimui, paskutiniąją miškotvarką – sumažėjo trim metais. Juodalksnynų vidutinis amžius didėjo iki 1990 metų miškotvarkos, kuris tuo

metu sudarė 49 metus, tačiau suintensyvinus pagrindinius kirtimus paskutiniuosius du dešimtmečius jis praktiškai nebekinta ir siekia 45-46 metus. Jau ketvirta miškotvarka iš eilės nustato vidutinį drebulynų amžių – didesnį kaip 40 metų. Per paskutinįjį vykmetį jis padidėjo 4 metais. Tai rodo nepakankamą pagrindinių kirtimų apimtį šiuose medynuose, o jų laikymas miške ilgesnį laiką ne tik mažina drebulynų stabilumą, blogina medienos kokybę, bet ir dėl medienos prieaugio netekties yra nuostolingas.

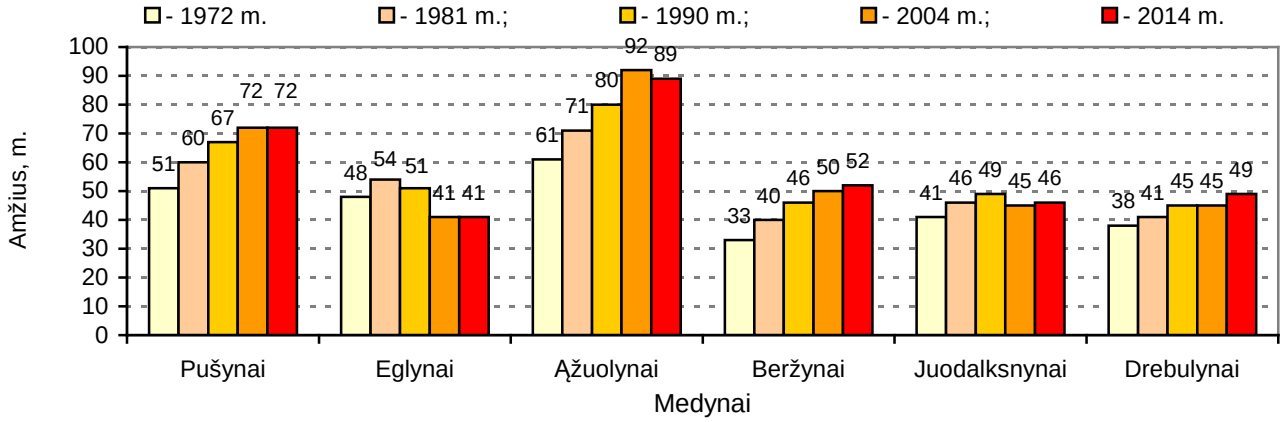

30 pav. Medynų vidutinio amžiaus kitimas

Medynų amžiaus struktūrą geriausiai nusako medynų ploto pasiskirstymas amžiaus klasėmis (31 pav.). Minėtas paveikslas pakankamai išsamiai atspindi urėdijos medynų amžiaus struktūros kitimą; taip pat netiesiogiai atsispindi ir gamtinių-stichinių veiksnių padariniai (pvz. 1967 m. ir 1993 m. vėjavartų ir po jų sekusios žievėgraužio tipografo invazijos padaryta žala eglynams, palikusi gilų antspaudą kartu ir visos šalies ladšafte ar prieš 25-45 metus briedžių padaryta žala pušų jaunuolynams), o svarbiausia, esama amžiaus klasių struktūra sudaro prielaidą formuoti racionalią ūkio politiką ateičiai.

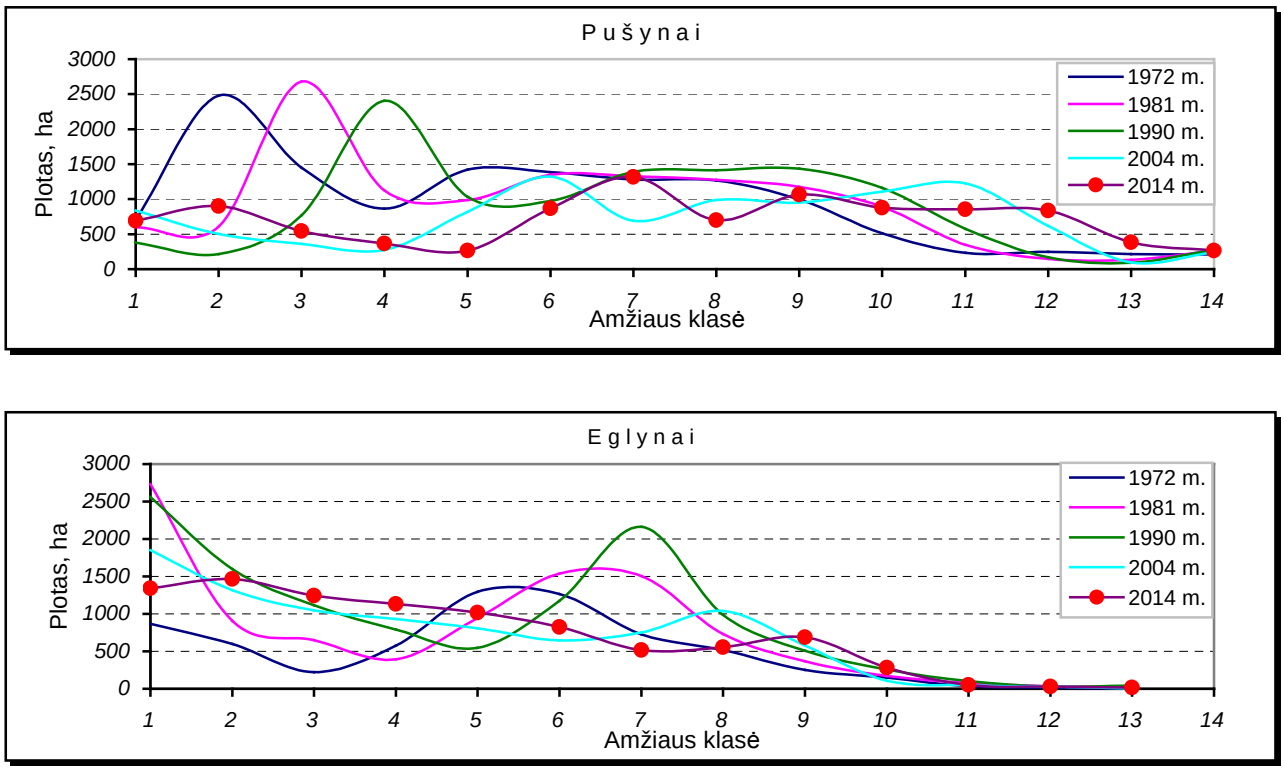

31 pav. Medynų ploto kitimas pagal amžiaus klases

29 pav. tęsinys

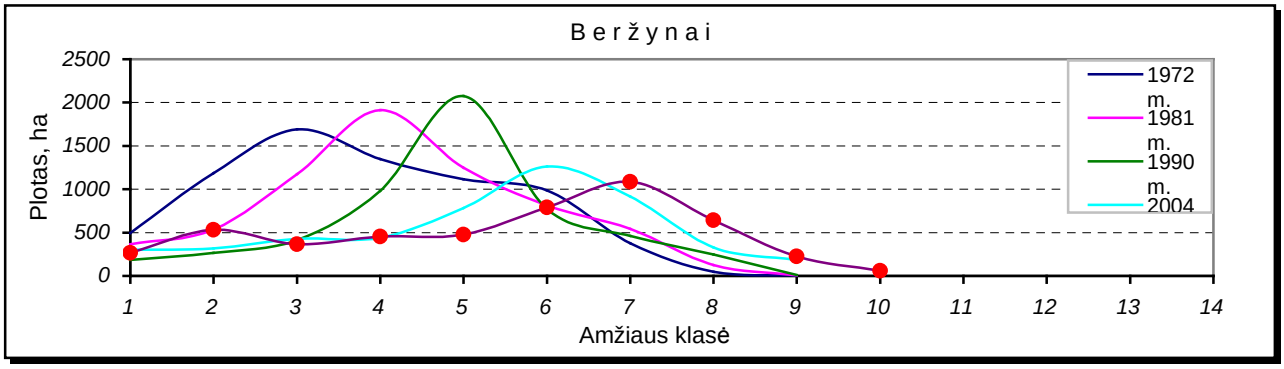

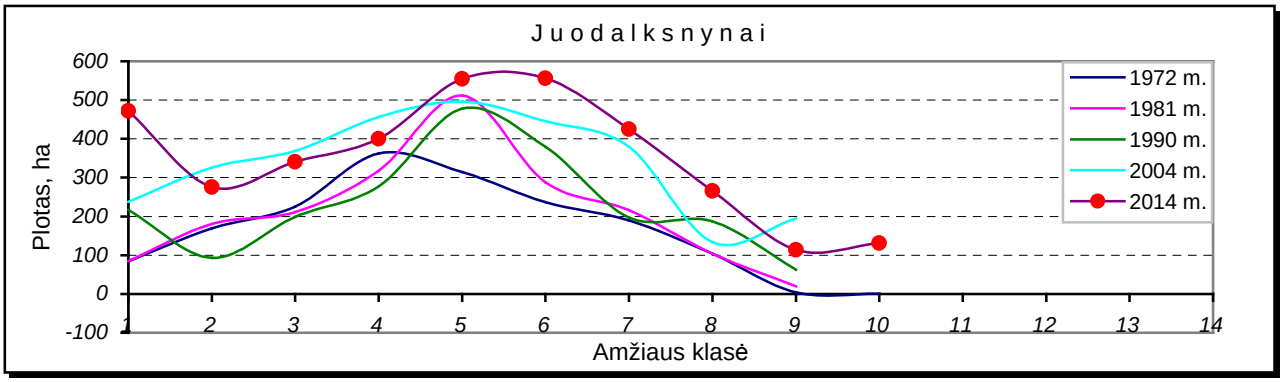

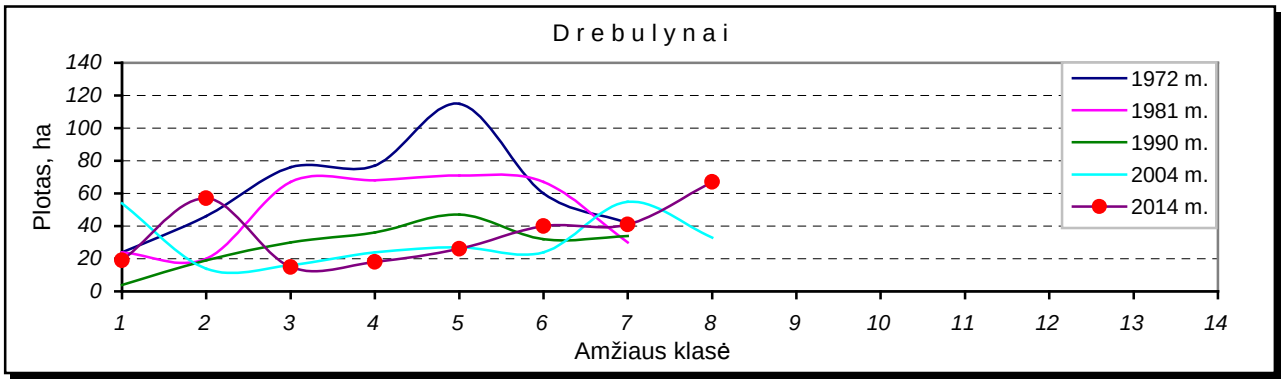

III-IV miškų grupių medynų paskirstymo brandumo grupėmis kitimas, pagal atskirų miškų inventorizacijų duomenis, parodytas 32 pav. Medynų suskirstymas brandumo grupėmis svarbus apskaičiuojant pagrindinių kirtimų normą. Medynai brandumo grupėmis suskirstyti pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukciją (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 2014-04021).

1981 metų medynų amžiaus kalsių struktūrą galima apibūdinti kaip sudarytą iš jaunuolynų ir daug pusamžių medynų. Vėliau medynų amžiaus klasių struktūra optimalėjo ir 2004 m. miškotvarkos duomenimis, ji buvo arti optimalios. Toliau, dėl nedidelio pagrindinio naudojimo, didėja brandžių ir vyresnio amžiaus medynų plotas. Remiantis 2014 metų miškotvarkos duomenimis, urėdijos miškuose yra per mažai brėstančių ir daugoka brandžių medynų, ypač drebulynų, baltalksnynų ir beržynų.

Optimalizuoti miškų amžiaus struktūrą gerų galimybių turi antrasis ir trečiasis šio amžiaus dešimtmetis, bet tam turi būti laikomasi vienodos, kryptingos politikos. Be to, labai skiriasi galimybės tai padaryti pagal atskiras medžių rūšis. Kai kurioms rūšims (pvz. pušiai) optimalizavimo procesas gali užtrukti ir ilgiau. Ekonominiu požiūriu, antrasis-trečiasis XXI amžiaus dešimtmečiai, dėl medienos išteklių struktūros kitimo tendencijų, turėtų būti palankūs urėdijos ūkinei veiklai.

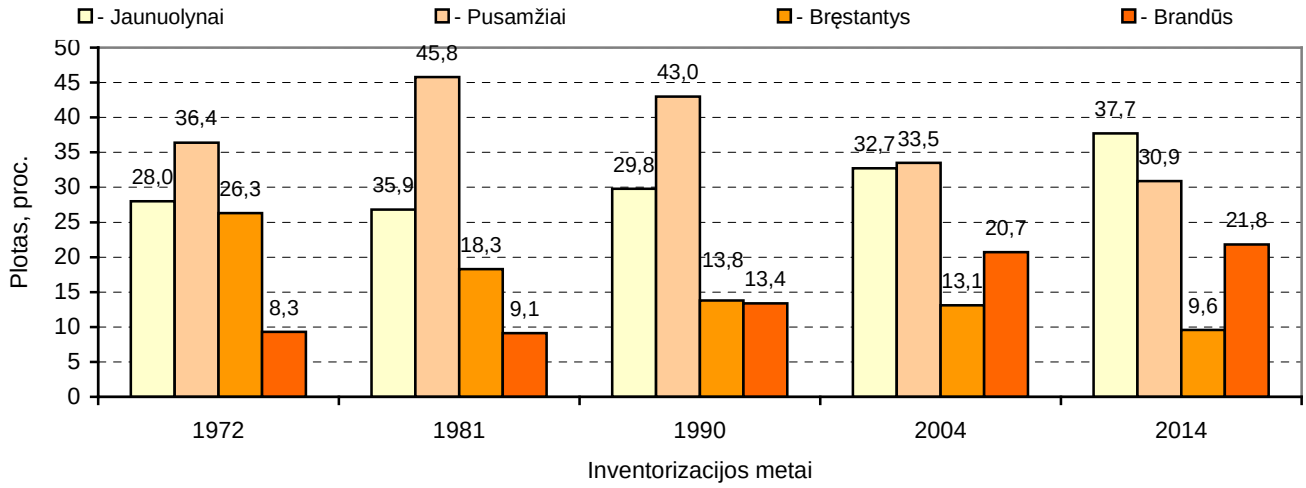

32 pav. Medynų amžiaus struktūros kitimas pagal brandumo grupes 1972–2014 m. (III-IV gr. miškai)

Medienos tūris, rūšinė struktūra ir pasiskirstymas pagal medynų amžių, sudaro pagrindinių rodiklių kompleksą, pagal kurį apsprendžiama ne tik ekonominė, bet ir ekologinė bei socialinė miško vertė. Labiausiai apibendrintas ir mažiausiai priklausantis nuo administracinių-ūkinių objektų ribų kitimo yra vidutinis visos miškuose augančios medienos tūris ploto vienete. Šis rodiklis pagal 5-ių miškotvarkų duomenis pateiktas 1.48 lentelėje. Per 42 m. laikotarpį bendras vidutinis visų medynų tūris viename hektare kas vykmetį buvo nustatomas po 9-30 m^3 didesnis, nei prieš tai buvęs.

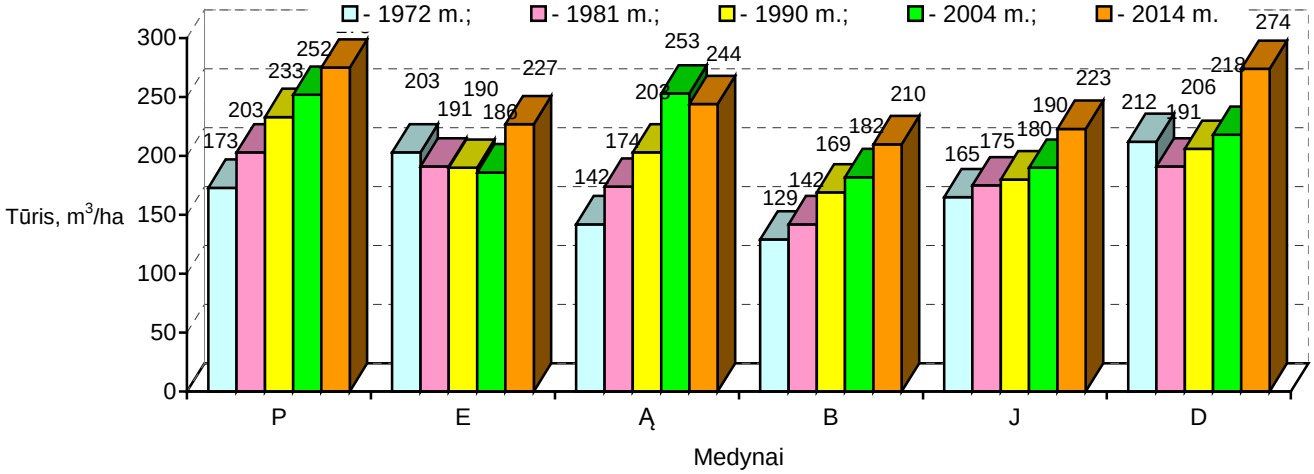

33 pav. Bendro vidutinio tūrio 1 ha kitimas

Labiausiai pastebimas nuoseklus ir beveik tolygus pušynų, beržynų ir juodalksnynų vidutinio tūrio viename hektare didėjimas (1.48 lentelė ir 33 pav.). Kiek kitaip kito vidutinis eglynų ir iš dalies drebulynų tūris. Eglynų ir drebulynų vidutinio tūrio sumažėjimą 1981 metais lėmė intensyvesni pagrindiniai kirtimai, o vėliau ir vėjavartos, po jų sekusi žievėgraužio tipografo invazija eglynuose bei šios medžių rūšies I–II amžiaus klasių jaunuolynų išplitimas plynumose ir kitoje ne miško žemėje. Tokio amžiaus jaunuolynai, kaip žinoma, produkuoja santykinai nedaug medienos. Tai atsiliepė ir vidutiniam medynų tūriui, labiausiai priklausančiam nuo medynų amžiaus struktūros, vidutinio amžiaus bei pagrindinių kirtimų apimties.

Per analizuojamą laikotarpį nustatytas didesnis ne tik bendras, bet ir brandžių medynų vidutinis tūris viename hektare. Brandžių medynų tūris yra vienas iš svarbiausių miškininkavimo kokybės rodiklių ir kirtimo normą lemiančių veiksnių.

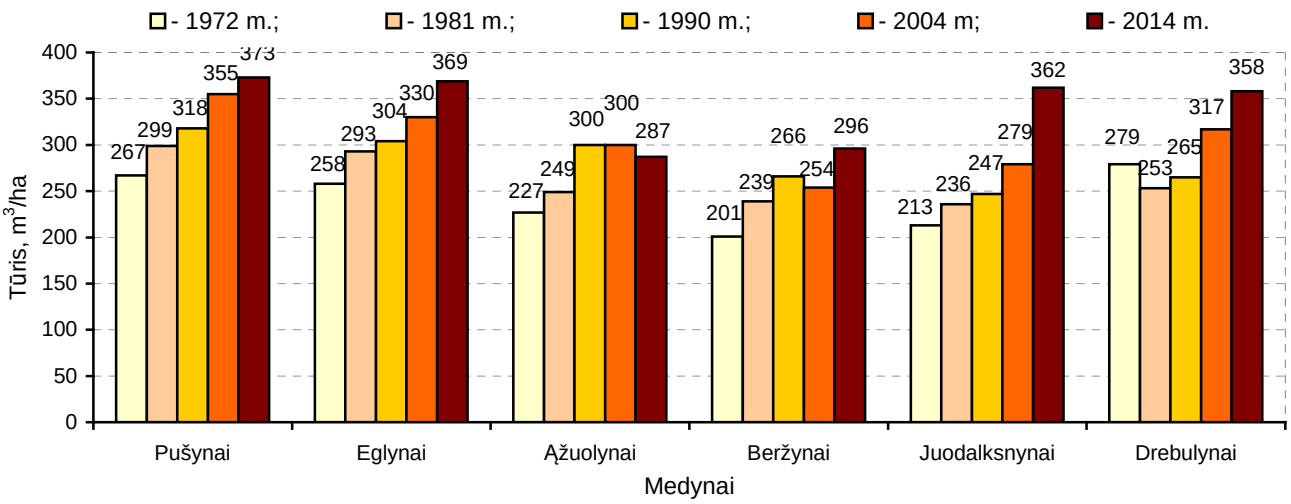

34 pav. Brandžių medynų vidutinio tūrio 1 ha kitimas

Pradedant 1972 m. miškų inventorizacija, brandžių medynų vidutinis tūris viename hektare kas miškotvarka buvo nustatomas nuolat didesnis (1.48 lentelė), nors ir netolygiai. Per paskutinįjį vykmetį jis nustatytas 35 m^3 (nuo 305 iki 340 m^3) didesnis, didžiausias per visą aptariamąjį laikotarpį. Per paskutinįjį vykmetį labiausiai išaugo vidutinis brandžių juodalksnynų (53 m^3/ha), beržynų (42 m^3/ha), drebulynų (40 m^3/ha) ir eglynų (39 m^3/ha) tūris (34 pav.). Tai iš dalies rodo saikingus einamuosius ir sanitarinius atrankinius kirtimus pusamžiuose bei pribręstančiuose medynuose ir laiku bei kokybiškai atliktų ugdomųjų kirtimų įtaką.

Reikia pažymėti, kad brandžių medynų vidutinio tūrio padidėjimas yra tiek prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų, tiek ir tikslesnės bei objektyvesnės apskaitos rezultatas.

III-IV miškų grupių medynų vidutinis tūris kas miškotvarka nuosekliai didėja, jų plotas, nors ir ne nuosekliai, taip pat didėja (35 pav.).

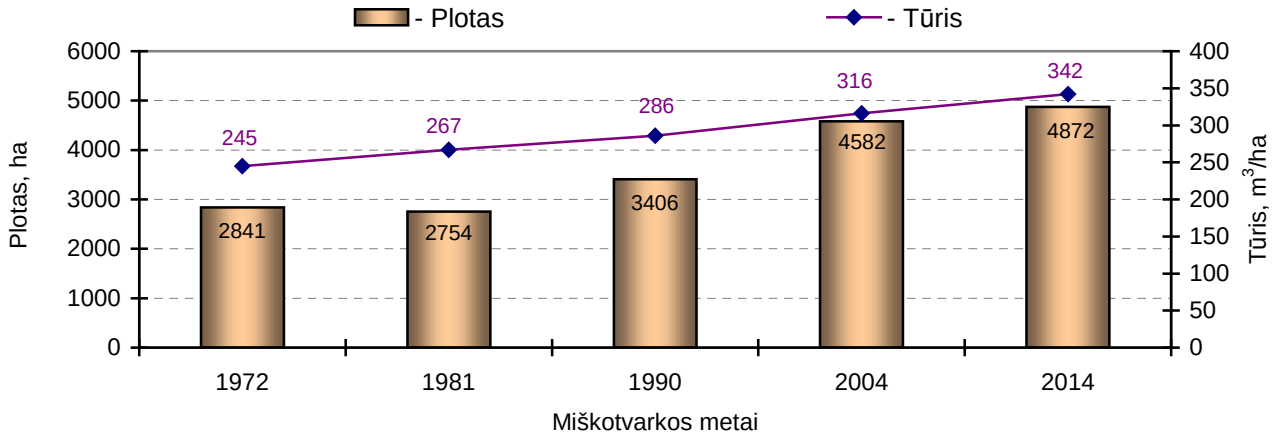

35 pav. III-IV miškų grupių brandžių medynų ploto ir vidutinio tūrio 1 ha kitimas

Skalsumas parodo medynuose sukaupto tūrio santykį su maksimaliu toje augavietėje augančių medynų tūriu. Medynų skalsumo kitimas, iš esmės, atspindi vykdytų ūkinių priemonių, jų pradžios ir augimo rezultatą. Anksti išretinus ir galutinai suformavus medynų rūšinę sudėtį bei tankumą, brandos amžiuje gali susiformuoti tvarus medynas, kurio skalsumas bus arti vieneto. Auginant per tankius medynus, jie tampa neatsparūs nepalankiems gamtiniams faktoriams ir brandos amžių gali pasiekti gerokai išretėję. Mažiausią medynų skalsumą (1.48 lentelė) buvo nustačiusios 1981 metų miškotvarkos, kai buvo atlikti pakankamai dideliame plote suprojektuoti gana intensyvūs ugdomieji kirtimai.

Tankėja laiku ir tinkamai išretinti bei galutinai suformuoti miškų urėdijos eglynai. Jie vieni tankiausių medynų urėdijos miškuose. Didžiausias medynų skalsumo kitimas dėl ugdomųjų bei atvejinių ir atrankinių kirtimų įtakos, nevertinant jau paminėtų eglynų, vyksta drebulynuose (36 pav.), mažiausias – beržynuose.

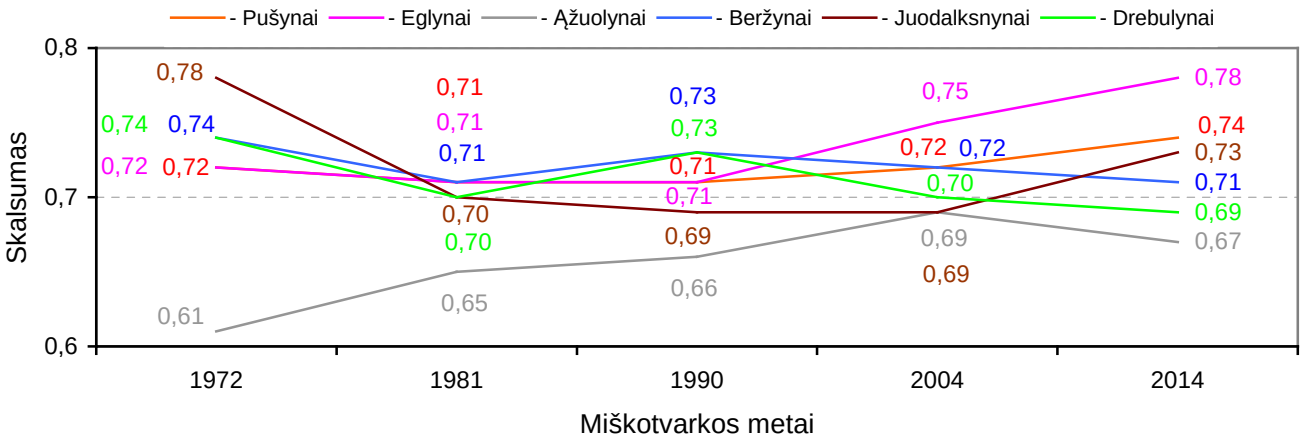

36 pav. Medynų vidutinio skalsumo kitimas 1972–2014 m.

Medynų vidutinis bonitetas dėl nitrifikacijos procesų, klimato kaitos tendencijų, medynų sausinimo, tikslesnių medyno parametrų nustatymo, ar kitų, gerai nežinomų priežasčių, kas dešimtmetį gerėja (1.48 lentelė).

Medžiams augant, formuojasi medienos tūrio prieaugis. Medynų tūrio einamasis prieaugis, priklausantis nuo medynų rūšinės sudėties, kilmės, amžiaus, esamo tūrio, atliktų ūkinių priemonių ir kt., 5 paskutiniųjų miškotvarkų duomenimis, kito nuo 6,20 iki 7,33 m^3/ha (1.48 lentelė). Per analizuojamą laikotarpį medynų tūrio einamasis prieaugis varijavo.

Didėjant medienos ištekliams miške (medynų tūriui – laikui bėgant sukauptam prieaugiui), medynams senstant, sparčiai didėjant brandžių, ypač minkštųjų lapuočių, medynų kiekiui, didėja ir naudojimo apimtis (1.49 lentelė). Paskutiniaisiais dešimtmečiais didėjant brandžių medynų plotui ir tūriui, reikšmingai didėjo ir projektuojamų pagrindinių kirtimų apimtis. Tačiau keičiantis medynų amžiaus struktūrai (mąžtant pusamžių ir didėjant brandžių medynų daliai), projektuojamų ugdomųjų kirtimų dalis, atmetus kompleksišką ugdymo kirtimų, atrenkant medžius tūrio ugdymo principu laikotarpį, bendrame naudojime nebuvo mažinama – ji irgi didėjo. Kas vykmetį didėjo ir miško ugdomųjų kirtimų dalis tarpiniame naudojime.

1.49 lentelė. **Projektuotas bendras metinis naudojimas valstybiniuose miškuose**
(likvid. tūris, tūkst. m^3)

Laikotarpis	Pagrindiniai kirtimai	Tarpiniai kirtimai				**Iš viso**	Ugdomųjų kirtimų dalis nuo tarpinių, proc.	Tarpinių kirtimų dalis nuo bendro naudojimo, proc.	Ugdomųjų kirtimų dalis nuo bendro naudojimo, proc.
		ugdomieji	sanitariniai	specialieji (kiti)	iš viso				
1974-1983	39,2	12,9	10,9	0,6	24,4	**63,6**	53	38	20
1983-1992	55,2	7,5	11,2	1,0	19,7	**74,9**	38	26	10
1991-2000	68,4	10,6	16,0	0,1	26,7	**95,1**	40	28	11
2005-2014	76,6	13,5	15,0	1,0	29,5	**106,1**	46	28	13
2015-2024	85,4	18,0	7,8	0,5	26,3	**111,7**	68	24	16

Projektuojama retinimo ir einamųjų kirtimų apimtis, pradedant projektu 1983–1990 metams, tris dešimtmečius didėjo (37 pav.).

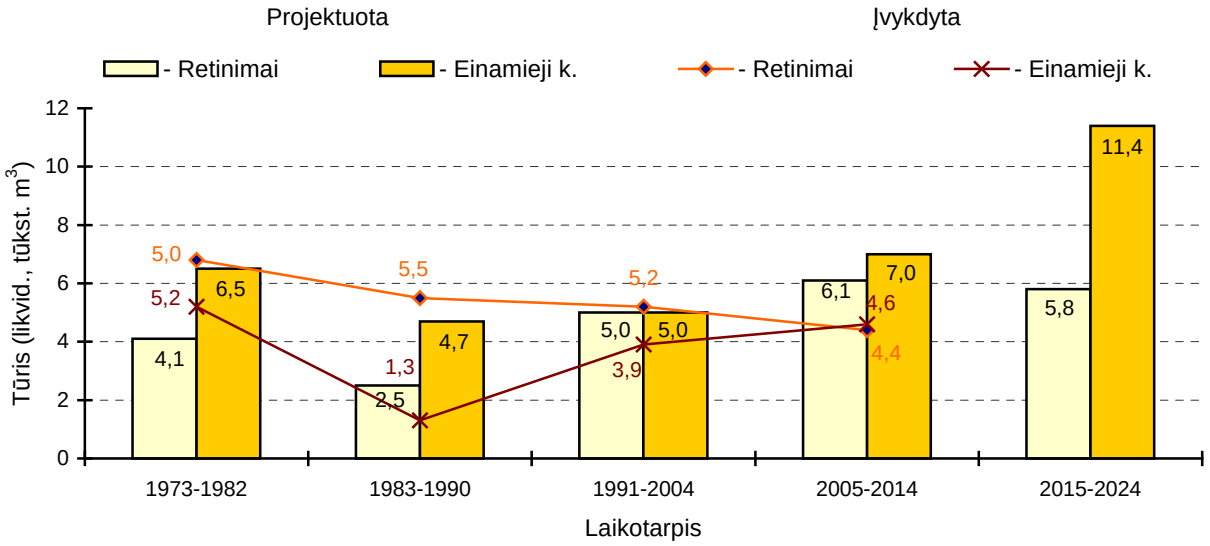

37 pav. Projektuojamų ir įvykdytų retinimo ir einamųjų kirtimų metinė apimtis 1973–2014 m.

Retinimo kirtimais iki 2005–2014 metų periodo buvo iškertama 1,2-2,2 karto medienos daugiau nei projektuota (nustatytas per mažas intensyvumas, neatsižvelgta į medienos prieaugį).

Kalbant apie atliktus retinimo kirtimus per paskutinįjį vykmetį, reikia pažymėti, kad šie, kartu ir einamieji kirtimai 2005–2014 metams buvo suprojektuoti vykdyti per intensyviai. Retinimais mažiau iškirsta ir dėl ekonominio šalies nuosmukio. Einamųjų kirtimų apimtis reikšmingai sumažėjo XX amžiaus devintajame dešimtmetyje, kuomet kompleksiškais ugdymo kirtimais, atrenkant medžius tūrio ugdymo principu, vadinamaisiais ,,tūrio ugdymo“ kirtimais buvo išugdyta didžioji dalis einamųjų kirtimų amžiaus medynų. Perėjus prie klasikinių einamųjų kirtimų, liko nedaug medynų, kuriuose tokie kirtimai buvo reikalingi, todėl 1983–1990 m. jų apimtis staigiai sumažėjo. Vėliau, įvykdytų einamųjų kirtimų apimtis didėjo, tačiau dėl pablogėjusios medynų sanitarinės būklės (vėjavartos, po jų atsiradę žievėgraužio tipografo židiniai), didesnį dėmesį skiriant sanitariniams kirtimams, buvo iškertama 1,3-3,6 karto medienos mažiau nei projektuota.

Sukūrus etaloninių medynų formavimo teoriją (Kairiūkštis, Juodvalkis, 1976, 1985), maksimaliai produktyvių medynų modelius ir jų formavimo programas, visi ugdomieji kirtimai jau buvo orientuoti į po kirtimų paliekamų medžių skaičių ir jų galimybes kaupti likvidinį tūrį.

1.50 lentelė. **Ugdomųjų kirtimų apimties kitimas valstybiniuose miškuose**
(Įvykdyti ugdomieji miško kirtimai)

Laikotarpis	Bendra ugdomųjų kirtimų apimtis			Iš jos:														
				jaunuolynų ugdymas					retinimai					einamieji kirtimai				
	plotas,ha	iškirsta likvid. me-diena, tūkst. m^3	kirtimų intensyvu-mas, m^3/ha	plotas, ha	iškirsta likvid. me-diena, tūkst. m^3	kirtimų intensyvu-mas, m^3/ha	ploto dalis nuo bendro ploto, %	medienos dalis nuo bendro kiekio, %	plotas, ha	iškirsta likvid. me-diena, tūkst. m^3	kirtimų intensyvu-mas, m^3/ha	ploto dalis nuo bendro ploto, %	medienos dalis nuo bendro kiekio, %	plotas, ha	iškirsta likvid. me-diena, tūkst. m^3	kirtimų intensyvu-mas, m^3/ha	ploto dalis nuo bendro ploto, %	medienos dalis nuo bendro kiekio, %
1973 - 1982	899	14,2	15,8	553	2,2	4,0	62	15	229	6,8	29,7	25	48	117	5,2	44,4	13	37
1983 - 1990	591	7,4	12,5	381	0,6	1,6	64	8	181	5,5	30,4	31	74	29	1,3	44,8	5	18
1991 - 2004	660	10,0	15,2	407	0,9	2,2	62	9	166	5,2	31,2	25	52	87	3,9	44,8	13	39
2005 - 2014	625	9,3	14,9	339	0,3	0,9	54	3	185	4,4	23,8	30	47	101	4,6	41,1	16	50

Analizuojant atliktų ugdomųjų miško kirtimų apimties kitimą per 1972–2014 metų laikotarpį, galima teigti, kad, atmetus vadinamąjį ,,tūrio ugdymo“ laikotarpį, bendra kirtimų apimtis pagal aprėpiamą plotą nedaug (iki 10 proc.) kito, tačiau iškertamos medienos tūris – iki 18 proc. (1.50 lentelė).

Ugdomųjų kirtimų intensyvumas – vienas svarbiausių ugdymo kokybę lemiančių rodiklių – per analizuojamą laikotarpį, išskyrus 1973–1982 metų laikotarpį, praktiškai nuolat didėjo nuo 12,5 m^3/ha (1983–1990 m.) iki 14,9 m^3/ha (2005–2014 m.). Kiek didesnis (15,2 m^3/ha) jis buvo 1991–2004 periode. Tai leidžia teigti, kad ugdomųjų kirtimų kokybė pastebimai gerėjo. Bendra miško ugdomųjų kirtimų apimtis pagal aprėpiamą plotą nuo analizuojamo laikotarpio pradžios – ,,tūrio ugdymo“ (1973–1982 m.) klestėjimo laikotarpio iki paskutiniosios miškotvarkos, dėl jau paminėtų priežasčių, sumažėjo 1,4 karto.

Daugiausia jaunuolynų ugdyta aštuntajame-devintajame XX amžiaus dešimtmečiuose, kai tuometiniame Lietuvos miškų institute buvo atlikti raiškūs europinio lygio miškų ugdymo tyrimai ir nustatyti medžių atrinkimo kriterijai, paruošti ugdymo kirtimo būdai ir jų atlikimo taisyklės.

Jaunuolynų ugdymo apimtis pagal aprėpiamą plotą per analizuojamą laikotarpį, nulemta jaunuolynų ploto mažėjimo, santykio tarp dirbtinio ir savaiminio miškų atkūrimo kitimo ir ankstyvųjų jaunuolynų ugdymų (šviesinimų) priskyrimo želdinių priežiūrai, sumažėjo apie 1,6 karto.

Retinimo kirtimų apimtis pagal aprėpiamą plotą ir iškertamos medienos tūrį, atmetus 1973–1982 metų laikotarpį, žymiai nesikeitė. Atliktų einamųjų kirtimų apimtis, atmetus vadinamąjį ,,tūrio ugdymo“ laikotarpį, nuolat didėjo. Labiau didėti šių kirtimų apimčiai neleido tuo metu galioję ugdymo kirtimų nuostatai, kurie buvo užbrėžę tokiais kirtimais kertamų medynų aukštutinę amžiaus ribą.

Paskutiniojo vykmečio žemės naudmenų ir vidutinių medynų rodiklių kitimo analizė atlikta remiantis dabartiniu urėdijos patikėjimo teise valdomu valstybinės reikšmės miškų plotu. Tam tikslui panaudoti kiekvieno sklypo (2004 m.) miškų inventorizacijos duomenys (žemės naudmena, medyno kilmė, vyraujanti medžių rūšis ir kt.), kitaip tariant, pokyčiai per vykmetį analizuoti sklypo lygmenyje. Minėti duomenys parodo žemės naudmenų plotų pasikeitimus (1.51 lentelė ir 27 lentelė prieduose) bei medynų rūšinės sudėties kitimą pagal vyraujančias medžių rūšis ir amžiaus klases (28 lentelė prieduose).

Palyginus dviejų paskutiniųjų miško inventorizacijų duomenis sąlyginai tame pačiame plote, matyti, kad per praėjusį vykmetį inventorizuotas 480 ha (1,5 proc.) didesnis miško žemės plotas ir atitinkamai mažesnis ne miško žemės plotas. Tai ypač reikšmingas pokytis, nes jis siejasi su bendra miškų ūkio politika ir konkrečia miškų ūkio veikla. Miško žemės keitimas kitos paskirties žeme yra griežtai reglamentuotas, vykdomas esant tik neišvengiamam būtinumui.

2014 metais inventorizuotas 15,2 proc. didesnis nei 2004 m. neapaugusios mišku miško žemės plotas. Aktyviai įveisiant miškus, apie 24 proc. sumažėjo miško aikščių plotas, tačiau, padidėjus brandžių medynų plotui ir medynų našumui, o kartu ir pagrindinių kirtimų apimčiai, 2014 metais inventorizuotas apie 35 proc. (94 ha) didesnis kirtaviečių plotas. Dėl ilgalaikių potvynių (76 ha), bebrų veiklos (18 ha) ir kitų veiksnių (7 ha) inventorizuotas ir 5 kartus ir didesnis žuvusių medynų plotas.

2014 metais inventorizuotas per 16 proc. didesnis ir technologinės paskirties (kvartalinės, miško keliai, griovių trasos ir kt.) žemės plotas, priskirtas miško žemei.

Įveisus mišką nenaudojamose buvusiose žemės ūkio naudmenose ir LR Vyriausybės nutarimais perduotoje žemėje, skirtoje miškui įveisti, miškui išplitus ne miško žemėje, medynų plotas padidėjo 114 ha (0,4 proc.). Atkuriant ir įveisiant mišką, 11,6 proc. padidėjo dirbtinai įveistų ir atkurtų (kultūrinės kilmės) medynų plotas, kuris šiuo metu sudaro apie 44 proc. viso medynų ploto. Tai rodo aktyvią miškų urėdijos veiklą. Padidėjus miško kelių, priskirtų miško žemei plotui, 1 proc. sumažėjo medynų dalis nuo miško žemės ploto.

Medynų rūšinės sudėties kaitą dažniausiai lemia medynų vyraujančios medžių rūšies pasikeitimas po pagrindinių, jaunuolynų ugdymo ir retinimo kirtimų, apaugus mišku ar įveisus mišką ne miško žemėse bei medyno natūralaus formavimosi eiga (38 pav.). Analizuojant

vyraujančių medžių rūšių ploto kitimą (1.51 lentelė ir 24 lentelė, patalpinta prieduose), pastebimas ženklus eglynų, juodalksnynų ir ąžuolynų ploto padidėjimas, o uosynų, beržynų, drebulynų ir baltalksnynų atvirkščiai – sumažėjimas.

1.51 lentelė. **Žemės naudmenų plotų ir miško rodiklių kitimas**

Žemės naudmenos	2004 m. miškotvarka	2014 m. miškotvarka	Pakitimai ±
Bendras miškų plotas, ha	34766	34766	
Miško žemė, ha	31189	31668	479
Medynų žemė (medynai, ha)	28978	29092	114
iš jos – dirbtinai įveistų ir atkurtų medynų žemė, ha	11364	12677	1313
Medynų plotas (proc.) nuo miško žemės ploto	*94,4*	*91,9*	*-2,5*
Neapaugusi mišku miško žemė, ha	1045	1204	159
iš jos:			
- kirtavietės, žuvę medynai	578	753	175
- aikštės	444	339	-105
- žemė skirta miškui įveisti	23	112	89
Medynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis, ha:			
P	9988	9941	-47
E	8781	9148	367
Ą	621	707	86
U	81	8	-73
B	5167	4893	-274
J	3310	3537	227
D	383	281	-102
Bt	437	346	-91
Kitos medžių rūšys	210	231	21
Miško dauginamosios medžiagos išauginimo (daigynai, medelynai, sėklinės plantacijos) žemė, ha	37	43	6
Technologinės paskirties žemė, ha	697	810	113
Kitos paskirties (medienos sand., poilsio a., ir kt.) žemė, ha	432	519	87
Ne miško žemė, iš viso, ha	3577	3097	-480
iš jos: - žemės ūkio naudmenos	1		-1
- pelkės	2620	2595	-21
- kita ne miško žemė, ha	956	502	-454
III+IV miškų grupių medynai pagal brandumo grupes (proc.): - jaunuolynai	32,7	37,7	5,0
- pusamžiai	33,5	30,9	-2,6
- bręstantys	13,1	9,6	-3,5
- brandūs ir perbrendę	20,7	21,8	1,1
III+IV miškų gr. brandžių medynų kiekis:			
- plotas, ha	4582	4872	290
- tūris, tūkst. m^3	1450,2	1666,8	216,6
Bendras medynų tūris, tūkst. m^3	6019,9	6971,2	951,3

Kryptingai miškininkaujant, atkuriant minkštųjų lapuočių, ypač beržynų kirtavietes eglėmis, taip pat jomis atkuriant kitų medžių rūšių kirtavietes, dėl ugdomųjų kirtimų įtakos bei didelės želdinimo apimties miško ir kitoje žemėje, 4,2 proc. (368 ha) padidėjo eglynų plotas. Eglynai užėmė ir 149 ha derlingesnių augaviečių pušynų plotus. Suprantama, vyko ir atvirkštinis procesas –

nederlingose augavietėse augę eglynai atkurti pušynais, o šlapesnės buvusių eglynų kirtavietės atsikūrė juodalksnynais.

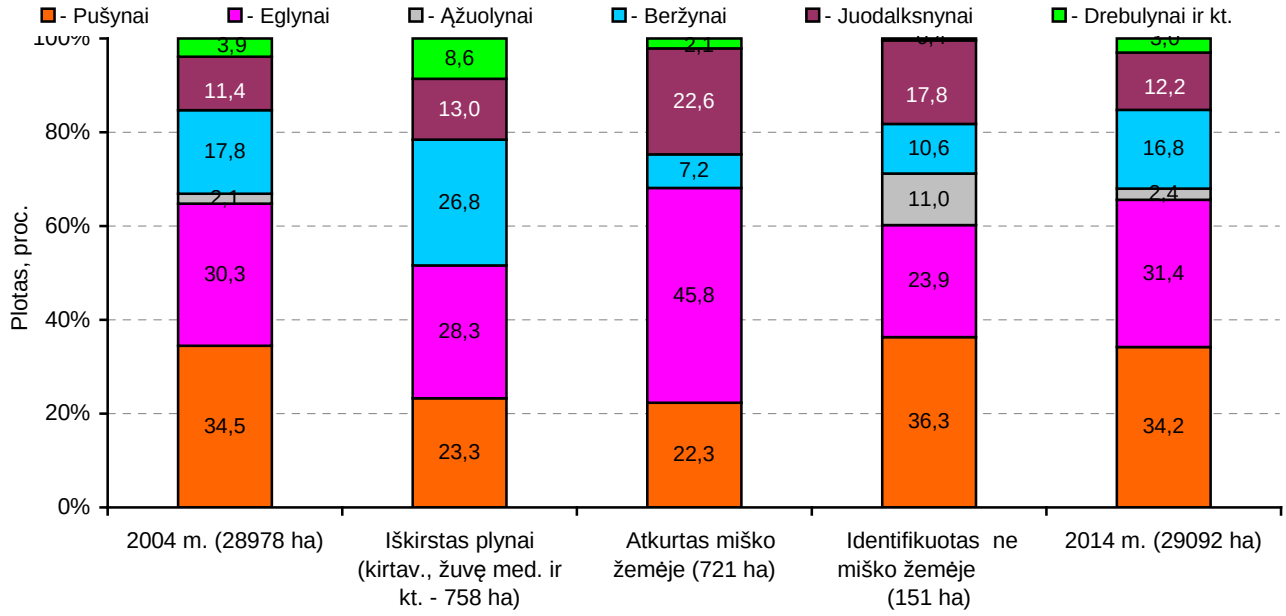

38 pav. Medynų ploto kitimas 2005–2014 metais

Po pagrindinių, sanitarinių atrankinių ir ugdomųjų kirtimų bei atkūrimo, nepakitusia vyravusia rūšimi išliko apie 96 proc. buvusių pušynų, per 95 proc. – ąžuolynų, 94 proc. – juodalksnynų, 91 proc. – eglynų, per 89 proc. – juodalksnynų, 88 proc. – beržynų. Mažiausiai stabilūs, kaip ir planuota, buvo uosynai (šaknų ligos) ir drebulynai. Tik daugiau kaip 56 proc. drebulynų išliko nepakeitę vyraujančios medžių rūšies.

Įgyvendinant iki 2012 m. galiojusią Ąžuolynų atkūrimo programą, 86 ha (13,9 proc.) padidėjo urėdijos ąžuolynų plotas. Ąžuolynais atkuriamos daugiausiai minkštųjų lapuočių, ypač beržynų kirtavietės. Mišriuose minkštųjų lapuočių medynuose ąžuolynai formuojami ir ugdomaisiais kirtimais .

Dėl savo specifinių augaviečių juodalksnynai, kaip jau rašyta, išliko 94 proc. buvusio ploto. Per vykmetį jų plotas padidėjo 6,8 proc. (227 ha). Per 84 ha juodalksnynų atsikūrė iškirstose užmirkusiose ir pelkinėse eglynų bei beržynų (apie 74 ha) kirtavietėse. Iškirsti sausesnių augaviečių juodalksnynai atkurti eglėmis (63 ha) ir beržais (26 ha).

Beržynų plotas, plečiant spygliuočių medynus, ypač eglynus, per vykmetį sumažėjo 274 ha (5,3 proc.). Kaip jau rašyta, beržynai šlapesnių augaviečių kirtavietes užleidžia juodalksnynams. Dėl šaknų ligų per 90 proc. (73 ha) sumažėjo uosynų plotas. Jų augavietėse daugiausiai išplito juodalksnynai (27 ha), eglynai (12 ha), beržynai (11 ha) ir ąžuolynai (8 ha).

Per dešimtmetį apie 48 ha (0,5 proc.) sumažėjo pušynų plotas. Derlingesnės pušynų kirtavietės atkurtos mišriais eglynais. Apie 167 ha pušynų augaviečių dar neatkurta.

Tinkama linkme vyksta drebulynų ir baltalksnynų ploto kitimas. Kryptingai miškininkaujant drebulynų plotas sumažėjo 26,5 proc. (101 ha), baltalksnynų – 20,8 proc. (91 ha). Per 75 proc. iškirstų drebulynų ploto atkurta eglynais ir ąžuolynais, apie 22 proc. – juodalksnynais ir beržynais. Baltalksnynus dažniausiai pakeičia juodalksnynai (22 ha), ąžuolynai (20 ha) ir eglynai (18 ha). Kitų medžių rūšių medynuose didesnių ploto pokyčių neįvyko.

2014 metais inventorizuota 747 ha plynumų, atsiradusių po pagrindinių kirtimų ir kitos medynų žūties. Daugiausia plynumomis paversta eglynų – apie 29 proc. visų plynumų ploto, kiek mažiau – beržynų (per 27 proc.) ir pušynų (daugiau kaip 22 proc.). Atkūrus ir įveisus mišką apie 69 proc. vykmečio pradžioje buvusių plynumų paversta medynais, daugiausia eglynais (apie 46 proc.), juodalksnynais (apie 23 proc.) ir pušynais (per 22 proc.) ir nedidelė dalis – beržynais (per 7 proc.). Nedidelė dalis – 3 proc. plynumų buvo paversta kita žeme.

Miškų rūšinės sudėties analizė rodo, jog siekiant turėti vertingesnius medynus, prie kurių priskiriami spygliuočiai ir kietieji lapuočiai, svarbu medynų rūšinę sudėtį keisti norima linkme ne tik įveisimo ir atkūrimo, bet ir auginimo etapuose. Miškotvarkos duomenys rodo vertingesnių medynų didėjimą (1.51 lentelė, 36 pav.). Per vykmetį 0,8 proc. padidėjo spygliuočių medynų dalis ir tiek pat – 0,8 proc. sumažėjo minkštųjų lapuočių dalis. Nežiūrint didėjančios minkštųjų lapuočių medienos paklausos, paprastesnio šių medynų atkūrimo bei auginimo, tradicinė šalies miškininkystė labiau orientuojasi į spygliuočių miškų auginimą, kietųjų lapuočių atkūrimą ir gausinimą, todėl įvardinti miškų rūšinės sudėties pokyčiai mokomojoje miškų urėdijoje vertinami pozityviai.

Medynų rūšinės sudėties kitimas pagal plotą (proc.) išreiškiamas formule:

- 2004 m. miškotvarka – 35P30E2Ą18B11J1D1Bt2Kt
- 2014 m. miškotvarka – 34P32E2Ą17B12J1D1Bt1Kt

Medynų ploto kitimas pagal amžiaus klases parodytas 25 lentelėje, prieduose, kur akivaizdus I amžiaus klasės juodalksnynų (1,8 karto) ploto padidėjimas, o drebulynų ir baltalksnynų (po 5,5 karto) – atvirkščiai – sumažėjimas. I amžiaus klasės ąžuolynų plotas padidėjo dar daugiau (3,5 karto), tačiau natūraliaisiais skaičiais tai nėra labai didelis plotas. Nedideli ploto pokyčiai įvyko I-IV amžiaus klasių medynuose (1.53 lentelė). Kiek reikšmingiau pasikeitė eglynų bei jau minėtų beržynų, baltalksnynų ir drebulynų plotai.

1.52 lentelė. **III ir IV miškų grupių I-IV amžiaus klasių medynų plotų kaita pagal vyraujančias medžių rūšis**

Medynai	Plotas, ha; 2004 m. miškotvarka				Plotas, ha; 2014 m. miškotvarka				Ploto pokytis per vykmetį			
	I amž. klasė	II amž. klasė	III amž. klasė	iš viso	II amž. klasė	III amž. klasė	IV amž. klasė	iš viso	II amž. klasė	III amž. klasė	IV amž. klasė	iš viso
P	718	425	202	1345	699	431	203	1333	-19	6	1	-12
E	1504	1139	1004	3647	1351	1151	1015	3517	-153	12	11	-130
Ą	15	3	3	21	16	3	4	23	1		1	2
U			2	2							-2	-2
B	324	289	301	914	464	271	290	1025	140	-18	-11	111
J	250	232	294	776	258	239	302	799	8	7	8	23
D	102	18	16	136	54	12	15	81	-48	-6	-1	-55
Bt	77	45	105	227	31	44	70	145	-46	-1	-35	-82
Kiti	2	3	11	16	2	4	12	18		1	1	2
Iš viso	**2992**	**2154**	**1938**	**7084**	**2875**	**2155**	**1911**	**6941**	**-117**	**1**	**-27**	**-143**

Dėl netinkamai atliktų želdinių ir žėlinių priežiūros darbų bei jaunuolynų ugdymo kirtimų ar nepakankamo jų intensyvumo, po minkštųjų lapuočių (beržynų ir juodalksnynų) lajomis ar medyno rūšinėje sudėtyje ne vyraujančia rūšimi liko 153 ha II amžiaus klasių eglių želdinių, įveistų ar atkurtų plynumose. Didžiojoje tokių jaunuolynų ploto dalyje (apie 87 proc.) suprojektuoti jaunuolynų ugdymo ar retinimo kirtimai, todėl tikėtina, kad dalyje jų, eglės taps vyraujančia rūšimi. Ugdomaisiais kirtimais beržynuose ir juodalksnynuose su perspektyviais eglių želdiniais tikslinga formuoti dviardžius medynus. Drebulių medynus numatyta intensyviai ugdyti, visais atvejais išsaugant kitų medžių priemaišą, siekiant suformuoti mišrius eglių-minkštųjų lapuočių, minkštųjų lapuočių su eglėmis ar eglių II ardu medynus. Kita vertus, dalis šių eglynų buvo įveista netinkamose (šlapiose) augavietėse.

Padidėjęs II amžiaus klasės beržynų plotas laiku ir reikiamu intensyvumu ugdant medynus, paprastai, vėliau sumažėja. II amžiaus klasės eglių jaunuolynų ploto sumažėjimas, o beržynų ir juodalksnynų ploto padidėjimas yra signalas dar labiau gerinti želdinių ir žėlinių priežiūros, jaunuolynų ugdymo, o ir želdinimo darbus. Dėl ugdomųjų kirtimų įtakos gerokai sumažėjo II amžiaus klasės drebulynų (48 ha) ir baltalksnynų (46 ha) plotai.

I-IV amžiaus klasių medynų ploto skirtumas (-143 ha, 1.52 lentelė) tarp dviejų paskutiniųjų miškotvarkų atsirado patikslinus taksacinių sklypų ribas, medynų amžių, perskaičiavus plotus.

Plačiau pradėjus taikyti atvejinius kirtimus apie 7 proc. sumažėjo I amžiaus klasės jaunuolynų plotas (1.53 lentelė). Didžiausias I amžiaus klasės jaunuolynų ploto pokytis įvyko ąžuolynuose, juodalksnynuose, drebulynuose ir baltalksnynuose. Įveisus daugiau ąžuolų želdinių, I amžiaus klasės jaunuolynų plotas padidėjo net 4,7 karto, o jų dalis – 2 proc. (39 pav.). Juodalksniams atsikūrus šlapesnėse kitų minkštųjų lapuočių ir eglynų kirtavietėse, išplitus kitoje miško ir ne miško žemėje, 1,8 karto padidėjo I amžiaus klasės šių medynų plotas, o jų ploto dalis – 7,6 proc. (39 pav.). Tinkamai miškininkaujant per 91 proc. sumažėjo I amžiaus klasės drebulių ir per 83 proc. – baltalksnių jaunuolynų plotai, o jų ploto dalys, – atitinkamai: 2,7 ir 2,1 proc.

1.53 lentelė. **I amžiaus klasės jaunuolynų plotas pagal vyraujančias medžių rūšis** (III-IV miškų grupės)

Miškotvarkos metai	Plotas, ha	Medžių rūšių plotas, ha							
		P	E	Ą	B	J	D	Bt	Kt.
2004	2992	718	1504	15	324	250	102	77	2
2014	2792	681	1328	71	233	447	19	13	-
Ploto pokytis, proc.	-6,7	-5,2	-11,7	473,3	-28,1	178,8	-91,4	-83,1	-100,0

I amžiaus klasės spygliuočių medynų plotas, reikšmingai išplitus juodalksnynams, 2014 m. sumažėjo apie 10 proc., o jų ploto dalis – per 16 proc.

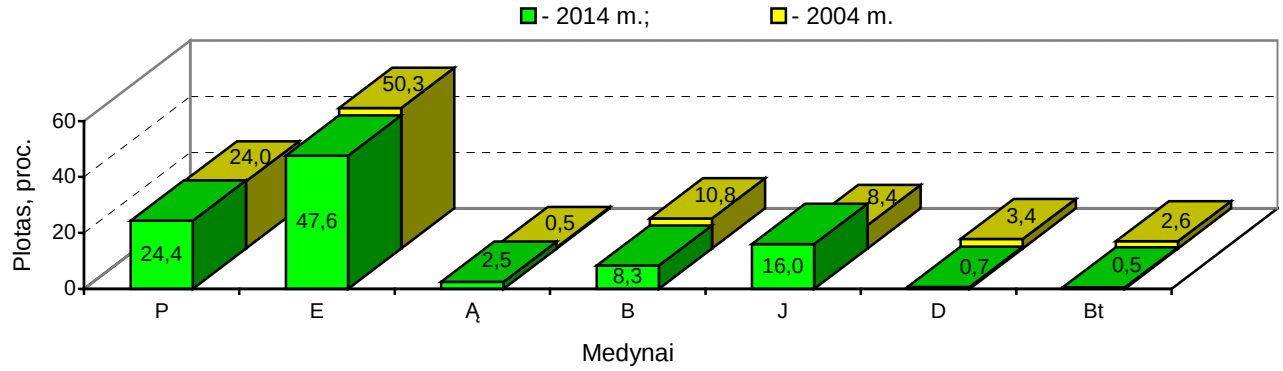

39 pav. I amžiaus klasės jaunuolynų (III-IV miškų gr.) ploto dalies kitimas

Susiformavę I amžiaus klasės vyraujančių tikslinių medžių rūšių jaunuolynai atitinka (99 proc.) augavietę (Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 1 ir 3 priedai), išskyrus daugiau kaip 5 ha IV miškų grupės eglynų, augančių Pb, Pbn augavietėse, per 11 ha beržynų, augančių Nb augavietėje, apie 1 ha juodalksnynų, augančių Lb augavietėje ir 2 ha drebulynų, augančių užmirkusiose ir pelkinėse augavietėse.

Dėl miško atkūrimo, įveisimo, želdinių ir žėlinių priežiūros bei ugdymo darbų, urėdijos jaunuolynų rūšinė sudėtis vystosi tinkama linkme.

Žemiau patalpintoje 1.54 lentelėje pateikti paskutinės amžiaus klasės iki brandžių ir senesnių medynų plotai pagal dviejų paskutiniųjų miško inventorizacijų duomenis.

2004 m. miškotvarkos duomenimis, III-IV miškų grupių brandūs ir senesni medynai užėmė 4236 ha plotą, iš jų brandūs – apie 90 proc., perbrendę – per 10 proc., paskutiniosios amžiaus klasės iki brandos – 2839 ha.

Per praėjusį vykmetį plynaisiais pagrindiniais kirtimais ir neplynųjų kirtimų paskutiniuoju atveju iškirsta 2539 ha medynų. Brandūs iškirsti medynai sudarė per 63 proc., pribręstantys, perėję į brandžius – apie 28 proc. ir perbrendę – per 9 proc. Per vykmetį aukščiau paminėtais kirtimais iškirsta per 52 proc. visų buvusių perbrendusių, daugiau kaip 42 proc. brandžių ir apie 25 proc. brandžiais tapusių medynų. Apie 48 proc. perbrendusių medynų liko neiškirsti dėl biržių šliejimo apribojimų. Atėmus iškirstus, vykmečio pabaigoje turėjo likti 212 ha (P – 73 ha, B – 55 ha, E – 32 ha, J – 27 ha, D – 17 ha, Ą – 8 ha) buvusių perbrendusių medynų. Likę neiškirsti perbrendę

medynai, kartu su naujai inventorizuotais (285 ha), sudaro 497 ha kertamų perbrendusių (be saugomų) medynų plotą, arba 2,2 proc. viso III-IV miškų grupių medynų ploto. Perbrendę minkštieji lapuočiai sudaro daugiau kaip 72 proc. (beržynai – 34 proc., juodalksnynai – 21 proc., drebulynai – 17 proc.) perbrendusių medynų ploto. Tolimesnis šių medynų laikymas dėl mažėjančio medynų stabilumo, tūrio prieaugio nuostolių, prastėjančios medienos kokybės yra netikslingas ir nuostolingas, todėl per 72 proc. jų yra įtraukta į I penkmečio biržę.

1.54 lentelė. **Brandžių ir perbrendusių medynų plotų kitimas**
(III-IV miškų grupių eksploatacinis fondas; plotas, ha)

Medynai	2004 m. miškotvarka				Iškirsta plynai ir pakutiniuoju atveju				2014 m. miškotvarka		
	pribręst.	brandūs	perbrendę	iš viso	pribręst.	brandūs	perbrendę	iš viso	brandūs	perbrendę	iš viso
P	858	1157	112	2127	198	452	39	689	1275	95	1370
E	733	1325	60	2118	229	578	28	835	1154	36	1190
Ą	43	34	8	85	10	3		13	45	7	52
U	12	2		14	1			1			
B	824	809	120	1753	183	338	65	586	1015	169	1184
J	246	371	75	692	48	181	48	277	364	106	470
D	25	53	66	144	7	29	49	85	56	82	138
Bt	90	30	1	121	31	21	1	53	79	1	80
Kitos	8	13		21					22	1	23
Iš viso	**2839**	**3794**	**442**	**7075**	**707**	**1602**	**230**	**2539**	**4010**	**497**	**4507**
Proc.	*40,1*	*53,6*	*6,3*	*100,0*	*27,8*	*63,1*	*9,1*	*100,0*	*89,0*	*11,0*	*100,0*

Padidėjus medynų plotui ir našumui, 951,3 tūkst. m^3 padidėjo ir sukauptas bendras medienos tūris (1.51 lentelė). Lyginant 2004 ir 2014 metų inventorizacijų duomenis (40 pav.), bręstant medynams, kaupiantis tūrio prieaugiui, pastebimas ryškesnis juodalksnynų (1,7 proc.) ir eglynų (1,5 proc.) tūrio dalies padidėjimas, o pušynų (dėl intensyvesnių pagrindinių kirtimų) (2,7 proc.) – sumažėjimas. Didėjant I-II amžiaus klasių ąžuolynų plotui, sumažėjo jų medienos tūrio dalis.

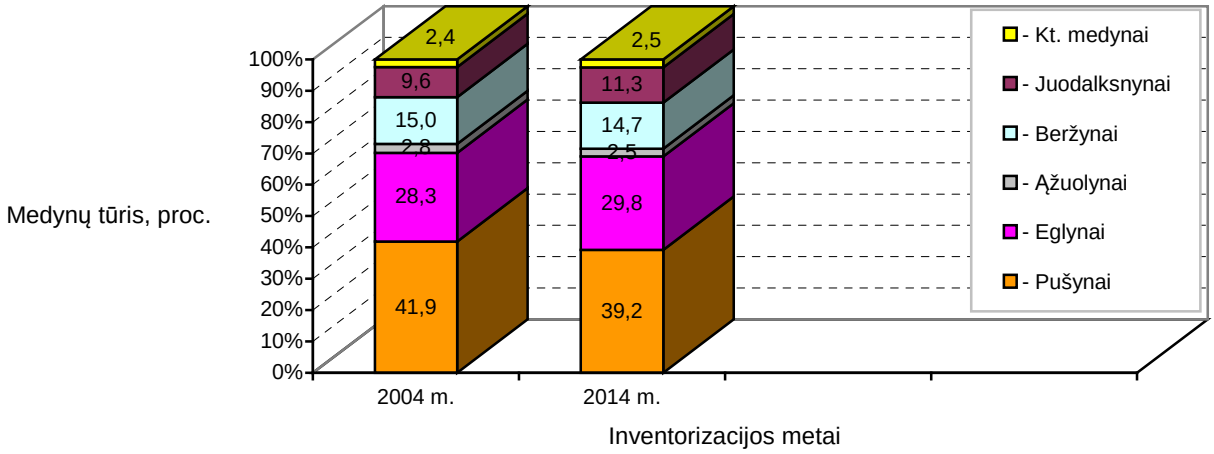

40 pav. Medienos tūrio kitimas pagal vyraujančias medžių rūšis, proc.

Kaip jau rašyta, medynų skalsumas labiausiai priklauso nuo savalaikio ugdymo, jo pradžios ir intensyvumo. Anksti išretinus ir galutinai suformavus medynų rūšinę sudėtį bei tankumą, brandos amžiuje gali susiformuoti tvarus medynas, kurio skalsumas artimas vienetui. Priešingu atveju, auginant labai tankius jaunuolynus ar pavėluotai išugdžius, jie tampa lengvai pažeidžiami nepalankių gamtinių faktorių ir brandos amžių gali pasiekti gerokai išretėję.

Per paskutinįjį vykmetį miškų urėdijos medynų vidutinis skalsumas, lyginant su 2004 m., padidėjo nuo 0,72 iki 0,74. Po retinimo kirtimų, baigus galutinai formuoti tikslinę medynų rūšinę

sudėtį, reguliuoti jų struktūrą, t. y. būdami V-VI amžiaus klasių, miškų urėdijos pušynai ir eglynai yra tankiausi (vid. sk. – 0,80) (15 lentelė prieduose, 41 pav.). Urėdijos eglynai tuo metu yra ir gryniausi.Toliau, amžiui didėjant, eglynams ir mišrėjant su pušimis ir minkštaisiais lapuočiais, didėjant savaiminiam medžių retinimuisi, skalsumas mažėja. Brandos amžių pušynai pasiekia būdami 0,69, eglynai – 0,71, t. y. vidutinio skalsumo. Kaip jau rašyta, tik anksti išretinus ir einamaisiais kirtimais galutinai suformavus tankumą, brandos amžiuje gali susiformuoti tvarus, didelio skalsumo medynas.

Beržynams, juodalksnynams ir drebulynams, dėl ugdomųjų kirtimų įtakos mišrėjant (didėjant spygliuočių kiekiui), skalsumas, beveik iki pat brandos išlieka stabilus (vid. sk. – 0,68-0,75). Brandos amžių beržynai pasiekia būdami 0,71 skalsumo, juodalksnynai – 0,70 ir drebulynai – 0,66 – rečiausi po ąžuolynų urėdijos miškuose medynai. Toliau medynams senstant, visų jų skalsumas kiek mažėja.

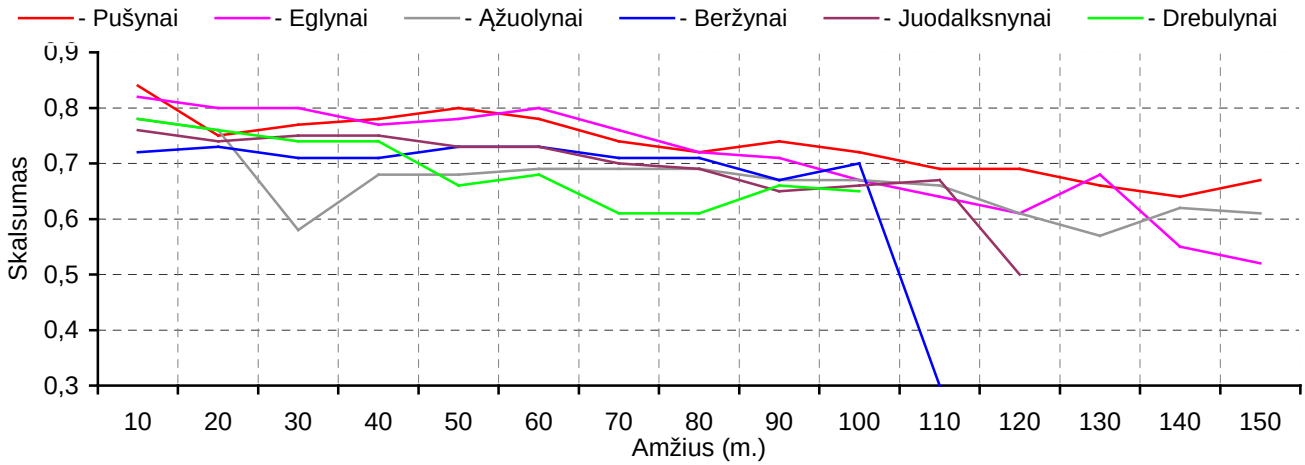

41 pav. Medynų I ardo vidutinio skalsumo kitimas priklausomai nuo medynų amžiaus

Kasmet urėdijos miškuose priauga vidutiniškai po 7,33 m^3/ha medienos. Urėdijoje didžiausiu medžių stiebų tūrio prieaugiu, nevertinant mažą plotą užimančių medynų (14, 15 lentelės prieduose), pasižymi drebulynai (8,72 m^3/ha), eglynai (8,70 m^3/ha) ir beržynai (7,31 m^3/ha), mažiausiu, nevertinat mažą plotą užimančių kitų medynų, – pušynai (6,32 m^3/ha) ir baltalksnynai (6,82 m^3/ha). Negalima spręsti apie tūrio einamąjį prieaugį nesiejant jo su amžiumi. Medyno amžiaus įtaka einamajam prieaugiui yra ryški ir akivaizdi. Daugumoje medžių rūšių medynuose, išskyrus beržynus ir drebulynus, tūrio prieaugio maksimumas pasiekiamas 21-50 metų amžiaus (42 pav.). Einamasis prieaugis, pasiekęs maksimumą, vėliau pradeda mažėti. Būtent iki to laiko ir būtina atlikti bei intensyvinti ugdomuosius kirtimus, norint padidinti medienos tūrio sukaupimą brandos amžiuje.

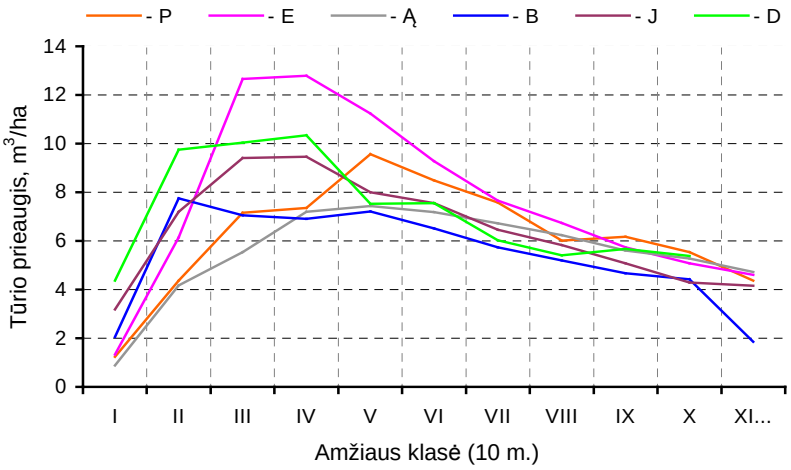

42 pav. III-IV grupių medynų stiebų su žieve tūrio prieaugio priklausomumas nuo medynų amžiaus

Anksčiausiai (11-20 m.) tūrio prieaugio maksimumą pasiekia beržynai (nepakankamo jaunuolynų ugdymo rezultatas), vėliausiai – urėdijos pušynai (41-50 m.) ir ąžuolynai. Eglynų maksimalus tūrio prieaugis per metus yra didžiausias ir siekia per 12 m^3/ha, drebulynų maksimalus tūrio prieaugis – daugiau kaip 10 m^3/ha, pušynų – apie 10 m^3/ha, juodalksnynų – per 9 m^3/ha, beržynų – apie 8 m^3/ha ir ąžuolynų – daugiau kaip 7 m^3/ha. Beržynų, skirtingai nei kitų medžių rūšių, medienos tūrio prieaugio maksimumas nėra taip ryškiai fiksuotas (6,9-7,8 m^3/ha) ir stebimas 11-50 metų amžiuje.

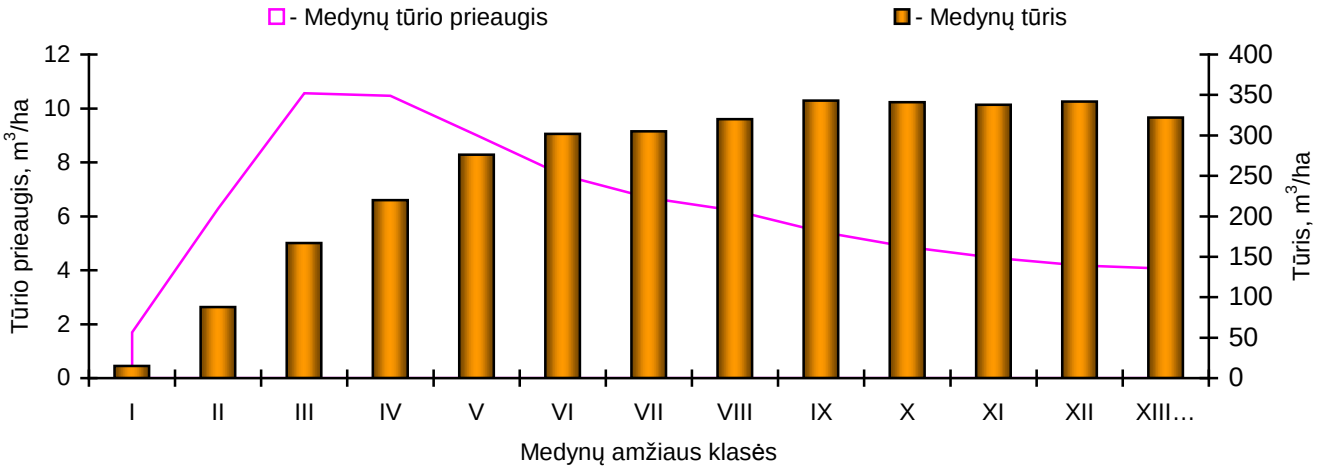

42 pav. III-IV miškų grupių I ardo medynų tūrio ir tūrio prieaugio priklausomybė nuo medynų amžiaus

Mokslininkų nustatyta, kad nedidinant prieaugio panaudojimo intensyvumo jaunuolynuose ir nemažinant jo panaudojimo vyresnio amžiaus medynuose, mažai tikėtina iš esmės padidinti brandžių medynų tūrį. Medynams pasiekus prieaugio maksimumą bei toliau didėjant medynų amžiui, prieaugio dalis, kaupiama pagrindiniam miško naudojimui, mažėja. Tuo pačiu metu tiek savaiminio medžių retinimosi, tiek ir tarpiniais kirtimais išimama medžių tūrio prieaugio dalis didėja visame amžiaus klasių diapazone.

Medynų tūrio prieaugis – medynų našumą apibūdinantis rodiklis. Pagal medynų tūrio prieaugio sudėtinių dalių santykį galima spręsti apie ūkinių priemonių vykdymą ir efektyvumą, keisti jas, siekiant pagerinti medynų auginimo efektyvumą, pakreipti medynų auginimą norimų pasiekti rezultatų linkme.

Atlikti tūrio prieaugio analizę urėdijos miškuose apsunkino medynų ploto pasikeitimas, nevykdoma iškirstos medienos tūrio apskaita pagal miškų grupes, kai kurioms kirtimų rūšims – stiebų medienos su žieve tūrio nefiksavimas.

Medienos tūrio prieaugio naudojimo apskaitai naudotas 2014 metais miškų inventorizacijos metu nustatytas miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų miškų plotas. Likvidinės medienos tūris perskaičiuotas į stiebų medienos su žieve pagal tuo metu galiojusį normatyvą (Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 19 priedas), o nuo 2010 m. – pagal Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos 18 priedo normatyvą (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 2014-04-02, 2014-04021).

Kaip yra naudojamas bendrasis metinis stiebų tūrio prieaugis, parodyta žemiau patalpintoje lentelėje. Dėl ankstesnėse miško inventorizacijose neapskaitytos medynų tūrio dalies, tūrio pokytis sąlyginai suskirstytas į teorinį (be neapskaitytos tūrio dalies) ir praktinį.

Bendrasis einamasis tūrio prieaugis miškų urėdijos miškuose – 7,33 m^3/ha. 2005–2014 metais miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose miškuose iš vieno hektaro medynų vidutiniškai buvo iškirsta 3,9 m^3 stiebų su žieve medienos, sunaudota 53 proc. bendrojo metinio tūrio prieaugio. Iš bendro 2005–2014 m. iškirsto medienos kiekio, apie 66 proc. iškirsta pagrindiniais (2,56 m^3/ha stiebų su žieve medienos tūrio) ir per 34 proc. tarpiniais (1,33 m^3/ha) miško kirtimais. Pagrindinis miško

naudojimas, kurį miškų urėdijoje nulėmė medynų amžiaus klasių struktūra, pagal bendrą iškirstos medienos kiekį apie 2 kartus viršija tarpinį. Dėl palyginti neintensyvių kirtimų, urėdijos medynuose kaupiama 26 proc. tūrio prieaugio. Tai yra ta tūrio prieaugio dalis, kuri yra kaupiama pagrindiniam naudojimui. Savaiminiam medynų išsiretinimui ir medžiams, žuvusiems dėl ligų, miško kenkėjų bei kitų nepalankių faktorių poveikio tenka daugiau kaip 21 proc. tūrio prieaugio, iš kurio apie 5 proc. iškertami kaip sausuoliai. Likusi tūrio prieaugio dalis sunyksta miške, sudarydama terpę biologinei įvairovei tarpti.

1.55 lentelė. **Bendrasis metinis medžių stiebų tūrio prieaugis ir jo naudojimo balansas**

Rodikliai	Teorinis		Praktinis	
	m^3	proc.	m^3	proc.
Bendrasis einamasis tūrio prieaugis, m^3/ha	7,33	100	7,33	100
Tūrio pokytis, m^3/ha	3,00		3,00	41
iš jo:- tūrio dalis sukaupta augant	*1,87*	26		
- tūrio dalis neapskaityta ankstesnėse inventorizacijose	*1,13*			
Iškirstos medienos tūris (m^3) iš 1 ha medynų, iš viso	3,89	53	3,89	53
iš jo: - pagrindiniais kirtimais	*2,56*	*35*	*2,56*	*35*
Žuvusių medžių tūris, su iškirstos medienos dalimi, įskaičiuota į bendrą iškirstos medienos kiekį, m^3/ha	1,57	21	1,57	21
iš jo: - iškirstas	*0,34*	*5*	*0,34*	*5*
- sunykęs	*0,53*	*7*	*0,53*	*7*
- nepanaudotas (likę sausuoliai)	*0,70*	*9*	*0,70*	*9*
Iš viso:	**7,33**	**100**	**8,46**	**115**

Miškų urėdijos miškuose vyksta intensyvus medienos kaupimas. Jo dydį lemia geri miškininkavimo rezultatai bei racionalus miško naudojimas.

Apibendrinant galima pasakyti, kad per paskutinįjį vykmetį urėdijos miškuose įvykęs miško žemės ir svarbiausių medynų rodiklių kitimas, dėl atliktų ūkinių priemonių, neabejotinai vertinamas teigiamai. Panašiai galima vertinti ir pagrindinių medynų rodiklių kaitą per ilgesnį laikotarpį. Medynų vidutinių rodiklių ir medynų ploto kitimas per penkis vykmečius rodo akivaizdžius ir neabejotinai teigiamus pokyčius: mažėja ne miško žemės plotas, nuolat didėja vidutinis tūris viename hektare (visų ir brandžių medynų), stabili medynų rūšinė sudėtis.

1.4.3. EKONOMINIAI MIŠKO ŪKINĖS VEIKLOS REZULTATAI

VĮ Šilutės miškų urėdijos pajamos 2014 metais siekė 4737,7 tūkst. eurų. Miškų urėdija pagal valstybinės reikšmės miškų plotą yra žymiai didesnė už šalies valstybinių miško įmonių vidurkį, o vidutinis medienos naudojimas kubiniais metrais viename hektare yra kiek mažesnis už vidutinį naudojimą valstybiniame miško sektoriuje. Didžiausią pajamų dalį 2014 m. sudarė pajamos už pagrindinę produkciją – žaliavinę medieną (89,2 proc.). Lyginant su valstybinio miško sektoriaus vidurkiu, miškų urėdijos pajamų struktūroje santykinai didesnę dalį sudarė pajamos už transporto paslaugas. Pajamos už sėklas, sodmenis, šalutinę ir antraeilę produkciją, transporto paslaugas sudarė santykinai mažesnę dalį, nei visame valstybiniame miškų sektoriuje.

Miškų urėdijos išlaidos 2014 metais buvo 4309,1 tūkst. eurų. Pagal išlaidų struktūrą, 2014 m. miškų urėdija išsiskyrė santykinai didesne nei kitose miškų urėdijose transporto paslaugų išlaidų dalimi. Dauguma kitų išlaidų procentinė struktūra yra artimos šalies vidurkiui. Didžiausią dalį visų išlaidų 2014 metais sudarė apvaliosios medienos gamybos tiesioginės išlaidos – 30,4 proc. (visame valstybiniame miškų sektoriuje – 32,7 proc.), girininkijų personalo (13,8 proc.) bei kitos išlaidos – 26,3 proc.

Per nagrinėjamą trejų metų laikotarpį miškų urėdijos pelnas bei santykiniai pelningumo rodikliai keitėsi proporcingai medienos kainų kitimui ir iš dalies – nuo kirtimo apimčių. 2012 metais gautas 360,3 tūkst. eurų bendrasis pelnas prieš apmokestinimą, 2013 metais – 400,4 tūkst. eurų. 2014 metais bendrasis pelnas siekė 428,6 tūkst. eurų, o pajamų pelningumas – 9,0 proc., vidutiniam sektoriaus pelningumui esant 7,7 proc.

1.56 lentelė. **Ekonominių veiklos rezultatų rodikliai**

Rodiklis	Mato vnt.	Metai			Vidutiniai 2014 m. urėdijų rodikliai
		2012	2013	2014	
1	2	3	4	5	6
1. Pajamos, iš viso:	tūkst. Eur	4089,3	4289,5	4737,7	3984,6
iš jų už:					
- nenukirstą mišką	tūkst. Eur	64,1	53,7	47,6	x
	proc.	1,6	1,3	1,0	0,6
- žaliavinę medieną	tūkst. Eur	3519,6	3705,7	4226,2	x
	proc.	86,1	86,4	89,2	90,7
- sėklas, sodmenis, šalutinę ir antraeilę produkciją	tūkst. Eur	28,3	39,8	67,5	x
	proc.	0,7	0,9	1,4	3,4
- medžioklės ūkį	tūkst. Eur	11,9	12,9	20,7	x
	proc.	0,3	0,3	0,4	0,3
- transporto paslaugas	tūkst. Eur	347,2	381,1	320,9	x
	proc.	8,5	8,9	6,8	3,6
- kitos pajamos	tūkst. Eur	118,1	96,4	54,8	x
	proc.	2,9	2,2	1,2	1,4
2. Išlaidos, iš viso:	tūkst. Eur	3729,0	3889,1	4309,1	3679,8
iš jų pagal darbų rūšis sąlyginiam produkcijos vienetui:					
- apvaliosios medienos tiesioginės gamybos	Eur/m³	12,9	14,6	12,3	13,2
- pardavimams	Eur/m³	2,0	2,0	1,5	1,1
- bendrosios administracinės	Eur/ha*	7,0	7,8	7,2	8,7
- girininkijų personalo išlaikymui	Eur/ha*	19,1	20,0	17,3	17,9
- miško priežiūros personalo išlaikymui	Eur/ha*	2,3	2,8	2,6	3,0
- miško želdinimui ir žėlimo paramai (1 ha apželdinto ploto)	Eur/ha**	1245	1014	1300	1300
- miško sanitarinei apsaugai	Eur/ha*	0,3	0,5	0,4	0,4
- miško priešgaisrinei apsaugai	Eur/ha*	0,9	1,2	1,7	1,9
- rekreacinių objektų įrengimui	Eur/ha*	0,6	0,8	0,7	1,1
- kitos	tūkst. Eur				
3. Pelningumo rodikliai:					
- bendrasis ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostolis)	tūkst. Eur	360,3	400,4	428,6	304,9
- bendrasis pajamų pelningumas (pelnas/pajamos)	proc.	8,8	9,3	9,0	7,7
- pelningumas 1 darbuotojui	tūkst. Eur/vnt.	2,4	2,7	3,0	3,1
4. Miško ūkio intensyvumo rodikliai:					
- pajamos 1 ha	Eur	130,5	136,9	151,2	160,6
- darbuotojų skaičius 1000 ha	vnt.	4,8	4,7	4,5	3,9
5. Veiklos efektyvumo rodikliai:					
- vidutinė apvaliosios medienos pardavimo kaina	Eur/m³	42,9	42,5	47,9	43,8
- pajamos 1 dirbančiajam	tūkst. Eur	27,4	29,2	33,6	40,7
- žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pajamos 1 Lt nenukirsto miško vertės	Eur	1,85	2,07	1,69	1,94
- miško ūkinės veiklos išlaidos 1 Lt nenukirsto miško vertės	Eur	0,70	0,73	0,70	0,81

1.56 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6
6. Socialiniai rodikliai:					
- vidutinis darbuotojų skaičius	vnt.	149	147	141	98
- iš jų darbininkų	vnt.	82	81	75	50
- vidutinis darbo užmokestis	Eur/mėn.	698	665	680	749
- iš jų darbininkų	Eur/mėn.	598	555	559	598

** - 1 hektarui valstybinės reikšmės miškų ploto.*

*** - 1 hektarui apželdinto ploto, įskaitant želdinių atkūrimo ir įveisimo išlaidas.*

Miško ūkio intensyvumo rodikliai pagal pajamas, tenkančias vienam valstybinės reikšmės miškų hektarui, miškų urėdijoje yra kiek mažesni nei visame valstybinių miškų sektoriuje. Pagal darbuotojų skaičių, tenkantį 1000 ha, Šilutės miškų urėdija viršija šalies vidutinius rodiklius.

Keičiantis kainoms ir paklausai žaliavinės medienos rinkoje, vidutinė urėdijos parduodamos medienos kaina 2014 metais buvo apie 5 Eur/m³ didesnė, nei 2012–2013 metų laikotarpiu.

Miškų urėdijos kirtimo fondo potencialo panaudojimą atspindi santykis tarp žaliavinės medienos pajamų ir iškirstos medienos nenukirsto miško vertės. 2014 metais šis rodiklis siekė 1,69 ir buvo mažesnis už vidutinį sektoriaus rodiklį (1,94).

Miškų urėdijos investicijos į mišką, t.y. miško auginimui ir priežiūrai skiriamos lėšos, atspindimos miško ūkinės veiklos išlaidomis, tenkančiomis 1 eurui nenukirsto miško vertės. Šis rodiklis 2014 m. valstybiniame šalies miškų sektoriuje siekė 0,81 Lt, o Šilutės miškų urėdijoje – 2012–2013 metų laikotarpiu buvo apie 0,70 Eur ir prilygo minimaliam privalomųjų darbų apimčių reikalavimui.

Bendras darbuotojų skaičius urėdijoje yra didesnis už daugumos panašaus dydžio miškų urėdijų darbuotojų skaičių. Per 2012–2014 metus darbuotojų skaičius įmonėje sumažėjo nuo 149 iki 141. Vidutinis darbo užmokestis 2014 m. buvo kiek mažesnis už šalies urėdijų vidurkį (visų darbuotojų – 9,3 proc., darbininkų – 6,6 proc.).

1.4.4. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO VYKDYMO VERTINIMAS

VĮ miškų urėdija veikia pagal LR Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymą, vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą valstybiniuose miškuose, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka vykdo privalomuosius miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbus, parduoda pagamintą apvaliąją medieną bei nenukirstą mišką, vykdo kitą veiklą, numatytą urėdijos įstatuose.

Praeito vykmečio miškotvarkos projektas buvo parengtas 2005–2014 metams. Bendros išvados apie miškininkavimą suformuotos remiantis daugiausia valstybinės reikšmės miškų rodiklių analize, atskirais atvejais apimant ir visus miškus. Įgyvendindama svarbiausius savo tikslus – didinti valstybinių miškų, kaip svarbiausios visų šalies miškų sudedamosios dalies, ekologinę, aplinkosauginę, ekonominę, rekreacinę bei kitas visuomenei svarbias vertes, tvarkant juos tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, racionaliai naudojant miškų išteklius, juos atkuriant ir gausinant, nežiūrint sudėtingų miškininkavimo sąlygų potvynių užliejamose vietovėse – miškų urėdija per praėjusį vykmetį pasiekė gerų darbo rezultatų, matomų visose veiklos srityse: atkuriant miškus kirtavietėse, įveisiant naujus miškus, ugdant medynus, užtikrinant miškų apsaugą, plėtojant miško sėklinę bazę, stiprinant socialinę miškų funkciją ir kt.

Apibendrinti miškininkavimo rezultatai, miško rodiklių kokybiniai ir kiekybiniai pokyčiai, išvados:

1. Dėl bendrosios miškų ūkio politikos ir konkrečios miškų urėdijos veiklos per vykmetį reikšmingai – 480 ha (1,5 proc.) – padidėjo miško žemės plotas. Dėl šios priežasties, atitinkamai sumažėjo ne miško žemės plotas. Įveisiant naujus miškus LR Vyriausybės nutarimais perduotoje žemėje, skirtoje miškui įveisti, įveisiant miškus miško aikštėse ir ne miško žemėje bei savaime

plintant miškams ne miško žemėje, 114 ha (0,4 proc.) padidėjo medynų plotas (1.51 lentelė). Aktyviai atkuriant ir įveisiant naujus miškus, 11,6 proc. padidėjo dirbtinai įveistų ir atkurtų (kult. k.) medynų plotas, kuris šiuo metu sudaro apie 44 proc., tačiau taip sumažėjo ir sąlygiškai natūralaus miško dalis. Padidėjus brandžių medynų plotui ir medynų našumui, o kartu ir pagrindinių kirtimų apimčiai, apie 35 proc. padidėjo kirtaviečių plotas. Plačiai įveisiant miškus 24 proc. sumažėjo miško aikščių plotas.

2. Plečiantis miško žemės plotui, urėdijos teritorijos miškingumas padidėjo nuo 24,6 proc. (2004 m.) iki 24,9 proc. (2014 m.).

3. Stabili medynų rūšinė sudėtis su pastebima spygliuočių medynų ploto dalies didėjimo (0,8 proc.) tendencija. Dėl didelės želdinimo apimties ir ugdomųjų kirtimų įtakos, 4,2 proc. padidėjo urėdijos eglynų ir 13,9 proc. ąžuolynų, vienų vertingiausių medynų, plotai. Tinkama likme vyksta drebulynų ir baltalksnynų plotų kitimas. Kryptingai miškininkaujant 26,5 proc. sumažėjo drebulynų, 20,8 proc. – baltalksnynų plotai.

4. Artima optimaliai yra III-IV miškų grupių medynų amžiaus klasių struktūra. 5 proc. padidėjo jaunuolynų plotas ir per 1 proc. – brandžių medynų plotai, daugiau kaip 3 proc. sumažėjo buvęs didokas pusamžių medynų plotas.

5. Vidutinis medynų amžius, labiausiai priklausantis nuo pagrindinių kirtimų intensyvumo ir miškų įveisimo apimties, urėdijos miškuose išliko stabilus (55 metai). Daugiau įveisus ir ąžuolais atkūrus kitų medynų kirtavietes, vidutinis ąžuolynų, vienintelių urėdijos miškuose, amžius sumažėjo 3 metais. Minkštųjų lapuočių vidutinis amžius padidėjo1-4 metais. Ypač didelis drebulynų (49 m.), baltalksnynų (35 m.) ir beržynų (52 m.) vidutinis amžius. Drebulynų ir baltalksnynų vidutinio amžiaus padidėjimas 4 metais, o beržynų – 2 metais rodo nepakankamą pagrindinių kirtimų apimtį šiuose medynuose. Jų tolimesnis laikymas dėl medienos kokybės prastėjimo, medynų stabilumo mažėjimo, mažėjančio medienos tūrio prieaugio yra nuostolingas.

6. Didėja medynų našumas. Dėl didelio medienos prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų bei tikslesnės apskaitos, viename hektare nustatytas 30 m^3 (nuo 210 m^3 iki 240 m^3) didesnis vidutinis stiebų su žieve medienos tūris. Brandžių medynų tūris viename ha 2014 m. nustatytas 35 m^3 didesnis (nuo 305 m^3 iki 340 m^3). Tai rodo, kad dabartinė medynų formavimo sistema užtikrina pakankamą medynų tvarumą ir tūrio prieaugio kaupimą brandai. Vidutinis medynų skalsumas, veikiamas savalaikio ugdymo ir reikiamo intensyvumo, padidėjo nuo 0,72 iki 0,74.

7. Pagerėjus želdinimo ir želdinių priežiūros darbų kokybei, pagerėjo vykmečio želdinių būklė: geri želdiniai sudaro apie 81 proc., patenkinami – apie 19 proc., (2004 m. geri želdiniai sudarė tik per 29 proc., patenkinami – daugiau kaip 65 proc., blogi ir žuvę – apie 6 proc. viso vykmečio želdinių ploto). 2005–2014 m. daugiau nei projektuota (29 proc.) įveista ir atkurta (41 proc.) mišrių spygliuočių-lapuočių ir lapuočių-spygliuočių miško želdinių. Mišrūs vykmečio želdiniai sudaro 76 proc. viso įveisto ir atkurto ploto. Kita vertus, pušų, kaip vyraujančios medžių rūšies želdinių, įveista ir atkurta per 6 proc. mažiau nei projektuota, tai atsiliepė ir pušynų ploto daliai (nežymiai sumažėjo). Ąžuolynų atkuriama 1,6 karto, eglynų – 1,5 karto didesniame plote nei jų buvo iškirsta. Vis daugiau dėmesio skiriama miško žėliniams.

8. Ugdomieji miško kirtimai apskritai atliekami laiku ir kokybiškai – miškotvarkos nepatenkinamai įvertinta tik apie 2 proc. per 5 paskutiniuosius metus atliktų (3399 ha) ugdomųjų kirtimų. Tą patvirtina ir 2014 m. inventorizuotas mažas (per 4 proc.) nedelsiant (pagal skubą) ugdytinų medynų plotas, ugdytų medynų rūšinė sudėtis, struktūra, tankis bei vykmečio želdinių būklė ir kokybė. Įvydyta ir viršyta jaunuolynų ugdymo kirtimų apimtis pagal plotą. Kita vertus, 152 ha II amžiaus klasės eglių želdinių, įveistų ar atkurtų neapaugusiuose mišku plotuose, dėl prastos želdinių priežiūros, pavėluoto jaunuolynų ugdymo, nepakankamo intensyvumo ar netikslingo želdinimo (šlapiose auaugavietėse ir užliejamose potvynių vietose) inventorizuoti mišriais minkštųjų lapuočių su eglėmis medynais ar po minkštųjų lapuočių laja likusiais eglių želdiniais. Tai signalas dar labiau gerinti želdinių ir žėlinių priežiūros, jaunuolynų ugdymo darbus.

9. Įvykdyta suprojektuota atvejinių ir atrankinių pagrindinių kirtimų apimtis. Dažniausiai (per 38 proc. neplynųjų kirtimų ploto) buvo taikyti supaprastinti dviejų atvejų atvejiniai pagrindiniai

kirtimai, kuriais atkuriami pušynai. Medynuose, kuriuose atliktas paskutinysis atvejinių kirtimų atvejis, apie 97 proc. ploto susiformavo nauji medynai, vadinasi – kirtimų tikslas yra pasiektas.

10. Kasmet miškų urėdijos miškų hektare priauga 7,33 m^3 stiebų su žieve medienos. Didžiausiu medžių stiebų tūrio prieaugiu urėdijos miškuose pasižymi eglynai ir drebulynai (po 8,7 m^3/ha) bei beržynai (7,3 m^3/ha). Visų rūšių kirtimais buvo iškertama 3,9 m^3/ha, sunaudota – 53 proc. medienos tūrio prieaugio. Medynų prieaugio kaupimo, jo naudojimo analizės rezultatai rodo realią galimybę didinti urėdijos miškų produktyvumą, pirmiausia mažinant perbrendusių medynų, ypač minkštųjų lapuočių medžių rūšių, plotus. Siekiant padidinti III-IV miškų grupių medynų produktyvumą, būtina intensyvinti ugdomuosius kirtimus. Per vykmetį bendras medienos tūris miškuose padidėjo 951,3 tūkst. m^3. Metinis medienos tūrio prieaugis išaugo nuo 183,4 iki 213,2 tūkst. m^3. Bręstant medynams, kaupiantis tūrio prieaugiui, pastebimas ryškesnis juodalksnynų (1,7 proc.) ir eglynų (1,5 proc.) tūrio dalies padidėjimas.

11. III-IV grupių miškuose yra susikaupę 497 ha (2,2 proc.) perbrendusių medynų, daugiausiai minkštųjų lapuočių (beržynų – 34 proc., juodalksnynų – 21 proc., ir drebulynų – 17 proc.), kurių tolimesnis laikymas, dėl medienos kokybės blogėjimo, medynų tvarumo mažėjimo, tūrio prieaugio nuostolių ir kt., yra netikslingas.

12. Gera miškų sanitarinė būklė, vykdytos sanitarinės apsaugos priemonės vertinamos teigiamai. Pažeistų medynų dalis per trejus paskutiniuosius metus vidutiniškai kasmet siekė 6 proc. ploto. Tačiau dėl tebesitęsiančios uosių džiūties, urėdijos miškuose teliko tik apie 10 proc. 2004 metais inventorizuotų uosynų. II-IV grupių miškuose inventorizuota 22,5 tūkst. m^3 sausuolių ir virtėlių, tai sudaro 0,3 proc. viso žalių medžių tūrio, arba 0,8 m^3 medynų hektarui. Dalis jų – biologinei įvairovei svarbūs medžiai.

13. Miškų urėdijos II-IV grupių miškuose yra didokas 0,2-0,4 skalsumo medynų plotas. Tai sudaro 2,9 proc. minėtų miškų grupių medynų ploto, tačiau didelę šio ploto dalį sudaro medynai po atvejinių kirtimų.

14. Dėl lėtoko miško atkūrimo neatkurtų kirtaviečių plotas – lygus 2,3 metų plynojo kirtimo plotui.

15. Toliau plėtojama miško sėklinė bazė. Per praėjusį dešimtmetį įveistos R kategorijos (kokybės reikalavimus atitinkančios) paprastosios eglės ir juodalksnio sėklinės plantacijos bei juodalksnio ir įvairių tuopų bandomieji želdiniai.

16. Valstybinės reikšmės miškuose miškų urėdija valdo ir prižiūri apie 809 km vietinės reikšmės dirbtinės dangos miško kelių miško žemėje. 100-ui ha miško tenka 2,39 miško kelių.

17. Miškų urėdijos miškuose funkcionuojanti bendra valstybinė priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti stebėjimo, profilaktines ir priešgaisrinės saugos priemones, veikė patikimai ir užtikrino savalaikį gaisrų pastebėjimą bei operatyvų jų gesinimą, tačiau dėl 2011 m kilusių gaisrų, apėmusių gan didelius miško plotus, vidutinis 5 paskutiniųjų metų vienos gaisravietės plotas valstybinės reikšmės miškuose yra didelis – 7,67 ha.

18. Esama elninių žvėrių gausa sąlyginiais elniais (pagal preliminarų žvėrių skaičių) 3,1 karto viršija apskaičiuotą teritorijos talpą. Nukandžiojant medelių ūglius urėdijos valstybinės reikšmės miškuose pažeista 129 ha medynų, iš jų apie 55 proc. – stipriai ir apie 39 proc. – vidutiniškai. Paskutiniųjų metų pažeidimai užfiksuoti 2 ha medynų plote. Žievė nulaupyta 295 ha medynų plote, daugiausiai – eglynuose. Stiprūs medžių pažeidimai nulaupant žievę sudaro apie 98 proc. pažeistų medynų ploto. Būtina stabdyti bebrų gausėjimą neperspektyviose bebravietėse juos medžiojant.

19. Sustiprinus valstybinę miškų kontrolę, įgyvendinus priimtas prevencines priemones, bendromis visų tarnybų pastangomis išlieka stabilus nedidelis neteisėtų miško kirtimų atvejų skaičius ir šiais kirtimais iškirstos medienos kiekis.

20. Didelis dėmesys skiriamas visuomenės bendrųjų, su miškais susijusių, reikmių tenkinimui. Glaudžiai bendradarbiaujama su savivaldybės mokyklų bendruomenėmis, organizuojami privačių miškų savininkų mokymai, talkos ir akcijos, teikiamos paslaugos. Urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra įrengta 10 poilsiavičių, 11 atokvėpio vietų, 3 pažintiniai takai, stovyklavietė, informacinių stendų ir ženklų.

21. Urėdijos miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti – 2009 ir 2014 metais. Gautas naujas FSC (Forest Stewardship Council) sertifikatas, kuris garantuoja, kad urėdijos valstybinės reikšmės miškai tvarkomi pagal griežtus aplinkosauginius, socialinius ir ekonominius standartus, miškininkaujama atsakingai pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, prisilaikant nacionalinių teisės aktų ir tarptautinių reikalavimų, derinant socialines, aplinkosaugines ir ekonomines miškų funkcijas, palaikant gerus santykius su gyventojais t. y. vadovaujantis FSC sistemos principais ir kriterijais.

II. PROJEKTINĖ DALIS

2.1. PROJEKTAVIMO PAGRINDAS IR UŽDUOTIS

Miškotvarkos projektavimo pagrindą sudaro miškų inventorizacijos duomenys apie miško sklypus, miškų grupes ir pogrupius, augavietes, praėjusio vykmečio darbų rezultatus, taip pat miškininkystės normatyvai, valstybinės miškų politikos ir bendrosios ūkio plėtros regione reikalavimai, vietos miškininkų patirtis bei pasiūlymai.

Sklypinė miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 2014, Nr. 2014-04021) ir Miškotvarkos lauko darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriaus 2014 metų gegužės 2 d.

Ūkinės veiklos projektavimas vykdytas vadovaujantis Miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161; 2011, Nr. 163-7744), Saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), Medžioklės įstatymu (Žin., 2002, Nr. 65-2634, 2013, Nr. 67-3335), Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin., 1995, Nr. 3-37, 2004, Nr. 153-5571; 2008, Nr. 59-2203), aplinkos ministro patvirtintais, ūkinę veiklą reglamentuojančiais normatyvais: Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika (Žin., 2008, Nr. 79-3135), Miško kirtimų taisyklės (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478), Miško sanitarinės apsaugos taisyklės (Žin., 2007, Nr. 42-1596), Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklės (Žin., 1995, Nr. 32-751; 2001, Nr. 56-1996; 2004, Nr. 130-4671; 2005, Nr. 150-5480) ir kt.

Miškotvarkos projektiniai sprendiniai įgalina vykdyti įvairios trukmės miško ūkinės veiklos planavimą: trumpalaikį (iki 5 metų), vidutinės trukmės (10 metų) bei ilgalaikį (20–30 metų). Trumpalaikiam (5 metai) arba operatyviam (1–2 metai) planavimui naudojami ūkinių darbų žinialapiai, darbų eiliškumas, biržių kirtimo metai, nepertraukiama miškų apskaita.

Vidutinės trukmės planavimui naudojami visi miškotvarkos sprendiniai projekto galiojimo laikotarpiu (10 metų) bei numatomi priimti sprendimai (pagrindinių kirtimų norma, biržių išdėstymas antrajam penkmečiui), kiti galimi pakeitimai atlikus valstybinę projekto priežiūrą, vykdant nepertraukiamą miškų apskaitą.

Ilgalaikiam planavimui apskaičiuota pagrindinių kirtimų norma (trims dešimtmečiams), miško rodiklių pokyčių prognozė bei saugomų teritorijų sistemos vystymo ir biologinės įvairovės strategija.

Projektavimo tikslas – parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu – optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus klasių ir erdvinės struktūros palaikymas.

Projektavimo uždaviniai yra nustatyti valdos išteklių naudojimo ir gerinimo apimtis pagal rūšis, laiką, vietą ir projektavimo vienetų lygį apibrėžtu tikslumu.

Projektavimo vienetai – taksacinis sklypas, poūkis ir miško valda.

Suprojektuota miško naudojimo apimtis apsvarstyta: 2015 m. gegužės 21 d. ir 2015 m. rugsėjo 28 d. Miškotvarkos mokslinės techninės taryboje posėdžiuose (protokolas Nr. 36 ir Nr 37 – prieduose).

2.2. MIŠKŲ SUSKIRSTYMAS PAGAL TIKSLINĘ FUNKCINĘ PASKIRTĮ

Miško funkcinė struktūra nustatyta pagal valdoje išskiriamų miško grupių ir pogrupių plotus daugiatiksliam ūkiui organizuoti. Vyraujančios miško funkcijos tampa ilgalaikiais ūkio tikslais ir turi būti plėtojamos, užtikrinant jų tvarų ir visuomenę tenkinantį naudojimą.

Tikslinė miško rūšinė sudėtis nustatyta derinant augaviečių našumą, joms nustatytas tikslines medžių rūšis, valdoje plėtojamas miško funkcijas, medienos rinkos poreikius bei biologinės įvairovės reikalavimus.

Tikslinė amžiaus struktūra nustatyta plynųjų kirtimų ūkio formos miškuose, vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintais kirtimo amžiais. Įvertintas poūkių amžiaus klasių realių plotų nuokrypis nuo normalių (optimalių). Tikslinė amžiaus struktūra nenustatyta ir nenustatoma I ir II grupių miškams.

Miško erdvinė struktūra yra formuojama priklausomai nuo atitinkamoje ploto dalyje vyraujančios funkcijos (miškų grupės). Ūkiniuose (IVA miškų grupė) ir apsauginiuose (III miškų grupė) miškų masyvuose siekiama ≥95 proc. jų miškingumo, formuojami našūs, maksimalaus skalsumo medynai.

Ekosistemų apsaugai ir poilsiui skirtuose miškuose (II miškų grupė) erdvės tarp medynų turėtų sudaryti 6–24 proc. atitinkamo miško masyvo ploto. Medynų skalsumas turėtų atitikti optimalų vyraujančiai miško funkcijai lygį (visada <1,0).

Taksacinio sklypo lygmenyje priimti šie sprendiniai: pagrindinių kirtimų, miško atkūrimo būdai ir tikslinės medžių rūšys, ugdomųjų kirtimų rūšis, intensyvumas, iškertamas medienos kiekis, ugdymo eiliškumas, sanitariniai kirtimai, poilsinių sąlygų gerinimas (kraštovaizdžio formavimo kirtimai, landšaftiniai želdiniai), medžioklėtvarkos (pašarinių laukelių įrengimas), biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemonės, objektų pažymėjimas miškotvarkos medžiagoje, kitos ūkinės veiklos projektavimas ir vykdymas pagal priimtus normatyvus, rekomendacijas ir technologijas.

Poūkio lygmenyje priimti sprendiniai: pagrindinių kirtimų amžiai, amžiaus klasių lentelės, medynų amžiaus klasių ir brandumo grupių plotų nuokrypiai nuo optimalių, pagrindinių ir ugdymo kirtimų norma, medynų vidutiniai taksaciniai rodikliai.

Valdos lygmenyje priimti sprendiniai: visų kirtimų metinė apimtis, kirtimų intensyvumą apibūdinantys rodikliai (valdoje ir pagal miškų grupes), pagrindinių kirtimų išdėstymas teritorijoje, biržių sekų formavimas, miško atkūrimo norma, miško sėklinės bazės plėtra, miškų priešgaisrinė apsauga (degumo klasė nustatoma sklypo ar kvartalo lygmenyje), medžioklėtvarkos sprendiniai, nemedieninių produktų ruoša (galimybė), socialinės miško funkcijos stiprinimas (specialios ūkinės priemonės rekreaciniuose miškuose), biologinės įvairovės apsauga ir gausinimas.

Projektavimas suderina ūkinės veiklos intensyvumą su vyraujančia miško funkcija, todėl projektuojant miško auginimo, naudojimo ir gerinimo priemones, atsižvelgta į valdos teritorijoje esančių saugomų teritorijų ribas ir paskirtį, biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus, kertinių miško buveinių inventorizacijos duomenis, sklypų taksacijos metu nustatytas retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų radvietes bei buveines, vietinės bendruomenės interesus.

Ilgalaikiai valdos ūkio tikslai garantuoja visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį.

Urėdijos miškų suskirstymas į miškininkavimo ir miško išteklių naudojimo grupes (miškų grupes ir pogrupius) pateiktas 1.3.3 poskyryje.

2.3. MEDIENOS RUOŠA
2.3.1. PAGRINDINIAI (GALUTINIAI) MIŠKO KIRTIMAI

Pagrindiniams miško kirtimams priskiriamas brandžių medynų kirtimas plynaisiais, atrankiniais ir atvejiniais kirtimais. Atrankiniai ir atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai priskiriami neplyniesiems pagrindiniams miško kirtimams. Pagrindiniais, plynaisiais sanitariniais ir specialiaisiais miško kirtimais bręstančiuose ir vyresniuose medynuose iškirsta mediena įtraukiama į pagrindinių miško kirtimų normą, visais kitais miško kirtimais – į tarpinių miško kirtimų apimtis.

2.3.1.1. BRANDŽIŲ MEDYNŲ KIRTIMAS

Miškų urėdijos III-IVA grupių valstybinės reikšmės miškuose yra 4505 ha brandžių ir perbrendusių (eksploatacinio fondo) medynų (2.1 lentelė ir 33 lentelė prieduose). Kirtus mažiau nei projektuota, bendras brandžių kirstinų medynų plotas per vykmetį padidėjo 265 ha (per 6 proc.). Padidėjus medynų plotui, našumui ir produktyvumui, bendras stiebų medienos su žieve tūris siekia 1541,1 tūkst. m^3 ir yra 277,9 tūkst. m^3 didesnis už 2004 m. nustatytą. Padidėjus medynų našumui ir inventorizacijos tikslumui, vidutinis brandžių medynų eksploatacinio fondo tūris 1 ha siekia 342 m^3 stiebų arba 278 m^3 likvidinės medienos.

2.1 lentelė. **III-IV miškų grupių kirstinų (eksploatacinio fondo) medynų charakteristika**

Medynai	Plotas, ha		Tūris (stiebų su žieve) 1 ha, m^3		Brandžių medynų stiebų tūris, tūkst. m^3	Brandžių medynų amžius, m.	Brandžių medynų ploto dalis, nuo grupės ploto, proc.
	Paskutinės amž. kl. iki brandos	Brandūs	Paskutinės amž. kl. iki brandos	Brandūs			
III miškų grupė							
Pušynai	96	185	394	388	72,0	129	14,5
Eglynai	67	91	360	369	33,6	93	8,4
Ąžuolynai	6	10	358	290	3,0	164	6,4
Beržynai	152	282	240	286	80,6	75	31,5
Juodalksnynai	101	97	253	319	30,9	85	12,7
Drebulynai	6	22	241	287	6,3	58	49,7
Baltalksnynai	16	55	151	171	9,4	40	54,5
Kiti medynai	2	17	188	196	3,0	56	47,2
Iš viso	**446**	**759**	**292**	**315**	**238,8**	**90**	**17,4**
IV miškų grupė							
Pušynai	592	1185	373	373	441,7	118	20,1
Eglynai	411	1098	364	369	405,4	86	14,8
Ąžuolynai	11	42	297	273	11,5	140	12,8
Beržynai	327	902	284	295	266,4	73	38,1
Juodalksnynai	257	373	339	344	128,5	76	20,9
Drebulynai	10	116	304	365	42,4	69	58,0
Baltalksnynai	23	25	163	198	5,0	39	36,8
Kiti medynai	10	5	216	270	1,4	85	13,1
Iš viso	**1641**	**3746**	**343**	**348**	**1302,3**	**92**	**20,7**
III+IV	**2087**	**4505**	**332**	**342**	**1541,1**	**91**	**20,1**

Pagrindinių miško kirtimų apimtis priklauso nuo esamos medynų amžiaus struktūros, brandžių medynų kiekio ir būklės, medynų našumo, iš naudojimo išjungtų plotų dydžio ir kt. drebulynų amžiaus struktūra urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra pati neoptimaliausia – brandūs ir perbrendę eksploatacinio fondo medynai III-IVA grupių miškuose sudaro apie 57 proc., bręstantys – apie 7 proc. Baltalksnynų ir beržynų amžiaus klasių struktūra taip pat toli nuo optimalios, brandūs eksploatacinio fondo baltalksnynai III-IVA grupių miškuose sudaro daugiau kaip 47 proc., beržynai – per 36 proc., pribręstantys – atitinkamai: 23 ir 15 proc.

Pagrindinių miško kirtimų norma (toliau – kirtimų norma) – tai tam tikram laikotarpiui (šiuo atveju – vykmečiui) nustatyta pagrindinių miško kirtimų apimtis kubiniais metrais. Kirtimų normai

apskaičiuoti III ir IVA grupės (apsauginiuose ir ūkiniuose) miškuose taikomi pagrindinių kirtimų amžiai, pagrįsti miškininkystės, ekonominiais bei ekologiniais reikalavimais, o II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniuose) miškuose vykdomiems neplyniesiems pagrindiniams kirtimams – gamtinės brandos amžiai, nustatyti Miško kirtimų taisyklėse, patvirtintose LR aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 ((Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymo redakcija, (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478)).

Kirtimų norma apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 (Žin., 2008, Nr. 79-3135). Kirtimų norma amžiaus klasių metodu skaičiuota III ir IVA grupių miškams, naudojant OPTINA matematinį modelį, o II grupės miškams – pagal gamtinę brandą pasiekusių bei stichinių arba biotinių veiksnių sudarkytų ir blogos sanitarinės būklės nebrandžių medynų kiekį.

Į kirtimų normos skaičiavimą (pagal miškų grupes) neįskaityta 990 ha medynų (291,5 tūkst. m^3 stiebų su žieve):

II miškų grupė

- ypatingos apsaugos (lizdavietės apsaug. zonų, kertinių miško buveinių, kitų objektų) sklypai (370 ha – 104,1 tūkst. m^3).

III miškų grupė

- ypatingos apsaugos (lizdaviečių apsaugos zonų, kertinių miško buveinių, kitų objektų) sklypai (248 ha – 67,7 tūkst. m^3);
- neplynaisiais pagrindiniais kirtimais kertamuose medynuose nekirstinos medienos kiekis (9* ha – 0,8 tūkst. m^3);

IVA miškų grupė

- ypatingos apsaugos (lizdaviečių apsaugos zonų, kertinių miško buveinių, paveldo objektų, kitų objektų) sklypai (357 ha – 111,4 tūkst. m^3);
- neplynaisiais pagrindiniais kirtimais kertamuose medynuose nekirstinos medienos kiekis (59* ha – 6,3 tūkst. m^3);
- 5A, 5B bonitetų brandūs pušynai (11 ha – 1,0 tūkst m^3);
- 5, 5A ir 5B bonitetų brandūs lapuočių medynai (4 ha – 0,2 tūkst m^3).

Medynų, neįskaitytų į pagrindinių kirtimų normos skaičiavimą, charakteristika pagal miškų grupes ir vyraujančias medžių rūšis pateikta Pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimo žiniaraštyje, prieduose.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 6 dalimi (Žin., 1994, Nr. 96-1872, 2001, Nr., 35-1161), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. 304 ,,Dėl metinės pagrindinių miško kirtimų normos valstybiniuose miškuose 2014–2018 m. patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 39-1902) ir Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 ,,Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 79-3135), 25 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2013 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-570 (Žin., 2013, Nr. 85-4271) patvirtino metinę pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų normą valstybės įmonėms miškų urėdijoms 2014–2018 metams. Kasmet VĮ Šilutės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose leista iškirsti 299 ha ekvivalentinį brandžių medynų plotą (89,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos). Pagrindinių miško kirtimų apimtis pagal miškų grupes ir poūkius parodyta žemiau patalpintoje 2.2 lentelėje.

Pagal OPTINA matematinį modelį apskaičiuota (dviejų dešimtmečių vidurkis) ploto norma yra lygi 281 ha ir nuo patvirtintos 2014-2018 metams (299 ha) skiriasi 6 proc. (2.2 lentelė). Vadovaujantis aukščiau paminėta Pagrindinių kirtimų normos nustatymo metodikos 19 punkto nuostata, kai vidinės miškotvarkos projekto rengimo metu vykmečiui apskaičiuota metinė pagrindinių kirtimų norma miškų urėdijai nesiskiria nuo penkmečiui nustatytos ir galiojančios daugiau nei 10 proc., paliekama galioti tuo metu galiojanti.

Kita vertus, pagal dabartinę amžiaus klasių struktūrą galima prognozuoti, kad brandžių pušynų plotas toliau kiek mažės ir jų kirtimo norma jau šiuo metu turi būti mažinama, o brandžių ir senesnių minkštųjų lapuočių medynų plotai yra dideli, todėl 2014–2018 m. patvirtinta pagrindinių miško kirtimų norma pagal vyraujančias medžių rūšis yra patikslintina (2.2 lentelė).

2.2 lentelė. **Pagrindinių miško kirtimų metinė apimtis**

Medynai	II grupė		III grupė			IVA grupė			Iš viso		Metų skaičius, per kurį iškertami brandūs medynai
				tūris, tūkst. m^3			tūris, tūkst. m^3				
	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m^3	plotas, ha	bendras	likvidinis	plotas, ha	bendras	likvidinis	plotas, ha	likvidinis tūris, tūkst. m^3	
Pušynai (patvirtinta)*									90	30,4	14?
Pušynai (optinta)*			12	4,7	4,0	74	27,6	23,5	86	27,5	16
Pušynai (koreguota)*	1	0,3	12	4,7	4,0	74	27,6	23,5	87	27,8	16
Eglynai (patvirtinta)*									91	31,0	12?
Eglynai (optinta)*			6	2,2	1,9	71	26,2	22,3	77	24,2	15
Eglynai (koreguota)*			6	2,2	1,9	76	28,0	23,8	82	25,7	15
Ąžuolynai (patvirtinta)*									1	0,2	42
Ąžuolynai (optinta)*			1	0,3	0,2	2	0,5	0,4	3	0,6	18
Ąžuolynai (koreguota)*						1	0,3	0,2	1	0,2	38
Beržynai (patvirtinta)*									74	17,7	16
Beržynai (optinta)*			19	5,4	4,4	47	13,9	11,1	66	15,5	18
Beržynai (koreguota)*			19	5,4	4,4	59	17,4	13,9	78	18,3	15
Juodalksnynai (patvirtinta)*									27	7,0	18
Juodalksnynai (optinta)*			11	3,5	2,8	26	8,9	7,2	37	10,0	13
Juodalksnynai (koreguota)*			7	2,2	1,8	25	8,6	7,0	32	8,8	15
Drebulynai (patvirtinta)*									6	1,8	23
Drebulynai (optinta)*			1	0,3	0,2	5	1,8	1,5	6	1,7	23
Drebulynai (koreguota)*			2	0,6	0,5	10	3,7	3,1	12	3,6	11
Baltalksnynai (patvirtinta)*									9	1,4	9
Baltalksnynai (optinta)*			3	0,5	0,4	2	0,4	0,3	5	0,7	16
Baltalksnynai (koreguota)*			5	0,9	0,7	2	0,4	0,3	7	1,0	11
Kt. medynai (patvirtinta)*									1	0,2	12
Kt. medynai (optinta)*						1	0,1	0,1	1	0,1	20
Iš viso (patvirtinta)*									**299**	**89,7**	**16**
Iš viso (optinta)*			**53**	**16,9**	**13,9**	**228**	**79,4**	**66,4**	**281**	**80,3**	**16**
Iš viso (koreguota)*	**1**	**0,3**	**51**	**16,0**	**13,3**	**247**	**86,0**	**71,8**	**299**	**85,4**	**15**
Spygliuočiai (patvirtinta)*									181	61,4	
Spygliuočiai (optinta)*			18	6,9	5,9	145	53,8	45,8	163	51,7	
Spygliuočiai (koreguota)*	1	0,3	18	6,9	5,9	150	55,6	47,3	169	53,5	
Kietieji lap. (patvirtinta)*									1	0,2	
Kietieji lap. (Optina)*			1	0,3	0,2	2	0,5	0,4	3	0,6	
Kietieji lap. (koreguota)*						1	0,3	0,2	1	0,2	
Minkšt. lap. (patvirtinta)*									117	28,1	
Minkšt. lap. (optinta)*			34	9,7	7,8	81	25,1	20,2	115	28,0	
Minkšt. lap. (koreguota)*			33	9,1	7,4	96	30,1	24,3	129	31,7	

Pastaba: Medienos tūris parodytas be biologinės įvairovės išsaugojimui paliekamo medienos kiekio biržėje.

** - LR aplinkos ministro patvirtinta pagrindinių kirtimų norma 2014–2018 metams,*

** - pagrindinių miško kirtimų norma, apskaičiuota pagal OPTINA modelį (I ir II dešimtmečio vidurkis;*

** - VMI apskaičiuota (koreguota) pagrindinių kirtimų norma.*

Koreguojant pagrindinių miško kirtimų apimtį, brandžių pušynų pagrindinių kirtimų ploto norma sumažinta 3 ha (nuo 90 ha iki 87 ha metinės apimties), iškertant brandžius medynus per 16 metų. Brandžių eglynų metinė ploto norma sumažinta 9 ha (nuo 91 iki 82 ha), iškertant brandžius medynus per 15 metų. Baltalksnynų metinė ploto norma taip pat sumažinta (2 ha) nuo 9 iki 7 ha, iškertant brandžius medynus per 11 metų.

Beržynų, juodalksnynų ir drebulynų metinės ploto normos atvirkščiai, – padidintos: beržynų – 4 ha (nuo 74 iki 78 ha), juodalksnynų – 5 ha (nuo 27 iki 32 ha), drebulynų – 6 ha (nuo 6 iki 12 ha). Brandūs beržynai ir juodalksnynai bus iškertami per 15 metų (pastarojo poūkio kirtimų ploto norma artėtų prie tolygios), drebulynai – per 11 metų.

Pagrindinių miško kirtimų tūrio norma apskaičiuota ploto normą padauginus iš kirstinų medynų likvidinės medienos tūrio viename ha. Bendra metinė pagrindinių miško kirtimų apimtis, kuri visų pirma priklauso nuo esamos medynų amžiaus struktūros, brandžių medynų kiekio ir būklės, medynų našumo, iš naudojimo išbrauktų plotų dydžio ir kt., vykmečiui (be biologinei įvairovei išsaugoti paliekamų medžių kiekio) sudarys 89,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniais kirtimais (be I grupės miškų) iš vieno ha mišku apaugusio ploto projektuojama iškirsti po 3,59 m^3 stiebų su žieve medienos arba 1,5 proc. bendro visų medynų medienos kiekio. Kertant po 89,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos, arba po 102,4 tūkst. m^3 stiebų su žieve medienos kasmet, einamojo prieaugio naudojimas sudarys apie 49 proc.

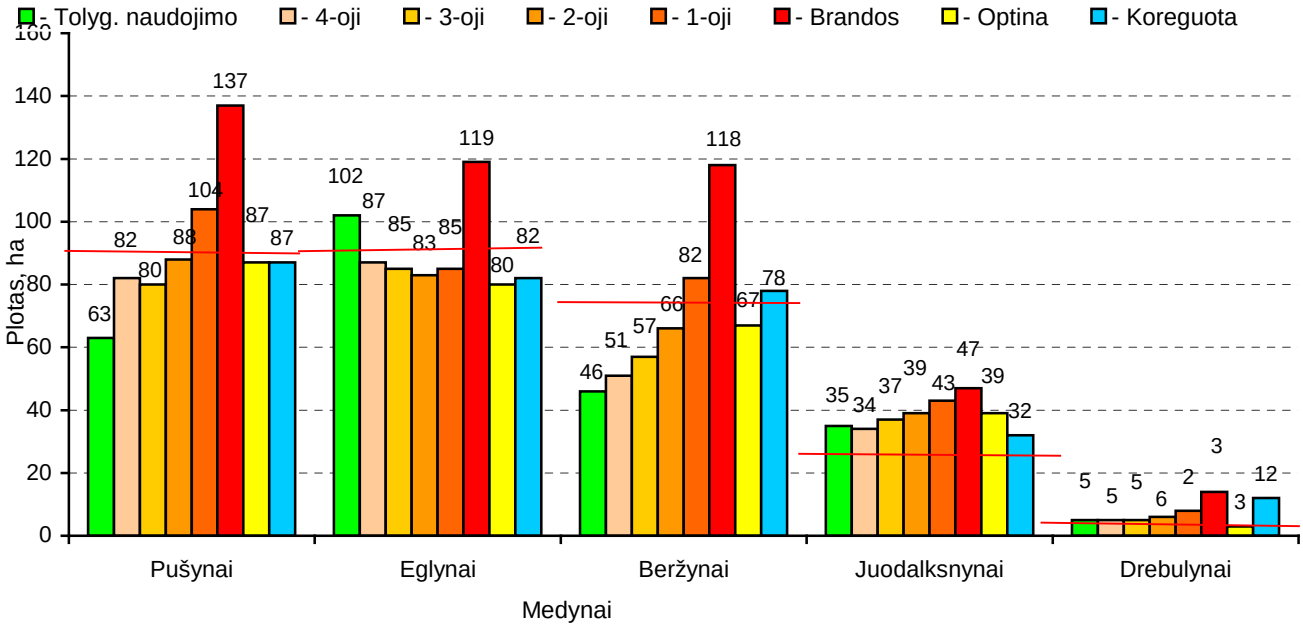

44 pav. Pagrindinių miško kirtimų biržės, ha

Pagrindinis miško naudojimas III-IVA grupių ąžuolynuose dėl santykinai nedidelio brandžių medynų ploto sudarys tik apie 8 proc., eglynuose – apie 38 proc., juodalksnynuose – per 43 proc. stiebų su žieve tūrio prieaugio. Naudojimas beržynuose ir, ypač drebulynuose, kur brandžių kirstinų medynų vidutinis amžius yra net 26 metais didesnis už nustatyto kirtimo amžiaus žemutinę ribą, santykinai didelio brandžių medynų ploto, mažėjančio jų stabilumo ir blogėjančios medienos kokybės, bus daugiau kaip 74 proc. didesnis už prieaugį. Iš vieno hektaro mišku apaugusio drebulynų ploto projektuojama iškirsti po 15,3 m^3 medienos. Projektuojami kirtimai drebulynuose yra išties intensyvūs, bet tai vienintelė tinkama išeitis, siekiant išlyginti amžiaus klasių struktūrą, ir vėliau pereiti prie tolygaus naudojimo biržės bei mažinti medienos išauginimo nuostolius.

Esant tokiai amžiaus klasių struktūrai metinė pagrindinių kirtimų ploto norma yra tik apie 15 proc. didesnė už tolygaus naudojimo ir apie 34 proc. mažesnė už brandos kirtimų normą.

Nustatyta iškertamos medienos tūrio norma yra apie 18 proc. didesnė už praeitos miškotvarkos nustatytą (44 pav.). Tokios apimties naudojimas atitinka miškų urėdijos turimų išteklių galimybes.

Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdyje, įvykusiame 2015 m. gegužės 21 d., svarstant valstybės įmonių: Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių 2004–2014 metais rodiklių kaitos pokyčius ir miško naudojimo apimtis 2015–2024 metams, buvo pritarta miškotvarkos pasiūlytai pagrindinių miško kirtimų apimčiai (protokolas ir recenzijos knygos gale).

Nustatyta metinė norma turėtų užtikrinti racionalų medienos panaudojimą kirstinuose medynuose, poūkių amžiaus struktūros lyginimą, miško apsauginių ir socialinių funkcijų bei biologinės įvairovės išsaugojimą, tvarų regiono ekonominių reikmių tenkinimą.

Nustačius kirtimų normą miškų urėdijai, girininkijoms pagrindinių miško kirtimų apimtis išdėstyta proporcingai esamam brandžių medynų tūriui (be biologinei įvairovei išsaugoti paliekamo medžių kiekio, 2.3 lentelė).

Apskaičiuota metinė pagrindinių kirtimų apimtis pagal girininkijas yra nevienoda. Didžiausia metinė pagrindinių kirtimų apimtis, kurią nulėmė didelis III ir IVA miškų grupių brandžių medynų kiekis, numatyta Šiaudėnų (12,8 tūkst. m^3 likvid. medienos), Vainuto (11,9 tūkst. m^3 likvid. medienos) ir Pagėgių (11,0 tūkst. m^3 likvid. medienos) girininkijose, kur šie kirtimai sudaro apie 42 proc. visos miškų urėdijai apskaičiuotos apimties.

2.3 lentelė. **Apskaičiuota metinė pagrindinių miško kirtimų apimtis pagal girininkijas (likvidinis tūris, tūkst. m^3)**

Girininkija	P	E	Ą	B	J	D	Bt	**Iš viso**	Miškų grupė		
									II	III	IVA
Pėžaičių	3,4	0,7		0,6	0,1	0,1		**4,9**			4,9
Kintų	1,9	1,3		1,0	0,5			**4,7**	0,3		4,4
Švėkšnos	3,1	1,0	0,1	1,3	0,2	0,2		**5,9**		0,2	5,7
Stemplių	0,4	5,1		2,3	1,9	0,8	0,1	**10,6**		1,5	9,1
Norkaičių	5,0	0,5		1,0	0,1			**6,6**		0,1	6,5
Šiaudėnų	1,5	7,3		1,7	1,8	0,4	0,1	**12,8**		0,6	12,2
Šilutės	4,8	0,1		2,1	0 ,9	0,1	0,3	**8,3**		5,6	2,7
Vainuto		5,9		2,9	1,5	1,4	0,2	**11,9**		0,9	11,0
Pagėgių	5,6	2,0		2,5	0,6	0,2	0,1	**11,0**		1,5	9,5
Rambyno	1,7	1,0		1,1	0,5	0,2		**4,5**		2,0	2,5
Žemaitkiemio	0,4	0,8	0,1	1,8	0,7	0,2	0,2	**4,2**		0,9	3,3
Iš viso	**27,8**	**25,7**	**0,2**	**18,3**	**8,8**	**3,6**	**1,0**	**85,4**	**0,3**	**13,3**	**71,8**

Mažiausia metinė pagrindinių kirtimų apimtis, kurią apsprendė medynų amžiaus struktūra ir saugomų teritorijų plotas nustatyta Žemaitkiemio girininkijoje (4,2 tūkst. m^3) ir Rambyno (4,5 tūkst. m^3) girininkijose.

Pagrindinių kirtimų normos išdėstymas. Pagrindinių miško kirtimų biržių projektavimo tikslas yra miško valdos teritorijoje išdėstyti biržes pagal valdai nustatytą metinę pagrindinių miško kirtimų normą (su leistinų ribų nukrypimais). Projektas turi užtikrinti nepertraukiamą ir racionalų miško išteklių naudojimą, efektyvų miško atkūrimą.

Biržės teritorijoje išdėstytos vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478), pagal kurias parinkti biržių pločiai, šliejimo laikas, maksimaliai leistini plynų kirtimų plotai.

Kirtimų planas (projektas) sudarytas I vykmečio penkmečiui, t. y. 2016–2020 metams ir įsigalioja patvirtinus projektą. Po 5 metų, apibendrinus įvykdytus kirtimus, aktualizavus duomenų bazę, miškotvarka parengs kirtimų projektą 2021–2025 metams. Biržių išdėstymo projektas (biržių išdėstymas pagal kirtimo metus, kirtimo ir atkūrimo būdus) suderintas miškų urėdijoje, dalyvaujant girininkams (protokolas – knygos gale, dokumentuose). Rengiant biržių išdėstymo teritorijoje projektą, atsižvelgta į esamas saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietes, perimvietes,

Raudonosios knygos augalų radavietes, kertines miško buveines, paveldo objektus bei vietoves, atitinkančias gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus.

Kirstinų medynų sąrašas sudarytas remiantis atributinės-sklypinės duomenų bazės pagrindu. Į šį sąrašą įtraukti III ir IVA miškų grupių kirtimo amžiaus, taip pat stipriai pažeisti, neperspektyvūs medynai. Parenkant biržes konkretiems metams, siekta prisilaikyti medynų kirtimų eiliškumo bei neviršyti leistinų nukrypimų nuo metinės kirtimo normos.

Suprojektuotos biržės pažymėtos miško kvartalų žemėlapiuose (M 1:10 000) ir pagal kirtimo metus pateiktos pagrindinių miško kirtimų žinialapiuose, patalpintuose girininkijų vidinės miškotvarkos projektuose.

2016–2020 metams suprojektuotos atrėžti (toliau – suprojektuotos) pagrindinio naudojimo kirtimo biržės pagal kirtimo metus, miškų grupes, poūkius, taip pat plynai ir neplynai kertamų medynų charakteristika parodytos 27-31 lentelėse, prieduose. Suprojektuota metinė biržė pirmajam penkmečiui yra 355,8 ha – 90,2 tūkst. m^3 likvidinės medienos (2.4 lentelė). Ji yra 56,8 ha arba 19 proc. didesnė pagal plotą už apskaičiuotą pagrindinių miško kirtimų apimtį.

2.4 lentelė. **Suprojektuotų pagrindinių miško kirtimų biržės palyginimas su apskaičiuota metine kirtimų apimtimi**

Biržė	Rodiklis	Poūkis							Iš viso
		spygliuočių		minkštųjų lapuočių					
		P	E	Ą	B	J	D	Bt	
II miškų grupė									
Apskaičiuota	plotas, ha	1							1
	likvid. tūris, tūkst. m^3	0,3							0,3
Suprojektuota	plotas, ha	2,5							2,5
	likvid. tūris, tūkst. m^3	0,4							0,4
Proc. nuo apskaičiuotos	*plotas, ha*	*250*							*250*
	likvid. tūris, tūkst. m^3	*133*							*133*
III miškų grupė									
Apskaičiuota	plotas, ha	12	6		19	7	2	5	51
	likvid. tūris, tūkst. m^3	4,0	1,9		4,4	1,8	0,5	0,7	13,3
Suprojektuota	plotas, ha	14,8	11,5	0,1	20,8	5,1	1,2	5,6	59,1
	likvid. tūris, tūkst. m^3	4,1	3,4	0,0	4,3	1,2	0,3	0,8	14,1
Proc. nuo apskaičiuotos	*plotas, ha*	*123*	*192*		*109*	*67*	*60*	*112*	*116*
	likvid. tūris, tūkst. m^3	*103*	*179*		*98*	*61*	*60*	*114*	*106*
IVA miškų grupė									
Apskaičiuota	plotas, ha	74	76	1	59	25	10	2	247
	likvid. tūris, tūkst. m^3	23,5	23,8	0,2	13,9	7,0	3,1	0,3	71,8
Suprojektuota	plotas, ha	94,7	97	2,4	65,4	23,8	7,1	3,8	294,2
	likvid. tūris, tūkst. m^3	26,0	27,4	0,3	13,6	6,1	1,9	0,4	75,7
Proc. nuo apskaičiuotos	*plotas, ha*	*128*	*128*	*240*	*111*	*95*	*71*	*190*	*119*
	likvid. tūris, tūkst. m^3	*111*	*115*	*150*	*98*	*87*	*61*	*133*	*105*
Visi miškai									
Apskaičiuota	**plotas, ha**	**87**	**82**	**1**	**78**	**32**	**12**	**7**	**299**
	likvid. tūris, tūkst. m^3	**27,8**	**25,7**	**0,2**	**18,3**	**8,8**	**3,6**	**1,0**	**85,4**
Suprojektuota	**plotas, ha**	**112,0**	**108,5**	**2,5**	**86,2**	**28,9**	**8,3**	**9,4**	**355,8**
	likvid. tūris, tūkst. m^3	**30,5**	**30,8**	**0,3**	**17,7**	**7,3**	**2,2**	**1,2**	**90,2**
Proc. nuo apskaičiuotos	***plotas, ha***	***129***	***132***	***250***	***111***	***90***	***69***	***134***	***119***
	likvid. tūris, tūkst. m^3	***110***	***120***	***150***	***97***	***83***	***61***	***120***	***106***

Pastaba: apskaičiuotas ir suprojektuotas iškirsti likvidinės medienos kiekis parodytas be biologinės įvairovės išsaugojimui paliekamo medienos kiekio biržėje.

Didžiausias ploto skirtumas tarp apskaičiuotos ir suprojektuotos biržių, nevertinant mažo kertamų ąžuolynų ploto, yra baltalksnynų (134 proc.) ir eglynų (132 proc.) poūkiuose, vidutinis – 119 proc.

Medienos tūrio skirtumas tarp apskaičiuotos kirtimų apimties ir suprojektuotos biržės pagal atskirus poūkius, išskyrus jau minėtą ąžuolynų poūkį (nedidelis kertamų medynų kiekis), yra

nedidelis (106 proc.) ir kinta nuo 61 proc. (drebulynų) iki 120 proc. (eglynų ir baltalksnynų poūkiuose).

Parenkant biržes konkretiems metams, siekta prisilaikyti medynų kirtimo eiliškumo bei neviršyti leistinų nukrypimų nuo metinės pagrindinių kirtimų normos. Suprojektuotos biržės pagal metus nuo apskaičiuotų varijuoja nuo 15,6 proc. iki 23,4 proc. pagal plotą ir nuo 4,9 proc. iki 7,0 proc. pagal iškertamos medienos tūrį. Nedideli iškertamos medienos tūrio skirtumai tarp apskaičiuotos pagrindinių kirtimų apimties ir suprojektuotos biržės yra ir pagal girininkijas (nuo – 3,8 proc. – Stemplių iki 15,3 proc. – Pėžaičių girininkijose).

Pagrindinio naudojimo kirtimų dalis IVA grupės miškuose tarp apskaičiuotos kirtimų normos ir suprojektuotos biržės sudarys 119 proc. pagal plotą ir 105 proc. – pagal iškertamos medienos tūrį, III grupės miškuose, atitinkamai – 116 proc. ir 106 proc.(2.4 lentelė). II grupės miškuose, dėl mažos kirtimų apimties, tas skirtumas gerokai didesnis (250 ir 133 proc.).

Didžioji dalis (49 proc.) plynai kertamų medynų yra vidutinio skalsumo (0,6-0,7), tankūs (0,8 ir didesnio sk.) medynai sudaro per 37 proc., reti (0,3-0,5 sk.) – apie 14 proc. (32 lentelė prieduose). Per I penkmetį, pagrindiniais plynaisiais ir atvejinių kirtimų paskutiniuoju atveju suprojektuota iškirsti 73 ha (apie 42 proc.) II-IVA miškų grupių brandžių 0,3-0,4 skalsumo eksploatacinio fondo medynų.

Visų I penkmetyje projektuojamų kirsti medynų vidutinis tūris nedaug siskiriasi nuo pagrindiniais kirtimais kirstinų brandžių medynų tūrio (45 pav.).

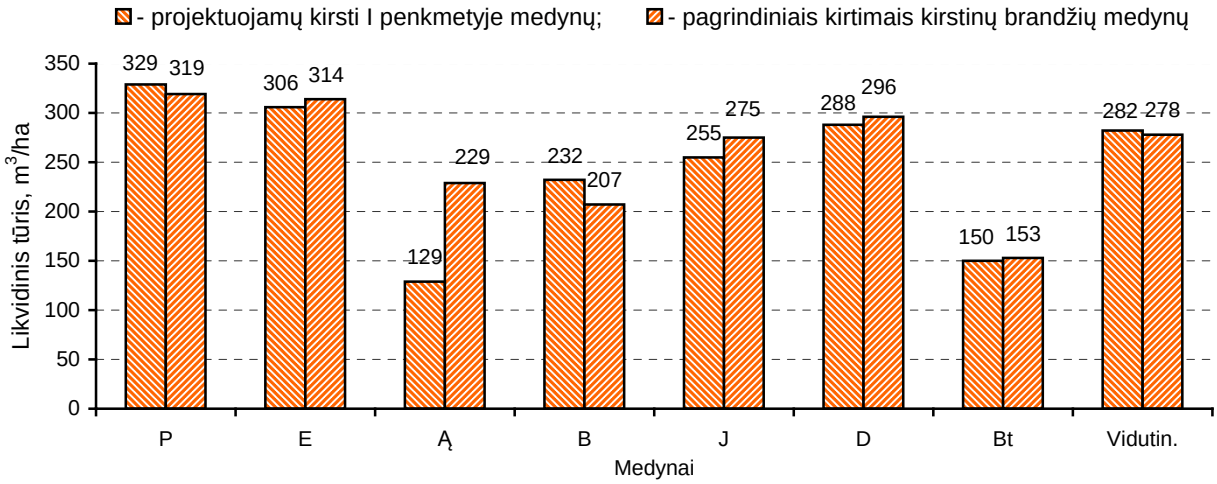

45 pav. Plynaisiais pagrindiniais kirtimais kertamų III-IVA miškų grupių medynų likvidinės medienos tūris 1 ha

Nustatant kirtimo būdą, kuris apsprendė plynųjų ir neplynųjų (atvejinių) pagrindinių kirtimų santykį, atsižvelgta į miškų grupę ir pogrupį, augavietės sąlygas, esamo ir būsimo (tikslinio) medyno sudėtį, struktūrą ir selekcinę vertę, esamą žemutinį ardą bei atkūrimo būdą (46-47 pav. ir 27, 28 lentelės, prieduose). Pagrindiniais plynaisiais kirtimais per I penkmetį planuojama iškirsti apie 1411 ha (79,3 proc. viso pagrindinių kirtimų ploto) medynų, kasmet per 282 ha, iš 1 ha vidutiniškai iškertant po 282 m^3 likvidinės medienos. Tokie kirtimai pagal plotą IV grupės miškuose sudarys 79,3 proc., o pagal iškertamos medienos tūrį – 88,2 proc. Pirmajame penkmetyje IV grupės miškuose plynaisiais kirtimais suprojektuota kasmet vidutiniškai iškirsti daugiau kaip po 233 ha medynų, iš 1 ha medynų vidutiniškai iškertant po 286 m^3 likvidinės medienos.

III grupės miškuose suprojektuoti plynieji pagrindiniai kirtimai pagal plotą sudarys 82,9 proc., o pagal iškertamos medienos tūrį – 90,3 proc. Pirmajame penkmetyje III grupės miškuose plynaisiais pagrindiniais kirtimais suprojektuota kasmet vidutiniškai iškirsti po 49 ha medynų, daugiausia vidutinio (0,6-0,7) skalsumo beržynų ir pušynų. Iš 1 ha projektuojama iškirsti vidutiniškai po 260 m^3 likvidinės medienos.

Pagrindiniais neplynaisiais (atvejiniais, atrankiniais) kirtimais per I penkmetį projektuojama iškirsti 368 ha medynų (20,7 proc. visų pagrindinių kirtimų pagal plotą), kasmet vidutiniškai per

74 ha. Iš vieno hektaro neplynaisiais pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti po 145 m^3 likvidinės medienos, iš jos – pagal miškų grupes: II – 108 m^3, III – 135 m^3, IVA – 146 m^3. Pagal kirtimų būdą, plynieji miško kirtimai pagal plotą sudarys 75,2 proc., atvejiniai – 23,3 proc., atrankiniai – 1,5 proc. (46-47 pav.) visos pagrindinių kirtimų apimties.

Urėdijos miškuose suprojektuotus neplynuosius kirtimus sudarys atvejiniai (tipiški, supaprastinti ir ilgalaikiai) ir atrankiniai kirtimai. Šiais kirtimais valstybinės reikšmės miškuose projektuojama apimti apie 21 proc. viso pagrindiniais kirtimais kertamo ploto ir iškirsti 11,8 proc. viso iškertamos likvidinės medienos tūrio. II grupės miškuose bus kertama vien tik šiais kirtimai. III grupės miškuose šie kirtimai sudarys 17,1 proc., IVA – 20,7 proc. visų pagrindinių kirtimų pagal plotą (46-47 pav.). Paskutiniajame vykmetyje šių kirtimų dalis sudarė panašų plotą. Reikia pažymėti, kad urėdijos III grupės miškuose, esant nedidelei kirtimų apimčiai (apie 16 proc. viso pagrindiniais kirtimais iškertamos medienos tūrio), sunku rasti medynų, kuriuose vien vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis būtų galima taikyti neplynuosius kirtimus. O projektuojant ir kertant ten, kur jiems vykdyti nėra sąlygų, ne tik nepasiekiama jokių tikslų, bet ir kompromituojama šių kirtimų idėja, dažnai net mažinamas medynų produktyvumas. Kita vertus, pagrindinis miškininkavimo III grupės miškuose tikslas – turėti ne tik apsaugines funkcijas atliekančius, bet ir produktyvius medynus. Suprojektuoti atvejiniai kirtimai sudarys 99,5 proc., atrankiniai – tik 0,5 proc. visų pagrindinių neplynųjų kirtimų ploto. Didžiąją suprojektuotų atvejinių kirtimų dalį sudarys supaprastinti atvejiniai kirtimai (54 proc.visų atvejinių kirtimų), iš jų dviejų atvejų atvejiniai kirtimai, kuriais atkuriami pušynai – 25 proc. Paskutinis atvejinių kirtimų atvejis sudarys per 42 proc., ilgalaikiai atvejiniai kirtimai – 3 proc., tipiški atvejiniai kirtimai – apie 1 proc. visų atvejinių kirtimų. Atvejiniai pagrindiniai kirtimai medynuose su perspektyviais žemutiniais ardais (spygliuočių pomiškiu, II ardu) sudarys apie 59 proc. šių kirtimų ploto, medynuose be perspektyvių žemutinių ardų – daugiau kaip 41 proc., iš jų medynuose, kuriuose bus skatinamas žėlimas – per 25 proc. IVA miškų grupės medynuose, su užstelbtu antruoju ardu, neplyni pagrindiniai kirtimai taikyti ribotai, nes tokiuose medynuose taikytų neplynų kirtimų rezultatai dažnai būna nepatenkinami. Plačiausiai neplynieji pagrindiniai kirtimai numatyti taikyti pušynuose, kur jie apims 35 proc. pagrindiniais kirtimais kertamų poūkio medynų. Pušynuose daugiausiai bus taikomi supaprastinti dviejų atvejų atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai, kuriais atkuriami pušynai. Ąžuolynuose neplynieji pagrindiniai miško kirtimai sudarys per 23 proc., baltalksnynuose – 20 proc., beržynuose – per 18 proc., eglynuose – apie 14 proc., drebulynuose – apie 12 proc, viso šiuose medynuose pagrindiniais kirtimais apimamo ploto. Mažiausiai atvejiniais kirtimais, dėl specifinių augaviečių, bus kertama juodalksnynuose (tik apie 3 proc. pagrindiniais kirtimais apimamo ploto).

Atvejinių kirtimų apimtis, kurią, kaip jau rašyta, nulėmė medynų rūšinė sudėtis, perspektyvių žemutinių ardų, medžių rūšių su skirtingu kirtimo amžiumi buvimas, miškų grupės, augavietės sąlygos, saugomos teritorijos ir kt., atskirose urėdijos girininkijose nevienoda. Jeigu šie kirtimai pagal plotą Švėkšnos girininkijoje sudarys pie 45 proc., Norkaičių – per 39 proc., Šilutės – 25 proc., tai Vainuto girininkijoje – tik apie 9 proc., Kintų – per 12 proc., Pėžaičių – apie 14 proc. visų pagrindinių kirtimų. Mažiausios neplynųjų pagrindinių kirtimų apimtys suprojektuotos tose girininkijose, kurių miškų augavietės yra derlingesnės, o jose auga mišresni medynai, išskyrus Kintų, nors atrodytų, kad turėtų būti priešingai – didesnis medynų mišrumas galėtų didinti neplynų kirtimų taikymo galimybes. Tačiau mišriuose medynuose, kuriuose vyrauja lapuočiai, tik uosis pasižymi pakankamu ūksmingumu, o jo nesant, neplynų kirtimų reikšmė medynų savaiminiam atsikūrimui lieka labai nedidelė. Tokiuose miškuose stengtasi daugiau išnaudoti medynų įvairiaamžiškumą, nevienodą skirtingų medžių rūšių pagrindinių kirtimų amžių ir ypač mišrumą su eglėmis.

Į pirmojo penkmečio biržes, kaip jau rašyta, buvo stengtasi įtraukti kuo daugiau III-IVA miškų grupių 0,3-0,4 skalsumo (per 73 ha), ir perbrendusių medynų (358 ha – per 72 proc.), iš jų: visus perbrendusius beržynus, apie 76 proc. perbrendusių juodalksnynų, daugiau kaip 47 proc. – drebulynų. Antrajam penkmečiui kirstini liko tik tie 0,3-0,4 skalsumo, nusakinti ir perbrendę medynai, kurie dėl biržių šliejimo negalėjo būti iškirsti pirmajame penkmetyje.

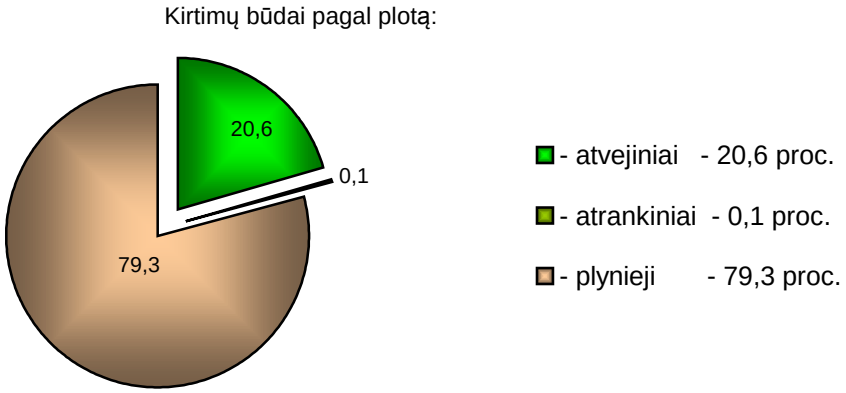

Plynųjų ir neplynųjų kirtimų santykis, proc.
(pagal plotą)

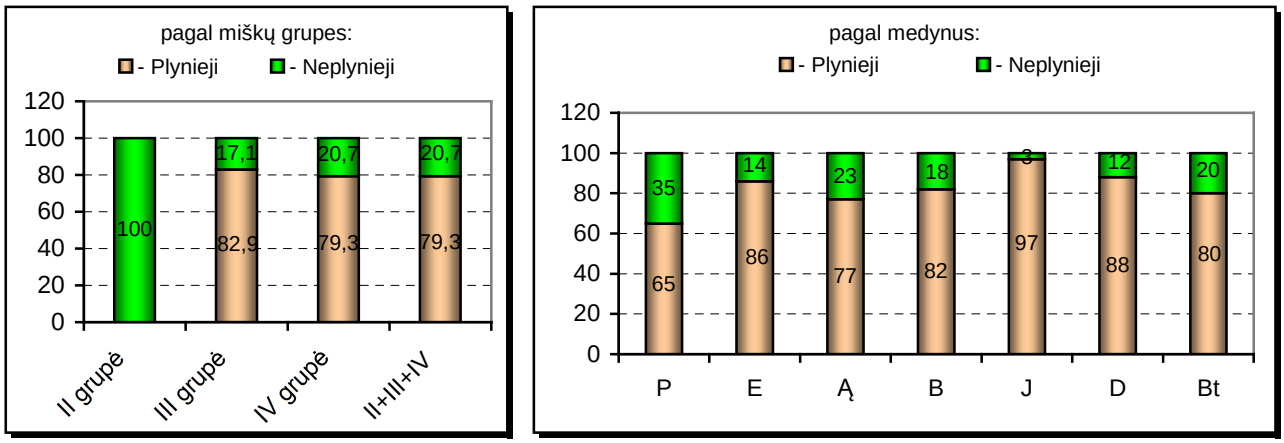

46-47 pav. Pagrindiniai miško kirtimai, proc.

Galimų atrankinių kirtimų nebrandžiuose vienaamžiuose medynuose žinialapiai pateikti girininkijų vidinės miškotvarkos projektų aiškinamuosiuose raštuose.

Atrankiniai kirtimai nebrandžiuose medynuose. Vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (TAR, 2015-09-30,Nr.2015-14478), atrankiniai pagrindiniai miško kirtimai leidžiami vykdyti pusamžiuose ir vyresniuose įvairiaamžiuose medynuose, kuriuose kertami medžiai pagal Miško kirtimų taisyklių 1 lentelėje nurodytą amžių ir nebrandžiuose mišriuose vienaamžiuose medynuose, kuriuose vyraujančiai medžių rūšiai iki brandos liko daugiau kaip 10 metų ir kuriuose kertami medžiai pagal aukščiau minėtų taisyklių 1 lentelėje nurodytą amžių. Medyno pirmojo ir antrojo ardo bendras skalsumas po tokių kirtimų turi būti ne mažesnis kaip 0,6.

Miškotvarkos duomenimis, girininkijoje galimų atrankinių kirtimų nebrandžiuose vienaamžiuose medynuose iškertamas stiebų su žieve tūris siekia per 48,9 tūkst. m^3, daugiausiai beržų (apie 68 proc.) ir eglių (apie 24 proc.). Vykdant šiuos kirtimus miškų urėdija turi galimybę padidinti pagrindinių neplynų kirtimų apimtis.

Esant pakankamai brandžių, tuo labiau perbrendusių medynų, atrankiniai kirtimai nenumatyti, nes brandžius medžius galima kirsti ir einamaisiais kirtimais. Galimų atrankinių kirtimų nebrandžiuose vienaamžiuose medynuose žinialapiai pateikti girininkijų vidinės miškotvarkos projektų aiškinamuosiuose raštuose.

Pavienių medžių kirtimas. Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose yra 33,8 tūkst. m^3 pavienių medžių, iš jų per 37 proc. inventorizuoti neapaugusiuose ir ne miško plotuose. Plačiau apie tai girininkijų aiškinamuosiuose raštuose.

Pavieniai medžiai plyno kirtimo biržėse yra viena iš pastaruoju metu masiškai diegiamų gamtosauginių priemonių kertant mišką pagrindiniais kirtimais. Atsižvelgiant į tai, pavienių medžių kirtimas neprojektuojamas.

2.3.2. MEDYNŲ UGDYMO (RETINIMO) KIRTIMAI

Ugdomieji miško kirtimai yra viena iš svarbiausių miško ūkio priemonių ūkiškai vertingiems, produktyviems ir atspariems medynams išauginti. Jų esmė yra ta, kad periodiškai nustatytais laiko tarpais nebrandžiame miške iškertama dalis medžių ar krūmų, kuriuos palikti, ūkiniu ar biologiniu požiūriu, yra netikslinga. Ugdomieji miško kirtimai suprojektuoti vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478), atsižvelgiant į vykmečiui priimtą miško auginimo strategiją. Ugdomųjų miško kirtimų rūšis nustatyta vadovaujantis esamu medyno amžiumi ir ūkiniais tikslais. Nustatyta kirtimų apimtis, miškininkystės požiūriu, yra maksimali. Medynai, kuriuose iškirstina mediena sudaro mažiau nei 10 proc., lyginant su kritinio skalsumo, iki kurio medynas išretinamas medienos tūriu, į ugdytinų medynų sąrašą neįrašyti.

Grynuose medynuose ugdomieji miško kirtimai suprojektuoti atsižvelgiant į vyraujančią medžių rūšį, augavietės sąlygas, vidutinį medyno aukštį, skalsumą, vidutinį medžių stiebų skersmenį. Ugdomieji miško kirtimai grynuose ir dviardžiuose medynuose suprojektuoti vadovaujantis kirtimų taisyklių 6 priedo reikalavimais.

Mišriuose medynuose šie kirtimai suprojektuoti, kai tikslinių medžių rūšių jaunuolynai auga po nepageidaujamų medžių ar krūmų lajomis, arba kai nepageidaujamų rūšių medžiai ar krūmai pradeda stelbti ar čaižyti tikslinių rūšių medžius. Tokiais atvejais jaunuolynų ugdymo kirtimai suprojektuoti bet kokio skalsumo medynuose, retinimai ir einamieji kirtimai – vadovaujantis Miško kirtimo taisyklių 5 priedu.

Visi retinimo amžiaus minkštųjų lapuočių medynai, su likusiais po laja perspektyviais želdiniais, numatyti ugdyti ardų formavimo principu. Projektuojami ugdyti medynai surašyti į ugdomųjų kirtimų žiniaraštį pagal ugdomųjų kirtimų rūšį. Jame nurodyta kiekvieno medyno rūšinė sudėtis, amžius, skalsumas, augavietė, bendras ir iškertamos medienos tūriai, ugdymo eiliškumas, nors pastarasis rodiklis Miškų kirtimų taisyklėse (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478) ir nenumatytas, bet jis iš dalies parodo esamą ugdytinų medynų būklę.

Miškininkystės požiūriu ugdytini medynai, jų paskirstymas pagal ugdymo eiliškumą, vyraujančias medžių rūšis ir miškų grupes, parodyti 32 lentelėje (prieduose).

2.5 lentelė. **Ugdomųjų kirtimų rodikliai**

Ugdomųjų kirtimų rūšis	Ugdymo amžiaus medynų plotas pagal miškų grupes, ha				Miškininkystės požiūriu ugdytini medynai pagal miškų grupes, ha					Iškertama likvidinė mediena iš 1 ha, m^3	Iškertama dalis nuo viso medynų tūrio, proc.*	Kirtimų intensyvumas (iškert. likvid. mediena iš 1ha), m^3
	II	III	IV	iš viso	II	III	IVA	iš viso	dalis nuo ugdymo amžiaus medynų ploto, proc.			
Retinimai	570	508	2544	3622	249	314	1451	2014	56	29	17	23
Einamieji	1813	1176	4731	7720	341	368	1407	2116	27	54	16	41
Iš viso:	**2383**	**1684**	**7275**	**11342**	**590**	**682**	**2858**	**4130**	**36**	**42**	**16**	**32**
Proc.	***21,0***	***14,8***	***64,2***	***100,0***	***14,3***	***16,5***	***69,2***	***100,0***				

** - be valksmose iškertamo medienos kiekio*

Miškų urėdijos valdomuose miškuose yra daugiau kaip 3,6 tūkst. ha retinimo ir per 7,7 tūkst. ha einamųjų kirtimų amžiaus medynų. (2.5 lentelė). II grupės miškuose yra 21 proc., III – apie 15 proc., IVA – per 64 proc. tokių medynų. Miškininkystės požiūriu retinimais ir einamaisiais kirtimais ugdytini medynai sudaro bendrą 4130 ha plotą arba daugiau kaip 36 proc. ugdymo amžiaus medynų ploto. Ugdyti numatyta apie 56 proc. retinimo ir per 27 proc. einamųjų kirtimų amžiaus medynų.

Retinimai II grupės miškuose sudarys daugiau kaip 12 proc., einamieji kirtimai – per 16 proc. ugdomo ploto, III grupės miškuose, atitinkamai: 16 ir 17 proc., IVA – 72 ir 66 proc.

Retinimai eglynuose sudarys per 57 proc., pušynuose – 25 proc., beržynuose – apie 12 proc., juodalksnynuose – daugiau kaip 4 proc., drebulynuose ir kituose medynuose – 2 proc. šiais kirtimais numatyto ugdyti ploto. Einamaisiais kirtimais daugiausia bus kertama taip pat eglynuose (apie 45 proc.), pušynuose – daugiau kaip 29 proc., beržynuose – per 11 proc., juodalksnynuose – per 10 proc., ąžuolynuose ir kituose kietųjų lapuočių medynuose – 5 proc. viso šiais kirtimais apimamo ploto.

Ugdomųjų miško kirtimų intensyvumas grynuose medynuose nustatytas vadovaujantis medyno taksaciniais rodikliais ir Miško kirtimų taisyklių 4 priedo reikalavimais. Retinimo ir einamųjų kirtimų mišriuose medynuose intensyvumas nustatytas vadovaujantis ugdytino medyno rodikliais ir Miško kirtimo taisyklių 5 priedo reikalavimais. Ugdomųjų kirtimų intensyvumas (be valksmose iškertamos medienos tūrio) retinimuose – 23 m^3/ha, einamuosiuose kirtimuose – 41 m^3/ha likvidinės medienos.

Retinimais iš vieno hektaro medyno (kartu su mediena iš valksmų) projektuojama iškirsti po 29 m^3 (per paskutiniuosius 3 m. kirsta po 24 m^3), einamaisiais kirtimais – 54 m^3 (45 m^3) likvidinės medienos. Retinimuose iškertamos medienos dalis (be iš valksmų iškertamos medienos) nuo medyno tūrio sudarys 17 proc., einamuosiuose – 16 proc.

Taksoraščiuose numatytos iškirsti medienos tūris parodytas be iškertamos valksmuose medienos, tačiau, atrėžiant biržę ugdomiesiems miško kirtimams, valksmuose iškertama mediena įskaitoma į bendrą iškertamos medienos kiekį. Pagal ugdymo eiliškumą (skubą): nedelsiant (skubiai) ugdytinų medynų – miško želdinių, stelbiamų minkštųjų lapuočių, mišrių su pagrindinėmis rūšimis, 0,9 ir didesnio skalsumo retinimo amžiaus medynų, pernelyg tankių 1,0 ir didesnio skalsumo spygliuočių retinimo ir einamųjų kirtimų amžiaus medynų nėra. Medynų su silpnai išvystytomis medžių lajomis, retinimais ir einamaisiais kirtimais ugdytinų pirmame penkmetyje (pirma eile) yra apie 46 proc. (retinimai) ir 41 proc. (einamieji), ugdytinų antrame penkmetyje (antra eile), atitinkamai: per 54 ir 59 proc. (32 lentelė prieduose). Tai iš dalies rodo, kad ugdomieji kirtimai, apskritai, atliekami laiku ir yra tinkamo intensyvumo.

Palaikant esamą arba atkuriant miškų biologinę įvairovę, vykdant ugdomuosius kirtimus IIA grupės miškuose, tikslinga formuoti mišrius medynus, nekirsti senų, artėjančių prie gamtinės brandos pavienių ąžuolų, uosių, pušų ir kitų rūšių geros būklės medžių bei nekirsti miškuose retai aptinkamų rūšių medžių ir krūmų (miškinės obels, papr. kriaušės, pavienių klevų, liepų ir kt.), neleisti apaugti sumedėjusia augalija mažoms miško pelkutėms, aikštelėms, pievelėms.

Vykdant visus miško kirtimus biržėse būtina palikti medžius su Miško kirtimų taisyklių 1 priedo lentelėje nurodytų paukščių rūšių lizdais, paprastojo suopio ir kranklio lizdais, medžius, kuriuose yra uoksai, drevės, ir prie jų formuoti biologinei įvairovei svarbių medžių grupes[22].

Ugdomieji miško kirtimai draudžiami (nevykdomi) atsižvelgiant į miško kirtimų laiką, nurodytą 73 ir 74 Miško kirtimų taisyklių punktuose. Atliekant ugdomuosius kirtimus rekreacinės paskirties miškuose, valksmai neprojektuoti, o mediena ištraukiama keliais ir kitomis natūraliomis proskynomis. Retinimai ir einamieji kirtimai kartojami kas 10 metų.

Metinė ugdomųjų kirtimų apimtis parodyta 2.6 lentelėje. Į iškertamos medienos kiekį (tūrį) įskaičiuota ir valksmuose iškertama mediena, apskaičiuota pagal algoritmą.

2.6 lentelė. **Metinė ugdomųjų miško kirtimų apimtis**

Ugdymo kirtimų rūšis	Plotas, ha	Iškertamos medienos tūris, m^3				Iškertama likvidinė mediena iš 1 ha, m^3	Realiai iškirsta likvidinė mediena iš 1 ha per paskutiniuosius 3 m., m^3
		bendras	likvidinis				
			iškertamos medynuose	iškertamos valksmose	iš viso		
Retinimai	201	8140	4630	1180	5810	29	24
Einamieji kirtimai	212	13580	8750	2620	11370	54	45
Iš viso	**413**	**21720**	**13380**	**3800**	**17180**	**42**	**36**

[22] Miško kirtimo taisyklės, 1 priedas.

Retinimais (maksimaliu geriausių medžių tūrio prieaugio skatinimu) kasmet numatyta ugdyti vidutiniškai po 201 ha, einamaisiais kirtimais (geriausių medžių ir viso medyno tūrio prieaugio skatinimu ir kt. tikslais) numatyta apimti vidutiniškai po 212 ha medynų, iškertant iš 1 ha vidutiniškai po 29 m^3 (retinimais) ir 54 m^3 (einamaisiais) likvidinės medienos.

Metinė ugdomųjų miško kirtimų apimtis pagal miškų grupes parodyta 2.7 lentelėje.

2.7 lentelė. **Metinė ugdomųjų miško kirtimų apimtis pagal miškų grupes**

Miškų grupė	Ugdomųjų kirtimų rūšis				Iš viso	
	retinimai		einamieji			
	plotas, ha	iškertama likvidinė mediena, m^3	plotas, ha	iškertama likvidinė mediena, m^3	plotas, ha	iškertama likvidinė mediena, m^3
II	25	760	34	1680	59	2440
III	31	980	37	2040	68	3020
IVA	145	4070	141	7650	286	11720
Iš viso	**201**	**5810**	**212**	**11370**	**413**	**17180**

Projektuojama retinimų apimtis pagal aprėpiamą plotą, sumažėjus miškininkystės požiūriu ugdytinų medynų plotui, yra per 1 proc. mažesnė už projektuotą 2004 m. tačiau ir apie 16 proc. didesnė už paskutiniuosius 3 metus vykdytą šių kirtimų vidutinę metinę apimtį. Projektuojama metinė apimtis pagal iškertamą medienos kiekį, sumažėjus projektuojamų kirtimų intensyvumui, yra beveik tapati 2004 m. projektuotai ir daugiau kaip 1 proc. didesnė už realią 3 paskutiniųjų metų vidutinę metinę šių kirtimų apimtį.

Miško kirtimų taisyklėse (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478) nustačius einamųjų kirtimų amžiaus medynų ugdymo aukštutinę ribą, iki kurios baigiami kirtimai, per 89 proc. padidėjo ugdymo amžiaus medynų plotas. Suprojektuota metinė einamųjų kirtimų apimtis pagal iškertamą medieną yra daugiau kaip 62 proc. didesnė už 2004 m. projektuotą ir apie 15 proc. didesnė už realiai per trejus paskutiniuosius metus iškertamą vidutinį medienos kiekį.

Esant dideliam IVA miškų grupės ugdytinų medynų plotui, per 69 proc. ugdomųjų kirtimų bus atliekama IV grupės miškuose. Ugdomieji kirtimai pagal plotą II grupės miškuose sudarys per 14 proc., III – daugiau kaip 16 proc. Dėl vienokių ar kitokių priežasčių (šakninė pintis, žvėrių pažeidimai, potvyniai ir kt.) retinimai ir einamieji kirtimai neprojektuoti per 526 ha medynų, daugiausia – Žemaitkiemio ir Kintų girininkijų miškuose.

2.3.3. MEDYNŲ SANITARINIAI KIRTIMAI

Sanitarinių kirtimų tikslas yra pagerinti medynų sanitarinę būklę, apsaugoti sveikus medžius nuo galimo ligų ir kenkėjų plitimo bei laiku panaudoti tą medieną, kuri, dėl vienokių ar kitokių priežasčių, gali supūti miške.

Sanitarinių kirtimų tvarką reglamentuoja Miško kirtimų (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478) ir Miško sanitarinės apsaugos taisyklės (Žin., 2007, Nr. 42-1596), Sanitariniais kirtimais turi būti iškertamos žalių eglių vėjavartos, vėjalaužos, snieglaužos ir stipriai pažeisti medžiai iki medžių liemenų pavojingų kenkėjų apsigyvenimo juose, t. y., jei po žieve yra gyvų liemenų kenkėjų (kiaušinėlių, lervų, lėliukių, naujos kartos suaugėlių). Sanitariniais kirtimais taip pat gali būti iškertami kitų medžių rūšių stipriai pažeisti medžiai ir sausuoliai.

Sanitarinių kirtimų norma apskaičiuota pagal normatyvą, nurodytą Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2012, Nr. 119-6023; TAR, 2014-04-02, Nr. 2014-04021) 19 priede. II-IV grupių valstybinės reikšmės miškuose sanitariniais kirtimais kirstinos medienos dalis (33 lentelė, prieduose) kasmet sudarys vidutiniškai 7,6 tūkst. m^3 (6,1 tūkst. m^3 likvidinės), iš jos pagal miškų grupes:

- II gr. miškuose – 2,1 tūkst. m^3 (1,7 tūkst. m^3 likvid. medienos);
- III gr. miškuose – 1,1 tūkst. m^3 (0,9 tūkst. m^3 likvid. medienos);
- IVA gr. miškuose – 4,4 tūkst. m^3 (3,5 tūkst. m^3 likvid. medienos).

Miškotvarkos lauko darbų metu II-IVA grupių miškuose rasta per 22,5 tūkst. m^3 sausuolių ir virtėlių, iš jų pagal miškų grupes:

- II gr. miškuose – 7,0 tūkst. m^3;
- III gr. miškuose – 2,6 tūkst. m^3;
- IVA gr. miškuose – 12,9 tūkst. m^3.

Inventorizacijos metu apie pusė (47 proc.) sausuolių ir virtėlių nustatyta spygliuočių medynuose, kiek mažiau (apie 42 proc.) – minkštųjų lapuočių medynuose. Per 1,5 tūkst. m^3 (apie 7 proc.) iš bendro sausuolių ir virtėlių kiekio inventorizuota kertinių miško buveinių sklypuose.

Sausuoliai ir virtėliai turi būti iškertami per artimiausius dvejus metus. Atliekant atrankinius sanitarinius miško kirtimus IIA grupei priskirtuose miškuose, būtina vadovautis Miško kirtimų taisyklių 81 punkto reikalavimus. Atliekant sanitarinius miško kirtimus II miškų grupei priskirtuose miškuose ir III grupės miškuose, esančiuose saugomose teritorijose, kurios įsteigtos ir įregistruotos Saugomų teritorijų valstybės kadastre Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka, ir IVA miškų grupės miškuose, esančiuose nacionaliniuose parkuose, būtina vadovautis Miško kirtimo taisyklių 85 punktu. II grupės miškuose šie kirtimai projektuoti minimaliai.

Rekomenduojama metinė sanitarinių kirtimų apimtis sudarytų 7,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Sanitariniais kirtimais iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto projektuojama iškirsti po 0,3 m^3 stiebų su žieve medienos, tai sudarys 4,6 proc. einamojo prieaugio. Ši metinė sanitarinių kirtimų apimtis, kai nėra didesnių stichinių nelaimių ir pakankamai intensyviai ugdomi visi ugdomųjų kirtimų reikalaujantys medynai, turėtų palaikyti gerą medynų sanitarinę būklę. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis pagal miškų grupes:

- II miškų grupės medynuose projektuojama iškirsti 0,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos;
- III miškų grupės medynuose projektuojama iškirsti 1,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos;
- IVA miškų grupės medynuose projektuojama iškirsti 5,9 tūkst. m^3 likvidinės medienos.

Sanitarinių kirtimų žinialapiai girininkijų aiškinamuosiuose raštuose nepateikti, nes sausuoliai operatyviai iškertami. Sanitariniai miško kirtimai saugomose teritorijose vykdomi laikantis tų teritorijų planavimo dokumentų, nuostatų, jų veiklos reglamentų ir kitų veiklą šiose teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Atsiradus naujiems kenkėjų židiniams, sanitarinių kirtimų apimtis turi būti koreguojama.

2.3.4. SPECIALIEJI MIŠKO KIRTIMAI

Specialiesiems miško kirtimams priskiriami kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai, medynų ir krūmynų pertvarkymo kirtimai (medynų ar krūmynų pertvarkymas), miško lydimo kirtimai, biologinės įvairovės palaikymo ir kiti miško kirtimai[23]. Miško medžių genetinių išteklių objektuose (genetiniuose draustiniuose, sėkliniuose medynuose, sėklinėse plantacijose, klonų rinkiniuose, bandomuosiuose želdiniuose), atsižvelgiant į jų paskirtį ir panaudojimo tikslus, gali būti vykdomi kiti specialieji šių objektų formavimo kirtimai. Kirtimus, priklausomai nuo esamos medynų būklės, vyraujančios medžių rūšies derėjimo, amžiaus, objekto ploto, amžiaus klasių struktūros, rūšinės sudėties, augavietės tipo, dirvožemio, medyno dendrometrinių, genetinių-selekcinių požymių, projektuoja Valstybinė miškų tarnyba.

Įgyvendinant Aukštumalos telmologinio draustinio gamtotvarkos planą, specialiaisiais miško kirtimais numatoma apimti per 97 ha Kintų ir Šilutės girininkijų medynų, iškertant apie 5,0 tūkst. m^3 medienos.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimais (erdvių, sudėties ir kompleksinio kraštovaizdžio fomavimo) siekiama pagerinti medynų rekreacines savybes. Tokie kirtimai suprojektuoti 6,8 ha plote. Trako kirtimas numatytas 16,4 ha, medynų pertvarkymas – 1,6 ha plote (34 lentelė, patalpinta prieduose). Daugiausia specialiųjų kirtimų suprojektuota Šilutės ir Kintų girininkijų miškuose.

Projektuojama minimali metinė specialiųjų miško kirtimų apimtis – 0,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos – yra 50 proc. mažesnė už 2004 m. projektuotą, bet 40 proc. didesnė už realiai įvykdytą.

[23] Miško kirtimo taisyklės, 86 punktas.

2.3.5. MEDIENOS RUOŠOS NORMA

Projektuojama metinė visų kirtimų apimtis pateikta 2.8, o pagal girininkijas – 2.10 lentelėse. Metinis miško naudojimas sudarys 111,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti apie 77 proc., ugdomaisiais – per 16 proc., sanitariniais – 7 proc. likvidinės medienos (48 pav.).

Projektuojama bendra metinė miško kirtimų apimtis yra beveik tapati 2003 m. projektuotai – 118 tūkst. m^3 likvidinės medienos, t. y. sumažėjo tik 0,8 proc.

2.8 lentelė. **Vykmečiui projektuojama metinė kirtimų apimtis**

Kirtimų rūšis	Metinė apimtis				Iškertama likvidinė mediena iš 1 ha, m^3
	plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinės medienos proc.	
		bendras	likvidinis		
1. Pagrindiniai kirtimai	299	102,4	85,4	83	286
2. Ugdomieji kirtimai, iš viso	743	28,9	18,0	62	24
iš jų: - jaunuolynų ugdymas	330	7,2	0,8	11	2
- retinimai	201	8,1	5,8	72	29
- einamieji	212	13,6	11,4	84	54
3. Sanitariniai kirtimai	x	9,8	7,8	80	x
4. Specialieji kirtimai	x	0,8	0,5	63	x
Iš viso	**1042**	**141,9**	**111,7**	**79**	**x**

Iškertama likvidinė mediena, proc.:

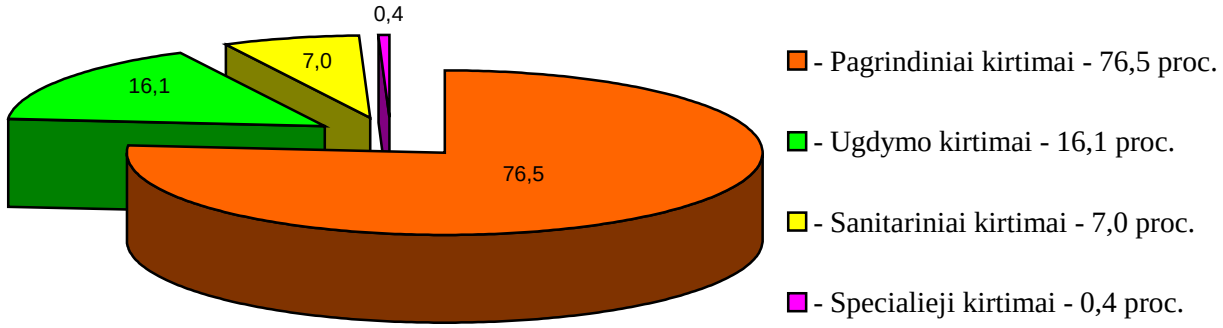

48 pav. Miško kirtimų struktūra

Iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto bus iškertama po 4,88 m^3 stiebų arba 3,84 m^3 likvidinės medienos, iš jos:

- iškertama pagrindiniais kirtimais – 3,52 m^3 stiebų, arba 2,93 m^3 likvidinės medienos;
- iškertama tarpiniais kirtimais – 1,36 m^3 stiebų arba apie 0,91 m^3 likvidinės medienos, iš jos – ugdomaisiais kirtimais, atitinkamai: 0,99 ir 0,62 m^3 (2.10 lentelė).

Bendras stiebų su žieve medienos tūrio (be 1 miškų grupės medynų) einamasis prieaugis viename hektare – 7,39 m^3. Tūrio prieaugio naudojimas sudarys 67 proc.

2.3.6. ENERGETINĖS MEDIENOS SU ŽIEVE IŠTEKLIAI

Energetinę medieną su žieve sudaro:

- malkos, gaunamos iš stiebų medienos, netinkamos padariniams sortimentams ir plokščių gamybai;
- medžių stiebai su šakomis iki 8 cm skersmens 1,3 m aukštyje;
- sausuolių stiebai iki 22 cm skersmens 1,3 m aukštyje;
- stiebų viršūnės, medžių šakos ir kelmai.

Energetinės medienos ištekliai apskaičiuoti planuojant medynų ugdymo ir pagrindinius kirtimus. Ekologiniu požiūriu, ne visi potencialūs energetinės medienos ištekliai kirtimuose gali būti panaudoti nepažeidžiant miško ekosistemos. Realūs, galimi paimti iš miško šakų ir plonų stiebų kiekiai (2.9 lentelė) nustatyti atsižvelgiant į augavietes. Labai nederlingose (a), užmirkusiose (U) bei pelkinėse (P), taip pat ir šlaitų (Š) augavietėse energetinės medienos ruoša jaunuolynuose neplanuota.

2.9 lentelė. **Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai**

Girinin-kija	Kirtimų rūšis	Energetinės medienos ištekliai kertamame plote pagal kirtimų rūšis ir sortimentus, m^3					
		smulkūs medeliai	malkos	sausuoliai	stiebų viršūnės	šakos	iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8
Pėžaičių	Jaunuolynų ugdymas	98					98
	Retinimai-einamieji		75	95	36	128	334
	Pagrindiniai kirtimai		226	86	102	728	1142
	Iš viso:	98	301	181	138	856	1574
	Proc.	*6,2*	*19,1*	*11,5*	*8,8*	*54,4*	*100,0*
Kintų	Jaunuolynų ugdymas	22					22
	Retinimai-einamieji		56	59	22	58	195
	Pagrindiniai kirtimai		318	96	89	283	786
	Iš viso:	22	374	155	111	341	1003
	Proc.	*2,2*	*37,3*	*15,5*	*11,0*	*34,0*	*100,0*
Švėkšnos	Jaunuolynų ugdymas	278					278
	Retinimai-einamieji		110	112	43	188	453
	Pagrindiniai kirtimai		351	107	114	836	1408
	Iš viso:	278	461	219	157	1024	2139
	Proc.	*13,0*	*21,6*	*10,2*	*7,3*	*47,9*	*100,0*
Stemplių	Jaunuolynų ugdymas	844					844
	Retinimai-einamieji		252	246	93	422	1013
	Pagrindiniai kirtimai		889	244	187	1586	2906
	Iš viso:	844	1141	490	280	2008	4763
	Proc.	*17,7*	*24,0*	*10,3*	*5,9*	*42,1*	*100,0*
Norkaičių	Jaunuolynų ugdymas	177					177
	Retinimai-einamieji		69	76	29	120	294
	Pagrindiniai kirtimai		257	100	129	917	1403
	Iš viso:	177	326	176	158	1037	1874
	Proc.	*9,5*	*17,4*	*9,4*	*8,4*	*55,3*	*100,0*
Šiaudėnų	Jaunuolynų ugdymas	520					520
	Retinimai-einamieji		117	120	45	188	470
	Pagrindiniai kirtimai		1072	305	239	1992	3608
	Iš viso:	520	1189	425	284	2180	4598
	Proc.	*11,3*	*25,9*	*9,2*	*6,2*	*47,4*	*100,0*
Šilutės	Jaunuolynų ugdymas	76					76
	Retinimai-einamieji		42	45	17	63	167
	Pagrindiniai kirtimai		559	155	170	1130	2014
	Iš viso:	76	601	200	187	1193	2257
	Proc.	*3,4*	*26,6*	*8,9*	*8,3*	*52,8*	*100,0*
Vainuto	Jaunuolynų ugdymas	1611					1611
	Retinimai-einamieji		235	218	82	367	902
	Pagrindiniai kirtimai		1282	327	246	2073	3928
	Iš viso:	1611	1517	545	328	2440	6441
	Proc.	*25,0*	*23,5*	*8,5*	*5,1*	*37,9*	*100,0*
Pagėgių	Jaunuolynų ugdymas	231					231
	Retinimai-einamieji		84	86	32	117	319
	Pagrindiniai kirtimai		698	208	208	1592	2706
	Iš viso:	231	782	294	240	1709	3256
	Proc.	*7,1*	*24,0*	*9,0*	*7,4*	*52,5*	*100,0*

2.9 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8
Rambyno	Jaunuolynų ugdymas	221					221
	Retinimai-einamieji		83	86	34	118	321
	Pagrindiniai kirtimai		103	92	74	744	1013
	Iš viso:	221	186	178	108	862	1555
	Proc.	*14,2*	*12,0*	*11,4*	*7,0*	*55,4*	*100,0*
Žemaitkiemio	Jaunuolynų ugdymas	577					577
	Retinimai-einamieji		259	268	104	413	1044
	Pagrindiniai kirtimai		476	101	81	616	1274
	Iš viso:	577	735	369	185	1029	2895
	Proc.	*19,9*	*25,4*	*12,8*	*6,4*	*35,5*	*100,0*
Iš viso urėdijoje:	**Jaunuolynų ugdymas**	**4655**					**4655**
	Retinimai-einamieji		**1382**	**1411**	**537**	**2182**	**5512**
	Pagrindiniai kirtimai		**6231**	**1821**	**1639**	**12497**	**22188**
	Iš viso:	**4655**	**7613**	**3232**	**2176**	**14679**	**32355**
	Proc.	***14,4***	***23,5***	***10,0***	***6,7***	***45,4***	***100,0***

Normalaus drėgnumo (N) ir laikinai perteklingo drėgnumo (L) nuo nederlingų (b) iki ypač derlingų (f) augaviečių jaunuolynuose planuojama paimti visą kirstinų medžių medieną. Retinimo-einamuosiuose kirtimuose, įvertinant energetinės medienos išteklius, į augavietes neatsižvelgta.

Energetinėms reikmėms kasmet gali būti panaudota apie 32,4 tūkst. m^3 medienos su žieve. Per 7,1 tūkst. m^3 energetinės medienos dar būtų galima surinkti pagrindiniuose kirtimuose iš eglių kelmų.

2.10 lentelė. **Miško naudojimo rodikliai**

Rodikliai	Bendri	Iš jų – pagal:										Tūrio prieaugio naudojimas, proc.
		miškų grupes			medynus							
		II	III	IVA	P	E	Ą	B	J	D	Bt	
1. Iškertama mediena iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m^3:												
- stiebų su žieve	4,88	0,85	5,05	6,35	4,50	5,23	1,98	5,64	3,99	16,73	4,62	66,6
- likvidinė	3,84	0,60	4,02	5,01	3,64	4,01	1,56	4,41	3,11	13,88	3,47	
stiebų su žieve mediena:												
- pagrindiniais kirtimais	3,52	0,07	3,68	4,76	3,29	3,30	0,42	4,66	3,05	15,30	3,76	48,0
- ugdymo kirtimais	0,99	0,59	1,03	1,15	0,74	1,63	0,85	0,67	0,68	0,71	0,29	13,5
- sanitariniais kirtimais	0,34	0,16	0,32	0,41	0,42	0,26	0,71	0,29	0,25	0,71	0,58	4,7
- specialiaisiais kirtimais	0,03	0,03	0,02	0,03	0,04	0,03		0,02				0,4
2. Tarpinis naudojimas, proc. nuo iškertamos stiebų medienos	32,9	92,3	27,3	25,0	26,8	36,8	78,6	17,4	23,4	8,5	18,8	x
iš jo – ugdymo kirtimais	20,4	69,2	20,5	18,1	16,6	31,2	42,9	12,0	17,0	4,3	6,3	x
3. Einamojo prieaugio naudojimas, proc.	66,6	13,0	66,5	83,1	71,2	60,1	36,3	79,0	54,6	190,8	67,7	x
4. Miško kirtimais apimtas plotas (pagrindiniais ir ugdymo kirtimais), proc.	3,6	1,3	3,7	4,4	2,6	5,3	1,8	3,3	2,5	6,8	2,9	x
5. Miško naudojimas nuo bendro medynų tūrio, proc.	2,0	0,3	2,1	2,7	1,6	2,3	0,8	2,7	1,8	6,1	3,1	x
6. Plynai iškertamas plotas nuo bendro medynų ploto, proc.	0,8	-	1,0	1,2	0,8	0,6	0,1	1,3	0,9	3,7	1,4	x

Vertinant miško naudojimą, jo intensyvumą, išteklių taupymą ar alinimą prieaugio naudojimo balansu, pabrėžtina, kad jis neabejotinai teigiamas. Iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto iškertant po 4,88 m^3 stiebų su žieve medienos, bus sunaudojama 66,6 proc. (šalyje vidut. – 67 proc.) tūrio einamojo prieaugio. Pagrindiniais miško kirtimais bus iškertama apie 77 proc. (3,52 m^3/ha),

ugdomaisiais – per 16 proc. (0,99 m^3/ha), sanitariniais – 7 proc. (0,34 m^3/ha) ir specialiaisiais kirtimais – 0,04 m^3/ha einamojo prieaugio (2.10 lentelė).

Medienos prieaugis ir jo naudojimas – vienas kitą sąlygojantys veiksniai. Ąžuolynuose, dėl nedidelio brandžių medynų santykinio kiekio, prieaugio naudojimas bus per 36 proc., juodalksnynuose – apie 55 proc., eglynuose – 60 proc. baltalksnynuose tūrio prieaugio naudojimas sudarys apie 68 proc., pušynuose – per 71 proc., beržynuose – 79 proc. Drebulynuose, dėl didelio santykinio brandžių medynų kiekio (medynų amžiaus klasių struktūros) naudojimas bus didesnis už prieaugį. Naudojimas drebulynuose viršija prieaugį apie 91 proc. (2.9 lentelė).

IVA miškų grupės miškuose numatoma sunaudoti 83 proc., III – apie 67 proc., II – 13 proc. tūrio prieaugio. Projektuojamas miško naudojimas sudarys 2 proc. bendro medynų tūrio.

2.11 lentelė. **Metinė miško kirtimų apimtis pagal girininkijas**
(plotas, ha; tūris – likvidinis, m^3)

Girininkija	Apskaičiuota pagrindinių kirtimų norma (tūris)	Ugdomieji kirtimai						Sanitariniai (tūris)	Specialieji kirtimai (tūris)	**Iš viso (tūris)**	Iškertama iš 1 ha miškų apaugusio ploto (tūris)
		jaunuolynų ugdymas		retinimai		einamieji					
		plotas	tūris	plotas	tūris	plotas	tūris				
Pėžaičių	4900	16	20	16	330	19	940	450	10	**6650**	4,10
Kintų	4700	3		9	280	11	500	810	200	**6490**	2,57
Švėkšnos	5900	21	50	11	300	19	1100	650	10	**8010**	3,38
Stemplių	10600	52	130	22	720	34	2110	790	10	**14360**	5,41
Norkaičių	6600	20	30	21	520	10	420	690	10	**8270**	3,60
Šiaudėnų	12800	45	80	16	420	20	1160	860	10	**15330**	5,48
Šilutės	8300	13	20	7	160	10	410	680	140	**9710**	2,98
Vainuto	11900	87	270	42	1390	24	1290	620	10	**15480**	4,69
Pagėgių	11000	25	40	16	340	14	750	750	10	**12890**	5,15
Rambyno	4500	14	30	8	220	15	850	750	40	**6390**	3,22
Žemaitkiemio	4200	34	150	33	1130	36	1840	790	10	**8120**	2,15
Iš viso	**85400**	**330**	**820**	**201**	**5810**	**212**	**11370**	**7840**	**460**	**111700**	**3,84**

Miško naudojimo apimtis (kurią apsprendė medynų amžiaus struktūra, brandžių medynų plotas ir tūris, ugdymo amžiaus medynų skalsumas ir mišrumas, medynų rūšinė sudėtis bei sanitarinė būklė, egzistuojančių įvairaus lygio gamtosaugos apribojimų buvimas) ir intensyvumas, atskirose urėdijos girininkijose labai skiriasi. Didžiausias miško naudojimas, viršijęs 15 tūkst. m^3 ribą, suprojektuotas Vainuto (15,5 tūkst. m^3) ir Šiaudėnų (15,3 tūkst. m^3) girininkijose (2.11 lentelė). Dar dviejose miškų urėdijos girininkijose (Stemplių ir Jūrės) jis didesnis negu 12,14 tūkst. m^3. Mažiausia miško kirtimų apimtis kurią nulėmė aukščiau įvardintos priežastys, numatyta Rambyno (6,4 tūkst. m^3) ir Kintų (6,5 tūkst m^3), girininkijose. Likusiose urėdijos girininkijose jis yra nuo 6,7 iki 9,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos.

Iš vieno hektaro mišku apaugusio ploto miškų urėdijos girininkijose kasmet bus iškertama nuo 2,2 m^3 iki 5,5 m^3 likvidinės medienos. Daugiausia bus iškertama Šiaudėnų (5,5 m^3/ha) ir Stemplių (5,0 m^3/ha), mažiausiai – Žemaitkiemio (2,2 m^3/ha) ir Kintų (2,6 m^3/ha) girininkijose. Tą lėmė medynų amžiaus klasių struktūra.

Bendras einamasis tūrio prieaugis miškų urėdijos medynuose yra 7,33 m^3/ha. Dėl nevienodos medynų amžiaus klasių struktūros, medynų našumo, medynų rūšinės sudėties ir kt., prieaugio naudojimas atskirose miškų urėdijos girininkijose taip pat varijuoja, tačiau visose jis yra mažesnis už prieaugį. Didžiausias prieaugio naudojimas numatytas (priežastys paminėtos) Pagėgių (daugiau 98 proc.), Šiaudėnų (per 84 proc.), Stemplių (per 79 proc.) ir Pėžaičių (daugiau kaip 78 proc.) girininkijose, kuriose jis gerokai viršija urėdijos vidutinį. Kitose miškų urėdijos girininkijose, jis gerokai mažesnis už tūrio prieaugį ir kinta nuo 40 proc. (Žemaitkiemio) iki 73 proc. (Vainuto).

2.4. JAUNUOLYNŲ UGDYMAS

Visi minkštųjų lapuočių jaunuolynai iki 20 metų, su likusiais po laja perspektyviais želdiniais, numatyti ugdyti intensyviai, iškertant iki 29-30 proc. I ardo medienos. Jeigu ugdytinas medynas į ugdymą įtrauktas taksatoriaus iniciatyva, tuomet iškertamos medienos tūris nustatomas pagal taksatoriaus nurodytą iškirtimo procentą. Nederlingų (b trofotopas) augaviečių jaunuolynuose iki 10 metų amžiaus, tūris yra nenurodytas arba jis nedidelis, visais atvejais iš 1 ha projektuojama iškirsti ne mažiau 5 m^3, derlingesnėse (c, d ir f trofotopų) – 8 m^3 medienos.

Vienas iš pagrindinių jaunuolynų ugdymo tikslų yra medynų rūšinės sudėties formavimas, struktūros ir tankio reguliavimas. Nors Miško kirtimų taisyklėse (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478) ugdytinų medynų skirstymas pagal ugdymo eiliškumą (skubą) ir nenumatytas, bet miškotvarkos pateiktuose Ugdymo kirtimų žinialapiuose medynai ugdomiesiems kirtimams eilės tvarka suskirstyti priklausomai nuo ugdytinų medynų būklės, t. y. nuo nepageidaujamų medžių ar krūmų, po kurių lajomis auga tikslinių rūšių jaunuolynai, skalsumo ar tikslinių medžių rūšių stelbimo bei čaižymo (mišriuose medynuose, Miško kirtimo taisyklių 5 priedo reikalavimai) ir medynų skalsumo bei kitų rodiklių parametrų (Miško kirtimų taisyklių 6 priedo reikalavimai) grynuose medynuose.

2.12 lentelė. **Jaunuolynų ugdymo kirtimų rodikliai**

Ugdomųjų kirtimų rūšis	Ugdymo amžiaus medynų plotas pagal miškų grupes, ha				Miškininkystės požiūriu ugdytini medynai pagal miškų grupes, ha					Kirtimų intensyvumas	
	II	III	IVA	iš viso	II	III	IVA	iš viso	proc. nuo ugdymo amžiaus medynų ploto	iš 1 ha/m^3 (stiebų su žieve mediena)	proc. nuo viso tūrio
Jaunuolynų ugdymo kirtimai	282	536	2836	3654	153	338	2137	2628	72	22	31
Proc.	***7,7***	***14,7***	***77,6***	***100,0***	***5,8***	***12,9***	***81,3***	***100,0***	***x***	***x***	***x***

Šilutės miškų urėdijos miškuose yra apie 3,7 tūkst. ha jaunuolynų ugdymo amžiaus medynų (2.12 lentelė). Miškininkystės požiūriu ugdytini jaunuolynai užima 2628 ha plotą arba sudaro 72 proc. ugdymo amžiaus medynų ploto. Pagal ugdymo skubą, nedelsiant jaunuolynų ugdymu ugdytinų medynų urėdijos miškuose yra nedaug – apie 12 proc., ugdytinų pirmajame penkmetyje (pirma eile) – apie 34 proc., ugdytinų antrajame penkmetyje (antra eile) – daugiau kaip 54 proc. Tai iš dalies rodo, kad jaunuolynų ugdymas atliekamas laiku ir yra tinkamo intensyvumo. Jaunuolynų ugdymas eglynuose sudarys apie 59 proc., pušynuose – daugiau kaip 19 proc., beržynuose – 11 proc., juodalksnynuose – per 8 proc., ąžuolynuose, drebulynuose ir baltalksnynuose – po 1 proc. viso šiais kirtimais numatyto ugdyti ploto. Ugdomųjų kirtimų kartojimas priklauso nuo medynų rūšinės sudėties, amžiaus, miško tipo ir svarbiausia – nuo kirtimo intensyvumo. Jaunesnio amžiaus, derlingesnėse augavietėse, mišriuose ir sudėtiniuose medynuose, kirtimai kartojami dažniau. Jaunuolynų ugdymas derlingesnių augaviečių mišriuose jaunuolynuose pakartotinai projektuotas po 5 metų.

2.12a lentelė. **Metinė jaunuolynų ugdymo apimtis**

Miškų grupė	Esami jaunuolynai			Kartojimas ir būsimi jaunuolynai			Iš viso		
	plotas, ha	iškertama mediena, tūris, m^3		plotas, ha	iškertama mediena, tūris, m^3		plotas, ha	iškertama mediena, tūris, m^3	
		stiebų	likvidinė		stiebų	likvidinė		stiebų	likvidinė
II	15	450	80	5	150	20	20	600	100
III	34	720	80	9	190	20	43	910	100
IVA	214	4530	500	53	1140	120	267	5670	620
Iš viso	**263**	**5700**	**660**	**67**	**1480**	**160**	**330**	**7180**	**820**
Proc.	***79,7***	***79,4***	***80,5***	***20,3***	***20,6***	***19,5***	***100,0***	***100,0***	***100,0***

Jaunuolynų ugdymo kirtimams taip pat priskiriamas trako kirtimas ir pomiškio ugdymas. Traką leidžiama kirsti ar ugdyti pomiškį, kaip numato Miško kirtimo taisyklės, ir neugdant medyno pirmojo ar antrojo ardo.

Apskaičiuota jaunuolynų ugdymo metinė apimtis, kartu su jaunuolynų ugdymo kartojimu ir ugdymu būsimuose jaunuolynuose (67 ha metinės apimties), sudaro 330 ha, iškertant vidutiniškai po 7,2 tūkst. m^3 (apie 0,8 tūkst. m^3 likvidinės) medienos (2.12a lentelė). Iškertama mediena (stiebų su žieve tūris) iš vieno ha medynų sudarys apie 22 m^3. Projektuojama jaunuolynų ugdymo metinė apimtis, nežiūrint ankstyvojo jaunuolynų ugdymo (dalies buvusių šviesinimų) priskyrimo želdinių ir žėlinių priežiūrai, pagal plotą yra apie 1 proc. didesnė už projektuotą 2004 metais.

Projektuojama želdinių ir žėlinių priežiūros darbų apimtis pateikta 2.17 lentelėje.

2.5. MIŠKO ATKŪRIMAS IR ĮVEISIMAS

Miškas želia arba yra želdinamas visuose apaugusiuose mišku sklypuose, kuriuose vyksta natūralūs miško kartų kaitos procesai arba juose augančius medynus numatoma kirsti pagrindiniais, plynaisiais sanitariniais ir rekonstrukciniais kirtimais, taip pat neapaugusiose mišku ir ne miško žemėse, numatytose miškams auginti pagal Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytą tvarką.

Inventorizacijos metu, neapaugusiai mišku miško žemei buvo nustatytas miško atkūrimo būdas, parinktos želdintinos medžių rūšys, įvertinti želti paliekami plotai (želiančios medžių rūšys, medelių skaičius viename hektare, tikslinė sudėtis). Miško žėlimo ir želdinimo fondą penkmečiui sudaro neapaugusios mišku miško žemės (esamos plynumos – 1197 ha – 45,4 proc.), būsimos penkmečio plynųjų kirtimų biržės (1411 ha – 53,6 proc.), jaunuolynai, skirti sutankinimui (daliniam želdinimui – 25 ha – 0,9 proc.) ir medynų ištisiniam pertvarkymui (2 ha – 0,1 proc.), 2.13 lentelė.

Neapaugusi mišku miško žemė II-IVA miškų grupių miškuose apima kirtavietes ir žuvusius medynus – 749 ha (28,4 proc.), miško aikštes – 336 ha (12,8 proc.) bei žemę, skirtą miškui įveisti – 112 ha (4,2 proc.). Per 3 ha miško žemės, neapaugusios mišku, užima mažieji miško karjerai (per 2 ha) ir žemė, verčiama kitomis naudmenomis (apie 1 ha), miškas neveisiamas. Taip pat 2,4 ha miško aikščių Rambyno RP yra saugojama nuo apaugimo. Minėtas plotas į miško žėlimo ir želdinimo fondą neįrašytas.

2.13 lentelė. **Miško žėlimo ir želdinimo fondas**

Žemės naudmenos	Miškų grupė (plotas, ha)				Proc.
	II	III	IVA	Iš viso	
1. Neapaugusios mišku miško žemės, iš viso	164	314	719	1197	45,4
iš jų: - miško kirtavietės, žuvę medynai	*68*	*105*	*576*	*749*	*28,4*
- miško aikštės	*85*	*154*	*97*	*336*	*12,8*
- žemė, skirta miškui įveisti	*11*	*55*	*46*	*112*	*4,2*
2. Plynųjų kirtimų būsimos biržės (2016–2020 metų)		245	1166	1411	53,6
3. Medynai, skirti sutankinimui (dalinis želd.)	1	15	9	25	0,9
4. Medynų pertvarkymas (ištisinis)			2	2	0,1
Iš viso:	**165**	**574**	**1896**	**2635**	**100,0**
Proc.	***6,3***	***21,8***	***71,9***	***100,0***	

Miško atkūrimas ir įveisimas projektuotas vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 (Žin., 2008, Nr.45-1702; 2015-09-25, Nr. 2115-14257). Miško atkūrimo ir įveisimo būdai pagal augavietes ir želdomas medžių rūšis parodyti 2.14 lentelėje. Parenkant miško atkūrimo ir įveisimo būdą, atsižvelgta į miško funkcinę paskirtį, motininio medyno genetinę-selekcinę vertę, edafinius, fitocenotinius (dirvožemio derlingumą, drėgmės režimą, pomiškį, sklypo plotą) ir kitus veiksnius. Miško želdinių sudėtis parinkta atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį.

2.14 lentelė**. Miško atkūrimo ir įveisimo būdai**

Miško augavietės	Bendras plotas, ha	Miško atkūrimo ir įveisimo būdai															
		Miško želdinimas pagal želdomas medžių rūšis (plotas, ha)														Miško žėlimas, ha	Mišrus miško atkūrimas, ha
		P	PE	EP	E	EĄ EK EBu	EJ	EB	Ą ĄE ĄL	J	JE	JB/BJ	PB	BE/ LE	Iš viso		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. Neapaugusi miškų miško žemė																	
II miškų grupė																	
Šb, Nb	8	4													4	4	
Šc, Nc	17			12											12	5	
Šd, Nd	4								4						4		
La, Ua, Ub	2															2	
Lc	5				1										1	4	
Ld	4					1									1	3	
Ud, Uf	8															1	7
Pa, Pb	9															9	
Pc, Uc, Pd	80															79	1
Pan, Pbn	3															3	
Pcn, Pdn	24															24	
Iš viso	**164**	**4**		**12**	**1**	**1**			**4**						**22**	**134**	**8**
Proc.	***100,0***	***2,4***		***7,4***	***0,6***	***0,6***			***2,4***						***13,4***	***81,7***	***4,9***
III miškų grupė																	
Šb, Nb	29	10	4/3												17	12	
Šc, Nc	112		2/	68	22										92	20	
Šd, Nd	5								5						5		
Lb	1		1/												1		
Lc	46			9	13	1	12								35	3	8
Ld	19				1		7		4						12	3	4
Ud, Uf	36															11	25
Pa, Pb	3															2	1
Pc, Uc, Pd	33															31	2
Pcn, Pdn	30											4			4	26	
Iš viso	**314**	**10**	**7/3**	**77**	**36**	**1**	**19**		**9**			**4**			**166**	**108**	**40**
Proc.	***100,0***	***6,0***	***6,0***	***46,4***	***21,7***	***0,6***	***11,4***		***5,4***			***2,4***			***52,9***	***34,4***	***12,7***

2.14 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
IVA miškų grupė																	
Ša, Na	1	1													1		
Šb, Nb	67	21	25										20		66	1	
Šc, Nc	81		12	48	14			1						1	76	2	3
Šd, Nd	15					6			9						15		
La, Ub	1															1	
Lb	61	11	44		2			2							59	2	
Lc	266			85	32	4	111	7							239	11	16
Ld	44				2	20	13		4						39		5
Ud, Uf	45									5	5				10	28	7
Pa, Pb	4															4	
Pc, Uc, Pd	52									1	9				10	36	6
Pan, Pbn	13		4												4	8	1
Pcn, Pdn	69									2	17				19	20	30
Iš viso:	**719**	**33**	**85**	**133**	**50**	**30**	**124**	**10**	**13**	**8**	**31**		**20**	**1/**	**538**	**113**	**68**
Proc.	***100,0***	***6,1***	***15,8***	***24,7***	***9,3***	***5,6***	***23,0***	***1,9***	***2,4***	***1,5***	***5,8***		***3,7***	***0,2/***	***74,8***	***15,7***	***9,5***
Iš viso II-IV gr.:	**1197**	**47**	**92**	**222**	**87**	**32**	**143**	**10**	**26**	**8**	**31**	**4/**	**23**	**1/**	**726**	**355**	**116**
Proc.	***10,0***	***3,9***	***7,7***	***18,5***	***7,3***	***2,7***	***11,9***	***0,8***	***2,2***	***0,7***	***2,6***	***0,3***	***1,9***	***0,1/***	***60,6***	***29,7***	***9,7***
2. P e n k m e č i o b i r ž ė s (2 0 1 6 – 2 0 20)																	
III miškų grupė																	
Šb, Nb	14		14												14		
Šc, Nc	75		59						16						75		
Šd, Nd	9								9						9		
Lb	6		4												4	2	
Lc	40		24												24	16	
Ld	35								26						26	9	
Ud, Uf	11										1	2			3	8	
Pc, Uc, Pd	11															11	
Pan, Pbn	2															2	
Pcn,Pdn	42										3	4	2		9	33	
Iš viso	**245**		**101**						**51**		**4**	**6**	**2**		**164**	**81**	
Proc.	***100,0***		***41,2***						***20,8***		***1,6***	***2,5***	***0,8***		***66,9***	***33,1***	

2.14 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
IVA miškų grupė																	
Šb, Nb	117	1	110										6		117		
Šc, Nc	150		58	26	55	5		6							150		
Šd, Nd	27				12	13			2						27		
Nf, Lf	4								4						4		
Lb	130		102	16	6		2								126	4	
Lc	435		48	103	41	23	110	33							358	77	
Ld	106				6	12	47		7					/1	73	33	
Ua, Ub	6															6	
Ud, Uf	57										10	3			13	44	
Pa, Pb	2															2	
Pc, Uc, Pd	51															51	
Pan,Pbn	29		3												3	26	
Pcn, Pdn	52		8				3	**1**				2/1			15	37	
Iš viso	**1166**	**1**	**329**	**145**	**120**	**53**	**162**	**40**	**13**		**9**	**6/1**	**6**	**/1**	**886**	**280**	
Proc.	***100,0***	***0,1***	***28,2***	***12,4***	***10,3***	***4,6***	***13,9***	***3,4***	***1,1***		***0,8***	***0,5/0,1***	***0,5***	***/0,1***	***76,0***	***24,0***	
Iš viso biržėse:	**1411**	**1**	**430**	**145**	**120**	**53**	**162**	**40**	**64**		**13**	**12/1**	**8**	**/1**	**1050**	**361**	
Proc.	***100,0***	***0,1***	***30,5***	***10,3***	***8,5***	***3,7***	***11,5***	***2,8***	***4,5***		***0,9***	***0,8/0,1***	***0,6***	***/0,1***	***74,4***	***25,6***	
Medynų gerinimas (sutankinimas, dalinis želdinimas)																	
II miškų grupė																	
Lf	1						1								1		
Iš viso	**1**						**1**								**1**		
Proc.	***100,0***						***100,0***								***100,0***		
III iškų grupė																	
Nc	1				1										1		
Lc	3				2					1					3		
Ld	3									2	1				3		
Uc	8									8					8		
Iš viso	**15**				**3**					**11**	**1**				**15**		
Proc.	***100,0***				***20,0***					***73,3***	***6,7***				***100,0***		

2.14 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
IVA miškų grupė																	
Nc	2				2										2		
Lb	1		1												1		
Lc	1						1								1		
Ld	3						3								3		
Uc	1									1					1		
Ud	1									1					1		
Iš viso:	**9**		**1**		**2**		**4**			**2**					**9**		
Proc.	***100,0***		***11,1***		***22,2***		***44,5***			***22,2***					***100,0***		
Iš viso (III-IV)	**25**		**1**		**5**		**5**			**13**		**1**			**25**		
Proc.	***100,0***		***4,0***		***20,0***		***20,0***			***52,0***		***4,0***			***100,0***		
Medynų pertvarkymas (ištisinis), IV miškų grupė																	
Nc	1				1										1		
Ld	1				1										1		
Iš viso	**2**				**2**										**2**		
Proc.	***100,0***				***100,0***										***100,0***		
Iš viso per penkmetį:	**2635**	**48**	**523**	**367**	**214**	**85**	**310**	**50**	**90**	**21**	**44**	**17/1**	**31**	**1/1**	**1803**	**716**	**116**
Proc.	***100,0***	***1,8***	***19,9***	***13,9***	***8,1***	***3,2***	***11,8***	***1,9***	***3,4***	***0,8***	***1,7***	***0,6/***	***1,2***	***0,1***	***68,4***	***27,2***	***4,4***

Miškui želti numatyta palikti apie 30 proc. (355 ha) neapaugusios mišku miško žemės, kur atkūrimo ir įveisimo būdas, kaip jau rašyta, buvo numatytas miškotvarkos lauko darbų metu ir apie 26 proc. (361 ha) būsimų penkmečio biržių, kur miško atkūrimo būdas nustatytas preliminariai (prieš miško kirtimą). Šiuo atveju atkūrimo būdą būtina patikslinti po kirtimo.

Ekosistemų apsaugos miškuose vyraujančių medžių rūšių augimo tikslingumas priklauso nuo saugomos teritorijos kategorijos ir konkretaus sklypo ekosistemų natūralios sukcesijos. Miško žėlimui palikta apie 82 proc. (134 ha), želdinti numatyta – per 13 proc., mišriai įveisti ir atkurti – apie 5 proc. neapaugusių mišku plotų (2.14 lentelė).

III ir IVA grupių miškuose žėlimui paliekamos visos (16 ha) Pa, Pb ir La, Ua,Ub augaviečių penkmečio biržės ir plynumos. Miško žėlimui palikta didžioji dalis (apie 88 proc. – 129 ha) Pc, Uc, Pd ir apie 69 proc. (34 ha) Pan, Pbn augaviečių plynumų ir vykmečio biržių. Liberalizavus Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (Žin., 2008, Nr. 45-1702; 2013, Nr. 135-6894; TAR, 201509-25, Nr. 2015-14257), daugelyje augaviečių įteisintas miško žėlimas minkštaisiais lapuočiais. Tikimasi, kad didžioji dalis (per 60 proc.) nusausintų pelkinių (Pc, Pd) ir apie 50 proc. Ud, Uf augaviečių penkmečio kirtaviečių ir esamų želviečių pagal susiformavusias augavietės sąlygas atžels tikslinėmis medžių rūšimis. Apie 30 proc. III-IVA miškų grupės Ld ir apie 20 proc. Lc augaviečių būsimų kirtaviečių paliekamos atželti tomis pačiomis tikslinėmis medžių rūšimis, kaip ir prieš tai augę bei šalia augantys tų pačių medžių rūšių medynai, yra ne žemesnio kaip II boniteto.

Apsauginiuose miškuose želti projektuojama palikti per 34 proc. (108 ha) esamos neapaugusios mišku miško žemės ir per 31 proc. (81 ha) būsimų penkmečio biržių. IVA grupės miškuose želti numatoma palikti apie 16 proc. (113 ha) esamų plynumų ir 24 proc. (280 ha) būsimų vykmečio biržių (2.14 lentelė). Mišrių miško įveisimo ir atkūrimo būdų apsauginiuose (III gr.) miškuose projektuojama įveisti ir atkurti mišku apie 13 proc. (40 ha), IVA grupės miškuose – apie 10 proc. (68 ha) esamų plynumų.

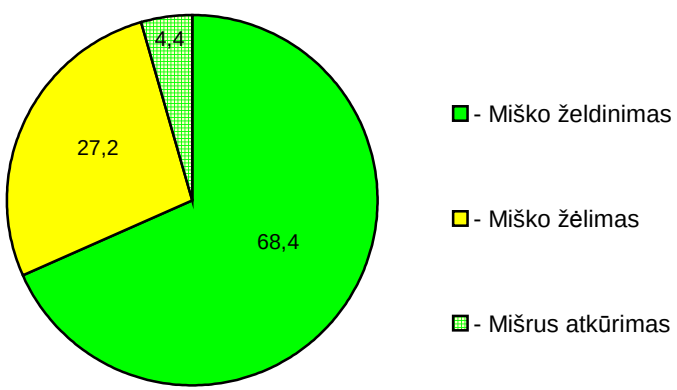

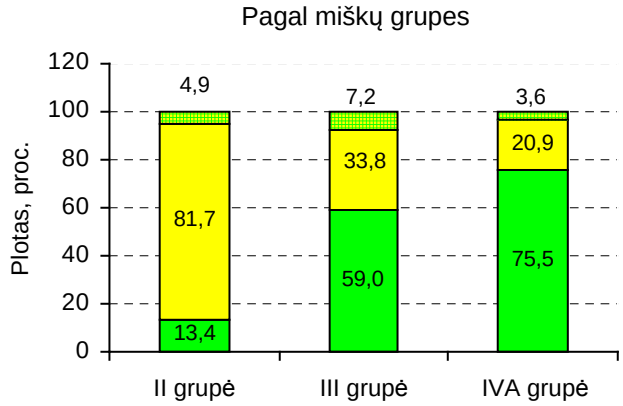

49 pav. Miško atkūrimo ir įveisimo būdai, proc.

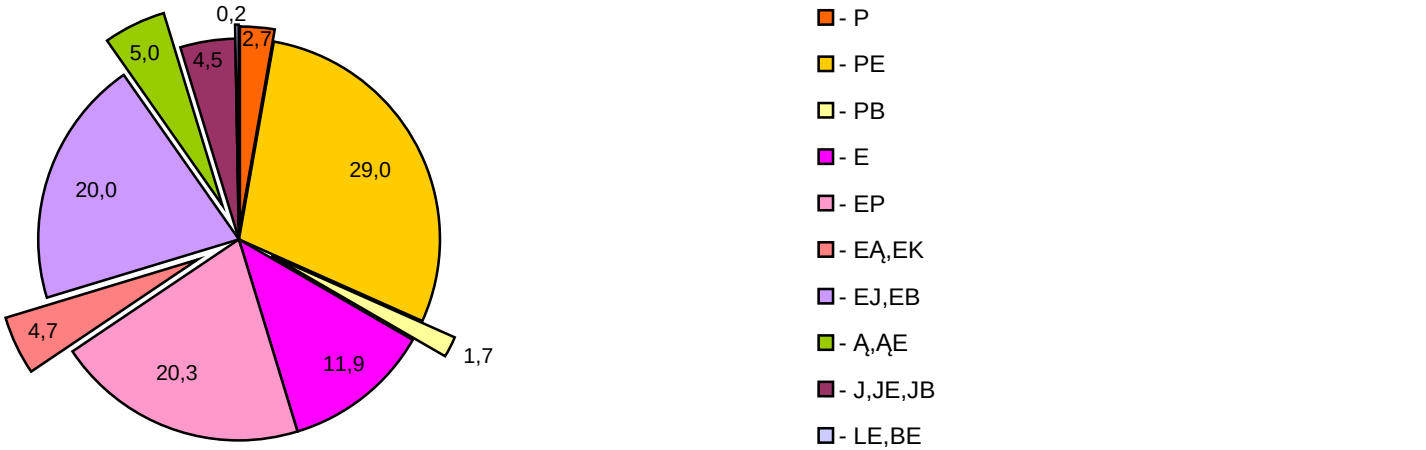

50 pav. Želdinamos medžių rūšys (plotas, proc.)

Visais atvejais, atsikūrus miškui biržėse, ugdymo kirtimais bus galima suformuoti tikslinių medžių rūšių medynus. Nustatytu laiku kirtavietėms neatžėlus mišku, miškas jose turi būti atkuriamas dirbtiniu būdu (želdinant).

III grupės miškuose miško želdinimui projektuojama skirti apie 53 proc. (166 ha) esamos neapaugusios mišku miško žemės ir apie 67 proc. (164 ha) būsimų penkmečio biržių, IVA grupės miškuose – apie 75 proc. (538 ha) esamų plynumų ir 76 proc. (886 ha) būsimų penkmečio biržių. Mišriu miško atkūrimu, suprojektuotu miškotvarkos lauko darbų metu, numatoma atkurti ir įveisti mišką apie 10 proc. esamų plynumų. Medynų gerinimu želdinant, numatyta sutankinti 25 ha esamų retų I-II amžiaus klasių jaunuolynų. Medynų ištisinį pertvarkymą numatyta atlikti 2 ha plote.

Siekiant būsimų medynų atsparumo vėjavartoms ir miško kenkėjams, taip pat veisiant eglių želdinius perteklingo drėkinimo ir drėgnesniuose dirvožemiuose, nustatytas prioritetas mišrių spygliuočių-lapuočių želdinių veisimui. Miško želdinių rūšinė sudėtis parinkta atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį. Atkuriant mišką, želdinių ir žėlinių rūšinėje sudėtyje turi būti daugiau kaip 75 proc. medžių rūšių, atitinkančių Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 1-3 priedų reikalavimus.

Apsauginiuose miškuose vyraujančių medžių rūšių parinkimas priklauso nuo tų miškų funkcijų. Vandens apsauginiuose želdiniuose pirmenybė teikiama medžių rūšims, turinčioms tankią, mišrią šaknų sistemą, ažūrines lajas, laukų apsauginiams želdiniams labiau tinka medžių rūšys su tankiomis lajomis ir t. t.

Miško žėlimui numatyta palikti per 27 proc., miško želdinimu projektuojama atkurti ir įveisti apie 69 proc., mišriu miško atkūrimo būdu – daugiau kaip 4 proc. viso žėlimo ir želdinimo fondo ploto (49 pav.).

Projektuojami mišrūs želdiniai sudarys per 83 proc., iš jų mišrūs spygliuočių – daugiau kaip 49 proc., mišrūs spygliuočių-lapuočių ar atvirkščiai – lapuočių-spygliuočių – apie 34 proc. viso želdomo ploto. Tinkamai suformuoti mišrūs medynai bus tvaresni ir, ekologiniu požiūriu, pranašesni už grynuosius, ypač eglynų.

Priklausomai nuo augaviečių sąlygų ir želdinių tikslinės paskirties, daugiausia numatyta atkurti ir įveisti mišrių pušų-eglių (29 proc.), eglių-pušų (per 20 proc.), eglių-juodalksnių (per 17 proc.), ąžuolų-eglių, liepų – 5 proc., juodalksnių-eglių (per 2 proc.) projektuojamo želdinti ploto.

Mišrūs eglių-ąžuolų, eglių-bukų, eglių-klevų, želdiniai sudarys 5 proc. ploto. Paskutiniųjų daugiau įveisti rekomenduoja ir Miškų instituto Miško genetikos ir selekcijos skyriaus konsultantas doc. dr. J. Danusevičius. Klevas, anot mokslininko, neblogas eglynų ir kietųjų lapuočių komponentas. Jis – viena iš perspektyviausių rūšių, mišku želdinant žemės ūkiui nenaudojamus plotus: klevai atsparūs šalčiams, šalnoms, vėjams, pramoninei taršai ir grybinėms ligoms, žemės suplūkimui ir piktžolėms, nes būdami jauno amžiaus (iki 15 metų) gerai auga.

Urėdijos III-IVA grupių miškuose yra apie 40 ha sausų derlingų augaviečių pusamžių retų ąžuolynų ir pušynų. Juos sutankinti galima tik unksminėmis medžių rūšimis, pav. klevu ir buku. Bukas, mėgstantis derlingas priemolingas dirvas, čia yra nepakeičiamas komponentas, galįs augti po kitų medžių lajomis , sudarydamas pradžioje antrąjį, o vėliau ir pirmąjį ardą. Todėl bukas, anot M. Jankausko, kaip komponentinė medžių rūšis, pageidautina ir eglynuose. Kaip ir skroblą, klevą, liepą, jį galima laikyti nuolatiniu palydovu ąžuolynuose ir pušynuose.

Gryni spygliuočių (pušų, eglių, juodalksnių) želdiniai sudarys apie 16 proc. viso želdomo ploto, tikintis savaiminio lapuočių žėlimo. Suprojektuoti gryni eglių želdiniai sudarys apie 12 proc., pušų – apie 3 proc. viso želdomo ploto.

Metinė miško atkūrimo ir įveisimo apimtis apskaičiuota pirmajam vykmečio penkmečiui, suskirstant atskirus sklypus pagal eiliškumą. Neapaugusioje mišku miško žemėje visais atvejais numatyta atkurti ir įveisti mišką per I penkmetį. Prie pirmaeilių atkurtinų plotų priskirti ir medynų gerinimui (jaunuolynų sutankinimui) skirti plotai bei ištisinis medynų pertvarkymas (2.15 lentelė). Į I penkmečio miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtį neįskaičiuotas 423 ha (1,5 metų atkūrimo apimties) būsimų kirtaviečių plotas, kuriame miško atkūrimas vyks antrajame penkmetyje.

Per penkmetį vidutiniškai kasmet numatyta želdinti po 297,6 ha želdaviečių, palikti miškui želti – po 121,6 ha želviečių ir mišriai atkurti ar įveisti – po 23,2 ha miško. Bendra metinė vidutinė atkūrimo ir įveisimo apimtis penkmečiui – 442,4 ha.

Antrajai vykmečio pusei miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes 2021–2025 metams. Želdinamas plotas turėtų būti artimas pirmojo penkmečio plotui, žemės, skirtos miškui įveisti, taip pat atsiras, todėl miško atkūrimo ir įveisimo apimtis turėtų išlikti vienoda per visą projekto galiojimo laikotarpį.

2.15 lentelė. **Miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis**

Želvietės, želdavietės ir miško atkūrimo bei įveisimo būdai	Bendras plotas, ha	Metinė apimtis, ha					Likutis 2-ajam penk-mečiui
		2016	2017	2018	2019	2020	
1. Esami neapaugę mišku miško plotai	1197	442	428	317	10		
iš jų:							
- paliekami miško žėlimui	*355*	*115*	*115*	*115*	*10*		
- želdintini	*726*	*288*	*274*	*164*			
- mišriam atkūrimui	*116*	*39*	*39*	*38*			
2. Penkmečio biržės (2016–2020 m.)	1411			112	433	443	423
iš jų: - paliekamos miško žėlimui	*361*				*121*	*132*	*108*
- želdintinos	*1050*			*112*	*312*	*311*	*315*
3. Medynai, skirti sutankinimui (gerinimui)	25		12	13			
4. Medynai, skirti ištisiniam pertvarkymui	2		2				
Iš viso:	**2635**	**442**	**442**	**442**	**443**	**443**	**423**
Miško žėlimas	*716*	*115*	*115*	*115*	*131*	*132*	*108*
Miško želdinimas	*1803*	*288*	*288*	*289*	*312*	*311*	*315*
Mišrus atkūrimas	*116*	*39*	*39*	*38*			

Per pirmąjį penkmetį miško želdinimu numatyta atkurti ir įveisti 1488 ha miško (67,3 proc. viso žėlimo ir želdinimo fondo ploto), žėlimu – 608 ha želviečių (27,5 proc.), mišriu būdu – 116 ha (5,2 proc.). Miško atkūrimo ir įveisimo apimtis pagal girininkijas išdėstyta 2.16 lentelėje.

Didžiausia metinė želdinimo apimtis, kurią, suprantama, nulėmė želdintinas plotas, numatyta Vainuto (40,6 ha) ir Pagėgių (40,2 ha) girininkijose (ji sudaro daugiau kaip ketvirtadalį visos urėdijos želdinimo apimties), mažiausia – Kintų (11,6 ha), Pėžaičių (14,8 ha) ir Švėkšnos (15,0 ha) girininkijose (2.16 lentelė). Didžiausia metinė miško žėlimo apimtis numatyta jau paminėtoje Kintų (27,4 ha), mažiausia – Pėžaičių (2,8 ha) ir Norkaičių (3,2 ha) girininkijose.

Didžiausia bendra metinė miško atkūrimo ir įveisimo apimtis, kurią lėmė miško žėlimo ir želdinimo fondas, yra Žemaitkiemio (62,4 ha) ir Vainuto (53,8 ha), mažiausia – Pėžaičių (17,6 ha) ir Švėkšnos (19,6 ha) girininkijose.

Penkmečio biržėse miškotvarkos nustatytas atkūrimo būdas yra preliminarus, o po jų (biržių) iškirtimo, rengiant Miško želdinimo ir žėlimo projektus, jis turi būti (esant reikalui) patikslintas. Pirmenybė turi būti teikiama mišriam miško atkūrimo būdui. Dirvos ruošimo būdai, atsižvelgiant į augaviečių tipus, nurodyti Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatuose.

2.16 lentelė. **Miško atkūrimo ir įveisimo darbų apimtis pagal girininkijas**

Girininkija	Miško žėlimo ir želdinimo fondas, ha					Miško želdinimas, ha					Miško žėlimas, ha			Mišrus, ha	Metinė apimtis, ha				Atkūrimo likutis II penkmečiui, ha
	esami neapaugę miško plotai	penkmečio biržės	tankinami jaunuolynai	rekonstrukcija	iš viso	esami neapaugę miško plotai	penkmečio biržės	tankinami jaunuolynai	rekonstrucija	iš viso	esami neapaugę miško plotai	penkmečio biržės	iš viso	esami neapaugę miško plotai	miško želdinimas	miško žėlimas	mišrus atkūrimas	iš viso	
Pėžaičių	35	75			110	27	67			94	8	8	16		14,8	2,8		17,6	22
Kintų	164	89	1		254	33	35	1		69	99	54	153	32	11,6	27,4	6,4	45,4	27
Švėkšnos	44	77			121	30	64			94	13	13	26	1	15,0	4,4	0,2	19,6	23
Stemplių	71	147	3		221	49	109	3		161	10	38	48	12	25,6	7,4	2,4	35,4	44
Norkaičių	54	89			143	46	77			123	8	12	20		20,0	3,2		23,2	27
Šiaudėnų	63	200			263	55	146			201	6	54	60	2	31,4	8,8	0,4	40,6	60
Šilutės	109	167	5	1	282	66	119	5	1	191	43	48	91		31,0	15,4		46,4	50
Vainuto	109	229			338	78	178			256	20	51	71	11	40,6	11,0	2,2	53,8	69
Pagėgių	119	176			295	105	137			242	10	39	49	4	40,2	7,4	0,8	48,4	53
Rambyno	194	77			271	126	62			188	66	15	81	2	33,8	15,4	0,4	49,6	23
Žemaitkiemio	235	85	16	1	337	111	56	16	1	184	72	29	101	52	33,6	18,4	10,4	62,4	25
Iš viso	**1197**	**1411**	**25**	**2**	**2635**	**726**	**1050**	**25**	**2**	**1803**	**355**	**361**	**716**	**116**	**297,6**	**121,6**	**23,2**	**442,4**	**423**
Proc.	***45,4***	***53,5***	***1,0***	***0,1***	***100,0***	***40,3***	***58,2***	***1,4***	***0,1***	***100,0***	***49,6***	***50,4***	***100,0***	***100,0***	***67,3***	***27,5***	***5,2***	***100,0***	

Miško želdinių ir žėlinių priežiūra bei apsauga. Miško želdiniai ir žėliniai, kaip numato Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (Žin., 2008, Nr. 45-1702; 2010, Nr. 124-6336; 2013, Nr. 135-6894; TAT, 2015-09-25, Nr. 2015-14257), iki susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdymo kirtimai (minkštųjų lapuočių – iki šešerių metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki aštuonerių metų), turi būti prižiūrimi ir saugomi. Miško želdinių ir žėlinių priežiūra apima šiuos darbus: medelių pasodinimo vietų, šalčio iškilnotų medelių ir jų apnuogintų šaknų užpylimą žemėmis, paviršinio vandens nuleidimą, stelbiančios žolinės augalijos, medelių ir krūmų pašalinimą, žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių atsodinimą ir kt.

Projektuojama želdinių ir žėlinių priežiūros darbų apimtis parodyta 2.17 lentelėje, o pagal girininkijas ir vyraujančias medžių rūšis – 35 lentelėje (prieduose). Želdinių priežiūros darbai (esamuose jaunuolynuose) numatyti 1313 ha, žėlinių – 112 ha plote. Želdinių ir žėlinių priežiūra bus atliekama ir 1425 ha būsimų penkmečio jaunuolynų plote. Projektuojama metinė želdinių ir žėlinių priežiūra, apimanti vien stelbiančių medelių ir krūmų pašalinimą – **430 ha**.

2.17 lentelė. **Projektuojama želdinių ir žėlinių priežiūros darbų apimtis**

Miškų grupė	Želdiniai, ha	Žėliniai, ha	Iš viso
II	13	2	15
III	158	32	190
IVA	1142	78	1220
Iš viso	**1313**	**112**	**1425**

2.5.1. ŪKINĖS PRIEMONĖS ĄŽUOLYNŲ ATKŪRIMUI

Kaip rašyta 2004 m. vidinės miškotvarkos projekte, paprastasis ąžuolas – Lietuvai būdinga ir viena vertingiausių vietinių miško medžių rūšių. Ąžuolynai urėdijos valstybinės reikšmės miškuose užima 707 ha, arba sudaro 2,4 proc. visų medynų ploto. Vadovaujantis ąžuolynų augimo eigos ir lyginamojo produktyvumo analize, nustatyta, kad ąžuolynai geriausiai auga sausgirio (Šd, Nd), baltmiškio (Nf, Lf) ir žaliagirio (Ld) miško tipų augavietėse. 2014 m. miškotvarkos duomenimis, urėdijos miškuose yra 2212 ha tokių augaviečių (7,2 proc. viso miško žemės ploto), nors pačių ąžuolynų yra 260 ha (0,9 proc. visų medynų ploto). Kaip nustatyta, ąžuolynams plisti įtakos turi ir geografinės sąlygos. Tyrimais nustatytas dėsningumas, kad sausesnėse augavietėse – sausgirio (Šd, Nd) ir netgi šilagirio (Nc) – ąžuolynų fitocenotinis atsparumas žymiai didesnis negu drėgnesnėse, nors produktyvumas ir panašus. Ąžuolynai, augantys mėlyngirio (Lc) miško tipo augavietėse yra pastebimai žemesnio našumo ir mažesnio fitocenotinio atsparumo. Urėdijos miškuose tokių ąžuolynų yra per 13 proc., dažnai dirbtinai įveistų. Naujai veisti ąžuolynų tokioje augavietėje nereikėtų.

Per praėjusį vykmetį ąžuolynų plotas urėdijos valstybinės reikšmės miškuose padidėjo 48 ha, t. y. 7,4 proc., arba apie 5 proc. mažiau, nei buvo prognozuota. 2005 metais Aplinkos ministro patvirtintoje Ąžuolynų atkūrimo programoje (nebeveikia) miškų urėdijoms buvo nustatyta ąžuolynų gausinimo apimtis. Deja, Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programoje tokia apimtis nenumatyta.

2.18 lentelė. **Ūkinių priemonių sistema ąžuolynų atkūrimui**

Medynų charakteristika	Plotas, ha
1. Esamas ąžuolynų plotas, iš viso	707
1.1 Iš jų – jaunuolynai iki 20 metų	92
2. Kitų medžių rūšių medynai su ąžuolų priemaiša, iš viso	2922
2.1. Iš jų – jaunuolynai (iki 20 metų) su ąžuolų priemaiša, iš viso	745
2.2. Iš jų: - ąžuolų sudėtyje 10-20 proc.	687
- ąžuolų sudėtyje 21-40 proc.	58
3. Projektuojami ugdymo kirtimai medynuose su ąžuolų priemaiša, iš viso	883
3.1. Iš jų – jaunuolynuose iki 20 metų	443
4. Esami neapaugę mišku plotai (Nd, Nf, Ld augavietėse)	91
5. Pagrindinių plynų kirtimų plotas ąžuolynuose per vykmetį	2,5
6. Ąžuolynų atkūrimas ir įveisimas želdinant (per penkmetį):	
a) ąžuolas vyrauj. medžių rūšis: - esamuose neapaugusiuose plotuose	26
- suprojektuotose biržėse	64
b) ąžuolas nėra vyrauj. medžių rūšis: - esamuose neapaugusiuose plotuose	24
- suprojektuotose biržėse	53
6. Prognuozuojamas ąžuolynų ploto padidėjimas vykmečio pabaigoje	130

Pagrindiniai miško kirtimai 2016–2020 m. ąžuolynuose projektuoti 2,5 ha plote. Per penkmetį esamose plynumose projektuojama įveisti 26 ha ąžuolų, ąžuolų-eglių (kai ąžuolas yra vyraujanti medžių rūšis) ir 25 ha eglių-ąžuolų (kai ąžuolas nėra vyraujanti medžių rūšis) želdinių. Penkmečio plynojo kirtimo biržes numatoma atkurti ąžuolais 64 ha (kai ąžuolas yra vyraujanti medžių rūšis) ir 53 ha (kai ąžuolas nėra vyraujanti medžių rūšis), tačiau ąžuolynų atkūrimas, priežiūra ir apsauga reikalauja ne vien miškininkystės žinių, bet ir didelių finansinių išteklių, todėl ąžuolynų plotus tikslinga didinti įvertinant finansines galimybes (Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa, Žin., 2012, Nr. 61-3058).

Atsižvelgiant į miškų urėdijos geografinę padėtį bei ąžuolynams auginti tinkamų augaviečių išplitimą, metinė ąžuolynų atkūrimo apimtis galėtų siekti 4 ha (kai ąžuolas yra vyraujanti medžių rūšis ir kai ąžuolas nėra vyraujanti medžių rūšis – 4 ha).

Ąžuolų želdinių įveisimas yra ne vienintelė ąžuolynų atkūrimo priemonė. Ąžuolyną galima suformuoti iš mišraus jaunuolyno ir ugdymo kirtimais. Ugdomieji kirtimai medynuose su ąžuolų priemaiša suprojektuoti 883 ha plote, iš jų jaunuolynuose iki 20 metų – 443 ha. Dalyje miškų urėdijos jaunuolynų (iki 20 m.), į kurių rūšinę sudėtį įeinantys ąžuolai sudaro 21-40 proc. tūrio (58 ha), ugdymo kirtimais bus suformuoti ąžuolynai, bet šis plotas absoliutiniais dydžiais nėra didelis. Jaunuolynų ugdymo kirtimais per vykmetį numatyta suformuoti 5 ha ąžuolynų.

Atsižvelgiant į aukščiau išvardintas ažuolynų atkūrimo galimas apimtis, manoma, kad ąžuolynų (kai ąžuolas yra vyraujanti medžių rūšis) plotas vykmečio pabaigoje turėtų siekti 830-840 ha, t. y. padidėti apie 19 proc.

2.6. MIŠKO SĖKLINĖ BAZĖ

VĮ Šilutės miškų urėdijos medelynas yra vienas iš seniausių šalyje – įkurtas apie 1954 metus Norkaičių girininkijoje. Miškų urėdijos duomenimis, bendras medelyno plotas – 24,02 ha, iš jo 21,02 ha – sodmenų auginimui. Medelyno pagrindinė kryptis – miško sodmenų (pušų, eglių, ąžuolų, beržų, juodalksnių) auginimas. Dekoratyviniai medeliai šiuo metu neauginami. Kasmet miškams veisti ir tkurti per 3 paskutiniuosius metus išauginama vidutiniškai po 1000,3 tūkst. vnt. sodinukų ir po 449,0 tūkst vnt. sėjinukų [36]. Išaugintų sodmenų visiškai pakanka urėdijos miškų atkūrimui ir įveisimui. Sodmenimis aprūpinami ir žemės (miško) savininkai, pageidaujantys atkurti ir įveisti naujus miškus.

Sodmenys naujiems miškams
(nuotr. L. Skirbutienės)

Norkaičių medelynas nuolat modernizuojamas. Įdiegiama nauja moderni technika medelyno daigynų įveisimui ir priežiūrai. Dalyje medelyno (1,3 ha) įrengta stacionari požeminė laistymo sistema. 2007 m. įsigyta mobili laistymo ritė Beinlich Primus, kuria laistoma likusioje medelyno teritorijoje. Taip pat įsigyta ir sodmenų ir daigų šaknų pakirtimo mašina EGEDAL „Prunemaster“. 2008 m. įrengta šaldymo patalpa iškastiems sodmenims laikyti ir sodmenų rūšiavimo patalpos. Įsigyta kastuvinė freza Imants, pūdymui įdirbti bei sėjamoji EGEDAL. 2011 metais atnaujintos medelyno buitinės patalpos. Rekonstruotame pastate įrengtos patalpos technikos ir inventoriaus laikymui. 2013–2014 m. įsigytas vibracinis sodmenų iškasimo plūgas Supro II, naujas traktorius SAME Dorado 90DT, Austrijos firmos VOGEL&NOOT verstuvinis plūgas M 900 ST ir Gaspardo firmos traktorinis purkštuvas Sauro 601HT Nova [36].

Įgyvendinat Nacionalinę miškų ūklio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programą (Žin., 2012, Nr. 61-3058), atkuriant būsimas kirtavietes, įveisiant miškus neapaugusiose mišku žemėse, pertvarkant ir sutankinant medynus želdant, kasmet reikėtų 1523,3 tūkst. vnt. sodmenų (2.19 lentelė). Kadangi apie 122 ha (metinės apimties) želviečių paliekama miško žėlimui, tai, daliai jų neatžėlus, gali tekti želdinti. Todėl metinis sodmenų poreikis gali išaugti iki 1,7 mln. vnt.

2.19 lentelė. **Sodmenų poreikis**
(įskaitant želdinių papildymą – 20 proc.)

Medžių rūšis	Metinis želdomas plotas, ha	Sodinimo vietų skaičius 1 ha, įskaitant papildymą, vnt.		Reikalingas sodmenų skaičius, tūkst. vnt.
		sėjinukai	sodinukai	
Pušis	91,1	7200		655,9
Eglė	160,5		4200	674,1
Ąžuolas	17,3		4200	72,7
Klevas, bukas, liepa	0,4		4200	1,7
Juodalksnis	26,5		4200	111,3
Beržas	1,8			7,6
Iš viso	**297,6**	**x**	**x**	**1523,3**

** - plotas su jaunuolynų sutankinimu ir medynų pertvarkymu.*

Vykdant Nacionalinę miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programą, ES gamtosaugos reikalavimus ateities miško želdiniams, iškyla didelis kokybiškų ir didelės įvairovės miško sodmenų poreikis.

Lietuvos vartotojams ES struktūriniai fondai miškų įveisimui teikia finansinę paramą, dengiančią iki 100 proc. padarytų išlaidų. Pagrindinis reikalavimas – auginti kuo daugiau lapuočių medžių rūšių.

Kaip jau rašyta, per paskutiniuosius 2012–2014 metus miškų urėdija kasmet paruošė vidutiniškai po 336,1 kg sėklų. Didžiąją dalį to kiekio sudaro ąžuolų (296,6 kg – per 88 proc.) sėklos. Visos spygliuočių sėklos (6,6 kg – 2 proc. visų sėklų) – sėklos, surinktos iš sėklinių plantacijų.

2.7. MIŠKO PRIEŠGAISRINĖ APSAUGA

Miškų priešgaisrinę apsaugą reglamentuoja: LR Miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161) nuostatos, reglamentuojančios miškų priešgaisrinę apsaugą, LR Priešgaisrinės saugos įstatymas (Žin., 2002, Nr. 123-5518; 2008, Nr. 71-2704), LR aplinkos ministro 2002 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. 91 „Dėl Valstybinės miškų apsaugos programos patvirtinimo (Žin., 2002, Nr. 28-1004), LR Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimas Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1995, Nr. 32-751; 2001, Nr. 56-1996; 2004, Nr. 130-4671; 2005, Nr. 150-5480), Generalinio miškų urėdo 2004 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 1B-80 „Dėl Miškų urėdijų ir Kuršių nerijos NP direkcijos priešgaisrinių komandų nuostatų ir jų techninio aprūpinimo normatyvų patvirtinimo“, pakeitimo, Generalinio miškų urėdo 2003 m. kovo 28 d. įsakymas

Nr. 1B-65 ,,Dėl miškų priešgaisrinės apsaugos“ ir kiti teisės aktai, surinkti Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos leidinyje ,,Miškų priešgaisrinę apsaugą reglamentuojantys teisės aktai“.

Priešgaisrinio tvarkymo projektas rengiamas bendrai visų nuosavybių formų miškams ir susideda iš miškų suskirstymo gamtinio degumo klasėmis (2.20 lentelė), operatyvinio gaisrų gesinimo ir miškų priešgaisrinio tvarkymo planų. Miškai gamtinio degumo klasėmis suskirstyti pagal normatyvą, pateiktą Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse. Degumo klasė nustatyta programinėmis priemonėmis, kiekvienam taksaciniam sklypui. Kiekvienam miško kvartalui (arba jo pagal degumą ryškiai išskiriamomis dalimis) apskaičiuota vidutinė degumo klasė. Girininkijų aiškinamuosiuose raštuose pateiktas miškų pasiskirstymas degumo klasėmis bei degumo žinialapiai, kuriuose nurodyta kvartalų vidutinė degumo klasė ir išvardinti sklypai, priklausantys vienai ar kitai degumo klasei.

Galima gaisro rūšis ir sezonas:

1 (didelio) gamtinio degumo (pavojingiausio gaisro atžvilgiu) miškuose per visą gaisrams kilti palankų laikotarpį galimi žemutiniai ir viršūniniai gaisrai.

2 (vidutinio) gamtinio degumo miškuose, ilgiau užsitęsus sausringam periodui, galimi žemutiniai, o spygliuočių medynuose – ir viršūniniai gaisrai. Nusausintų augaviečių medynuose – požeminiai (dirvožemio) gaisrai.

3 (mažo) gamtinio degumo miškuose, dėl užsitęsusios sausros, galimi žemutiniai ir požeminiai gaisrai.

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai yra vidutinio gamtinio degumo: apie 40 proc. visų miškų ploto yra didelio, per 31 proc. – vidutinio ir daugiau kaip 29 proc. – mažo gamtinio degumo. Vidutinė degumo klasė – 1,9.

2.20 lentelė. **Miškų degumo klasės**
(skaitiklyje – valstybinės reikšmės miškai, vardiklyje – visi miškai)

Degumo klasė	Plotų charakteristika	Plotas, ha	Iš jų – spygliuočių jaunuolynai (iki 40 m.)	Degumo klasių plotas, proc.
1 (didelio degumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) Š, N, L hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir a, b trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės ir visi medienos sandėliai.	11622 15184	6976 9006	40 32
2 (vidutinio degumo miškai)	Spygliuočių jaunuolynai (iki 40 metų) U ir P hidrotopų ir visų trofotopų augavietėse, tų pačių augaviečių kirtavietės. Pušynai ir eglynai Š, N, L hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Nusausintų augaviečių medynai. Nusausintos pelkės a ir b trofotopuose.	9153 13998	704 775	31 29
3 (mažo degumo miškai)	Spygliuočių medynai Š, N hidrotopų ir c, d, f trofotopų augavietėse. Lapuočių medynai L hidrotopo ir visų trofotopų augavietėse. Visų rūšių medynai U ir P hidrotopų augavietėse. Nusausintos pelkės c ir d trofotopuose.	8537 18826		29 39
Iš viso		**29312** **48008**	**7680** **9781**	**100** **100**
Vidutinė degumo klasė				**1,9** **2.1**

Degiausi miškų urėdijoje yra Pėžaičių ir Norkaičių (vid. deg. kl. – 1,5) bei Švėkšnos (vid. deg. kl. – 1,6) girininkijų miškai, kurių gaisringumą didina spygliuočių jaunuolynų plotas, Š, N hidrotopų ir a, b trofotopų augaviečių spygliuočių medynai. Mažiau degūs miškų urėdijoje – Žemaitkiemio (vid. deg. kl. – 2,2) ir Kintų (vid. deg. kl. – 2,1) girininkijų miškai, kuriuose gausiau lapuočių bei spygliuočių, augančių derlingesnėse ar drėgnose U ir P hidrotopų augavietėse.

Šalyje taikoma vientisa priešgaisrinių priemonių sistema, apimanti miško gaisrų prevencijos (per žiniasklaidos priemones informuoti gyventojus apie miškų degumą, gaisrų kilimo priežastis, priešgaisrinių juostų iš lapuočių sukūrimas prie geležinkelių, gyvenviečių ir kelių, dirvos mineralizavimas, poilsiavietėse įrengiant priešgaisrinės saugos reikalavimus atitinkančias laužavietes, bet kokios degios antžeminės medžiagos pašalinimas, ypač sausos žolės, sausuolių, sausų šakų) sekimo ir priešgaisrinės saugos priemones.

Gaisrų išplitimo pavojui sumažinti urėdijos miškuose kasmet atnaujinama (mineralizuojama) vidutiniškai po 250-260 km priešgaisrinių juostų, daugiausia apie įveistus miško želdinius ir didelio degumo miškuose. Naujai įveisiamuose miško plotuose, kaip numatyta norminiuose aktuose, bus įrengiamos 4 m pločio mineralizuotos juostos. Ir toliau bus atliekamos gaisrų prevencijos priemonės: kasmet tikslinamas ir suderinamas su rajono priešgaisrine gelbėjimo tarnyba bei savivaldybe miško gaisrų gesinimo operatyvinis planas, visuomenė informuojama apie gaisrų kilimo priežastis, gaisrų žalą, remontuojama gaisrinė technika, sugriežtinama miškų kontrolė gaisrams kilti palankiu laikotarpiu, organizuojami reidai į minėtus objektus, prie įvažiavimo į miškus iškabinami priešgaisriniai plakatai ir kt.

Miškų departamento ir Generalinės miškų urėdijos nustatyta tvarka, urėdijose gaisrams kilti palankiu laikotarpiu suformuojamos 2-3 pagrindinės gaisrų gesinimo komandos, sudaromos iš urėdijos centro, Saugų medienos ruošos, prekybos ir techninio padalinio bei medelyno darbuotojų. Organizuojamas budėjimas miškų urėdijoje, girininkijose ir AAMGSS operatorinėje.

2014 metais, panaudojant sklypinę GIS duomenų bazę, miškų urėdijai parengtas priešgaisrinių priemonių žemėlapis (M 1: 50 000). Plane pažymėtas detalus kvartalinių, kelių, geležinkelių, upių, upelių, griovių, tvenkinių ir ežerų tinklas. Sutartiniais ženklais pažymėtos girininkijų būstinės, kaimai ir gyvenvietės, priešgaisriniai statiniai (inventoriaus laikymo ir vandens paėmimo vietos, transporto stovėjimo aikštelės, medicinos punktai, poilsiavietės, priešgaisrinės tarnybos ugniagesių komandos, priešgaisrinės komandos, kelio metalinės užtvaros. Planas nudažytas sutartinėmis spalvomis pagal miškų degumo klases.

2.8. MIŠKO SANITARINĖ APSAUGA

Miško sanitarinės apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 (Žin., 2007, Nr. 42-1596; 2010, Nr. 89-4724), nustato miško sanitarinės apsaugos nuo kenksmingų biotinių, abiotinių ir antropogeninių veiksnių pagrindinius reikalavimus, siekiant reguliuoti ligų ir kenkėjų skaičių, vykdyti jų masinio dauginimosi židinių prevenciją ar juos naikinti.

Norint pagerinti sanitarinę būklę miškuose, naudojamos įvairios profilaktinės priemonės. Plyno kirtimo biržėse paliekamos smulkių šakelių krūvelės parazitiniams vabzdžiams daugintis, sodinamos ornitochorinių ir nektaringų krūmų grupės, išsaugomi uoksiniai medžiai, skruzdėlynai, iškeliami inkilai miško paukščiams.

Preliminari metinė miško sanitarinių apsaugos priemonių apimtis 2015–2024 metams:

1. ***Biologinės apsaugos priemonės*** *(biologinės kenkėjų, ligų sukėlėjų skaičiaus reguliavimo priemonės, pagrįstos antagonistiniais santykiais tarp gyvų organizmų grupių ar rūšių bei naudingų organizmų, kenkėjų, natūralių priešų apsauga ir gausinimas):*
   - pagaminti ir iškabinti inkilus - 225 vnt.;
   - išvalyti ir suremontuoti jau iškabintus inkilus - 225 vnt.;
   - aptverti skruzdėlynus - 135 vnt.;
   - atrinkti ir paženklinti uoksinius medžius - 175 vnt.;
   - išvalyti užšlamštinto miško - 200 ha plote;
   - sodinti ir prižiūrėti nektaringus ir ornitochorinius augalus – 5000 vnt.
2. ***Fizinės-mechaninės priemonės****:*
   - išdėstyti dispenserius (gaudyklėles) - 245 vnt.;
   - išdėstyti vabzdžiagaudžius medžius - 250 m^3;
   - aptverti želdinius ir žėlinius vielos tvoromis - 80 ha plote;

- išardyti bebravietes - 50 ha plote;
- aptepti medelius repelentais - 500 ha plote;
- iškasti duobelių p. straubliukų gaudymui - 30 ha plote;
- aptepti pušų kelmų (apsaugai nuo šakninės pinties) - 15 ha plote.

Projektuojamos miško sanitarinės apsaugos priemonės yra rekomendacinio pobūdžio, nes prognozuoti miškų sanitarinę būklę ateinančiame vykmetyje yra ganėtinai sudėtinga.

Valstybinės miškų tarnybos, Miško sanitarinės apsaugos skyriaus duomenimis, sanitariniu požiūriu, nepalankiausia padėtis 2015 metų antrajame pusmetyje numatoma pusamžiuose, brandžiuose ir perbrendusiuose eglynuose. Pavasarį įsivyravę sausringi orai mažino spygliuočių medžių gyvybingumą ir buvo palankūs vabzdžių vystymuisi. Galėjo formuotis žievėgraužio tipografo masinio dauginimosi ir pažeidimų židiniai. Šio kenkėjo kontrolė ir savalaikis židinių likvidavimas turėtų būti prioritetinis darbas miško sanitarinėje apsaugoje antroje metų pusėje.

Svarbiausias darbas – laiku atlikti sanitarinius kirtimus. Tam reikia kruopščiai iššvalgyti medynus, ieškant kenkėjų apniktų medžių.

2.9. MIŠKO SAUSINIMAS

Pagal miškų inventorizacijos ir augaviečių aprašymo duomenis nustatytas nenusausintas hidromelioracinis fondas (NHF) miškų urėdijoje sudaro 836 ha (4,2 proc. IV grupės miškų ploto), iš jo nekankamai nusausinta 307 ha (2.21 lentelė). Nenusausintą hidromelioracinį fondą sudaro IV grupės miškuose esantys užmirkę ir pelkiniai sklypai (ne mažesni kaip 1 ha), kurių apsaugos negarantuoja rekomendacijos dėl bioįvairovės išsaugojimo vykdant ūkinę veiklą miškuose (LMI, 2000), kuriuose auga ne aukštesnio kaip III boniteto medynai. Jį taip pat sudaro įvairaus boniteto atžalinės kilmės brandūs (daugiau kaip 60 metų) juodalksnynai, kuriuose be nusausinimo negalima užtikrinti tolygaus medynų atsikūrimo iš sėklų. Be to, prie NHF priskiriamos ir L, U bei P hidrotopų kirtavietės bei dėl drėgmės pertekliaus blogai augantys jaunuolynai ar menkaverčiai medynai. Tokie sausintini sklypai užfiksuoti miškotvarkos lauko darbų metu.

2.21 lentelė. **Nenusausintas hidromelioracinis miškų fondas**

Augavietės	Bendras NHF, ha	Iš jo – nepakankamai nusausintas	M e d y n a i (plotas, ha)					Plynu-mos, ha	Pel-kės, ha
			P	E	B	J	Iš viso		
Lb	35	35	13	17	5		35		
Ub	60	1	41	17	2		60		
Lc	156	156	9	142	5		156		
Uc	147	43	1	30	20	73	124	23	
Ld	12	12			7	5	12		
Ud,Uf	229	23		1		194	195	34	
Pa, Pb	57		29		16		45		12
Pan, Pbn	10	10	5	3	2		10		
Pc, Pd	117	14	3	16	12	30	61	10	46
Pcn, Pdn	13	13			5	2	7	6	
Iš viso	**836**	**307**	**101**	**226**	**74**	**304**	**705**	**73**	**58**

Didžiąja nenusausinto hidromelioracinio fondo dalį (per 84 proc.) sudaro P, U ir L hidrotopo medynai, daugiausiai – juodalksnynai (per 43 proc.). Nenusausintos plynumos sudaro apie 9 proc., pelkės – apie 7 proc. Per 52 proc. nenusausinto hidromelioracinio fondo ploto užima užmirkusios (U hidrotopas) augavietės. Dėl pablogėjusio griovių veikimo daugiau kaip 66 proc. nepakankamai nusausinto ploto sudaro laikinai perteklingo drėgnumo augaviečių medynai.

Ateinančiam vykmečiui miškų sausinimas pagal techninius projektus nenumatomas. Prioritetiniais melioracijos darbais projektuojamam laikotarpiui išlieka melioracijos ir hidrotechnikos statinių priežiūra ir remontas bei sausinimo sistemų tobulinimas. Rekomenduojama

sausinti NHF sklypus taikant vietinę melioraciją – gilus vagojimas, tankesnis seklių griovelių tinklas, talveginiai grioviai.

Nenusausinto hidromelioracinio fondo sklypų žinialapiai pagal girininkijas pateikti girininkijų vidinės miškotvarkos projekto aiškinamuosiuose raštuose.

Griovių remontas, nepriklausomai nuo jų būklės, nevykdomas, jei pagal Lietuvos miškų instituto paruoštas Rekomendacijas sausinimo tinklo miškuose įvertinimui ir renatūralizacijai bei Rekomendacijas bioįvairovės išsaugojimui, vykdant ūkinę veiklą miške, grioviai priskiriami prie renatūralizuotinų hidrografinio tinklo elementų.

2.22 lentelė. **Projektuojami griovių rekonstrukcijos darbai pagal girininkijas**

Girininkija	Rekonstrukcija, km
Pėžaičių	2,15
Kintų	2,05
Švėkšnos	1,00
Stemplių	5,00
Norkaičių	2,30
Šiaudėnų	5,30
Šilutės	9,20
Vainuto	7,96
Pagėgių	0,95
Rambyno	
Žemaitkiemio	10,25
Iš viso	**46,16**

Sausinamojo tinklo remontas ir priežiūros apimtis projekto galiojimo laikotarpiu turėtų išlikti tokie patys ar net didėti, t. y. siekti vidutiniškai apie 170 km per metus. Ateityje gali didėti kapitalinio ir avarinio melioracijos įrenginių remonto mastai (griovių vagų gilinimas, valymas ir kt.). Jie priklausys nuo turimų lėšų ar galimų investicijų.

2.10. MIŠKO KELIŲ TIESIMAS, PRIEŽIŪRA IR TAISYMAS

Miško priežiūros, sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos, aplinkosaugos, miškų urėdijos gamybinei veiklai organizuoti, vietinių gyventojų susisiekimui ir kitoms reikmėms tenkinti, projektuojama nutiesti ir rekonstruoti **62,29 km** miško kelių, įrengiant 35 pralaidas, 4 apsisukimo vietas (2.23 lentelė). Miškų urėdijos miškuose planuojamų kelio darbų schemos (M 1: 10 000) pateiktos girininkijų vidinės miškotvarkos projektuose (aiškinamuosiuse raštuose).

Kelių rekonstrukcijos apimtis priklausys nuo Kelių priežiūros ir plėtros programos skiriamų lėšų ir urėdijos finansinės padėties.

2.23 lentelė. **Miško kelių tiesimas ir rekonstrukcija**

Girininkija	Kelių tiesimas, m	Kelių rekonstrukcija, m	Pralaidų skaičius, vnt.
Pėžaičių		5500	4
Kintų		2100	2
Švėkšnos	500	1500	
Stemplių	1500	4150	6
Norkaičių		3100	7
Šiaudėnų		6000	
Šilutės		4000	
Vainuto	1180	11510	8
Pagėgių		2500	
Rambyno		5600	2
Žemaitkiemio		13150	6
Iš viso	**3180**	**59110**	**35**

Didelį dėmesį ateinančiame vykmetyje numatoma skirti jau esamų kelių priežiūrai ir taisymui. Kasmet prižiūrėti ir taisyti planuojama vidutiniškai po 530-550 km kelių.

2.11. MAŽIEJI NAUDINGŲJŲ IŠTEKLIŲ KARJERAI, JŲ PRIEŽIŪRA, EKSPLOATAVIMAS IR REKULTIVAVIMAS

Naudingųjų iškasenų mažųjų karjerų įrengimo, naudojimo ir rekultivavimo tvarką reglamentuoja LR aplinkos ir LR žemės ūkio ministrų 2008 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-140/3D-141 patvirtintas Naudingųjų iškasenų, esančių žemės savininkų ar naudotojų žemės sklypuose, naudojimo savo reikmėms tvarkos aprašas (Žin., 2008, Nr. 34-1236; 2010, Nr. 147-7543).

Šilutės miškų urėdijos miškuose yra 9 vnt. naudingųjų iškasenų mažųjų karjerų, 1 jų dar nepradėtas eksploatuoti. Bendras mažųjų karjerų plotas – 4,23 ha (2.24 lentelė).

2.24 lentelė. **Naudingųjų iškasenų mažųjų karjerų sąrašas**

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Paso Nr.	Plotas, ha	Naudingųjų iškasenų pavadinimas	Eksploatacijos pradžia	Eksploatacijos pabaiga	Pastabos
Pėžaičių	113	8	LPR-12-06	0,49	Smėlis-žvyras	2015		
	262	6d.,8	LPR-12-03	0,48	Smėlis-žvyras	Nepradėta		
Kintų	52	2; 3	7	0,26	Durpės	2002		
	259	7		0,30	Smėlis-žvyras	Neeksploatuojamas		
Švėkšnos	52	20	LPR-12-03	0,50	Smėlis-žvyras	2011		
Stemplių	61	38	8	0,50	Žvyras	2003		
	122	5	LPR-12-02	0,50	Smėlis-žvyras	2011		
Norkaičių	56	16	12	0,50	Smėlis-žvyras	2012		
Pagėgių	149	23	LPR-12-01	0,50	Smėlis-žvyras	2011		
	149	28	LPR-12-02	0,50	Smėlis-žvyras	2013		
Iš viso:				**4,23**				

2.12. KITOS ŪKINĖS PRIEMONĖS

Valstybinės reikšmės miškų ribinių linijų ilgis su kitais valdytojais ir naudotojais siekia per 740 km. Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose, besiribojančiuose su privačiais ir kitais miškais, pastatyta 2196 vnt. riboženklių. Miškų urėdijos tiesiogiai valdomuose valstybiniuose miškuose kasmet numatoma išvalyti ir atnaujinti po 250 km ribinių linijų. Miškotvarkos lauko darbų pradžioje neprakirstų ribinių linijų ilgis urėdijos miškuose sudarė 3,2 km, netikslių – 2,1 km. Valstybinės reikšmės miškų ribinių linijų ilgiai pagal girininkijas parodyti girininkijų vidinės miškotvarkos projektuose (aiškinamuosiuose raštuose).

Pastaraisiais metais ypač daug dėmesio skiriama pritaikyti valstybinius miškus visaverčiam lankymuisi ir turiningam poilsiui gamtoje. Kuriant rekreacinę infrastruktūrą miškuose, orientuojamasi į labiausiai pamėgtus ir lankomus miško sklypus, siekiant sureguliuoti lankytojų srautus. Dėl rekreacinių priemonių miškas mažiau šiukšlinamas, daroma mažesnė žala kraštovaizdžiui, mažinamas miško gaisrų kilimo pavojus ir pan.

Rekreacinės sistemos tobulinimui ir išvystymui yra suprojektuoti nauji rekreaciniai objektai, esami numatyti rekonstruoti, juos pertvarkant ar išplečiant. Visa tai išdėstyta atskiroje knygoje (VĮ Šilutės miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projektas), kuri yra sudėtinė VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto dalis, ir VĮ Šilutės miškų urėdijos valstybinių miškų rekreacinio planavimo schemoje (M 1: 50 000) (atsakingas vykdytojas – J. Lučka).

Priešvėjinių juostų formavimas. Vienas miškų sertifikavimo laikinojo standarto reikalavimų yra stabilių pamiškių išlaikymas ir jų formavimas. Parama pamiškių formavimui numatyta ir kaimo

plėtros programoje pagal priemonę ,,Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“. Ši veikla turėtų didinti miško atsparumą neigiamam vėjo poveikiui ir sudaryti tinkamą gyvenamąją aplinką augalams ir gyvūnams. Teisinių dokumentų, reglamentuojančių šį procesą, nėra, išskyrus Miško kirtimų taisyklių 76 punkto nuorodą. Žemiau pateikiamos Valstybinės miškų tarnybos rekomendacijos:

Medynų atsparumą vėjams galima padidinti formuojant priešvėjines juostas, pradedant jaunuolynais ir baigiant pribręstančiais medynais. Jos daromos iš vakarų, šiaurės-vakarų ir pietvakarių pusės. Rekomenduojamas 50-60 metrų juostų plotis medynų pakraščiais, besiribojantiems su laukais. Apie 10 m pločio miško juosta, besiribojanti su lauku, išretinama iki 0,4-0,5 skalsumo. Gilyn į mišką kas 10 metrų skalsumas didinamas po 0,1, kol už 50-60 m pasiekiamas 0,8-0,9.

Formuojant juostas iškertamas takas, II ardas, mažiausiai vėjams atsparūs medžiai, o paliekami atspariausi: ąžuolai, skroblai, klevai, liepos, maumedžiai, juodalksniai, pušys, beržai.

Pirmiausia priešvėjines juostas reikėtų formuoti eglynuose, kurių amžius – iki 60 metų, ir mišriuose medynuose, kurių amžius iki – iki 50 metų.

Kertant pamiškių biržes natūroje įvertinama esama medynų būklė, jų atsparumas vėjams. Rėžiant palaukines biržes paliekamos apsaugos zonos ar palaukių juostos. Paliekamos ar formuojamos juostos pažymimos biržių brėžiniuose. Kertant išsaugomos natūraliai susiformavusios tokios pamiškės. Paliktose juostose nekertamas trakas, pomiškis, nevykdomi sanitariniai kirtimai, paliekami biologinės įvairovės medžiai. Palaukių juostos formuojamos ir vykdant ugdomuosius kirtimus, pradedant jaunuolynų ugdymu. Kertant neintensyviai ir paliekant traką, mišrus medynas užtikrins tvarią ir įvairią apsauginę zoną, palaipsniui pereinančią į gretimus medynus. Neišlikus pamiškėms, atkuriant mišką kirtavietėse tokias juostas reikėtų formuoti iš želdomų medžių ir krūmų. Neatkurtose mišku kirtavietėse ruošiant miško želdinimo ir žėlimo projektus girininkijai turi būti suprojektuotos ir būsimos palaukių juostos.

2.13. MEDŽIOKLĖTVARKOS SPRENDINIAI

Leistina briedžių, elnių ir stirnų gausa apskaičiuota atsižvelgiant į medžioklės plotų pasiskirstymą pagal medynų mišrumą (1.26 lentelė) ir vadovaujantis didžiausio leistino elninių žvėrių tankio miškuose orientacinėmis normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. D1–162.

Apskaičiuotas leistinas briedžių, elnių ir stirnų bei rekomenduojamas šernų skaičius urėdijos miškuose pateiktas žemiau patalpintoje lentelėje.

2.25 lentelė. **Leistinas briedžių, stirnų ir šernų skaičius urėdijos miškuose**

Eil. Nr.	Girininkija	Leistinas žvėrių skaičius, vnt.				
		sąlyginiais elniais	briedžių	elnių	stirnų*	šernų**
1	Pėžaičių	52	6	6	112	35
2	Kintų	52	6	6	112	36
3	Švėkšnos	118	14	12	256	81
4	Stemplių	82	10	6	184	56
5	Norkaičių	55	6	6	124	38
6	Šiaudėnų	94	11	9	208	64
7	Šilutės	99	12	9	216	69
8	Vainuto	144	18	12	312	98
9	Pagėgių	66	8	6	144	45
10	Rambyno	47	6	3	104	33
11	Žemaitkiemio	97	12	9	208	66
Iš viso		**906**	**109**	**84**	**1980**	**621**

* - *miško ekotipo stirnų skaičius;*

*** - rekomenduojama šernų gausa, apskaičiuota atsižvelgiant į medynų mišrumą. Lapuočių miškuose rekomenduojama 18 šernų 1000 ha, mišriuose spygliuočių su lapuočiais – 13 šernų 1000 ha, mišriuose spygliuočių medynuose su nedidele lapuočių priemaiša – 10 šernų 1000 ha ir grynuose spygliuočių medynuose – 5 šernai 1000 ha miško.*

Iš 2.25 lentelės duomenų matyti, kad urėdijos miškuose leistina sąlyginių elnių gausa yra 906 žvėrys, t. y. leistinas žvėrių skaičius: 109 briedžiai, 84 taurieji elniai ir 1980 stirnų.

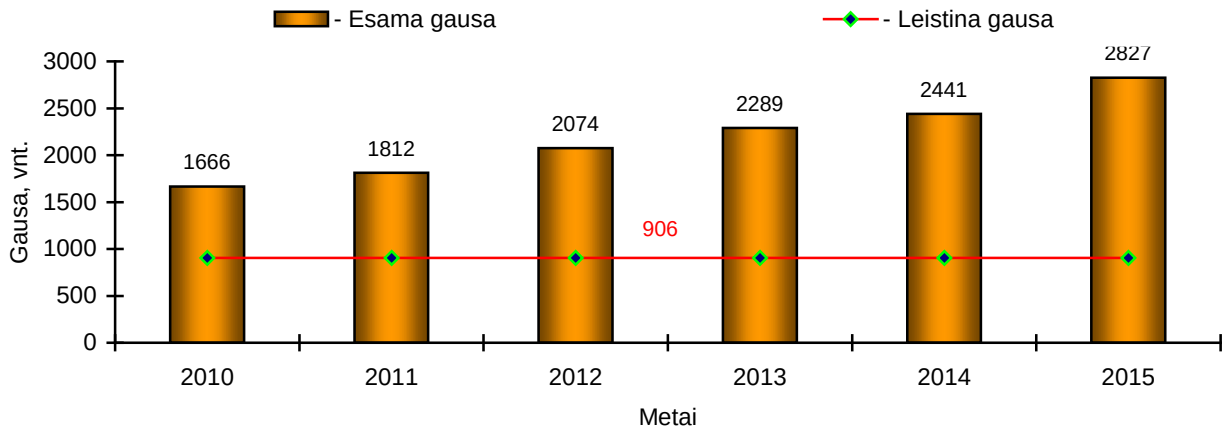

51 pav. Esama ir leistina elninių žvėrių gausa sąlyginiais elniais

VĮ Šilutės miškų urėdijos miškuose vyrauja lapuočių ir mišrių lapuočių su spygliuočiais medynai. Jie sudaro per 44 proc. bendro mišku apaugusio ploto. Miškuose gerokai mažiau mišrių spygliuočių su nedidele lapuočių priemaiša (apie 24 proc. – 18 pav.) medynų. Atsižvelgiant į elninių žvėrių gyvenamosios teritorijos rajonavimo principus, miškingumą ir miškų masyvų išsidėstymą, tikslinė elninių žvėrių rūšis yra briedis, antraeilė – stirna, nepageidaujama – taurusis elnias. Rajonavimo teritorijose, kuriose pagrindinė elninių žvėrių rūšis yra briedis, tauriųjų elnių populiaciją gali sudaryti iki 20 proc. briedžių populiacijos gausos (taikant koeficientą: 1 briedis = 3 tauriesiems elniams), miško ekotipo stirnų populiacija paliekama maksimaliai leistina, nes tarprūšinės konkurencijos tarp briedžių ir stirnų nėra. Lauko ekotipo stirnos urėdijos teritorijoje gali sudaryti apie 2140 vienetų, arba 535 vnt. sąlyginių elnių.

2.25 lentelėje pateikta leistina kanopinių žvėrių gausa, kuriai esant miškų ir žemės ūkio sektoriuje bus daroma minimali žala.

2015 metų preliminarios apskaitos duomenimis, VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje gyveno 332 briedžiai, 658 taurieji elniai, 4405 stirnos, 145 danieliai ir 678 šernai. Briedžių, tauriųjų elnių, danielių ir stirnų populiacijos prilygsta 2827 sąlyginiams elniams, todėl esama gausa yra 3,1 karto didesnė už leistiną. Tai lemia nemažą eglynų ir drebulynų pažeidimo mastą – nulaupyta žievė 315 ha ir nukandžiota ūglių 136 ha medynų plote. Stirnų populiacijos gausa miškų ūkiui daro minimalią žalą, nebent koncentruotose teritorijose. Šernų populiacijos gausa, preliminarios apskaitos duomenimis, sudarė 678 vnt., – tai nežymiai daugiau už leistiną gausą. Norint sumažinti žvėrių daromą žalą miškų ir žemės ūkio sektoriuje, būtina sureguliuoti kanopinių žvėrių gausą.

Norint nustatyti tikslų elninių žvėrių populiacijų dydį, medžioklės plotų vienetų naudotojai ir urėdijos atstovai privalo atlikti elninių žvėrių apskaitas, kurios turėtų būti vykdomos ne rečiau, kaip kas 2 metus. Iš gautų apskaitos rezultatų būtų galima planuoti ateinančio sezono elninių žvėrių sumedžiojimo intensyvumą. Esant elninių žvėrių populiacijos gausai (esant leistinam žvėrių skaičiui), medžioti galima prieaugio ribose: briedžius – iki 25 proc., tauriuosius elnius – iki 20 proc., stirnas iki 25 proc., šernus iki 80 proc. Atsižvelgiant į preliminarios apskaitos duomenis, kurie nėra labai patikimi, briedžių ir tauriųjų elnių populiacijas šiuo metu galima medžioti intensyviau nei priauga.

Tauriųjų elnių rujos vietose nuo rugsėjo 1 d. iki spalio mėn. 15 d. pageidautina riboti miško ruošos darbus.

Perspektyvios ir neperspektyvios bebravietės. Bebras sėslus gyvūnas. Vystydami veiklą bebrai patvenkia medynus, užtvenkia miško upelius ir griovius. Užtvenkdami kelių pralaidas ir pakelių griovius, gadina kelius. Tačiau bebrų veiklos poveikis yra daugialypis. Bebrų užtvankos sudaro palankias sąlygas paukščių įvairovei ir gausai. Bebrų užtvankų teritorijoje gerokai padidėja bendras organizmų skaičius ir įvairovė. Jų veikla svarbi išsaugant bioįvairovę.

Bebrai mažiau žalos aplinkai daro įsikūrę paežerėse, plačiose pelkėse ar didesnių upių pakrantėse, tačiau kai bebrai apsigyvena miško grioviuose tvenkdami medynus, žalos išvengti neįmanoma. Bebrų daroma žala aplinkai, nereguliuojant jų skaičiaus bebravietėse, gali viršyti elninių žvėrių daromus nuostolius miškui. Pralaidų bebrų užtvankose ar trobelių ardymas problemos nepanaikina, nes bebrai įsikuria gretimuose plotuose, kur tęsia įprastą veiklą.

Bebrai didelę žalą daro medynams maitindamiesi medžių žieve, ,,kirstami“ medžius, tvenkdami medynus ir gadindami melioracijos įrenginius. Atsižvelgiant į bebrų poveikį aplinkai bebravietės skirstomos į perspektyvias – toleruotinas (P) ir neperspektyvias – naikintinas (N). Perspektyvios bebravietės gali būti: pelkėse, paežerėse, upėse ir kituose vandens telkiniuose, kuriuose didelės žalos nedaro. Jose kasmet galima sumedžioti iki 20-25 procentų bebrų. Naikintinose bebravietėse – bebrus reikia išgaudyti, bebravietes sunaikinti.

Stirnos, taurieji elniai ir šernai sunkiai išgyvena gilias užsitęsusias žiemas, todėl papildomam šėrimui būtina paruošti minimalias pašarų atsargas: stirnai 42 kg, elniui 210 kg.

2.26 lentelė. **Minimalus kasmetinių papildomų pašarų kiekis esant leistinam žvėrių tankiui**

Eil. Nr.	Girininkija	Pašarai, t		Iš viso, t
		stirnoms	elniams	
1	Pėžaičių	4,7	1,3	6,0
2	Kintų	4,7	1,3	6,0
3	Švėkšnos	10,8	2,5	13,3
4	Stemplių	7,7	1,3	9,0
5	Norkaičių	5,2	1,3	6,5
6	Šiaudėnų	8,7	1,9	10,6
7	Šilutės	9,1	1,9	11,0
8	Vainuto	13,1	2,5	15,6
9	Pagėgių	6,0	1,3	7,3
10	Rambyno	4,4	0,6	5,0
11	Žemaitkiemio	8,7	1,9	10,6
Iš viso		**83,1**	**17,8**	**100,9**

2.26 lentelėje apskaičiuotas minimalus papildomų pašarų kiekis vienam žiemos mėnesiui, esant leistinai žvėrių gausai.

Žvėrys šeriami grubiaisiais, sultingaisiais ir koncentruotaisiais pašarais. Grubieji pašarai – silosas, šluotelės, šakos. Sultingieji – šakniavaisiai, daržovių ir vaisių perdirbimo atliekos, silosas. Koncentruotieji – įvairūs grūdai, jų atliekos, kombinuotieji pašarai. Grubiųjų ir sultingųjų pašarų santykis turi būti ne mažesnis kaip 1:3. Esant užsitęsusiai žiemai stirnų ir elnių pašarams būtina naudoti miško kirtimo atliekas ir didinti papildomą šėrimą.

Žemiau patalpintoje lentelėje parodyti esami biotechniniai įrenginiai girininkijose. Blogos būklės biotechninius įrenginius reikalinga taisyti.

Biotechniniai įrenginiai reikalingi siekiant minimizuoti daromą žalą miškų ir žemės ūkiams, pagerinti ir praturtinti mitybinę bazę, vykdyti selekcinę medžioklę ir reguliuoti žvėrių populiacijų gausą. Rekomenduojamų biotechninių įrenginių skaičius skaičiuojamas 1000 ha miško: ėdžios 3 vnt., šernų šėrykla 2 vnt., stacionariniai bokšteliai 5 vnt., žvėrienos apdorojimo aikštelės 1 vnt., laižyklos 6 vnt. Pašarinių laukelių plotas 1000 ha miško turėtų sudaryti apie 1 ha.

Medžioklės plotų naudotojai organizuoja veiklą pagal leidime naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius nurodytas sąlygas. Vykdyti biotechnines priemones, statyti ir eksploatuoti

medžioklės įrenginius, įrengti aptvarus, medžiotojai gali tik susitarę su miškų urėdijų administracija ar privačių žemės valdų savininkais.

2.27 lentelė. **Rekomenduojami biotechniniai įrenginiai ir pašariniai laukeliai**

Girininkija	Biotechniniai įrenginiai, vnt.				
	ėdžios	laižyklos	stacionarūs bokšteliai	žvėrienos apdorojimo aikštelės	pašariniai laukeliai, ha
Pėžaičių	10	19	16	3	3,2
Kintų	8	15	13	3	2,6
Švėkšnos	19	37	31	6	6,2
Stemplių	12	24	20	4	4,0
Norkaičių	11	22	18	4	3,6
Šiaudėnų	14	28	23	5	4,6
Šilutės	18	35	29	6	5,8
Vainuto	19	39	32	6	6,5
Pagėgių	10	21	17	3	3,5
Rambyno	8	16	13	3	2,6
Žemaitkiemio	14	28	23	5	4,6
Iš viso	**143**	**284**	**235**	**48**	**47,2**

Miško apsauga. VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijos miškuose gyvena keturios elninių žvėrių rūšys: briežiai, taurieji elniai, danieliai ir stirnos. Jaunesnio amžiaus želdinius ir žėlinius elniniai žvėrys pažeidžia nukąsdami ūglius, vyresnio amžiaus – nulaupydami žievę. Miškų inventorizacijos duomenimis, žvėrių pažeisti medynai užfiksuoti 451 ha plote. Didesnėse elninių žvėrių koncentracijos vietose želdiniai ir žėliniai yra labiausiai pažeidžiami, todėl būtina juos apsaugoti. Spygliuočių želdinius ir žėlinius iki 1,4 m aukščio reikia aptepti repelentais, aukštesnius, saugant nuo nulaupymo – aptverti vielos tinklu.

Miškas – pagrindinė elninių žvėrių gyvenamoji aplinka, kurioje sunkiausiu periodu jie randa prieglobstį ir maistą. Nuo miške esančio natūralaus pašaro išteklių priklauso elninių žvėrių mitybos sąlygos, jų išlikimo žiemos metu galimybė. Tačiau natūralus elninių žvėrių pašaras dažniausiai yra miškininkų ir miško savininkų puoselėjami miško želdiniai, žėliniai ir medynai. Atsižvelgiant į tai, kad elninių žvėrių populiacijos gausa viršija leitiną gausą ir, minimilizuojant daromą žalą želdiniams, reikia planuoti miško apsaugos priemones. Išlaikant pusiausvyrą tarp miškui daromos žalos ir elninių žvėrių skaičiaus, reikalinga naudoti prevencines priemones – tai tvoros, medelių apsaugos, repelentai ir kitos apsaugos priemonės. Taikant šias priemones, žvėrių daroma žala miškams sumažinama iki minimumo.

Kasmet atliekant miško želdinių inventorizaciją, fiksuojami ir daromi nuostoliai. Nustačius žvėrių daromos žalos augimą, reikėtų atlikti elninių žvėrių apskaitą Makeino–Jurgensono metodu. Nustačius elninių žvėrių skaičių, reikia reguliuoti jų kaimenes.

2.14. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

Biologinė įvairovė yra vienas svarbiausių aplinkos komponentų, skatinančių gamtinių sistemų produktyvumą, funkcinę įvairovę, palaikančių gamtinės aplinkos rezistentiškumą, adaptaciją, atsistatymo gebą. Tai pagrindinė globali gyvybės palaikymo sferos – biosferos – varomoji jėga.

Tarptautiniai susitarimai (Ramsaro konvencija, 1971; Berno konvencija, 1979; Biologinės įvairovės konvencija, 1992; Europos miškų ministrų konferencijų Strasbūre, Helsinkyje ir Lisabonoje rezoliucijos; Rio de Žaneiro Biologinės įvairovės konvencija, 1992 m; Buveinių direktyva, 1992; Bonos konvencija ir kt.), strateginės mūsų šalies nuostatos (Biologinės įvairovės išsaugojimo strategija ir veiksmų planas, 1997) turi įtakos teritorinio planavimo, ūkinės veiklos bei

gamtosauginėms priemonėms. Tarptautiniai susitarimai kiekvienai šaliai leidžia naudoti savus, papildomus biologinės įvairovės rodiklius ir indikatorius.

Biologine įvairove vadinama visų gyvybės formų ir darinių visuma. Ji apima genus, rūšis ir ekosistemas bei tarp jų vykstančius ekologinius procesus. Lyginant su kitomis ekosistemomis, miškams būdinga turtingiausia biologinė įvairovė.

Nacionaliniai teisiniai aktai miško valdytojus, savininkus ir naudotojus įpareigoja miškus naudoti tokiais būdais, kurie padėtų mažinti neigiamą poveikį aplinkai bei saugoti biologinę įvairovę.

Biologinės įvairovės išsaugojimas yra vienas iš svarbiausių ekologinės miškininkystės principų. Biologinės įvairovės projektiniai sprendiniai, siekiant ją išsaugoti ir gausinti, priimti valdos ir taksacinio sklypo lygmenyse. Valdos lygmenyje biologinę įvairovę užtikrina:

1. Išskirtos saugomos teritorijos. Jas sudaro nacionaliniai ir regioniniai parkai, valstybiniai draustiniai, saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai, vandens telkinių, laukų apsaugos zonos ir kt.
2. Miškų priskyrimas miškų grupėms ir pogrupiams, vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintais normatyvais ir priskyrimo tvarka.
3. Miško ūkinės veiklos projektavimas, vadovaujantis galiojančiais dokumentais: Miško kirtimų taisyklės (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478), Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (Žin., 2008, Nr. 45-1702; TAR, 2015-09-25, Nr. 2015-14257), Miškų sanitarinės apsaugos taisyklės (Žin., 2007, Nr. 42-1596), Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklės (Žin., 1995, Nr. 32-751; 2001, Nr. 56-1996; 2005, Nr. 150-5480), Miško genetinių išteklių išsaugojimo ir selekcijos plėtros programa (Žin., 2003, Nr. 28-1168), Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatai (Žin., 2007, Nr. 119-4345), Miško sėklinių medynų nuostatai (Žin., 2003, Nr. 99-4475), Medžioklės įstatymas (Žin., 2002, Nr. 65-2634; 2013, Nr. 67-3335) ir kt.

Pagal išvardintus dokumentus priimti sprendiniai, dėl biologinės įvairovės valdos ir sklypo lygmenyse, konkretizuojami 3.1.2 poskyryje – Projektinių sprendinių ekologinis vertinimas. Biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas sklypo lygmenyje:

1. Įvairiaamžių medynų formavimas vykdant neplynus kirtimus, paliekant gamtinę brandą pasiekusius medžius, pavienius medžius ar jų grupes. Pirmiausia paliekamos sengirės (klimaksinės miško bendrijos), medžiai milžinai, vertingi biologinei įvairovei palaikyti medžiai, medžiai su drevėmis, uoksais, antros ir trečios ekologinės grupės (labai vertingi biologiniai įvairovei) medžiai. Vertingi sėkliniai medžiai, nors ir atlikę savo funkciją, nerekomenduojami kirsti.
2. Gausinant miške negyvos medienos kiekį, rekomenduojama palikti dalį sausų stovinčių medžių, stuobrių, virtėlių, uoksinių ir drevėtų medžių, neliestas medžių juostas prie pelkių, šaltinių ir upelių.
3. Vykdant visų rūšių kirtimus, puoselėjami ir išsaugomi reti medžiai – miškinė obelis, paprastoji ir laukinė kriaušės, guobos, vinkšnos, trešnės ir kt. Konkrečios šių medžių vietos (sklypai) nurodytos taksoraščiuose.
4. Biologiniu požiūriu vertingi pelkiniai medynai yra neįtraukti į pagrindinius miško kirtimus (5A ir 5B boniteto pušynai ir 5 boniteto lapuočių medynai).
5. Projektuojant miško atkūrimą, pagal galimybę, pirmenybė teikta natūraliam miško žėlimui (II gr. miškuose – 82 proc. esamų plynumų, III gr. miškuose – per 34 proc. esamų plynumų ir daugiau kaip 33 proc. būsimų plyno kirtimų biržių, IVA gr. miškuose – apie 30 proc. esamų plynumų ir apie 26 proc. būsimų plyno kirtimo biržių). Želdomos medžių rūšys, mišrinimo schemos, parinktos pagal tikslinių, tvarių medynų formavimo principus. Mišrūs spygliuočių-lapuočių ir lapuočių-spygliuočių želdiniai sudarys apie 34 proc., mišrūs spygliuočių – daugiau kaip 49 proc. Lapuočiai (beržai, juodalksniai, drebulės) žels ir savaime, todėl ir grynuose spygliuočių želdiniuose formuosis mišrūs medynai.

6. Kertinės miško buveinės, biologinės įvairovės požiūriu, yra vertingi biotopai. Kertinių miško buveinių saugojimas sietinas su natūralios miško augmenijos palaikymu, retų ir nykstančių rūšių išsaugojimu, mišraus įvairiaamžio ir įvairiaardžio miško propagavimu. Urėdijos miškuose išskirtos ir saugojimui pateiktos 73 kertinės miško buveinės ir 32 potencialios kertinės miško buveinės, kurių bendras plotas valstybinės reikšmės miškuose sudaro 277 ha. Kertinių ir potencialių kertinių miško buveinių sąrašas pateiktas Gamtosaugos priemonių plane (aiškinamajame rašte).
7. Miško faunos gausinimui numatytos šios priemonės: pašariniai laukeliai (47 ha), papildomas kasmetinis faunos šėrimas (per 100 t). Saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietės ir perimvietės, Raudonosios knygos augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšių radvietės yra pažymėtos kartografinėje medžiagoje, jų žinialapiai pateikti jau minėtame Gamtosaugos priemonių plane, kuriame suformuotas GIS tematinis sluoksnis. Projektuojant pagrindinių miško kirtimų biržes, apie lizdavietes ir perimvietes paliktas nekertamo miško spindulys.
8. Pateiktos rekomendacinės priemonės dėl dalies nedidelių pelkučių, miško aikščių, laukymių Išsaugojimo nuo apaugimo medžiais ir krūmais. Saugomose teritorijose, siekiant išsaugoti atvirų pievų ir pelkių buveines bei rūšis, numatoma taikyti specialias gamtotvarkos priemones (sumedėjusios augalijos kirtimas, šienavimas ir kt.) nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose gamtotvarkos planuose išskirtose teritorijose.
9. Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994) bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Archeologijos objektų teritorijose (pilkapiai, piliakalniai, senovės gyvenvietės) draudžiami žemės judinimo darbai. Kultūros paveldo objektų vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose prieš pradedant vykdyti veiklą reikalinga derinti su Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu.
10. NATURA 2000 projekto įgyvendinimas, kuriuo siekiama užtikrinti ES paplitusių rūšių bei buveinių apsaugą. Paukščių apsaugai svarbių teritorijų bei vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, aprašymas pateiktas Gamtosaugos priemonių plane.

Savaiminės kilmės medynai urėdijos valstybinės reikšmės miškuose užima apie 52 proc. bendro visų medynų ploto. Mišrūs medynai sudaro daugiau kaip 69 proc. Pagal mišrumo pobūdį medynai, į kurių rūšinę sudėtį įeina 3 ir daugiau medžių rūšių, sudaro 23 proc., dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai, labiausiai atitinkantys biologinės įvairovės modelį, užima per 33 proc. ploto, arba 70 proc. viso mišrių medynų ploto. Toks medynų ploto pasiskirstymas pagal mišrumą, biologinės įvairovės požiūriu, vertinamas teigiamai. Suprojektuoti neplynieji pagrindiniai kirtimai pagal plotą užima apie 21 proc. viso pagrindiniais kirtimais kertamo ploto. Po plynųjų kirtimų apie 26 proc. kirtaviečių bus paliekama želti, per 74 proc. – želdoma.

VĮ Šilutės miškų urėdijai yra parengtas gamtosaugos priemonių planas (kaip sudėtinė vidinės miškotvarkos projekto dalis, atskira knyga (atsakingas vykdytojas – J. Lučka)), Gamtosaugos žemėlapis M 1: 50 000 bei urėdijos girininkijų Gamtosaugos priemonių planai, žemėlapiai M 1: 20 000.

2.15. SOCIALINĖS MIŠKO FUNKCIJOS STIPRINIMAS

Nacionalinė miškų ūkio politika formuojama ir įgyvendinama pagal keturias kryptis: bendrąją, ekonominę, ekologinę ir socialinę. Miškų ūkio politikos socialinė kryptis: visuomenės bendrųjų, su miškais susijusių, reikmių tenkinimas bei valstybinio ir privataus miškų ūkio plėtra bendrosios kaimo plėtros kontekste.

Demokratiniais pagrindais sutvarkytoje valstybėje ne tik miškų būklė, bet ir visuomenės nuomonė apie ją daro įtaką svarbiems miškų politikos ir verslo sprendimams. Todėl politiką

formuojančioms valstybės institucijoms, taip pat ir verslo atstovams, ypač svarbu, ką gyventojai galvoja apie šalies miškus, jų būklę, tvarkymą.

Visuomenę domina miškininkų veikla, stebima jų veikla giriose. Gyventojai nori gauti informaciją ne tik apie tai kas, kodėl ir kaip daroma, bet ir kokią įtaką tai turės jų gyvenimo kokybei. Viena darnaus miško vystymosi sąlygų – visuomenės supratimas ir pritarimas miškininkų veiklai, dėl to ir būtina kurti teigiamą miškininkystės ir miškininkų įvaizdį.

Aplinkos ministerijos Miškų departamento inicijuota Lietuvos gyventojų socialinė apklausa svarbiausiais miškų ūkio klausimais bei respondentų nuomonės analizė, kurią 2006 metais atliko Lietuvos miškų instituto Miško išteklių, ekonomikos ir politikos skyriaus darbuotojai, parodė, kad vertindami miško teikiamą naudą, dauguma respondentų mano, jog ekologinės ir socialinės miško funkcijos yra svarbesnės už ekonominę naudą. Per 63 proc. apklaustų gyventojų ir apie 57 proc. miško savininkų mano, kad ateityje didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas miškams, kaip biologinės įvairovės išsaugojimo bei oro kokybės gerinimo garantui. Antras pagal svarbą turėtų būti poilsis ir estetinis pasigėrėjimas mišku. Mažiausiai svarbi respondentams yra ekonominė miškų nauda.

Miškas svarbus praktiškai kiekvienam gyventojui. 2006 metų apklausos duomenimis, paskutiniaisiais metais miškuose lankėsi 96 proc. respondentų. Dažniausiai respondentai lankėsi miške grybaudami (66,2-67,1 proc.), poilsiaudami (45,2-54,5 proc.) ir uogaudami (44,0-45,1 proc.). Rečiausiai respondentai lankosi miške, kai jų tikslas yra medžioklė (2,7-3,2 proc.). Dažniausiai miške lankosi respondentai nuo 18 iki 25 metų amžiaus. Apie 14 proc. šios grupės respondentų miške lankosi kelis kartus per savaitę. Nuo 26 iki 70 metų respondentai miške dažniausiai lankosi 3-4 kartus per metus [14].

Beveik 45 proc. respondentų mano, kad Lietuvoje miškų yra pakankamai, per 36 proc. – kad per mažai, likusieji – 19 proc. – nežino arba į klausimą neatsakė. Daugiau kaip 54 proc. respondentų atsakė, kad jų apskrityje miškų yra pakankamai. Apie 55 proc. Marijampolės, 49 proc. Šiaulių ir per 47 proc. Klaipėdos respondentų mano, kad jų apskrityse miškų yra per mažai. Apie 69 proc. Alytaus apskrities gyventojų mano, kad miškų šalyje yra pakankamai.

Apie 76 proc. Klaipėdos respondentųmano, kad Lietuvos teritorijos miškingumas mažėja. Ši nuomonė vyrauja visose apskrityse.

Respondentai, gyvenantys kaimo vietovėje, mano, kad Lietuvoje miškų per mažai (apie 40 proc.), mieste (per 49 proc.) – pakankamai.

Miškų ūkis – labai svarbi šalies ūkio šaka. Daugiau nei 70 proc. apklaustųjų šalies gyventojų mano, kad žemės, miškų ūkis ir pramonė yra labai svarbūs arba svarbūs Lietuvos ūkio sektoriai, tačiau visose apskrityse miškų ūkis įvertintas kaip pats svarbiausias iš visų trijų paminėtų. Tačiau apklausos rezultatai taip pat rodo, kad šalies gyventojai nelabai domisi miškais ir miškų politikos įgyvendinimu. Aktyviausi tarp besidominčių – ūkininkai ir pensininkai. Ekonominę miškų naudą aukščiausiais balais įvertino Tauragės (vid. vert. balas – 5,05) apskrities respondentai, žemiausiais – Klaipėdos (vid. vert. balas – 4,76).

Visuomenės akimis šiuo metu miškai tvarkomi nei gerai, nei blogai. Apklausoje dalyvavę asmenys įvardijo visą eilę miškininkavimo problemų: per daug kertama, miškai prišiukšlinti, nevalomi (nevykdomi miško ugdymo ir sanitariniai kirtimai), neūkiškumas, mediena grobstoma, ir pan. Respondentės moterys blogiau vertina miškininkavimą valstybiniuose miškuose, o vyrai – privačiuose. Geriausiai miškininkavimą tiek valstybiniuose, tiek privačiuose miškuose vertina studentai, o blogiausiai – pensininkai. Mieste gyvenantys respondentai miškininkavimą valstybiniuose miškuose vertina blogiau nei kaimo vietovėje gyvenantys respondentai. Geriausiai miškininkavimą valstybiniuose miškuose vertina respondentai, turintys nuo 20,1 iki 50 ha miško, blogiausiai – turintys nuo 1,1 iki 3 ha miško [14].

Apie 37 proc. respondentų mano, kad Lietuvoje yra pakankamai saugomų teritorijų, per 5 proc. – kad jų per daug, o apie 34 proc. – mano, kad saugomų teritorijų yra per mažai.

Net 94 proc. respondentų pritaria miškininkų bendravimui su mokiniais, jaunųjų miško bičiulių veiklai.

Visi respondentai nurodė du pagrindinius šaltinius, kurie tiksliausiai informuoja žmones apie miškus ir miškų ūkį: miškų urėdijos (per 48 proc.) ir žiniasklaida (per 42 proc.). Respondentai nurodė tris pagrindines informavimo priemones, kurios efektyviausiai informuoja žmones apie miškus ir miškų ūkį: televizija (66,6 proc.), dienraščiai (40,8 proc.) ir radijas (32,8 proc.) [14]. Pageidaujama kuo daugiau informacijos gauti iš interneto.

Apklausų rezultatai aiškiai rodo, kad Lietuvoje būtina sukurti efektyvaus visuomenės informavimo ir grįžtamojo ryšio sistemą, daugiau dėmesio skirti viešiesiems ryšiams. Respondentai, kaip pagrindinį šaltinį, kuris, jų nuomone, tiksliausiai informuoja žmones apie miškus, miškų ūkį, nurodo miškų urėdijas. Todėl informacijos sklaidai ir visuomenės atsakui būtų galima geriau išnaudoti jau esamą miškų urėdijų infrastruktūrą.

Lietuvoje kasmet didėja privačių miškų plotas ir jų savininkų skaičius. Pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis, 2015 m. sausio 1 d. šalyje įregistruota 267,0 tūkstančiai miško savininkų, o jų valdomų miškų plotas siekia 832,1 tūkst. ha miško [18]. Nekilnojamojo turto registro (2014-07-01) duomenimis, urėdijos veiklos teritorijoje yra apie 14,3 tūkst. ha privačių miškų, padalintų į 3911 miško valdų. Miškininkystės žinių bei miškininkavimo patirties stoka yra viena iš svarbiausių problemų privataus miškų ūkio sektoriuje. Šilutės miškų urėdija per 2010 metus konsultavo 201 miško savininką, pardavė 326 tūkst. vnt. sodmenų. Miškų urėdija palaiko glaudžius ryšius su Šilutės rajono ir Pagėgių savivaldybių valstybinėmis įstaigomis, organizacijomis, mokyklomis. Urėdija organizuoja miško sodinimo talkas, inkilų kabinimo šventes.

Siekdami užkirsti kelią teisės pažeidimams, susijusiems su savavališku miško kirtimu, medienos gabenimu, jos apdirbimu bei brakonieriavimu, urėdijos darbuotojai glaudžiai bendradarbiauja su policijos pareigūnais.

Rūpinantis miškų atkūrimu, įveisimu, priežiūra ir apsauga, nepamirštama ir rekreacinė miško funkcija. Poilsiavimo ištekliams gerinti, rekreacinių miškų (II miškų gr.) medynuose turi būti formuojami įvairiaamžiai, grupinio medžių išsidėstymo, netaisyklingų kontūrų, ažūrinėmis lajomis medynai. Miškuose turi būti ir atvirų (neapaugusių mišku) plotų. Urėdijos rekreaciniuose miškuose pagrindinio naudojimo kirtimai neprojektuoti. Išretėję (0,3 skalsumo), bet geros būklės medynai paliekami augti, siekiant palaikyti medynų erdvinės struktūros įvairovę, estetinę vertę.

Retinimai ir einamieji kirtimai planuojami vykdyti nekertant valksmų, o mediena ištraukiama keliais ir kitomis natūraliomis linijomis.

Medynų atsparumas bus didinamas, paliekant augti sveikus, su gerai išsivysčiusia laja medžius, taip pat medžių rūšis, turinčias gilią šaknų sistemą.

Estetinės ir sanitarinės savybės bus gerinamos auginant įdomios išvaizdos medžius ir krūmus, įvairiai mišrinant medžių rūšis, formuojant įvairaus dydžio, amžiaus ir formos biogrupes, besikaitaliojančias su didesnėmis ir mažesnėmis aikštėmis. Tokie kraštovaizdžio (erdvių, sudėties) formavimo kirtimai suprojektuoti 7 ha plote. Intensyvaus rekreacinio ūkininkavimo (miško parkuose) sąlygomis reikėtų taikyti visas minėtų kirtimų rūšis kartu.

Didelis dėmesys bus skiriamas tiek rekreacinių, tiek visų kitų, gausiau žmonių lankomų miškų priežiūrai, įrengiant trumpalaikes poilsio vietas, automobilių parkavimo aikšteles, informacinius stendus ir rodykles, reguliuojant judėjimą, tvarkant pakeles, įrengiant rekreacinius ir specializuotus takus. Kitas, ne mažiau svarbus, darbų baras – jau įrengtų poilsiaviečių priežiūra, apsauga, įrangos atnaujinimas, pakeitimas patvaresne. Detalesnė informacija apie esamus ir projektuojamus rekreacinius objektus pateikta VĮ Šilutės miškų urėdijos rekreacinio tvarkymo projekte (atskira knyga).

Buvusiai neblogai ekonominei miškų urėdijų padėčiai, didesnį dėmesį skiriant socialinių miško funkcijų stiprinimui ir atskira eilute urėdijos privalomųjų miško tvarkymo darbų normose (nuo 2002 m.) įrašius lėšas, skirtas rekreacinių objektų įrengimui ir tvarkymui, šių objektų miškuose pradėjo gausėti, gerėti jų kokybė. Tęsiant rekreacinės infrastruktūros valstybiniuose miškuose plėtros, tvarkymo ir priežiūros darbus, per 2010 metus miškų urėdijoje atnaujinti 3 rekreaciniai objektai. Miškų urėdija, vykdydama patvirtintas Privalomųjų miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų normas, per paskutiniuosius 3 m. aplinkosaugos ir rekreacinių objektų

įrengimui ir tvarkymui išleido kasmet vidutiniškai po 81,5 tūkst. litų (arba vidutiniškai po 2,6 lito miško žemės ha).

Pažintinių ir mokomųjų objektų kūrimas leidžia visuomenei pažinti gamtos turtus, kultūros paveldo vertybes. Taip auklėjama visuomenė, ugdomas jos kultūringas elgesys gamtoje.

Socialinė miško funkcija valdos lygmenyje stiprinama tobulinant miškų suskirstymą į grupes ir pogrupius, projektuojant ūkinių priemonių sistemą, skatinančią vyraujančių miško funkcijų vystymą, normatyvais pagrįstą darbo vietų skaičių, miško verslų organizavimą pagal numatytą ruošti miško produkciją ir paslaugas.

2.16. NEMEDIENINIS MIŠKO NAUDOJIMAS

Miškai yra ne vien medienos, bet ir nemedieninių produktų (grybų, uogų, vaistinių augalų ir kt.) šaltinis. Nemedieniniai prekiniai produktai šalyje sudaro 5 proc. medienos vertės, o kitose Europos šalyse jų dalis siekia 14-15 proc. Lieka neįkainotos tokios vertybės, kaip biologinės įvairovės išsaugojimas miškuose, miško estetinės, rekreacinės, gamtosauginės, vandens, dirvų laukų apsaugos funkcijos, miškų panaudojimas mokslui ir mokymui, krašto apsaugai.

Ekspertų vertinimu, kasmet gaunamų nemedieninių produktų vertė šalyje sudaro ne mažiau kaip 10-15 proc. pajamų, gaunamų už medieną ir kitą miško produkciją. Pastarąjį dešimtmetį gerokai padidėjo grybų ir uogų naudojimas. Kai kuriuose šalies regionuose, ypač pietų ar pietryčių Lietuvoje, už grybus ir uogas gaunamos pajamos beveik prilygsta ar yra net didesnės už pajamas, gaunamas už medieną. Grybų, uogų rinkos plėtrai didelės įtakos turėjo smarkiai padidėjęs šių produktų eksportas į Vokietiją, Švediją, Prancūziją ir kitas Europos šalis. Ekspertų vertinimais, šalyje kasmet surenkama maždaug po 4-6 tūkst. t grybų ir miško uogų, iš kurių apie pusę to kiekio suvartoja vietos gyventojai.

2014 m. miškotvarka uoginių ir vaistinių augalų neinventorizavo. 1981 metais, kartu su medynų inventorizacija, buvo atlikta uoginių ir vaistinių augalų inventorizacija. Iš uoginių augalų daugiausiai buvo mėlynių ir aviečių, iš vaistinių – čiobrelių, dilgėlių, gailių, viržių.

Lietuvos miškuose auga apie 300 grybų rūšių, tačiau gyventojai renka ne daugiau 3 rūšių grybus. Apie Šilutės miškų urėdijos miškuose surenkamų grybų ir uogų kiekį duomenų nerasta. Grybų ištekliai apytikriai apskaičiuoti pagal miško augaviečių grybingumo normatyvą (Budriūnienė, 1990). Normatyvas sudarytas atsižvelgiant į grybingą medynų amžių, grybingų metų skaičių per kirtimo apyvartą, eksploataciniu laikant 40 proc. biologinio derliaus (2.28 lentelė).

2.28 lentelė. **Grybų ištekliai urėdijos miškuose**
(visi miškai)

Augavietės	Plotas, ha	Metinis eksploatacinis derlius	
		kg/ha	visame plote, t
Na	92	40	3,7
Šb, Nb	6250	36	225,0
Šc, Nc	7787	20	155,7
Lb, Lc	17653	14	247,1
Nd, Ld, Nf, Lf	1162	9	10,5
Ub, Uc, Ud	4049	5	20,2
Iš viso	**36993**	**x**	**662,2**

Duomenys apie urėdijos valstybinės reikšmės miškuose augantį traką pateikti 2.29 lentelėje

2.29 lentelė. **Miško trakas**

Vyraujančios trako rūšys	Plotas		Plotas, proc. pagal trako tankumą		
pavadinimas (kodas duomenų bazėje)	ha	proc.	retas	vidut. tankumo	tankus
Šaltekšnis (Št)	12230	63	35	19	9
Lazdynas (Lz)	2518	13	6	5	2
Karklas (Kr)	1743	9	4	4	1
Šermukšnis (Šm)	1281	6	2	3	1
Ieva (Iv)	1172	6	2	3	1
Amelenkis (Am)	232	1			1
Kadagys (Kd)	130	1	1		
Serbentas (Sr), gudobelė (Gd) ir kt.	105	1	1		
Iš viso:	**19511**	**100,0**	**51**	**34**	**15**
Proc. nuo mišku apaugusio ploto	67				

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose dažniausiai aptinkamas šaltekšnis (63 proc. medynų ploto), tankiausi jo sąžalynai sudaro 9 proc. ploto.

2.17.PROJEKTAVIMO YPATUMAI SAUGOMOSE TERITORIJOSE

Veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja Saugomų teritorijų, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos, Miškų, Teritorijų planavimo, Statybos bei kiti įstatymai, saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų planavimo dokumentai ir reglamentai, apsaugos sutartys, Žemės ir miško naudojimo sąlygos – LRV 1995-12-29 nutarimas Nr.1640. Saugomose teritorijose neleidžiama veikla, galinti pakenkti saugomiems kompleksams bei objektams (vertybėms). Europos Bendrijos svarbos buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų tvarkymo ypatumus nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.

Gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose draudžiama veikla nurodyta jau paminėto, Saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje.

Draustinių, biosferos poligonų, Europos Bendrijos svarbos buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribos pažymėtos planinėje-kartografinėje medžiagoje. Saugomos teritorijos aprašytos 1.2.6 poskyryje, konservacinio prioriteto saugomų teritorijų miškų charakteristika pateikta 1.3.6 poskyryje. Suprojektuota gamtosaugos ir specialiųjų, miško biologinę įvairovę praturtinančių priemonių visuma pateikta atskiroje knygoje – VĮ Šilutės miškų urėdijos gamtosaugos priemonių planas (aiškinamasis raštas – sudėtinė vidinės miškotvarkos projekto dalis) ir VĮ Šilutės miškų urėdijos gamtosaugos žemėlapyje M 1: 50 000 bei urėdijos girininkijų gamtosaugos žemėlapiuose M 1: 20 000.

Gamtosaugos priemonių plane visos suprojektuotos priemonės suderintos su miškų urėdija, atsižvelgiant ne tik į gamtosaugos, bet ir į socialinius bei ekonominius visuomenės ir miškų urėdijos interesus šioje teritorijoje. Ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota griežtai laikantis visų šią veiklą reglamentuojančių dokumentų, nedarant neigiamos įtakos saugomiems kompleksams.

Tarpinio naudojimo kirtimai saugomose teritorijose pagal aprėpiamą plotą sudarys per 96 proc., o pagal iškertamos medienos tūrį – apie 92 proc.

Ugdomaisiais kirtimais bus siekiama suformuoti atsparius ilgaamžius, vertingų medžių rūšių medynus, atitinkančius jų paskirtį arba siekiama išsaugoti natūralią aplinką ir sudaryti optimalias sąlygas saugomiems objektams išlikti bei gausėti. Metinė šių kirtimų apimtis saugomose teritorijų miškuose – 50 ha. Jaunuolynų ugdymu bus apimta 14 proc. viso ugdyti numatyto ploto. Ugdomieji kirtimai retinimo amžiaus medynuose sudarys – 16 proc., einamųjų kirtimų – 70 proc. Atliekant ugdymo kirtimus, valksmų kirtimas neprojektuotas ir galimas tik ten, kur nėra kelių ir kitų natūralių linijų, tinkamų medienai ištraukti. II grupės miškuose visų rūšių kirtimus rekomenduojama vykdyti kompleksiškai – vienu metu apimant visą kvartalą ar jų grupę.

2.30 lentelė. **Projektuojama metinė miško ūkinių priemonių apimtis saugomų teritorijų miškuose**

(valstybinės reikšmės miškai, tūris – likvidinis)

Ūkinės priemonės	Valstybiniai parkai		Valstybiniai draustiniai		Biosferos poligonai		**Iš viso**	
	plotas, ha	tūris, m^3	plotas, ha	tūris, m^3	plotas, ha	tūris, m^3	**plotas, ha**	**tūris, m^3**
Pagrindiniai kirtimai (2016–2020 m.), ha	35	7740	7	1440	115	31140	**157**	**40320**
iš jų – neplynieji	*3*	*620*	*3*	*180*	*15*	*1860*	***21***	***2660***
Jaunuolynų ugdymas	27	120	8	20	165	420	**200**	**560**
Retinimai	33	1090	7	170	69	2240	**109**	**3500**
Einamieji	37	1870	7	330	64	3690	**108**	**5890**
Specialieji kirtimai	x	300	x		x		**x**	**300**
Sanitariniai kirtimai	x	1640	x	220	x	1840	**x**	**3700**
Iš viso	**132**	**12760**	**29**	**2180**	**413**	**39330**	**574**	**54270**
Miško naudojimas iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m^3	x	1,75	x	0,58	x	4,27	**x**	**2,68**
Miško atkūrimas ir įveisimas, iš viso	40		3		21		**64**	
iš jų: - žėlimas	21		3		3		27	
- želdinimas	18				16		34	
- mišrus	1				2		3	

Saugomų teritorijų miškuose iš 1 ha medynų ploto projektuojama iškirsti tik apie 2,7 m^3 likvidinės medienos.

2.18. GAMTOTVARKOS PLANUOSE NUMATYTŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAVIMAS

VĮ Šilutės miškų urėdijos teritorijoje esančioms ,,Natura 2000“ teritorijoms parengti ir patvirtinti gamtotvarkos planai:

- Aukštumalos telmologinio draustinio;
- Vainuto miškų biosferos poligono;
- Kintų akvakultūros;
- Svencelės pievų;
- Ragainės vingio;
- Senrusnės ir Sennemunės ežerų.

Urėdijos valstybinės reikšmės miškai patenka tik Aukštumalos telmologinio draustinio ir Vainuto miškų biosferos poligono gamtotvarkos planų apimamas teritorijas. Minėtuose planuose suprojektuotos priemonės privalomos vykdyti. Plačiau – VĮ Šilutės miškų urėdijos gamtosauginių priemonių plane.

2.19. PRIEMONIŲ, KURIŲ ĮGYVENDINIMUI NUMATOMA TEIKTI PARAIŠKAS EUROPOS SĄJUNGOS PARAMAI GAUTI, PROJEKTAVIMAS

2014 m. gruodžio 12 d. Žemės ūkio ministerija Europos Komisijai oficialiai pateikė galutinį Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos projektą.

Žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriai yra vieni pagrindinių šalies ūkio sričių. Šiuose sektoriuose 2013 m. dirbo 11,8 proc. šalies užimtųjų darbuotojų (vidutiniškai ES žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose – 5 proc.). Lietuvos žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje sukurta pridėtinė vertė 2013 m. – 1198,7 mln. eurų arba 3,8 proc. šalies BPV, t. y. daugiau kaip 2 kartus daugiau nei vidutiniškai ES (195902,9 mln. eurų arba 1,7 proc. viso BPV).

2014–2020 m. viešoji programa (ES + LT lėšos) kaimo plėtrai mažėja 14 proc. lyginant su 2007–2013 m. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programoje numatytos priemonės, susijusios su miško paskirties žeme:

- Žinių perdavimas ir informavimo veikla (14 str.);
- Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos (15 str.);
- Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą (21–26 str.);
- Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos (30 str.);
- Miškų aplinkosaugos bei klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas (34 str.);
- Bendradarbiavimas (35 str.).

Dalis finansuojamų priemonių numatyta šiame vidinės miškotvarkos projekte.

Priemonė **„Žinių perdavimas ir informavimo veikla“** skirta teikti profesinio mokymo, įgūdžių įgijimo, parodomųjų projektų ir informavimo veiklos paslaugas žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimantiems asmenims, kitiems kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantiems subjektams, tokiu būdu keliant jų profesinę kvalifikaciją ir kompetenciją žemės ūkio, maisto, miškininkystės ir kitose kaimo plėtros srityse[19].

Paramos gavėjai: mokslo, studijų ir mokymo institucijos; įstaigos, turinčios teisę vykdyti formalųjį suaugusiųjų mokymą. Parama skirta naudotis: žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimantiems asmenims; kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantiems žemės valdytojams, labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms.

Pagal priemonę **„Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“** teikiamos paslaugos ūkininkams, jauniesiems ūkininkams, kitiems žemės valdytojams, miško savininkams, ir kaimo vietovėse veikiančioms MVĮ[20].

Paramos gavėjai yra konsultacijas ūkininkams, jauniesiems ūkininkams, kitiems žemės valdytojams, miško savininkams ir kaimo vietovėse veikiančioms MVĮ teikiančios konsultavimo įmonės, atrinktos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Naudos gavėjai: ūkininkai, jaunieji ūkininkai, miško valdų savininkai, kaimo vietovėse veikiančios MVĮ.

Priemonė **„Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“** yra skirta miškingumo ir miškų ekonominei vertei didinti, pažeistiems miškams atkurti ir prevencijai, miškų ekosistemų atsparumui ir aplinkosauginei vertei didinti bei atsinaujinantiems energijos šaltiniams panaudoti[21]. Neįskaitant miesto ir I (rezervatinių) miškų grupės miškų, priemonė skirta 98 proc. Lietuvos miškų ir dera su Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programos tikslais ir uždaviniais – didinti miškų teikiamą įvairiapusę naudą visuomenei atsižvelgiant į ilgą miško auginimo trukmę ir nuosavybės formų skirtumus bei sąveiką, taip pat užtikrinant darnaus miškų ūkio principų įgyvendinimą visuose šalies miškuose. Be to, šia priemone siekiama prisidėti prie Naujoje ES miškų strategijoje nurodytų tikslų: užtikrinti darnų ir tvarų daugiafunkcinio miškų potencialo valdymą, kad tinkamai veiktų būtinosios miškų ekosistemos funkcijos, saugoti miškus ir biologinę įvairovę nuo didelio audrų, gaisrų poveikio, patenkinti augančią paklausą esamiems ir naujiems produktams, atsinaujinančiai energijai reikalingos žaliavos paklausą.

Šia priemone bus skatinama didesnę dalį privačių miškų įtraukti į aktyvią miškų ūkio veiklą, siekiant tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principų įgyvendinimo, tuo pačiu skatinant naudoti darnų miškų valdymą užtikrinančius instrumentus – vidinės miškotvarkos projektus ar juos atitinkančius dokumentus.

Sprendžiant problemas, susijusias su miškų ūkio sektoriaus konkurencingumo didinimu, remiamos investicijos į miškų ūkio modernizavimą ir paslaugų teikimą, mažinančios skurdo riziką kaimo vietovėse, didinančios kaimo gyventojų pajamų lygį, sudarančios palankesnes sąlygas miškų sektoriaus verslo plėtrai, skatinančios kooperaciją ir biomasės panaudojimą energijos gamybai.

Sprendžiant problemas, susijusias su CO_2 kiekio mažinimu, pažeistų miškų atkūrimu bei miškų ekosistemų išsaugojimu ir aplinkosauginės vertės didinimu, teikiama rekreaciniu požiūriu

[19] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa (projektas).
[20] Ten pat.
[21] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa (projektas).

vertingose teritorijose didinant miškų plotus, skatinant gamtosauginių inovacijų diegimą, bei atkuriant gaisrų, stichinių nelaimių bei katastrofinių įvykių pažeistus miškus.

Priemonės įgyvendinimas prisideda prie šių ES kaimo plėtros politikos prioritetų ir tikslinių sričių įgyvendinimo:

1. Didinti ūkių perspektyvumą, skatinti inovacines ūkių technologijas tvarų miškų valdymą.

A. Miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miškų plotų plėtra. Šiai tikslinei sričiai daugiausia įtakos turi priemonės veiklos sritis, didinanti miškų sektoriaus gyvybingumą ir skatinant tvarų miškų ūkį – ,,Investicijos į miškininkystės technologijas“. Tuo tikslų remiamas miško kirtimo, apvaliosios medienos ir biokuro ruošos modernizavimas ir paslaugų tiekimas. Pagal šią tikslinę sritį parama teikiama privačių miškų valdytojams, savivaldybėms ir labai mažoms bei mažoms įmonėms.

2. Atkurti, išsaugoti ir pagerinti nuo žemės ūkio ir miškininkystės priklausančias ekosistemas.

A. Bioįvairovės, įtrauktos į Natura 2000 vietoves, aukštos gamtinės vertės ūkininkavimą ir Europos kraštovaizdžio būklę, atstatymas ir saugojimas. Šiai tikslinei sričiai daugiausiai įtakos turi priemonės veiklos sritys, prisidedančios prie aplinkai palankių ūkininkavimo sistemų, augalijos ir gyvūnijos zonų miškuose kūrimo ir (arba) jų priežiūros gerinimo: ,,Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“ ir ,,Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“. Tuo tikslu remiamos investicijos, didinančios miškų ekosistemų atsparumą ir aplinkosauginę vertę bei skatinančios pažeistų miškų ir jų ekosistemų atsparumą ir aplinkosauginę vertę bei skatinančios pažeistų miškų ir jų ekosistemų atkūrimą bei priežiūrą. Pagal šią tikslinę sritį parama teikiama privačių ir valstybinių miškų valdytojams. Tinkamos išlaidos:

- miškų priešgaisrinės apsaugos infrastruktūros kūrimo išlaidos (miško keliai, vandens paėmimo vietos, miško priešgaisrinių juostų įrengimas ir priežiūra;
- miškų gaisrų stebėsenos ir pranešimo apie juos įrangos diegimo ir gerinimo;
- gaisrų ir stichinių nelaimių, įskaitant kenkėjus bei ligas, pažeisto miško ir jo ekonominio potencialo atkūrimo;
- viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros įrengimo ir atnaujinimo;
- pamiškių formavimo;
- miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo;
- ne vietinių medžių rūšių medynų pertvarkymo (rekonstrukcijos) į vietinių medžių rūšių medynus;

miško dirvožemių apsaugos ir gerinimo ir kt.

Tinkamumo paramą gauti sąlygos yra nurodytos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programoje.

3. Skatinti ir efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose.

A. Atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimas bioekonomikos tikslais. Šiai tikslinei sričiai daugiausia įtakos turi priemonės veiklos sritis, skatinti naujų miškų ūkio technologijų ir atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimą – ,,Investicijos į miškininkystės technologijas“ Tuo tikslu remiamos investicijos į miškininkystės technologijas, skirtas biomasės gamybai ir skatinančias miško priežiūros ir kirtimo atliekų panaudojimą. Parama teikiama privačių miškų valdytojams, savivaldybėms ir labai mažoms ir mažoms įmonėms.

B. Anglies dvideginio absorbavimas ir jo emisijos žemės ūkyje ir miškininkystėje mažinimas. Šiai tikslinei sričiai daugiausiai įtakos turi priemonės veiklos sritys, skatinančios miškų veisimą ir neigiamiems klimato veiksniams atsparų miškų ūkį: ,,Miško veisimas“, ,,Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“. Tuo tikslu remiamas miško veisimas, pažeisto miško atkūrimas ir stichinių nelaimių prevencinių priemonių miškuose įdiegimas. Veiklos sričiai ,,Miško veisimas“ parama teikiama pateikus Miško želdinimo ir žėlimo projektą privačios žemės valdytojams ir

savivaldybėms, ,,Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“ – privačių ir valstybinių miškų valdytojams.

4. Skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrtą kaimo vietovėse.

A. Veiklos įvairinimo, mažų įmonių kūrimo ir plėtros, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas“. Šiai veiklos sričiai daugiausiai įtakos turi priemonės veiklos sritis, remianti mažas ir labai mažas ne žemės ūkio įmones, investicijas į ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, skatinanti gyventojų užimtumą ir nedarbo mažinimą – ,,*Investicijos į miškininkystės technologijas*“. Tuo tikslu remiamos investicijos, susijusios su miškų ūkio modernizavimu ir paslaugų miškų sektoriuje teikimu. Parama teikiama privačių miškų valdytojams, savivaldybėms ir labai mažoms bei mažoms įmonėms.

Priemonė – **„Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas“** nauju laikotarpiu neįgyvendinama, tęsiami mokėjimai už ankstesnių programavimo laikotarpiu prisiimtus įsipareigojimus[22]. Priemonė – **„Bendradarbiavimas“**, skirta skatinti bendradarbiavimo, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip du subjektai, formas, t. y. miškininkystės sektoriaus ir kitų subjektų bendradarbiavimo metodus. Paramos gavėjai – EIP veiklos grupė – pagal partnerystės sutartį sudaryta grupė, kurios tikslas – tikslingai suburti skirtingų tipų partnerius.

Miškotvarkos suprojektuotos priemonės pateiktos Gamtosauginių priemonių plane, rekreacinio sutvarkymo projekte, rekreacinio planavimo schemoje, taip pat vidinės miškotvarkos projekto aiškinamojo rašto 2.9, 2.10 ir 2.12 poskyriuose. Vidinės miškotvarkos projekto 2.7 poskyryje ,,Miško priešgaisrinė apsauga“ pateikta pradinė informacija, o esamų ir projektuojamų įrenginių vietos parodytos Priešgaisrinių priemonių žemėlapyje.

2.20. FSC MIŠKŲ TVARKYMO SERTIFIKAVIMO REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS MIŠKO ŪKINĖJE VEIKLOJE

Miškų sertifikavimas – vienas iš būdų pasauliniu mastu išsaugoti miškus ar atkurti sveikas ir vientisas miškų ekosistemas. Sertifikavimas – tai priemonė, siūlanti sprendimus, siekiant balanso tarp ekonominių poreikių patenkinimo ir miškų išsaugojimo. Miškų sertifikavimas reiškia miškų saugojimą, skatinant atsakingą miškų naudojimą ir atkūrimą. Miškų sertifikavimas – tai nepriklausomos trečiosios šalies atliekamas įmonės veiklos įvertinimas pagal atitinkamus standarto reikalavimus.

VĮ Šilutės miškų urėdijos valdomi miškai sertifikuoti 2003 m. Urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems valstybiniams miškams tais pačiais metais suteiktas FSC Miškų tvarkymo sertifikatas.

Kasmet miškų urėdijoje yra atliekamas miškų tvarkymo auditas, kurio metu tikrinama kaip urėdija laikosi FSC miškų sertifikavimo principų ir kriterijų. 2008 ir 2013 metais buvo atlikti urėdijos miškų resertifikavimo darbai, po kurių teigiamai įvertinus VĮ Šilutės miškų urėdijos miškų tvarkymą, buvo pratęstas sertifikato galiojimas. Gautas sertifikatas patvirtina, kad tvarkomas miškas atitinka griežtesnius nei nacionaliniuose teisės aktuose nustatytus aplinkosaugos, socialinius ir ekonominius reikalavimus. Ateityje miškų urėdijai, parduodančiai sertifikuotus produktus, finansinė nauda bus ženkliai didesnė, nes pirkėjams bus svarbiau įsigyti sertifikuotus produktus nei nesertifikuotus.

[22] Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa (projektas).

III. BAIGIAMOJI DALIS

3.1.PROJEKTINIŲ SPRENDINIŲ VERTINIMAS

3.1.1. EKONOMINIS VERTINIMAS (PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS METINĖS PAJAMOS IR IŠLAIDOS)

Ekonominis Šilutės miškų urėdijos planuojamos ūkinės veiklos vertinimas atliktas remiantis penkeriems metams suprojektuotų pagrindinių kirtimų biržių duomenimis bei dešimtmečiui suprojektuotų kitų kirtimų apimtimis. Pagrindiniais kirtimais kertamam tūriui sudarytas sortimentinės struktūros projektas. Sortimentinė struktūra įvertinta atsižvelgiant į suprojektuotų biržių tūrį ir vidutinį skersmenį pagal sudėtines medžių rūšis, taip pat į 2012–2014 metų rinkos situaciją. Ši struktūra gali keistis, priklausomai nuo situacijos rinkoje, pasikeitusių reikalavimų sortimentams, atskirų biržių ar miško masyvų medienos kokybės ypatumų ir kitų veiksnių. Kadangi situacija medienos rinkoje yra kintanti ir sunkiai prognozuojama, sortimentai įvertinti vidutinėmis paskutinių 3 metų kainomis (2012–2014 m.).

Pajamos ir išlaidos planuojamos atsižvelgiant į projektuojamą darbų apimtį bei realius urėdijos duomenis. Skyriuje pateikiamas numatomas urėdijos ūkinės veiklos pelningumas. Siekiant įvertinti jo priklausomybę nuo rinkos pokyčių, įvertinamas pelningumo jautrumas medienos kainų bei darbo užmokesčio pokyčiams.

Penkeriems metams suprojektuotose biržėse atskirų medžių rūšių medienos tūriai pagal metus išsidėsto tolygiai. Bendras metinis suprojektuotų pagrindinių kirtimų tūris kasmet svyruos tarp 89,6 tūkst. m³ ir 91,4 tūkst. m³ (3.1 lentelė).

Suprojektuotų biržių sortimentinė struktūra bei orientacinės pajamos pateikiamos 3.2 lentelėje.

3.1 lentelė. **Projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių tūrio struktūra pagal medžių rūšis**

Medžių rūšis	Mato vnt.	Metai					Vid. per 5 metus
		2016	2017	2018	2019	2020	
Pušis	m³	27858	28069	27138	27466	27195	27545
	%	30,5	31,2	30,1	30,5	30,3	30,5
Eglė	m³	30927	30554	29759	30275	32817	30866
	%	33,8	34,0	33,1	33,6	36,6	34,2
Ąžuolas	m³	1663	1577	2051	1354	1785	1686
	%	1,8	1,8	2,3	1,5	2,0	1,9
Uosis	m³	53	18	39	2	103	43
	%	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Beržas	m³	17212	17294	17722	17263	15649	17028
	%	18,8	19,3	19,7	19,2	17,5	18,9
Juodalksnis	m³	7442	6791	7587	7969	6165	7191
	%	8,1	7,6	8,4	8,8	6,9	8,0
Drebulė	m³	4209	3711	3604	4138	4176	3968
	%	4,6	4,1	4,0	4,6	4,7	4,4
Baltalksnis	m³	1096	811	1209	1028	896	1008
	%	1,2	0,9	1,3	1,1	1,0	1,1
Kitos rūšys	m³	951	1006	912	602	839	862
	%	1,0	1,1	1,0	0,7	0,9	1,0
Iš viso:	**m³**	**91411**	**89831**	**90021**	**90097**	**89625**	**90197**

3.2 lentelė. **Projektuojamų pagrindinių kirtimų biržių sortimentinė struktūra bei sortimentų vertė**

Sortimentas		Mato vnt.	Metai					Iš viso per 5 metus
			2016	2017	2018	2019	2020	
Rąstai	E	m³	10824	10694	10416	10596	11486	54016
		tūkst. Eur	691,8	683,4	665,7	677,2	734,1	3452
	P	m³	14208	14315	13840	14008	13869	70240
		tūkst. Eur	855,9	862,4	833,8	843,8	835,5	4231
	Ą	m³	798	757	984	650	857	4046
		tūkst. Eur	114,2	108,3	140,9	93,0	122,6	579
	U	m³	29	10	21	1	57	118
		tūkst. Eur	1,8	0,6	1,3	0,1	3,6	7
	B	m³	6368	6399	6557	6387	5790	31502
		tūkst. Eur	399,6	401,5	411,5	400,8	363,3	1977
	J	m³	2456	2241	2504	2630	2034	11865
		tūkst. Eur	130,6	119,2	133,2	139,9	108,2	631
	D	m³	968	854	829	952	960	4563
		tūkst. Eur	40,0	35,3	34,3	39,3	39,7	189
Popiermedžiai	E	m³	5567	5500	5357	5450	5907	27780
		tūkst. Eur	153,7	151,8	147,9	150,5	163,1	767
	P	m³	3622	3649	3528	3571	3535	17904
		tūkst. Eur	98,2	99,0	95,7	96,9	95,9	486
	B	m³	3442	3459	3544	3453	3130	17028
		tūkst. Eur	101,4	101,8	104,4	101,7	92,2	501
	D	m³	505	445	432	497	501	2381
		tūkst. Eur	12,1	10,7	10,4	11,9	12,0	57
Pjaut. smulki	SP	m³	10676	10684	10356	10500	10737	52951
		tūkst. Eur	519,4	519,8	503,9	510,9	522,4	2576
	LP	m³	5329	5011	5512	5253	4785	25889
		tūkst. Eur	205,3	193,0	212,3	202,3	184,3	997
Plokščių mediena	SP	m³	7918	7845	7633	7759	8308	39462
		tūkst. Eur	168,9	167,4	162,8	165,5	177,2	842
	LP	m³	4235	3972	4098	4206	3894	20405
		tūkst. Eur	85,9	80,5	83,1	85,3	79,0	414
Malkos		m³	13538	13081	13517	13278	12790	66204
		tūkst. Eur	318,9	308,1	318,4	312,8	301,3	1559
Iš viso:		**m³**	**90483**	**88914**	**89128**	**89189**	**88640**	**446355**
		tūkst. Eur	**3886**	**3832**	**3849**	**3820**	**3822**	**19209**

Urėdijoje vykmečiui planuojamas metinis pagrindinis naudojimas yra 85,4 tūkst. m³, o bendras metinis naudojimas – 111,7 tūkst. m³ likvidinės medienos. Vidutinis metinis kirstinos medienos kiekis pagal medžių rūšis pateiktas 3.3 lentelėje. Pagal šiuos duomenis pagrindiniai kirtimai sudarytų 76,5 proc., ugdymo – 16,1 proc., sanitariniai – 7,0 proc., specialieji kirtimai – 0,4 proc. viso iškertamos medienos tūrio. Eglės mediena sudarys 33,1 proc., pušies – 29,6 proc., beržo – 21,3 proc., juodalksnio – 7,0 proc., drebulės – 5,3 proc. viso iškertamos medienos tūrio.

3.3 lentelė. **Vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos kiekis pagal medžių rūšis**

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Pagrindiniai kirtimai	Ugdymo kirtimai	Sanitariniai kirtimai	Specialieji kirtimai	Visi kirtimai
Pušis	26090	5500	1900	400	33040
Eglė	29230	7800	2500	500	36980
Ąžuolas	1620	0	0	0	1720
Uosis	40				40
Beržas	16090	7200	1200	300	23790
Juodalksnis	6850	1700	1700	300	7900
Drebulė	3770	800	100	0	5720
Baltalksnis	950				1450
Kitos rūšys	760	100	0	0	1060
Iš viso	**85400**	**23100**	**7400**	**1500**	**111700**

Planuojama, kad padarinė mediena (be plokščių medienos) sudarys apie 82,7 proc., plokščių ir malkinė mediena – 17,3 proc. Detalesnis jos pasiskirstymas pateikiamas 3.4 lentelėje, o vertinimas nenukirsto miško kainomis – 3.5 lentelėje.

3.4 lentelė**. Vykmečiui planuojamas metinis kirstinos medienos pasiskirstymas pagal medžių rūšis ir padaringumą**

Medžių rūšis	Likvidinė mediena, m³				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	16520	10523	1933	4064	33040
Eglė	12943	13471	5335	5231	36980
Ąžuolas	586	630	142	362	1720
Uosis	6	17	9	8	40
Beržas	7137	8932	2747	4974	23790
Juodalksnis	1422	2467	1558	2453	7900
Drebulė	1431	1287	715	2287	5720
Kitos rūšys	349	796	427	938	2510
Iš viso	**40394**	**38123**	**12866**	**20317**	**111700**

Nenukirsto miško vertė apskaičiuota atsižvelgiant į patvirtintą šios vertės skaičiavimo metodiką. Planuojama, kad metinio kirstinos medienos kiekio vertė nenukirsto miško kainomis vidutiniškai sieks 1913,6 tūkst. Eur (3.5 lentelė).

3.5 lentelė. **Planuojamos metinės kirstinos medienos piniginis įvertinimas nenukirsto miško kainomis**

Medžių rūšis	Nenukirsto miško vertė, tūkst. Eur				
	Padarinė			Malkinė	Iš viso
	Stambi	Vidutinė	Smulki		
Pušis	581,9	259,7	9,9	4,9	856,4
Eglė	339,0	247,4	14,4	4,7	605,4
Ąžuolas	41,1	37,8	2,2	0,7	81,6
Uosis	0,3	0,6	0,1	0,0	1,0
Beržas	162,4	112,3	23,8	7,4	306,0
Juodalksnis	18,5	12,7	1,9	2,9	36,0
Drebulė	14,1	7,7	0,4	1,3	23,6
Kitos rūšys	2,1	0,7	0,3	0,6	3,6
Iš viso	**1159,4**	**678,8**	**52,9**	**22,5**	**1913,6**

Urėdijos metinės pajamos (3.6 lentelė) suprojektuotos atsižvelgiant į prognozuojamą kirstinos medienos sortimentinę struktūrą bei faktines apvaliosios medienos kainas.

Išlaidos, tiesiogiai priklausančios nuo gaminamos produkcijos apimties, planuojamos atsižvelgiant į 2014 m. sąlyginio produkcijos vieneto savikainą bei suprojektuotas darbų apimtis.

Esant dabartiniam išlaidų lygiui ir palankiai medienos kainų tendencijai, urėdija planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, bendrasis pelningumas siektų 9,9 proc., o pelnas prieš apmokestinimą – apie 510 tūkst. Eur. Prognozuojami urėdijos ekonominiai rodikliai yra gana optimistiniai, tačiau būtina pažymėti, kad praėjusiu laikotarpiu, kurio duomenimis buvo pagrįti skaičiavimai, urėdijos darbuotojų darbo užmokesti buvo mažesnis, nei vidutinis valstybiniame miško sekturiuje, o išlaidos miško atkūrimo ir įveisimo, apsaugos ir tvarkymo darbams sudarė taip pat mažiau, negu vidutiniškai sektoriuje. Atsižvelgiant į galimus rinkos pokyčius, šis planuojamas ūkinės veiklos rezultatas gali keistis.

Vertinant galimus medienos kainos, kaip esminio pajamų dydį lemiančio veiksnio, pokyčius (52 pav.), matyti, kad sumažėjus medienos kainai daugiau kaip 10 proc. ir esant dabartiniam išlaidų lygiui, urėdijos veikla taptų nuostolinga.

3.6 lentelė. **Planuojamos metinės pajamos ir išlaidos 2016–2020 metais**

Pavadinimas	Tūkst. Eur	Proc.
Pajamos	**5174,9**	**100,0**
iš jų: - už žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką	4668,2	90,2
- už transporto paslaugas	350,5	6,8
- kitos pajamos	156,2	3,0
Išlaidos	**4661,6**	**100,0**
iš jų: - apvalios medienos gamybos tiesioginės	1430,9	30,7
- pardavimų	178,0	3,8
- bendrosios administracinės	262,4	5,6
- girininkijų personalo išlaikymui	627,7	13,5
- miško priežiūros personalo išlaikymui	92,1	2,0
- miško želdinimui ir savaiminiam atsikūrimui	431,0	9,2
- miškų sanitarinei apsaugai	14,0	0,3
- miškų priešgaisrinei apsaugai	59,3	1,3
- rekreacinių objektų įrengimui	23,6	0,5
- transporto paslaugoms	306,2	6,6
- kitos išlaidos	1236,5	26,5
Pelnas	**513,2**	
Bendrasis pelningumas, proc.		**9,9**

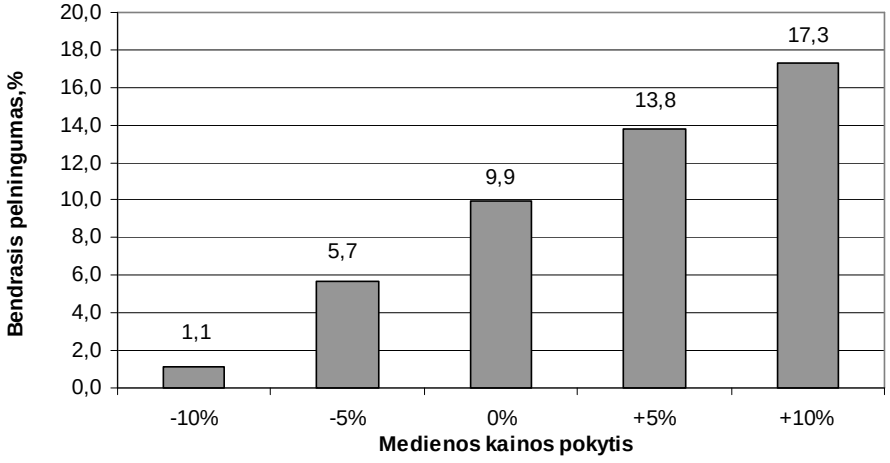

52 pav. Urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas medienos kainos pokyčiui

Urėdijos ūkinės veiklos pelningumo jautrumas darbo užmokesčio didėjimui buvo vertinamas atsižvelgiant į galimus pokyčius darbo rinkoje, įskaitant ir rangos darbų įkainių didėjimą dėl darbo užmokesčio kilimo. Nustatyta, kad, nepasikeitus kitoms sąlygoms, o darbo užmokesčiui padidėjus 15 proc., urėdijos pelningumas sumažėtų iki minimalaus (53 pav.).

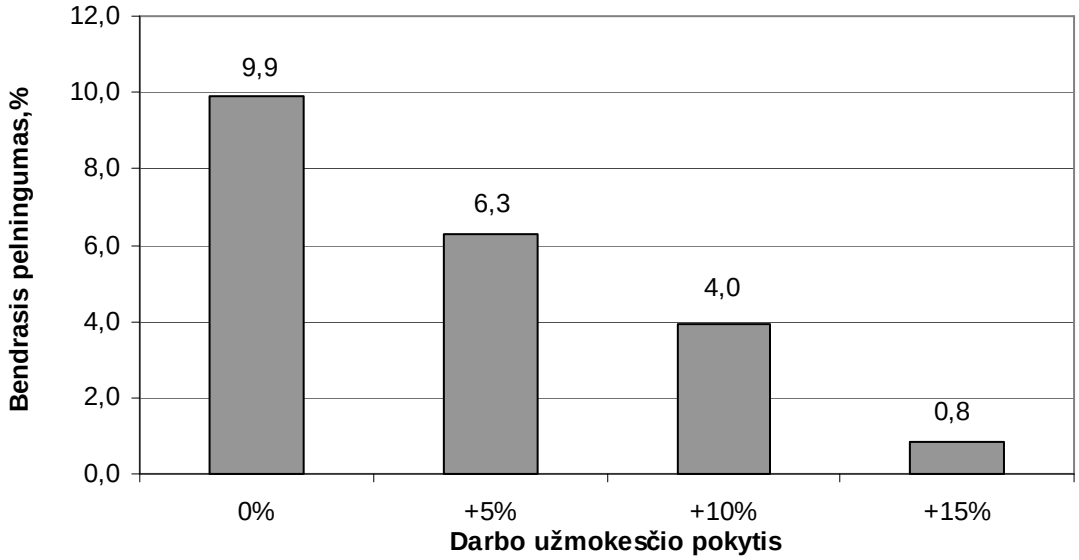

53 pav. Urėdijos bendrojo pelningumo jautrumas darbo užmokesčio pokyčiui

Numatomą pelningumo lygį, didėjant darbo užmokesčiui, galėtų užtikrinti tikėtinas medienos kainų kilimas, tačiau, esant neaiškiai rinkos situacijai, urėdija artimiausiu metu turėtų ieškoti rezervų, siekdama išlaikyti esamą pelningumo lygį.

3.1.2. EKOLOGINIS VERTINIMAS

Miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes. Ūkinė veikla projektuota atsižvelgiant į tarptautines rezoliucijas ir direktyvas: 1990 m. Strasbūro, 1992 m. Rio de Žaneiro, 1993 m. Helsinkio, 1998 m. Lisabonos. Šios rezoliucijos naujai išryškino miškotvarkos, kaip miškų politikos įgyvendinimo priemonės, vaidmenį. Strasbūro rezoliucijoje pareikšta - *ateities kartos turi teisę naudotis sveika ir neužteršta (kokybiška) aplinka, kuri, kalbant apie miškus, turi būti išreikšta ekologinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, atsispindinčiomis tvariame ir daugiatiksliame miškų ūkyje.*

Helsinkio ministrų konferencija dviem rezoliucijomis (Bendrieji nurodymai tvariam miškų ūkiui ir Bendrieji nurodymai biologinės įvairovės apsaugai Europos miškuose) dar labiau išryškino miškotvarkos vaidmenį ir uždavinius organizuojant tvarų miškų ūkį XXI amžiuje: tvarus miškų ūkis reiškia miškų ir miško žemių priežiūrą bei naudojimą tokiu būdu ir tokiu laipsniu, kurie palaikytų jų biologinę įvairovę, produktyvumą, gebėjimą atsikurti, gyvybingumą ir jų pajėgumą dabar ir ateityje atlikti atitinkamas – ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas lokaliniu, nacionaliniu ir globaliniu lygiais, kurie nedarytų žalos kitoms ekosistemoms. Biologinė įvairovė apima įvairovę viduje ir tarp rūšių bei ekosistemų. Rezoliucijose konstatuota, kad biologinės įvairovės išlaikymas visų tipų miškuose yra esminis tvaraus miško ūkio elementas.

Tvaraus miškų ūkio kriterijai ir rodikliai, patvirtinti Lisabonos ministrų konferencijoje (1998 m.), tapo kelrodžiu miškotvarkai, siekiant kontroliuoti tvarų miškų ūkį skatinančias ir biologinę įvairovę saugančias bei turtinančias ūkines priemones.

Siekiant įgyvendinti aukščiau įvardintų konferencijų numatytus tvaraus miško ūkio ir

biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus, miškotvarkinis projektavimas remiasi įstatyminėmis nuostatomis (Miškų įstatymu, Saugomų teritorijų įstatymu, Biologinės įvairovės išsaugojimo strategija ir veiksmų planu), atitinkamais poįstatyminiais aktais bei normatyvais.

Svarbiausi rodikliai, rodantys, kad Lietuvoje (ir konkrečioje miškų urėdijoje) miškų ūkis organizuojamas tvaraus ūkio principais, yra:

1. Miškų suskirstymas į grupes ir pogrupius pagal jų funkcinę paskirtį, ūkininkavimo tikslus ir ūkinį režimą užtikrina daugiatikslio ir diferencijuoto miško ūkio organizavimą (Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka ir normatyvai; Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarka).

2. Tolydinį miško naudojimą, medynų amžiaus struktūros gerinimą, miško apsauginių funkcijų išsaugojimą ir brandžios medienos panaudojimą laiku užtikrina pagrindinių kirtimų normos priėmimas pagal Pagrindinių kirtimų normos nustatymo metodiką ir biržių išdėstymas teritorijoje pagal Pagrindinių miško kirtimų taisykles. Išdėstant biržes ir vykdant tikslines priemones, jose svarbios šios ekologinės nuostatos:

- biržių dydžio, jų parametrų ribojimo skirtingų miško grupių miškuose; reikalavimas – visais galimais atvejais biržių ribas tapatinti su augavietės sąlygomis, besiskiriančių sklypų ribomis;
- plynų kirtimų ribojimas III grupės ir jų draudimas II grupės miškuose;
- kirtimo ir atkūrimo būdo parinkimas siekiant maksimaliai išnaudoti žėlimo galimybes;
- kertant biržes, palikti jose tolygiai arba atskiromis biogrupėmis išsidėsčiusius stuobrius, drevėtus ir uoksinius medžius, taip pat pavienius, ypač vyresnio amžiaus nei vidutinis kertamo medyno amžius pušų, ąžuolų, uosių bei kitų kietųjų ir minkštųjų lapuočių medžius;
- palikti vėjavartoms atsparias medžių grupes retų augalų radvietėse, prie šaltinių, upelių bei kitose ekologiniu bei estetiniu požiūriu vertingose vietose;
- pagrindiniai plyni ir neplyni kirtimai nevykdomi aplink retų paukščių rūšių lizdavietes Miško kirtimų taisyklėse nurodytu atstumu;
- nekirsti retai miške pasitaikančių rūšių medžių (miškinė obelis, papr. kriaušė, trešnė);
- didesnėse nei 1 ha plynųjų ir atvejinių pagrindinių kirtimų biržėse palikti ne mažiau kaip 7 gyvų medžių 1 ha (iš kurių ne mažiau kaip 3 būtų senesni arba storesni negu vidutiniai medžiai medyne) ir ne mažiau kaip 3 negyvų medžių 1 ha, didesnio kaip 20 cm skersmens (jeigu tokių medžių nėra, reikia palikti atitinkamą kiekį stuobrių);

3. Ugdymo kirtimai projektuoti pagal Miško kirtimų taisykles (Žin., 2010, Nr. 14-676; TAR, 2015-09-30, Nr. 2015-14478), kurių vienas iš pagrindinių tikslų yra medynų atsparumo vėjavartoms, sniegalaužoms ir kitiems nepalankiems gamtiniams veiksniams didinimas (tai kartu yra ir ekologinis reikalavimas). Be to, projektuojant ir vykdant ugdymo kirtimus, taikyti šias priemones:

- diferencijuoti ugdymo kirtimų intensyvumą vandens ir laukų apsauginiuose, rekreaciniuose miškuose, siekiant padidinti jų specifinių funkcijų atlikimo galimybes;
- išsaugoti esamą biologinę įvairovę ir sudaryti prielaidas ją padidinti;
- visais tikslingais atvejais formuoti mišrius medynus;
- nekirsti senų, artėjančių prie gamtinės brandos pavienių Ą, U, P ir kitų rūšių geros būklės medžių, jeigu 1 ha jų ne daugiau kaip 7 ir jie pasiskirstę tolygiai arba jų yra 1-2 nedidelės grupės;
- nekirsti retai aptinkamų rūšių medžių ir krūmų – miškinės obels, paprastosios kriaušės, pavienių klevų, liepų ir kt.;
- neleisti sumedėjusia augalija apaugti mažoms miško pelkutėms, pievelėms, laukymėms;
- visų mažų upelių ir šaltinių aplinką išlaikyti kiek įmanoma natūralesnę;
- ugdymo kirtimai zonose aplink retųjų paukščių lizdus ir kurtinių tuokvietes turi būti neintensyvūs, medynų skalsumas po šių kirtimų turi būti ne mažesnis kaip 0,6.

4. Projektuojant miško atkūrimą pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (Žin., 2008, Nr. 45-1702; TAR, 2015-09-25, Nr. 2015-14257), svarbiausias tikslas yra reglamentuoti tvarių ir produktyvių, daugiatikslės ir specialios paskirties miškų, atitinkančių šalies gyventojų ir ūkio poreikius, atkūrimą bei įveisimą, laikantis subalansuoto miško ūkio plėtros principų.

To siekiama šiais aspektais:

- ekosistemų apsaugos (IIA gr.) ir apsauginiuose (III gr.) miškuose pirmenybė teikiama žėlimui;

- formuojami mišrūs medynai, tikslinės medžių rūšys parenkamos pagal augavietes, želdinių rūšinė sudėtis ir mišrinimo schemos parenkamos pagal miško želdinių tipus, diferencijuotus pagal miškų paskirtį, pirmenybę teikiant mišriems želdiniams.

5. Pagal Miško sanitarinės apsaugos taisykles (Žin., 2007, Nr. 42-1596; 2010, Nr. 89-4724) numatytos priemonės, gerinančios miško sanitarinę būklę (sanitariniai, ugdymo kirtimai), rekomenduojamos prevencinės biologinės priemonės.

6. Pagal Miško priešgaisrinės apsaugos taisykles (Žin., 1995, Nr. 32-751; 2001, Nr. 56-1996; 2004, Nr. 130-4671; 2005, Nr. 150-5480) ir Valstybinę miškų priešgaisrinės apsaugos programą (Žin., 2002, Nr. 28-1004), parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas, apimantis visų nuosavybių miškus, kaip vientisą priešgaisrinių priemonių sistemą.

7. Parengtas medžioklėtvarkos projektas, kaip sudėtinė miškotvarkos projekto dalis, orientuotas į žvėrių populiacijų ekologinį talpumą, ūkinių ir apsaugos priemonių taikymą pagal Žvėrių sudarkytų miško želdinių ir pakenktų medynų inventorizavimo, atkūrimo ir ūkininkavimo metodinius nurodymus (LMI, 1994) bei žvėrių pakenktų medynų atkūrimą. Medžioklės plotų aprašymai ir medžioklėtvarkos sprendiniai pateikti pagal medžioklės plotų vienetus, sudarytus vadovaujantis Medžioklės įstatymo (Žin., 2002, 65-2634; 2013, Nr. 67-3335) nuostatomis.

8. Pagal Augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymą (Žin., 2001, Nr. 90-3144), Miško genetinių draustinių nuostatus (Žin., 2006, Nr. 91-3584) aprašyti genetiniai draustiniai, sėkliniai medynai, nustatyta medynų selekcinė grupė, pateikti žiniaraščiai, nustatytas sodmenų poreikis pagal suprojektuotą želdinimo normą.

9. Miško ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota atsižvelgiant į Saugomų teritorijų įstatymą (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), jo 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 24, 32 straipsnius, esamus saugomų teritorijų nuostatus, funkcinį zonavimą, apribojimus, numatytus atitinkamuose ūkinės veiklos reglamentavimo dokumentuose (Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir kt.). Ūkinių priemonių apimtis, apribojimai pateikti pagal konkrečias saugomas teritorijas. Pateikti patikslinti sklypų su saugomų ir Raudonosios knygos paukščių lizdavietėmis, perimvietėmis, tuokvietėmis sąrašai, žiniaraščiai (bendri ir kiekvienai girininkijai atskiri), pažymint minėtus objektus kartografinėje medžiagoje. Tai įgalina tiesioginius ūkinės veiklos vykdytojus atlikti saugomų gamtos objektų stebėjimą (monitoringą), t. y. fiksuoti dėl natūralių procesų arba ūkinės veiklos vykstančius pakitimus. Kertinės miško buveinės, projektuojant pagrindinius miško kirtimus, neįskaičiuotos į pagrindinį naudojimą (nors buveinių teisinis statusas ir ūkinės veiklos apribojimai dar nenustatyti), apribotos kitos priemonės. Kertinės miško buveinės – tai biologinės įvairovės požiūriu vertingi biotopai, todėl jos organiškai įtrauktos į esamą saugomų teritorijų sistemą, kaip vienas iš jos elementų, pagerinančių struktūrą.

10. Visi miškotvarkiniame projektavime naudoti ūkinės veiklos normatyvai yra paruošti atsižvelgiant į augaviečių tipus. Tai viena iš ekologinės miškotvarkos prielaidų, įgalinanti daugiatikslio miškų ūkio organizavimą, atsižvelgiant į miško ekosistemų ryšį su aplinka.

Miškų urėdijai suteiktas FSC miškų tvarkymo sertifikatas patvirtina, kad dirbama laikantis tvaraus ir subalansuoto miškų naudojimo principų (2.20 skyrius).

11. Kultūros paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2008, Nr. 59-2203) bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Archeologijos objektų teritorijose (pilkapiai, piliakalniai, senovės gyvenvietės) draudžiami žemės judinimo darbai. Kultūros paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose, prieš pradedant vykdyti veiklą, ją reikia derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu.

Urėdijos specialistams gali tekti spręsti ir naujus uždavinius, susijusius su Europos Sąjungos saugomų gamtinių teritorijų tinklo NATURA 2000 projekto įgyvendinimu Lietuvoje. Išskiriant buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas gali būti koreguojamos esamų saugomų teritorijų ribos, nuostatai, taip pat steigiamos ir naujos saugomos teritorijos. Kertinių miško buveinių

steigimo procesas ir jų statuso nustatymas taip pat nebaigtas. Todėl projektui galiojant gali tekti atlikti papildomus darbus, tikslinti ar koreguoti miškotvarkos projekto sprendinius. Tam svarbu vykdyti nepertraukiamą miškų apskaitą, nuolat palaikyti aktualizuotas miškotvarkos duomenų bazes.

3.1.3. SOCIALINIS VERTINIMAS

Miškai ne tik teikia medieną ir kitus miško produktus, bet yra ir esminis ekologinis veiksnys. Miškai, sudarydami daugelio gyvūnijos ir augalijos rūšių buveines, stabdydami dirvos eroziją, absorbuodami anglies dvideginį bei grynindami orą, saugodami gruntinius ir paviršinius vandenis, suteikia galimybę poilsiauti. Socialine miško reikšme suprantama nauda tų miško funkcijų, kurias visuomenė naudoja nemokamai. Tai grybai, uogos, vaistiniai augalai, poilsiavimas miškuose, medžioklė, biologinės įvairovės, vandenų ir dirvožemio apsauga.

Atsižvelgiant į bendras europines ir šalies tendencijas, akivaizdu, kad prioritetai visuomenėje sparčiai keičiasi. Šiandien visuomenė iš miškų ir miškų ūkio tikisi visai ko kito negu, sakykime, tikėjosi prieš dvidešimt metų. Panašu, kad vis didesnė visuomenės dalis, bent jau Europoje, kuo toliau, tuo mažiau vertina miškų ūkio, kaip medienos tiekėjo, funkciją. Žinoma, negalima manyti, kad miškai ateityje visai nebus naudojami medienos gamybai, tačiau gali būti, kad stengiantis patenkinti visuomenės lūkesčius ir paklausą rinkoje, miškų ūkis pasikeis.

Ateinančiam vykmečiui yra parengtas VĮ Šilutės miškų urėdijos rekreacinio sutvarkymo projektas. Jame pateikta bendra teritorijos apžvalga, esamo rekreacinio potencialo analizė ir išdėstyta projektuojama rekreacijos teritorinė sistema.

Daugiafunkcinė miškų ūkio vertė išliks ekonomikos, aplinkos, socialiniu ir kultūros požiūriais. Miškų ūkis teikia ir ateityje teiks atsinaujinančias ir ekologiškas žaliavas; jis išliks ypač svarbus kaimo vietovių ekonomikos vystymuisi, užimtumui ir gerovei.

3.2. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRIEŽIŪRA IR TIKSLINIMAS

3.2.1. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRIEŽIŪRA

Vidinės miškotvarkos projektų kokybę tikrina Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus ir jo teritorinių poskyrių pareigūnai. Tikrinant, vadovaujamasi Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta VMT direktoriaus 2010-01-14 įsakymu Nr.11-10-V (Žin., 2010, Nr. 45-2182; 2011, Nr. 45-2142; 2012, Nr. 119-6023; 2014).

Pagal normatyvinių dokumentų nuostatas, privalomos vykdyti vidinės miškotvarkos projekto dalys yra:

- pagrindinių kirtimų norma (nustatyta metinė pagrindinių kirtimų norma negali būti viršijama. Atrėžta 5 metų kirtimo apimtis turi būti artima nustatytai kirtimų struktūrai pagal miškų grupes ir vyraujančias medžių rūšis);
- jaunuolynų ugdymas (jaunuolynų iki 20 metų metinė apimtis pagal plotą);
- retinimai pernelyg tankiuose (0,9 ir didesnio skalsumo) medynuose ir medynuose, kuriuose smarkiai stelbiamos tikslinės medžių rūšys ir ugdyti medynus reikia skubos tvarka;
- miško atkūrimas (želdintinose kirtavietėse dirbtiniu būdu miškas atkuriamas ne vėliau kaip per trejus metus; paliekant žėlimui ne vėliau kaip per 4 metus nuo jų atsiradimo, o per šį laikotarpį neatžėlę sklypai atkuriami želdant; žuvusius želdinius ir žėlinius atkurti ne vėliau kaip per dvejus metus po jų atsiradimo);
- miško sanitarinė būklė – kenkėjų židinių kitimo ir atliktų priemonių apskaita, savalaikiai sanitariniai kirtimai (jais privaloma iškirsti vėjavartas, vėjalaužas, snieglaužas, džiūstančius, liemenų kenkėjų apniktus, apkrėstus grybinėmis ligomis, stipriai pažeistus bei sausuolius medžius, išskyrus atvejus, kai biologinei bei kraštovaizdžio įvairovei išsaugoti biržėse paliekami stuobriai ir uoksiniai medžiai) ir kitos apsaugos priemonės;

- aplinkosaugos reikalavimai – ūkinė veikla atsižvelgiant į nustatytą ūkinį režimą miško grupėse, specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, saugomų teritorijų nuostatus ir kitus normatyvinius dokumentus.

3.2.2. MIŠKOTVARKOS PROJEKTO TIKSLINIMAS

Miškotvarkos projekto sprendiniai gali būti pakeisti, nesibaigus vidinės miškotvarkos projekto galiojimo laikui arba pratęsus jo galiojimo laikotarpį. Pagal Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių 44 (Žin., 2010, Nr. 81-4249; TAR, 2015-10-13, Nr.15116) punktą, galiojantys vidinės miškotvarkos projektai gali būti tikslinami tik tada, kai:

- pasikeitė ūkinių priemonių vykdymą ir projektavimą reglamentuojantys teisės aktai;
- nustatyta tvarka pakeistas miškų priskyrimas miškų grupėms;
- dėl stichinės nelaimės paveikto miško būtina tikslinti suprojektuotas ūkines priemones;
- nustatyta tvarka pakeistas miško valdos plotas arba ribų konfigūracija, valda suskaldyta į mažesnes arba sujungta su gretima;
- tikrinant vidinės miškotvarkos projekto parengimo kokybę, buvo nustatyti dideli inventorizacijos netikslumai ir po to atliktas miško inventorizacijos duomenų patikslinimas;
- reikia papildomai suprojektuoti ar patikslinti priemones, kurioms teikiama ES parama;
- reikia patikslinti apsaugos ir tvarkymo reikalavimus kultūros paveldo objektų teritorijose ar apsaugos zonose;
- planuojamas rekreacinių objektų įrengimas miškuose, siekiant juos pritaikyti visuomenės poreikiams.

Jei valdos miškų charakteristika pakito dėl juose vykdytos ūkinės veiklos, vidinės miškotvarkos projekte tikslinti galima tik aplinkosaugines ir miško atkūrimo priemones.

Valstybinių miškų vidinės miškotvarkos projektus miško valdytojų užsakymu tikslina ir teikia derinti rengėjai, vadovaudamiesi šių taisyklių 18-21 punktais. Projektų patikslinimai tvirtinami ir skelbiami šių taisyklių 22 punkte nustatyta tvarka. Projektų tikslinimas registruojamas 23 punkte nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant tikslinimą liudijančius indeksus.

Bet koks suderintų ir įregistruotų privačių miškų vidinės miškotvarkos projektų tikslinimas turi būti derinamas, tvirtinamas ir registruojamas 28-34 punktuose nustatyta tvarka, prie registravimo numerio prirašant tikslinimą liudijančius indeksus.

Naujas vidinės miškotvarkos projektas tai pačiai miško valdai rengiamas tik po to, kai pasibaigia projekto galiojimo terminas.

Pagrindinių kirtimų normos keitimas. Pagal pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką, patvirtinta LR aplinkos ministro 2008-07-02 įsakymu Nr. D1-362 (Žin., 2008, Nr. 79-3135), *patvirtinta kirtimų norma gali būti perskaičiuojama, jeigu įvyko esminiai kiekybiniai ir kokybiniai miško rodiklių pasikeitimai, po naujos miškų inventorizacijos, taip pat stichinių nelaimių atvejais, kai kasmet šalies mastu išdžiūvusių, išverstų, išlaužytų, išdegusių arba kitaip pažeistų medynų tūris sudaro daugiau negu vieną ketvirtąją metinės kirtimo normos dalies. Jei įvyko pasikeitimai ir dėl jų naujai inventorizuoti miškų nereikia (pasikeitė administracinių vienetų ribos, kirtimo amžiai ir pan.), tai kirtimų normos perskaičiavimui naudojama bazinės miškų inventorizacijos medžiaga, aktualizuota einamiesiems metams dėl natūralios augimo eigos ir ūkinės veiklos įtakos (27 punktas).*

Valstybinių miškų valdytojai negali viršyti nustatytos 5 metų kirtimo normos pagal medžių rūšis (poūkius). Atskirų metų ploto kirtimo norma medžių rūšimis, sudarančioms pagrindinių miško kirtimų normoje daugiau kaip 20 proc., gali skirtis ne daugiau kaip ±5 proc., kitoms medžių rūšims leistinas nukrypimasnuo metinės ploto normos – iki 2 ha (29 punktas).

Sėkmingam miškotvarkos projekto įgyvendinimui miškų valdytojas ir miškotvarkos projekto rengėjas prisiima tam tikrus įsipareigojimus. Tai aptarta miškotvarkos paslaugų atlikimo sutartyje.

Literatūros sąrašas, šaltiniai ir nuorodos

1. A. Basalykas. Lietuvos TSR fizinė geografija. Vilnius, 1965. T [2], 496 p.
2. A. Juodvalkis. Dar kartą apie šiandienines ugdomųjų kirtimų problemas ir perspektyvas. Girios, 2011. Nr. 9(761), Nr. 10(762).
3. A. Kuliešis, E. Petrauskas. Lietuvos miškų naudojimo XXI amžiuje prognozė. Valstybinis miškotvarkos institutas, Lietuvos žemės ūkio universitetas. Kaunas, 2000. 145 p.
4. Aplinkos būklė 2008; 2012. Tik faktai. Atsakingas redaktorius – G. Liutkevičius. Aplinkos apsaugos ministerija. Vilnius, 2009. 127 p.; 2013. 142 p.
5. B. Gailiušis, J. Jablonskis, M. Kovalenkovienė. Lietuvos upės (hidrografija ir nuotėkis). Lietuvos energetikos institutas. Kaunas, 2001. 792 p.
6. Ilgalaikės (iki 2030 m.) medienos išteklių naudojimo prognozės. LŽŪU, mokslinio-taikomojo darbo ataskaita. Vadovas – prof. R. Deltuvas: LŽŪU, 2005. 22 p.
7. J. Grigaliūnas. Miškų gaisrai 1995–2002. Mūsų girios, 2004. Nr. 3.
8. J. Ruseckas. Miškų sausinimo sistemų būklė ir ją lemiantys faktoriai. Mūsų girios, 2003. Nr. 5.
9. K. Šliužas. Kas renka rastui kelią. Lietuvos žinios, 2014. Nr. 48.
10. Lietuvos apskritys 2003 m.: ekonominė ir socialinė raida. Statistikos rinkinys. Statistikos departamentas prie LR Vyriausybės. Vilnius, 2004. 502 [2] p.
11. Lietuvos ekonomikos perspektyvos. AB DNB Bankas, 2012. 53 p.
12. Lietuvos gamta. Saugomos teritorijos. Rengėjai: R. Barauskas, R. Baškytė ir kt. Kaunas, 2004. 391p.
13. Lietuvos gamtinė aplinka, būklė, procesai ir raida. Aplinkos apsaugos agentūra. Vilnius, 2008. 238p.
14. Lietuvos gyventojų socialinės apklausos svarbiausiais miškų ūkio klausimais bei respondentų nuomonės analizės atlikimas. Ataskaita. Lietuvos miškų institutas, Miško išteklių, ekonomikos ir politikos skyrius. Girionys, 2006. 260 p.
15. Lietuvos miško genetiniai ištekliai ir jų išsaugojimas. VšĮ Lietuvos miško selekcijos ir sėklininkystės centras, dr. V.Verbyla. Vilnius, 2003. 55 p.
16. Lietuvos miškotvarka ir jos raida. Autorių kolektyvas. VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas. Kaunas, 2002. 187 p.
17. Lietuvos miškų metraštis XX a. Sudarytojai: dr. V. Verbyla, A. Brukas, prof., habil. dr. L. Kairiūkštis. Vilnius, 2003. 631 p.
18. Lietuvos miškų ūkio statistika 2012, 2013, 2014. Valstybinė miškotvarkos tarnyba, 2012,2013, 2014. 184, 184, 183 p.
19. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas: Teritorijos raidos kryptys. Gamybos teritorijų raida. UAB ,,Urbanistika“, 2001.
20. M. Ancevičienė. Investicijos ir eksperimentai padeda konkuruoti. Verslo žinios, 2015. Nr. 85.
21. Miško sanitarinė apžvalga. Miškų sanitarinė būklė 2012, 2013, 2014 m. http://www.amvmt.lt. Miško sanitarinė apsauga. Lietuvos miškų sanitarinės būklės apžvalga, 2012, 2013, 2014. [Žiūrėta 2015-11-09].
22. Miškų našumo dinamikos vertinimo metodų ir normatyvų rengimas. 2005 m. tiriamojo darbo ataskaita. Vadovas – dr. A. Tebėra. Girionys, 2005. 18 p.
23. Miškų urėdijų 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 m. veiklos rodikliai. Parengė: Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos. Vilnius, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011. 56, 63, 61, 63, 63, 64, 63, 63, 63, 63,63 p.
24. Pagėgių savivaldybė, http://www.pagėgiai.lt. Struktūra ir kontaktai. Įstaigos. [Žiūrėta 2015-08-25].
25. Pagėgių savivaldybės teritorijos bendrasis planas. UAB ,,Nemunodeltos projektai“, 2007.33p.
26. Oficialiosios statistikos portalas (OSP), http://www.osp.stat.gov.lt. Gyventojai ir soc. statistika. [Žiūrėta 2015-07-11].
27. Pagėgių savivaldybės 2011–2020 metų strateginisplėtros planas. UAB ,,Vizart“. Pagėgiai, 2010. 117 p.
28. Šilutės miško pramonės ūkio organizacijos ir išvystymo projektas. Miškotvarka 1972–1973 m. Lietuvos ,,Miško projektas“, 1973. 328 p.
29. Šilutės miško pramonės ūkio organizavimo ir išvystymo projektas. Miškotvarka 1981 m. Lietuvos miškotvarkos įmonė ,,Miško projektas“, 1981–1982 m. 462 p.
30. Šilutės miškų urėdijos miškotvarkos projektas 1991–2000 m. Lietuvos valstybinis miškotvarkos institutas. Miškotvarka 1990 m. 459 p.
31. Šilutės rajono savivaldybė. Geografiniai ir demografiniai duomenys. https://www.silute.lt. [Žiūrėta 2015-05-28].

32. Šilutės rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. Bendrojo plano sprendiniai. UAB ,,Statybos strategija“. Vilnius, 2010. 84 p.
33. Šilutės rajono savivaldybės 2015–2024 metų strateginis plėtros planas. UAB ,,Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“. Vilnius, 2013. 93 p.
34. Verslas. Ekonomika, 2015-11-04.Lietuvos užsienio prekyba mediena ir medienos gaminiais 2015 m. I pusmetį (šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba, 2015-10-30).
35. VĮ Šilutės miškų urėdija. Vidinės miškotvarkos projektas (aiškinamasis raštas). Kaunas 2004–2005. 295 p.
36. VĮ Šilutės miškų urėdija, http:www.smu.lt/ Veiklos sritys [žiūrėta 2015-11-15],
37. VĮ Valstybinės miškų tarnybos internetinė svetainė (www.lvmi.lt/vmt). Valstybinė miškų apskaita, 2014-01-01. [Žiūrėta 2015-07-18].

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

PRIEDAI:

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	Nusausinta žemė
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
34765,7	14862,7		9054,0		652,0		43,4		384,2		31668,3					5,1		0,6	1681,1		102,8			
	29092,0		5175,3		1203,7		111,9		810,4		518,8		0,4		0,4	15,0		378,1	2595,4				10964,2	
Pasiskirstymas pagal administracinius vienetus																									
Klaipėdos r. sav.																									
3248,1	2493,6	1270,7	386,0	836,9	42,8	32,0		0,9	65,8	32,1	17,6	2620,7	0,4		0,4			0,9	34,1		584,6	568,7		7,4	826,9
Pagėgių sav.																									
5305,7	4575,8	1999,7	744,0	1832,1	314,8	145,1	95,4	11,9	159,6	94,4	123,9	5186,0					4,3	0,1	23,5		24,8	15,3		67,0	571,3
Šilutės r. sav.																									
26211,9	11592,3		6385,0		474,9		30,6		257,7		23861,6					4,1		0,6	1097,1		28,4			
	22022,6		4045,3		846,1		16,5		585,0		377,3					10,7		320,5	1986,0				9566,0	

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
34765,7	14862,7		9054,0		652,0		43,4		384,2		31668,3					5,1			0,6	1681,1		102,8		
	29092,0		5175,3		1203,7		111,9		810,4		518,8		0,4		0,4		15,0		378,1	2595,4				10964,2
Pasiskirstymas pagal girininkijas																									
Pėžaičių girininkija																									
1761,5	1623,6	762,8	196,5	664,3	34,5	28,3		0,9	50,0	26,2	13,3	1722,3						0,9	17,9		13,0	1,6		7,4	345,3
Kintų girininkija																									
4460,4	2529,9	1977,1	237,0	315,8	164,1	67,9			71,1	25,7	42,7	2807,8	0,4		0,4		0,1	0,6	79,7		1568,4	1249,5		3,4	1694,7
Švėkšnos girininkija																									
2551,0	2367,7	1136,9	395,8	835,0	44,2	33,5	0,5		65,0	39,6	32,6	2509,5							15,3		22,8	0,6		3,4	435,2
Stemplių girininkija																									
2849,4	2652,4	1250,6	729,6	672,2	70,5	63,0			71,4	25,6	8,3	2802,6							46,8						1517,7
Norkaičių girininkija																									
2563,3	2296,6	808,8	231,0	1256,8	54,5	46,6		23,7	72,3	44,9	74,3	2521,4						1,6	19,1		15,6	2,8		5,6	528,8
Šiaudėnų girininkija																									
2993,3	2797,0	1381,4	562,2	853,4	63,4	60,3			73,1	24,9	10,1	2943,6						0,2	45,8		3,7				1647,0

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Šilutės girininkija																									
4435,6	3255,2	1811,5	221,1	1222,6	109,1	69,1	5,1		107,5	57,8	155,3	3627,1					3,2		44,4	0,6	747,3	341,8		13,0	1127,6
Vainuto girininkija																									
3537,8	3300,4	1256,3	1314,1	730,0	108,7	92,4	10,9		63,9	15,4	11,7	3484,7					1,2	1,7	47,9					2,3	1899,6
Pagėgių girininkija																									
2854,0	2501,1	962,4	373,5	1165,2	118,7	111,4	1,2	11,9	75,1	44,4	68,2	2775,0					2,2	0,1	18,3		19,0	14,2		39,4	548,1
Rambyno girininkija																									
2357,8	1984,6	1022,4	369,2	593,0	196,1	33,7	94,2		82,8	49,1	55,7	2319,2					2,1		5,1		5,8	1,1		25,6	23,2
Žemaitkiemio girininkija																									
4401,6	3783,5	2492,5	545,3	745,7	239,9	45,8		6,9	78,2	30,6	46,6	4155,1					6,2		37,8		199,8	69,5		2,7	1197,0

2015.12.06 16:47

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
34765,7	14862,7		9054,0		652,0		43,4	384,2		31668,3						5,1		0,6	1681,1		102,8		
	29092,0		5175,3		1203,7		111,9	810,4		518,8	0,4		0,4		15,0		378,1	2595,4			10964,2		
Pasiskirstymas pagal kadastro vietoves																								
Agluonėnų																								
445,3	408,6	145,1	78,0	185,5	10,5	7,1		0,9	8,5	4,0	7,8	436,3					0,9	8,1					245,8
Drevernos																								
902,3	309,3	273,0	4,1	32,2	5,3	1,1			6,3	2,0	1,9	322,8	0,4		0,4			7,7		571,4	566,9			208,8
Skomantų																								
1440,7	1334,1	675,0	131,6	527,5	24,0	21,2			44,5	23,9	7,6	1410,2						9,9		13,2	1,8		7,4	103,6
Šalpėnų																								
459,8	441,6	177,6	172,3	91,7	3,0	2,6			6,5	2,2	0,3	451,4						8,4						268,7
Benininkų																								
1380,9	1240,8	446,4	171,4	623,0	40,2	38,9		6,7	34,6	20,5	29,3	1351,6					0,2	5,2		0,5	0,5		23,4	130,4
Bikavėnų																								
1191,1	1099,3	460,8	382,9	255,6	52,9	49,6			20,1	4,7	2,6	1174,9						15,7					0,5	822,8

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Bliūdsukių																									
344,2	320,6	147,3	64,1	109,2	11,9	10,9			6,0	1,8	0,7	339,2						0,2	1,1		3,7				10,9
Grygališkės																									
6,2	0,8			0,8							4,0	4,8						1,0	0,4						
Inkaklių																									
1571,6	1437,8	766,4	182,0	489,4	43,3	35,9			42,6	25,2	21,0	1544,7							5,6		17,9			3,4	165,0
Jonaičių																									
911,0	813,6	308,0	49,2	456,4	33,1	30,7	2,1		30,4	21,7	20,4	897,5							9,9		3,1	1,3		0,5	29,2
Juknaičių																									
2878,7	2415,9	1752,8	230,7	432,4	181,1	19,8		6,9	54,0	20,8	38,9	2696,8							21,6		159,9	36,5		0,4	734,1
Katyčių																									
6,6	6,4	6,4							0,2	0,2		6,6													
Kintų																									
1889,4	1247,0	934,2	109,2	203,6	33,8	10,8			27,8	10,8	34,1	1342,7					0,1	0,6	21,2		521,4	266,5		3,4	506,5
Lumpėnų																									
233,7	204,0	136,8	18,9	48,3	4,9				6,3	5,3	13,0	228,2					1,6		0,4					3,5	10,9
Natkiškių																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė								Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku									Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti			iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
324,4	270,9	101,3	34,8	134,8	41,3	40,1	1,2		4,4	2,1	1,2	317,8							3,5		1,8	1,8		1,3	133,6
Pagėgių mst.																									
1,6	1,4	1,4							0,2			1,6													
Pagrynių																									
1100,6	801,6	755,8	11,8	34,0	38,2	9,3			27,7	8,9	69,2	936,7							14,8		148,6	120,2		0,5	862,0
Pašyšių																									
278,7	262,2	156,7	23,5	82,0	2,9				8,5	5,2	2,9	276,5							1,2		1,0	0,2			13,1
Piktupėnų																									
167,1	149,3	76,0	28,3	45,0	1,8	1,8			6,2	3,2	0,9	158,2							0,7		1,0			7,2	4,9
Ramučių																									
216,9	193,2	117,2	17,4	58,6	6,9	4,0	2,6		10,0	4,2	2,1	212,2							2,3		1,7	1,4		0,7	37,5
Rusnės mst.																									
691,6	315,3	315,3							0,6	0,2	1,5	317,4							1,8		372,4				
Saugų																									
4071,0	3593,3	1194,7	431,7	1966,9	122,7	105,4	0,4	23,7	119,2	67,8	132,6	3991,5					3,1	1,6	44,1		14,3	1,4		16,4	1112,5
Stoniškių																									
94,2	90,1	14,9	1,3	73,9					2,0	1,2		92,1							0,1					2,0	

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Šilgalių																									
962,1	826,2	326,6	139,0	360,6	35,4	30,6		5,2	28,5	18,0	35,0	930,3					2,0	0,1	8,8		15,7	11,9		5,2	272,1
Šilutės mst.																									
13,3	11,4		10,2	1,2					0,2	0,1	0,5	12,1					0,1			0,6				0,5	
Šylių																									
3016,2	2839,3	1333,3	703,2	802,8	61,1	58,1			62,2	22,4	7,8	2970,4					1,2		44,6						1388,4
Švėkšnos																									
3367,7	3137,5	1486,4	854,8	796,3	78,4	70,9			86,3	29,6	11,0	3313,2							54,5						1981,2
Traksėdžiai																									
1353,4	546,9	546,9			49,8	1,7			15,4	7,9	8,3	620,4							35,3		697,7	636,4			418,0
Usėnų																									
1126,7	992,0	551,0	289,8	151,2	55,9	26,0			13,7	3,5	4,8	1066,4					6,2		14,9		38,9	32,8		0,3	449,8
Vainuto																									
1455,3	1352,4	460,6	600,9	290,9	38,3	26,2	10,9		33,9	7,5	4,0	1428,6						0,7	24,2					1,8	861,0
Vilkyčių																									
721,7	636,1	298,5	83,9	253,7	35,8	15,6	0,5		26,2	15,2	10,9	709,0							7,3		5,4	0,4			174,0
Vilkyškių																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
2141,7	1793,1	896,3	350,3	546,5	191,2	33,7	94,2		77,4	44,1	44,5	2106,2					0,5		4,8		5,8	1,1		24,4	19,4

2015.12.06 16:48

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
34765,7	14862,7		9054,0		652,0			43,4	384,2			31668,3						5,1		0,6	1681,1			102,8	
	29092,0		5175,3		1203,7			111,9	810,4		518,8		0,4		0,4		15,0		378,1		2595,4				10964,2
Pasiskirstymas pagal miškų grupes ir pogrupius																									
I grupės miškai																									
938,8	530,2	530,2			4,7				1,6	0,3	8,4	544,9							4,1		389,8	12,5			39,9
Rezervatiniai miškai																									
609,4	374,7	374,7			4,7				1,3	0,2	8,4	389,1							3,5		216,8	12,5			39,9
Rezervatiniai miškai																									
329,4	155,5	155,5							0,3	0,1		155,8							0,6		173,0				
II grupės ekosistemų apsaugos miškai																									
7957,9	5466,4	4038,0	409,3	1019,1	150,5	2,2	5,1	13,4	129,7	65,7	121,8	5881,8	0,4		0,4		1,7	1,2	67,4		1996,6	1631,4		8,8	1995,1
Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių, sklypų miškai																									
19,1	19,1	19,1										19,1													
Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrančių miškai																									
193,3	175,6	108,2	10,2	57,2	0,4				3,9	2,0	5,9	185,8					0,1	0,6	0,8		4,0	2,9		2,0	8,0

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Draustinių miškai																									
7587,9	5139,2	3798,0	395,0	946,2	130,6	2,2	5,1	13,4	124,0	62,3	114,7	5521,9	0,4		0,4		1,6	0,6	64,0		1992,6	1628,5		6,8	1912,6
Draustinių miškai																									
39,5	38,8	19,5	3,9	15,4					0,7	0,4		39,5													3,0
Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių, sklypų miškai																									
97,6	76,0	76,0			18,4				1,0	1,0	1,2	96,6							1,0						71,5
Priešeroziniai miškai																									
20,5	17,7	17,2	0,2	0,3	1,1				0,1			18,9							1,6						
II grupės rekreaciniai miškai																									
749,6	679,8	398,9	74,7	206,2	16,0		6,3		23,5	13,8	20,1	739,4					0,2		3,2	0,6	3,4	0,9		2,8	34,4
Miško parkai																									
234,5	204,2	107,5	21,8	74,9	1,3				9,1	5,4	14,8	229,4					0,1		1,0		1,7			2,3	15,4
Rekreaciniai miško sklypai																									
501,8	464,2	291,4	42,7	130,1	14,7		6,3		14,2	8,3	4,8	497,9							2,2		1,7	0,9			19,0
Miestų miškai																									
13,3	11,4		10,2	1,2					0,2	0,1	0,5	12,1					0,1			0,6				0,5	
III grupės miškai																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
5131,5	4352,8	2420,6	772,9	1159,3	314,1	88,8	54,3	8,9	147,6	72,9	119,7	4943,1					2,4	0,2	60,5		101,0	1,0		24,3	1458,0
Laukų apsauginiai miškai																									
3,7	3,3	1,5		1,8	0,2							3,5						0,2							
Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai																									
73,8	71,6	25,4	13,6	32,6					2,0	2,0		73,6					0,2								2,9
Draustinių miškai																									
1273,9	1043,2	556,5	162,0	324,7	140,6	19,8	52,3		45,6	22,2	16,2	1245,6					0,4		5,4		3,5	0,5		19,0	127,2
Valstybinių parkų apsauginių zonų miškai																									
1887,5	1499,9	1043,8	174,3	281,8	126,0	28,7	2,0	6,9	50,4	25,0	73,0	1756,2							36,7		94,5			0,1	796,9
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai																									
1875,1	1717,6	776,2	423,0	518,4	47,3	40,3		2,0	49,3	23,5	30,5	1846,7					1,8		18,4		3,0	0,5		5,2	531,0
Miško sėkliniai medynai																									
17,5	17,2	17,2							0,3	0,2		17,5													
IV grupės miškai																									
19987,9		7475,0		6669,4		561,0		21,1		231,5		19559,1						3,7				35,3		66,9	
	18062,8		3918,4		718,4		46,2		508,0		248,8						10,7		242,9		104,6				7436,8
Ūkiniai miškai																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
19987,9	7475,0		6669,4		561,0		21,1	231,5		19559,1							3,7			35,3		66,9		
	18062,8		3918,4		718,4		46,2	508,0		248,8						10,7		242,9		104,6				7436,8

2015.12.06 16:51

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Iš viso																									
34765,7	14862,7		9054,0		652,0		43,4	384,2		31668,3						5,1			0,6	1681,1		102,8		
	29092,0		5175,3		1203,7		111,9	810,4		518,8	0,4		0,4		15,0		378,1		2595,4			10964,2		
Pasiskirstymas pagal funkcines zonas																									
14231,3	5285,9		5334,4		388,5		23,1	202,9		13891,0						3,8			0,6	38,3		69,0		
	12706,9		2086,6		513,7		35,3	384,9		262,4					11,7		142,5		112,7			3523,6		
Stemplių kraštovaizdžio draustinis																									
236,5	224,6	167,0	36,8	20,8				5,5	1,3	0,1	230,2							6,3					226,9	
Veiviržo kraštovaizdžio draustinis																									
929,2	867,6	510,9	62,3	294,4	5,2			26,8	16,8	15,8	915,4							2,1		6,4	0,5	5,3	10,1	
Graumenos hidrografinis draustinis																									
29,3	27,7	9,5	7,3	10,9				0,9	0,2		28,6							0,7					13,8	
Pleinės telmologinis draustinis																									
270,8	210,3	196,0	3,5	10,8	18,3	1,5		1,2	0,9		229,8							2,8		38,2	32,1		25,4	
Svencelės telmologinis draustinis																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
1200,5	348,0	318,8	6,4	22,8	7,7				8,7	2,4	3,4	367,8	0,4		0,4				6,9		825,4	813,7			287,2
Meškinės pedologinis draustinis																									
94,9	93,1	77,3	5,1	10,7	0,3				1,0	0,2	0,1	94,5							0,4						1,7
Kintų botaninis draustinis																									
447,9	288,2	210,4	29,2	48,6					7,0	3,2	14,1	309,3							3,6		135,0				125,0
Norkaičių botaninis draustinis																									
513,1	461,6	130,3	45,9	285,4	2,9			13,4	14,5	12,2	15,2	507,6						0,6	3,3		1,6	1,4			106,9
Minijos ichtiologinis draustinis																									
6,1	6,1	6,1										6,1													
Veiviržo ichtiologinis draustinis																									
3,0	2,3	2,3							0,1	0,1	0,4	2,8							0,2						
Kintų Telmologinis draustinis																									
101,3	87,2	87,2										87,2							5,8		8,3				95,5
Ventės Kraštovaizdžio draustinis																									
301,7	204,1	144,5	14,7	44,9					1,6	0,6	9,0	214,7							3,1		83,4	0,9		0,5	
Minijos Ichtiologinis draustinis																									
12,2	11,9	11,9									0,3	12,2													

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Minijos senvagės Botaninis-zoologinis draustinis																									
80,5	73,3	73,3							1,5	0,2	1,1	75,9							2,6		2,0				71,1
Aukštumalės Telmologinis draustinis																									
1189,6	409,6	409,6			38,9	1,7			13,8	7,7	4,6	466,9							32,1		690,6	636,4			322,0
Kniaupo Botaninis-zoologinis draustinis																									
33,4	33,1	33,1			0,3							33,4													
Krokų lankos Botaninis-zoologinis draustinis																									
54,1	48,7	48,7			2,4						2,4	53,5							0,1		0,5				0,3
Nemuno priešakinės deltos Gamtinis rezervatas																									
665,9	290,3	290,3							0,5	0,1	0,9	291,7							1,8		372,4				
Pakalnės polderių Kraštovaizdžio draustinis																									
25,7	25,0	25,0							0,1	0,1	0,6	25,7													
Žalgirių k. Kraštovaizdžio draustinis																									
104,4	84,8	80,1	1,8	2,9	7,4	6,3			3,8	0,6	5,5	101,5							2,9						100,1
Rupkalvių Telmologinis draustinis																									
355,2	219,7	208,6	5,9	5,2					6,9	2,2	4,3	230,9							4,1		120,2	120,2			347,3
Leitės Hidrografinis draustinis																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
21,2	20,9	20,9							0,3	0,3		21,2													
Medžioklės pelkės Telmologinis draustinis																									
299,0	200,3	200,3			2,7				3,1	1,8		206,1							0,7		92,2	18,9			19,8
Medžioklės pelkės Gamtinis rezervatas																									
270,7	237,7	237,7			4,2				1,1	0,2	8,4	251,4							1,9		17,4	12,5			35,2
Kulynų Botaninis-zoologinis draustinis																									
67,9	55,6	32,4	16,5	6,7	1,8	0,5			2,9	0,7		60,3							0,8		6,8	3,0			52,2
Berštų Botaninis-zoologinis draustinis																									
505,0	474,7	438,0	10,2	26,5	12,5				6,4	0,4	0,5	494,1							4,4		6,5	1,1			247,3
Leitgirių Botaninis draustinis																									
244,4	228,6	198,4	17,5	12,7	6,4				1,6	0,3	0,2	236,8							2,9		4,7	0,3			47,1
Nemuno žiogių Hidrografinis draustinis																									
55,8	25,9	10,1	2,0	13,8	21,2				5,0	1,0	3,0	55,1							0,2		0,5				0,8
Galzdonų Botaninis draustinis																									
2,9	2,9	2,9										2,9													
. Ekologinės apsaugos prioriteto zona																									
1759,8	1407,8	979,1	159,0	269,7	150,9	22,3		6,9	41,7	17,0	71,7	1679,0							17,6		63,1			0,1	787,1

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
. Rekreacinio prioriteto zona																									
164,6	152,3	83,2	23,9	45,2	5,1				3,2	1,6	2,1	162,7							0,2		1,7	0,7			5,3
. Ūkinio prioriteto zona																									
19,7	2,6	1,2		1,4	15,1				0,3	0,3	1,7	19,7													1,0
. Gyvenamosios paskirties prioriteto zona																									
0,2	0,2			0,2								0,2													
Sausgalvių Botaninis-zoologinis draustinis																									
10,9											10,9	10,9													10,9
Rambyno Kraštovaizdžio draustinis																									
215,7	191,0	125,6	18,9	46,5	4,9				5,4	5,0	11,3	212,6					1,6		0,3					1,2	3,8
Vilkyškių Geomorfologinis draustinis																									
626,6	482,1	268,1	50,8	163,2	100,5	1,4	53,3		17,3	9,0	5,4	605,3					0,5		1,4		1,3	0,5		18,1	8,8
Bitėnų Botaninis-zoologinis draustinis																									
852,0	775,4	382,4	206,2	186,8	16,1	8,8			35,9	22,2	20,9	848,3							1,5		2,0			0,2	
Ragainės vingio Hidrografinis draustinis																									
1,1	0,7	0,7									0,4	1,1													
Bitėnų Geomorfologinis draustinis																									

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
43,2	37,1	25,7	3,0	8,4	4,9		4,1		1,2	0,4		43,2													0,8
. Rekreacinio prioriteto zona																									
57,7	43,1	25,1	5,8	12,2	0,2				2,6	1,4	11,6	57,5							0,2						1,2
. Ekologinės apsaugos prioriteto zona																									
88,8	71,1	40,1	16,0	15,0	13,0	4,7	8,3		2,6	1,5	0,1	86,8							0,7		1,3				3,5
. Ūkinio prioriteto zona																									
283,4	239,7	89,5	55,5	94,7	20,3	15,3			12,1	6,3	4,2	276,3							0,9		0,6	0,6		5,6	4,2
Šilėnų Botaninis draustinis																									
154,1	140,2	61,9	13,0	65,3	5,6	3,5			5,7	3,3	1,5	153,0									0,6			0,5	
Vainuto miškų biosferos poligonas																									
7867,6	7321,4	3165,1	2242,5	1913,8	219,5	197,5	10,9		180,1	59,0	23,8	7744,8					1,2	0,7	118,6					2,3	4359,9
Šiaudėnų botaninis draustinis																									
248,4	238,6	135,5	28,3	74,8	1,7				2,7	0,6	0,9	243,9							4,5						118,4
Pušies genetinis draustinis																									
0,7	0,7		0,7									0,7													
Joniškio miško ąžuolo valstybinis genetinis draustinis																									
2,3	2,2	0,7		1,5					0,1			2,3													

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žemės pasiskirstymas pagal naudmenas

Bendras žemės plotas,ha	Medynų žemė							Miško sėjinukų išauginimo žemė	Technol. paskir. miško žemė		Kita miško žemė	Iš viso miško žemės	Ne miško žemė							Kita ne miško žemė				Nusausinta žemė
	Apaugusi mišku (medynai)				Neapaugusi mišku								Žemės ūkio naudmenos				Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Apaugusi sumedėjusia augmen.	Pelkės		Pažeista žemė	Nenaudojama žemė	
	iš viso	savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	kirtavietės	žemė skirta miškui įveisti		iš viso	miško keliai			iš viso	ariamos	sodai	pievos ir ganyklos					iš viso	apaugę menkmiškiu			
Kadagynės miško ąžuolo valstybinis genetinis draustinis																									
4,0	3,8			3,8					0,2	0,1		4,0													
Mikytų miško beržo valstybinis genetinis draustinis																									
1,2	1,2	1,2										1,2													
Parubežio miško pušies valstybinis genetinis draustinis																									
3,7	3,7	3,7										3,7													
Šilgalių miško pušies valstybinis genetinis draustinis																									
6,5	6,4	6,4							0,1	0,1		6,5													

2015.12.06 16:53

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas

Žemės naudmenų grupė	Žemės naudmena	Plotas, ha
M I Š K O Ž E M Ė S		
Apaugusi mišku miško žemė		
	Savaiminis medynas	16415,3
	Kultūrinės kilmės medynas	12676,7
	Iš viso	29092,0
Neapaugusi mišku miško žemė		
	Kirtavietė	652,0
	Žuvęs medynas	100,5
	Miško aikštė	339,3
	Žemė, skirta miškui įveisti	111,9
	Miško aikštė (miško žemė, verčiama ne miško žeme)	0,7
	Mažasis miško karjeras	2,4
	Iš viso	1206,8
Miško dauginamosios medžiagos		
	Medelynas	24,6
	Sėklinė plantacija	18,8
	Iš viso	43,4
Technologinės paskirties miško žemė		
	Kvartalinė linija	238,6
	Technologinė proskyna	15,0
	Priešgaisrinė juosta	0,5
	Griovio trasa	121,8
	Elektros trasa	13,7
	Ryšių trasa	2,2
	Energetikos trasa	8,5
	Takai	0,4
	Elektros linija	25,5
	Miško kelias	384,2
	Iš viso	810,4
Kitos paskirties miško žemė		
	Rekreaciniai želdiniai	1,4
	Medienos sandėlis	7,6
	Miško poilsiavietė	2,1
	Pašarų aikštelė	93,4

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas

Žemės naudmenų grupė	Žemės naudmena	Plotas, ha
	Miško laukymė	400,0
	Miško pelkė	11,2
	Iš viso	515,7
	Iš viso miško žemės	31668,3
N E M I Š K O Ž E M Ė S		
Žemės ūkio naudmenos		
	Sodas	0,4
Keliai		
	Kelias	15,0
Užstatyta teritorija		
	Pastatai	2,6
	Sodyba	2,4
	Kapinės	0,1
	Iš viso	5,1
Vandenys		
	Ežeras	8,1
	Kūdra	4,5
	Tvenkinys	21,0
	Griovys	344,5
	Iš viso	378,1
Sumedėjusia augmenija apaugusi ne		
	Dekoratyvinis želdynas	0,6
	Žemė, apauganti mišku	4,6
	Iš viso	5,2
Kitos žemės (nenaudojama žemė)		
	Trasa (platesnė nei 10 m.)	93,6
	Poilsio aikštė	1,0
	Paplūdimys	0,8
	Kitos žemės	2,8
	Iš viso	98,2
Pelkės		

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Plotų pasiskirstymas pagal žemės naudmenas

Žemės naudmenų grupė	Žemės naudmena	Plotas, ha
	Pelkė	2595,4
	Iš viso ne miško žemės	3097,4
	Bendras plotas	34765,7

2015.10.26 12:20

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotai (ha) pagal augavietes

P	Ą	B	D	a				b				c				d				f			
E	U	J	Bt																				
Kiti	Kiti	L	Kiti																				
Suma	Suma	Suma	Suma	SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
Iš viso						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
Š				|	|	|	|	29,8|	|	0,3|	|	28,7|	39,9|	9,2|	|	|	14,8|	|	|	|	|	|	|
				|	|	|	|	|	|	|	8,9|	|	|	1,1	0,7|	|	|	|	|	|	|	|
				|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,8|	1,7	|	|	19,1|	5,6	|	|	|	|
				|	|	|	29,8|	|	0,3|	|	37,6|	39,9|	12,0|	2,8	0,7|	14,8|	19,1|	5,6	|	|	|	|
											30,1						92,3				40,2				
N				82,5|	|	|	|	4241,3|	5,6|	140,7|	1,0	2210,8|	304,0|	553,8|	31,5	9,3|	86,9|	92,8|	13,1	|	|	|	|
				|	|	|	|	145,8|	|	|	|	1343,1|	0,1|	0,4|	0,6	145,4|	0,5|	1,4|	1,8	1,3|	|	|	|
				|	|	|	|	|	|	|	|	0,3|	4,2|	16,9|	15,4	|	9,5|	10,7|	3,5	|	|	|	|
				82,5|	|	|	|	4387,1|	5,6|	140,7|	1,0	3554,2|	308,3|	571,1|	47,5	154,7|	96,9|	104,9|	18,4	1,3|	|	|	|
							82,5				4534,4						4481,1				374,9				1,3
L				|	|	0,4|	|	1506,3|	4,3|	245,3|	2,7	622,5|	94,8|	1489,7|	133,9	2,8|	156,1|	351,5|	80,9	|	9,2|	0,8|	0,9
				|	|	|	|	595,1|	|	0,6|	|	5447,1|	1,1|	167,9|	55,0	938,4|	3,5|	363,7|	132,2	4,5|	1,8|	6,0|	4,0
				|	|	|	|	|	|	|	|	|	3,0|	1,7|	11,9	|	6,1|	8,3|	15,0	|	0,5|	4,0|	|
				|	|	0,4|	|	2101,4|	4,3|	245,9|	2,7	6069,6|	98,9|	1659,3|	200,8	941,2|	165,7|	723,5|	228,1	4,5|	11,5|	10,8|	4,9
							0,4				2354,3						8028,6				2058,5				31,7
U				|	|	|	|	142,3|	|	49,3|	|	14,5|	2,5|	219,8|	2,1	|	|	85,2|	1,6	|	|	|	|
				|	|	|	|	48,5|	|	|	|	126,1|	|	504,6|	34,4	23,2|	|	1196,2|	67,4	|	|	2,3|	1,0
				|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	41,3	|	|	|	1,6	|	|	|	|
				|	|	|	|	190,8|	|	49,3|	|	140,6|	2,5|	724,4|	77,8	23,2|	|	1281,4|	70,6	|	|	2,3|	1,0
											240,1						945,3				1375,2				3,3
P				361,8|	|	51,9|	|	213,0|	|	131,9|	|	35,0|	|	270,1|	|	|	|	49,6|	|	|	|	|	|
				|	|	|	|	1,5|	|	0,8|	|	10,3|	|	337,3|	|	1,7|	1,1|	335,7|	3,0	|	|	|	|
				|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	25,7	|	|	|	7,8	|	|	|	|
				361,8|	|	51,9|	|	214,5|	|	132,7|	|	45,3|	|	607,4|	25,7	1,7|	1,1|	385,3|	10,8	|	|	|	|

209

Medynų plotai (ha) pagal augavietes

P	Ą	B	D	a				b				c				d				f			
E	U	J	Bt																				
Kiti	Kiti	L	Kiti																				
Suma	Suma	Suma	Suma	SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML		SP	KL	ML	
Iš viso						B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt			B,J,L	D,Bt,Kt
				413,7				347,2				678,4				398,9							
Pn				65,2			4,6	342,1			277,3	33,0		752,9	4,1			116,1	9,4				
								93,4				201,8		204,9	1,5	11,6		414,8	44,2				
																			2,7				
				65,2			4,6	435,5			277,3	234,8		957,8	5,6	11,6		530,9	56,3				
				69,8				712,8				1198,2				598,8							
Iš viso:				**566,4**				**8218,9**				**15423,9**				**4846,5**				**36,3**			

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas pagal miško tipų serijas (plotas, ha)

Miško tipų serijos	Medynai									Iš viso	
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	ha	%
cl	82,5									82,5	0,3
v	461,3	43,1	0,3		0,3					505,0	1,7
vm	3.809,8	102,7	5,3		140,7		1,0			4.059,5	14,0
ox	2.239,5	1.352,0	340,9	0,1	563,0	0,4	31,5	1,7	44,3	4.573,4	15,7
hox	9,3	146,1	96,4	0,5	92,8	1,4	13,1	1,8	53,7	415,1	1,4
m	1.506,3	595,1	4,3		245,7	0,6	2,7			2.354,7	8,1
mox	622,5	5.447,1	94,0	1,1	1.489,7	167,9	133,9	55,0	17,4	8.028,6	27,6
oxn		938,4								938,4	3,2
aeg	2,8	5,8	163,1	5,3	351,5	363,7	81,8	136,2	36,1	1.146,3	3,9
cmh					0,8	6,0				6,8	0,0
msp	142,3	48,5			49,3					240,1	0,8
cal	14,5	126,1	2,5		219,8	504,6	2,1	34,4	41,3	945,3	3,2
fil		23,2			85,2	1.196,2	1,6	67,4	1,6	1.375,2	4,7
ur						2,3		1,0		3,3	0,0
lsp	361,8				51,9					413,7	1,4
csp	213,0	1,5			131,9	0,8				347,2	1,2
c	35,0	10,3			270,1	337,3			25,7	678,4	2,3
cir		1,7		1,1	49,6	335,7		3,0	7,8	398,9	1,4
lsps	61,3				4,6					65,9	0,2
msps	3,9									3,9	0,0
csps	201,7	59,0			81,4					342,1	1,2
moxs	140,4	34,4			195,9					370,7	1,3
cs		7,4			7,2					14,6	0,1
fils	26,9	168,9			202,0	82,4	1,2	1,1		482,5	1,7

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas pagal miško tipų serijas (plotas, ha)

Miško tipų serijos	Medynai									Iš viso	
	P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys	ha	%
oxns	6,1	25,5			543,7	122,5	2,9	0,4		701,1	2,4
cirs		11,6			116,1		9,4	44,2	2,7	184,0	0,6
urs						414,8				414,8	1,4
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	---------
Iš viso	9.940,9	9.148,4	706,8	8,1	4.893,2	3.536,6	281,2	346,2	230,6	29.092,0	100,0

2015.11.18 15:58

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Miškų grupės ir pogrupiai

Grupių ir pogrupių pavadinimai	Miškų teritorijos plotas, ha	% nuo viso ploto	Miško žemės plotas, ha	Medynų plotas, ha	% nuo viso medynų ploto
I grupės (gamtinių rezervatų) miškai, iš viso	**938,8**	**2,7**	**544,9**	**530,2**	**2,7**
Rezervatiniai miškai	609,4	1,8	389,1	374,7	1,8
Rezervatiniai miškai	329,4	0,9	155,8	155,5	0,9
II grupės (specialios paskirties) miškai, iš viso	**8.707,5**	**25,0**	**6.616,1**	**6.146,2**	**25,0**
A) Ekosistemų apsaugos miškai, iš viso	**7.957,9**	**22,8**	**5.877,2**	**5.466,4**	**22,8**
Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių, sklypų	19,1	0,1	19,1	19,1	0,1
Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrančių miškai	193,3	0,6	185,5	175,6	0,6
Draustinių miškai	7.587,9	21,6	5.517,6	5.139,2	21,7
Draustinių miškai	39,5	0,1	39,5	38,8	0,1
Saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių, sklypų	97,6	0,3	96,6	76,0	0,2
Priešeroziniai miškai	20,5	0,1	18,9	17,7	0,1
B) Rekreaciniai miškai, iš viso	**749,6**	**2,2**	**738,9**	**679,8**	**2,2**
Miško parkai	234,5	0,7	228,9	204,2	0,7
Rekreaciniai miško sklypai	501,8	1,5	497,9	464,2	1,5
Miestų miškai	13,3		12,1	11,4	
III grupės (apsauginiai) miškai, iš viso	**5.131,5**	**14,8**	**4.939,2**	**4.352,8**	**14,7**
Laukų apsauginiai miškai	3,7		3,5	3,3	
Kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai	73,8	0,2	73,6	71,6	0,2
Draustinių miškai	1.273,9	3,7	1.244,7	1.043,2	3,7
Valstybinių parkų apsauginių zonų miškai	1.887,5	5,4	1.753,2	1.499,9	5,4
Vandens telkinių apsaugos zonų miškai	1.875,1	5,4	1.846,7	1.717,6	5,3
Miško sėkliniai medynai	17,5	0,1	17,5	17,2	0,1
IV grupės (ūkiniai) miškai, iš viso	**19.987,9**	**57,5**	**19.554,5**	**18.062,8**	**57,6**
Ūkiniai miškai	19.987,9	57,5	19.554,5	18.062,8	57,6
---	---	---	---	---	---
Iš viso	**34.765,7**	**100,0**	**31.654,7**	**29.092,0**	**100,0**

2015.12.06 17:21

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
I grupės (gamtinių rezervatų) miškai																
Pušis	|	83,2|	|	|	|	|	6,9|	59,2|	|	|	|	|	|	|	|	149,3
	|	653|	|	|	|	|	231|	11.480|	|	|	|	|	|	|	|	12.364
Beržas	|	|	|	|	3,3|	27,9|	23,1|	|	|	|	|	|	|	|	|	54,3
	|	|	|	|	726|	5.777|	5.335|	|	|	|	|	|	|	|	|	11.838
Baltalksnis	|	|	11,4|	18,1|	34,4|	17,1|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	81,0
	|	|	1.659|	2.330|	4.572|	2.278|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	10.839
Juodalksnis	|	1,1|	15,4|	21,8|	38,9|	37,7|	44,5|	33,4|	|	|	|	|	|	|	|	|	192,8
	|	51|	1.110|	2.371|	5.583|	6.941|	8.595|	6.016|	|	|	|	|	|	|	|	|	30.667
Gluosnis	|	|	|	7,8|	31,2|	13,8|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	52,8
	|	|	|	800|	3.909|	1.812|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	6.521
Iš viso I grupės (gamtinių rezervatų) miškai																
	|	84,3|	26,8|	47,7|	107,8|	96,5|	74,5|	92,6|	|	|	|	|	|	|	|	|	530,2
	|	704|	2.769|	5.501|	14.790|	16.808|	14.161|	17.496|	|	|	|	|	|	|	|	|	72.229
%	|	15,9|	5,1|	9,0|	20,2|	18,2|	14,1|	17,5|	|	|	|	|	|	|	|	|	100,0
	|	1,0|	3,8|	7,6|	20,5|	23,3|	19,6|	24,2|	|	|	|	|	|	|	|	|	100,0
II grupės (specialios paskirties) miškai: A - ekosistemų apsaugos miškai																
Pušis	7,6|	105,1|	102,6|	157,9|	57,0|	186,4|	233,5|	207,4|	295,7|	151,3|	198,5|	216,7|	184,4|	13,4|	94,3|	2.211,8
	123|	5.006|	9.184|	17.414|	11.557|	49.360|	67.333|	48.868|	101.895|	55.164|	76.667|	84.483|	78.853|	5.609|	33.986|	645.502

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Eglė	5,4	112,1	83,2	92,3	63,8	31,1	37,8	34,3	56,2	59,8	24,1	10,3	9,9			620,3
	108	10.968	16.263	23.610	18.904	11.508	13.083	13.429	22.997	23.617	9.271	3.872	3.887			171.517
Ąžuolas	0,2	6,1	1,5	6,2	1,3	10,5	13,2	11,4	23,1	16,4	25,5	15,2	23,3	11,3	46,0	211,2
	2	427	140	744	222	2.460	3.293	3.498	6.648	4.364	7.393	4.384	7.483	3.464	13.829	58.351
Ąžuolas							5,3	1,4								6,7
							1.855	476								2.331
Uosis						1,8			0,5	1,2						3,5
						291			70	160						521
Klevas			0,5		1,4	1,0	8,8	1,2	0,9	0,8	0,6	0,2	0,9			16,3
			75		232	132	2.122	240	81	174	144	36	230			3.466
Guoba				2,0	0,1											2,1
				200	8											208
Beržas	29,6	66,1	81,5	141,9	151,7	258,3	345,1	262,6	94,6	13,3						1.444,7
	205	5.912	5.249	17.167	28.410	51.827	73.031	60.738	27.001	3.525						273.065
Baltalksnis	5,7	21,4	12,3	17,2	29,9	5,0										91,5
	405	3.590	1.513	3.237	4.043	1.070										13.858
Juodalksnis	21,6	14,3	86,6	75,1	186,9	133,6	140,0	53,2	21,5	32,0	0,3					765,1
	881	1.331	15.608	15.638	44.880	34.603	38.955	16.738	7.990	11.399	51					188.074
Drebulė	0,1	1,3	2,8	1,0	4,6	3,0	3,5	9,6	2,2	2,6						30,7
	3	74	400	276	1.174	923	1.125	2.916	1.144	1.196						9.231
Tuopa						0,5										0,5
						101										101

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Liepa	|	|	1,1|	0,2|	2,3|	5,1|	|	7,1|	10,2|	0,3|	2,9|	|	0,3|	|	|	29,5
	|	|	112|	50|	352|	1.881|	|	3.037|	4.935|	132|	1.163|	|	171|	|	|	11.833
Gluosnis	|	|	|	0,9|	5,0|	4,1|	20,9|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	30,9
	|	|	|	81|	442|	377|	1.878|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2.778
Bukas	|	|	|	|	|	|	|	1,1|	0,5|	|	|	|	|	|	|	|	1,6
	|	|	|	|	|	|	|	264|	115|	|	|	|	|	|	|	|	379
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: A - ekosistemų apsaugos miškai																
	70,2|	326,4|	372,1|	494,7|	504,0|	640,4|	808,1|	589,3|	505,4|	277,7|	251,9|	242,4|	218,8|	24,7|	140,3|	5.466,4
	1.727|	27.308|	48.544|	78.417|	110.224|	154.533|	202.675|	150.204|	172.876|	99.731|	94.689|	92.775|	90.624|	9.073|	47.815|	1.381.215
%	1,3|	6,0|	6,8|	9,0|	9,2|	11,7|	14,8|	10,8|	9,2|	5,1|	4,6|	4,4|	4,0|	0,5|	2,6|	100,0
	0,1|	2,0|	3,5|	5,7|	8,0|	11,2|	14,5|	10,9|	12,5|	7,2|	6,9|	6,7|	6,6|	0,7|	3,5|	100,0
II grupės (specialios paskirties) miškai: B - rekreaciniai miškai																
Pušis	1,5|	13,2|	8,6|	5,3|	24,8|	44,6|	75,1|	28,1|	75,4|	27,5|	23,8|	70,7|	15,6|	6,1|	|	420,3
	8|	1.485|	980|	842|	5.994|	14.721|	23.873|	8.108|	26.347|	8.901|	8.209|	25.535|	5.573|	2.550|	|	133.126
Eglė	8,3|	2,8|	8,8|	23,5|	1,6|	2,4|	1,2|	2,3|	1,8|	|	|	0,8|	|	|	|	53,5
	74|	237|	2.398|	7.178|	497|	895|	435|	901|	774|	|	|	312|	|	|	|	13.701
Ąžuolas	|	|	|	|	|	0,9|	3,7|	3,5|	1,5|	|	|	1,5|	1,9|	|	|	13,0
	|	|	|	|	|	198|	809|	867|	429|	|	|	354|	418|	|	|	3.075
Klevas	|	0,7|	|	|	|	|	6,8|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	7,5
	|	35|	|	|	|	|	1.356|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1.391
Beržas	3,6|	2,4|	11,5|	21,2|	11,4|	23,7|	35,7|	23,7|	|	|	|	|	|	|	|	|	133,2

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	44	237	1.369	4.272	2.681	6.192	9.284	5.876								29.955
Baltalksnis		2,2		0,6	1,2	0,6										4,6
		304		126	324	174										928
Juodalksnis	2,3	2,7	0,8	1,2	2,0	5,7	11,5	2,0	3,1							31,3
	50	479	208	412	537	1.912	3.104	740	1.426							8.868
Drebulė	0,2	1,8	0,6	1,2		2,7										6,5
	5	204	102	224		772										1.307
Liepa			0,3	0,8	1,0		1,0					1,2	2,8	2,8		9,9
			18	160	100		440					540	1.148	1.396		3.802
Iš viso II grupės (specialios paskirties) miškai: B - rekreaciniai miškai																
	15,9	25,8	30,6	53,8	42,0	80,6	135,0	59,6	81,8	27,5	23,8	74,2	20,3	8,9		679,8
	181	2.981	5.075	13.214	10.133	24.864	39.301	16.492	28.976	8.901	8.209	26.741	7.139	3.946		196.153
%	2,3	3,8	4,5	7,9	6,2	11,9	19,9	8,8	12,0	4,0	3,5	10,9	3,0	1,3		100,0
	0,1	1,5	2,6	6,7	5,2	12,7	20,1	8,4	14,8	4,5	4,2	13,6	3,6	2,0		100,0
III grupės (apsauginiai) miškai																
Pušis	87,9	69,3	67,1	44,1	63,0	85,8	167,3	71,7	222,0	96,4	96,2	100,7	68,2	13,1	23,8	1.276,6
	1.017	5.779	10.226	9.781	19.340	27.941	58.537	27.438	90.452	39.667	37.909	38.984	26.647	4.665	9.010	407.393
Eglė	163,6	201,0	185,4	134,8	98,1	51,3	54,7	79,5	78,8	20,9	2,7	8,1		0,5		1.079,4
	2.759	20.723	36.259	36.632	30.466	19.686	20.687	28.629	29.516	7.231	959	2.458		145		236.150
Pocūgė									0,3							0,3
									108							108

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Ąžuolas	5,8 |	4,1 |	1,2 |	0,2 |	3,0 |	6,2 |	12,4 |	13,8 |	22,7 |	23,4 |	18,5 |	11,8 |	15,4 |	6,4 |	11,5 |	156,4
	41 |	174 |	89 |	36 |	600 |	1.368 |	3.536 |	3.949 |	6.575 |	7.359 |	5.752 |	3.058 |	3.399 |	2.288 |	3.405 |	41.629
Uosis	|	|	|	|	|	|	1,6 |	|	|	0,7 |	|	|	|	|	|	2,3
	|	|	|	|	|	|	192 |	|	|	161 |	|	|	|	|	|	353
Klevas	|	0,3 |	|	|	|	|	|	1,0 |	1,2 |	|	|	|	|	0,7 |	|	3,2
	|	36 |	|	|	|	|	|	160 |	172 |	|	|	|	|	147 |	|	515
Skroblas	|	|	|	1,9 |	0,9 |	1,8 |	1,2 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	5,8
	|	|	|	266 |	234 |	366 |	288 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1.154
Beržas	60,8 |	92,3 |	52,9 |	94,9 |	144,4 |	152,6 |	149,5 |	78,9 |	41,9 |	26,2 |	|	2,0 |	|	|	|	896,4
	935 |	10.232 |	8.623 |	17.998 |	32.937 |	36.601 |	39.642 |	23.664 |	13.576 |	8.153 |	|	360 |	|	|	|	192.721
Baltalksnis	11,6 |	13,5 |	20,1 |	47,6 |	7,0 |	1,3 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	101,1
	421 |	1.623 |	3.042 |	8.143 |	1.275 |	195 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	14.699
Juodalksnis	113,0 |	44,7 |	60,4 |	84,5 |	168,9 |	107,3 |	46,6 |	43,9 |	18,4 |	60,7 |	11,9 |	2,0 |	|	|	|	762,3
	3.610 |	4.619 |	10.890 |	21.293 |	39.297 |	27.200 |	14.494 |	14.076 |	6.636 |	16.105 |	2.970 |	380 |	|	|	|	161.570
Drebulė	4,7 |	9,6 |	0,8 |	5,5 |	12,0 |	2,3 |	7,4 |	2,0 |	|	|	|	|	|	|	|	44,3
	112 |	1.409 |	151 |	1.323 |	2.572 |	661 |	2.713 |	896 |	|	|	|	|	|	|	|	9.837
Liepa	0,2 |	|	0,5 |	0,8 |	2,2 |	3,8 |	0,3 |	1,6 |	1,0 |	|	|	|	|	|	|	10,4
	1 |	|	65 |	136 |	585 |	882 |	99 |	864 |	470 |	|	|	|	|	|	|	3.102
Blindė	|	0,2 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	0,2
	|	28 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	28
Gluosnis	|	|	0,9 |	4,9 |	7,0 |	1,3 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	14,1
	|	|	63 |	456 |	1.077 |	197 |	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1.793

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Iš viso III grupės (apsauginiai) miškai																
	447,6	435,0	389,3	419,2	506,5	413,7	441,0	292,4	386,3	228,3	129,3	124,6	83,6	20,7	35,3	4.352,8
	8.896	44.623	69.408	96.064	128.383	115.097	140.188	99.676	147.505	78.676	47.590	45.240	30.046	7.245	12.415	1.071.052
%	10,3	10,0	8,9	9,6	11,7	9,5	10,1	6,7	8,9	5,2	3,0	2,9	1,9	0,5	0,8	100,0
	0,8	4,2	6,5	9,0	12,0	10,7	13,1	9,3	13,8	7,3	4,4	4,2	2,8	0,7	1,2	100,0
IV grupės (ūkiniai) miškai																
Pušis	593,5	629,3	364,4	158,6	121,0	551,5	836,5	334,8	473,4	604,4	539,0	446,8	116,5	29,5	83,7	5.882,9
	6.913	39.020	38.446	25.195	31.889	162.947	267.998	114.868	171.530	225.146	198.450	170.155	45.105	8.628	29.371	1.535.661
Eglė	1.164,1	1.149,9	965,8	880,2	854,1	739,1	421,2	434,1	549,3	200,6	23,6	8,6	0,4	1,0	3,2	7.395,2
	13.958	108.546	187.107	211.646	265.540	262.022	153.399	156.608	205.833	75.435	7.836	3.338	136	292	945	1.652.641
Kiti kietieji							0,4									0,4
							88									88
Ąžuolas	65,1	11,1	1,9	3,3	11,2	21,6	35,0	32,3	34,9	13,4	25,1	24,3	22,7	10,5	13,8	326,2
	331	325	133	463	1.986	5.047	9.430	9.290	10.458	3.760	7.486	7.197	5.772	3.403	4.213	69.294
Ąžuolas		0,8					1,4	0,4				0,4				3,0
		88					336	100				134				658
Uosis					0,2	0,4		1,2		0,5						2,3
					20	89		210		93						412
Klevas	0,3		0,4	0,4	0,6		0,2		0,7							2,6
	2		8	28	48		32		70							188
Skroblas					1,6	6,4	1,7	2,6								12,3

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	|	|	|	|	368|	1.289|	484|	728|	|	|	|	|	|	|	|	2.869
Guoba	|	0,1|	|	|	|	1,4|	1,2|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,7
	|	6|	|	|	|	238|	354|	|	|	|	|	|	|	|	|	598
Beržas	172,0|	371,9|	218,2|	195,4|	163,7|	328,3|	530,6|	276,4|	90,1|	17,3|	0,7|	|	|	|	|	2.364,6
	3.295|	40.382|	30.411|	35.778|	40.673|	93.175|	151.741|	88.100|	28.216|	5.683|	189|	|	|	|	|	517.643
Baltalksnis	1,3|	17,7|	23,7|	22,2|	3,1|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	68,0
	101|	2.289|	3.863|	4.600|	650|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	11.503
Juodalksnis	334,7|	213,1|	178,3|	217,6|	158,0|	272,4|	182,1|	133,1|	71,2|	22,2|	2,4|	|	|	|	|	1.785,1
	7.659|	20.267|	34.079|	55.162|	46.679|	92.440|	62.149|	48.010|	23.031|	7.897|	811|	|	|	|	|	398.184
Drebulė	14,1|	44,0|	11,3|	10,1|	9,8|	32,2|	27,7|	37,4|	13,1|	|	|	|	|	|	|	199,7
	612|	6.469|	2.430|	3.071|	2.979|	11.754|	10.167|	14.133|	4.976|	|	|	|	|	|	|	56.591
Tuopa	1,4|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	1,4
	7|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	7
Liepa	|	|	0,4|	4,4|	1,3|	1,8|	2,4|	1,2|	|	|	|	|	2,2|	|	|	13,7
	|	|	48|	760|	240|	559|	570|	376|	|	|	|	|	1.232|	|	|	3.785
Blindė	|	1,4|	1,3|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	2,7
	|	170|	221|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	391
Iš viso IV grupės (ūkiniai) miškai																
	2.346,5|	2.439,3|	1.765,7|	1.492,2|	1.324,6|	1.955,1|	2.040,4|	1.253,5|	1.232,7|	858,4|	590,8|	480,1|	141,8|	41,0|	100,7|	18.062,8
	32.878|	217.562|	296.746|	336.703|	391.072|	629.560|	656.748|	432.423|	444.114|	318.014|	214.772|	180.824|	52.245|	12.323|	34.529|	4.250.513
%	13,0|	13,4|	9,8|	8,3|	7,3|	10,8|	11,3|	6,9|	6,8|	4,8|	3,3|	2,7|	0,8|	0,2|	0,6|	100,0
	0,8|	5,1|	7,0|	7,9|	9,2|	14,8|	15,4|	10,2|	10,4|	7,5|	5,1|	4,3|	1,2|	0,3|	0,8|	100,0

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
IŠ VISO MEDYNŲ																
Pušis	690,5|	900,1|	542,7|	365,9|	265,8|	868,3|	1.319,3|	701,2|	1.066,5|	879,6|	857,5|	834,9|	384,7|	62,1|	201,8|	9.940,9
	8.061|	51.943|	58.836|	53.232|	68.780|	254.969|	417.972|	210.762|	390.224|	328.878|	321.235|	319.157|	156.178|	21.452|	72.367|	2.734.046
Eglė	1.341,4|	1.465,8|	1.243,2|	1.130,8|	1.017,6|	823,9|	514,9|	550,2|	686,1|	281,3|	50,4|	27,8|	10,3|	1,5|	3,2|	9.148,4
	16.899|	140.474|	242.027|	279.066|	315.407|	294.111|	187.604|	199.567|	259.120|	106.283|	18.066|	9.980|	4.023|	437|	945|	2.074.009
Pocūgė	|	|	|	|	|	|	|	|	0,3|	|	|	|	|	|	|	0,3
	|	|	|	|	|	|	|	|	108|	|	|	|	|	|	|	108
Kiti kietieji	|	|	|	|	|	|	0,4|	|	|	|	|	|	|	|	|	0,4
	|	|	|	|	|	|	88|	|	|	|	|	|	|	|	|	88
Ąžuolas	71,1|	21,3|	4,6|	9,7|	15,5|	39,2|	64,3|	61,0|	82,2|	53,2|	69,1|	52,8|	63,3|	28,2|	71,3|	706,8
	374|	926|	362|	1.243|	2.808|	9.073|	17.068|	17.604|	24.110|	15.483|	20.631|	14.993|	17.072|	9.155|	21.447|	172.349
Ąžuolas	|	0,8|	|	|	|	|	6,7|	1,8|	|	|	|	0,4|	|	|	|	9,7
	|	88|	|	|	|	|	2.191|	576|	|	|	|	134|	|	|	|	2.989
Uosis	|	|	|	|	0,2|	2,2|	1,6|	1,2|	0,5|	2,4|	|	|	|	|	|	8,1
	|	|	|	|	20|	380|	192|	210|	70|	414|	|	|	|	|	|	1.286
Klevas	0,3|	1,0|	0,9|	0,4|	2,0|	1,0|	15,8|	2,2|	2,8|	0,8|	0,6|	0,2|	0,9|	0,7|	|	29,6
	2|	71|	83|	28|	280|	132|	3.510|	400|	323|	174|	144|	36|	230|	147|	|	5.560
Skroblas	|	|	|	1,9|	2,5|	8,2|	2,9|	2,6|	|	|	|	|	|	|	|	18,1
	|	|	|	266|	602|	1.655|	772|	728|	|	|	|	|	|	|	|	4.023
Guoba	|	0,1|	|	2,0|	0,1|	1,4|	1,2|	|	|	|	|	|	|	|	|	4,8
	|	6|	|	200|	8|	238|	354|	|	|	|	|	|	|	|	|	806

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
Beržas	266,0	532,7	364,1	453,4	474,5	790,8	1.084,0	641,6	226,6	56,8	0,7	2,0				4.893,2
	4.479	56.763	45.652	75.215	105.427	193.572	279.033	178.378	68.793	17.361	189	360				1.025.222
Baltalksnis	18,6	54,8	67,5	105,7	75,6	24,0										346,2
	927	7.806	10.077	18.436	10.864	3.717										51.827
Juodalksnis	471,6	275,9	341,5	400,2	554,7	556,7	424,7	265,6	114,2	114,9	14,6	2,0				3.536,6
	12.200	26.747	61.895	94.876	136.976	163.096	127.297	85.580	39.083	35.401	3.832	380				787.363
Drebulė	19,1	56,7	15,5	17,8	26,4	40,2	38,6	49,0	15,3	2,6						281,2
	732	8.156	3.083	4.894	6.725	14.110	14.005	17.945	6.120	1.196						76.966
Tuopa	1,4					0,5										1,9
	7					101										108
Liepa	0,2		2,3	6,2	6,8	10,7	3,7	9,9	11,2	0,3	2,9	1,2	5,3	2,8		63,5
	1		243	1.106	1.277	3.322	1.109	4.277	5.405	132	1.163	540	2.551	1.396		22.522
Blindė		1,6	1,3													2,9
		198	221													419
Gluosnis			0,9	13,6	43,2	19,2	20,9									97,8
			63	1.337	5.428	2.386	1.878									11.092
Bukas								1,1	0,5							1,6
								264	115							379
IŠ VISO																
	2.880,2	3.310,8	2.584,5	2.507,6	2.484,9	3.186,3	3.499,0	2.287,4	2.206,2	1.391,9	995,8	921,3	464,5	95,3	276,3	29.092,0
	43.682	293.178	422.542	529.899	654.602	940.862	1.053.073	716.291	793.471	505.322	365.260	345.580	180.054	32.587	94.759	6.971.162
%	9,9	11,4	8,9	8,6	8,5	11,0	12,0	7,9	7,6	4,8	3,4	3,2	1,6	0,3	0,9	100,0

222

Medynų plotų ir tūrių pasiskirstymas vyraujančiomis medžių rūšimis ir amžiaus klasėmis

(skaitiklyje - plotas ha, vardiklyje - tūris m3)

Medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >	
	0,6	4,2	6,1	7,6	9,4	13,5	15,0	10,3	11,4	7,2	5,2	5,0	2,6	0,5	1,4	100,0

2015.11.18 16:05

223

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuo-lynai	pus-amžiai	pri-bręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuo-lynai	pus-amžiai	pri-bręst.	brandūs	iš jų gam.br.
I grupės miškai												
Pušynai	149,3	83,2	66,1				12.364	653	11.711			
Beržynai	54,3		54,3				11.838		11.838			
Juodalksnynai	192,8	1,1	191,7				30.667	51	30.616			
Baltalksnynai	81,0		29,5	34,4	17,1	17,1	10.839		3.989	4.572	2.278	2.278
Kiti medynai	52,8		7,8	31,2	13,8	13,8	6.521		800	3.909	1.812	1.812
Iš viso	530,2	84,3	349,4	65,6	30,9	30,9	72.229	704	58.954	8.481	4.090	4.090
II grupės ekosistemų apsaugos miškai												
Pušynai	2211,8	373,2	1789,9	15,9	32,8	32,8	645.502	31.727	596.166	5.867	11.742	11.742
Eglynai	620,3	293,0	307,1	10,3	9,9	9,9	171.517	50.949	112.809	3.872	3.887	3.887
Ąžuolynai	219,5	14,0	205,5				61.061	1.313	59.748			
Uosynai	3,5		3,5				521		521			
Beržynai	1444,7	95,7	1241,1	94,6	13,3	13,3	273.065	6.117	236.422	27.001	3.525	3.525
Juodalksnynai	765,1	35,9	675,4	21,5	32,3	32,3	188.074	2.212	166.422	7.990	11.450	11.450
Drebulynai	30,7	1,4	14,9	9,6	4,8	4,8	9.231	77	3.898	2.916	2.340	2.340
Baltalksnynai	91,5	5,7	50,9	29,9	5,0	5,0	13.858	405	8.340	4.043	1.070	1.070
Kiti medynai	79,3	2,5	33,1	15,2	28,5	28,5	18.386	275	9.013	5.377	3.721	3.721
Iš viso		821,4		197,0		126,6		93.075		57.066		37.735
	5466,4		4321,4		126,6		1.381.215		1.193.339		37.735	
II grupės rekreaciniai miškai												
Pušynai	420,3	28,6	391,7				133.126	3.315	129.811			
Eglynai	53,5	43,4	9,3	0,8			13.701	9.887	3.502	312		

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
Ąžuolynai	13,0		13,0				3.075		3.075			
Beržynai	133,2	6,0	127,2				29.955	281	29.674			
Juodalksnynai	31,3	5,0	23,2	3,1			8.868	529	6.913	1.426		
Drebulynai	6,5	2,0	4,5				1.307	209	1.098			
Baltalksnynai	4,6		2,8	1,2	0,6	0,6	928		430	324	174	174
Kiti medynai	17,4	0,7	9,9		6,8	6,8	5.193	35	2.074		3.084	3.084
Iš viso	679,8	85,7	581,6	5,1	7,4	7,4	196.153	14.256	176.577	2.062	3.258	3.258
III grupės miškai												
Pušynai	1276,6	268,4	706,2	96,2	205,8	1,0	407.393	26.803	263.375	37.909	79.306	340
Eglynai	1079,4	684,8	204,1	79,5	111,0	0,5	236.150	96.373	70.839	28.629	40.309	145
Ąžuolynai	156,4	11,3	127,2	6,4	11,5		41.629	340	35.596	2.288	3.405	
Uosynai	2,3		2,3				353		353			
Beržynai	896,4	153,1	292,2	152,6	298,5	28,2	192.721	11.167	59.558	36.601	85.395	8.513
Juodalksnynai	762,3	157,7	313,8	107,3	183,5	74,6	161.570	8.229	71.480	27.200	54.661	19.455
Drebulynai	44,3	14,3	0,8	5,5	23,7	9,4	9.837	1.521	151	1.323	6.842	3.609
Baltalksnynai	101,1	11,6	13,5	20,1	55,9	1,3	14.699	421	1.623	3.042	9.613	195
Kiti medynai	34,0	2,4	12,4	2,4	16,8	1,3	6.700	303	2.628	450	3.319	197
Iš viso	4352,8	1303,6	1672,5	470,0	906,7	116,3	1.071.052	145.157	505.603	137.442	282.850	32.454
IV grupės miškai												
Pušynai		1745,8		604,4		6,0		109.574		225.146		1.738

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuo-lynai	pus-amžiai	pri-bręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuo-lynai	pus-amžiai	pri-bręst.	brandūs	iš jų gam.br.
	5882,9|		2317,2|		1215,5|		1.535.661|		749.232|		451.709|	
Eglynai		4160,0|		421,2|		4,6|		521.257|		153.399|		1.373
	7395,2|		1593,2|		1220,8|		1.652.641|		527.562|		450.423|	
Ąžuolynai	329,2|	82,2|	175,3|	24,7|	47,0|	|	69.952|	1.340|	47.893|	7.331|	13.388|	
Uosynai	2,3|	|	1,8|	0,5|	|	|	412|	|	319|	93|	|	
Beržynai	2364,6|	543,9|	577,3|	328,3|	915,1|	18,0|	517.643|	43.677|	106.862|	93.175|	273.929|	5.872
Juodalksnynai	1785,1|	547,8|	553,9|	272,4|	411,0|	24,6|	398.184|	27.926|	135.920|	92.440|	141.898|	8.708
Drebulynai	199,7|	58,1|	11,3|	10,1|	120,2|	78,2|	56.591|	7.081|	2.430|	3.071|	44.009|	29.276
Baltalksnynai	68,0|	1,3|	17,7|	23,7|	25,3|	|	11.503|	101|	2.289|	3.863|	5.250|	
Kiti medynai	35,8|	2,6|	13,6|	9,5|	10,1|	2,2|	7.926|	51|	2.416|	2.069|	3.390|	1.232
Iš viso		7141,7|		1694,8|		133,6|		711.007|		580.587|		48.199
	18062,8|		5261,3|		3965,0|		4.250.513|		1.574.923|		1.383.996|	
I Š V I S O M E D Y N Ų														
Pušynai		2499,2|		716,5|		39,8|		172.072|		268.922|		13.820
	9940,9|		5271,1|		1454,1|		2.734.046|		1.750.295|		542.757|	
Eglynai		5181,2|		511,8|		15,0|		678.466|		186.212|		5.405
	9148,4|		2113,7|		1341,7|		2.074.009|		714.712|		494.619|	
Ąžuolynai	718,1|	107,5|	521,0|	31,1|	58,5|	|	175.717|	2.993|	146.312|	9.619|	16.793|	
Uosynai	8,1|	|	7,6|	0,5|	|	|	1.286|	|	1.193|	93|	|	
Beržynai		798,7|		575,5|		59,5|		61.242|		156.777|		17.910
	4893,2|		2292,1|		1226,9|		1.025.222|		444.354|		362.849|	
Juodalksnynai	3536,6|	747,5|	1758,0|	404,3|	626,8|	131,5|	787.363|	38.947|	411.351|	129.056|	208.009|	39.613
Drebulynai	281,2|	75,8|	31,5|	25,2|	148,7|	92,4|	76.966|	8.888|	7.577|	7.310|	53.191|	35.225

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas brandumo grupėmis

Medynai	Medynų plotas, ha						Medynų bendras tūris, m^3					
	iš viso	iš jų pagal brandumo grupes					iš viso	iš jų pagal brandumo grupes				
		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.		jaunuolynai	pusamžiai	pribręst.	brandūs	iš jų gam.br.
Baltalksnynai	346,2	18,6	114,4	109,3	103,9	24,0	51.827	927	16.671	15.844	18.385	3.717
Kiti medynai	219,3	8,2	76,8	58,3	76,0	52,6	44.726	664	16.931	11.805	15.326	10.046
Iš viso	9436,7		2432,5		414,8		964.199		785.638			125.736
	29092,0		12186,2		5036,6		6.971.162		3.509.396		1.711.929	

2015.11.18 16:19

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis, m3

Medžių rūšis	Tūris pagal vyraujančias rūšis	Iš to kiekio pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis								
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys
Pušis	2.734.046	2.244.569	268.307	33.255	59	167.963	2.621	4.901	207	12.164
%	100,0	82,2	9,8	1,2		6,1	0,1	0,2		0,4
Eglė	2.074.009	90.723	1.525.851	45.588	592	275.867	67.476	53.411	5.171	9.330
%	100,0	4,4	73,6	2,2		13,3	3,3	2,6	0,2	0,4
Pocūgė	108		43			11				54
%	100,0		39,8			10,2				50,0
Kiti kiet. lap.	88	9		18						61
%	100,0	10,2		20,5						69,3
Ąžuolas	172.349	10.447	24.684	100.149	832	19.394	3.514	4.393	437	8.499
%	100,0	6,1	14,3	58,1	0,5	11,3	2,0	2,5	0,3	4,9
Ąžuolas raudon.	2.989	62	185	415	186	512	18	34		1.577
%	100,0	2,1	6,2	13,9	6,2	17,1	0,6	1,1		52,8
Uosis	1.286	1	74	29	753	38	81	83	84	143
%	100,0	0,1	5,8	2,3	58,4	3,0	6,3	6,5	6,5	11,1
Klevas	5.560	562	58	498	80	142	25	183	108	3.904
%	100,0	10,1	1,0	9,0	1,4	2,6	0,4	3,3	1,9	70,3
Skroblas	4.023		408	419	79	355	168	344		2.250
%	100,0		10,1	10,4	2,0	8,8	4,2	8,6		55,9
Guoba	806		78	62	19	105	59	11	62	410
%	100,0		9,7	7,7	2,4	13,0	7,3	1,4	7,7	50,8
Beržas	1.025.222	34.015	163.550	16.614	446	678.687	60.122	52.754	7.285	11.749
%	100,0	3,3	16,0	1,6		66,3	5,9	5,1	0,7	1,1
Baltalksnis	51.827	38	1.230	435	171	3.550	9.140	1.233	34.673	1.357
%	100,0	0,1	2,4	0,8	0,3	6,8	17,6	2,4	67,0	2,6
Juodalksnis	787.363	1.236	55.860	3.698	1.487	93.831	586.930	15.011	22.423	6.887
%	100,0	0,2	7,1	0,5	0,2	11,9	74,5	1,9	2,8	0,9
Drebulė	76.966	645	14.398	1.412	43	13.734	4.694	39.515	819	1.706
%	100,0	0,8	18,7	1,8	0,1	17,8	6,1	51,4	1,1	2,2
Tuopa	108	8	3							97
%	100,0	7,4	2,8							89,8
Liepa	22.522	1.037	341	2.427	512	1.758	487	251	54	15.655
%	100,0	4,6	1,5	10,8	2,3	7,8	2,2	1,1	0,2	69,5
Blindė	419					127		50		242
%	100,0					30,3		11,9		57,8
Gluosnis	11.092	20			12	76	1.827		609	8.548
%	100,0	0,2			0,1	0,7	16,5		5,5	77,0
Bukas	379	26	12	12		12				317

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų tūriai pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis, m3

Medžių rūšis	Tūris pagal vyrau-jančias rūšis	Iš to kiekio pagal vyraujančias ir sudėtyje esančias medžių rūšis								
		P	E	Ą	U	B	J	D	Bt	Kitos medžių rūšys
%	100,0	6,9	3,2	3,2		3,2				83,5
Iš viso	6.971.162	2.383.398	2.055.082	205.031	5.271	1.256.162	737.162	172.174	71.932	84.950
%	100,0	34,2	29,5	2,9	0,1	18,0	10,6	2,5	1,0	1,2

Poūkiai	Tūris, m3			
	pagal vyr. medžių rūšis	%	pagal sudėtines medžių rūšis	%
Spygliuočių	4.808.163	69,0	4.439.103	63,7
Kietųjų lapuočių	187.480	2,7	245.022	3,5
Minkštųjų lapuočių	1.975.519	28,3	2.287.037	32,8

2015.11.18 16:23

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais (ha)

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Pušis	25,3	202,8	94,2	288,4	1.082,5	3.283,4	3.537,0	1.083,9	343,4	9.940,9	0,74
Iš jų su 2 ardu:											
P		0,7			0,4					1,1	
E	0,9	9,2	20,4	71,4	286,1	955,4	833,5	199,1	18,9	2.394,9	
Ą		4,9	5,8	11,5	62,1	209,9	71,4	5,2	0,8	371,6	
K		0,3	0,4	4,2	16,1	38,6	36,3	6,1	4,2	106,2	
Sb					3,1	2,0				5,1	
G							0,2			0,2	
B			5,0	9,4	19,5	22,6	3,4			59,9	
L			1,5		2,6	3,5	23,1	5,0		35,7	
Bu				5,8	8,7					14,5	
Eglė	2,7	48,8	101,0	242,1	671,3	2.316,0	3.453,1	1.681,4	632,0	9.148,4	0,78
Iš jų su 2 ardu:											
P		0,3								0,3	
E	1,3	14,6	45,5	68,0	93,6	135,5	87,7	23,4	8,8	478,4	
U				0,7						0,7	
K					1,0	0,4				1,4	
Sb		0,5	4,8	8,3	7,7	13,5	10,0		0,4	45,2	
D			0,8	1,2						2,0	
L			0,8	1,5	0,5		1,8			4,6	
Pocūgė						0,3				0,3	0,70
Kiti kietieji							0,4			0,4	0,80
Ąžuolas		20,3	32,2	65,9	123,0	301,6	141,1	13,3	9,4	706,8	0,67
Iš jų su 2 ardu:											
E		9,8	9,8	27,2	40,0	106,8	18,3	5,8	1,1	218,8	
Ą				0,3	0,1					0,4	
K					1,9	2,5				4,4	
Sb		0,5		0,8	2,2	3,7				7,2	
B			7,7		2,2					9,9	
L		1,1		6,0	6,3	5,2				18,6	
Bu			1,0		4,2					5,2	
Ąžuolas raudonasis					1,8	1,4	5,7		0,8	9,7	0,76
Uosis		1,7	1,8	2,0	1,5	0,8	0,3			8,1	0,49
Iš jų su 2 ardu:											
E			0,5	0,6						1,1	
K		0,6								0,6	
L		1,1								1,1	
Klevas		1,1	1,1	4,2	3,6	13,1	6,2	0,3		29,6	0,66

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais (ha)

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Skroblas					1,9	6,7	5,5	2,9	1,1	18,1	0,77
Guoba			0,1	2,0	1,4	0,7	0,6			4,8	0,59
Iš jų su 2 ardu:											
E					1,4					1,4	
L						0,5				0,5	
Beržas		48,7	130,7	261,2	801,9	1.699,8	1.420,5	427,5	102,9	4.893,2	0,71
Iš jų su 2 ardu:											
P		0,5			1,3	0,6	1,2			3,6	
E		11,9	37,4	110,8	267,3	613,6	459,6	116,8	28,5	1.645,9	
Ą				1,8	7,9	8,5	2,2	0,7		21,1	
U						3,2	0,5			3,7	
K					3,2	3,1	6,5	0,1		12,9	
Sb					4,1	9,3	6,4	5,4		25,2	
G							0,3			0,3	
B		1,0								1,0	
D				0,7						0,7	
L			1,8	0,8	2,5	15,6	9,3	2,9	0,5	33,4	
Bu			0,3							0,3	
Baltalksnis		7,9	8,1	47,0	93,4	74,2	83,1	19,4	13,1	346,2	0,68
Iš jų su 2 ardu:											
E		0,3			3,3	6,4	6,2	0,5		16,7	
Juodalksnis		49,4	97,7	295,6	509,8	889,6	1.019,3	499,6	175,6	3.536,6	0,73
Iš jų su 2 ardu:											
E		4,3	11,7	29,8	59,4	215,0	231,9	89,5	29,2	670,8	
Sb				0,7	0,6	1,3	3,3		0,6	6,5	
G					1,3		3,0			4,3	
J					0,6					0,6	
L					1,1	1,0		0,4		2,5	
Drebulė		3,7	7,2	31,9	64,4	86,5	58,7	21,1	7,7	281,2	0,69
Iš jų su 2 ardu:											
E		3,1	5,7	17,1	30,4	46,8	21,7	8,7	2,2	135,7	
Sb					2,4	2,3	1,1			5,8	
L				2,4	0,4					2,8	
Tuopa			0,1	0,4		1,4				1,9	0,64
Liepa		3,1	2,7	4,6	5,9	15,3	27,2	4,7		63,5	0,70
Iš jų su 2 ardu:											
E							0,5			0,5	
L				0,7			0,4			1,1	

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų pasiskirstymas skalsumais (ha)

Vyraujanti medžių rūšis	Skalsumai									Iš viso	Vidutinis skalsumas
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0 ir >		
Blindė					1,3		1,3	0,3		2,9	0,72
Gluosnis		15,4	21,4	12,5	44,8	3,7				97,8	0,50
Bukas					1,6					1,6	0,60
Iš viso	28,0	402,9	498,3	1.257,8	3.410,1	8.694,5	9.760,0	3.754,4	1.286,0	29.092,0	0,74
Iš jų su 2 ardu:											
P		1,5			1,7	0,6	1,2			5,0	
E	2,2	53,2	131,0	324,9	781,5	2.079,5	1.659,4	443,8	88,7	5.564,2	
Ą		4,9	5,8	13,6	70,1	218,4	73,6	5,9	0,8	393,1	
U				0,7		3,2	0,5			4,4	
K		0,9	0,4	4,2	22,2	44,6	42,8	6,2	4,2	125,5	
Sb		1,0	4,8	9,8	20,1	32,1	20,8	5,4	1,0	95,0	
G					1,3		3,5			4,8	
B		1,0	12,7	9,4	21,7	22,6	3,4			70,8	
J					0,6					0,6	
D			0,8	1,9						2,7	
L		2,2	4,1	11,4	13,4	25,8	34,6	8,3	0,5	100,3	
Bu			1,3	5,8	12,9					20,0	

2015.11.18 16:27

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų pasiskirstymas bonitetais

(skaitiklyje - plotas, ha; vardiklyje - % nuo viso ploto)

Vyraujanti medžių rūšis	Bonitetai								Iš viso	Vidutinis bonitetas
	1A	1	2	3	4	5	5A	5B		
Pušis	906,3	4.197,5	3.217,8	878,4	246,7	217,3	155,1	121,8	9.940,9	1,7
	9,1	42,2	32,4	8,8	2,5	2,2	1,6	1,2	100,0	
Eglė	919,7	2.956,3	4.117,9	1.069,1	84,3	1,1			9.148,4	1,6
	10,1	32,3	45,0	11,7	0,9	0,0			100,0	
Pocūgė			0,3						0,3	2,0
			100,0						100,0	
Kiti kietieji			0,4						0,4	2,0
			100,0						100,0	
Ąžuolas	53,5	361,5	283,4	8,4					706,8	1,3
	7,6	51,1	40,1	1,2					100,0	
Ąžuolas raudonasis	9,3		0,4						9,7	1A,1
	95,9		4,1						100,0	
Uosis	1,8	4,2	2,1						8,1	1,0
	22,2	51,9	25,9						100,0	
Klevas	7,5	16,3	4,6	1,2					29,6	1A,10
	25,3	55,1	15,5	4,1					100,0	
Skroblas		8,0	10,1						18,1	1,6
		44,2	55,8						100,0	
Guoba	0,2	3,0	1,6						4,8	1,3
	4,2	62,5	33,3						100,0	
Beržas	2.301,3	1.611,7	676,5	168,4	93,6	33,2	8,5		4.893,2	1A,8
	47,1	32,9	13,8	3,4	1,9	0,7	0,2		100,0	
Baltalksnis	45,1	117,5	165,0	18,6					346,2	1,5
	13,0	33,9	47,7	5,4					100,0	
Juodalksnis	1.349,5	1.386,0	589,3	192,4	17,2	2,2			3.536,6	1A,9
	38,2	39,1	16,7	5,4	0,5	0,1			100,0	

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų pasiskirstymas bonitetais

(skaitiklyje - plotas, ha; vardiklyje - % nuo viso ploto)

Vyraujanti medžių rūšis	Bonitetai								Iš viso	Vidutinis bonitetas
	1A	1	2	3	4	5	5A	5B		
Drebulė	230,5	42,9	7,8						281,2	1A,2
	81,9	15,3	2,8						100,0	
Tuopa		1,9							1,9	1,0
		100,0							100,0	
Liepa	32,2	18,5	12,1	0,7					63,5	1A,7
	50,7	29,1	19,1	1,1					100,0	
Blindė	0,2	1,1	1,3	0,3					2,9	1,6
	6,9	37,9	44,9	10,3					100,0	
Gluosnis	0,6	21,6	63,9	11,7					97,8	1,9
	0,6	22,1	65,3	12,0					100,0	
Bukas		1,6							1,6	1,0
		100,0							100,0	
Iš viso	5.857,7	10.749,6	9.154,5	2.349,2	441,8	253,8	163,6	121,8	29.092,0	1,4
	20,1	36,9	31,5	8,1	1,5	0,9	0,6	0,4	100,0	

2015.11.18 16:30

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų vidutiniai rodikliai

Vyraujančios medžių rūšys	Plotas		Amžius	Boni-tetas	Skal-sumas	Tūris 1 ha/m3		Einamasis prieaugis m3/ha
	ha	%				visų medynų	bran-džių	
Visi miškai								
Pušis	9940,9	34,2	72	1,7	0,74	275	373	6,32
Eglė	9148,4	31,4	41	1,6	0,78	227	369	8,7
Pocūgė	0,3	0	87	2,0	0,7	360	360	7
Ąžuolas	706,8	2,4	89	1,3	0,67	244	287	5,46
Ąžuolas raudonasis	9,7	0	66	1A,1	0,76	308		8,13
Uosis	8,1	0	76	1,0	0,49	159		4,56
Klevas	29,6	0,1	71	1,0	0,66	188	210	6
Skroblas	18,1	0,1	58	1,6	0,77	222	282	7,04
Guoba	4,8	0	50	1,3	0,59	168		6,58
Bukas	1,6	0	81	1,0	0,6	237		5,5
Kiti kietieji lapuočiai	0,4	0	70	2,0	0,8	220		5,25
Beržas	4893,2	16,8	52	1A,8	0,71	210	296	7,14
Juodalksnis	3536,6	12,2	46	1A,9	0,73	223	332	7,31
Drebulė	281,2	1	49	1A,2	0,69	274	358	8,77
Baltalksnis	346,2	1,2	35	1,5	0,68	150	177	6,82
Liepa	63,5	0,2	76	1A,7	0,7	355	431	6,56
Tuopa	1,9	0	18	1,0	0,64	57		1,74
Blindė	2,9	0	21	1,6	0,72	144		8,72
Gluosnis	97,8	0,3	53	1,9	0,5	113	111	3,12
Iš viso	29092	100	55	1,4	0,74	240	340	7,33
1-miškų grupė								
Pušis	149,3	28,2	45	4,8	0,52	83		2,08
Beržas	54,3	10,2	62	1A,6	0,71	218		5,83
Juodalksnis	192,8	36,4	57	2,0	0,57	159		4,51
Baltalksnis	81	15,3	46	1,9	0,59	134	133	4,3
Gluosnis	52,8	10	51	2,1	0,57	124	131	3,42
Iš viso	530,2	100	52	2,6	0,57	136	132	3,82
2-miškų grupė								
Pušis	2632,1	42,8	84	2,2	0,72	296	358	6,08
Eglė	673,8	11	52	1,5	0,78	275	393	9,75
Ąžuolas	224,2	3,6	108	1,4	0,67	274		5,43
Ąžuolas raudonasis	6,7	0,1	68	1A,0	0,78	348		8,73
Uosis	3,5	0,1	75	1,1	0,45	149		4,69
Klevas	23,8	0,4	70	1A,8	0,69	204		6,49
Guoba	2,1	0	35	1,0	0,5	99		5,67
Bukas	1,6	0	81	1,0	0,6	237		5,5
Beržas	1577,9	25,7	58	1,3	0,7	192	265	5,57
Juodalksnis	796,4	13	54	1,2	0,74	247	354	7,41
Drebulė	37,2	0,6	59	1A,4	0,65	283	487	7,54
Baltalksnis	96,1	1,6	33	1,3	0,7	154	222	7,42

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų vidutiniai rodikliai

Vyraujančios medžių rūšys	Plotas		Amžius	Boni-tetas	Skal-sumas	Tūris 1 ha/m3		Einamasis prieaugis m3/ha
	ha	%				visų medynų	bran-džių	
Liepa	39,4	0,6	84	1A,4	0,72	397	442	6,53
Tuopa	0,5	0	60	1,0	0,48	202		4,6
Gluosnis	30,9	0,5	63	1,6	0,37	90	90	2,19
Iš viso	6146,2	100	69	1,7	0,72	257	306	6,52
3-miškų grupė								
Pušis	1276,6	29,3	75	1,1	0,75	319	385	7,36
Eglė	1079,4	24,8	39	1,4	0,78	219	363	8,89
Pocūgė	0,3	0	87	2,0	0,7	360	360	7
Ąžuolas	156,4	3,6	96	1,1	0,66	266	296	5,65
Uosis	2,3	0,1	77	1,4	0,57	153		3,83
Klevas	3,2	0,1	90	1,7	0,58	161	210	4,59
Skroblas	5,8	0,1	51	1,4	0,73	199		7,34
Beržas	896,4	20,6	50	1A,6	0,72	215	286	7,44
Juodalksnis	762,3	17,5	47	1A,9	0,71	212	298	6,89
Drebulė	44,3	1	40	1A,3	0,69	222	289	8,01
Baltalksnis	101,1	2,3	31	1,4	0,69	145	172	6,96
Liepa	10,4	0,2	57	1A,9	0,68	298	513	7,19
Blindė	0,2	0	20	1A,0	0,6	140		9,5
Gluosnis	14,1	0,3	44	1,6	0,52	127	131	4,03
Iš viso	4352,8	100	55	1,0	0,74	246	312	7,59
4-miškų grupė								
Pušis	5882,9	32,6	67	1,6	0,75	261	372	6,31
Eglė	7395,2	40,9	41	1,6	0,78	223	369	8,58
Ąžuolas	326,2	1,8	73	1,4	0,67	212	285	5,39
Ąžuolas raudonasis	3	0	63	1A,3	0,73	219		6,8
Uosis	2,3	0	74	1A,6	0,46	179		5,09
Klevas	2,6	0	51	1,7	0,48	72		3,31
Skroblas	12,3	0,1	61	1,6	0,79	233	282	6,9
Guoba	2,7	0	61	1,5	0,67	221		7,3
Kiti kietieji lapuočiai	0,4	0	70	2,0	0,8	220		5,25
Beržas	2364,6	13,1	48	1A,6	0,72	219	299	8,1
Juodalksnis	1785,1	9,9	41	1A,7	0,75	223	345	7,75
Drebulė	199,7	1,1	49	1A,1	0,69	283	366	9,16
Baltalksnis	68	0,4	29	1,1	0,73	169	208	8,78
Liepa	13,7	0,1	64	1,3	0,67	276	376	6,15
Tuopa	1,4	0	3	1,0	0,7	5		0,71
Blindė	2,7	0	21	1,7	0,73	145		8,67
Iš viso	18062,8	100	51	1,4	0,75	235	349	7,64

2015.11.18 16:32

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medžio rūšis: Pušis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	690,5	900,1	542,7	365,9	265,8	868,3	1319,3	701,2	1066,5	879,6	857,5	834,9	384,7	62,1	201,8	9940,9
Tūris, m3	8061	51943	58836	53232	68780	254969	210762		390224	328878	321235	319157	156178	21452	72367	2734046
Sklypų skaičius	391	447	349	228	189	597	950	473	563	433	444	391	196	39	91	5781
iš jų su 2 ardu		1	4	12	41	108	238	152	229	211	205	215	129	20	29	1594
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,8	2	1,6	1,6	1,4	1,5	1,4	1,5	1,9	2	1,9	2,1	2	1,6	2,2	1,7
Bonitetas	1,8	1,9	1,9	2,9	1,5	1,5	1,4	2,3	1,6	1,6	1,6	1,6	1,1	2,1	2,1	1,7
Medyno tūris 1ha, m3	12	58	108	145	259	294	317	301	366	374	375	382	406	345	359	275
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8P1E1B		8P1E1B		8P1E1B		9P1B		9P1B		9P1E		9P1E		8P1E1B	
		8P1E1B		8P1E1B		9P1B		9P1B		8P1E1B		10P		9P1E		8P1E1B
Tūris 1ha, m3	12	58	108	144	254	288	308	287	349	349	349	356	372	317	338	262
Aukštis, m	1,7	6,2	10,4	12,4	19,6	22,1	24,1	23	26,5	27,2	28,2	28,8	30,9	27,9	28,5	21
Skersmuo, cm	1,7	7,7	12	13,7	20,9	24,4	27,1	27,9	31,6	33,9	36,4	37,9	41,6	41,2	41,5	25,7
Amžius	6	17	26	37	48	59	67	78	88	97	108	118	129	140	166	72
Skalsumas	0,84	0,75	0,77	0,78	0,8	0,78	0,74	0,72	0,74	0,72	0,69	0,69	0,66	0,64	0,67	0,74
Ein.prieaugis	1,23	4,36	7,16	7,36	9,58	8,49	7,58	6,02	6,17	5,53	4,92	4,58	4,38	16,86		5,8
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		8E1Ą1Kt		8E2Ą		9E1Ą		6E3Ą1Kt		9E1Ą	
		10E		10E		8E2Kt		8E1Ą1Kt		9E1Ą		7E2Ą1B		6E3Ą1B		8E1Ą1Kt
Tūris 1ha, m3		10	14	15	28	37	35	44	42	47	51	44	45	49	48	44
Aukštis, m		5	7,4	7	11,5	13,4	13,2	14,7	15,3	16,1	16,9	16,6	17	16,5	17,6	15,6
Skersmuo, cm		6	7,4	6,7	11,3	13,4	13,3	14,9	15,7	16,8	17,6	17,4	18,2	18,1	19,3	16,2

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Amžius		18	28	35	45	45	46	52	53	60	61	60	59	60	63	56
Skalsumas		0,2	0,11	0,16	0,14	0,17	0,15	0,17	0,16	0,16	0,17	0,16	0,16	0,17	0,15	0,16
Ein.prieaugis		0,69	0,88	1	1,53	1,93	1,68	1,93	1,74	1,73	1,88	1,62	1,64	5,58		1,73
Medžio rūšis: Eglė																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	1341,4	1465,8	1243,2	1130,8	1017,6	823,9	514,9	550,2	686,1	281,3	50,4	27,8	10,3	1,5	3,2	9148,4
Tūris, m3	16899	140474	242027	279066	315407	294111	199567		259120	106283	18066	9980	4023	437	945	2074009
Sklypų skaičius	965	1027	913	954	787	619	410	429	443	177	43	21	11	3	5	6807
iš jų su 2 ardu			9	17	9	22	28	58	93	55	12	10	6		2	321
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,4	1,4	1,4	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,5	1,6	1,2	1,3	0,9	0,5	0,6	1,3
Bonitetas	1,6	1,2	1,1	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,0	1,6
Medyno tūris 1ha, m3	13	96	195	247	310	357	364	363	378	378	358	359	391	291	295	227
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7E1P1B1J		9E1B		9E1B		8E1P1B		6E2B1P1D		7E1P1B1D		7E1P1B1D		9E1Ą	
		7E2B1J		9E1B		9E1B		8E1P1B		6E2B1P1D		5E1P1Ą1B1		10E		9E1B
Tūris 1ha, m3	13	96	195	246	309	355	361	354	363	355	341	318	372	291	287	224
Aukštis, m	1,5	6,7	13	16,6	20	22,4	24,4	26	27,2	28,6	29,2	29,2	29,5	30,1	30,4	15,5
Skersmuo, cm	1,3	7,2	13,5	17	20	23	26,1	29,1	31,7	34,1	36,6	37,4	36,8	42,5	47,1	16,6
Amžius	5	16	27	37	47	57	67	78	87	97	108	120	130	140	152	41
Skalsumas	0,82	0,8	0,8	0,77	0,78	0,8	0,76	0,72	0,71	0,67	0,64	0,61	0,68	0,55	0,52	0,78
Ein.prieaugis	1,34	6,15	12,66	12,79	12,33	11,24	9,28	7,66	6,75	5,73	5,08	4,14	4,6	12,93		8,58
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		6E4Kt		9E1Kt		9E1Kt		9E1Kt		8E2Kt		9Kt1Ą	
				10E		9E1Kt		9E1Kt		9E1Kt		7E2Kt1Ą				9E1Kt
Tūris 1ha, m3			13	21	38	43	54	54	58	60	52	75	38		20	53

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų														
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Aukštis, m			8,1	7,9	13,5	14,7	15,8	17,1	17,9	18,5	17,3	17,6	15,7		16	16,6
Skersmuo, cm			7,7	8,4	12,4	13,8	15,2	17	18,2	17,9	17,5	17,6	14,3		16	16,4
Amžius			24	24	42	49	50	58	65	70	61	53	55		43	58
Skalsumas			0,11	0,19	0,2	0,16	0,19	0,18	0,19	0,19	0,18	0,28	0,14		0,1	0,19
Ein.prieaugis			0,98	1,71	2,13	2,03	2,47	2,12	2,08	2,07	1,99	3,19	1,58			2,08
Medžio rūšis: Pocūgė																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha									0,3							0,3
Tūris, m3									108							108
Sklypų skaičius									1							1
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha									0,3							0,3
Bonitetas									2,0							2,0
Medyno tūris 1ha, m3									360							360
I ardas																
Rūšinė sudėtis									5Kt4E1B							
																5Kt4E1B
Tūris 1ha, m3									360							360
Aukštis, m									26							26
Skersmuo, cm									28							28
Amžius									87							87
Skalsumas									0,7							0,7
Ein.prieaugis									7							7
Medžio rūšis: Ąžuolas																
Suminiai rodikliai																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Plotas, ha	71,1	21,3	4,6	9,7	15,5	39,2	64,3	61	82,2	53,2	69,1	52,8	63,3	28,2	71,3	706,8
Tūris, m3	374	926	362	1243	2808	9073	17604		24110	15483	20631	14993	17072	9155	21447	172349
Sklypų skaičius	28	19	9	13	24	56	70	64	71	40	59	42	55	16	44	610
iš jų su 2 ardu				2	7	15	20	26	24	12	22	12	26	9	25	200
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	2,5	1,1	0,5	0,7	0,6	0,7	0,9	1	1,2	1,3	1,2	1,3	1,2	1,8	1,6	1,2
Bonitetas	2,0	1,0	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,7	1,3
Medyno tūris 1ha, m3	5	43	79	128	181	231	265	289	293	291	299	284	270	325	301	244
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Ą2E2Kt		5Ą2E2B1Kt		6Ą2E2B		6Ą2B1P1E		5Ą2B1P1E1		6Ą1E1P1B1K		7Ą1E1J1Kt		7Ą1E1B1Kt	
	6Ą1E1B1Bt1Kt			7Ą2B1E		8Ą1E1B		6Ą2B1P1E		5Ą2B1P1E1Kt		6Ą1E1P1B1			8Ą2E	6Ą1E1P1B
Tūris 1ha, m3	5	43	79	126	168	216	251	270	276	280	281	262	250	279	277	227
Aukštis, m	1	6	12	15	18,6	21,4	23,4	24,6	25,6	26,5	27	27,5	28,3	28,5	28,8	22,7
Skersmuo, cm	0,3	6,8	15,3	17,5	23,7	25,9	27,4	30,8	32,8	37,5	39,7	42,2	43,2	50,4	56,5	32,9
Amžius	3	15	28	36	49	58	68	78	88	97	109	118	129	140	160	89
Skalsumas	0,78	0,76	0,58	0,68	0,68	0,69	0,69	0,69	0,67	0,67	0,66	0,61	0,57	0,62	0,61	0,67
Ein.prieaugis	0,88	4,18	5,54	7,19	7,43	7,18	6,73	6,23	5,61	5,27	4,73	4,17	3,62	12,82		4,72
II ardas																
Rūšinė sudėtis					10E		9E1Kt		10E		8E2Kt		6E4Kt		5E3Kt2B	
				10E		9E1Kt		10E		10E		9E1Kt		8E1B1Kt		9E1Kt
Tūris 1ha, m3				40	39	50	33	43	39	40	43	47	45	62	43	44
Aukštis, m				10	11,9	13,8	12,7	13,9	14,3	14,4	15,1	15,3	16,1	17,9	14,8	14,7
Skersmuo, cm				10	12,4	13,8	13,1	14	14,6	14,5	14,8	16,4	17	19,1	14,8	15,1
Amžius				38	39	45	44	49	50	50	52	57	54	62	41	50
Skalsumas				0,23	0,19	0,21	0,14	0,17	0,15	0,15	0,16	0,17	0,18	0,2	0,18	0,17
Ein.prieaugis				2,5	2,33	2,66	1,69	2,05	1,79	1,76	1,86	1,94	1,92	6,32		1,98

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medžio rūšis: Ąžuolas raudonasis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		0,8					6,7	1,8				0,4				9,7
Tūris, m3		88					576					134				2989
Sklypų skaičius		1					2	2				2				7
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,8					3,4	0,9				0,2				1,4
Bonitetas		1A,0					1A,0	1A,0				2,0				1A,1
Medyno tūris 1ha, m3		110					327	320				335				308
I ardas																
Rūšinė sudėtis						5Kt2B2Ą1U										
		6Kt2J1E1B					6Kt2E1B1P					8Kt1E1P				5Kt2B1U1
Tūris 1ha, m3		110					327	320				335				308
Aukštis, m		12					27,6	29,3				27				26,6
Skersmuo, cm		12					30,4	35,6				37				30,1
Amžius		16					66	80				115				66
Skalsumas		1					0,76	0,68				0,8				0,76
Ein.prieaugis		10,62					8,31	6,94				5,5				8,13
Medžio rūšis: Uosis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha					0,2	2,2	1,6	1,2	0,5	2,4						8,1
Tūris, m3					20	380	210		70	414						1286
Sklypų skaičius					1	4	2	2	1	4						14
iš jų su 2 ardu						1		2		1						4
Vidutiniai rodikliai																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Vid. skl.plotas, ha					0,2	0,6	0,8	0,6	0,5	0,6						0,6
Bonitetas					1A,0	1A,9	2,0	1,0	2,0	1A,5						1,0
Medyno tūris 1ha, m3					100	173	120	175	140	172						159
I ardas																
Rūšinė sudėtis					7U2D1Kt	6U2Bt1J1Kt			4U3Ą2J1Kt							
						9U1D		6U2Kt1J1B		8U1J1Bt						7U1J1Bt1K
Tūris 1ha, m3					100	138	120	135	140	167						142
Aukštis, m					21	21,5	21	24,5	23	29,3						24,2
Skersmuo, cm					20	23,4	30	28	28	36,7						29,5
Amžius					45	56	70	75	90	97						76
Skalsumas					0,4	0,5	0,55	0,4	0,5	0,47						0,49
Ein.prieaugis					4,5	4,41	3,63	3,17	3,2	3,42						3,7
II ardas																
Rūšinė sudėtis																
						5Kt2Bt2D1E		5E5Kt		7E1U1Bt1Kt						4E4Kt1Bt1
Tūris 1ha, m3						70		40		24						49
Aukštis, m						12		15,5		15						14
Skersmuo, cm						14		15		16						14,8
Amžius						35		48		60						45
Skalsumas						0,4		0,2		0,1						0,26
Ein.prieaugis						3,45		2,17		1						2,46
								Medžio rūšis: Klevas								
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	0,3	1	0,9	0,4	2	1	15,8	2,2	2,8	0,8	0,6	0,2	0,9	0,7		29,6
Tūris, m3	2	71	83	28	280	132	400		323	174	144	36	230	147		5560
Sklypų skaičius	1	2	2	1	3	2	8	2	4	2	1	1	3	1		33

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,3	0,5	0,4	0,4	0,7	0,5	2	1,1	0,7	0,4	0,6	0,2	0,3	0,7		0,9
Bonitetas	1A,0	1A,7	1A,9	2,0	1A,9	1,0	1A,6	1,0	1,9	1,6	2,0	1,0	1,6	3,0		1,0
Medyno tūris 1ha, m3	7	71	92	70	140	132	222	182	115	218	240	180	256	210		188
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8Kt2P	7Kt1D1Bt1Ą			9Kt1Ą		8Kt1Ą1P		6Kt2Ą1B1E		7Kt2P1Ą		6Kt2P1B1Ą			
		8Kt1B1Ą		9Kt1B	6Kt1Ą1J1D1E		5Kt1E1Ą1U1B1		6Kt1Ą1U1B1P			8Kt2Ą		6Kt2Ą2P		8Kt1Ą1P
Tūris 1ha, m3	7	71	92	70	140	132	222	182	115	218	240	180	256	210		188
Aukštis, m	3	10,2	13,1	14	18,6	19,8	23,9	24,5	21,8	24,5	26	28	28,6	22		22,3
Skersmuo, cm	2	9,2	11,6	18	20,8	24	26,9	29,1	36,5	36,2	40	40	47,1	44		27,7
Amžius	7	20	28	40	48	56	68	78	90	100	110	120	130	140		71
Skalsumas	0,7	0,76	0,57	0,5	0,64	0,58	0,72	0,61	0,41	0,62	0,8	0,5	0,59	0,7		0,66
Ein.prieaugis	2	7,2	6,22	4,5	6,6	5,7	7,02	5,27	2,79	4	5,83	3	3,67	3,86		6
						Medžio rūšis: Skroblas										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha				1,9	2,5	8,2	2,9	2,6								18,1
Tūris, m3				266	602	1655	728									4023
Sklypų skaičius				1	2	9	5	1								18
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha				1,9	1,2	0,9	0,6	2,6								1
Bonitetas				2,0	1,6	1,4	1,1	2,0								1,6
Medyno tūris 1ha, m3				140	241	202	266	280								222
I ardas																
Rūšinė sudėtis					8Kt1Ą1E	6Kt1U1B1J1Ą										

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
			3Kt2J2B1Ą1D1		6Kt1Ą1B1D1E		4Kt3D2Ą1E									6Kt1Ą1B1
Tūris 1ha, m3				140	241	202	266	280								222
Aukštis, m				17	21,1	21,2	22,1	22								21
Skersmuo, cm				16	18,7	22,5	23,2	28								22,2
Amžius				35	50	57	66	75								58
Skalsumas				0,7	0,86	0,71	0,88	0,8								0,77
Ein.prieaugis				8,68	8,2	6,66	7,14	5,85								7,04
						Medžio rūšis: Guoba										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha		0,1		2	0,1	1,4	1,2									4,8
Tūris, m3		6		200	8	238	354									806
Sklypų skaičius		1		2	1	1	3									8
iš jų su 2 ardu						1	1									2
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,1		1	0,1	1,4	0,4									0,6
Bonitetas		2,0		1,0	2,0	2,0	1A,8									1,3
Medyno tūris 1ha, m3		60		100	80	170	295									168
I ardas																
Rūšinė sudėtis					10Kt	5Kt2J1B1E1U										
		8Kt2B		6Kt2Bt2Ą	4Kt3B1E1Bt1Ą											6Kt1Ą1B1
Tūris 1ha, m3		60		100	80	160	277									160
Aukštis, m		8		16	15	18	24,3									18,5
Skersmuo, cm		8		18	16	22	27									21,2
Amžius		20		35	40	60	65									50
Skalsumas		0,8		0,5	0,4	0,6	0,74									0,59
Ein.prieaugis		6		5,75	4	5,14	7,67									6,02

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
II ardas																
Rūšinė sudėtis							6Kt4E									
						10E										8E2Kt
Tūris 1ha, m3						10	44									19
Aukštis, m						5	16									7,9
Skersmuo, cm						6	14									8,1
Amžius						25	40									29
Skalsumas						0,2	0,2									0,2
Ein.prieaugis						1,07	2,4									1,42
							Medžio rūšis: Bukas									
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha								1,1	0,5							1,6
Tūris, m3							264		115							379
Sklypų skaičius								1	1							2
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha								1,1	0,5							0,8
Bonitetas								1,0	1,0							1,0
Medyno tūris 1ha, m3								240	230							237
I ardas																
Rūšinė sudėtis									7Kt1Ą1B1E							
								9Kt1P								9Kt1P
Tūris 1ha, m3								240	230							237
Aukštis, m								25	25							25
Skersmuo, cm								26	26							26
Amžius								80	84							81

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Skalsumas								0,6	0,6							0,6
Ein.prieaugis								5,55	5,4							5,5
Medžio rūšis: Kiti kietieji lapuočiai																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha							0,4									0,4
Tūris, m3							88									88
Sklypų skaičius							1									1
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha							0,4									0,4
Bonitetas							2,0									2,0
Medyno tūris 1ha, m3							220									220
I ardas																
Rūšinė sudėtis							7Kt2Ą1P									
																7Kt2Ą1P
Tūris 1ha, m3							220									220
Aukštis, m							22									22
Skersmuo, cm							28									28
Amžius							70									70
Skalsumas							0,8									0,8
Ein.prieaugis							5,25									5,25
Medžio rūšis: Beržas																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	266	532,7	364,1	453,4	474,5	790,8	1084	641,6	226,6	56,8	0,7	2				4893,2
Tūris, m3	4479	56763	45652	75215	105427	193572	178378		68793	17361	189	360				1025222
Sklypų skaičius	224	480	388	371	405	567	823	429	161	35	1	1				3885

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
iš jų su 2 ardu		104	84	123	145	207	354	216	111	25	1					1370
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,2	1,1	0,9	1,2	1,2	1,4	1,3	1,5	1,4	1,6	0,7	2				1,3
Bonitetas	1,3	1A,6	1,8	1,7	1A,9	1A,7	1A,5	1A,5	1A,2	1A,3	1A,0	1,0				1A,8
Medyno tūris 1ha, m3	17	107	125	166	222	245	257	278	304	306	270	180				210
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8B1E1J		8B1E1J		9B1J		6B1E1P1J1D			7B1E1J1D		5B3D1J1E				
		7B1E1J1D		8B1E1J		8B1J1D		6B1E1P1J1D			7B1E1J1D		6B4J			7B1E1J1D
Tūris 1ha, m3	17	93	114	148	202	224	236	245	256	268	120	180				189
Aukštis, m	3,6	12,7	14,4	17,6	21,8	23,8	25,2	26	28,2	27,7	30	23				20,9
Skersmuo, cm	3	10,6	13,1	16,2	20,8	23,7	26	28,2	31,8	32	42	32				21
Amžius	6	18	28	38	48	58	67	77	87	96	106	120				52
Skalsumas	0,72	0,73	0,71	0,71	0,73	0,73	0,71	0,71	0,67	0,7	0,3	0,6				0,71
Ein.prieaugis	2,06	7,76	7,06	6,91	7,22	6,52	5,73	5,2	4,68	4,43	1,86	3,1				6,1
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		9E1Kt		9E1Kt		9E1Kt		5E5Kt					
		10E		10E		10E		9E1Kt		9E1Kt						9E1Kt
Tūris 1ha, m3		42	44	52	62	63	55	69	71	76	150					59
Aukštis, m		6,8	9,4	11,4	12,5	13,9	14,5	16,5	17,5	18,9	13					13,6
Skersmuo, cm		7,2	9,4	11,8	12,2	13,7	14,6	16,6	17,7	19,5	14					13,7
Amžius		19	28	37	43	48	49	59	63	73	30					46
Skalsumas		0,4	0,28	0,26	0,26	0,25	0,21	0,24	0,23	0,22	0,6					0,26
Ein.prieaugis		3,32	3,35	3,24	3,19	3,05	2,59	2,71	2,64	2,38	7,57					2,91
						Medžio rūšis: Juodalksnis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	471,6	275,9	341,5	400,2	554,7	556,7	424,7	265,6	114,2	114,9	14,6	2				3536,6

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Tūris, m3	12200	26747	61895	94876	136976	163096	85580		39083	35401	3832	380				787363
Sklypų skaičius	467	263	336	391	382	413	324	237	111	74	7	2				3007
iš jų su 2 ardu		6	62	123	76	145	97	76	46	29	1					661
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1	1	1	1	1,5	1,3	1,3	1,1	1	1,6	2,1	1				1,2
Bonitetas	1,1	1A,7	1A,9	1A,8	1,2	1A,9	1A,9	1A,6	1A,4	1A,8	1,6	2,0				1A,9
Medyno tūris 1ha, m3	26	97	181	237	247	293	300	322	342	308	262	190				223
I ardas																
Rūšinė sudėtis	8J1B1E		9J1B		8J1B1Bt		9J1B		8J1B1E		10J					
		7J2B1E		9J1B		9J1B		8J1B1E		9J1B		10J				8J1B1E
Tūris 1ha, m3	26	96	177	226	242	282	291	311	323	297	260	190				216
Aukštis, m	4,5	10,9	15,6	18,5	19,6	22	23,1	24,5	25,9	24,6	23	22				17,9
Skersmuo, cm	4,2	9,9	15,2	18,4	21,2	24	26,4	29,1	31,6	33,1	32,9	40				19,6
Amžius	6	16	28	37	48	58	68	77	88	98	106	115				46
Skalsumas	0,76	0,74	0,75	0,75	0,73	0,73	0,7	0,69	0,65	0,66	0,67	0,5				0,73
Ein.prieaugis	3,18	7,19	9,41	9,46	8	7,55	6,46	5,83	5,07	4,29	4,16	0,45				6,94
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		10E		9E1Kt		10E		10E					
		10E		10E		9E1Kt		9E1Kt		10E						10E
Tūris 1ha, m3		21	29	34	37	37	39	41	41	38	30					37
Aukštis, m		5,9	8,1	9,3	11	12,4	14	14,7	15,7	14,4	17					12,1
Skersmuo, cm		5,8	8,6	9,5	10,5	12,1	14	15,1	15,9	14,6	20					12,1
Amžius		19	29	37	41	48	55	58	62	66	75					47
Skalsumas		0,31	0,22	0,22	0,2	0,17	0,16	0,17	0,14	0,15	0,1					0,18
Ein.prieaugis		1,97	2,11	2,14	2,13	1,9	1,8	1,71	1,56	1,52	0,93					1,9
Medžio rūšis: Drebulė																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	19,1	56,7	15,5	17,8	26,4	40,2	38,6	49	15,3	2,6						281,2
Tūris, m3	732	8156	3083	4894	6725	14110	17945		6120	1196						76966
Sklypų skaičius	25	63	33	34	34	53	40	34	17	2						335
iš jų su 2 ardu		18	7	8	8	29	27	29	13	2						141
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,8	0,9	0,5	0,5	0,8	0,8	1	1,4	0,9	1,3						0,8
Bonitetas	1A,5	1A,1	1A,1	1A,2	1A,3	1A,2	1A,2	1A,2	1A,1	1,0						1A,2
Medyno tūris 1ha, m3	38	144	199	275	255	351	363	366	400	460						274
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6D2B1J1E		9D1B		7D2B1J		5D3B1J1E		5D2B2E1J							
		6D2B1J1E		9D1B		7D2B1E		5D2B2E1J		8D2E						6D2B1J1E
Tūris 1ha, m3	38	131	183	257	247	309	302	313	360	355						242
Aukštis, m	6,2	14,2	17,9	22,5	23,8	27	29	29,8	30,8	30,5						22,9
Skersmuo, cm	5,3	11,7	16,9	21,6	26,8	30,1	34,2	37,7	40,3	42						25,7
Amžius	8	17	27	38	48	58	68	78	86	98						49
Skalsumas	0,78	0,76	0,74	0,74	0,66	0,68	0,61	0,61	0,66	0,65						0,69
Ein.prieaugis	4,36	9,75	10,05	10,35	7,53	7,55	6,03	5,41	5,67	5,38						7,39
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		9E1Kt		8E2Kt		9E1Kt							
		9E1Ą		9E1Ą		9E1Kt		9E1Kt		10E						9E1Kt
Tūris 1ha, m3		46	52	39	39	69	80	60	60	105						63
Aukštis, m		6,4	11	9,2	12,7	14,2	16,9	15,7	18,4	16,5						14,3
Skersmuo, cm		6,6	12,2	8,7	12,8	13,8	16,6	15,9	17,7	15						14,2
Amžius		18	27	36	45	52	55	62	74	55						52
Skalsumas		0,51	0,29	0,26	0,18	0,27	0,26	0,23	0,19	0,35						0,27

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Ein.prieaugis		2,6	3,7	2,49	1,98	3,08	3,11	2,26	2,09	4,42						2,69
Medžio rūšis: Baltalksnis																
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	18,6	54,8	67,5	105,7	75,6	24										346,2
Tūris, m3	927	7806	10077	18436	10864	3717										51827
Sklypų skaičius	18	39	61	86	45	7										256
iš jų su 2 ardu		2	9	11	2											24
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1	1,4	1,1	1,2	1,7	3,4										1,4
Bonitetas	1,6	1A,9	1,5	1,4	1,9	1,5										1,5
Medyno tūris 1ha, m3	50	142	149	174	144	155										150
I ardas																
Rūšinė sudėtis	7Bt2J1B	7Bt1J1D1B	7Bt2J1B	7Bt2J1B	8Bt1J1Kt	6Bt3J1B										7Bt2J1B
Tūris 1ha, m3	50	142	146	171	143	155										148
Aukštis, m	6,7	13,1	14,8	16,8	16,1	17,8										15,2
Skersmuo, cm	5,5	11,4	14,5	16,8	17,9	21,1										15,4
Amžius	8	17	28	38	47	58										35
Skalsumas	0,72	0,81	0,69	0,67	0,6	0,59										0,68
Ein.prieaugis	5,99	10,34	7,55	6,67	4,31	4,25										6,7
II ardas																
Rūšinė sudėtis		10E	10E	10E	10E											10E
Tūris 1ha, m3		18	28	48	15											35
Aukštis, m		7,8	8,6	8,4	9,5											8,6
Skersmuo, cm		7,2	8,7	8,1	10											8,5

250

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Amžius		22	30	33	40											32
Skalsumas		0,18	0,23	0,35	0,1											0,27
Ein.prieaugis		1,4	2	3,29	0,94											2,47
						Medžio rūšis: Liepa										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	0,2		2,3	6,2	6,8	10,7	3,7	9,9	11,2	0,3	2,9	1,2	5,3	2,8		63,5
Tūris, m3	1		243	1106	1277	3322	4277		5405	132	1163	540	2551	1396		22522
Sklypų skaičius	1		6	9	10	14	5	8	9	1	3	1	3	2		72
iš jų su 2 ardu				1				1	1							3
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	0,2		0,4	0,7	0,7	0,8	0,7	1,2	1,2	0,3	1	1,2	1,8	1,4		0,9
Bonitetas	1,0		2,0	1,9	1,6	1A,6	1,1	1A,6	1A,1	1A,0	1A,0	1A,0	1A,0	1A,0		1A,7
Medyno tūris 1ha, m3	5		106	178	188	310	300	432	483	440	401	450	481	499		355
I ardas																
Rūšinė sudėtis	10Kt		7Kt1B1J1E		9Kt1E		7Kt2Ą1J		7Kt2B1Ą		7Kt1Ą1B1P		6Kt2P1B1Ą			
			5Kt2B1J1Bt1E		6Kt2Ą1J1B		8Kt1U1Ą			8Kt2P		8Kt1Ą1E		8Kt2Ą		8Kt1B1Ą
Tūris 1ha, m3	5		106	175	188	310	300	431	482	440	401	450	481	499		354
Aukštis, m	0,5		13,6	16,2	19,9	23,5	23,4	26,4	28,5	28	26,6	30	29,2	30,6		24,4
Skersmuo, cm			13,7	16,7	20,1	23,4	25,9	28,4	31,4	40	40	44	42,5	45,6		28,1
Amžius			28	36	48	57	70	80	86	93	110	120	130	140		76
Skalsumas	0,8		0,57	0,69	0,56	0,69	0,6	0,77	0,77	0,7	0,7	0,7	0,74	0,76		0,7
Ein.prieaugis	0,5		6,3	7,77	6,94	7,62	5,41	7,18	6,87	5,67	4,41	4,42	4,11	4,61		6,52
II ardas																
Rūšinė sudėtis									10Kt							
				10E				10Kt								7Kt3E
Tūris 1ha, m3				40				20	10							24

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Aukštis, m				11				14	10							12,1
Skersmuo, cm				12				14	10							12,4
Amžius				30				26	20							26
Skalsumas				0,2				0,1	0,1							0,13
Ein.prieaugis				2,8				1,14	0,75							1,56
						Medžio rūšis: Tuopa										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	1,4					0,5										1,9
Tūris, m3	7					101										108
Sklypų skaičius	1					2										3
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,4					0,2										0,6
Bonitetas	1,0					1,0										1,0
Medyno tūris 1ha, m3	5					202										57
I ardas																
Rūšinė sudėtis	6Kt4E															
						9Kt1P										7Kt3E
Tūris 1ha, m3	5					202										57
Aukštis, m	1,5					25										7,7
Skersmuo, cm	2					36,8										11,2
Amžius	3					60										18
Skalsumas	0,7					0,48										0,64
Ein.prieaugis	0,71					4,6										1,74
						Medžio rūšis: Blindė										
Suminiai rodikliai																

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Plotas, ha		1,6	1,3													2,9
Tūris, m3		198	221													419
Sklypų skaičius		5	1													6
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha		0,3	1,3													0,5
Bonitetas		1,2	2,0													1,6
Medyno tūris 1ha, m3		124	170													144
I ardas																
Rūšinė sudėtis			5Kt4B1D													
		7Kt2B1D														6Kt3B1D
Tūris 1ha, m3		124	170													144
Aukštis, m		13,5	14													13,7
Skersmuo, cm		12,9	14													13,4
Amžius		19	25													21
Skalsumas		0,66	0,8													0,72
Ein.prieaugis		8,25	9,31													8,72
						Medžio rūšis: Gluosnis										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha			0,9	13,6	43,2	19,2	20,9									97,8
Tūris, m3			63	1337	5428	2386	1878									11092
Sklypų skaičius			1	9	17	8	3									38
iš jų su 2 ardu																
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha			0,9	1,5	2,5	2,4	7									2,6
Bonitetas			2,0	2,6	1,9	1,9	1,4									1,9

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Medyno tūris 1ha, m3			70	98	126	124	90									113
I ardas																
Rūšinė sudėtis			9Kt1B		9Kt1J		6Kt3J1Bt									
				7Kt2J1Bt		8Kt1Bt1J										7Kt2J1Bt
Tūris 1ha, m3			70	98	126	124	90									113
Aukštis, m			14	14,4	16,1	16,8	19,2									16,7
Skersmuo, cm			14	19,7	25,4	29,1	31,5									26,5
Amžius			30	39	49	59	69									53
Skalsumas			0,4	0,51	0,57	0,51	0,34									0,5
Ein.prieaugis			3,78	3,74	3,5	2,94	2,06									3,12
						Medžio rūšis: Iš viso										
Suminiai rodikliai																
Plotas, ha	2880,2	3310,8	2584,5	2507,6	2484,9	3186,3	3499	2287,4	2206,2	1391,9	995,8	921,3	464,5	95,3	276,3	29092
Tūris, m3	43682	293178	422542	529899	654602	940862	716291		793471	505322	365260	345580	180054	32587	94759	6971162
Sklypų skaičius	2121	2347	2099	2099	1900	2352	2646	1682	1382	768	558	461	268	61	140	20884
iš jų su 2 ardu		131	175	297	288	528	765	560	517	335	241	237	161	29	56	4320
Vidutiniai rodikliai																
Vid. skl.plotas, ha	1,4	1,4	1,2	1,2	1,3	1,4	1,3	1,4	1,6	1,8	1,8	2	1,7	1,6	2	1,4
Bonitetas	1,6	1,2	1,3	1,7	1,4	1,3	1,1	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,2	1,8	2,0	1,4
Medyno tūris 1ha, m3	15	89	163	211	263	295	301	313	360	363	367	375	388	342	343	240
I ardas																
Rūšinė sudėtis	4E2P2B2J		5E2P2B1J		5E2B2J1P		5P3B1E1J		5P2E2B1J		8P1E1Ą		8P1E1Ą		6P2Ą1E1B	
		5E2P2B1J		5E2B2J1P		3P3B2E2J		4P3B2E1J		6P2E1B1J		9P1E		7P2Ą1E		4P3E2B1J
Tūris 1ha, m3	15	86	161	206	258	286	288	295	340	340	343	349	357	310	321	229
Aukštis, m	2,3	8,1	13	16,5	20,1	22,6	24,4	25	26,9	27,2	28,1	28,7	30,5	28,2	28,6	18,9
Skersmuo, cm	2,1	8,2	13,4	16,7	20,6	23,9	26,6	28,7	31,7	34	36,6	38,1	41,8	44,1	45,4	21,3

Medynų vidutiniai rodikliai pagal amžiaus klases

Rodikliai	Amžiaus klasė -10 metų															
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	>140	Iš viso
Amžius	6	16	27	37	48	58	67	77	88	97	108	118	129	140	164	55
Skalsumas	0,8	0,77	0,77	0,75	0,75	0,76	0,72	0,71	0,72	0,7	0,69	0,68	0,65	0,63	0,65	0,74
Ein.prieaugis	1,72	6,13	10,11	10,03	9,59	8,44	7,05	6,16	6,11	5,41	4,9	4,53	4,28	15,14		6,86
II ardas																
Rūšinė sudėtis			10E		9E1Kt		9E1Kt		8E1Ą1Kt		9E1Ą		6E2Ą2Kt		8E1B1Kt	
		10E		10E		9E1Kt		9E1Kt		9E1Ą		7E2Ą1Kt		7E2Ą1B		8E1Ą1Kt
Tūris 1ha, m3		41	36	40	48	50	46	56	50	50	51	45	45	54	47	48
Aukštis, m		6,8	8,9	9,9	12	13,4	14	15,8	16,2	16,5	16,8	16,6	16,9	17	16,7	14,7
Skersmuo, cm		7,1	9	10,2	11,6	13,2	14,1	15,9	16,5	16,9	17,4	17,3	18	18,4	17,9	15
Amžius		19	28	36	43	48	49	57	58	62	60	60	58	60	56	52
Skalsumas		0,4	0,24	0,23	0,22	0,21	0,19	0,2	0,18	0,17	0,17	0,16	0,16	0,18	0,16	0,19
Ein.prieaugis		3,18	2,69	2,54	2,56	2,45	2,17	2,27	1,96	1,81	1,89	1,68	1,66	5,86		2,13

2015.11.19 09:45

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas pagal kilmę ir mišrumą

Vyraujanti medžių rūšis	Plotas, ha	Pagal kilmę			Pagal mišrumą			Mišrūs pagal mišrumo pobūdį			
					gryni			medyno sudėtyje medžių rūšių			
		savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	iš jų įvairiaamžiai	mišrūs	2	3 - 5	> 5	dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai
Pušis	9.940,9	4.462,1	746,2	4.732,6	4.043,6	564,7	5.897,3	1.101,5	1.377,0	2,2	3.416,6
%	100,0	44,9	7,5	47,6	40,7	5,7	59,3	11,1	13,9		34,3
Eglė	9.148,4	2.720,3	2.740,4	3.687,7	2.217,7	630,6	6.930,7	1.316,2	2.955,8	5,8	2.652,9
%	100,0	29,7	30,0	40,3	24,2	6,9	75,8	14,4	32,3	0,1	29,0
Ąžuolas	706,8	466,0	95,7	145,1	65,4	8,1	641,4	48,3	219,1	3,2	370,8
%	100,0	66,0	13,5	20,5	9,3	1,1	90,7	6,8	31,0	0,5	52,4
Uosis	8,1	7,0		1,1			8,1	0,7	1,9		5,5
%	100,0	86,4		13,6			100,0	8,6	23,5		67,9
Beržas	4.893,2	3.907,6	905,8	79,8	1.309,1	112,7	3.584,1	676,5	926,1	4,5	1.977,0
%	100,0	79,9	18,5	1,6	26,8	2,3	73,2	13,8	18,9	0,1	40,4
Juodalksnis	3.536,6	2.721,4	428,4	386,8	1.188,3	229,1	2.348,3	511,9	826,4	7,9	1.002,1
%	100,0	77,0	12,1	10,9	33,6	6,5	66,4	14,5	23,4	0,2	28,3
Drebulė	281,2	215,8	65,4		15,7	0,6	265,5	17,6	85,0	0,7	162,2
%	100,0	76,7	23,3		5,6	0,2	94,4	6,3	30,2	0,2	57,7
Baltalksnis	346,2	307,6	38,0	0,6	54,4	3,4	291,8	92,9	144,9	3,4	50,6
%	100,0	88,8	11,0	0,2	15,7	1,0	84,3	26,8	41,9	1,0	14,6
Kitos m. rūšys	230,6	185,1	25,2	20,3	39,4	0,9	191,2	48,2	94,6	0,9	47,5
%	100,0	80,3	10,9	8,8	17,1	0,4	82,9	20,9	41,0	0,4	20,6

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų pasiskirstymas pagal kilmę ir mišrumą

Vyraujanti medžių rūšis	Plotas, ha	Pagal kilmę			Pagal mišrumą			Mišrūs pagal mišrumo pobūdį			
					gryni			medyno sudėtyje medžių rūšių			
		savaiminiai	sukultūrinti	kultūriniai	iš viso	iš jų įvairiaamžiai	mišrūs	2	3 - 5	> 5	dviardžiai ir įvairiaamžiai medynai
IŠ VISO	29.092,0	14.992,9	5.045,1	9.054,0	8.933,6	1.550,1	20.158,4	3.813,8	6.630,8	28,6	9.685,2
%	100,0	51,6	17,3	31,1	30,7	5,3	69,3	13,1	22,8	0,1	33,3

2015.11.18 16:38

Šilutės miškų urėdija

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Stemplių kraštovaizdžio draustinis, Šilutės r. sav., Stemplių girininkija, 101-104,106 d,107 d,111 d,116 d,117,449 d												
	43	|	327,3|	317,2|	304,7|	236,5|	90,8|	|	327,3|	|	|	
Veiviržo kraštovaizdžio draustinis, Klaipėdos r. sav., Pėžaičių girininkija, 103 d,104,109,110,114-116,208 d,209 d,214 d,292 d,293,294 d,295 d,296 d												
	53	|	310,2|	300,2|	286,0|	235,3|	74,9|	|	308,8|	|	|	1,4
Veiviržo kraštovaizdžio draustinis, Klaipėdos r. sav., Švėkšnos girininkija, 64-66,355 d,356 d												
	53	|	185,2|	182,5|	174,3|	109,7|	75,5|	|	185,2|	|	|	
Veiviržo kraštovaizdžio draustinis, Šilutės r. sav., Pėžaičių girininkija, 212 d,214 d												
	53	|	31,4|	31,3|	30,4|	|	31,4|	|	31,4|	|	|	
Veiviržo kraštovaizdžio draustinis, Šilutės r. sav., Švėkšnos girininkija, 1,2 d,3-6,7 d,8-17,19,28,29 d,32 d,37 d,38 d,44 d,45 d,48 d,88 d,91 d,358 d,372 d,373 d,374 d,377 d												
	53	|	804,4|	791,8|	742,9|	584,2|	220,2|	|	801,0|	|	2,8|	0,6
Iš viso												
		|	1331,2|	1305,8|	1233,6|	929,2|	402,0|	|	1326,4|	|	2,8|	2,0
Graumenos hidrografinis draustinis, Klaipėdos r. sav., Švėkšnos girininkija, 142 d,408 d,416 d,426,427 d												
	120	|	56,1|	52,2|	51,0|	1,2|	54,9|	|	10,2|	|	45,9|	
Graumenos hidrografinis draustinis, Klaipėdos r. sav., Stemplių girininkija, 52 d												
	120	|	0,7|	0,5|	0,5|	|	0,7|	|	|	|	0,7|	
Graumenos hidrografinis draustinis, Šilutės r. sav., Švėkšnos girininkija, 428 d												

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
	120		26,4	24,4	24,4		26,4		19,5		6,9	
Graumenos hidrografinis draustinis, Šilutės r. sav., Stemplių girininkija, 51,52 d,53 d,58,63 d,434 d,443 d												
	120		91,8	88,8	85,7	28,1	63,7		7,3		84,5	
Iš viso												
			175,0	165,9	161,6	29,3	145,7		37,0		138,0	
Pleinės telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 745												
	174		271,0	230,0	210,3	270,8	0,2		271,0			
Svencelės telmologinis draustinis, Klaipėdos r. sav., Kintų girininkija, 1 d,2 d,3												
	180		809,9	238,4	228,4	809,9			809,9			
Svencelės telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 5,6												
	180		390,6	129,4	119,6	390,6			390,6			
Iš viso												
			1200,5	367,8	348,0	1200,5			1200,5			
Meškinės pedologinis draustinis, Šilutės r. sav., Vainuto girininkija, 106,111												
	190		94,9	94,5	93,1	94,9			94,9			
Kintų botaninis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 4 d,7,11,12,16,17,18 d,19,20,21 d,22												
	204		447,9	309,3	288,2	447,9			447,9			

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Norkaičių botaninis draustinis, Šilutės r. sav., Norkaičių girininkija, 57 d,58-63,64 d,65 d,66-70,71 d,72-74,75 d,318 d,320 d												
	214	|	518,3|	512,5|	466,5|	513,1|	5,2|	|	518,0|	|	|	0,3
Jūros ichtiologinis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 862 d,866 d,867 d,877 d												
	256	|	17,6|	17,6|	17,6|	|	17,6|	|	17,4|	|	0,2|	
Minijos ichtiologinis draustinis, Klaipėdos r. sav., Kintų girininkija, 253 d												
	259	|	0,4|	0,4|	0,4|	|	0,4|	|	0,4|	|	|	
Minijos ichtiologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 262 d												
	259	|	6,1|	6,1|	6,1|	6,1|	|	|	6,1|	|	|	
Minijos ichtiologinis draustinis, Šilutės r. sav., Norkaičių girininkija, 302 d,305												
	259	|	1,4|	1,4|	1,4|	|	1,4|	|	1,3|	|	0,1|	
Iš viso												
		|	7,9|	7,9|	7,9|	6,1|	1,8|	|	7,8|	|	0,1|	
Veiviržo ichtiologinis draustinis, Klaipėdos r. sav., Pėžaičių girininkija, 201 d,202 d,204 d,206 d,208 d,209 d,252 d,255 d,256 d,257 d,258 d,259 d,280 d,285 d,289 d,294 d												
	261	|	48,6|	44,1|	42,0|	2,5|	46,1|	|	42,9|	|	4,9|	0,8
Veiviržo ichtiologinis draustinis, Klaipėdos r. sav., Švėkšnos girininkija, 351 d,352 d,353 d,401 d,402 d,405 d,406 d,407 d,408 d,409 d,411 d,414 d,415 d												
	261	|	224,4|	201,6|	199,1|	|	224,4|	|	220,7|	|	0,8|	2,9
Veiviržo ichtiologinis draustinis, Šilutės r. sav., Pėžaičių girininkija, 210 d,211 d,212 d,294 d,295 d,296 d												
	261	|	50,7|	47,3|	47,2|	0,1|	50,6|	|	46,4|	|	4,3|	

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Veiviržo ichtiologinis draustinis, Šilutės r. sav., Švėkšnos girininkija, 2 d,357 d,358 d,362 d,366 d,378 d,379 d,382 d,384 d,385 d,428 d												
	261		81,6	74,4	72,9	0,4	81,2		80,6		1,0	
Veiviržo ichtiologinis draustinis, Šilutės r. sav., Norkaičių girininkija, 301 d,302 d,303 d												
	261		16,6	16,6	16,4		16,6		16,4		0,2	
Iš viso												
			421,9	384,0	377,6	3,0	418,9		407,0		11,2	3,7
Nemuno deltos regioninis parkas, Kintų telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 262 d												
	287-1		101,6	87,5	87,5	101,3	0,3		101,6			
Nemuno deltos regioninis parkas, Ventės kraštovaizdžio draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 264-266,268 d												
	287-3		303,8	216,2	205,9	301,7	2,1		303,8			
Nemuno deltos regioninis parkas, Minijos ichtiologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 262 d,269 d,276 d												
	287-4		16,4	16,4	16,1	12,2	4,2		16,4			
Nemuno deltos regioninis parkas, Minijos senvagės botaninis-zoologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 276 d												
	287-5		82,0	75,3	73,7	80,5	1,5		82,0			
Nemuno deltos regioninis parkas, Aukštumalės telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 273 d,274,275,278 d												
	287-6		845,9	350,2	301,3	844,0	1,9		670,0		175,9	
Nemuno deltos regioninis parkas, Aukštumalės telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 510,511 d												
	287-6		345,6	117,1	110,2	345,6			345,6			

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Iš viso Nemuno deltos regioninis parkas, Aukštumalės telmologinis draustinis		1191,5	467,3	411,5	1189,6	1,9		1015,6		175,9		
Nemuno deltos regioninis parkas, Kniaupo botaninis-zoologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 268 d,269 d	287-7	33,4	33,4	33,1	33,4			33,4				
Nemuno deltos regioninis parkas, Krokų lankos botaninis-zoologinis draustinis, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 277,278 d	287-9	54,1	53,5	48,7	54,1			54,1				
Nemuno deltos regioninis parkas, Nemuno priešakinės deltos gamtinis rezervatas, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 128,129,139-141,540 d,541 d,544 d,545,546 d	287-10	686,3	310,6	310,1	665,9	20,4	683,4	2,9				
Nemuno deltos regioninis parkas, Pakalnės polderių kraštovaizdžio draustinis, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 540 d,541 d,544 d,546 d	287-11	33,1	26,9	26,2	25,7	7,4		24,3		8,8		
Nemuno deltos regioninis parkas, Žalgirių k. kraštovaizdžio draustinis, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 115,116,119 d,548,553	287-17	220,7	207,8	175,4	104,4	116,3				220,7		
Nemuno deltos regioninis parkas, Rupkalvių telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 117,118,119 d,120 d,121-123	287-18	355,2	230,9	219,7	355,2			355,2				
Nemuno deltos regioninis parkas, Leitės hidrografinis draustinis, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 556 d	287-19	21,2	21,2	20,9	21,2			17,3		3,9		
Nemuno deltos regioninis parkas, Medžioklės pelkės telmologinis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 66 d,67,715 d	287-21	307,1	214,2	207,2	299,0	8,1		307,1				

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Nemuno deltos regioninis parkas, Medžioklės pelkės gamtinis rezervatas, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 68,69 d												
	287-22		270,7	251,4	237,7	270,7		270,7				
Nemuno deltos regioninis parkas, Kulynų botaninis-zoologinis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 44 d,45 d,46 d,51 d,52 d,53 d												
	287-23		67,9	60,3	55,6	67,9			67,0		0,9	
Nemuno deltos regioninis parkas, Beržtų botaninis-zoologinis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 70 d,71 d,72,76 d,77,78 d,79,80,83,84												
	287-24		505,0	494,1	474,7	505,0			503,6		1,4	
Nemuno deltos regioninis parkas, Leitgirių hidrografinis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 723 d,725 d,727 d,728 d												
	287-25		33,4	32,4	32,4		33,4				33,4	
Nemuno deltos regioninis parkas, Leitgirių botaninis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 81,82,86 d,87												
	287-26		244,6	237,0	228,6	244,4	0,2		244,4			0,2
Nemuno deltos regioninis parkas, Nemuno žiogių hidrografinis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 88 d,89 d,90 d,94,740 d												
	287-27		93,5	88,1	59,2	55,8	37,7				93,5	
Nemuno deltos regioninis parkas, Galzdonų botaninis draustinis, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 747 d												
	287-28		6,1	6,1	6,1	2,9	3,2		3,3		2,8	
Nemuno deltos regioninis parkas, . ekologinės apsaugos prioriteto zona, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 267,268 d,269 d,273 d,278 d												
	287-30		89,7	83,3	69,2	87,8	1,9		58,1		31,6	
Nemuno deltos regioninis parkas, . ekologinės apsaugos prioriteto zona, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 120 d,124,125,126 d,127 d,501,504 d,506 d,509,511 d,512-516,518,549,554,555,556 d,713 d												
	287-30		1106,1	1038,5	937,9	522,6	583,5		96,7		1009,4	
Nemuno deltos regioninis parkas, . ekologinės apsaugos prioriteto zona, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija												

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
42,43,44 d,45 d,46 d,47-50,51 d,52 d,53 d,54-65,66 d,69 d,70 d,71 d,73 d,74 d,75 d,76 d,78 d,85,86 d,88 d,89 d,90 d,91 d,92 d,716 d,723 d,738 d,740 d												
	287-30	|	1201,9|	1160,8|	992,4|	1149,4|	52,5|	5,1|	5,9|	0,6|	1178,0|	12,3
Iš viso Nemuno deltos regioninis parkas, . ekologinės apsaugos prioriteto zona												
		|	2397,7|	2282,6|	1999,5|	1759,8|	637,9|	5,1|	160,7|	0,6|	2219,0|	12,3
Nemuno deltos regioninis parkas, . rekreacinio prioriteto zona, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 540 d												
	287-31	|	1,2|	1,2|	1,2|	|	1,2|	|	|	|	1,2|	
Nemuno deltos regioninis parkas, . rekreacinio prioriteto zona, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 91 d,92 d,93 d,95,728 d,740 d												
	287-31	|	195,8|	193,5|	180,9|	164,6|	31,2|	|	|	194,8|	1,0|	
Iš viso Nemuno deltos regioninis parkas, . rekreacinio prioriteto zona												
		|	197,0|	194,7|	182,1|	164,6|	32,4|	|	|	194,8|	2,2|	
Nemuno deltos regioninis parkas, . vandens ūkio prioriteto zona, Šilutės r. sav., Kintų girininkija, 262 d												
	287-32	|	1,0|	0,6|	0,6|	|	1,0|	|	|	|	1,0|	
Nemuno deltos regioninis parkas, . ūkinio prioriteto zona, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 73 d,74 d,75 d,715 d,727 d,728 d,738 d,739 d												
	287-33	|	35,6|	35,6|	17,8|	19,7|	15,9|	|	|	|	8,2|	27,4
Nemuno deltos regioninis parkas, . gyvenamosios paskirties prioriteto zona, Šilutės r. sav., Žemaitkiemio girininkija, 70 d,739 d												
	287-34	|	0,5|	0,5|	0,5|	0,2|	0,3|	|	|	|	0,5|	
Nemuno deltos regioninis parkas, Sausgalvių botaninis-zoologinis draustinis, Šilutės r. sav., Šilutės girininkija, 126 d,127 d												

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
	287-35		10,9	10,9		10,9			10,1		0,8	
Rambyno regioninis parkas, Rambyno kraštovaizdžio draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 1 d,2,3,78,79,857 d,859 d,860 d,873 d												
	294-1		259,2	255,5	233,1	214,1	45,1		149,3		109,9	
Rambyno regioninis parkas, Vilkyškių geomorfologinis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 15-18,19 d,29-34,82,83 d,869 d,870 d,871 d,874,876 d,877 d												
	294-3		690,8	662,4	536,5	626,1	64,7		110,1	18,9	561,8	
Rambyno regioninis parkas, Šereitlaukio architektūrinis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 879 d												
	294-4		7,4	7,4	7,4		7,4			0,3	7,1	
Rambyno regioninis parkas, Bitėnų botaninis-zoologinis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 12,13,25-28,41-47,53-58,60-75,76 d,77 d,879 d												
	294-5		853,3	849,3	776,7	852,0	1,3		484,3		369,0	
Rambyno regioninis parkas, Ragainės vingio hidrografinis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 76 d,77 d,878,879 d												
	294-6		14,5	13,6	13,2	1,1	13,4		1,1		13,4	
Rambyno regioninis parkas, Bitėnų geomorfologinis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 10,11,860 d,873 d												
	294-7		58,6	58,1	52,0	43,2	15,4		3,9		54,7	
Rambyno regioninis parkas, . rekreacinio prioriteto zona, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 6 d,7,20,35,83 d,872 d,873 d,879 d												
	294-8		66,1	64,7	50,8	57,7	8,4			66,1		
Rambyno regioninis parkas, . ekologinės apsaugos prioriteto zona, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 49,59,83 d,871 d,873 d,876 d,879 d												
	294-9		120,3	111,5	95,6	88,8	31,5			11,5	108,8	
Rambyno regioninis parkas, . ūkinio prioriteto zona, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 4 d,5,6 d,14,23,24,38-40,50-52,873 d,876 d												
	294-10		285,9	277,2	241,2	283,4	2,5					285,9

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Rambyno regioninis parkas, Šilėnų botaninis draustinis, Pagėgių sav., Rambyno girininkija, 8,9,21,22,36,37,48,872 d,873 d												
	294-12	|	154,5|	153,1|	140,6|	154,1|	0,4|	|	70,3|	0,4|	83,8|	
Vainuto miškų biosferos poligonas, Šilutės r. sav., Stemplių girininkija												
1 d,2 d,3 d,4 d,5-8,11-18,21 d,22-29,33-37,40,41 d,43-50,54,55,57 d,61,62,65,66,69,105,106 d,107 d,108-110,111 d,112-115,116 d,118-124,442,447												
	332	|	2655,7|	2610,7|	2424,6|	2217,4|	438,3|	|	1,3|	|	193,6|	2460,8
Vainuto miškų biosferos poligonas, Šilutės r. sav., Šiaudėnų girininkija, 12-15,19 d,20-47,122-128,130-143,144 d,145-151,153 d,455 d,463 d,467 d,470-472,476 d,481 d,482 d,486 d,601,602 d,633,634 d,635												
	332	|	2952,1|	2900,1|	2746,0|	2382,4|	569,7|	|	|	|	208,5|	2743,6
Vainuto miškų biosferos poligonas, Šilutės r. sav., Vainuto girininkija												
1,2 d,4-19,24-40,41 d,42-53,54 d,55-66,101,102,103 d,104,105,107-110,112-135,603,606 d,610 d,651 d,659 d,660 d,664 d,667 d,668 d,669 d												
	332	|	3670,2|	3605,5|	3397,9|	3265,9|	404,3|	|	|	|	482,5|	3187,7
Iš viso												
		|	9278,0|	9116,3|	8568,5|	7865,7|	1412,3|	|	1,3|	|	884,6|	8392,1
Šiaudėnų botaninis draustinis, Šilutės r. sav., Šiaudėnų girininkija, 144 d,152,153 d,154-157,602 d												
	344	|	249,7|	245,1|	239,2|	248,4|	1,3|	|	|	|	56,8|	192,9
Pušies genetinis draustinis, Pagėgių sav., Pagėgių girininkija, 45 d												
	601	|	0,7|	0,7|	0,7|	0,7|	|	|	0,7|	|	|	
Joniškio miško ąžuolo valstybinis genetinis draustinis, Šilutės r. sav., Norkaičių girininkija, 22 d												
	653	|	2,3|	2,3|	2,2|	2,3|	|	|	2,3|	|	|	

Saugomos teritorijos

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girinin-kijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Plotas pagal registrą	Invento-rizuotas plotas	iš jo		Pagal nuosavybę		Pagal miškų grupes				
				miško žemė	medynai	valstybinės reikšmės	privati ir kita	I	IIA	IIB	III	IV
Kadagynės miško ąžuolo valstybinis genetinis draustinis, Pagėgių sav., Pagėgių girininkija, 52 d												
	657	|	4,0|	4,0|	3,8|	4,0|	|	|	|	4,0|	|	|	
Mikytų miško beržo valstybinis genetinis draustinis, Pagėgių sav., Pagėgių girininkija, 159 d												
	675	|	1,2|	1,2|	1,2|	1,2|	|	|	|	|	|	1,2|	
Parubežio miško pušies valstybinis genetinis draustinis, Šilutės r. sav., Švėkšnos girininkija, 32 d												
	689	|	3,7|	3,7|	3,7|	3,7|	|	|	3,7|	|	|	
Šilgalių miško pušies valstybinis genetinis draustinis, Pagėgių sav., Pagėgių girininkija, 17 d												
	705	|	6,5|	6,5|	6,4|	6,5|	|	|	|	|	|	6,5
IŠ VISO												
		|	24140,5|	21200,6|	19612,7|	20530,4|	3610,1|	959,2|	8789,0|	292,6|	5176,4|	8923,3

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai) mk1>=201 mk1<=205

Rekreacinių miško savybių įvertinimas

	Landšafto tipas				Ekosistemos natūralumas				Estetiškumas (tinkamumas poilsiui)				Sanitarinė-higieninė vertė				Reljefas			
																	Digresija			
	1 uždaras (<=0,7sk.)	2 pusiau atviras (0,3-06)	3 atviras (jaun. iki 3m aukščio)	vid. klasė	1 vyrauja želd. rūšys	2 savaim. su želd. rūšimis	3 savai-miniai	vid. klasė	1	2	3	vid. klasė	1	2	3	vid. klasė	1	2	3	vid. klasė
Medynai																				
Pušynai	395,1	23,9	1,3	1,1	170,3	50,7	199,3	2,1		395,5	24,8	2,1	74,8	327,7	17,8	1,9	417,7	2,6		1,0
Eglynai	44,3	0,9	8,3	1,3	49,7	3,8		1,1		13,9	39,6	2,7		10,1	43,4	2,8	53,5			1,0
Ąžuolynai	9,8	3,2		1,2		1,9	11,1	2,9		13,0		2,0	7,0	6,0		1,5	13,0			1,0
Beržynai	107,2	25,0	1,0	1,2	10,2	30,6	92,4	2,6		6,7	126,5	2,9		127,2	6,0	2,0	133,2			1,0
Juodalksnynai	18,7	12,6		1,4	1,5		29,8	2,9		19,0	12,3	2,4		26,3	5,0	2,2	31,3			1,0
Drebulynai	3,9	2,6		1,4		1,3	5,2	2,8		5,2	1,3	2,2		4,5	2,0	2,3	6,5			1,0
Baltalksnynai	4,6			1,0			4,6	3,0		2,2	2,4	2,5		4,6		2,0	4,6			1,0
Kiti medynai	11,5	5,9		1,3	4,8	7,8	4,8	2,0	1,0	15,7	0,7	2,0	2,7	14,0	0,7	1,9	15,3	2,1		1,1
IŠ VISO MEDYNŲ	595,1	74,1	10,6	1,1	236,5	96,1	347,2	2,2	1,0	471,2	207,6	2,3	84,5	520,4	74,9	2,0	675,1	4,7		1,0
Neapaugusios mišku miško																				
žemės			16,0														16,0			1,0
Vandenys			0,1														0,1			1,0
IŠ VISO	595,1	74,1	26,7		236,5	96,1	347,2		1,0	471,2	207,6		84,5	520,4	74,9		691,2	4,7		
100 %	85,6	10,6	3,8		34,8	14,1	51,1		0,1	69,4	30,5		12,4	76,6	11,0		99,3	0,7		

2015.11.19 09:22

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Žėlimo įvertinimas plynai iškirstose biržėse

Atžėlusios vyr. medžių rūšys	Plotas, ha / %	Tikslinių meedžių rūšių kiekis žėliniuose			
		mažiau 25%	25 - 50%	51 - 85%	86 - 100%
Pušis	1,7				1,7
	100,0				100,0
Eglė	18,5		0,6		17,9
	100,0		3,2		96,8
Beržas	103,6	2,1		10,3	91,2
	100,0	2,0		9,9	88,0
Baltalksnis	8,2	1,5	6,7		
	100,0	18,3	81,7		
Juodalksnis	133,6	1,8	1,6	7,9	122,3
	100,0	1,3	1,2	5,9	91,5
Drebulė	8,0	1,8	0,4		5,8
	100,0	22,5	5,0		72,5
Liepa	0,6				0,6
	100,0				100,0
----------	----------	----------	----------	----------	----------
Iš viso	274,2	7,2	9,3	18,2	239,5
	100,0	2,6	3,4	6,6	87,3

2015.11.19 09:24

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Miško žėlimas ne miško žemėje

Vyraujanti medžių rūšis	Pirmą kartą inventor. medynų plotas,ha	Iš jų atžėlė ne miško žemėje per vykmetį	Iš jų iki 10 metų amžiaus	Atžėlę ne miško žemėje				
				pagal skalsumą		pagal buvusias naudmenas		
				0,3 - 0,5	>=0,6	žemės ūkio naudmenos	pelkės, durpynai	karjerai ir kitos žemės
Pušis	45,2	45,2	23,3	8,1	37,1	25,7	19,1	0,4
Eglė	0,2	0,2			0,2	0,2		
Ąžuolas	0,5	0,5			0,5	0,5		
Beržas	16,6	16,6	2,5	7,3	9,3	5,4	11,2	
Baltalksnis	1,7	1,7			1,7		1,7	
Juodalksnis	19,6	19,6	16,7	12,7	6,9	0,3	19,3	
Drebulė	0,1	0,1	0,1		0,1	0,1		
Blindė	0,3	0,3			0,3	0,3		
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------
Iš viso	84,2	84,2	42,6	28,1	56,1	32,5	51,3	0,4

2015.11.19 09:26

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Kirtaviečių plotas pagal metus, atkūrimo būdus ir girininkijas, ha

Kirtimo metai Girininkijos	Kirtaviečių plotas, ha	Pagal atkūrimo būdus					
		želdintinos	su žėlimą skatinančiomis priemonėmis		paliktos želti		
					iš viso	iš jų	
			mišrus želd.	mišrus žėl.		U ir P hidrotopų	maži sklypai (iki 0,4 ha) kitų hidrotopų
2007	3,8			3,8			
2008	3,7			3,7			
2010	12,5			11,2	1,3	1,3	
2011	5,1	4,8		0,3			
2012	131,2	79,8	0,1	13,8	37,5	31,9	
2013	253,0	208,5	6,9	7,9	29,7	28,7	0,4
2014	242,7	183,9	18,7	6,4	33,7	27,5	0,4
Iš viso	652,0	477,0	25,7	47,1	102,2	89,4	0,8
Pėžaičių	28,3	22,7	0,1		5,5	2,6	
Kintų	67,9	9,9	1,5	27,8	28,7	28,7	
Švėkšnos	33,5	28,3			5,2	0,6	0,4
Stemplių	63,0	46,4	5,4	4,2	7,0	7,0	
Norkaičių	46,6	46,0			0,6		
Šiaudėnų	60,3	55,5		2,5	2,3	2,3	
Šilutės	69,1	55,3			13,8	11,6	
Vainuto	92,4	66,8	10,5	0,9	14,2	13,2	0,4
Pagėgių	111,4	98,7	1,2	2,7	8,8	8,8	
Rambyno	33,7	25,1	1,9		6,7	6,7	
Žemaitkiemio	45,8	22,3	5,1	9,0	9,4	7,9	
Iš viso	652,0	477,0	25,7	47,1	102,2	89,4	0,8

2015.11.19 09:28

23 lentelė

SELEKCINĖS SĖKLININKYSTĖS OBJEKTŲ CHARAKTERISTIKA

Objektas, kodas miško sėklinės bazės sąvade, rinktinių medžių Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha; medžių sk., vnt.	Taksacinė medynų charakteristika							
					rūšinė sudėtis; inventor. metai	am-žius, m	aukš-tis, m	skers-muo, cm	skal-sumas	boni-tetas	tūris 1 ha, m^3	auga-vietė
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Valstybinai genetiniai draustiniai:												
Joniškio miško ąžuolo – 22AGD004	Norkaičių	22	11	0,4	4P4E2Ą+B	115	30	36	0,7	1	350	Lcl
			12	1,5	1a.8Ą1E1B+P 2a.10E	125 65	30 19	48 22	0,7 0,1	1	360 60	Nbl
			13	0,3	1a.10P+EĄB 2a.10E	125 65	31 17	40 18	0,6 0,1	1	350 30	Lcl
Iš viso:				**2,2**								
Kadagynės miško ąžuolo – 22AGD008	Pagėgių	52	2	3,8	10Ą	115	31	36	0,3	1A	160	Ldp
Iš viso:				**3,8**								
Mikytų miško beržo – 22BGD051	Pagėgių	159	18	1,2	1a.10B+PĄ 2a.8L2K	70 30	28 13	28 12	0,8 0,2	1A	310 35	Ncp
Iš viso:				**1,2**								
Parubežio miško pušies	Švėkšnos	32	10	3,7	9P1E+ĄB	110	32	40	0,8	1A	470	Ncl
Iš viso:				**3,7**								
Šilgalių miško pušies	Pagėgių	17	9	6,4	10P	95	29	34	0,7	1	380	Nbl
Iš viso:				**6,4**								
Iš viso valstybinių genetinių draustinių:				**17,3**								
Genetiniai medynai:												
Norkaičių miško ąžuolo I – 22ĄGD007	Norkaičių	66	4	4,2	1a.10Ą 2a.9Bu1E	110 80	29 21	38 20	0,6 0,1	1	310 30	Ncl
Iš viso:				**4,2**								
Norkaičių miško ąžuolo II – 22AGD006	Norkaičių	63	19	0,9	1a.10Ą 2a.10L	125 75	29 23	42 236	0,5 0,2	1	230 90	Ncl

23 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Norkaičių miško ąžuolo II – 22AGD006	Norkaičių	70	5	1,0	1a.8Ą2L 2a.10L	125 50	30 16	38 18	0,7 0,1	1	33 30	Ncs
			7	3,0	1a.8Ą2B 2a.6L1Ą3E	130 6	31 17	42 20	0,6 0,1	1	370 30	Lcl
Iš viso:				(5,0) **4,9**								
Stonaičių miško ąžuolo -	Švėkšnos	64	4	0,1	3E2E2Sb1 1B1Ą+UK	50	23	30	0,6	1	250	Lcl
			5	0,8	7Ą3E+PLSb	130	26	44	0,8	2	310	Šcp
			8	1,0	6Ą1E1L1Sb +PBLBt	130	28	44	0,8	2	330	Šcp
			12	0,4	6Ą4E+P	140	28	44	0,7	2	330	Ncp
			13	2,5	1a.7Ą2E1P 2a.10E	140 80	28 22	44 24	0,5 0,2	2	230 80	Ncp
			21	2,6	8Ą1E1E+PB SbD	130	28	40	0,9	2	400	Ncp
			23	1,4	9Ą1E+PSbB	130	26	40	0,5	2	200	Šcp
			24	1,2	7Ą1E2E+PL	130	28	40	0,8	2	350	Ncp
Iš viso:				(10,3)**10,0**								
Iš viso genetinių medynų:				**19,1** (19,5)								
Miško sėkliniai medynai:												
Paprastasis bukas *( )* – 22BuSM001, LT/Bu kilmės rajonas	Norkaičių	67	1	2,9	1a.10P+B 2a.10Bu	130 80	34 23	44 26	0,6 0,3	1A	410 100	Ncl
			2	1,1	9Bu1P	80	25	26	0,6	1	240	Ncl
Iš viso:				**4,0**								
Paprastoji eglė *(Picea abies L., H. Karst.) – 22ESM022*, LT/E4	Rambyno	2	18	**1,0**	10E+Ą	85	30	30	1,0	1	560	Ncl
Paprastoji pušis *(Pinus sylvestris L.*, – 22ESM022, LT/P4 kilmės rajonas	Švėkšnos	23	1	9,1	1a.10P 2a.10E+Ą	150 90	29 24	44 28	0,6 0,2	2	340 90	Ncl
			2	1,5	10P	150	30	44	0,4	2	230	Ncl
Iš viso:				**10,6**								
Juodalksnis *(Alnus glutinosa L. – Gaertn.)* – 22JSP018, LT/J1	Žemaitkiemio	50	3	**5,4**	10J	75	25	28	0,8	1A	370	Pdn
Iš viso miško sėlinių medynų:				**21,0**								

23 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Miško sėklinės plantacijos:												
Paprastoji pušis *(Pinus sylvestris L.)* – 22PSP007, įveista 1968-1972 m., R kategorijos (atitinkanti kokybės reikalav.)	Šiaudėnų	124	1	**3,5**								Ncl
Juodalksnis *(Alnus glutinosa (L.) Gaertn.)* – 22JSP018, įveista 2008 m., R kategorijos	Pagėgių	16	2	**2,0**								Nbl
Paprastoji eglė *(Picea abies L., H. Karst.)* – 22ESP049, įveista 2014 m., I kategorijos (išbandyta)		65	1	**4,7**								Ncp
Paprastoji eglė *(Picea abies L., H. Karst.)* – 22ESP009, įveista 1967-1973 m., R kategorijos (išbandyta)		75	51	**5,2**								Ncp
Paprastoji pušis *(Pinus sylvestris L.)* – 22PSP024, įveista 1994 m., I kategorijos (išbandyta)		71	59	6,8								Ncl
		76	1	0,1								Ncl
		Iš viso:		**6,9**								
Iš viso miško sėklinių plantacijų:				**(22,89) 22,3**								
Miško medžių palikuonių bandomieji želdiniai (R kategorijos)**:**												
Įvairios tuopos *(Populus spec.)* – 22ThBz003, įveisti 2012 m.	Stemplių	16	2	**(1,3) 1,4**	6T4E	2	1,5	2	0,7	1	5	Nds
Paprastojo ąžuolo *(Quercus robur L)* – 22ABZ003, įveisti 2000 m.			3	**(1,1) 1,2**	10Ą	15	4	6	0,8	2	15	Ndp
Paprastojo ąžuolo *(Quercus robur L)* – 22ABZ006, įveisti 2001 m.			4	**(1,0) 0,9**	10Ą	14	5	6	1,0	2	30	Ndp
Iš viso:				**(3,4) 3,5**								
Karpotojo beržo *(Betula pendula Roth.)* – 22BBZ005, įveisti 2008 m.	Pagėgių	13	1	**(2,0) 2,3**	10B	7	5	4	0,9	1A	20	Lcp
Karpotojo beržo *(Betula pendula Roth.)* – 22BBZ002, įveisti 1999 m.	Žemaitkiemio	71	50	**0,8**	10B	15	14	12	1,0	1A	150	Ncl
Paprastoji pušis *(Pinus sylvestris L.)* – 22PBZ009, įveisti 1987 m.			56	**(1,5) 2,2**	10P	30	18	18	0,2	1A	330	Ncl
Iš viso miško medžių palikuonių bandomųjų miško želdinių:				**(7,9) 8,8**								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Rinktiniai medžiai:												
Paprastoji pušis *(Pinus sylvestris L.)*: 22PPL347, 22PPL 348;	Švėkšnos	23	1	2	1998	125	34,33	49,41				Ncl
22PPL352, 22PPL353, 22PPL355;			1	3	1998	125	32	44,46,39				Ncl
22PPL,377, 22PPL378;			1	2	1998	125	32,30	46,39				Ncl
22PPL380, 22PPL382, 22PPL383			1	3	1998	125	32-34	44,46,55				Ncl
22PPL307-22PPL309			3	3	1998	135	33-36	50,48,40				Ncl
22PPL229, 22PPL300; 22PPL302, 22PPL303	Rambyno	29	3	2 2	1998; 1998	105; 112	32; 33,32	43,39; 50,52				Nbl
	Iš viso:			**17**								
Paprastoji eglė *(Picea abies L., H. Karst.)*: 22EPL595, 22EPL596;	Rambyno	2	20	**2**	1998	60	24	28,29				Ncl
Paprastasis ąžuolas *(Quercus robur L.)*: 22APL094, 095; 22APL596-598;	Norkaičių	63	11	2; 3	1998; 2008	120; 120	29,32; 31,29	46,50; 47,57				Ncl
22APL599-22APL601		70	7	3	2008	120	27-29	73,62,65				Lcl
22APL931, 22APL963	Pagėgių	23	7	2	2011	160, 125	25,24	70,53l				
22APL933			11	1	2011	125	27	51				Ncp
22APL746-749; 22APL901-906;		52	2	10	2011	125--150	25-30	52-65				Ldp
22APL907-22APL911			3	5	2011	130--160	26-30	55-70				Lcp
22APL912-22APL918			4	7	2011	110--160	24-29	46-69				Ldp
22APL097			6	1	1998	110	33	52				Lcl
22APL926			7	1	2011	135	28	58				Nbl
22APL745, 925; 22APL927-929			9	5	2011	135, 190; 130--150	27,28; 26-28	60,98; 56-65				Lfs
22APL750; 22APL930			10	2	2011	140; 170	28	65;78				Lfs
22APL923, 22APL924		66	8	2	2011	150, 135	30,27	66,55				Lcp

23 lentelės tęsinys

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
22APL921, 22APL922	Pagėgių	66	12	2	2011	150, 165	27,29	64,77				Lcp
22APL920			15	1	2011	145	25	61				Ufp
22APL919			18	1	2011	150	29	64				Ncs
22APL092-22APL093	Švėkšnos	64	9	2	1998	115	26,28	45,34				Ncp
22APL042, 22APL043	Rambyno	43	1	2	1998	145, 140	32,29	58,48				Lcp
22APL044, 043; 22APL594, 595			3	4	1998; 2008	138, 140; 130	28; 29,27	56,55; 77,75				Lcp
	Iš viso:			**56**								
Paprastasis uosis *(Fraxinus excelsior L.)*: 22UPL021, 22UPL022	Žemaitkiemio	106	13	2	1999	71, 94	26, 30	37, 45				Ldp
22UPL019, 22UPL020		107	4	2	1999	105, 94	23	45, 36				Ldp
22UPL017		108	6	1	1999	89	24	37				Lds
22UDP018			7	1	1999	103	23	38				Ldp
	Iš viso:			**6**								
Karpotasis beržas *(Betula pendula Roth.)*: 22BPL193-22BPL198; 22BPL513-22BPL521	Pagėgių	159	16	**15**	2002; 2006	55--65; 60	27-29; 28-33	33-40; 26-42				Ncp
Juodalksnis *(Alnus glutinosa (L.) Gaertn.)*: 22JPL197-22JPL202	Žemaitkiemio	50	3	**6**	2011	60--75	24-26	30-42				Pd
Iš viso rinktinių medžių:				**102**								

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Vyraujančių medžių rūšių plotų kaita praeitame vykmetyje

Praeita miškotvarka		Pagal dabartinę miškotvarką												
Medynai	Plotas, ha	P	E	B	D	J	Bt	Ą	U	Kitos medžių rūšys	Iš viso medynų	Plynu-mos	Pelkės	Kita žemė
P	9.988,4	9.555,5	149,1	94,5	0,9	4,1		7,0		0,8	9.811,9	167,0		9,5
E	8.780,5	88,2	7.988,2	349,7	25,8	84,3	5,7	21,1		3,1	8.566,1	214,1		0,3
B	5.167,3	70,7	453,7	4.301,7	28,0	73,5	3,6	24,8		8,2	4.964,2	202,8		0,3
D	382,6	5,0	88,0	18,9	215,9	14,8		9,7		0,4	352,7	29,9		
J	3.310,1		63,3	25,7	3,6	3.112,0	2,2	4,4			3.211,2	98,9		
Bt	437,3	3,6	18,4	15,4	0,9	21,5	330,0	19,6		0,2	409,6	27,7		
Ą	620,7	2,6	7,1	7,4		9,4	0,1	590,3		0,7	617,6	2,7		0,4
U	80,6		12,1	11,2	1,1	26,8		7,6	8,1	9,8	76,7	3,9		
Kitos medžių rūšys	210,3		2,2	0,7				1,9		205,2	210,0	0,3		
Iš viso medynų	28.977,8	9.725,6	8.782,1	4.825,2	276,2	3.346,4	341,6	686,4	8,1	228,4	28.220,0	747,3		10,5
Plynumos	1.045,1	160,7	330,3	52,1	4,9	163,4	4,3	3,7		2,0	721,4	290,9		32,8
Pelkės	2.618,4	10,7		1,6		8,3					20,6		2.595,4	2,4
Kita žemė	2.124,4	43,9	36,0	14,3	0,1	18,5	0,3	16,7		0,2	130,0	165,5		1.828,9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Iš viso	34.765,7	9.940,9	9.148,4	4.893,2	281,2	3.536,6	346,2	706,8	8,1	230,6	29.092,0	1.203,7	2.595,4	1.874,6

2015.11.19 13:56

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
Pušis	916,8	537,3	376,1	284,6	866,9	1.312,2	705,4	1.036,3	904,7	1.024,8	1.150,2	545,5	82,1	62,4	183,1	9.988,4	34,7
	690,5	900,1	542,7	365,9	265,8	868,3	1.319,3	701,2	1.066,5	879,6	857,5	834,9	384,7	62,1	201,8	9.940,9	34,4
%	9,2	5,4	3,8	2,9	8,7	12,9	7,1	10,4	9,1	10,3	11,5	5,5	0,8	0,6	1,8	100,0	
	6,9	9,1	5,5	3,7	2,7	8,7	13,2	7,1	10,7	8,9	8,6	8,4	3,9	0,6	2,0	100,0	
Eglė	1.630,4	1.223,2	1.119,8	1.001,4	797,9	512,7	742,5	1.057,8	512,1	97,6	44,5	28,7	8,5	3,4		8.780,5	30,5
	1.341,4	1.465,8	1.243,2	1.130,8	1.017,6	823,9	514,9	550,2	686,1	281,3	50,4	27,8	10,3	1,5	3,2	9.148,4	31,7
%	18,6	13,9	12,8	11,4	9,1	5,8	8,5	12,1	5,8	1,1	0,5	0,3	0,1			100,0	
	14,7	16,1	13,6	12,4	11,1	9,0	5,6	6,0	7,5	3,1	0,5	0,3	0,1			100,0	
Ąžuolas	20,3	4,1	6,8	14,2	35,3	63,0	48,5	68,9	62,3	73,3	53,7	73,7	21,5	26,0	49,1	620,7	2,2
	71,1	21,3	4,6	9,7	15,5	39,2	64,3	61,0	82,2	53,2	69,1	52,8	63,3	28,2	71,3	706,8	2,4
%	3,2	0,6	1,1	2,3	5,6	10,2	7,7	11,1	10,0	11,8	8,7	12,1	3,5	4,2	7,9	100,0	
	10,1	3,0	0,7	1,4	2,3	5,5	9,1	8,6	11,5	7,5	9,8	7,5	8,9	4,0	10,1	100,0	
Uosis			2,0	0,7	8,9	14,5	10,1	18,5	9,4	11,4	5,1					80,6	0,3
					0,2	2,2	1,6	1,2	0,5	2,4						8,1	
%			2,5	1,3	11,4	17,7	12,7	22,8	11,4	13,9	6,3					100,0	
						28,5	28,6	14,3		28,6						100,0	
Beržas	372,6	383,9	464,2	501,7	798,3	1.285,8	876,7	341,0	137,8	3,3	2,0					5.167,3	18,0
	266,0	532,7	364,1	453,4	474,5	790,8	1.084,0	641,6	226,6	56,8	0,7	2,0				4.893,2	17,0
%	7,2	7,4	9,0	9,7	15,4	24,9	17,0	6,6	2,7	0,1						100,0	
	5,4	10,9	7,4	9,3	9,7	16,2	22,2	13,1	4,6	1,2						100,0	
Juodalksnis	267,8	332,1	391,0	582,1	553,7	451,5	379,6	169,5	158,9	20,1	3,8					3.310,1	11,5

Šilutės miškų urėdija (Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai+Urėdijos valdomi nevalstybinės reikšmės plotai)

Medynų plotų kaita pagal amžiaus klases

(skaitiklyje -pagal praeitą miškotvarką, vardiklyje - pagal dabartinę miškotvarką)

Vyraujanti medžių rūšis	Amžiaus klasė -10 metų															Iš viso	%
	iki 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141 ir >		
	471,6	275,9	341,5	400,2	554,7	556,7	424,7	265,6	114,2	114,9	14,6	2,0				3.536,6	12,3
%	8,1	10,0	11,8	17,7	16,7	13,6	11,5	5,1	4,8	0,6	0,1					100,0	
	13,3	7,8	9,7	11,3	15,8	15,7	12,0	7,5	3,2	3,2	0,4	0,1				100,0	
Drebulė	105,2	21,8	17,6	31,7	53,8	49,7	65,9	26,4	10,5							382,6	1,3
	19,1	56,7	15,5	17,8	26,4	40,2	38,6	49,0	15,3	2,6						281,2	1,0
%	27,4	5,7	4,7	8,4	14,1	13,1	17,2	6,8	2,6							100,0	
	6,7	20,2	5,7	6,4	9,2	14,2	13,8	17,4	5,3	1,1						100,0	
Baltalksnis	101,4	70,1	132,0	102,0	29,8	2,0										437,3	1,5
	18,6	54,8	67,5	105,7	75,6	24,0										346,2	1,2
%	23,1	16,0	30,2	23,3	6,9	0,5										100,0	
	5,5	15,8	19,5	30,5	21,8	6,9										100,0	

276

2015.11.19 13:52

Pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimo žiniaraštis

Vyraujantys medžių rūšis	Medynų plotas, ha: iš viso	Medynų plotas, ha: paskutinė amžiaus k.iki brand	Medynų plotas, ha: brandžių ir perbrendusių: iš viso	Medynų plotas, ha: brandžių ir perbrendusių: iš jų kertamų neplynai	Brandžių medynų tūris tūk. ktm	Vidutinis brandžių medynų tūris ktm/ha	Kirtimo amžius	Metinė kirtimo norma: Apskaičiuota: tolygaus naudojimo	Metinė kirtimo norma: Apskaičiuota: Pagal modelį OPTINA: Dešimtmetis: I: ha	Metinė kirtimo norma: Apskaičiuota: Pagal modelį OPTINA: Dešimtmetis: I: ktm	Metinė kirtimo norma: Apskaičiuota: Pagal modelį OPTINA: Dešimtmetis: II: ha	Metinė kirtimo norma: Apskaičiuota: Pagal modelį OPTINA: Dešimtmetis: III: ha	Metinė kirtimo norma: Apskaičiuota: Birže pagal medynų būklę, ha	Metinė kirtimo norma: Nustatyta: plotas	Metinė kirtimo norma: Nustatyta: tūris ,ktm: bendras	Metinė kirtimo norma: Nustatyta: tūris ,ktm: likvidinis	Met skaič. per kurį bus išker tam. br.m tūris	Iškertama prieaugio (pokyčio) dalis %
2-miškų grupė																		
P	2554,7		27,7	27,7	10	361	171							1,4	505	414		
E	640,7		7,7	7,7	3	388	121							0,4	155	127		
Ą	177,5						201											
Ąr	6,7						201											
U	1,8						171											
K	22						171											
G	2,1						171											
Bu	1,6						171											
B	1484,4		12,1	12,1	3	252	91							0,8	202	156		
J	696,6		5,9	5,9	1,7	287	91							0,4	115	90		
D	34,6		3,4	3,4	1,6	462	81							0,2	92	75		
Bt	96		5,6	5,6	1,2	222	51							0,4	89	73		
L	26,2		0,3	0,3	0,2	570	91											
T	0,5						81											
Gl	30,9		25	25	2,3	90	51							1,7	153	125		
Iš viso																		
	5776,3		87,7	87,7	23	262								5,3	1311	1060		
3-miškų grupė																		
P		96,2		0,7		388		10,4	5471		16,3		14,1		4486			
	1243,7		185,3		72		111		14,1		11,2			5471		13		
E		66,6		30,9		369		11,6	1882		7,3		5,1		1543			
	1042,4		91,2		33,6		81		5,1		6,3			1882		18		
Pc						360												
	0,3		0,3		0,1		81											
Ą		6,4				290		0,9	290		1,1		1		229			
	134,8		10,2		3		141		1		0,8			290		10		
U																		
	2,3						111											
K						210												
	3,2		0,7		0,1		111											
Sb		1,2						0,1			0,1							
	5,8						71				0,2							
B		152,2		52,6		286		12,3	6206		11,7		21,7		4779			
	862,1		282		80,6		61		21,7		15,4			6206		13		
J		100,5		0,8		319		9,2	3062		9,2		9,6		2388			
	646,8		97		30,9		61		9,6		12,5			3062		10		
D		5,5				287		0,8	402		0,7		1,4		326			
	42,5		21,9		6,3		41		1,4		0,7			402		16		
Bt		16,6		16,7		171		2,4	616		2		3,6		505			
	96,5		54,8		9,4		31		3,6		2,1			616		15		
L		0,3				529		0,1	53		0,3		0,1		41			
	9,7		1,9		1		71		0,1		0,1			53		19		
Bl																		
	0,2						31											

Pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimo žiniaraštis

Vyrauj.medžių rūšis	Medynų plotas, ha				Brandžių medynų tūris tūk. ktm	Vidutinis brandžių medynų tūris ktm/ha	Kirtimo amžius	Metinė kirtimo norma							Met skaič. per kurį bus išker tam. br.m tūris	Išker-tama prie-augio (poky-čio) dalis %
								Apskaičiuota					Nustatyta			
								tolygaus naudojimo	Pagal modelį OPTINA Dešimtmetis			Birže pagal medynų būklę, ha				
									I		II	III				
	iš viso	paskutinė amžiaus k.iki brand	brandžių ir perbrendusių						ha	ktm	ha	ha	plotas	tūris ,ktm		
			iš viso	iš jų kertamų neplynai										bendras	likvidinis	
Gl	0,9					135		0,4	94		0,2		0,7	77		
	14,1		13,2		1,8		31		0,7		0,2			94		19
Iš viso	446,4		101,7			315		48,2	18076		48,9		57,3	14374		
	4104,4		758,5		238,8				57,3		49,5			18076		
4-miškų grupė																
P	592,3		13,3			373		52,9	32003		46,8		85,8	26242		
	5814,3		1184,5		441,7		101		85,8		61,4			32003		14
E	410,8		319,3			369		90,4	25240		80,9		68,4	20697		
	7233,7		1098,4		405,4		71		68,4		74,8			25240		16
Ą	10,7		5,5			273		2,3	601		1,9		2,2	475		
	300,2		42,3		11,5		121		2,2		2,2			601		19
Ąr	0,4															
	3						121									
U	0,5											0,1				
	2,3						101									
K																
	2,6						101									
Sb	6,4					285		0,1	114		0,1		0,4	90		
	9,7		1,7		0,5		61		0,4		0,2			114		4
G																
	2,7						101									
Kk																
	0,4						101									
B	326,7		183,8			295		33,4	18113		26,4		61,4	13947		
	2339,4		901,5		266,4		61		61,4		33,3			18113		15
J	257,1		1,8			344		24,4	10217		21,2		29,7	7969		
	1707,6		373,1		128,5		61		29,7		21,6			10217		13
D	10,1		17,4			365		3,9	2300		3,5		6,3	1863		
	193,6		116,4		42,4		41		6,3		3,2			2300		18
Bt	22,6		8,4			198		1,7	475		1,2		2,4	390		
	66,9		25,3		5		31		2,4		1,8			475		11
L	1,8					263		0,2	79		0,3		0,3	62		
	11,5		3,6		0,9		61		0,3		0,2			79		12
Bl	1,3							0,1								
	2,7						31				0,1					
Iš viso	1640,7		549,5			348		209,4	89142		182,4		256,9	71735		
	17690,6		3746,8		1302,3				256,9		198,8			89142		

Medynai, neįskaitomi į pagrindinių kirtimų normos skaičiavimą

Rodikliai	Medynas	Plotas,ha	Tūris,m3
2-miškų grupė			
	J	0,5*	60
Ypatingos apsaugos sklypai:		369,9	104028
Ypatingos apsaugos sklypai**	Bt	0,1	20
	K	1,8	354

Pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimo žiniaraštis

Vyrauj.medžių rūšis	Medynų plotas, ha				Brandžių medynų tūris tūk. ktm	Vidutinis brandžių medynų tūris ktm/ha	Kirtimo amžius	Metinė kirtimo norma							Met skaič. per kurį bus išker tam. br.m tūris	Išker tama priee augio (pokyčio) dalis %
								Apskaičiuota					Nustatyta			
								tolygaus naudojimo	Pagal modelį OPTINA			Birže pagal medynų būklę, ha	plotas	tūris ,ktm		
	iš viso	paskutinė amžiaus k.iki brand	brandžių ir perbrendusių						Dešimtmetis					bendras	likvidinis	
			iš viso	iš jų kertamų neplynai					I		II	III				
									ha	ktm	ha	ha				
								D					2,6		1070	
								L					13,2		5467	
								J					99,8		30824	
								P					77,4		22397	
								B					93,5		19550	
								U					1,7		230	
								Ą					46,7		14002	
								E					33,1		10114	
Iš viso nekirstino tūrio													369,9		104088	
								3-miškų grupė								
5A, 5B bonitetų brandūs pušynai								P					0,4		4	
Neplynai kertamuose medynuose nekirstinas tūris													8,8*		842	
								Bt					0,5*		35	
								B					8,3*		807	
Ypatingos apsaugos sklypai:													248		67703	
Ypatingos apsaugos sklypai**								L					0,7		329	
								D					1,8		564	
								Bt					4,6		767	
								Ą					21,6		5440	
								J					115,5		29973	
								E					37		12410	
								B					34,3		7432	
								P					32,5		10788	
Iš viso nekirstino tūrio													248,4		68549	
								4-miškų grupė								
5A, 5B bonitetų brandūs pušynai								P					10,5		1004	
5, 5A ir 5B bonitetų brandūs lapuočių medynai													4,3		165	
								B					4,3		165	
Neplynai kertamuose medynuose nekirstinas tūris													59,2*		6341	
								P					2,7*		331	
								Bt					3,5*		248	
								J					2*		174	
								D					4,1*		263	
								E					5,2*		674	
								B					40*		4447	
								Ą					1,7*		204	
Ypatingos apsaugos sklypai:													357,4		111419	
Ypatingos apsaugos sklypai**								L					2,2		1232	
								Sb					2,6		728	
								Bt					1,1		264	
								D					6,1		1533	
								T					1,4		7	
								Ą					26		7910	
								E					161,5		54592	
								J					77,5		22651	

Pagrindinių miško kirtimų normos skaičiavimo žiniaraštis

Vyraujantis medžių rūšis	Medynų plotas, ha				Brandžių medynų tūris tūk. ktm	Vidutinis brandžių medynų tūris ktm/ha	Kirtimo amžius	Metinė kirtimo norma							Metskaič. per kurį bus išker tam. br.m tūris	Išker-tama prie-augio (poky-čio) dalis %
								Apskaičiuota					Nustatyta			
									Pagal modelį OPTINA					tūris ,ktm		
									Dešimtmetis							
									I		II	III				
	iš viso	pas-kutinė am-žiaus k.iki brand	brandžių ir perbrendusių					tolygaus nau-dojimo	ha	ktm	ha	ha	Birže pagal medy-nų būklę, ha	plo-tas	ben-dras	lik-vidi-nis		
			iš viso	iš jų kertamų neply-nai														
								B						20,9			5900	
								P						58,1			16602	
Iš viso nekirstino tūrio														372,2			118929	
Iš viso																		
5A, 5B bonitetų brandūs pušynai														10,9			1008	
5, 5A ir 5B bonitetų brandūs lapuočių medynai														4,3			165	
														4,3			165	
Neplynai kertamuose medynuose nekirstinas tūris														68*			7183	
														68*			7183	
Ypatingos apsaugos sklypai:														605,4			179122	
Ypatingos apsaugos sklypai**														605,4			179122	
Iš viso nekirstino tūrio														620,6			187478	

**etaloninis medynas, tyrimo barelis, paveldo objektas, lizdavietės apsaugos zona, kertinė miško buveinė, kiti objektai

2015.11.29 16:30

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (III ir IV miškų grupės)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Šilutės miškų urėdija. Valstybinės reikšmės miškai

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2016	2017	2018	2019	2020		plynai	neplynai
III miškų grupė								
Pušis	17,6 / 4587	9,7 / 2155	20,8 / 6800	17,4 / 4686	8,6 / 2344	74,1 / 2057	50,9 / 16566	23,2 / 4006
Eglė	14,9 / 4101	11,1 / 3849	12,4 / 3868	12,6 / 3434	6,4 / 1836	57,4 / 1708	53,1 / 16267	4,3 / 821
Ąžuolas	- / -	0,7 / 115	- / -	- / -	- / -	0,7 / 115	- / -	0,7 / 115
Beržas	17,1 / 4156	23,1 / 4089	23,0 / 4348	24,5 / 4835	16,1 / 3954	103,8 / 21382	83,7 / 19677	20,1 / 1705
Juodalksnis	2,6 / 789	5,4 / 909	6,3 / 1471	7,5 / 1826	3,5 / 669	25,3 / 5664	23,8 / 5546	1,5 / 118
Drebulė	3,0 / 596	0,7 / 171	- / -	2,2 / 713	- / -	5,9 / 1480	5,5 / 1442	0,4 / 38
Baltalksnis	3,9 / 475	3,3 / 525	6,1 / 902	7,1 / 1028	5,5 / 963	25,9 / 3893	25,5 / 3867	0,4 / 26
Gluosnis	2,3 / 271	- / -	- / -	- / -	- / -	2,3 / 271	2,3 / 271	- / -
Iš viso:	61,4 / 14975	54,0 / 11813	68,6 / 17389	71,3 / 16522	40,1 / 9766	295,4 / 70465	244,8 / 63636	50,6 / 6829
IV miškų grupė								
Pušis	86,6 / 26266	102,7 / 28026	87,3 / 22672	94,9 / 25678	101,9 / 27601	473,4 / 130243	310,0 / 102235	163,4 / 28008
Eglė	89,2 / 26660	93,6 / 26474	97,3 / 27126	99,7 / 27328	105,2 / 29168	485,0 / 136756	416,4 / 127166	68,6 / 9590
Ąžuolas	2,0 / 195	0,5 / 55	2,9 / 487	2,8 / 267	3,2 / 390	11,4 / 1394	9,3 / 1198	2,1 / 196
Skroblas	0,5 / 76	- / -	- / -	- / -	- / -	0,5 / 76	0,5 / 76	- / -
Beržas	67,2 / 13485	66,7 / 13594	69,9 / 13418	59,0 / 12903	64,9 / 14353	327,7 / 67753	269,9 / 62304	57,8 / 5449
Juodalksnis	26,8 / 7071	23,0 / 6405	22,0 / 5156	19,7 / 5123	27,2 / 6805	118,7 / 30560	116,9 / 30269	1,8 / 291
Drebulė	6,5 / 2017	9,1 / 2557	9,2 / 2019	5,1 / 1461	4,7 / 1390	34,6 / 9444	30,3 / 8867	4,3 / 577
Baltalksnis	5,8 / 653	3,5 / 474	6,1 / 694	1,3 / 208	2,1 / 148	18,8 / 2177	11,6 / 1696	7,2 / 481
Liepa	- / -	- / -	0,9 / 113	- / -	- / -	0,9 / 113	0,9 / 113	- / -
Iš viso:	284,6 / 76423	299,1 / 77585	295,6 / 71685	282,5 / 72968	309,2 / 79855	1471,0 / 378516	1165,8 / 333924	305,2 / 44592
Iš viso miškų urėdijoje:								
Pušis	104,2 / 30853	112,4 / 30181	108,1 / 29472	112,3 / 30364	110,5 / 29945	547,5 / 150815	360,9 / 118801	186,6 / 32014
Eglė	104,1 / 30761	104,7 / 30323	109,7 / 30994	112,3 / 30762	111,6 / 31004	542,4 / 153844	469,5 / 143433	72,9 / 10411

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2016	2017	2018	2019	2020		plynai	neplynai
Iš viso spygliuočių:	208,3 61614	217,1 60504	217,8 60466	224,6 61126	222,1 60949	1089,9 304659	830,4 262234	259,5 42425
Ąžuolas	2,0 195	1,2 170	2,9 487	2,8 267	3,2 390	12,1 1509	9,3 1198	2,8 311
Skroblas	0,5 76	- -	- -	- -	- -	0,5 76	0,5 76	- -
Iš viso kiet.lapuočių:	2,5 271	1,2 170	2,9 487	2,8 267	3,2 390	12,6 1585	9,8 1274	2,8 311
Beržas	84,3 17641	89,8 17683	92,9 17766	83,5 17738	81,0 18307	431,5 89135	353,6 81981	77,9 7154
Juodalksnis	29,4 7860	28,4 7314	28,3 6627	27,2 6949	30,7 7474	144,0 36224	140,7 35815	3,3 409
Drebulė	9,5 2613	9,8 2728	9,2 2019	7,3 2174	4,7 1390	40,5 1092	35,8 10309	4,7 615
Baltalksnis	9,7 1128	6,8 999	12,2 1596	8,4 1236	7,6 1111	44,7 6070	37,1 5563	7,6 507
Liepa	- -	- -	0,9 113	- -	- -	0,9 113	0,9 113	- -
Gluosnis	2,3 271	- -	- -	- -	- -	2,3 271	2,3 271	- -
Iš viso minkšt.lapuočių:	135,2 29513	134,8 28724	143,5 28121	126,4 28097	124,0 28282	663,9 142737	570,4 134052	93,5 8685
Iš viso:	346,0 91398	353,1 89398	364,2 89074	353,8 89490	349,3 89621	1766,4 448981	1410,6 397560	355,8 51421
Iš to kiekio pagal girininkijas:								
Pėžaičių	21,2 6347	16,5 5752	14,6 5430	17,2 5307	17,7 5421	87,2 2825	75,3 25951	11,9 2306
Kintų	16,7 4979	13,7 4220	22,5 4194	17,6 4086	22,6 5299	93,1 2277	88,6 22342	4,5 436
Švėkšnos	24,5 6427	32,5 6615	30,7 6908	24,4 5928	25,9 5206	138,0 31084	77,2 21458	60,8 9626
Stemplių	37,7 10532	36,1 9544	38,4 8627	41,7 10708	38,9 11566	192,8 50977	147,0 45123	45,8 5854
Norkaičių	38,0 8013	27,8 6770	26,3 7377	31,2 6927	22,3 7056	145,6 36143	88,6 26959	57,0 9184
Šiaudėnų	47,2 12790	41,9 12243	49,0 13531	43,5 12625	49,6 13575	231,2 64764	200,0 60552	31,2 4212
Šilutės	38,1 8639	53,4 10479	48,0 9562	41,8 8681	41,4 8709	222,7 46070	167,0 37503	55,7 8567
Vainuto	45,6 12385	50,2 13415	46,6 12022	60,3 15104	47,8 13097	250,5 66023	229,2 63729	21,3 2294
Pagėgių	41,0 11808	38,7 10632	48,8 12464	35,2 10528	41,9 10961	205,6 56393	176,0 51939	29,6 4454
Rambyno	16,4 4797	19,7 5251	18,3 4825	19,1 4957	16,4 4673	89,9 2450	77,4 23221	12,5 1282
Žemaitkiemio	19,6 4681	22,6 4477	21,0 4134	21,8 4639	24,8 4058	109,8 21989	84,3 18783	25,5 3206
Iš viso:	346,0 91398	353,1 89398	364,2 89074	353,8 89490	349,3 89621	1766,4 448981	1410,6 397560	355,8 51421

28 lentelė

Suprojektuotos pagrindinių kirtimų apimtys pagal metus (II miškų grupė)

(skaitiklyje - plotas, ha, vardiklyje - kertamas likvidinis tūris, m³)

Šilutės miškų urėdija. Valstybinės reikšmės miškai

Vyraujanti medžių rūšis	Kirtimo metai					Iš viso	iš to kiekio	
	2016	2017	2018	2019	2020		plynai	neplynai
II miškų grupė								
Pušis	-	-	3,7	4,0	-	7,7	-	7,7
	-	-	864	496	-	1360	-	1360
Eglė	-	1,6	-	-	-	1,6	-	1,6
	-	381	-	-	-	381	-	381
Beržas	-	-	-	1,3	-	1,3	-	1,3
	-	-	-	76	-	76	-	76
Juodalksnis	-	-	-	0,3	-	0,3	-	0,3
	-	-	-	46	-	46	-	46
Baltalksnis	-	0,6	1,1	-	-	1,7	-	1,7
	-	55	88	-	-	143	-	143
Iš viso:	-	2,2	4,8	5,6	-	12,6	-	12,6
	-	436	952	618	-	2006	-	2006
Iš to kiekio pagal girininkijas:								
Kintų	-	-	3,7	4,0	-	7,7	-	7,7
	-	-	864	496	-	1360	-	1360
Švėkšnos	-	1,6	-	-	-	*1,6*	-	1,6
	-	381	-	-	-	*381*	-	381
Rambyno	-	-	-	1,6	-	1,6	-	1,6
	-	-	-	122	-	122	-	122
Žemaitkiemio	-	0,6	1,1	-	-	1,7	-	1,7
	-	55	88	-	-	143	-	143

29 lentelė

Plynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika

Šilutės miškų urėdija. Valstybinės reikšmės miškai

Vyraujanti medžių rūšis	Vidutinis amžius, m.	Bendras plotas, ha	Ploto pasiskirstymas skalsumais				Vidutinis skalsumas	Iškertamas likvidinis tūris, m^3/ha
			0,3-0,4	0,5	0,6-0,7	0,8-		
III miškų grupė								
P	124	50,9		3,3	30,2	17,4	0,70	325
E	91	53,1	0,4	5,7	28,5	18,5	0,70	306
B	78	83,7	3,0	3,3	47,1	30,3	0,71	235
J	81	23,8	5,6	0,3	12,2	5,7	0,62	233
D	67	5,5			5,5		0,60	262
Bt	41	25,5	2,1	2,4	10,7	10,3	0,69	152
Gl	44	2,3	0,7		1,6		0,61	118
Iš viso:	**86**	**244,8**	**11,8**	**15,0**	**135,8**	**82,2**	**0,69**	**260**
IV miškų grupė								
P	115	310,0	2,2	28,4	171,9	107,5	0,71	330
E	85	416,4	26,6	30,6	168,8	190,4	0,71	305
Ą	128	9,3	7,3	2,0			0,37	129
Sb	61	0,5			0,5		0,70	152
B	77	269,9	13,7	19,1	146,7	90,4	0,70	231
J	79	116,9	6,4	17,6	48,5	44,4	0,69	259
D	73	30,3	3,6	8,7	15,5	2,5	0,59	293
Bt	37	11,6	0,7	0,6	3,7	6,6	0,73	146
L	71	0,9	0,9				0,40	126
Iš viso:	**90**	**1165,8**	**61,4**	**107,0**	**555,6**	**441,8**	**0,70**	**286**
Iš viso III ir IV miškų								
P	116	360,9	2,2	31,7	202,1	124,9	0,71	329
E	86	469,5	27,0	36,3	197,3	208,9	0,71	306
Ą	128	9,3	7,3	2,0			0,37	129
Sb	61	0,5			0,5		0,70	152
B	77	353,6	16,7	22,4	193,8	120,7	0,70	232
J	79	140,7	12,0	17,9	60,7	50,1	0,68	255
D	72	35,8	3,6	8,7	21,0	2,5	0,59	288
Bt	40	37,1	2,8	3,0	14,4	16,9	0,70	150
L	71	0,9	0,9				0,40	126
Gl	44	2,3	0,7		1,6		0,61	118
Iš viso:	**89**	**1410,6**	**73,2**	**122,0**	**691,4**	**524,0**	**0,70**	**282**

30 lentelė

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (II miškų grupė)

Šilutės miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha							Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo							spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
P				4,0			3,7	7,7	177					7,7	3,7
E		1,6						1,6	238	1,6					
B				0,7	0,6			1,3	58					1,3	
J				0,3				0,3	153					0,3	
Bt				1,7				1,7	84					1,7	
Iš viso:		**1,6**		**6,7**	**0,6**		**3,7**	**12,6**	**159**	**1,6**				**11,0**	**3,7**

Neplynai kirsti suprojektuotų medynų charakteristika (III ir IV miškų grupės)

Šilutės miškų urėdija **Valstybinės reikšmės miškai**

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha							Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo							spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
III miškų grupė															
P		8,3	8,3	7,9			7,0	23,2	173	8,3				14,9	7,0
E		3,8	0,3		0,5			4,3	191	3,5			0,3	0,5	
Ą		0,7	0,7					0,7	164	0,7					
B		2,0	0,5	18,1				20,1	85	1,5			13,4	4,7	
J				1,5				1,5	79	0,8				0,7	
D						0,4		0,4	95					0,4	
Bt				0,4				0,4	65	0,4					
Iš viso:		**14,8**	**9,8**	**27,9**	**0,5**	**0,4**	**7,0**	**50,6**	**135**	**15,2**			**13,7**	**21,2**	**7,0**
IV miškų grupė															
P		78,6	76,7	3,9			80,9	163,4	171	75,7			2,9	84,8	80,9
E	0,4	35,7	26,5	28,1	1,1	3,3		68,2	140	47,6			6,4	11,7	
Ą		2,1	2,1					2,1	93				2,1		
B	1,3	17,9	10,1	32,1	0,8	5,7		56,5	94	12,4			23,6	19,9	
J		1,8	1,8					1,8	162				1,8		
D		1,7	0,9	2,3	0,3			4,3	134	2,5			1,8		
Bt		0,3	0,3	5,2		1,7		7,2	67				5,5	1,7	
Iš viso:	**1,7**	**138,1**	**118,4**	**71,6**	**2,2**	**10,7**	**80,9**	**303,5**	**146**	**138,2**			**44,1**	**118,1**	**80,9**
Iš viso III ir IV miškų grupėse															
P		86,9	85,0	11,8			87,9	186,6	172	84,0			2,9	99,7	87,9
E	0,4	39,5	26,8	28,1	1,6	3,3		72,5	143	51,1			6,7	12,2	
Ą		2,8	2,8					2,8	111	0,7			2,1		
B	1,3	19,9	10,6	50,2	0,8	5,7		76,6	92	13,9			37,0	24,6	
J		1,8	1,8	1,5				3,3	124	0,8			1,8	0,7	

Vyraujanti medžių rūšis	Atrankiniais kirtimais kertamas plotas, ha	Atvejiniais kirtimais kertamas plotas, ha							Iškertamas likvidinis tūris iš 1 ha	Žemutinių ardų charakteristika, ha					
		paskutiniu atveju		dviem atvejais	trim atvejais	ilgalaikiais	supaprastintais dviejų atvejų	iš viso		Perspekt. pomiškis		Perspekt. polajiniai želdiniai	Perspekt. antrasis ardas	Be persp.žemut.ardų	
		iš viso	t.t. 0,3-0,4 skalsumo							spygliuočių	kietųjų lapuočių			iš viso	t.t.skatinant žėlimą
D		1,7	0,9	2,3	0,3	0,4		4,7	131	2,5			1,8	0,4	
Bt		0,3	0,3	5,6		1,7		7,6	67	0,4			5,5	1,7	
Iš viso:	**1,7**	**152,9**	**128,2**	**99,5**	**2,7**	**11,1**	**87,9**	**354,1**	**145**	**153,4**			**57,8**	**139,3**	**87,9**

32 lentelė

SUPROJEKTUOTI UGDOMIEJI KIRTIMAI

Rodikliai	Jaunuolynų ugdymas	Retinimai	Einamieji	Iš viso
1. Ugdymo amžiaus medynų plotas, ha	3654,0	3621,5	7720,4	14995,9
2. Suprojektuotas ugdyti plotas, ha	2628,3	2013,6	2116,2	6758,1
3. % nuo ugdymo amžiaus medynų ploto	72	56	27	45
4. Suprojektuota iškirsti mediena, tūkst. m^3	56.986	65.019	104.463	226.468
5. % nuo bendro sklypo tūrio	31	17	16	18
6. Kirstina mediena valksmose, tūkst. m^3		16.468	31.331	47.799
7. Kirstina visa mediena (tūris, tūkst. m^3)	56.986	81.486	135.794	274.266
8. Kirstina likvidinė mediena, tūkst. m^3	6.664	58.074	113.661	178.399
9. Kirstina mediena iš 1 ha, m^3	22	29	54	34
Ugdytini plotai pagal eiliškumą (ha):				
Nedelsiant (skubus)	308,8			308,8
1 eilės	887,9	924,1	866,7	2678,7
2 eilės	1431,6	1089,5	1249,5	3770,6
Pagal vyraujančias medžių rūšis, ha:				
Pušis	509,7	503,3	619,8	1632,8
Eglė	1543,6	1154,6	942,0	3640,2
Ąžuolas	17,0	3,4	88,1	108,5
Ąžuolas raudonasis	0,8		5,3	6,1
Klevas		1,0	5,6	6,6
Skroblas		1,9		1,9
Guoba			0,5	0,5
Kiti kietieji lapuočiai			0,4	0,4
Beržas	288,9	231,6	238,3	758,8
Juodalksnis	211,7	89,5	215,7	516,9
Drebulė	33,4	27,8		61,2
Baltalksnis	23,2			23,2
Liepa		0,5	0,5	1,0
Pagal miškų grupes, ha:				
II grupė	152,7	249,2	341,0	742,9
III grupė	338,4	314,0	368,1	1020,5
IV grupė	2137,2	1450,4	1407,1	4994,7

Pastaba:

Kirstinos medienos tūris iš 1 ha jaunuolynų ugdyme apskaičiuotas nuo bendro tūrio, retinimuose ir einamuosiuose – nuo likvidinio.

Šilutės miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai
mk1>=200

Sanitarinių kirtimų apimties apskaičiavimas
(pagal metinius iš medynų iškrentančios tūrio dalies procentus)

Amžiaus klasė	Eglynai		Pušynai ir kietieji lapuočiai		B, J		Kiti minkštieji lapuočiai		Visas iškrentantis tūris
	iškrentančio tūrio %	iškrentantis tūris, m^3	iškrentančio tūrio %	iškrentantis tūris, m^3	iškrentančio tūrio %	iškrentantis tūris, m^3	iškrentančio tūrio %	iškrentantis tūris, m^3	
V							0,3	47	47
VI							0,3	59	59
VII					0,2	785	0,2	34	819
VIII	0,3	599			0,2	516	0,2	44	1.159
IX	0,3	777			0,2	216	0,2	23	1.016
X ir daugiau	0,3	419	0,3	3.952	0,2	115	0,2	14	4.500
Iš viso		1.795		3.952		1.632		221	7.600

Į apskaičiavimą įjungiami II-IV miškų grupių medynai pradedant V amžiaus klase, išskyrus sklypus, kuriuose projektuoti einamieji kirtimai. Visų amžiaus klasių iškrentančių tūrių suma parodo metinę sanitarinių kirtimų normą esant normalios būklės medynams.

Taksacijos metu rasta sausuolių ir virtėlių 22.542m3. Priimant metinę sanitarinių kirtimų apimtį apimtįį tai atsižvelgiama, rastą sausuolių tūrį iškertant per artimiausius 2 metus.

2015.11.19 14:14

34 lentelė

Specialiųjų miško kirtimų apimtis vykmečiui

(stiebų su žieve mediena)

Girininkija	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai		Biotechniniai kitimai		Medynų gerinimo kirtimai		Trako kirtimas	Iš viso	
	plotas (ha)	Maksimaliai galima iškirsti mediena (m^3)	plotas (ha)	tūris (m^3)	plotas (ha)	tūris (m^3)	plotas (ha)	plotas (ha)	Maksimaliai galima iškirsti mediena (m^3)
Pėžaičių	0,1	5						0,1	5
Kintų			20,9	2930				20,9	2930
Švėkšnos							2,3	2,3	
Stemplių							1,2	1,2	
Norkaičių	0,8	31						0,8	30
Šiaudėnų	0,4	5						0,4	5
Šilutės	0,1	6	76,4	2020	0,4	14	3,2	80,3	2039
Rambyno	5,4	313						5,4	313
Žemaitkiemio					1,2	6	9,7	10,9	6
Iš viso:	6,8	360	97,3	4950	1,6	20	16,4	122,3	5328

Šilutės miškų urėdija Urėdijos, NP ir valstybinių rezervatų valdomi valstybinės reikšmės miškai

Projektuojamos želdinių ir žėlinių priežiūros darbų apimtys (ha) pagal girininkijas ir vyraujančias medžių rūšis

Girininkijos	Želdiniai					Iš viso	Žėliniai								Iš viso	IŠ VISO
	P	E	Ą	J	Kitos m.r.		P	E	Ą	B	J	D	Bt	Kitos m.r.		
Pėžaičių girininkija	40,3	20,1		1,1		61,5	1,4			1,2	0,2				2,8	**64,3**
Kintų girininkija	2,9	14,3				17,2				15,7	2,3				18,0	**35,2**
Švėkšnos girininkija	25,2	30,4				55,6	8,1			0,5					8,6	**64,2**
Stemplių girininkija	2,7	127,6	10,5	7,1		147,9		0,1		4,5	8,6				13,2	**161,1**
Norkaičių girininkija	47,0	35,5			1,3	83,8	16,0			3,3	1,7				21,0	**104,8**
Šiaudėnų girininkija	5,6	144,3		20,0		169,9	0,8	1,6			1,3				3,7	**173,6**
Šilutės girininkija	93,1	33,7	2,8	1,5		131,1					7,8				7,8	**138,9**
Vainuto girininkija	0,7	204,0	5,5	13,0		223,2		0,4		6,2	5,6	0,6			12,8	**236,0**
Pagėgių girininkija	64,5	123,6	41,7	15,9	11,2	256,9	1,3			1,3	1,4				4,0	**260,9**
Rambyno girininkija	37,0	36,4		3,5	2,3	79,2	1,1			0,5	1,1				2,7	**81,9**
Žemaitkiemio girininkija	15,4	38,4	3,9	17,3	11,1	86,1				6,8	6,6	4,1			17,5	**103,6**
IŠ VISO	334,4	808,3	64,4	79,4	25,9	1312,4	28,7	2,1		40,0	36,6	4,7			112,1	**1424,5**

2015.11.19 14:18

PASITARIMO SKLYPINĖS MIŠKŲ INVENTORIZACIJOS YPATUMAMS APTARTI PROTOKOLAS

2014-05-20

Šilutė

Pasitarimas įvyko: 2014-05-20
Pasitarimą organizavo : Valstybinis miškotvarkos institutas
Pasitarimo vieta: VĮ Šilutės miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai
Pasitarimo tema: Sklypinės miškų inventorizacijos ypatumai ir miško ūkinių priemonių projektavimas atskiruose miško sklypuose.
Dalyvavo: Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos miško resursų ir prekybos mediena skyriaus vedėjas Gintaras Paltanavičius ,Valstybinės miškų tarnybos miškotvarkos skyriaus vyriausiasis specialistas Gintaras Červokas, Valstybinio miškotvarkos instituto direktorius Alfredas Galaunė, direktoriaus pavaduotojas Šarūnas Bėčius, projektų vadovas Vidmantas Dičkalnis, taksatoriai Antanas Urbonas, Arvydas Radzevičius, Domas Armonas, Edmundas Paliukas, Gintas Bozys, Kazys Mačiulis, Nerijus Lukinas, Regina Bertašienė, Romanas Papievis, Tomas Lietuvninkas, Tomas Mikalkevičius, Vaidas Bendinskas, VĮ Šilutės miškų urėdijos miškų urėdas Vaidas Bendaravičius, vyriausiasis miškininkas Viktoras Aužbikavičius, vyriausiasis inžinierius Arūnas Skirbutas, miškotvarkos inžinierius Edgaras Pakalniškis, girininkai Gintaras Kuskys, Romualdas Barkauskas, Algirdas Tamašauskas, Arūnas Juozas Uselis, Virginijus Jančauskas, Tomas Lukošius, Edvardas Dvylis, Tomas Uselis, Pranas Valutis, Romualdas Ubartas, Ričardas Mažutis, girininko pavaduotojas Vitalijus Rupšys.

Darbotvarkė: Atrinktų objektų apžiūrėjimas Vainuto, Ž. Naumiesčio, Šiaudėnų, Norkaičių ir Kintų girininkijose. Atliktų darbų šiuose miško sklypuose įvertinimas ir galimų miško ūkinių priemonių projektavimas.

Vainuto girininkijoje susirinkusius pasitarimo dalyvius pasveikino miškų urėdas Vaidas Bendaravičius, projektų vadovas Vidmantas Dičkalnis supažindino su pasitarimo tema ir tikslais, vyriausiasis miškininkas Viktoras Aužbikavičius išsakė gamybininkų pageidavimus ir pastabas dėl miškų inventorizacijos darbų ir ūkinių priemonių projektavimo.
Apžiūrint atrinktus objektus miške pasitarimo dalyviai diskutavo ir teikė pasiūlymus šiais klausimais:

- kirtimo būdo parinkimas mišriuose medynuose;
- kirtimo būdo parinkimas mišriuose dviardžiuose medynuose;
- atžėlimo įvertinimas po atvejinių kirtimų;
- neplynų kirtimų tikslingumas eglynuose ir pušynuose, augančiuose skirtingose augavietėse;
- ugdomųjų kirtimų intensyvumas, šių kirtimų tikslingumas Kuršių marių pakrantės apsauginiuose miškuose;
- miško atkūrimo problemos potvynių užtvindomose teritorijose augančiuose miškuose.

Pasitarimo metu išsakytas mintis dalyviai aptarė Kintų girininkijos poilsiavietėje, įrengtoje Kuršių marių pakrantėje.

Pasitarimo protokolą surašė:

VĮ Šilutės miškų urėdijos vyriausiasis miškininkas Viktoras Aužbikavičius

Šilutės

VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PARENGIMO PASLAUGŲ SUTARTIS

2014 m. rugsėjo 11 d. Nr. S-25
Kaunas

VĮ Šilutės miškų urėdija, atstovaujama miškų urėdo Vaido Bendoravičiaus, veikiančio pagal VĮ Šilutės miškų urėdijos įstatus, toliau vadinamas „Užsakovas“, iš vienos pusės, ir valstybės įmonė Valstybinis miškotvarkos institutas, atstovaujamas direktoriaus Alfredo Galaunės, veikiančio pagal VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto įstatus, toliau vadinama „Tiekėju“, iš kitos pusės, sudarė šią sutartį:

1. SUTARTIES DALYKAS

1.1. VĮ Šilutės miškų urėdija patikėjimo teise valdomų ir naudojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto parengimas pagal Paslaugų specifikaciją (1 priedas) (toliau – Paslaugos). Vidinės miškotvarkos projekto rengimo eigoje iškilus papildomų paslaugų ar miškotvarkos medžiagos poreikiui, paslaugos teikiamos pagal atskirus susitarimus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS

2.1. Tiekėjas įsipareigoja:

2.1.1. teikti tinkamai ir kokybiškas Paslaugas Užsakovui pagal Sutartį ir Užsakovo pateiktus užsakymus už Paslaugų kainą, savo rizika bei sąskaita kaip įmanoma rūpestingai bei efektyviai, įskaitant, bet neapsiribojant, Paslaugų teikimą pagal geriausius visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką, panaudodamas visus reikiamus įgūdžius, žinias;

2.1.2. nedelsiant raštu informuoti Užsakovą apie bet kurias aplinkybes, kurios trukdo ar gali sutrukdyti Tiekėjui užbaigti Paslaugų teikimą nustatytais terminais;

2.1.3. po Paslaugų suteikimo nedelsiant perleisti visas turtines autorines ir nuosavybės teises į Paslaugų teikimo rezultatą;

2.1.4. užtikrinti iš Užsakovo Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą bei apsaugą;

2.1.5. per 5 (penkias) darbo dienas nuo Užsakovo raštu pateikto prašymo gavimo dienos pateikti išsamią Paslaugų teikimo ataskaitą, nurodant, kokios Paslaugos buvo suteiktos, išskiriant konkrečias Paslaugų kainos sudėtines dalis bei pateikiant papildomą su Paslaugų teikimu susijusią informaciją apie patirtas išlaidas ir t.t;

2.1.6. nenaudoti Užsakovo Paslaugų ženklų ar pavadinimo jokioje reklamoje, leidiniuose ar kitur be išankstinio raštiško Užsakovo sutikimo;

2.1.7. užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpi Tiekėjo darbuotojai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, reikalingas norint teikti Paslaugas;

2.1.8. Užsakovui raštu paprašius grąžinti visus iš Užsakovo gautus, Sutarčiai vykdyti reikalingus dokumentus;

2.1.9. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teises aktuose.

2.2. Tiekėjas turi teisę:

2.2.1. gauti Paslaugų kainą su sąlyga, kad jis tinkamai vykdo šią Sutartį;

2.2.2. Tiekėjas turi ir kitas šios Sutarties ir Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų numatytas teises.

2.3. Užsakovas įsipareigoja:

2.3.1. Tiekėjui sudaryti visas sąlygas, suteikti informaciją ar dokumentus, būtinus Paslaugoms teikti;

2.3.2. mokėti Sutarties kainą už tinkamai suteiktas Paslaugas pagal šios Sutarties sąlygas;

2.4. Užsakovas turi visas šios Sutarties bei Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų numatytas teises.

3. ATSISKAITYMO TVARKA IR SĄLYGOS

3.1. Paslaugos, numatytos šios sutarties 1 punkte, turi būti atliktos kokybiškai ir laiku. Užsakovas už paslaugų, nurodytų šios sutarties 1 punkte, kokybišką ir savalaikį atlikimą sumoka Tiekėjui iš viso 774649,00 (septyni šimtai septyniasdešimt keturi tūkstančiai šeši šimtai keturiasdešimt devyni litai) Lt įskaitant PVM. PVM (21%) iš šios sumos sudaro 134443,21 Lt (vienas šimtas trisdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai keturiasdešimt trys litai dvidešimt vienas centas).

3.2. Tiekėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sutarties pasirašymo dienos įsipareigoja pateikti paslaugų atlikimo sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikoje ar užsienyje registruoto banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo raštą. Sutarties įvykdymo užtikrinimo dydis - 3 procentai sutarties sumos, o tai sudaro 23239,47 Lt (dvidešimt trys tūkstančiai du šimtai trisdešimt devyni litai ir keturiasdešimt septyni centai).

3.3. Atsiskaitymas vykdomas etapais pagal šalių pasirašytus paslaugų atlikimo perdavimo-priėmimo aktus:

3.3.1. Pirmasis darbų atsiskaitymo etapas – po sutarties įsigaliojimo iki 2014 m. gruodžio 31 d. Planuojama atlikti iki 20% darbų apimties (atliktų ūkinių priemonių įvertinimas ir naujų (tarpinių kirtimų ir neapaugusių miško žemės plotų atkūrimo mišku) projektavimas). Pateikiama popierinėje ir skaitmeninėje formoje po 1 egz.

3.3.2. Antrasis darbų atsiskaitymo etapas – iki 2015 m. kovo 31 d. Planuojama atlikti iki 30% darbų apimties (urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų ribų patikslinimo projektas, duomenų apie įvykdytas ūkines priemones analizė, vertinimas ir apibendrinimas). Pateikiama popierinėje ir skaitmeninėje formoje po 1 egz.

3.3.3. Trečiasis darbų atsiskaitymo etapas – iki 2015 m. birželio 30 d. Planuojama atlikti iki 20% darbų apimties (miško išteklių rodiklių analizė ir miško naudojimo apimčių apskaičiavimas). Pateikiama popierinėje ir skaitmeninėje formoje po 1 egz. Preliminaraus bazinio miškų žemėlapio ir taksoraščio PDF formatu parengimas.

3.3.4. Ketvirtas darbų atsiskaitymo etapas – iki 2015 m. rugsėjo 30 d. Planuojama atlikti iki 10% darbų apimties (preliminaraus pagrindinių miško kirtimų projekto parengimas). Pateikiama popierinėje formoje 1 egz.

3.3.5. Galutinis atsiskaitymas – iki 2015 m. gruodžio 15 d. Planuojama atlikti iki 20% darbų apimties (vidinės miškotvarkos projekto užbaigimas, pateikimas viešam svarstymui ir pateikimas Aplinkos ministerijai tvirtinti). Pateikiama popierinėje ir skaitmeninėje formoje po 1 egz.

3.4. Užsakovas atsiskaito ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo paslaugų perdavimo-priėmimo akto patvirtinimo dienos ir PVM sąskaitos faktūros pateikimo dienos.

3.5. Tiekėjas pateikia Užsakovui šioje sutartyje nurodytiems atsiskaitymams vykdyti būtinus dokumentus (PVM sąskaitas faktūras) tokiais terminais, kad Užsakovas galėtų laiku įvykdyti šioje sutartyje nurodytus mokėjimus Tiekėjui.

3.6. Abi sutarties šalys savarankiškai atsako už Lietuvos Respublikos įstatymais nustatytų mokesčių, susijusių su šioje sutartyje nustatytų įsipareigojimų vykdymu, savalaikį ir teisingą sumokėjimą į valstybės biudžetą.

3.7. Šalys susitaria, kad kiekviena šalis iš pagal šią sutartį privalomų mokėti sumų pirmiausiai skaičiuos ir mokės netesybas (delspinigius), o po to atliks visus kitus mokėjimus, numatytus sutartyje.

3.8. Užsakovas įsipareigoja priimti tinkamai atliktas paslaugas Sutartyje nustatytais terminais ir tvarka, laiku sumokėti. Užsakovas apmoka Tiekėjui tik už faktiškai atliktas tinkamas ir kokybiškas paslaugas.

4. SUTARTIES GALIOJIMO LAIKAS

4.1. Ši sutartis įsigalioja tik Tiekėjui pateikus šios sutarties 3.2 punkte reikalaujamą sutarties įvykdymo užtikrinimą ir galioja iki galutinio paslaugų atlikimo ir šalių tarpusavio atsiskaitymo dienos arba iki sutartis bus nutraukta.

4.2. Paslaugų atlikimo terminas yra 2015 m. gruodžio 15 d. Sutartis gali būti pratęsta esant objektyvioms pateisinamoms aplinkybėms. Šios aplinkybės negali priklausyti nuo Tiekėjo delsimo arba neveiklumo.

5. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

5.1. Atsiradus nenugalimai jėgai arba esant kitoms aplinkybėms, kurios nepriklauso nuo šalių valios, pagal Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 6.212 ir 6.253 punktus abi šalys privalo nedelsdamos, bet ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas apie tai viena kitą informuoti raštu. Jei šalys viena kitos neinformuos, bus laikoma, kad tokių aplinkybių nebuvo. Esant tokioms aplinkybėms, šios sutarties vykdymo terminas pratęsiamas tiek, kiek tęsiasi šios aplinkybės. Tai patvirtinama šalių susitarimo protokolu.

6. SUTARTIES ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

6.1. Tiekėjui dėl savo kaltės vėluojant atlikti paslaugas šioje sutartyje nustatytais terminais, jis moka Užsakovui delspinigius 0,02 (dvi šimtąsias) procento nuo visos sutarties sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

6.2. Užsakovui dėl savo kaltės neatsiskaičius per 30 dienų nuo paslaugų priėmimo-perdavimo akto sudarymo dienos su Tiekėju pagal šioje sutartyje nustatytą tvarką ir terminus, jis moka Tiekėjui delspinigius - 0,02 (dvi šimtąsias) procento nuo visos sutarties sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

7. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

7.1. Sutartis gali būti nutraukiama raštišku Šalių susitarimu.

7.2. Tiekėjas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį tik dėl svarbių priežasčių. Tokiu atveju Tiekėjas privalo visiškai atlyginti Užsakovo patirtus nuostolius. Apie tokį Sutarties nutraukimą Tiekėjas raštu praneša Užsakovui prieš 60 (šešiasdešimt) dienų.

7.3. Užsakovas bet kada turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, apie tokį Sutarties nutraukimą pranešdamas Tiekėjui prieš 30 (trisdešimt) dienų.

7.4. Užsakovas po Sutarties nutraukimo turi kiek galima greičiau patvirtinti atliktų Paslaugų vertę. Taip pat parengiama ataskaita apie Sutarties nutraukimo dieną esančią Tiekėjo skolą Užsakovui ir Užsakovo skolą Tiekėjui.

7.5. Jei Sutartis nutraukiama Užsakovo iniciatyva dėl Tiekėjo kaltės, Užsakovo patirti nuostoliai ar išlaidos išieškomi išskaičiuojant juos iš Tiekėjui mokėtinų sumų arba pagal Tiekėjo pateiktą užtikrinimą.

7.6. Sutartį nutraukus dėl Tiekėjo kaltės, be jam priklausančio atlyginimo už atliktas Paslaugas, Tiekėjas neturi teisės į kokių nors patirtų nuostolių ar žalos kompensaciją.

8. KITOS SĄLYGOS

8.1. Pirkimo sutarties sąlygos pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos.

8.2. Sutarties kaina dėl pasikeitusių mokesčių neperskaičiuojama.

8.3. Bet kokie nesutarimai ar ginčai, kylantys tarp Šalių dėl Sutarties, sprendžiami abipusiu susitarimu. Šalims nepavykus susitarti, bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš Sutarties ar susiję su ja, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, neišspręsti Šalių susitarimu, sprendžiami kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme.

8.4. Ši sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, po vieną kiekvienai iš sutarties šalių. Sutarties 1 priedas yra neatsiejama šios sutarties dalis.

9. SUTARTIES ŠALIŲ REKVIZITAI IR PARAŠAI

UŽSAKOVAS

VĮ Šilutės miškų urėdija
Miškų urėdas **Vaidas Bendaravičius**
Įmonės kodas 177359383
Nemuno g. 15,99149 Šilutė
A/s Nr. LT 95 4010 0435 0008 0227
AB DNB bankas
Banko kodas 40100
Tel. (8-441) 62111; Faks. (8-441) 75925

TIEKĖJAS

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas
Direktorius **Alfredas Galaunė**
Įmonės kodas 132340880
Pramonės pr. 11A, 51327 Kaunas
A/s Nr. LT52 4010 0425 0000 0525
AB DNB bankas
Banko kodas 40100

A/s LT077044060007609622
Bankas AB SEB bankas
Banko kodas 70440
Tel. (8-37) 49 02 20; Faks. (8-37) 49 02 33

1 priedas

VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PARENGIMO PASLAUGŲ SPECIFIKACIJA

Vidinės miškotvarkos objektas – **VĮ Šilutės miškų urėdijos** turto patikėjimo teise valdomi ir naudojami miškai. Valstybinės reikšmės miškų plotas 34,30 tūkst. ha (pagal 2013-01-01 valstybinę miškų apskaitą).

Vidinės miškotvarkos projektų sprendiniai apima miško ūkinės veiklos ir miško išteklių rodiklių analizę, taip pat ūkinių priemonių, miško ištekliams naudoti, atkurti, juos gausinti, saugoti, projektavimą

Vidinės miškotvarkos tikslai:

1. Bendrieji – miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas, vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės dalyvavimas svarbiausių miškų ūkio klausimų sprendime, visuomenės informavimas apie miškų urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą;
2. Ekonominiai – racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas ir auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio efektyvumo didinimas;
3. Ekologiniai – miško ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas bei miškų sveikatingumo gerinimas;
4. Socialiniai – visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas.

Vidinės miškotvarkos uždaviniai:

1. Bendrieji – parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi laiduoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu – optimalios miško ūkinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus struktūros ir erdvinės struktūros palaikymas.
2. Ekonominiai – pajamų ir išlaidų planavimas, atsižvelgiant į projektuojamų darbų apimtis bei faktinius miškų urėdijos duomenis.
3. Ekologiniai - miškų suskirstymas į grupes ir pogrupius pagal jų funkcinę paskirtį, ūkininkavimo tikslus ir ūkinį režimą, miško kirtimų projektavimas pagal kirtimų normos nustatymo metodikoje ir kitimų taisyklėse numatytas nuostatas, atkūrimo būdo parinkimas atsižvelgiant į miškų paskirtį, augavietes, ūkinių priemonių projektavimo pagrindimas normatyvais, parengtais pagal augavietes, įvertinant ekosistemų ryšį su aplinka, ūkinių priemonių projektavimas, atsižvelgiant į esamų ekologinių teritorijų nuostatus, ūkinės veiklos reglamentavimo dokumentus, miškų tvarumo ir biologinės įvairovės įvertinimas pagal Europos kriterijų sistemą.
4. Socialiniai – gamtosauginių priemonių plano ir valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo projekto parengimas.

Minėtiems tikslams pasiekti ir uždaviniams atlikti rengiamas miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas.

Vidinės miškotvarkos projektas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Miškų įstatymu, Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis, Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, Miško kirtimo taisyklėmis, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, Miškų priskirimo miškų grupėms ir kitais galiojančiais dokumentais ir teisės aktais. Visa informacija pateikiama lietuvių kalba.

Vidinės miškotvarkos projektų techninės užduotys atskiroms miškų urėdijoms parengiamos vadovaujantis galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais, taisyklėmis ir normatyvais.

Vidinės miškotvarkos projekto sudedamosios dalys turi atitikti Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių keliamiems reikalavimams, o taip pat neprieštarauti įstatymais ar Lietuvos Vyriausybės nutarimais nustatytiems specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimams.

Duomenys, reikalingi miško išteklių rodiklių bei ūkinės veiklos analizei atlikti, pateikiami miškų urėdijų sutartyse numatytomis sąlygomis ir terminais.

Miškų inventorizacijos duomenis, reikalingus vidinės miškotvarkos projekto rengimui, pateiks Valstybinė miškų tarnyba.

Vidinės miškotvarkos projekto sudėtis

I. Analitinė dalis.

1.1. Projektinės situacijos analizė:
1.1.1. Miškų urėdijos istorija;
1.1.2. Miškų urėdijų tvarkymo apžvalga;
1.1.3. Ekonominių ir socialinių poreikių prognozė;
1.2. Objekto veiklos teritorijos charakteristika:
1.2.1. Fizinė – geografinė charakteristika;
1.2.2. Ekonominė ir socialinė aplinka;
1.2.3. Miškų urėdijos veiklos teritorijoje esantys keliai ir geležinkeliai;
1.2.4. Miškų urėdijos veiklos teritorijos administracinis ir kadastrinis suskirstymas;
1.2.5. Miškų urėdijos miškų pasiskirstymas pagal administracinius vienetus, funkcinę paskirtį ir nuosavybės formas;
1.2.6. Miškų urėdijos teritorijoje esančios saugomos teritorijos;
1.3. Objekto teritorijos charakteristika:
1.3.1. Miškų urėdijos struktūriniai padaliniai;
1.3.2. Miškų urėdijos teritorija pagal augavietes ir žemės naudmenas;
1.3.3. Miškų urėdijos miško žemė pagal tikslinę funkcinę paskirtį;
1.3.4 Miškų urėdijos medynų kiekybinė dendrometrinė charakteristika;
1.3.5. Miškų urėdijos medynų kokybinė būklė;
1.3.6. Miškų urėdijos teritorijos specifinė charakteristika:
1.3.6.1. Saugomų teritorijų miškų charakteristika;
1.3.6.2. Poilsiniai (rekreaciniai) ištekliai;
1.3.6.3. Medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika;
1.4. Anksčiau galiojusio miškotvarkos projekto įvykdymo analizė:
1.4.1. Ūkinės veiklos analizės tikslas ir uždaviniai;
1.4.2. Vykdytos ūkinės priemonės ir jų rezultatai:
1.4.2.1. Medienos ruoša;
1.4.2.2. Medynų ugdymas ir priežiūra;
1.4.2.3. Miško želdinimas ir savaiminis žėlimas;
1.4.2.4. Miško sėklininkystė;
1.4.2.5. Miško priešgaisrinė apsauga;
1.4.2.6. Miško sanitarinė apsauga;
1.4.2.7. Miško apsauga nuo teisės pažeidimų;
1.4.2.8. Miško sausinimas;
1.4.2.9. Miško kelių tiesimas, taisymas ir priežiūra;
1.4.2.10. Žvėrių poveikis miškų būklei;
1.4.2.11. Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė;
1.4.3. Miškų urėdijos finansiniai veiklos rezultatai.
1.4.4. Miškotvarkos projekto vykdymo vertinimai.

II. Projektinė dalis.

2.1. Projektavimo pagrindas ir užduotis.
2.2. Miškų urėdijos miškų suskirstymas pagal tikslinę funkcinę paskirtį.
2.3. Medienos ruoša:
2.3.1. Pagrindiniai miško kirtimai:
2.3.1.1. Plynieji pagrindiniai miško kirtimas;

2.3.1.2. Atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai;
2.3.1.3. Atrankiniai pagrindiniai miško kirtimai;
2.3.2. Ugdomieji miško (retinimo, einamieji) kirtimai;
2.3.3. Sanitariniai miško kirtimai;
2.3.4. Kiti kirtimai;
2.3.5. Projektuojama medienos ruošos norma, nustatant bendras leistinas miško kirtimų apimtis (pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų metinę tūrio normą ktm);
2.3.6. Projektuojama miško kirtimo atliekų apimtis skiriamų biokuro gamybai, technologinėms reikmėms ir bioįvairovei;
2.4. Jaunuolynų ugdymas:
2.4.1. Želdinių ir žėlinių priežiūros (akcentuojant nepageidaujamos augalijos pašalinimą) darbai ir apimtys;
2.4.2. Želdinių ir žėlinių apsaugos (nuo žvėrių, ligų ir kenkėjų) darbai ir apimtys;
2.5. Miško atkūrimas ir įveisimas:
2.5.1. Miškų atkūrimo želdiniais ir žėliniais apimtys;
2.5.2. Miško sodmenų auginimas (poreikis, asortimentas, auginimo apimtys);
2.5.3. Priemonės ąžuolynų atkūrimo programos įgyvendinimui;
2.6. Miško sėklininkystė (miško sėklinės bazės objektų priežiūros ir apsaugos priemonės ir darbų apimtys.
2.7. Miškų urėdijos priešgaisrinė apsauga:
2.7.1. Miškų pasiskirstymas pagal gaisrų riziką;
2.7.2. Naujų priešgaisrinių juostų įrengimas ir senų priešgaisrinių juostų atnaujinimas, darbų apimtys;
2.8. Miško sanitarinė apsauga.
2.9. Miško sausinamasis tinklas (remonto, priežiūros darbai ir jų apimtys).
2.10. Miško kelių tinklas valstybinės reikšmės miškuose, jų tiesimo, rekonstravimo, remonto priežiūros darbai ir apimtys.
2.11. Naudingųjų išteklių mažieji karjerai, jų priežiūra, eksploatavimas ir rekultivavimas;
2.12. Kitų ūkinių priemonių poreikis ir projektavimas
2.13. Medžioklėtvarkos sprendimai:
2.13.1. Miško apsauga;
2.13.2. Laukinės gyvūnijos gausinimo ir apsaugos priemonės. Medžioklėtvarka.
2.13.3. Profesionalios medžioklės plotai;
2.14. Biologinės įvairovės apsauga.
2.15. Socialinės miškų funkcijos stiprinimas.
2.16. Nemedieniniai produktai ir paslaugos miškų urėdijoje.
2.17. Projektavimo ypatumai valstybiniuose parkuose ir draustiniuose.
2.18. Gamtotvarkos planuose numatytų priemonių projektavimas.
2.19. Priemonių, kurių įgyvendinimui numatoma teikti paraiškas Europos Sąjungos paramai gauti, projektavimas.
2.20. FSC miškų tvarkymo sertifikavimo reikalavimų įgyvendinimas miško ūkinėje veikloje.

III. Baigiamoji dalis.
3.1. Projektinių sprendinių vertinimas:
3.1.1. Ekonominis vertinimas (planuojamos ūkinės veiklos metinės pajamos ir išlaidos);
3.1.2. Ekologinis vertinimas;
3.1.3. Socialinis vertinimas;
3.2. Miškotvarkos projekto priežiūra ir tikslinimas.
3.3. Miškotvarkos projekto santrauka.

Kartografinės medžiagos sudėtis

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Mato vnt.	Mastelis	Egz. skaičius (bazinis)
1	Baziniai miškų žemėlapiai girininkijomis	egz.	1:10000	1
2	Medynų planai girininkijomis	egz.	1:20000	2
3	Urėdijos valdomų plotų miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal vyraujančias medžių rūšis ir brandumo grupes: A4 formato albumas	egz.	1:10000	1
4	Visos urėdijos teritorijos miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones: A3 formato albumas Urėdijos valdomų plotų miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones: A4 formato albumas	egz. egz.	1:10000 1:10000	1 1
5	Miškų grupių ir pogrupių žemėlapiai: Urėdijos schema rulone laminuotas Girininkijų teritorijų planai rulone	egz. egz.	1:50000 1:20000	1 1
6	Miškų administracinio suskirstymo žemėlapis: Rulone laminuotas	egz.	1:50000	1
7	Miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis su priešgaisrinėmis juostomis, vandens paėmimo vietomis ir kt.: Schema urėdijai rulone laminuotas Planai urėdijai paklijuoti ant drobės	egz. egz.	1:30000 1:50000	2 2
8	Urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų žemėlapis: Laminuotas rulone su kadastriniais numeriais	egz.	1:50000	1
9	Rekreacinio sutvarkymo projektas (projekto aiškinamasis raštas): Rekreacinio planavimo schema urėdijai	komplektas	1:50000	1
10	Gamtosaugos projektas (sudedamoji aiškinamasis raštas): Schema urėdijai Gamtosauginiai planai girininkijomis	komplektas	1:50000 1:20000	1 1

Kita projekto medžiaga

1	Miškų urėdijos vidinės miškotvarkos aiškinamasis raštas, suvestinių miško išteklių inventorizacijos duomenų lentelės	Komplektas		4
2	Girininkijų aiškinamieji raštai	Komplektas		2
3	Taksoraščiai girininkijoms, pirmo penkmečio pagrindinių kirtimų biržių projektavimas, biržių išdėstymo žinialapiai, ūkinių priemonių žinialapiai	Komplektas		2

Šiškelius

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

Projekto autoriaus vadovauk) 2015.06.19

2015 m. gegužės 21 d. Nr. 36
Kaunas

Posėdžio pirmininkas: prof. A. Kuliešis
Posėdžio sekretorius: dr. A. Kasperavičius
Dalyvauja: 13 tarybos narių, 18 kviestų asmenų.

Darbotvarkė:

1. Dėl valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Prienų, Šakių miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų 2014 m. brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatų.
   Pranešėjas: G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba).
2. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių 2004-2014 metais rodiklių kaitos ir miško naudojimo apimčių 2015-2024 metais.
   Pranešėjai: A. Galaunė (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas), projekto autoriai – D. Džiaugys (Jurbarko m.u.), A. Gustainis (Raseinių m.u.), V. Dičkalnis (Šilutės m.u.), N. Pivoriūnas (Tauragės m.u.).
   Recenzentai: prof. R. Deltuvas (Jurbarko m.u.), doc. A. Tebėra (Raseinių m.u.), V. Karašauskis (Šilutės m.u.), D. Vižlenskas (Tauragės m.u.).

1. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Prienų, Šakių miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų 2014 m. brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatų

NUTARTA:

1.1 Pritarti valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Prienų, Šakių miškų urėdijų valstybinės reikšmės miškų 2014 m. brandžių medynų inventorizacijos atrankos metodu ir jos kontrolės rezultatams (lent.):

Brandžių medynų rodikliai	**Prienų m.u.**	**Kazlų Rūdos m.u.**	**Marijampolės m.u.**	**Šakių m.u.**	**Kauno m.u.**
Vidutinis tūris, m^3/ha	413±7	399±7	383±7	375±7	286±6
SMI* tūrio nukrypimas nuo BMI* nustatyto tūrio	-10,5%	-8,3%	-11,8%	-5,0%	+8,0%
Inventorizacijos kontrolės rezultatai					
Tūrio sisteminė paklaida	-0,5%	+0,8%	-1,3%	-1,3%	-0,3%

* SMI – Sklypinė miškų inventorizacija, BMI – brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu

2. Dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių 2004-2014 metais rodiklių kaitos ir miško naudojimo apimčių 2015-2024 metais.

NUTARTA:

2.1 Išanalizavus valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės, Tauragės miškų urėdijų miško išteklių kaitos 2004-2014 m. laikotarpyje rezultatus, konstatuoti (lent.):

Rodiklis		Jurbarko m.u.	Raseinių m.u.	Šilutės m.u.	Tauragės m.u.	Siektina reikšmė*
I-II amžiaus klasės jaunuolynų pokyčiai 2004-2014 m., ha	*eglynų*	–160	+224	–140	–187	≥0
	ąžuolynų	–2	–4	+1	–11	
Ugdomaisiais kirtimais iškirsto tūrio dalis, %						
	faktinė 2005-2014 m.	11	12	10	18	2015 m. ≥14%
	projektuojama 2015-2024 m.	18	14	18	16	2020 m. ≥16%
Perbrendusių medynų ploto dalis brandžiuose medynuose, %	*2004 m.*	17	15	11	22	2011 m. ≤22%
	2014 m.	14	24	11	25	2015 m. ≤20%
Brandžių medynų tūris (2014 m.) ir jo pokytis 2004-2014 m. vidutiniškai per metus, m^3/ha		353 +3,8	319 +4,9	340 +3,5	363 +5.7	≥4m^3/ha
Ąžuolynų plotų kaita 2004-2014 m.	*iš viso, ha*	+148	+72	+86	+193	
	% nuo visų medynų ploto	+0,42	+0,40	+0,30	+ 0,64	≥0,04%

* siektina reikšmė ugdomaisiais kirtimais iškirstai tūrio daliai, perbrendusių medynų ploto daliai brandžiuose medynuose ir ąžuolynų plotų kaitai nustatyta atsižvelgiant į Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programoje nurodytas atitinkamų kriterijų vertinimo reikšmes 2015 m. ir 2020 m.

2.2 Pagal 2014 m. inventorizaciją konstatuoti 2005-2014 m. ūkininkavimo rezultatai rodo, jog:
- padidėjo brandžių medynų tūriai, pagrindinai dėl tikslesnės brandžių medynų inventorizacijos. Šiuo metu vykdoma brandžių medynų inventorizacija atrankos metodu. Ją užbaigus bus patikslinti brandžių medynų tūriai, dėl ko šiuo metu nėra tikslinga keisti Aplinkos ministro miškų urėdijoms patvirtintas pagrindinio kirtimo likvidinės medienos tūrio apimtis;
- ženkliai padidėjo ąžuolynų plotai pasikeitus rūšinei sudėčiai dėl tikslingo medynų ugdymo;
- didėja ugdomųjų kirtimų metu gaunamos medienos kiekis, mažėjant sanitarinių kirtimų apimtims;
- dėl nepakankamo jaunuolynų ugdymo valstybės įmonėse Jurbarko, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijose įvyko nepageidautina eglės jaunuolynų kaita minkštaisiais lapuočiais (nuo 140 ha iki 187 ha), dėl ko tikslinga šiose miškų urėdijose padidinti planuojamus 2015–2024 m. jaunuolynų ugdymo kirtimus;
- didėjant perbrendusių medynų plotams, būtina užtikrinti jų iškirtimą per ne ilgesnį nei 10 metų laikotarpį.

2.3 Pritarti valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2015-2024 metų laikotarpiui, išskyrus Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų einamųjų kirtimų apimtis (lent.):

Rodikliai	Jurbarko m.u.		Raseinių m.u.		Šilutės m.u.		Tauragės m. u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai	377*	108,1 (116,2)	252*	63,0 (66,3)	299*	85,4 (89,7)	431*	129,6 (129,6)
Ugdymo kirtimai	-	26,3	*tikslinti apimtis*				-	27,6
Jaunuolynų ugdymas	*390***	*0,7*	*301*	*0,8*	*330*	*0,8*	*550***	*0,6*
Retinimo kirtimai	*210*	*6,9*	*143*	*5,4*	*205*	*6,0*	*245*	*8,8*
Einamieji kirtimai	*305*	*18,7*	*tikslinti apimtis*				*317*	*18,2*
Sanitariniai kirtimai	-	10,3	-	10,0	-	7,8	-	12,5
Kiti kirtimai	-	1,0	-	0,6	-	0,5	-	0,5
Iš viso	-	**145,7**	*tikslinti apimtis*				-	**170,2**

* ekvivalentinis plotas; siūloma metinė pagrindiniais miško kirtimais kirstinų perbrendusių medynų dalis: Jurbarko m.u. – 90 ha, Rasienių m.u. – 95 ha, Šilutės m.u. – 55 ha, Tauragės m. u. – 185 ha;

** rekomenduojama didesnė metinė jaunuolynų ugdymo apimtis: Jurbarko m.u. – 440 ha, Šilutės m.u. – 380 ha, Tauragės m.u. – 600 ha;

( ) skliausteliuose pateikta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-570 „Dėl metinės pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų normos valstybės įmonėms miškų urėdijoms 2014–2018 metams patvirtinimo“ patvirtinta metinė pagrindinio miško kirtimų norma.

2.4 Tikslinti VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto apskaičiuotas valstybės įmonių Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų einamųjų kirtimų metines apimtis 2015-2024 metų laikotarpiui bei teikti jas pakartotinai apsvarstyti kitame Miškotvarkos mokslinės-techninės tarybos posėdyje.

Posėdžio pirmininkas prof. A. Kuliešis

Posėdžio sekretorius dr. A. Kasperavičius

V.Į. Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto (aut. V. Dičkalnis)

dalies „*Miško išteklių rodikliai ir apskaičiuota miško naudojimo apimtis*“

RECENZIJA

Recenzavimui pateiktoje projekto dalyje yra apibendrinti VĮ Šilutės miškų urėdijos miško išteklių rodikliai ir apskaičiuotos miško naudojimo apimtys projektiniam laikotarpiui, skaičiuojant pagrindinių miško kirtimų normą bei numatant ugdomųjų ir sanitarinių kirtimų apimtis.

Miško išteklių rodikliai pristatomoje dalyje yra pateikiami išsamiai, kvalifikuotai ir suprantamai, panaudojant tam naujausius inventorizavimo duomenis bei lyginant juos su prieš dešimtmetį buvusia padėtimi. Pastarasis lyginimas leidžia atskleist ir išryškinti realius pokyčius ir tendencijas, kurie padeda pagrįsčiau projektuoti būsimas naudojimo apimtis. Konstatuojama, kad per analizuojamą dešimtmetį (2004 – 2014 m.) urėdijos medynų plotas didėjo 2,3 proc., kultūrinės kilmės medynų padaugėjo 11,5 proc., brandžių ir perbrendusių medynų daugėjo 1 proc.. Taip pat nustatytas didesnis (30 m^3) visų medynų vidutinis tūris viename ha ir 35 m^3 padidėjęs brandžių medynų vidutinis tūris. Be to, gerėjo tokie rodikliai, kaip metinis medienos tūrio prieaugis, vidutinis skalsumas, vidutinis bonitetas, medynų rūšinė sudėtis bei jų amžiaus struktūra. Visa tai rodo tinkamą ir tausojantį ūkininkavimą urėdijos miškuose aptariamuoju laikotarpiu, o tuo pačiu ir tam tikrą naudojimo plėtros potencialą.

Įdomi ir svarbi urėdijos medynų rūšinės sudėties kaita 2004 – 2014 metų laikotarpiu. Džiugina eglynų, juodalksnynų, ąžuolynų ploto didėjimas, pušynų ploto stabilumas. Suprantamos uosynų nykimo priežastys. Tačiau beržynų ploto mažėjimas, atsižvelgiant į medienos paklausos tendencijas ir šių medynų sąlyginį atsparumą rizikos veiksniams, laikytinas ne pačia geriausia tendencija, nors mažėjimas nėra didelis ir turi savo argumentavimą. Džiugu, kad juntamai mažėja drebulės ir baltalksnio jaunuolynų, tačiau bloga žinia – kad didėja brandžių ir perbrendusių šių medžių rūšių medynų plotai. Tai tiesioginis veiksnys, numatant būsimą naudojimo struktūrą.

Aptariamoje projekto dalyje atlikta ir išsami urėdijos vykdytų miško kirtimų analizė. Svarbiu laikytinas faktas, kad praeitame projekte planuoti pagrindiniai ir ugdymo kirtimai įvykdyti nepilnai (80 ir 69 proc.), o sanitarinių kirtimų apimtis viršyta (123 proc.). Tai, kad ir netiesiogiai, turėtų labiau orientuoti į stabilesnių medynų auginimą ateityje. Projekto autoriaus atlikta vykdytų neplynųjų pagrindinių miško kirtimų apžvalga leidžia manyti, kad orientuojamasi į paprastesnius šio tipo kirtimų variantus; aiškiai vyrauja jų taikymas pušynuose. Šiais kirtimais pasiektas rezultatas – 92-se procentuose ploto susiformavę nauji savaiminės kilmės medynai – rodo, kad tokie kirtimai projektuotini ir ateinančiam laikotarpiui.

Ugdomųjų miško kirtimų, vykdytų apžvalginiu laikotarpiu, analizė atlikta išsamiai ir įvairiais pjūviais. Ji rodo, kad medynų ugdymas daugeliu atvejų urėdijoje atliekamas gerai ir su projektuotomis apimtimis esminiai neprasilenkia. Tai – prielaida busimų ugdomųjų kirtimų projektavimui panašiais principais, žinoma atsižvelgiant į įvykusius pokyčius medynų struktūroje ir pan.

Toliau aptariamoje projekto dalyje autorius pateikia miško (medienos) naudojimo apimčių pagrindimą. Ši dalis, savaime suprantama, turi remtis visais galiojančiais teisiniais aktais, tiesiogiai ar netiesiogiai reglamentuojančiais miškonaudos planavimą ir vykdymą Lietuvos teritorijoje. Sprendžiant iš pateiktos informacijos ir nuorodų, šio reikalavimo autorius laikėsi. Kaip matome iš 7 lentelėje pateiktų duomenų, metinė ugdomųjų kirtimų apimtis, lyginant su 2004 m. projektu, pagal plotą ryškiai kinta (didėja) tik einamiesiems kirtimams. Tai autorius grindžia pakitimais Miško kirtimų taisyklėse (2010), kurių praktinį rezultatą dar teks įvertinti ateityje. Ties numatomu jaunuolynų ugdymu dėmesį atkreipia dvigubas likvidinio tūrio

padidėjimas, nors ugdomas plotas labai panašus – gal reiktų paaiškinimo. Juolab, kad ir faktinis iškirtimas (7 lent.) tokio didėjimo nerodo.

Projektuojant sanitarinių kirtimų apimtis, autorius taip pat remiasi pakitusia normatyvine baze, ko išdavoje numatomas ženklus šių kirtimų apimčių mažėjimas urėdijos miškuose. Tai, ko gero, optimistinis variantas, nes 2004 – 2014 metų tarpsnio apžvalga rodė tokių kirtimų perviršį, lyginant su projektu.

Pagrindinių kirtimų apimtys darbe nustatytos vadovaujantis galiojančiomis metodikomis, kurias, manyčiau, autorius puikiai įvaldęs. Vienu esminių dalykų čia yra tai, kokiu laipsniu mes sieksime užtikrinti naudojimo tolydumą ateityje ir kiek vardan to pasiryžę aukoti dabar, t.y. artimiausią penkmetį ar dešimtmetį. Šiuo metu taikoma skaičiavimo metodika atsižvelgia į poūkių amžiaus struktūrą ir turėtų artinti prie tolydaus amžiaus klasių pasiskirstymo. Žinoma, išlieka koregavimo galimybė. Nesigilinant į pačius skaičiavimus, o pasiremiant pateiktais rezultatais ir autoriaus komentarais, „koregavimą“ vertinčiau teigiamai, nes didinama minkštųjų lapuočių naudojimo apimtis, mažinant pušynų ir eglynų kirtimą. Tai, atsižvelgiant į urėdijos medynų struktūrinius pokyčius yra logiška. Gal kiek netikėtas sprendimas tausoti brandžius baltalksnynus – juos, esant ūkinei (ekonominei) galimybei būtų tikslinga kirsti ties apatine brandos amžiaus riba, neužlaikant brandos būsenoje. Juolab, kad analizuodamas bendrą urėdijos medynų prieaugio/naudojimo santykį, autorius nurodo nemenką prieaugio perviršį dėl „palyginti neintensyvių kirtimų“.

Kūrinio pabaigoje autorius pateikia išsamų apibendrinimą bei pasiūlymus dėl urėdijos miškuose numatomų naudojimo apimčių. Apibendrinimai ir siūlymai pagrįsti praėjusio projektinio laikotarpio analize, pagal galiojančias metodikas atliktais skaičiavimais bei kitomis galiojančių norminių aktų nuostatomis.

Manau, kad projekto dalis „Miško išteklių rodikliai ir apskaičiuota miško naudojimo apimtis“ atlikta profesionaliai ir pakankamai kokybiškai. Ji gali būti pagrindu toliau rengiant VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

Recenzentas Dalius Vitunskas

Aleksandro Stulginskio universitetas
Miškų ir ekologijos fakultetas
Miškotvarkos ir medienotyros institutas

2015 05 20

Pasitarimo, įvykusio VĮ Šilutės miškų urėdijoje 2015 m. rugsėjo 24 d.,

PROTOKOLAS

DALYVAVO:

iš VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto:

projektavimo skyriaus vedėjas V. Beržanskis, vyr. specialistai R. Vainius, A. Bagdonavičius, vyresn. specialistas M. Kurantavičius ir projekto autorius V. Dičkalnis.

iš VĮ Šilutės miškų urėdijos:

1. Kintų g-ja: ..... Giriininkas Ramutis Barkauskas .....
2. Švėkšnos g-ja: .....
3. Stemplių g-ja: .....
4. Norkaičių g-ja: .....
5. Šiaudėnų g-ja: ..... Tomas Lukošius .....
6. Šilutės g-ja: .....
7. Vainuto g-ja: ..... Giriininkas Pranas Valutis .....
8. Pagėgių g-ja: ..... Gir. pav. Žilvinas Sodintas .....
9. Rambyno g-ja: .....
10. Žemaitkiemio g-ja: .....

SVARSTYTA:

Preliminarus VĮ Šilutės miškų urėdijos pagrindinių miško kirtimų projektas valstybinės reikšmės miškams 2016 - 2020 metams.

NUTARTA:

Pagrindinio naudojimo kirtimams parinktos biržės atitinka Miškų įstatymo, pagrindinių miško kirtimų taisyklių, miškų apsaugos ir naudojimo saugomose teritorijose taisyklių, specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų bei kitų miškų naudojimą reglamentuojančių normatyvinių aktų reikalavimus. Atlikus aptartus pataisymus, parinkti konkrečias biržes projektiniam laikotarpiui.

Pakrančių ir palaukių apsaugos juostas planšetuose išreikšti negalima dėl mastelio, todėl į jas atsižvelgti būtina rėžiant biržes natūroje.

1. Projektavimo sk. vedėjas Vaidotas Beržanskis .....
2. Projektavimo sk. vyresn. specialistas Mindaugas Kurantavičius .....
3. Projektavimo sk. vyr. specialistas Robertas Vainius .....
4. Projektavimo sk. vyr. specialistas Arvydas Bagdonavičius .....
5. Projekto autorius Vidmantas Dičkalnis .....
6. Nemuno deltos regioninio parko vyr. spec. Roberta Kubilius .....

Kauno regioninio parko direkcijos Vyr. specialistas Dainius Brazauskas .....

.....

.....

.....

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015 m. rugsėjo 28 d. Nr. 37
Kaunas

Posėdžio pirmininkas: dr. Rimantas Prūsaitis
Posėdžio sekretorius: dr. Albertas Kasperavičius
Elektroniniu paštu apklausta: 15 tarybos narių, balsavime dalyvavo 9 tarybos nariai.

Darbotvarkė:

1. Dėl VĮ Ignalinos atominės elektrinės nuomos patikėjimo teise valdomų miškų miško naudojimo metinių apimčių 2015-2024 metų laikotarpiui.
2. Dėl einamųjų kirtimų apimčių 2015-2024 metų laikotarpiui valstybės įmonių Raseinių ir Šilutės miškų urėdijose.
3. Dėl kitų kirtimų metinės apimties 2015 metų laikotarpiui Lietuvos kariuomenės Centrinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Gaižiūnų poligono miškuose.

1. **SVARSTYTA. Dėl VĮ Ignalinos atominės elektrinės nuomos patikėjimo teise valdomų miškų miško naudojimo metinių apimčių 2015-2024 metų laikotarpiui.**

   Balsavo 9 tarybos nariai – visi pritarė siūlomam nutarimo projektui. Pastabų nepateikta.

NUTARTA:

1. Pritarti VĮ Ignalinos atominės elektrinės nuomos patikėjimo teise valdomiems miškams apskaičiuotai 7,2 ha medynų plote 1036 m^3 kirtimų likvidinės medienos metinei kirtimo normai 2015-2024 metų laikotarpiui (iš jos 3,9 ha medynų plote 800 m^3 kirtimų likvidinės medienos – pagrindinių miško kirtimų, 3,2 ha plote 114 m^3 – miško ugdymo kirtimų, 120 m^3 – sanitarinių kirtimų ir 0,1 ha plote 2 m^3 – specialiųjų miško kirtimų).

2. **SVARSTYTA. Dėl einamųjų kirtimų apimčių 2015-2024 metų laikotarpiui valstybės įmonių Raseinių ir Šilutės miškų urėdijose.**

   Balsavo 9 tarybos nariai – visi pritarė siūlomam nutarimo projektui. Pastabų nepateikta.

NUTARTA:

2.1. Pritarti VĮ Raseinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems miškams apskaičiuotai 111 ha ploto ir 6,3 tūkst. m^3 likvidinės medienos einamųjų kirtimų metinei normai 2015-2024 metų laikotarpiui.

2.2. Pritarti VĮ Šilutės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems miškams apskaičiuotai 249 ha ploto ir 13,1 tūkst. m^3 likvidinės medienos einamųjų kirtimų metinę normą 2015-2024 metų laikotarpiui.

3. **SVARSTYTA. Dėl kitų kirtimų metinės apimties 2015 metų laikotarpiui Lietuvos kariuomenės Centrinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Gaižiūnų poligono miškuose.**

   Balsavo 9 tarybos nariai – visi pritarė siūlomam nutarimo projektui. Pastabų nepateikta.

NUTARTA:

3.1. Pritarti Lietuvos kariuomenės Centrinio poligono miškams apskaičiuotai 4,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos kitų kirtimų metinei normai 2015 metų laikotarpiui.

3.2. Pritarti Lietuvos kariuomenės Gaižiūnų poligono miškams apskaičiuotai 3,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos kitų kirtimų metinei normai 2015 metų laikotarpiui.

PRIDEDAMA. Miškotvarkos mokslinės techninės tarybos narių balsavimo kortelės (9 lapai).

Posėdžio pirmininkas Rimantas Prūsaitis

Posėdžio sekretorius Albertas Kasperavičius

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija
Kopija tikra
Direktoriaus pavaduotojas
Albertas Kasperavičius
Valstybinė miškų tarnyba
2015-10-12

PAMARIO RINKA

Atkelta iš 14 p.

STATYBOS

Visi statybos darbai: montuojame pamatus, mūrijame, dengiame stogus. Sudarome sąmatas. Tel. 8 620 59 263.

Atliekame fasado šiltinimo, vidaus apdailos darbus. Dekoratyviniu ir mozaikiniu tinku dengiame pastatų išorę ir vidų. Dirbame su savo ir užsakovo medžiagomis. Patirtis – 8 metai. Tel. 8 658 53 160.

M. Jukniaus individualios veiklos brigada atlieka statybos ir apdailos darbus. Tel. 8 652 82 477.

UAB „ARDOMAS“

ATLIEKAME statybvietės paruošimo, kelių tiesimo, aplinkotvarkos darbus.
KASAME įvairaus dydžio tvenkinius, tranšėjas, lagūnas ir kt.
PREKIAUJAME smėliu, gruntu, juodžemiu, žvyru ir kitais biriais kroviniais.
Statybinės technikos **NUOMA.**
Tel. 8 683 89 111 (Egidijus)

STOGAI IR FASADAI

RUUKKI

- lietaus vandens nuvedimo sistema
- skardos lankstinių gamyba
- konsultavimas, matavimas

METALAI

Įmonė brangiai PERKA juodojo ir spalvotojo metalo laužą. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Paima savo transportu. Ramučių g. 1, Šilutė (buvusi „Vilbuto“ teritorija). Tel. 8 684 97 828, 8 684 93 575.

JERAMETA

Brangiausiai PERKAME akumuliatorius

Tilžės g. 48, Šilutė
(buvęs „Drobės“ cechas)
UAB „Jerameta“ Tel. 8 679 88 839

UAB „Metlana“

geriausiomis kainomis PERKA

juodojo ir spalvotojo metalo laužą, seną buitinę elektroninę techniką, akumuliatorius, važiuojančius ir nevažiuojančius automobilius.

Išrašo utilizavimo pažymas. Gali paimti savo transportu.

Tel. (8 441) 57 153, 8 687 42 857, 8 656 21 769, Pramonės g. 6, Šilutėje (buvę kalkių bokštai).

JERAMETA

Didžiausiomis kainomis perkame:

Nuo š. m. lapkričio 27 d. visuomenei pristatomas VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas *(aiškinamasis raštas, taksacinė ir kartografinė medžiaga, rekreacinis miškų tvarkymas, projektuojamos gamtosaugos, miško ūkinės priemonės).*

Planavimo organizatorius – VĮ Šilutės miškų urėdija, Nemuno g. 15, LT-99149 Šilutė, tel. (8-441) 62 111, faksas (8-441) 75 925, el. p. info@smu.lt , interneto svetainė: **www.smu.lt** .

Projekto rengėjas – VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8-37) 49 02 22, faksas (8-37) 49 02 33, el. p. sek@mp.is.lt, interneto svetainė **www.lvmi.lt** .

Su šio projekto sprendiniais galima susipažinti VĮ Šilutės miškų urėdijoje VĮ Valstybiniame miškotvarkos institute nuo š. m. lapkričio 27 d. Pastabas ir pasiūlymus galima teikti planavimo organizatoriui ir projekto rengėjui iki viešo svarstymo.

Viešas projekto svarstymas vyks š. m. gruodžio 11 d. 10 val. VĮ Šilutės miškų urėdijos aktų salėje (Nemuno g. 15, Šilutėje).

Informacija apie atrankos išvadą dėl dalies Vabalų žiemos polderio rekonstrukcijos poveikio aplinkai vertinimo

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – Vabalų polderio melioracijos statinių naudotojų asociacija, Vabalų k. 4, LT-99100 Šilutės r., tel. 8 688 10 459, el. p. vabalai.asociacija@gmail.com .
2. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Dalies Vabalų žiemos polderio rekonstrukcija.
3. Planuojamos ūkinės veiklos vieta – Vabalų kaimas, Kintų seniūnija, Šilutės rajonas, Klaipėdos apskritis.
4. Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimo departamento Klaipėdos skyriaus 2015-09-24 priimta atrankos išvada Nr. (15.3)–A4-10589 – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.
5. Išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Vabalų polderio melioracijos statinių naudotojų asociacijoje, Vabalų k. 4, LT-99100 Šilutės r., tel. 8 688 10 459, el. p. vabalai.asociacija@gmail.com .
6. Siūlymus persvarstyti atrankos išvadą galima teikti per 20 darbo dienų nuo šio skelbimo pasirodymo Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimo departamento Klaipėdos skyriui, Birutės g. 16, LT-91204, Klaipėdoje, tel. (8 46) 466 466, faks. 8 70 662 000, el. p.

Akcentai

Lapkričio 13 d., penktadienis, iki metų pabaigos lieka 48 dienos. Saulė šiandien teka 7.45 val., leidžiasi 16.21 val. Dienos ilgumas – 8.36 val. Trečiąją jaunaties dieną mėnulis teka 9.02 val., leidžiasi 17.51 val.

Vardadienius šiandien švenčia: Arkadas, Arkadijus, Didakas, Eirimė, Jaurimtas, Jaurimtė, Jautra, Jautrė, Narvydas, Norvyda, Norvydė;

rytoj: Adeodadas, Emilas, Emilė, Emilija, Emilis, Judita, Rama, Ramantas, Ramantė, Ramvydas, Ramvydė, Ramė, Ramys, Saulenė;

poryt: Alberta, Albertas, Albertina, Lygeda, Lygedas, Lygirda, Lygirdas, Lygirdė, Žadvilas, Žadvilė, Žadvydas, Žadvydė.

Pamario krašto orų prognozė

Šiandien (penktadienį) didelis debesuotumas. Oro temperatūra dieną 9°C, naktį bus 7°C. Pūs vidutinio stiprumo vakarų vėjas.

Šeštadienį didelis debesuotumas, lietus. Dieną temperatūra sušils iki 8°C, naktį bus 8°C šilumos. Pūs vakarų vėjas, 2-4 m/s.

Sekmadienį mažas debesuotumas, lietus. Dieną oro

MIŠKOTVARKOS MOKSLINĖS-TECHNINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015 m. gruodžio 10 d. Nr. 38
Kaunas

Posėdžio pirmininkas: dr. Rimantas Prūsaitis
Posėdžio sekretorius: dr. Albertas Kasperavičius
Dalyvauja: 13 tarybos narių, 12 kviestų asmenų.

Darbotvarkė:

1. Dėl valstybės įmonių miškų urėdijų miško ūkinės veiklos efektyvumo vertinimo.
   Pranešėjas: A. Tebėra (Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija), A. Kuliešis (Valstybinė miškų tarnyba).
2. Dėl medienos kokybės vertinimo matuojant grupiniu matavimo metodu.
   Pranešėjas: E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas).
3. Dėl ugdymo kirtimų apimčių valstybės įmonių miškų urėdijų miškuose: dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2015-2024 metais, dėl valstybės įmonių Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų ir Šakių miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2014-2023 metais bei Radviliškio miškų urėdijos ugdymo kirtimų apimčių 2013-2022 metais.
   Pranešėjas: M. Lynikas (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
4. Dėl miško išteklių rodiklių ir miško naudojimo apimčių Lietuvos kariuomenės Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono mokymo centro karininiame poligone (Dubravos e.m.m.u.), Gaižiūnų karininiame poligone (Jonavos m.u.), Brigados generolo Kazio Veverskio poligone (Kazlų Rūdos m.u.), Brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligone (Kretingos m.u.), Lietuvos kariuomenės centriniame poligone (Nemenčinės m.u.), Pagudonės karininiame poligone (Telšių m.u.), Laukėsos durpių telkinyje (Tauragės m.u.).
   Pranešėjas: M. Lynikas (VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas).
   Recenzentai: Dubravos e.m.m.u. – G. Kulbokas (Valstybinė miškų tarnyba); Jonavos m.u. – D. Vižlenskas (Valstybinė miškų tarnyba), R. Deltuvas; Kazlų Rūdos m.u. – L. Deltuva (Valstybinė miškų tarnyba), R. Deltuvas; Kretingos m.u. – G. Červokas (Valstybinė miškų tarnyba), E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas), Nemenčinės m.u. – V. Karašauskis (Aplinkos ministerijos Miškų departamentas), A. Kliučius (Aleksandro Stulginskio universitetas); Telšių m.u. – A. Balčius (Valstybinė miškų tarnyba), E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas); Tauragės m.u. – A. Butkus (Valstybinė miškų tarnyba), A. Rutkauskas.
5. Dėl medžių tūrio struktūros lentelių stiebų sudaromųjų pagrindu.
   Pranešėjas: E. Petrauskas (Aleksandro Stulginskio universitetas).

1. SVARSTYTA. Dėl valstybės įmonių miškų urėdijų miško ūkinės veiklos efektyvumo vertinimo.

NUTARTA:

1.1 Pritarti miško išteklių gausinimo, jų vertės didinimo bei socialinių – ekonominių rodiklių taikymui vertinant urėdijų miško ūkinės veiklos efektyvumą.

1.2 Rekomenduoti Aplinkos ministerijai finansuoti mokslo tiriamąjį darbą, skirtą miško ūkinės veiklos efektyvumo vertės nustatymo metodikai bei normatyvams sukurti.

2. SVARSTYTA. Dėl medienos kokybės vertinimo matuojant grupiniu matavimo metodu.

NUTARTA:

2.1 Siūlyti Aplinkos ministerijai papildyti Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 358 „Dėl Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisyklių patvirtinimo“, nuostata „Medienos kokybės parametrų matomuose ryšulio paviršiuose

pervedimui į visą ryšulį taikyti tokius koeficientus: popierrąsčiams – 1,5, tarrąsčiams ir smulkiems pjautiniesiems – 2,0".

3. **SVARSTYTA. Dėl ugdymo kirtimų apimčių valstybės įmonių miškų urėdijų miškuose: dėl valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2015-2024 metais, dėl valstybės įmonių Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų ir Šakių miškų urėdijų ugdymo kirtimų apimčių 2014-2023 metais bei Radviliškio miškų urėdijos ugdymo kirtimų apimčių 2013-2022 metais.**

NUTARTA:

3.1 Pritarti valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų ugdymo kirtimų metinėms apimtims 2015-2024 metais (lent.):

Rodikliai	Jurbarko m.u.		Raseinių m.u.		Šilutės m.u.		Tauragės m. u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Jaunuolynų ugdymas	390	0,7	301	0,8	330	0,8	550	0,6
Retinimo kirtimai	202	6,4	131	4,9	201	5,8	235	8,3
Einamieji kirtimai	251	15,8	87	4,6	212	11,4	215	12,3
Ugdymo kirtimai iš viso	**843**	**22,9**	**519**	**10,3**	**743**	**18,0**	**1000**	**21,2**

3.2 Pritarti valstybės įmonių Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų ir Šakių miškų urėdijų ugdymo kirtimų metinėms apimtims 2015-2023 metais bei Radviliškio miškų urėdijos ugdymo kirtimų metinėms apimtims 2015-2022 metais (lent.):

Rodikliai	Kazlų Rūdos m m.u.		Marijampolės m.u.		Prienų m.u.		Šakių m. u.		Radviliškio m.u.	
	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. tūkst. m^3
Jaunuolynų ugdymas	200	0,5	278	0,6	262	0,6	315	0,5	*366*	*0,6*
Retinimo kirtimai	125	4,3	124	4,8	114	3,7	147	5,0	*138*	*4,9*
Einamieji kirtimai	268	17,2	117	6,5	137	9,4	181	11,1	*86*	*4,9*
Ugdymo kirtimai iš viso	**593**	**22,0**	**519**	**11,9**	**513**	**13,7**	**643**	**16,6**	*590*	*10,4*

3.3 Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo" pakeistą miško ugdomųjų kirtimų reglamentavimą, siūlyti Aplinkos ministerijai inicijuoti Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569 „Dėl Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programos patvirtinimo" tikslinimą, nustatant Mažiausią miško ugdomųjų kirtimų dalį, palyginti su bendru miškų urėdijose iškertamu medienos kiekiu, lygią 12% 2020 metams.

4. **SVARSTYTA. Dėl miško išteklių rodiklių ir miško naudojimo apimčių Lietuvos kariuomenės Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono mokymo centro karinėniame poligone (Dubravos e.m.m.u.), Gaižiūnų karinėniame poligone (Jonavos m.u.), Brigados generolo Kazio Veverskio poligone (Kazlų Rūdos m.u.), Brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligone (Kretingos m.u.), Lietuvos kariuomenės centriniame poligone (Nemenčinės m.u.), Pagudonės karinėniame poligone (Telšių m.u.), Laukėsos durpių telkinyje (Tauragės m.u.).**

NUTARTA:

4.1 Pritarti karinių poligonų, kurių nenukirstą mišką ir iš jo pagaminta medieną valdo valstybės įmonės Dubravos eksperimentinė-mokomoji, Jonavos, Kazlų Rūdos mokomoji, Kretingos, Nemenčinės, Telšių miškų urėdijos pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2016-2025 metų laikotarpiui bei Laukėsos durpių telkinio pagrindinio ir tarpinio miško naudojimo metinėms apimtims 2016-2025 metų laikotarpiui (lent.):

Rodikliai		Lietuvos kariuomenės Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono mokymo centro karininis poligonas (Dubravos e.m.m.u.)		Gaižiūnų karininis poligonas (Jonavos m.u.)		Brigados generolo Kazio Veverskio poligonas (Kazlų Rūdos m.u.)		Brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligonas (Kretingos m.u.),		Lietuvos kariuomenės centrinis poligonas (Nemenčinės m.u.)		Pagudonės karininis poligonas (Telšių m.u.),		Laukėsos durpių telkinys (Tauragės m.u.)		Iš viso	
		plotas, ha	tūris, likvid m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3	plotas, ha	tūris, likvid. m^3
Pagrindiniai miško kirtimai		2,1*	393	18,5*	6127	8,1*	2223	1,8*	393	3,4*	894	3,5*	950	7,0*	1380	44,4*	12360
Ugdymo kirtimai		0,3	4	34,3	2190	18,2	732	5,0	225	12,5	706	1,8	97	5,5	220	77,6	4174
Jaunuolynų ugdymas		*0,1*	-	*1,8*	*3*	*2,1*	*4*	*0,5*	*1*	*0,6*	*1*	*0,2*	-	-	-	5,3	9
Retinimo kirtimai		*0,1*	*2*	*6,3*	*218*	*9,5*	*335*	*1,2*	*33*	*1,4*	*35*	*0,1*	*2*	*0,6*	*8*	19,2	633
Einamieji kirtimai		*0,1*	*2*	*26,2*	*1969*	*6,6*	*393*	*3,3*	*191*	*10,5*	*670*	*1,5*	*95*	*4,9*	*212*	53,1	3532
Sanitariniai kirtimai		-	40	-	130	-	193	-	144	-	240	-	90	-	70	-	907
Specialieji kirtimai**		0,1	10	14,9	2149	10,6	2225	1,9	361	34,0	6056	6,8	487	15,2	1170	83,5	12458
Iš viso		-	**447**	-	**10596**	-	**5373**	-	**1123**	-	**7896**	-	**1624**	-	**2770**	-	**29829**
be spec. kirtimų	Medynų plotas, ha	114,9		1038,5		500,3		303,8		976,0		152,1		461,1		3546,7	
	Miško kirtimas iš 1 ha, bendras tūris m^3/ha	4,79		9,99		8,02		3,17		2,30		9,27		3,47		5,97	
	Bendrasis prieaugis, m^3/ha	6,36		8,25		8,11		7,3		7,37		8,02		4,63		7,36	
	Prieaugio naudojimo %	-		-		-		-		-		-		-		81	

* ekvivalentinis plotas.

** specialiųjų kirtimų apimtys projektuojamos, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 545 „Dėl Lietuvos kariuomenės karinių poligonų ir karinio mokymo teritorijų“ 13 punktą bei Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos 2015.09.02 raštą Nr. 12-01-1690 „Dėl Valstybinių miškų kirtimo karinių poligonų teritorijose“, Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos 2015.11.18 raštą Nr. IS-789 „Dėl miško ūkinių priemonių projektavimo brigados generolo Kazio Veverskio poligone“, Lietuvos kariuomenės sausumo pajėgų Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Butigeidžio Dragūnų bataliono 2015.11.17 raštą Nr. IS-432 „Dėl miškotvarkos projekto parengimo“, Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų Prisikėlimo apygardos 6-osios rinktinės 2015.10.07 raštą Nr. IS-443 „Dėl miško valymo poligono teritorijoje“ (pridedama).

5. SVARSTYTA. Dėl medžių tūrio struktūros lentelių stiebų sudaromųjų pagrindu.

- nutarimas nepriimtas -

Posėdžio pirmininkas dr. R. Prūsaitis

Posėdžio sekretorius dr. A. Kasperavičius

GENERALINĖ MIŠKŲ URĖDIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS
VALSTYBĖS ĮMONĖ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJA
Nemuno g. 15 , LT 99149 Šilutė, tel. (8 441) 62 111, faks. (8 441) 75 925, el.p.info@smu.lt
Duomenys kaupiami ir saugojami Juridinių asmenų registre, kodas 177359383

VIEŠO MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PRISTATYMO PROTOKOLAS Nr. 1

Pristatymas įvyko 2015-12-11.
Pirmininkas: vyriausiasis miškininkas Viktoras Aužbikavičius;
Sekretorius: miškotvarkos inžinierius Edgaras Pakalniškis;
Dalyvavo: Projekto vadovas V. Dičkalnis, VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktorius A. Galaunė, direktoriaus pavaduotojas Šarūnas Bėčius, vyresnysis specialistas Jonas Lučka, recenzentas ASU lektorius D. Vitunskas, miškų urėdas V. Bendaravičius, vyr. inžinierius A. Skirbutas, girininkai R. Mažutis, V. Šiaudvytis, G. Kuskys, P. Valutis, A. Tamašauskas, T. Lukošius, R. Barkauskas, R. Ubartas, A. Uselis, miško želdinimo inžinierė A. Balčiūnienė, Lietuvos gamtos fondo atstovas N. Zableckis, Nemuno deltos regioninio parko atstovas vyr. specialistas R.Kubilius, Šilutės savivaldybės architektūros skyriaus vedėjas V.Bičkauskas, „Klasmann-Deilmann Šilutė“ bendrovės atstovas ir kiti privatūs asmenys.
DARBOTVARKĖ:
1. Vidinio miškotvarkos projekto viešas pristatymas.
2. Gamsauginių priemonių plano ir rekreacinio projekto pristatymas.
3. Klausimai ir pasiūlymai iš dalyvių.
4. Recenzento pastabos ir vertinimas.
5. Baigiamasis žodis

1. PRISTATYTA. Vidinės miškotvarkos projektas 2016-2025 metams. Įvertinta urėdijos praeito vykmečio ūkinė veikla.
Pranešėjas, projekto vadovas Vidmantas Dičkalnis, supažindino su vidinės miškotvarkos projektu, inventorizuotų miškų charakteristika, atsiradusiais pasikeitimais ir inventorizacijos išvadomis, bei įvertino ūkinės veiklos efektyvumą. Pristatė ir pagrindė metinę kirtimo normą.

2. PRISTATYTA. Gamtosauginė projekto dalis
Pranešėjas vyresnysis specialistas Jonas Lučka. Supažindino su suprojektuotomis gamtosauginėmis priemonėmis, valstybės saugomomis teritorijomis ir su jose esančiais apribojimais ūkinei veiklai. Urėdijos teritorijoje net 59% ploto yra saugomose teritorijose. Taip pat supažindino su rekreacinėmis teritorijomis, paveldo ir kitais pažintiniais objektais, bei kas ten projektuojama. Įvertino miškų tinkamumą rekreacijai. Rekreacinių objektų išsidėstymas urėdijos teritorijoje yra optimalus. Tačiau trūktų girininkijose informacinių stendų su girininkijų schemomis.

3. PASISAKYTA. Lietuvos gamtos fondo atstovas N. Zaleckis klausė dėl Aukšumalos pelkės hidrologinio rėžimo reguliavimo ir projektuojant šias priemones iškilusio medyno tūrio neatitikimo su natūra. Buvo pasiūlymas iš vyr. miškininko V. Aužbikavičiaus pertaksuoti apskaitos barelių metodu. Kad nereiktų to daryti VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriaus pavaduotojas Šarūnas Bėčius prižadėjo ištaisyti klaidas atsiųsdamas tą girininkiją inventorizavusį taksatorių, kad šis iš naujo inventorizuotų tuos kvartalus pelkėje.
NUTARTA. Perinventorizuoti atitinkamus kvartalus ištaisant klaidas.

4. RECENZENTO VERTINIMAS. Recenzentas ASU lektorius Dalius Vitunskas. Įvadui pažymėjo, kad urėdija labai daug turi apribojimų savo ūkinei veiklai. Pasigedo miškotvarkos projekto galiojimo laiko. Iš kitų smulkių klaidų pažymėtos vietovardžių neatitikimas ir urėdijos

pavadinimo neatitikimas. Pagirtas teksto informatyvumas. Papriekaištauta, kad spausdinami jau natūroje nebenaudojami laminuoti medynų planai. Teigiamai įvertintas projektuotų ūkinių priemonių pagrįstumas ir reikalingumas.

IŠVADA. Miškotvarkiniai sprendimai atitinka galiojančius teisės aktus ir normatyvinius reikalavimus. Paminėti trūkumai nėra esminiai. Siūloma VĮ Šilutės miškų urėdijos miškotvarkos projektą laikyti parengtu tinkamai ir jį tvirtinti.

5. BAIGIAMASIS ŽODIS. Vyriausiasis miškininkas Viktoras Aužbikavičius pasidžiaugdamas neblogu praeito vykmečio veiklos įvertinimu projekte padėkojo girininkams už gerą darbą, projekto autoriams už pristatymą ir visiems svečiams už dalyvavimą bei pastabas.

Pirmininkas Viktoras Aužbikavičius

Sekretorius Edgaras Pakalniškis

VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto viešame svarstyme dalyvaujančių asmenų SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas Pavardė	Darbovietė	Pareigos	Parašas
1	Robertas Lukšėnas	Nemuno deltos RPD	vyr. specialistas	
2.	Egidijus Didžiulskas		kraštotvarkos architektas	
3.	Alfredas Galaunė	VĮ Valstybinio miškotvarkos centras	direktorius	
4.	Nerijus Lebedevas	Lietuvos gamtos fondas	projekto vadovas	
5.	Romualdas Martus	Pagėgių g-ja	girininkas	
6.	Gintaras Kinkys	Pėžaičių girininkija	girininkas	
7	Vaclovas Šiaudvytis	Žemaitkiemio girininkija	girininkas	
8	Algis Gaudėšius	Šilutės girininkija	girininko pav.	
9	Tomas Lukošius	Šilutės g-ja	girininkas	
10	Algirdas Tamošauskas	Gvekšnos g-ja	girininkas	
11	Tomas Valiukas	Vainuto g-ja	girininkas	
12	ROMUALDAS BARKAUSKAS	Kintų g-ja	girininkas	
13	Artūras Juozas Uselis	Stengių g-ja	girininkas	

14	Julijus Andrazevičius	Klaipėdos - Dainavos Biuro vedėjas	Darbuotojas	
15	Jonas Kuiša	Valstybės miškotvarkos inžinierius	vyresn. specialistas	
16	Dalius Vitunskas	ASU Miškų ir aplinkos fakulteto dekanas	dekanas	
17	Ričardas Mažutis	Rombynų g-ja	girininkas	
18	Audrius Baloričius	Jurbarko miesto - urėdijos		
19	Viktoras Bičkauskas	Šilutės r. sav. administracija 8-656-15115	Archit. ir urb. skyriaus vedėjas	
20	Vaidas Bandzevičius	VĮ Šilutės miškų urėdijos	urėdas	
21	Edgaras Petkaitis	VĮ Šilutės miškų urėdijos	miškotvarkos inžinierius	
22.	Viktoras Antanaitis	VĮ Šilutės miškų urėdijos	miškų inžinierius	

VĮ Šilutės miškų urėdijos Vidinės miškotvarkos projekto 2016 - 2025 metams aiškinamojo rašto

Recenzija

VĮ Šilutės miškų urėdijos *Vidinės miškotvarkos projekto* 2016 - 2025 metams aiškinamąjį raštą sudaro 3 skyriai, apimantys 186 psl., bei 121 psl. priedų. Pagrindiniame tekste pateiktos 92 lentelės, 53 paveikslai bei 4 žemėlapiai; įvardinti 37 literatūros šaltiniai. Kaip projekto sudedamosios dalys atskirai pateikiami *Rekreacinio sutvarkymo projektas* (75 psl. teksto ir 73 psl. priedų) bei *Gamtosauginių priemonių planas* (95 psl. teksto).

Projekto vadovas Vidmantas Dičkalnis.

Miškotvarkos projektas – tai, kaip žinome, kūrinys, virstantis dokumentu, kurio pagrindu organizuojama miško ūkio veikla, vykdomi esminiai miškininkavimo darbai tam tikroje teritorijoje tam tikrą laiką. Ir čia sektų pirma rimta pastaba – nei projekto tituliniame lape, nei santraukoje, nei įvade nėra įvardijamas projekto galiojimo laikas – pasitenkinama tik viena nežymia fraze "ateinančiam dešimtmečiui". Tai gal ir priimtina užkietėjusiems miškotvarkininkams, bet platesniai visuomenės daliai, manau, norėtusi konkrečios nuorodos į projekto pradžią ir pabaigą.

Vidinės miškotvarkos projektai rengiami pagal visa eilę visos eilės svarbių valstybės institucijų patvirtintų teisinių aktų, šių projektų rengimo taisyklių, metodikų ir kitokių reikalavimų. Dėl to, bei kadangi daugelis miškuose vykdomų procesų yra griežtai reglamentuojami, projektų autoriai įspraudžiami į tam tikrus, kūrybinės laisvės prasme neplačius rėmus. Praktine minėtų dalykų išdava tampa tokių projektų šabloniškumas, t. y. juos dalinai galima vadinti tipiniais. Ir tai tiesiogiai atsispindi recenzuojamame projekte: 27 psl. tekste apie vidaus vandenis galima rasti Šešupės upę, kitoje vietoje (40 psl.) Šilutės urėdija pavadinta mokomąja, kam recenzentas, šiaip jau, visai neprieštarautų..., *Gamtosauginių priemonių plano* netgi viršelis su šablonine klaidele, ir pan. Bet bendrai, nesureikšminant minėtų klaidelių, privalu pabrėžti, kad unikalumo stoka negali būti laikoma trūkumu šiam konkrečiam projektui – tai labiau visos nusistovėjusios "projektinės aplinkos", kurioje projektuotojas turi išsilaikyti problema.

Projekto pagrindiniame aiškinamąjame rašte pateikiamos visos 3 tokiam kūriniui priderančios dalys: analitinė (124 psl.), projektinė (50 psl.) ir baigiamoji (10 psl.). Visas raštas įformintas pakankamai kokybiškai; jis informatyvus, tekstas nuoseklus, lentelių ir iliustracijų bei priedų tikrai pakanka informacijos perteikimui.

Žvelgiant kiek nešabloniškai, norėtusi atkreipti dėmesį į didelės apimties *Analitinį skyrių*. Nekyla abejonių dėl tokios projektinio proceso dalies privalomumo ir svarbos – be išsamaus objekto ir aplinkos įvertinimo neįmanomas ir kokybiškas ateities veiklų projektavimas. Tačiau šioje vietoje svarbus analizės turinys ir aprėptis, bei kiek ta informacija gali būti reikšminga vienokių ar kitokių projektinių sprendimų priėmimo procese. Nagrinėjant projekto aiškinamąjį raštą, recenzentui, kaip žvelgiančiam kiek iš šalies, susidaro įspūdis, kad nemažos dalies informacijos galima būtų atsisakyti arba ją modifikuoti į išties naudingą projektui. Ypač turint mintyje sparčius informacinės aplinkos pokyčius, leidžiančius labai operatyviai informaciją gauti.

Kaip banalus pavyzdys gali būti A. Basalyko "Lietuvos TSR fizinės geografijos" citavimas, pateikiant urėdijos charakteristiką, pvz.,1 pav.,kur urėdijos net nerasite arba įvairių geografinių objektų išvardijimas, nesuteikiant tam jokios tolimesnės eigos. Man, pavyzdžiui, smagu buvo perskaityti apie 2 druskos klodus kažkur giliai po Šilute, bet kiek tai lemia kirtimo apimtis ar urėdijos miškų administravimą? Arba sužinoti eilę vandens telkinių pavadinimų, bet irgi tik tiek.

Skyriuje "Ekonominių ir socialinių poreikių prognozė" daug bendravalstybinių įžvalgų ir vieno banko analitikų minčių citavimo, pasigendant mūsų miško sektoriaus strategų nuomonės bei Šilutės regiono specifikos atskleidimo. Skyriuje "...keliai ir geležinkeliai" nepavyko rast nei žodžio apie geležinkelius, o keliai aprašyti gan kukliai. Skyriuje apie medžioklę, pvz., pateikiama informacija, kad elninių žvėrių 2010 – 2014 metų laikotarpiu urėdijos teritorijoj pagausėjo 1,7 karto – tai jau būtų reikšmingas faktas, bet paliktas be didesnio dėmesio.

Tai - keletas pastabų ateičiai, tobulinant šios projektinės dalies rengimą ir galimai atsisakant perteklinės informacijos, o labiau koncentruojantis į projektui esminius bendrosios aplinkos veiksnius.

Skyrius 1.4„Miškotvarkos projekto vykdymo analizė", kaip ir 1.3, jau, savaime aišku, artimesnis projekto autoriams. Jame išsamiai ir profesionaliai peržvelgiama iki šiol veikusio projekto vykdymo eiga ir ypatumai, kas, kartu su bendrąja informacija apie urėdijos miškus, leidžia susidaryti vaizdą apie projektavimo išeities tašką. Čia reiktų atkreipti dėmesį į eilę svarbių dalykų. Visų pirma, šokiruojančiai sparčiai urėdijos miškuose mažėjo taksaciniai sklypai: nuo 1,9 ha 2004 metais iki 1,5 ha šiuo metu (penktadaliu). Tiksliau, jie buvo sumažinti ir toks faktas reikalautų paaiškinimo priežasčių – pasekmių kontekste. Kitas svarbus momentas – kad urėdijos miškuose kaupiasi perbrendusi drebulynų dalis. Nurodomas vidutinis drebulynų amžius – 49 metai, be to dar matome ir jaunų drebulynų pasiskirstymo netolygumą, kas reikalautų radikalesnių sprendimų miškonaudos srityje. Panašiai ir su baltalksnynais. Šių medynų laikymas ateičiai tikrai neefektyvus.

Poskyryje 1.4.1 išvardijama kas vertino praeito vykmečio projektinę ir ūkinę veiklą. Šiame sąraše nėra GMU. To galima ir nepastebėti, bet lentelėje 1.2 „Miškotvarkos parengta... medžiaga“ yra aiškiai pasakyta, kad GM urėdijai atiteks komplektas laminuotų sulankstomų medynų planų – natūraliai kyla klausimas ar tai tikslinga? O gal galima dalį tokios informacijos, jei epizodiškai prireikia, naudoti skaitmeniniam pavidale?

Vykdytų ūkinių priemonių analizė pradedama nuo medienos ruošos, tačiau tai iš esmės tik taikytų kirtimų tipų apžvalga. Apie technologijas ir patį ruošos procesą, produkciją neužsimenama, todėl poskyrį reiktų ir vadinti „medynų kirtimai‘.

Apibendrinant miškotvarkos projekto vykdymo vertinimą (1.4.4 poskyris), teigiama, kad „miškų urėdija per praėjusį vykmetį pasiekė gerų darbo rezultatų“, o esminiai miškininkavimo rezultatai pateikiami 21-u punktu, kurių daugelis neabejotinai teisingi. Tačiau dėl dalies teiginių galima diskutuoti bei vertinti kiek kritiškiau, pabrėžiant situacijos keistinumą.

Projektinė dalis (II skyrius) apima ūkinės veiklos planavimą projekto galiojimo laikotarpiui – dešimčiai metų. Projektuojami dalykai grindžiami visais priklausančiais teisiniais ir norminiais aktais. Projektuojamos miško naudojimo apimtys jau buvo aptartos ankstesnėje recenzijoje (2015 05 21), todėl nesinorėtų kartotis. Pažymėtina, kad naudotas pagrindinių kirtimų skaičiavimo matematinis modelis sudaro prielaidas palaipsniui optimizuoti poūkio medynų amžiaus struktūrą. Tačiau tas ne visada tenkina trumpalaikėje perspektyvoje, todėl naudojamas ir papildomas rezultatų koregavimas. Šios dalies išpildymas projekte yra neblogas ir vertintinas teigiamai, pažymint, kad bendrai didėjant kirtimo apimtims, minkštųjų lapuočių atveju tas kirtimo apimtis privalu įgyvendinti. Neplynųjų kirtimų dalis projekte atitinka susiklosčiusią situaciją (pušynai) ir laikytina pagrįsta. Ugdymo kirtimų projektinės apimtys lyginant su praėjusiu vykmečiu didėja, ypač einamųjų kirtimų. Tai gali tapti tam tikru iššūkiu urėdijai dėl atsiradusių papildomų kalendorinių apribojimų bei ekonominių veiksnių.

Projektuojant miško atkūrimą (2.5) vadovautasi atitinkamais nuostatais, atsižvelgiant į esamas sąlygas ir patirtį. Gal tik, subjektyviai manyčiau, vis dar lieka kiek nuvertintas beržas. Miško sausinimas pagal techninius projektus nenumatomas, tačiau priežiūra bei vietinė melioracija rekomenduojama. Manyčiau, būtų tikslinga aktyviau sieti šią veiklą su kelių tiesimo ir priežiūros darbais.

Siūlomi medžioklėtvarkos sprendimai, atsižvelgiant į 51 pav. rodomą situaciją, akivaizdžiai perdėm mandagūs, ir sakinys, kuriuo užbaigiamas skirsnis apie elninius: „tauriųjų elnių rujos vietose.....pageidautina riboti miško ruošos darbus“ yra tikrai neatitinkantis situacijos dvasios.

Baigiamojoje dalyje (III) pateiktas projektinių sprendimų vertinimas, apimantis ekonominį, ekologinį bei socialinį aspektus. bei projekto priežiūros ir tikslinimo tvarka.

Ekonominis vertinimas yra labai orientacinis, ypač kalbant apie pelningumą. Ekologinis vertinimas – tai iš esmės patikinimas, kad projektuojant laikytasi visų privalomų reikalavimų, o socialinis vertinimas, manyčiau, tiesiog nekonkreti duoklė madai.

Šalia pagrindinio aiškinamojo rašto, kaip projekto sudedamosios dalys pateikti *Gamtosauginių priemonių planas* bei *Rekreacinio sutvarkymo projektas*. Tai tampriai su konkrečiais objektais ir jų detaliu pažinimu susiję dokumentai, ypač antrasis. Todėl vertinti jų kokybę ar numatomų sprendimų tikslingumą iš šalies yra keblu. Galėčiau tik išsakyt subjektyvią nuomonę dėl grėsmės užgimti savotiškam veiklų dubliavimui tarp urėdijos ir saugomų teritorijų bei savivaldos institucijų. Be to reiktų įvertinti ir tokių priemonių kaštus ir finansavimo galimybes bei mechanizmą. Tačiau pati kryptis dėl miško funkcijų visapusiškesnio išnaudojimo plėtros neabejotinai sveikintina.

Apibendrinant galima teigti, kad projekte pateikti miškotvarkiniai sprendimai atitinka galiojančius teisės aktus ir normatyvinius reikalavimus, o paminėti trūkumai nėra esminiai. Siūlau VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą (aiškinamąjį raštą) laikyti parengtu tinkamai ir jį tvirtinti.

Recenzentas

Dalius Vitunskas
Miškotvarkos ir medienotyros institutas
ASU Miškų ir ekologijos fakultetas
2015 12 10

GAUTA
2016 m. 01 mėn. 15 d.
Nr. 9-72

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS TAURAGĖS SKYRIUS

VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto direktoriui

2016-01-08 Nr. (1.29-T)2T- 1
Į 2015-12-30 Nr. S-977

DĖL MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ DERINIMO

Susipažinę su Tauragės, Raseinių, Šilutės ir Jurbarko miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektais, pakoreguotais pagal Kultūros paveldo departamento Tauragės skyriaus pateiktas pastabas, jiems pritariame.

Vedėjas Vidas Narbutas

S. Neverovas, (8 446) 6 14 74, sergejus@heritage.lt

euras.lt

PAGRAMANČIO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Malūno g. 2, Ringių k., LT-73306 Tauragės raj., tel. (8 446) 44772, el. p. prparkas@gmail.com
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188738897

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui
Pramonės pr. 11a, LT-51327
Kaunas

2016-01-14 Nr. V3-7.3-13

Į 2016-01-07 Nr. S-12

DĖL IŠVADOS

Peržiūrėjome Šilutės miškų urėdijai parengtą miškotvarkos projektą. Pastabų projektui neturime.

Direktorius Vaidotas Šliogeris

Originalas nebus siunčiamas

Tomas Kalašinskas tel. 844644772, prparkas@gmail.com

GAUTA
2016 m. 01 mėn. 19 d.
Nr. 9-89

Originalas nebus siunčiamas

p. Dirkalnienė
(adresatui)
2016.01.19

RAMBYNO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA
Valstybės biudžetinė įstaiga, Bitėnų kaimas, Lumpėnų sen., LT - 99265, Pagėgių savivaldybė,
tel./faks.: (8 441) 40 640, el. p. info@rambynoparkas.lt, http://www.rambynoparkas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764671

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui 2016-01-19 Nr. V3 -7.22- 010

Į 2016-01-07 Nr. S-12

DĖL IŠVADOS

Rambyno regioninio parko direkcija savo kompetencijos ribose pritaria parengto Šilutės miškų urėdijos miškotvarkos projekto sprendiniams.

Direktorė Diana Milašauskienė

Parengė: Vyr. specialistas Drąsutis Brazauskas ekologas@rambynoparkas.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

Valstybės įmonė, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8 37) 490 222, faks. (8 37) 490 233, el. p. sek@mp.is.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 132340880 PVM mokėtojo kodas LT323408811

Valstybinei miškų tarnybai 2016-01-29 S-64

DĖL VĮ TAURAGĖS, JURBARKO, ŠILUTĖS IR RASEINIŲ MIŠKŲ URĖDIJŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ DERINIMO

Vadovaujantis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. D1-945 „ Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. D1-406 „Dėl miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo". Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių III skyriaus 21 punktu teikiame derinti VĮ Tauragės, Jurbarko, Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektus.

Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių III skyriaus 21 punktu, dėl išvadų pateikimo terminų, VĮ Šilutės ir Raseinių miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektai yra be Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinio padalinio ir Kauno teritorinio padalinio, Nemuno deltos regioninio parko ir Pajūrio regioninio parko direkcijų išvadų. Raštai: Nr. S-987 Nr. S-11 ir S-12, dėl išvadų gavimo buvo išsiųsti 2015-12-30 ir 2016-01-08, todėl išvadas teikiančioms institucijoms per nustatytą terminą nepateikus išvadų, laikoma, kad jos neprieštarauja parengtam vidinės miškotvarkos projektui.

PRIDEDAME:

1. VĮ Tauragės miškų urėdijos aiškinamasis raštas, gamtosauginių priemonių planas ir rekreacinio sutvarkymo projektas po 1 egz..
2. VĮ Jurbarko miškų urėdijos aiškinamasis raštas, gamtosauginių priemonių planas ir rekreacinio sutvarkymo projektas po 1 egz..
3. VĮ Šilutės miškų urėdijos aiškinamasis raštas, gamtosauginių priemonių planas ir rekreacinio sutvarkymo projektas po 1 egz.
4. VĮ Raseinių miškų urėdijos aiškinamasis raštas, gamtosauginių priemonių planas ir rekreacinio sutvarkymo projektas po 1 egz..

Direktorius Alfredas Galaunė

Projekto vadovas Artūras Gustainis, tel. 8 37 490253 mob. 868655886 el. p gustainis_a@lvmi.lt

GAUTA
2016 m. 02 mėn. 05 d.
Nr. 9-165

PAJŪRIO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Placio g. 54, Karklės k., LT-92383 Klaipėdos r. sav., tel./faks. (+370) 46 412483, el.p.: pajuriorpd@is.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288706740

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui 2016-02-01 Nr. 1.7-027

Į 2015-01-07 Nr. S-12

p. Dichavičienė
vadovauja
2016.02.04

DĖL IŠVADOS

Pajūrio regioninio parko direkcija e-paštu gavo jūsų parengtą VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

Pajūrio regioninio parko direkcija vertina tik tas projekto veiklas, kurios numatytos Minijos ichtiologinio draustinio, Minijos upės slėnis, LTKLAB005 (dalis, esanti Šilutės raj. (aukščiau Nemuno deltos RP ribos) ir Klaipėdos raj.), Minijos upė, LTKLA0007 (dalis, esanti Šilutės raj. (aukščiau Nemuno deltos RP ribos) ir Klaipėdos raj.) teritorijose. Jose aktualu laikytis LRV 2004-03-04 nutarimu Nr.276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų tvarkymo nuostatų ir atvirų pievų nepaversti mišku. Tokios veiklos vidinės miškotvarkos projekte, mūsų nuomone, nenumatytos, todėl miškotvarkos projektui pritariame, pastabų neturime.

Direktorius Darius Nicius

Originalas nebus siunčiamas

Erlandas Paplauskis 8 (46) 412483, el.p. e.paplauskis@is.lt

GAUTA
2016 m. 02 mėn. 10 d.
Nr. S-191

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS KLAIPĖDOS SKYRIUS

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas

2016-02-04 Nr. (12.44.-KL)2KL-148
Į 2016-01-07 Nr. S-11

P. Dičkalnio informacija. 2016.02.09

DĖL IŠVADOS

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau tekste - KPD) Klaipėdos teritorinis padalinys, vadovaudamasis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 str. 10 d., (Žin.,2004, Nr.153-5571, su vėlesniais pakeitimais) išnagrinėjo pateiktą VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą (toliau – Projektas), jam nepritaria dėl šių priežasčių:

Vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 11 str. 1 d. *Kultūros paveldo objektas saugomas kartu su jo užimama ir jam nustatyta teritorija. Ši teritorija nuo kultūros paveldo objekto neatsiejama.* Dėl šios priežasties, Projekto grafinėje dalyje būtina pažymėti registruotų kultūros vertybių teritorijas ir apsaugos zonas.

Projekto tekstinėje dalyje, sprendiniai nėra neišnagrinėti paveldosauginiu aspektu. Neįvertintas projekto poveikis registruotoms kultūros vertybėms. Informuojame, jog veikla registruotų kultūros vertybių teritorijose ir apsaugos zonose reglamentuojama LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir poįstatyminių aktų nustatyta tvarka, minimos teritorijos nėra priskiriamos Saugomoms teritorijoms.

Projekte pateikta informacija: *„Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio bei kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai ir objektai. Joms priskiriami rezervatai (gamtiniai ir kultūriniai), draustiniai bei gamtos ir kultūros paveldo objektai (paminklai)*“ nesudaro prielaidų, jog bus užtikrinta apsauga visoms, nagrinėjamoje teritorijoje esančioms registruotoms kultūros vertybėms.

Prašome projektą papildyti paveldosaugine dalimi. Informuojame, jog Šilutės rajone gausu registruotų kultūros vertybių, LR Kultūros ministro 2005-04-29 įsakymu Nr. ĮV-190, Žin., 2005.; Nr.58-2034, pripažintų saugoti moksliniam pažinimui ir naudojimui. Moksliniam pažinimui saugomam objektui taikoma LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 17 str. 1 d. 3 p. nuostatos: *„Moksliniam pažinimui saugomame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama [...] saugomo archeologinio objekto teritorijoje plėtoti žemdirbystę ar miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių šalinimą [...]*“, bei 3 d. nuostata *„Neištirtame moksliniam pažinimui saugomame objekte valdytojas gali vykdyti tik priežiūros ir konservavimo darbus*“.

Taip pat atkreipiame dėmesį, jog vadovaujantis Žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 34-620, su vėlesniais pakeitimais) 28 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir Pagrindinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo tvarkos aprašo (Žin., 1999, Nr. 83-2471; 2011, Nr. 8-333, su vėlesniais pakeitimais) 6 punkto nuostata, *„Konservacinės paskirties žemei priskiriami <...> valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos ir kultūros paveldo objektų žemės sklypai, kuriuose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir*

apsauga".

Sprendimas gali būti skundžiamas Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos, adresu Šnipiškių g. 3, Vilnius, arba administraciniam teismui LR Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Vedėja Audronė Puzonienė

Ingrida Gečienė, 8-46-310826, el. paštas i.geciene@heritage.lt

GAUTA
2016 m. 02 mėn. 05 d.
Nr. S-167

Originalas paštu siunčiamas nebus.
p. Dichaviui
pareigų atstovui
2016-02-05

NEMUNO DELTOS REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Kuršmarių g. 13, Rusnės mstl.,LT-99185 Šilutės r., tel. (8 441) 75 050,
el. p. info@nemunodelta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193371666

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas — 2016-02-04 — Nr. V3-17(7.8)
Į — Nr.

DĖL VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

Nemuno deltos regioninio parko direkcija išnagrinėjo VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto 2016-01-07 Nr. S-11 pateiktą VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą ir teikia šias pastabas:

1. gamtosauginių priemonių plane nėra **Ekosistemų apsaugos miškų** kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje išskirtų zonų **Mek** (išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona), **MR** (rekreacinių zonų miškai), **Mab** (bendrojo apsauginio ūkininkavimo zona), **Mas** (bendrojo apsauginio ūkininkavimo zona), **MŪ** (miškų ūkio zona), kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Nemuno deltos regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“;

2. gamtosauginėje dalyje nėra paminėta, kad Svencelės telmologinis draustinis priskirtas Kuršių Nerijos nacionalinio parko priežiūrai;

3. Nemuno deltos PAST ir BAST vertybes būtina patikslinti. Pažymime, kad Nemuno deltos BAST yra išskirtos šios tikslinės miškų buveinės – 9080 pelkėti lapuočių miškai, 91D0 pelkiniai miškai, 91E0 aliuviniai miškai, kurios miškotvarkos projekte Nemuno deltos BAST teritorijoje net nėra minimos. Buveinės yra sukartografuotos Aplinkos ministerijos vykdyto projekto „EB svarbos natūralių buveinių inventorizavimas, palankios apsaugos būklės kriterijų nustatymas ir monitoringo sistemos sukūrimas“ metu, įgyvendinant Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos;
4. taip pat nėra minimos šios tikslinės miškų buveinės Veiviržo upės slėnio BAST – 9010 vakarų taiga, 9020 plačialapių ir mišrūs miškai, 9080 pelkėti lapuočių miškai, 9180 griovių ir šlaitų miškai, 9190 sausieji ąžuolynai, 91E0 aliuviniai miškai, nors šios buveinės taip pat yra sukartografuotos aukščiau minėto Aplinkos ministerijos vykdyto projekto metu;
5. atkreipiame dėmesį, kad Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių erdvinius duomenis peržiūrėti galite naršyklėje http://www.geoportal.lt/, o dėl originalių duomenų integravimo į miškotvarkos projektą turėtumėte kreiptis į Aplinkos ministeriją.

Dėl aukščiau minėtų priežasčių Nemuno deltos regioninio parko direkcija VĮ Šilutės urėdijos vidinės miškotvarkos projekto nederina ir siūlo jį koreguoti iš esmės.

Direktorius — Vaidas Pavilonis

Vyr. specialistė K.Keterienė, tel.nr. 8 699 94322, k.keteriene@nemunodelta.lt

Dokumento paieškos nuoroda: C:\Users\MEGA G Medium\Desktop\miskotvarka_silutes_raj.doc

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

Valstybės įmonė, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8 37) 490 222, faks. (8 37) 490 233, el. p. sek@mp.is.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 132340880

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos skyriui	2016-02-12 Į 2016-02-04	Nr. S-110 Nr. (12.44-KL)2K-148L

DĖL IŠVADOS

VĮ Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto (toliau – Projektas) Miško kvartalų žemėlapiuose, Projekto valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo dalies priedų planuose (žemėlapių fragm.) yra pateiktos miško žemėje esančios registruotos kultūros vertybės su pažymėtomis jų teritorijomis ir apsaugos zonomis.

Pažymime, kad vidinės miškotvarkos projektai nėra teritorijų planavimo dokumentai, todėl projekto poveikis registruotoms kultūros vertybėms nevertintas. Projektinių sprendinių nagrinėjimo paveldosaugos aspektu nenumato ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklės (Žin., 2006, Nr. 95-3741, su vėlesniais pakeitimais).

Informacijai, *„jog Šilutės rajone gausu registruotų kultūros vertybių, pripažintų saugoti moksliniam pažinimui ir naudojimui“* pritariame ir pažymime, kad visos jos, esančios miško žemėje ir registruotos Kultūros vertybių registre, yra pažymėtos VĮ Šilutės vidinės miškotvarkos projekto Miško kvartalų žemėlapiuose, projekto valstybinės reikšmės miškų rekreacinio sutvarkymo grafinėje dalyje bei aptartos aiškinamajame rašte.

Projektą papildome kultūros paveldo specialistės toliau cituojamu tekstu: *„Moksliniam pažinimui saugomame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama [...] saugomo archeologinio objekto teritorijoje plėtoti žemdirbystę ar miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių šalinimą [...]“ bei 3d. nuostata „ Neištirtame moksliniam pažinimui saugomame objekte vykdytojas gali vykdyti tik priežiūros ir konservavimo darbus“.*

Pastaba dėl projekte pateiktos informacijos pagal Saugomų teritorijų įstatymą: “Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio bei kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai ir objektai. Joms priskiriami rezervatai (gamtiniai ir kultūriniai), draustiniai bei gamtos ir kultūros paveldo objektai (paminklai)“ yra neaiški. Ši informacija yra pateikta gamtosauginių priemonių plano aiškinamajame rašte ir turi ne projektinį aspektą, o yra bendro apžvalginio pobūdžio, siekiant apibūdinti Lietuvos saugomų teritorijų sistemą apskritai.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad paskutinė pastaba dėl Konservacinės paskirties žemės nėra aiškiai suformuluota, pagrindinės žemės naudojimo paskirties nustatymas ar keitimas nėra vidinės miškotvarkos projekto objektas. Tačiau sutinkame, papildyti pagrindinio miškotvarkos projekto aiškinamąjį raštą kultūros paveldo specialistės nurodyta Pagrindinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo tvarkos aprašo 6 punkto nuostata, kad *„Konservacinės paskirties žemei priskiriami < ...> valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos ir kultūros paveldo objektų žemės sklypai, kuriuose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga“.*

Direktorius Alfredas Galaunė

Vidmantas Dičkalnis, 8-37 490244, el. paštas vidmantas.d@lvmi.lt;
Viliūnė Naureckaitė, 8-37 490235, el. paštas viliune@lvmi.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

Valstybės įmonė, Pramonės pr. 11a, LT-51327 Kaunas, tel. (8 37) 490 222, faks. (8 37) 490 233, el. p. sek@mp.is.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 132340880

Nemuno deltos regioninio parko direkcijai

2016-02-12 Nr. S-109
Į 2016-02-04 Nr. V3-12(7.8)

DĖL VĮ ŠILUTĖS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

1. Regioninių parkų tvarkymo planai yra savarankiški teritorijų planavimo dokumentai, jų grafinė sprendinių raiška, išreikšta atskira metodika ir atitinkamais sutartiniais ženklais žemėlapiuose, kuri miškotvarkos projektuose, kurie nėra teritorijų planavimo dokumentai, nėra privaloma. Saugomų teritorijų tvarkymo planų sprendiniai perkeliami į miškotvarkos projekto sprendinius naudojant miškų grupes ir pogrupius. Šiuo atveju buvo naudojamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1651 „Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ (Žin., 2002, Nr. 107-4800, su vėlesniais pakeitimais).

Nemuno deltos regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas LR ministro 2014m. vasario 25d. įsakymu NrD1-180 nesuteikia teisės keisti miškų grupes. Miškų grupės keičiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašu (Žin., 2001, Nr. 84-2931, su vėlesniais pakeitimais).

2. Saugomų teritorijų priskyrimas atsakingų institucijų priežiūrai buvo pateiktas 3 priede (137 psl.).

3. "Buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) charakteristika" (3.2 lentelė 16 psl.) papildyta trūkstamomis buveinėmis pagal pareikštas pastabas. Nemuno deltos BAST papildyta šiomis buveinėmis: *„9080 pelkėti lapuočių miškai“; „91D0 pelkiniai miškai“; „91E0 aliuviniai miškai“.*

3.2 lentelė "Buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) charakteristika" (17 psl.) papildyta trūkstamomis buveinėmis, pagal pareikštas pastabas. Veiviržo upės slėnio BAST papildyta šiomis buveinėmis: 9010 Vakarų taiga; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 9190 Sausieji ąžuolynai; 91E0 Aliuviniai miškai.

Direktorius Alfredas Galaunė

Vidmantas Dičkalnis, 8-37 490244, el. paštas vidmantas.d@lvmi.lt;
Viliūnė Naureckaitė, 8-37 490235, el. paštas viliune@lvmi.lt

GAUTA
2016 m. 02 mėn. 26 d.
Nr. S-254

p. Džiaugienei
p. Dičkaliui
p. Pivoriūnui
p. Gustaičiui
vadovaudi

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

VĮ Valstybiniam miškotvarkos institutui
Pramonės pr., 11 A
Kaunas 51327

2016-02-25 Nr. R2-230 2016.02.26
Į 2016-01-29 Nr. S-64

DĖL VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ DERINIMO

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. D1-945 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. D1-406 „Dėl miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo" Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių III skyriaus 21 punktu, deriname Jūsų parengtus VĮ Tauragės, Jurbarko, Raseinių ir Šilutės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektus 2016-2025 metų laikotarpiui.

Vidinės miškotvarkos projektus galima teikti Aplinkos ministerijai tvirtinti.

Direktorius Paulius Zolubas

T. Ablačinskij, tel. 8 693 27 554, t.ablacinskij@amvmt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS ĮMONIŲ JURBARKO, RASEINIŲ, ŠILUTĖS IR TAURAGĖS MIŠKŲ URĖDIJŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2016 m. kalnuočio 12 d. Nr. D1-254
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 22 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. valstybės įmonės Jurbarko miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.2. valstybės įmonės Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.3. valstybės įmonės Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.4. valstybės įmonės Tauragės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

2. N u s t a t a u , kad:

2.1. šis įsakymas be priedų skelbiamas Teisės aktų registre;

2.2. šiuo įsakymu patvirtinti vidinės miškotvarkos projektai galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.;

2.3. valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektų originalai saugomi Aplinkos ministerijos Miškų departamento Miškotvarkos ir miško išteklių skyriuje A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius.

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas

